

Ajuntament d'Estellencs

Consell de Mallorca

R24/03

PLA GENERAL D'ESTELLENCES

Octubre de 2025

FERNANDO NAVARRO
ACEBES / num:7340-7

Firmado digitalmente por FERNANDO
NAVARRO ACEBES / num:7340-7
Fecha: 2025.11.04 13:12:35 +01'00'

Ferran Navarro Acebes, arquitecte

f. CATÀLEG D'ELEMENTS I ESPAIS PROTEGITS

Índex

Nota prèvia	3
0. Presentació	4
1. Introducció: objecte i consideracions generals	7
2. Marc legislatiu i normativa d'aplicació	7
3. Metodologia per elaborar el catàleg	9
4. Categories d'elements	10
5. Documents del catàleg	18
6. Annex A Model de fitxa	19
7. Annex B. Bibliografia	21
8. Llistat dels elements catalogats	24
9. Fitxes dels elements catalogats	38

Nota prèvia

El present Catàleg és una adaptació del que va ser redactat l'any 2021, per encàrrec del Servei de Planejament del Consell Insular de Mallorca. El Catàleg del 2021 va ser redactat pels següents professionals:

- *Júlia Roman Quetgles, doctora en història de l'art*
- *Isabel Romero i Aguadé, arquitecta, cap del Servei de Planejament*
- *Maria Cristina Pizà Segura, arquitecta del Servei de Planejament*
- *Antoni J. Borràs Seguí, arquitecte del Servei de Planejament*
- *Maria Rosario Gomila Contreras, tècnica jurídica del Servei de Planejament*
- *Maria Hevia Blach, tècnica de patrimoni historicoartístic del Servei de Planejament*
- *Rosa Ramos Rodríguez, tècnica de patrimoni historicoartístic del Servei de Planejament*

Col·laboradors en la producció dels documents:

- *Miquel Àngel Escanelles Garau, geògraf*
- *Maria de los Ángeles Cavada Bonnín, geògrafa del Servei de Planejament*
- *Joan Calafell Rosselló, auxiliar d'administració general del Servei de Planejament*

Col·laborador en recollida i revisió d'informació arqueològica:

- *Llorenç Vila Socias, arqueòleg*

0. Presentació

El paisatge de la Serra de Tramuntana és molt característic, amb elements diferenciadors, definit per un conjunt de muntanyes i amb unes condicions climàtiques favorables pel cultiu d'arbres de secà.

Això ha provocat que els habitants i les activitats econòmiques hagin hagut d'adaptar-se al relleu, a l'aïllament i a aprofitar els recursos.

L'agricultura és l'activitat econòmica més estesa a la Tramuntana i els conreus principals són l'olivera i la vinya. La dificultat del relleu tan característic d'aquest territori ha generat la construcció d'estructures que permeten conrear les superfícies amb pendent pronunciada: les característiques marjades.

Són molt rellevants en aquest paisatge les infraestructures relacionades amb l'aigua, que serveixen per abastir la població (en el cas dels pous o les fonts), el bestiar (en el cas dels abeuradors) o per regar els conreus (safareigs, síquies, sínies i aljubs).

Cal destacar també els camins rurals que estan empedrats per facilitar el pas de les persones i dels animals domèstics, i la seva forma, fent ziga-zagues.

Els antics habitants de la Serra van aixecat petites construccions per aprofitar els recursos:

- Els forns de calç.
- Les sitges per al carboneig.
- Al costat de les sitges es construïen les barraques, on s'allotjava el carboner.

Altres edificacions habituals eren les cases de possessió, que en el seu origen pertanyien a nobles i terratinents i funcionaven com a centres de producció.

Els processos territorials actuen sobre el paisatge i en provoquen modificacions i transformacions intenses. En els darrers temps hem vist com el paisatge ha evolucionat i canviat, i convé reflexionar sobre la qualitat d'aquests canvis.

Els valors ecològics i culturals dels nostres paisatges poden perdre's o reduir-se, i repercutir negativament en la qualitat de la vida quotidiana.

Conscients d'aquesta problemàtica, les polítiques públiques han incrementat els esforços per tractar de posar en valor el paisatge i aconseguir-ne una gestió més responsable.

Cal generar actituds no només de protecció, sinó també de gestió i d'ordenació.

Entre els objectius d'aquesta política del paisatge es troba:

- Foment del coneixement, la sensibilització i la participació pública.
- Divulgació paisatgística, en el sentit de difondre i de posar a l'abast del públic el patrimoni paisatgístic de Mallorca, els seus valors i els seus problemes.

L'objectiu del catàleg és formar part d'aquesta divulgació dels valors culturals i alhora de la seva protecció i gestió.

El catàleg és l'instrument que identifica aquells elements que caracteritzen el paisatge de la Serra, i concretament del municipi d'Estellencs, els descriu, els classifica en diferents categories segons la destinació originària de cada un, els atorga un nivell de protecció en relació a la seva rellevància històrica, i ordena les possibles transformacions que pugui patir.

A més, és una eina per divulgar el patrimoni cultural de la Serra, i en aquest cas concret del municipi d'Estellencs. Aquest punt és el primer pas per promoure subvencions i programes de restauració per la recuperació del patrimoni històric i cultural.

Jaciments arqueològics

El Catàleg d'Estellencs inclou un total de setze jaciments arqueològics.

Arquitectura religiosa

La categoria d'arquitectura religiosa consta de dues fitxes, la primera és la de l'església parroquial dedicada a Sant Joan Baptista i la segona el cementeri, que està situat als afores del poble.

Escultura monumental, religiosa i heràldica

S'han documentat dos escuts heràldics, el dels Cabot, situat a la possessió d'es Collet i els situats a les cases de Son Fortuny, que representen les de les famílies Fortuny i Nét.

Ambdós gaudeixen de protecció integral per la seva condició de BIC (Decret 571/1963 sobre protecció dels escuts, emblemes, pedres heràldiques, creus de terme i peces similars d'interès històric artístic).

Arquitectura i enginyeria civil

En la categoria d'Arquitectura i enginyeria civil s'integren la major part dels edificis i construccions del terme, encara que tinguin diferents usos. S'estableixen quatre subcategories:

- Arquitectura civil, que inclou els edificis i construccions públiques.
- Ponts.
- Cases en sòl urbà. Majoritàriament, es troben incloses dins d'àrea del BIC Conjunt Històric.
- Cases i possessions en sòl rústic. Engloba tant les cases pageses, com les cases de possessió, amb totes les dependències que les defineixen.

Arquitectura militar

L'arquitectura militar catalogada al terme d'Estellencs són les torres de defensa, van ser construccions per a la vigilància i la defensa del territori.

En tots els casos, les torres tenen la categoria de BIC, per efecte del Decret de 22 d'abril de 1949 sobre protecció dels castells d'Espanya (BOE, núm. 125, de 5 de maig).

Béns etnològics

Aquests elements formen part del patrimoni etnològic, arqueològic i paleontològic de la Serra de Tramuntana, i se'n distingeixen diferents tipologies:

- Murs de pedra seca.	- Sistemes hidràulics.
- Conjunt de marjades.	- Rotlos de sitja.
- Fonts.	- Aqüeductes.
- Molins d'aigua.	- Escars.
- Barraques de roter.	- Camins d'interès constructiu.
- Eres.	- Conjunts etnològics.
- Pous.	- Tafones.
- Basses.	- Forns de calç.
- Aljubs.	

Béns d'interès industrial

A Estellencs els béns d'interès industrial venen testimoniats per dues instal·lacions, actualment, en desús: la teulera de Son Serralta i Sa Guixeria.

Béns d'interès paisatgístic i ambiental

Recull aquells espais amb valors naturals destacats (orografia, hidrografia, flora i fauna), i conjunts urbans (carrers, barris, etc.) amb unes característiques determinades que els confereixen una unitat valorable des d'un punt de vista etnològic, històric o social. Podem distingir diversos tipus de BIPA, com ara:

- El lledoner i el fasser situats dins el nucli urbà.
- La Cala d'Estellencs, situada sota un penya-segat d'argila vermella, on també hi ha els escars i la font de sa Cala.
- Els carrers integrats dins la delimitació de BIC Conjunt Històric i el barri de s'Arraval.

Conjunt històric

En aquesta categoria queda inclòs el conjunt històric d'Estellencs, donada la seva peculiaritat i la seva catalogació com a BIC.

Béns d'interès geològic

En relació a les formacions geològiques, que s'entenen com a recursos naturals als quals se'ls atribueixen valors científics, culturals i /o educatius.

1. Introducció: objecte i consideracions generals

El **Catàleg d'elements i espais protegits del terme municipal d'Estellencs** (en endavant Catàleg) és un document complementari al planejament general municipal.

Es redacta per desplegar la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears (en endavant LUIB), el **Reglament general de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, per a l'illa de Mallorca** (en endavant RLUIB), d'acord amb el que preveu el capítol II del títol V del **Pla Territorial Insular de Mallorca** (en endavant PTIM) i la disposició transitòria tercera de la **Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears** (en endavant LPHIB).

En conjunt, la normativa vigent en matèria urbanística té com a objectiu conjuminar les necessitats de creixement amb la preservació dels valors històrics, arqueològics, culturals, paisatgístics i recursos naturals, així com els valors identitaris dels municipis. Per aconseguir l'efectivitat de les mesures de protecció, els municipis, en el seu planejament urbanístic, han d'incloure un catàleg de béns per protegir, instrument que permet salvaguardar el patrimoni.

En conseqüència, el catàleg d'Estellencs, d'acord amb la normativa urbanística vigent, té per objecte inventariar, protegir i regular les intervencions sobre els béns i espais que integren el patrimoni arquitectònic, etnològic, arqueològic, paisatgístic i natural del municipi, sempre amb voluntat de consens i perdurabilitat.

Els documents que conformen aquest catàleg són els següents:

- a. La memòria descriptiva i justificativa dels criteris de catalogació que s'han utilitzat.
- b. La normativa d'aplicació del catàleg.
- c. Les fitxes individuals dels elements catalogats
- d. Els plànols d'ubicació i delimitació dels elements o espais protegits

Aquest Catàleg de patrimoni, com a instrument complementari al planejament municipal, es planteja com un document que es pot actualitzar de manera periòdica i regular.

2. Marc legislatiu i normativa d'aplicació

2.1 Antecedents

El municipi d'Estellencs no disposa de cap figura de planejament urbanístic general formulat i aprovat definitivament. És l'únic municipi que ni tan sols disposa una delimitació de sòl urbà. L'any 2006 es varen redactar unes NNSS tramitades juntament amb el catàleg d'elements i espais protegits, però varen ser anul·lades per la Sentència núm. 758/2010, de 22 de juliol de 2010, de la sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears.

En diferents ocasions s'ha iniciat la tramitació de les NNSS (2010 i 2013), si bé mai no s'ha arribat a aprovar cap instrument urbanístic, ni el catàleg d'elements patrimonials preceptiu.

No obstant això, pel que fa al patrimoni cultural, al municipi d'Estellencs hi ha un conjunt de béns protegits que s'ha generat en aplicació de la legislació sectorial en matèria de patrimoni historicoartístic i arqueològic, i es concreta en les normes següents:

- Decret 2563/1966, de 10 de setembre, pel qual es declaren monuments historicoartístics totes les construccions megalítiques, coves prehistòriques i altres restes prehistòriques i protohistòriques de les illes de Mallorca i Menorca, independentment del seu estat, i es posen sota la protecció de l'Estat. L'afectació a Estellencs es concreta en un total de tretze jaciments, que es relacionen en l'apartat específic d'aquest document.
- Decret 571/1963, de 14 de març (BOE núm. 77, de 30-04-1963), sobre protecció dels escuts, emblemes, pedres heràldiques, rotllos de justícia, creus de terme i peces similars d'interès historicoartístic. D'aquest decret deriven les proteccions dels escuts heràldics de les cases de possessió de Son Fortuny i d'es Collet.
- Decret de 22 d'abril de 1949 (BOE núm. 125, de 05-05-1949) sobre la protecció dels castells espanyols, del qual deriva la protecció de: la torre de l'església, la torre d'en Telm Alemany, la torre de s'Hort d'en Xeu i la torre d'es Collet.
- Decret 984/1972, de 24 de març (BOE núm. 94, 19-04-1972), pel qual es declara el Paraje Pintoresco de la costa noroeste de la isla de Mallorca, en el qual quedava inclòs el municipi d'Estellencs.
- Conjunt Històric declarat pel Ple del Consell de Mallorca, de 22 de gener de 2007 (BOIB 35, 06-03-2007), en aplicació de la Llei 12/1998, de 21 de desembre.

D'acord amb les disposicions normatives vigents, els béns protegits tenen la consideració de bé d'interès cultural (en endavant BIC), i queden regulats per la llei vigent en matèria de patrimoni històric. En concret:

- La disposició addicional primera de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, que disposa que els béns declarats amb anterioritat historicoartístics o inclosos en l'inventari del patrimoni artístic i arqueològic d'Espanya, passen a tenir la consideració i anomenar-se BIC. Així mateix, la disposició segona indica que queden sotmesos al règim previst en la Llei del patrimoni històric espanyol els béns referits en el Decret 22 d'abril de 1949.
- La disposició addicional primera de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, els béns radicats a les Illes Balears declarats BIC, d'acord amb la llei del 1985 passaren a tenir la consideració de BIC de les Illes Balears.

D'altra banda, hi ha normatives i recomanacions que incideixen en l'obligació de conservar els béns patrimonials. És el cas del Decret 19/2007 de 16 de març, pel qual s'aprova el Pla d'ordenació dels recursos naturals de la Serra de Tramuntana que prohibeix qualsevol acció que provoqui un deteriorament o alteració sobre el patrimoni històric, arqueològic, etnològic i cultural.

Finalment, cal tenir en compte que Estellencs forma part de l'àmbit de la Serra de Tramuntana inclosa en la llista de Patrimoni de la Humanitat com a Paisatge Cultural, per la UNESCO, en data de 29 de juny de 2011. Tot i no tractar-se d'una figura patrimonial regulada per la legislació específica de patrimoni historicoartístic, de la inclusió en la llista mundial en deriven compromisos internacionals per la protecció del patrimoni paisatgístic i ambiental.

2.2. Normativa d'aplicació

La disposició transitòria tercera de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, donava de termini fins dia 1 de gener de 2009 per modificar els instruments de planejament general amb la finalitat d'incloure-hi el catàleg de protecció del patrimoni històric. En cas d'incomplir-se el termini s'hauria de tramitar amb la primera revisió de l'instrument de planejament general.

L'Ajuntament d'Estellencs està tramitant un instrument urbanístic, adaptat a la normativa vigent. Paral·lelament, s'ha redactat el catàleg de patrimoni, com a instrument autònom amb una normativa pròpia de protecció i conservació, sempre en compliment de la normativa vigent en matèria d'urbanisme.

En concret, les normatives que regulen la redacció del catàleg de patrimoni són:

- Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears (LUIB).
- Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM).
- Reglament general de la Llei 2/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, per a l'illa de Mallorca (RLUIB) en tot el que no contravingui la LUIB.

L'article 48 de la Llei 12/2017, esmentada, obliga tots els municipis a elaborar un catàleg dels béns, com a document normatiu integrant del Pla d'ordenació detallada. I l'article 41.f) inclou el catàleg d'elements i espais protegits en la documentació que han de contenir els plans d'ordenació detallada.

El PTIM, al capítol II del títol V, conté un conjunt de disposicions referents al patrimoni urbanístic i arquitectònic de Mallorca i estableix les directrius que han de seguir els municipis per garantir la protecció del seu patrimoni urbanístic, arquitectònic, etnològic i arqueològic, concretament, mitjançant:

- La delimitació dels nuclis antics.
- L'adaptació de condicions d'aprofitament urbanístic dels nuclis tradicionals a les característiques tipològiques que hi ha.
- L'elaboració de catàlegs que garanteixin la preservació del patrimoni històric amb proteccions de caràcter urbanístic i ambiental.
- L'establiment d'una normativa estètica que garanteixi la continuïtat del paisatge urbà.

3. Metodologia per elaborar el catàleg

La redacció del Catàleg d'Estellencs ha seguit una metodologia rigorosa, articulada amb la finalitat de generar els recursos precisos per protegir el patrimoni historicoartístic i, alhora, adequada a les determinacions de la normativa urbanística i de la sectorial en matèria de patrimoni històric.

En primer lloc, els mecanismes de treball i d'investigació historiogràfica que han permès identificar els elements per protegir s'han concretat en l'estudi acurat dels béns immobles i ambientals del municipi, mitjançant la combinació de les dades obtingudes del buidatge bibliogràfic, gràfic i cartogràfic, juntament amb el recorregut pel territori i el treball de camp.

La identificació d'elements s'ha completat amb el recull d'informació i la revisió crítica dels instruments i inventaris sectorials preexistents. En concret, s'han valorat els béns inclosos en els documents següents:

- Proposta de catàleg del municipi d'Estellencs, redactada el 2006, sense valor normatiu.
- Catàleg i anàlisi dels camps marjats del terme d'Estellencs (1997). FODESMA. Consell Insular de Mallorca.
- Carta Arqueològica (1989-1995) Govern balear. Conselleria d'Educació, Cultura i Esports. Direcció General de Cultura. Servei de Patrimoni.
- Catàleg dels Antics Camins de la Serra de Tramuntana (1993). Consell Insular de Mallorca.
- Inventari de la Federació Balear d'Espeleologia.

- Inventario de protección del patrimonio cultural europeo (IPCE) (1968). España. Monumentos de arquitectura militar. Inventario resumido, Ed. Gráficas Soler, València.

L'actualització de la informació recollida a través de la bibliografia i dels estudis historiogràfics més recents s'ha completat amb: la documentació fotogràfica amb procediments digitals que permeten arxivar les metadades; l'actualització de les coordenades UTM amb GPS de gran precisió; l'elaboració de la cartografia particular de cada element i la general del municipi, a partir de sistemes de referenciació geogràfica i cartogràfica oficials.

En segon lloc, s'han sistematitzat la informació i les dades obtingudes a partir de l'adequació del material a les determinacions normatives, en concret, les incloses al PTIM, a la LUIB i al RLUIB.

La incorporació de les directrius que emanen del PTIM ha implicat:

- Elaborar la fitxa tipus.
- Adaptar i ampliar les categories de béns.
- Adaptar-ho als nivells de protecció que estableix el PTIM.

Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears (LUIB) i el Reglament general de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, per a l'illa de Mallorca (RLUIB) impliquen que els catàlegs han de complir els requeriments formals i materials que determinen, d'acord amb la qual cosa: el catàleg ha d'identificar els béns i els espais objecte de protecció, ha de contenir la informació física i jurídica necessària en relació amb aquests béns i espais i establir el grau de protecció al qual estan subjectes i els tipus d'intervencions o actuacions possibles, d'acord amb les determinacions establertes al planejament general, o si n'hi ha, al planejament parcial o especial del qual formin part.

El Catàleg d'Estellencs s'ha de redactar d'acord amb el que preveuen els articles 76 a 81 del RLUIB. En concret, l'art.76 del RLUIB estableix l'objecte i funció dels catàlegs mentre que l'art.77 indica la tramitació que n'estableix la Llei i la vinculació amb la resta d'instruments d'ordenació urbanística. L'art.78 assenyalava les determinacions dels catàlegs d'elements i espais protegits, que es complementen amb els nivells de protecció que l'art.79 recull. La documentació que ha de tenir un catàleg, així com el contingut de la fitxa individualitzada queden assenyalats en els articles 80 i 81.

4. Categories d'elements

4.1. Criteris d'inclusió

Els béns que formen el Catàleg d'elements i espais protegits del terme municipal d'Estellencs reuneixen els valors patrimonials i les característiques singulars que determina l'article 48 de la LUIB, en concret:

1. Formar part de l'inventari de béns d'interès cultural (BIC).
2. Formar part de l'inventari de la Carta Arqueològica.
3. Reunir les característiques de patrimoni urbanístic i arquitectònic que determina el PTIM.
4. Concórrer amb les característiques d'elements i espais protegits exposades en el Reglament general de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, per a l'illa de Mallorca (RLUIB).
5. Tenir una rellevància històrica com els béns que ja apareixen esmentats en la documentació antiga, així com tots els datats d'època antiga i prehistòrica.

6. Tenir un valor arquitectònic o constructiu singular. S'hi inclouen no només els béns representatius d'una determinada corrent teòrica, sinó també els que són representatius de l'arquitectura tradicional pròpia del terme municipal.
7. Haver estat identificats durant el treball de camp dels tècnics competents durant la realització del catàleg.

El RLUIB incideix en l'obligació de formar el catàleg amb els béns i espais que tenen valors culturals, protegits amb la legislació sectorial. El grau de protecció previst i la regulació de les actuacions permeses sobre aquests béns, elements o espais, han de ser conformes amb la protecció que deriva d'aquesta legislació; això sens perjudici del que estableix l'apartat 5 de l'article 79 d'aquest Reglament. Així mateix, incideix en la determinació d'incloure en el catàleg municipal els elements que, amb caràcter preceptiu, estableix el Pla Territorial Insular de Mallorca.

4.2. Categories d'elements i codificació

Les determinacions del Pla territorial insular de Mallorca (PTIM) que afecten els béns patrimonials són definides en les normes següents:

- Norma 46. Proteccions de conjunts urbans (ED)
- Norma 47. Catàlegs (ED)
- Norma 48. Elements etnològics (ED)
- Norma 49. Rutes d'interès cultural (ED)
- Norma 50. Rutes d'interès paisatgístic (ED)

En relació a la protecció dels conjunts urbans (norma 46), el centre històric d'Estellencs ha estat catalogat com a BIC.

En relació al catàleg (norma 47), el PTIM, estableix el contingut mínim dels catàlegs, la necessitat de fixar el nivell de protecció que correspongui (incloent-hi una proposta d'estructuració de les proteccions) i la necessitat d'elaborar una fitxa model amb els continguts mínims que ha de tenir.

Quant als elements etnològics (norma 48), el Pla territorial insular de Mallorca determina la inclusió dels elements etnològics següents: murs de pedra seca, marjades, fonts de mina, barraques de roter, forns de calç, cases de neu i barraques, rotlos de sitja, forns de carboner, camins empedrats i altres elements d'interès etnològic, com poden ser escars, pous, síquies, aljubs, safarejos, rellotges de sol, etc., que per la seva singularitat hagin de ser protegits.

Sobre les quatre rutes d'interès cultural (Norma 49) que identifica el PTIM, cap d'elles afecta el municipi d'Estellencs.

De les rutes d'interès paisatgístic (norma 50) creades pel PTIM, només la Ruta de la Pedra en Sec GR-221, etapes 1 (en projecte) i 2, travessa el municipi d'Estellencs. El traçat d'aquesta ruta té un valuós entorn natural, parets i marges de pedra en sec, fonts, forns de calç, barraques i sitges de carboner i un important patrimoni arquitectònic i històric.

Pel que fa a les categories i subcategories, s'han seguit les indicades pel Pla territorial de Mallorca que, com que són més detallades, permeten una classificació més correcta dels béns per catalogar i integra les que assenyalava el RLUIB.

Així doncs, el catàleg d'Estellencs inclou les categories següents: jaciments arqueològics, arquitectura religiosa, escultura monumental religiosa i heràldica, arquitectura i enginyeria civil, arquitectura militar, béns etnològics, béns d'interès industrial i béns d'interès paisatgístic i ambiental. En alguns casos s'ha dividit una categoria en subcategories segons les característiques singulars de cada una.

Per sistematitzar les fitxes del catàleg, s'ha assignat un codi derivat de la categoria i la subcategoria —en cas que en tingui— de l'element al qual correspon la fitxa. El codi es completa amb un número a partir del qual s'ordenen les fitxes d'una mateixa categoria. D'aquesta manera, la relació de les fitxes permet una primera aproximació a la naturalesa dels elements i al volum del conjunt del catàleg.

En el quadre següent, es relacionen les categories i subcategories amb les quals s'han sistematitzat els elements inclosos en el catàleg d'Estellencs, així com els codis d'identificació de cada una.

Categoria	Subcategories	Codi
Jaciments arqueològics		JA-00
Arquitectura religiosa		AR-00
Escultura monumental, religiosa i heràldica		EH-00
Arquitectura i enginyeria civil	Arquitectura civil	AE-A00
	Ponts	AE-P00
	Cases en sòl urbà	AE-U00
	Cases i possessions en sòl rústic	AE-R00
Arquitectura militar		AM-00
Béns etnològics	Murs de pedra seca	BE-S00
	Espais marjats	BE-J00
	Fonts	BE-F00
	Molins d'aigua	BE-M00
	Barraques de roter	BE-BR00
	Eres	BE-E00
	Pous	BE-P00
	Basses	BE-BS00
	Aljubs	BE-AL00
	Sistemes hidràulics	BE-SH00
	Rotlos de sitja	BE-R00
	Aqüeductes	BE-AQ00
	Escars	BE-ES00
	Camins d'interès constructiu	BE-C00
	Conjunts etnològics	BE-CE00
	Tafones	BE-T00
	Forns de calç	BE-FC00
Béns d'interès industrial		BII-00
Béns d'interès paisatgístic i ambiental		BIPA-00
Conjunts històrics		CH-00
Béns d'interès geològic		BIG-00

4.3. Descripció de les categories i subcategories

4.3.1. Jaciments arqueològics

El catàleg d'Estellencs inclou un total de setze jaciments arqueològics. Es reuneixen, així, en un mateix document, tots els jaciments que s'han declarat en les diferents normes sectorials en matèria de patrimoni historicoartístic i arqueològic, el quals es relacionen a continuació.

En l'inventari de jaciments arqueològics de Mallorca, hi apareixen un total de 3 jaciments emplaçats al terme d'Estellencs:

El jaciment 55/1 denominat Son Serralta - Es Collet. S'ha recollit el jaciment en el catàleg de jaciments amb la fitxa JA-01 com a part d'un assentament amb ocupació tant en període talaiòtic com en època medieval islàmica. En aquesta catalogació s'ha ampliat lleugerament la delimitació del jaciment que apareix a la carta arqueològica, sobretot a partir de la dispersió de restes d'estructures i ceràmiques arqueològiques que s'han identificat durant la prospecció.

El jaciment 55/2 denominat Es Putxet. S'ha recollit aquest jaciment en el catàleg de jaciments amb la fitxa JA-02 com a sistema hidràulic d'origen andalusí. En aquest cas, també s'ha incrementat la superfície delimitadora del jaciment en funció de les estructures documentades.

El jaciment 55/3 denominat Son Fortuny-Galatzó. S'ha recollit aquest jaciment en el catàleg de jaciments amb la denominació de Son Fortuny (JA-03).

Així mateix, han estat catalogats els jaciments identificats i localitzats per Javier Aramburu (2020, 2018, 2018a, 2017, 2017a, 2017b, 2017c, 2004). Aquest és el cas dels jaciments de Can Llaneres (JA-04), es puig d'es Collet (JA-05), es Millar (JA-06), puig de s'Hereu (JA-07), cova de sa Tanca (JA-13) i cova d'es Cossi (JA-14).

També s'hi han inclòs diverses cavitats documentades a l'inventari de la Federació Balear d'Espeleologia. Si bé, en alguns casos no s'ha pogut identificar sobre el terreny la cavitat indicada en la cartografia de l'inventari, en altres casos la prospecció ha permès definir un conjunt major a l'esperat inicialment (JA-12), (JA-13).

Entre els jaciments s'inclouen les torres de defensa JA-08 hort d'en Xeu i JA-09 es Collet. La seva protecció deriva del Decret del 22 d'abril de 1949 (BOE núm. 125, de 05-05-1949), en virtut del qual tenen, en l'actualitat, categoria de BIC.

Durant la prospecció s'ha constatat que l'estat actual de les torres permet obtenir dades suficients per definir-ne les diferents fases constructives. En alguns casos, s'interpreta a l'estat actual un possible origen medieval amb reformes dels segles XVI-XVIII. L'estratigrafia visible indica que en tots els casos es conserva un potencial arqueològic important. Les torres s'han recollit en el catàleg de jaciments arqueològics emfatitzant la necessitat, en aquests casos concrets, de fer-hi estudis d'arqueologia de l'arquitectura per recuperar elements primigenis fossilitzats en reformes posteriors.

Finalment, s'ha catalogat el centre històric com a jaciment arqueològic unitari (JA-10 conjunt històric), adoptant la delimitació que estableix la declaració de BIC conjunt històric, així com el seu entorn de protecció.

4.3.2. Arquitectura religiosa

S'han catalogat en aquesta categoria dos elements. L'església parroquial (AR-01) dedicada a sant Joan Baptista, documentada com a capella ja al segle XIII, pocs anys després que es completés el procés de la conquesta catalana. El resultat de l'evolució és un edifici, majoritàriament, del segle XVII

amb intervencions importants en els segles XIX —ampliació inacabada— i de la primera meitat del segle XX, amb obres que afectaren, en especial, l'ordenació exterior dels murs.

L'església compta amb una torre de defensa —actualment, campanar—, documentada al segle XVI, que s'ha catalogat de manera particularitzada (AM-01) per la seva tipologia i per la seva categoria de BIC.

S'hi inclou també el cementeri (AR-02), situat als afores del poble. S'anà formant a partir del segle XIX, a causa de la clausura de l'antic fossar de la vila, que es trobava annex al mur meridional de l'església. En l'actualitat, el lloc l'ocupa la Plaça Nova.

4.3.3. Escultura monumental, religiosa i heràldica

Al municipi d'Estellencs es comptabilitzen dos escuts, ambdós en l'àmbit de les cases senyorials de possessió: el del Collet (EH-01) i els de Son Fortuny (EH-02). En cada un dels casos gaudeixen de protecció integral per la seva condició de BIC (Decret 571/1963 sobre protecció dels escuts, emblemes, pedres heràldiques, creus de terme i peces similars d'interès històric artístic). D'aquí ve que s'hagin inclòs en el catàleg amb fitxa particularitzada.

4.3.4. Arquitectura i enginyeria civil

La categoria d'«Arquitectura i enginyeria civil» que estableix la Norma 47, article 1.a del PTIM, integra la major part dels edificis i construccions del terme, encara que tinguin diferents usos. S'estableixen quatre subcategories en funció de la diversitat tipològica, que són:

- Arquitectura civil. Inclou els edificis i construccions públiques, que són: l'edifici de l'Ajuntament (AE-A01), els rentadors (AE-A02) i la porxada (AE-A03).
- Ponts.
- Cases en sòl urbà. Majoritàriament, es troben incloses en el BIC conjunt històric. S'ha considerat necessari incloure amb fitxa particular els habitatges amb valors singulars o característiques urbanístiques o arquitectòniques, per garantir-ne la protecció en els termes adequats a cada cas.
- Cases i possessions en sòl rústic. La subcategoria engloba tant les cases pageses, algunes vinculades als horts, com les cases de possessió, amb totes les dependències que les defineixen. Cal advertir que, en relació a les tafones, s'ha optat per crear una subcategoria específica dins la de béns etnològics, en consideració a la seva entitat constructiva i funcional, així com pel fet que es troben en algunes cases de possessió, però també n'hi ha al nucli urbà.

4.3.5. Arquitectura militar

L'arquitectura militar del terme d'Estellencs es concentra en una sola tipologia: la torre de defensa. Com en altres nuclis costaners, històricament, va ser la principal construcció per vigilar i defensar el territori. Així mateix, en el cas d'Estellencs, són els elements constructius més singulars del nucli urbà, juntament amb l'església. Es tracta de la torre de l'església (AM-01), la qual, des del moment en què va perdre la funció defensiva es va utilitzar com a campanar i la torre d'en Tem Alemany (AM-02), que caracteritza la plaça d'es Triquet, possiblement, la més antiga de la vila.

Torre de s'Hort d'en Xeu (AM-03) A la zona de marjades dedicades al reguiu situades al nord del nucli urbà entre el torrent de s'Aigua i el torrent d'en Miquelet.

Torre d'es Collet (AM-04) Torre integrada a les cases de possessió d'es Collet (AE-R03), que tanca l'extrem nord-oriental del conjunt articulat entorn de la clastra.

En tots els casos, les torres tenen la categoria de BIC, per efecte del Decret de 22 d'abril de 1949 sobre protecció dels castells d'Espanya (BOE, núm. 125, de 5 de maig).

4.3.6. Béns etnològics

La norma 48 del Pla territorial insular de Mallorca especifica quins elements etnològics s'han d'incloure en el catàleg, en aquest mateix sentit l'article 69.2 del PORN recull les determinacions del PTIM i, amb caràcter enunciatiu, enumera una sèrie d'elements que han de formar part del patrimoni etnològic, arqueològic i paleontològic de la serra de Tramuntana, així doncs distingirem diferents tipologies que reben un codi diferent.

- Murs de pedra seca. S'han catalogat tres llargs trams de murs que delimiten alguns dels camins que, històricament, foren més transitats perquè connectaven la vila amb la mar i algunes de les possessions allunyades, tals com: BE-S01 Murs del camí d'es port; BE-S02 Murs del camí de la mar i BE-03 Murs del camí de cas Xocolater.
- Conjunts de marjades. Al terme d'Estellencs destaca la gran quantitat de marjades que hi ha, en aquest catàleg n'hem catalogat dos grans conjunts, que són: BE-J01 Vall d'Estellencs i BE-J02 Es Putxet / ses Costes / es Salts.
- Fonts. Les característiques geològiques de la zona, amb la coexistència de materials permeables i impermeables, ha provocat que hi hagi nombroses surgències. En el catàleg s'inclouen un total de devuit fonts, de les quals, sis són de mina.
- Molins d'aigua. D'aquesta tipologia, que va tenir gran rellevància per a l'activitat agrària, se'n conserven tres que han estat inclosos en el catàleg per protegir-los. El molí d'es Broll (BE-M01), també anomenat molí de Cas Torrer, alimentat per l'aigua del torrent de s'Aigua. Els molins de Son Fortuny de Baix (BE-M02) i de Dalt (BE-M03) que reben l'aigua del sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua (BE-SH02).
- Barraques de roter. A Estellencs trobem la barraca del camí de la coma d'en Vidal com a darrer vestigi de les barraques de roter al municipi, que eren nombroses, lamentablement l'estat de conservació d'aquesta barraca no és gaire bo.
- Eres. S'ha considerat oportú fer una fitxa individualitzada de les eres del Moro (BE-E01) i, de sa coma d'en Vidal (BE-E02), per les seves especials característiques. D'altres s'han inclòs en conjunts etnològics —com ara el conjunt etnològic de ses Serveres (BE-CE01)— o en les possessions —com es Collet (AE-R03)— atenent la seva localització i/o les seves característiques.
- Pous. S'hi ha inclòs al catàleg el pou de sa coma d'en Vidal (BE-P01). D'altres s'han inclòs en la fitxa de les cases de possessió, com ara ses cases d'es Salt d'es Fonollar (AE-R11).
- Basses. S'hi han catalogat la bassa anomenada sa Basseta (BE-BS01) i la bassa de Son Serralta de Dalt (BE-BS02).
- Aljubs. S'hi han catalogat un total de cinc aljubs que presenten característiques constructives prou destacades. Amb tot, el municipi compta amb un nombre major d'aquestes construccions, però s'inclouen com elements associats a un dels dos sistemes hidràulics.
- Sistemes hidràulics. S'hi han catalogat els dos sistemes hidràulics que hi ha al terme d'Estellencs: el BE-SH01 del Forat d'Amunt i el BE-SH02 de la Font de s'Ull de s'Aigua. A més del valor constructiu i tipològic —en suma, etnològic—, ambdós són elements neuràlgics en l'articulació i la configuració del paisatge construït d'Estellencs.

- Rotlo de sitja. El catàleg integra cinc rotlos de sitja que es troben aïllats, així com els que formen part de conjunts etnològics.
- Aqüeductes. S'hi ha catalogat l'únic aqüeducte conegut i documentat al terme, que és el de Son Fortuny.
- Escars. Al port d'Estellencs es troben els únics escars del municipi, amb característiques particulars, per les quals s'inclou en el catàleg.
- Camins d'interès constructiu. El terme municipal d'Estellencs està solcat de camins i, únicament, s'han inclòs en el catàleg els que tenen un cert interès constructiu, recollint les dades que aporta el catàleg de camins (FODESMA, 1999). En total, devuit camins.
- Conjunts etnològics. Es tracta del conjunt de diversos elements i tipologies constructives que resten vinculades a formes de vida tradicionals i que defineixen les característiques pròpies dels diferents grups que conformen una col·lectivitat. Alguns d'aquests elements són les casetes, els boals, les eres, les solls, els forns de calç, les cisternes, les sitges de carboner, les barraques de carboner, els refrescadors, els forns de pa, etc. Generalment, es troben integrats en boscos i garrigues i no estan associats al conjunt arquitectònic de les cases de possessió.
- Tafones. S'hi han catalogat un total de sis tafones. S'ha optat per crear una subcategoria específica dins la de béns etnològics, en consideració a la seva entitat constructiva i funcional, així com pel fet que es troben en algunes cases de possessió, però també al nucli urbà. Només una, la de Son Llarg, no disposa de fitxa específica, sinó que es contempla en la fitxa de les antigues cases de possessió, per mor de l'estat ruïnós que presenta i la impossibilitat d'accedir-hi.
- Forns de calç. S'hi inclouen quatre forns de calç, els quals evidencien la importància que va tenir aquesta explotació productiva a tot el territori d'Estellencs.

4.3.7. Béns d'interès industrial

A Estellencs els béns d'interès industrial estan testimoniats per dues instal·lacions en desús actualment: la teulera de Son Serralta (BII-01) i sa Guixeria (BII-02). Ambdues construccions són de pedra en sec, estan ubicades en sòl rústic i es troben en estat ruïnós.

L'any 1926 es va instal·lar una fàbrica d'electricitat al carrer de Sa Síquia, al lloc que ocupa, actualment, la biblioteca municipal. De l'edifici original no en queda res, per la qual cosa no s'ha inclòs en el catàleg.

4.3.8. Béns d'interès paisatgístic i ambiental

La Norma 47, apartat 1.a del PTIM, determina la categoria dels béns d'interès paisatgístic i ambiental, entenent com a tals no tan sols els espais amb valors naturals destacats (orografia, hidrografia, flora i fauna), sinó també tots els conjunts urbans (carrers, barris, etc.) amb unes característiques determinades que els confereixen una unitat valorable des d'un punt de vista etnològic, històric o social.

- El catàleg d'Estellencs integra la varietat tipològica de la categoria. Per una banda, hi ha béns ambientals del nucli urbà, com el barri de S'Arraval (BIPA-05) i els carrers que es troben integrats en la delimitació del BIC conjunt històric.
- S'hi ha inclòs la cala d'Estellencs (BIPA-03), de manera que se'n garanteixi la protecció ambiental i, en suma, el caràcter de port amb algunes cases i un escar, però sense formar un nucli de població.

- S'hi han catalogat dos elements vegetals, un lledoner (BIPA-01) i un fasser (BIPA-02), ambdós situats en el nucli de població. Destaquen tant per la seva aparença monumental, com pel fet que caracteritzen la perspectiva visual dels entorns on es troben.

4.3.9. Conjunt històric

En aquesta categoria queda inclòs el conjunt històric d'Estellencs, donada la peculiaritat que té i la catalogació com a BIC.

4.3.10. Béns d'interès geològic

L'article 76 del RLUIB, en relació a les categories de béns que s'han incloure en el catàleg de protecció patrimonial, n'afegeix dues més a les que determina el PTIM: jaciments paleontològics i formacions geològiques i elements geomorfològics singulars.

En relació a les formacions geològiques, que s'entenen com a recursos naturals als quals se'ls atribueixen valors científics, culturals i/o educatius, s'ha catalogat el port d'Estellencs (BIG-01), un aflorament del Triàsic inferior (Buntsandstein) i mitjà (Muschelkalk), que comprèn l'àrea entre el port i el límit amb el terme municipal de Banyalbufar per la banda nord i entre el port i Cas Xeremier per la banda sud.

4.4. Regulació dels elements catalogats i normativa de protecció

El patrimoni catalogat ve regulat mitjançant una protecció genèrica i una d'específica. Cada una d'elles s'estableix en els instruments de qualificació següents:

- a) La normativa general d'aplicació, derivada de l'article 79 del RLUIB, la qual s'exposa al document Normes d'aquest Catàleg i a les Normes Urbanístiques del Pla general, estableix els nivells de protecció següents: integral (A), parcial (B) i ambiental (C). Es genera també un nivell de protecció específica (E) per als elements als quals no es poden aplicar els conceptes pròpiament urbanístics com els d'edificació, construcció o recinte. És el cas dels jaciments arqueològics i d'alguns béns etnològics.
- b) La protecció específica de cada element catalogat a través de la respectiva «Fitxa d'element catalogat»: regula les directrius d'intervenció, els elements per conservar, els aprofitaments, sempre amb el límit de la protecció dels valors patrimonials.

Els béns culturals protegits d'acord amb la legislació especial, queden afectats per lleis sectorials distintes i tenen un nivell de protecció (D) derivat de les respectives legislacions:

- Els BIC i els BC es troben sota la regulació de la legislació sectorial en matèria de patrimoni històric, més concretament, de la Llei 12/1998, de 21 de desembre del patrimoni històric de les Illes Balears.
- Altres béns són figures derivades de la planificació mediambiental, com ara els béns que es troben en l'àmbit del paratge natural de la serra de Tramuntana, i que es poden incloure en el concepte de patrimoni històric de l'espai natural, els és d'aplicació el que estableixen per a ells el PORN de la Serra de Tramuntana i dels espais de la Xarxa Natura 2000.

Tots els que queden recollits en el aquest catàleg tenen una protecció específica en la fitxa corresponent, que no és, en cap cas, inferior a la que deriva de les legislacions sectorials

esmentades. En cada una de les fitxes particulars, d'acord amb la normativa vigent, es fa referència expressa a la figura o instrument de protecció especial que l'afecta.

5. Documents del catàleg

5.1. La fitxa de catàleg: vertebració i camps

L'instrument vertebrador del catàleg és la fitxa particularitzada de cada element protegit. Per aquest catàleg, s'ha creat una fitxa, el contingut de la qual compleix amb el que determinen la Norma 47 del PTIM i l'article 81 del RLUIB.

La informació que s'hi recull és l'argumentari primer i essencial que estableix els valors patrimonials de l'element, alhora que determina de manera concreta les directrius que s'han d'aplicar per protegir-lo i conservar-lo de manera efectiva. Aquestes directrius es concreten en:

1. Les d'identificació espacial que compreguin el municipi, el nucli de població i la localització física damunt un plànol de situació elaborat a l'escala adequada prenent com a base el plànol d'ordenació de l'instrument de planejament corresponent.
2. Les d'identificació de l'immoble o l'element de què es tracti, han d'incloure la denominació, un codi d'identificació, la tipologia i l'ús actual, l'autoria, l'estil o el corrent, i s'han d'acompanyar de fotografies descriptives de la configuració.
3. Les de descripció de l'element, assenyalant-ne la morfologia, l'estructura i els elements que l'integren, la cronologia i la bibliografia, la bibliografia web i la cartografia coneguda.
4. Les d'estat de conservació, les intervencions que s'hi han dut a terme i la descripció de l'estat actual.
5. El nivell de protecció de l'element entre els que preveu el RLUIB, els usos permesos, els elements que cal preservar, i les intervencions preferents i admissibles sobre l'element. D'acord amb el que preveu el RLUIB, el grau de protecció afecta tota la parcel·la o solar, sempre que no s'estableixi una altra disposició de manera precisa en la mateixa fitxa i en l'apartat gràfic que la completa.
6. La definició d'un entorn de protecció al voltant de l'element catalogat, a fi de preservar-ne l'àmbit d'influència, en els casos de nivell de protecció integral i en els altres casos que es consideri necessari, excepte en el cas de conjunts històrics.

Seguint aquestes directrius, s'adjunta el model de fitxa d'aquest catàleg, com a annex A.

5.2. Els plànols

La ubicació dels elements catalogats està indicada en els plànols del Pla General. Per elaborar-lo s'ha fet servir el sistema ETRS89 fus 31 N, el sistema oficial a Espanya per a la referenciació geogràfica i cartogràfica oficial d'elements en l'àmbit de la península ibèrica i les Illes Balears, segons el Reial decret 1071/2017, de 29 d'agost de 2007. La cartografia empleada en aquest catàleg ha estat d'1:1.000 en els plànols de sòl urbà i de 1:5.000 en els de sòl rústic.

Pel que fa als jaciments arqueològics, quan conserven elements arquitectònics visibles, es delimiten en el plànol com a «zona monumental» amb l'entorn de protecció corresponent.

6. Annex A Model de fitxa

	CODI	Denominació
	Nivell de Protecció A / B / C / D / E	
1. Identificació		
Denominació	Nom actual i d'altres més antics o d'accessoris	
Tipologia	Tipologia de l'element	
Categoria	Jaciments arqueològics Arquitectura religiosa Escultura monumental, religiosa i heràldica Arquitectura i enginyeria civil* Arquitectura militar Béns etnològics* Béns d'interès industrial Béns d'interès paisatgístic i ambiental Conjunts històrics Béns d'interès geològic * S'han establert subcategories	
Ús actual		
Ús original		
Autoria		
Estil o corrent	Filiació cronològica / estilística	
Cronologia		

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Només urbà		
Adreça	Carrer i número segons el cadastre (urbà)		
Polígon	Polígon cadastral (rústic)	Parcel·la	Parcel·la cadastral (rústic)
Referència cadastral			
Coord. UTM ETRS 89	X	Sistema ETRS89 projecció UTM fus 31	Y Sistema ETRS89 projecció UTM fus 31
Entorn	Sòl urbà Sòl rústic (camí, finca, zona,...).		

Situació	Fotografia
Localització de l'element	Fotografia representativa de l'element

3. Descripció	
A la descripció de l'element s'ha fet una contextualització històrica abans de assenyalar la morfologia, l'estructura i els elements integrants. Sobre la qüestió de les parts o zones no visibles bé per la impossibilitat d'entrar a l'interior, be pel difícil accés, hem optat igualment per reflectir a la fitxa informació recollida a fonts bibliogràfica o infogràfiques però no verificada amb la confiança que en algun moment es pugui afegir aquesta informació. Bé per informes històrics artístics previs a futures llicències d'obra que afectin l'element catalogat, o bé per altres documents que completin	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	S'ha Detallat l'estat de conservació de la tipologia i l'estat de conservació físic de l'immoble. Quines intervencions s'hi detecten i quan s'han fet, si està documentat. És fonamental el recorregut del territori, a fi d'identificar els elements més evidents, però també els de més difícil detecció. Comentaris sobre l'estat de conservació i patologies evidents del bé i el seu entorn immediat
Intervencions	Rehabilitacions anteriors.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A - Nivell de protecció integral B - Nivell de protecció parcial C - Nivell de protecció ambiental D - Nivell de protecció derivat de la legislació especial E - Nivell de protecció especial
En el Nivell de protecció derivat de la legislació especial, és reflectirà la legislació específica per a cada element.	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	
Intervencions preferents	
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	En alguns casos es delimitarà un entorn de protecció per a l'element o conjunt d'elements.

6. Documentació fotogràfica

7. Annex B. Bibliografia

Bibliografia

- Aramburu Zabala, Javier. (2020): Inventario arqueológico de Mallorca. Estellencs.
- (2018): Inventario arqueológico de Mallorca. Estellencs.
- (2017): Nuevos materiales almohades procedentes de la cueva de sa Tanca (Mallorca).
- (2004): Mallorca arqueológica. Inventario de yacimientos arqueológicos de Mallorca. Consell de Mallorca.
- Bover de Rosselló, Joaquin Maria (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.
- (1830): Nobiliario mallorquin. Imprenta de Pedro José Gelabert. Palma.
- Rosselló, Ramon, Bover, Jaume (1978): Història d'Andratx s. XIII-XIV. Ciutat de Mallorca.
- Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs.
- Encinas Sánchez, Jose Antonio (2014): Corpus cavernario mayoricense.
- Ginard Bujosa, Antoni (2009): Antoni Despuig i Damento, el mapa de Mallorca (1784-1785). Cuadernos de Geografía, 86, pp. 541-260
- Mascaró Passarius, Josep (1964): Corpus de Toponimia de Mallorca. Gráficas Miramar.
- Santamaría Peña, Jacinto; Sanz Adán, Felix; Palacios Ruíz, María Elena (2019): Uso de herramienta de geoprocso de los sig sobre datos LIDAR para el análisis territorial. X Congreso Ibérico de Agroingeniería.
- Segura Salado, Jaume (1999): Defensa marítima d'Estellencs. Ajuntament d'Estellencs.
- Alomar Canyelles, Guillem, Ferrer García, I., Grimalt Gelabert, Miquel, Reynés Trias, Antoni, Rodríguez Gomila, R., (2018). La pedra en sec. Materials, eines i tècniques tradicionals a les illes mediterrànies. Consell Insular de Mallorca.
- AIRE (1991): Banyalbufar. XV Setmana de renovació educativa.
- Byne, Arthur; Stapley, Mildred (1987): Cases i jardins de Mallorca. José J. de Olañeta, editor. Palma. Làmines 73-74.
- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999); Son Fortuny nom per nom. Fodesma. Consell de Mallorca. Palma.
- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. Mancomunitat de Tramuntana
- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
- Valero, Gaspar (1992): Camins i paisatges. Volum I. "El puig de Galatzó". Pàgines 33-63. José J. de Olañeta, editor.
- (1992): Camins i paisatges. Volum II. "La mola de l'Esclop des del Grau fins a Capdellà". Pàgines 321-352. José J. de Olañeta, editor.
- (1992): Camins i paisatges. Volum IV. "La font del Garbell. Des d'Estellencs fins a Banyalbufar". Pàgines 673-688. José J. de Olañeta, editor.
- (1993): Camins i paisatges. "Itineraris culturals per l'illa de Mallorca" Toms I, II i IV. José J. de Olañeta, editor.
- Diversos autors (1996): Itineraris a peu per la Serra de Tramuntana. Excursió "Puig de Galatzó". Consell Insular de Mallorca.
- Diversos autors (1997): Guia de la Serra de Tramuntana. Itinerari a peu: El Puig de Galatzó. Consell Insular de Mallorca i altres.
- Diversos autors (2016): Ruta de Pedra en Sec: Itinerari senderista per la serra de Tramuntana. Consell de Mallorca.
- Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca.
- Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.
- Ferrá, Bartolomé (1929): Guía de Mallorca. Librería Escolar.

- Forteza Piña, Miguel (1958): Las carreteras de Baleares. Ministerio de Obras Públicas.
- Dolç i Dolç, Miquel, Dtor. (1989): Gran Enciclopèdia de Mallorca. Volum 5. Inca: Promomallorca Edicions, S.L.
- Font Martorell, Gabriel (1964): Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca. Fomento del Turismo de Mallorca.
- Rosselló, Ramon; Albertí, Jaume (1995): Història de Banyalbufar. Segles XIII a XVI. Editorial Lleonard Muntaner. Palma.
- Parker, June (1986): Walking in Mallorca. Ruta núm. 30 "Galatzó". Cicerone Guides.
- Palos, Benigne (1983): Itineraris de muntanya. Editorial Moll.
- Berard, Jerónimo de (1983): Viaje a las villas de Mallorca. 1789. Ajuntament de Palma.
- Llofriu, Pere (1983): Caminant per Mallorca. Publicacions Abadia de Monserrat.
- (2006): Monuments de vida. El Gall Editor – GEM.
- Sabat, F.: "Tesis Doctoral" - Fornós, J.J.: "El transit Triàsic superior. Juràssic inferior al sector central de la serra de Tramuntana (cala Tuent-Sa Calobra): aspects estratigràfics, estructurals, geomorfològics i vulcanisme". In: FORNÓS, J.J. (ed.) Aspectes geològics de les Balears. Universitat de les Illes Balears. 135-154. Palma de Mallorca. - I.G.M.E. (1991). - "Mapa Geológico de España, E: 1:50.000. Hoja nº 670 (Sóller)". Plan MAGNA. - JENKINS, H.C.; SELLWOOD, B.W. y POMAR, L. (1990): "A field excursion guide to the Island of Mallorca". The Geologist Association.
- Palos, Joan Carles (2016), 20 rutes en família per Mallorca. La Serra de Tramuntana (II). Lleonard Muntaner, Editor.
- Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
- Jover Palmer, Juan (2003): La parroquia de Estellencs. Palma. Taller Gràfic Eugeni.
- (1996): Las agustinas, Hermanas del Amparo en Estellencs: 1874-1958. Palma. Taller Gràfic Eugeni.
- Barceló, Miquel et alter (1986) Les aigües cercades. Els qanat(s) de l'illa de Mallorca. Palma: Institut d'Estudis Balearics.
- Cantarellas, Catalina (1981): La arquitectura mallorquina desde la Ilustración a la Restauración, Palma: Institut d'Estudis Balearics.
- Capellà Miquel Àngel., Roman, Júlia, Tugores, Francesca. (coord.) (2020): Ciudad historica y paisaje construido. Valores y protección jurídica. Palma: Edicions UIB.
- Colomar Marí, Antoni (dir.) (2002): Patrimoni de marjades a la Mediterrània Occidental. Una proposta de catalogació. Consell de Mallorca.
- (dir.) (1993): Catàleg dels antics camins de la Serra de Tramuntana. Palma: Consell de Mallorca.
- Fullana, Miquel (1995): Diccionari de l'art i dels oficis de la construcció, Mallorca: Editorial Moll.
- Llull, Àngel, Tugores, Francesca (coord.) (2013): Els catàlegs municipals. La protecció del patrimoni immoble de Mallorca. Seminaris de la Societat Arqueològica Lul·liana. Mallorca: Govern de les Illes Balears.
- Reynés Antoni (coord.) (2002): Patrimoni de marjades a la Mediterrània occidental. Palma: Consell de Mallorca. Fodesma.
- Seguí, Miquel. (1990): Arquitectura contemporanea en Mallorca (1900-1947), Palma: COAIB.
- Segura, Antoni, Suau, Jaume (1981): Aproximació a l'estudi de la pagesia mallorquina al primer terç del segle XIX. Bolletí de la Societat Arqueològica Lul·liana, vol. 38, pp 393-437.

Inventaris i catàlegs

- Mascaró Passarius, Josep, 1967, Inventario de los monumentos megalíticos y restos prehistóricos y protohistóricos de Mallorca.
- Inventari de la Federació Balear d'Espeleologia. 2018. Palma.
- Diversos autors (1997): Catàleg i anàlisi dels camps marjats del terme d'Estellencs. FODESMA. Consell Insular de Mallorca.
- Consell de Mallorca. FODESMA, (2000). La construcció de pedra en sec a Mallorca. Consell Insular de Mallorca.
- Diversos autors (1968), Inventario de protección del patrimonio cultural europeo (IPCE). España. Monumentos de arquitectura militar. Inventario resumido, Ed. Gráficas Soler, València.
- Diversos autors (1989-1995): Carta Arqueològica. Govern Balear. Conselleria d'Educació, Cultura i Esports. Direcció General de Cultura. Servei de Patrimoni.

Diversos autors (1993): Catàleg dels Antics Camins de la Serra de Tramuntana. Consell Insular de Mallorca.

Diversos autors (1997): Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. FODESMA. Consell Insular de Mallorca.

Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). Expedient 806879Q: sol·licitud per picar façana, dar cap zero i ciment amb un acabat de morter de color terròs. carrer triquet, 9. Estellencs . Exp. 594/2021.

Expedient 475/17: sol·licitud de reparació de fumeral i xemeneia. Plaça Constitució 2. Estellencs.

Expedient 389/05. Expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, a favor del nucli d'Estellencs. Consell de Mallorca. Departament de Patrimoni i Identitat Cultural. Palma, 08/02/2007. BOIB 35, de 06/03/2007.

Publicacions (Revistes i fulletons)

A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19. De Salabert e Hijos, S.A.

Diversos autors (1986): Fullet informatiu "Son Fortuny". Conselleria d'Agricultura i Pesca. Govern Balear.

Bibliografia web

https://www.academia.edu/31787928/nuevos_materiales_almohades_procedentes_de_la_cueva_de_sa_tanca_mallorca (consultat octubre de 2020).

https://www.academia.edu/32699245/NUEVOS_TINTIN%C3%81BULOS_DE_LA_CULTURA_BALE%C3%81RICA_DE_MALLORCA (consultat octubre de 2020).

https://www.academia.edu/31788064/NUEVOS_OBJETOS_DE_PLOMO_DE_LA_CULTURA_BALE%C3%81RICA_DE_MALLORCA (consultat octubre de 2020).

https://www.academia.edu/31788010/NUEVOS_MATERIALES_BALE%C3%81RICOS_PROCEDENTES_DE_CUEVAS_DE_ENTERRAMIENTO (consultat octubre de 2020).

Aramburu Zabala, Javier. (2018a): Nota sobre unos materiales almohades de la cova de Sa Tanca (Estellencs). Disponible en xarxa a: (consultat octubre de 2020).

– J. (2017a): Nuevos tintinábulo de la cultura balearica de Mallorca. Disponible en xarxa a: (consultat octubre de 2020)

– (2017b): Nuevos objetos de plomo de la cultura balearica de Mallorca. Disponible en xarxa a: (consultat octubre de 2020)

– (2017c): Nuevos materiales balearicos procedentes de cuevas de enterramiento. Disponible en xarxa a: (consultat octubre de 2020)

<https://www.toponimiamallorca.net/> (octubre 2020)

<https://www.flickr.com/photos/51005122@N08/15675149425/> (octubre 2020)

<https://www.fontsdetramuntana.com/> (octubre 2020)

<https://caminsdepedra.conselldemallorca.cat/ruta-pedra-en-sec-gr-221> (octubre 2020)

<http://www.mallorcawindmills.com/english/types.html> (octubre 2020)

<http://mallorcaincognita.com/> (octubre 2020)

<https://web.conselldemallorca.cat/-/molins-de-vent-d-extraccio-d-aigua> (octubre 2020)

<https://mesperestellencs.wordpress.com/> (octubre 2020)

<https://observatorifotograficbalears.com/> (octubre 2020)

<https://airesdelaserramallorquina.blogspot.com/> (octubre 2020)

http://www.conselldemallorca.info/sit/phistoric/index_ca.html (octubre 2020)

Cartografia

Mascaró Passarius, Josep. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

8. Llistat dels elements catalogats

01. JA Jaciments arqueològics

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
JA-01	Son Serralta	Polígon 3 parcel·la 206	E- Nivell de protecció específic
JA-02	Es Putxet	Polígon 4 parcel·les 15 i 132	E- Nivell de protecció específic
JA-03	Son Fortuny	Polígon 4 parcel·la 107	E- Nivell de protecció específic
JA-04	Can Llaneres	Polígon 3 parcel·les 202 i 206	E- Nivell de protecció específic
JA-05	Es puig d'es Collet	Polígon 4 parcel·la 132	E- Nivell de protecció específic
JA-06	Es Millar	Polígon 3 parcel·la 78	E- Nivell de protecció específic
JA-07	Puig de s'Hereu	Polígon 3 parcel·les 41 i 274	E- Nivell de protecció específic
JA-08	Hort d'en Xeu	Polígon 3 parcel·la 125	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
JA-09	Es Collet	Polígon 3 parcel·la 274	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
JA-10	Centre històric		D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
JA-11	Puig de ses Donardes	Polígon 3 parcel·la 202	E- Nivell de protecció específic
JA-12	Cova des Penyal des Morro	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
JA-13	Cova de sa Tanca	Polígon 3 parcel·la 274	E- Nivell de protecció específic
JA-14	Cova d'es Cossi	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
JA-15	Cova d'es Morts	Polígon 3 parcel·la 215	E- Nivell de protecció específic
JA-16	Es Pedregar	Polígon 2 parcel·la 70	E- Nivell de protecció específic

02. AR Arquitectura religiosa

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
AR-01	Església de Sant Joan Baptista	Plaça de la Constitució, 1	A- Nivell de protecció integral
AR-02	Cementeri	Polígon 2 parcel·la 53	B- Nivell de protecció parcial

03. EH Escultura monumental, religiosa i heràldica

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
EH-01	Escut d'es Collet	Polígon 3 parcel·la 274	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
EH-02	Escuts de Son Fortuny	Polígon 4 parcel·la 107	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial

04. AE Arquitectura i enginyeria civil

04.1 AE-A Arquitectura civil

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
AE-A01	Ajuntament	Carrer de sa Síquia, 4	B- Nivell de protecció parcial
AE-A02	Rentadors	Carrer de sa Síquia, 30	A- Nivell de protecció integral
AE-A03	Sa Porxada	Plaça de la Constitució, 13	C- Nivell de protecció ambiental

04.2 AE-P Ponts

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
AE-P01	Es Pont	Carretera Ma-10,	B- Nivell de protecció parcial

04.3 AE-U Cases son sòl urbà

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
AE-U01	Son Llarg	Plaça de la Constitució, 6	B- Nivell de protecció parcial
AE-U02	Cas Rector Palmer	Plaça de la Constitució, 2	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U03		Plaça de la Constitució, 3	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U04		Plaça de la Constitució, 4	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U05		Plaça de la Constitució, 10D	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U06		Plaça de la Constitució, 10	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U07		Plaça de la Constitució, 12 i 10A	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U08		Carrer d'Antoni Maura, 2	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U09		Carrer d'Antoni Maura, 1	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U10	Can Pons	Carrer d'Antoni Maura, 3	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U11		Carrer d'Antoni Maura, 5	C- Nivell de protecció ambiental

AE-U12		Carrer d'Antoni Maura, 7	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U13		Carrer d'Antoni Maura, 9	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U14		Carrer d'Antoni Maura, 11, 13 i 15	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U15	Ca na Miret	Carrer d'Atanasi Palmer, 2	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U16		Carrer d'Atanasi Palmer, 4	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U17	Ca n'Aina Fustera	Carrer d'Atanasi Palmer, 6	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U18		Carrer d'Atanasi Palmer, 8	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U19	Ca Nostra	Carrer d'Atanasi Palmer, 3	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U20		Carrer Alemany, 2	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U21	Ca sa Tia	Carrer Alemany, 4	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U22		Carrer Alemany, 5	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U23		Carrer de la Cavalleria, 2	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U24		Carrer de la Cavalleria, 4	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U25	Can Manuel	Carrer de la Cavalleria, 6	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U26		Carrer de la Cavalleria, 8	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U27		Carrer de la Cavalleria, 5	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U28		Carrer de la Cavalleria, 7	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U29	Ca sa padrina Rita	Placeta d'en Palmer, 2	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U30		Carrer d'es Magraners, 1, 3A i 3B	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U31		Carrer d'es Magraners, 3	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U32		Carrer d'es Magraners, 3C	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U33		Carrer d'es Magraners, 5	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U34		Carrer d'es Magraners, 7	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U35		Carrer d'es Magraners, 9	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U36		Carrer d'es Magraners, 11	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U37		Carrer d'es Magraners, 13	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U38		Carrer d'es Magraners, 15	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U39	Can Gasparó	Carrer d'es Magraners, 17	C- Nivell de protecció ambiental

AE-U40		Carrer d'es Magraners, 19	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U41		Carrer d'es Magraners, 2	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U42		Carrer d'es Magraners, 4	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U43		Carrer d'es Magraners, 6	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U44		Carrer d'es Magraners, 8	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U45		Carrer d'es Magraners, 10	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U46		Carrer d'Eusebi Pascual, 2	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U47		Plaça d'es Triquet, 7	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U48		Plaça d'es Triquet, 9	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U49		Plaça d'es Triquet, 10	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U50		Carrer de la Mar, 2	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U51		Carrer de la Mar, 10	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U52		Carrer de la Mar, 14	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U53		Carrer de la Mar, 16	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U54		Carrer de la Mar, 18	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U55	Can Xaca	Carrer de la Mar, 20	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U56		Carrer de la Mar, 11	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U57		Carrer de la Mar, 13	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U58	Can Toni Moreno	Carrer de Miguel de Cervantes, 3	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U59		Carrer de Miguel de Cervantes, 5	B- Nivell de protecció parcial
AE-U60		Carrer de Miguel de Cervantes, 7	B- Nivell de protecció parcial
AE-U61		Carrer del Patró Palmer, 5	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U62		Carrer del Patró Palmer, 11	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U63		Carrer del Rector Palmer, 1	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U64		Carrer del Rector Palmer, 11	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U65		Carrer del Rector Palmer, 2	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U66		Carrer del Rector Palmer, 4	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U67		Carrer del Rector Palmer, 12	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U68		Carrer de sa Síquia, 12	C- Nivell de protecció ambiental

AE-U69	Ca na Francisca Calcerana	Carrer de sa Síquia, 14	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U70	Ca na Raveta	Carrer de sa Síquia, 16	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U71		Carrer de sa Síquia, 18	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U72	Sa Posada	Carrer de sa Síquia, 20	B- Nivell de protecció parcial
AE-U73		Carrer de sa Síquia, 22	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U74		Carrer de sa Síquia, 3	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U75		Carrer de sa Síquia, 5	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U76		Carrer de sa Vileta, 7	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U77		Carrer de sa Vileta, 9	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U78		Carrer Vaquet, 1	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U79		Carrer Vaquet, 3	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U80		Carrer Vaquet, 5	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U81		Carrer Vaquet, 6	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U82		Carrer Vaquet, 8	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U83		Carrer Vaquet, 12	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U84		Carrer Vaquet, 14	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U85		Carrer de s'Arraval, 1	C- Nivell de protecció ambiental
AE-U86	Ca madó Maria	Carrer de s'Arraval, 5	C- Nivell de protecció ambiental

04.4 AE-R Cases i possessions en sòl rústic

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
AE-R01	Son Fortuny	Polígon 4 parcel·la 107	A- Nivell de protecció integral
AE-R02	Son Serralta de Dalt	Polígon 4 parcel·la 125	A- Nivell de protecció integral
AE-R03	Es Collet	Polígon 3 parcel·la 274	A- Nivell de protecció integral
AE-R04	Es Putxet	Polígon 4 parcel·la 15	A- Nivell de protecció integral
AE-R05	Son Garriga	Polígon 6 parcel·la 1	A- Nivell de protecció integral
AE-R06	Cas Xeremier	Polígon 2 parcel·la 42	A- Nivell de protecció integral
AE-R07	Cas Xocolater	Polígon 1 parcel·la 9	A- Nivell de protecció integral
AE-R08	Ses Amitges	Polígon 3 parcel·la 45	A- Nivell de protecció integral

AE-R09	Es Serral	Polígon 3 parcel·la 63	A- Nivell de protecció integral
AE-R10	Es Salt d'es Putxet	Polígon 4 parcel·la 15	A- Nivell de protecció integral
AE-R11	Es Salt d'es Fonollar	Polígon 4 parcel·la 22	A- Nivell de protecció integral
AE-R12	Hort de Ca l'Amo en Pau	Polígon 4 parcel·la 15	A- Nivell de protecció integral
AE-R13	Es Fonollar	Polígon 3 parcel·la 134	A- Nivell de protecció integral
AE-R14	Sa Tanca de Baix	Polígon 3 parcel·la 132	A- Nivell de protecció integral
AE-R15	Es Millar	Polígon 3 parcel·la 78	A- Nivell de protecció integral
AE-R16	S'Olivaret	Polígon 3 parcel·la 60	A- Nivell de protecció integral
AE-R17	Ca na Fulla-rogeta	Polígon 1 parcel·la 12	A- Nivell de protecció integral
AE-R18	Sa Talaia	Polígon 3 parcel·la 40	A- Nivell de protecció integral
AE-R19	Es Pedregar	Polígon 3 parcel·la 189	A- Nivell de protecció integral
AE-R20	Can Rave de Dalt	Polígon 3 parcel·la 66	A- Nivell de protecció integral
AE-R21	Son Serralta de Baix	Polígon 3 parcel·la 235	A- Nivell de protecció integral
AE-R22	Ses Costes	Polígon 4 parcel·la 16	A- Nivell de protecció integral
AE-R23	Can Pep Vicenç	Polígon 1 parcel·la 1	A- Nivell de protecció integral
AE-R24	Es Pont	Polígon 4 parcel·la 42	A- Nivell de protecció integral
AE-R25	Es Grau Gran	Polígon 4 parcel·la 110	A- Nivell de protecció integral

05. AM Arquitectura militar

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
AM-01	Torre de l'església de Sant Joan Baptista	Plaça de la Constitució, 1	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
AM-02	Torre d'en Telm Alemany	Plaça d'es Triquet, 5	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
AM-03	Torre de s'Hort d'en Xeu	Polígon 3 parcel·la 125	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
AM-04	Torre d'es Collet	Polígon 3 parcel·la 274	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial

06. BE Béns etnològics**06.1 BE-S Murs de pedra seca**

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-S01	Murs del camí d'es Port		E- Nivell de protecció específic
BE-S02	Murs del camí de la Mar		E- Nivell de protecció específic
BE-S03	Murs del camí de cas Xocolater		E- Nivell de protecció específic

06.2 BE-J Espais marjats

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-J01	Vall d'Estellencs		E- Nivell de protecció específic
BE-J02	Es Putxet / ses Costes / es Salts		E- Nivell de protecció específic

06.3 BE-F Fonts

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-F01	Font d'es Poll	Polígon 4 parcel·la 107	E- Nivell de protecció específic
BE-F02	Font de Dalt	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-F03	Font d'es Moro	Polígon 4 parcel·la 108	E- Nivell de protecció específic
BE-F04	Font de sa Coma d'en Vidal	Polígon 4 parcel·la 108	E- Nivell de protecció específic
BE-F05	Font d'es Quer	Polígon 4 parcel·la 143	E- Nivell de protecció específic
BE-F06	Font d'es Porc	Polígon 4 parcel·la 143	E- Nivell de protecció específic
BE-F07	Font d'en Miquelet	Polígon 4 parcel·la 126	E- Nivell de protecció específic
BE-F08	Font de Cas Xeremier	Polígon 4 parcel·la 43	E- Nivell de protecció específic
BE-F09	Font de Cas Xocolater	Polígon 1 parcel·la 9	E- Nivell de protecció específic
BE-F10	Font de Baix	Polígon 1 parcel·la 9	E- Nivell de protecció específic
BE-F11	Font de Can Cerdà	Polígon 1 parcel·la 9	E- Nivell de protecció específic
BE-F12	Font de sa Cala	Polígon 3 parcel·la 36	E- Nivell de protecció específic
BE-F13	Font de sa Vinyeta	Polígon 3 parcel·la 143	E- Nivell de protecció específic

BE-F14	Font del Torrent d'en Cuc	Polígon 3 parcel·la 273	E- Nivell de protecció específic
BE-F15	Font d'es Putxet	Polígon 4 parcel·la 15	E- Nivell de protecció específic
BE-F16	Font de Son Serralta de Baix	Polígon 3 parcel·les 136 i 206	E- Nivell de protecció específic
BE-F17	Font de Son Jover	Polígon 4 parcel·la 107	E- Nivell de protecció específic
BE-F18	Font d'es Oms	Polígon 4 parcel·la 107	E- Nivell de protecció específic

06.4 BE-M Molins d'aigua

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-M01	Molí d'es Broll	Polígon 3 parcel·les 16 i 18	A- Nivell de protecció integral
BE-M02	Molí de Baix de Son Fortuny	Polígon 4 parcel·la 107	A- Nivell de protecció integral
BE-M03	Molí de Dalt de Son Fortuny	Polígon 4 parcel·la 107	A- Nivell de protecció integral

06.5 BE-BR Barraques de roter

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-BR01	Barraca del camí de sa Coma d'en Vidal	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic

06.6 BE-E Eres

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-E01	Era d'es Moro	Polígon 4 parcel·la 107	E- Nivell de protecció específic
BE-E02	Era de sa Coma d'en Vidal	Polígon 4 parcel·la 108	E- Nivell de protecció específic

06.7 BE-P Pous

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-P01	Pou de sa Coma d'en Vidal	Polígon 4 parcel·la 108	E- Nivell de protecció específic

06.8 BE-BS Basses

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-BS01	Sa Basseta	Polígon 4 parcel·la 15	E- Nivell de protecció específic
BE-BS02	Bassa de Son Serralta de Dalt	Polígon 4 parcel·la 2	E- Nivell de protecció específic

06.9 BE-AL Aljubs

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-AL01	S'Aljupot	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-AL02	Aljub de Son Garriga	Polígon 3 parcel·la 233	E- Nivell de protecció específic
BE-AL03	Aljub d'es Grau Gran	Polígon 4 parcel·la 110	E- Nivell de protecció específic
BE-AL04	Aljub d'es Salt d'es Fonollar	Polígon 4 parcel·la 22	E- Nivell de protecció específic
BE-AL05	Aljub d'es Pins Vesos	Polígon 4 parcel·la 107	E- Nivell de protecció específic

06.10 BE-SH Sistemes hidràulics

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-SH01	Sistema hidràulic de la font del Forat d'Amunt		E- Nivell de protecció específic
BE-SH02	Sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua		E- Nivell de protecció específic

06.11 BE-R Rotlos de sitja

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-R01	Rotlo de sitja del camí d'es pas d'es Cossis	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-R02	Rotlo de sitja 1 del camí de ses Serveres	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-R03	Rotlo de sitja 2 del camí de ses Serveres	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-R04	Rotlo de sitja del camí vell de Galilea pel Coll d'es Carnisseret	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-R05	Rotlo de sitja del camí de sa Coma d'en Vidal	Polígon 4 parcel·la 108	E- Nivell de protecció específic

06.12 BE-AQ Aqüeductes

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-AQ01	Ses Canals	Polígon 4 parcel·la 107	E- Nivell de protecció específic

06.13 BE-ES Escars

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-ES01	Ses Alcoves	Polígon 3 parcel·la 36	E- Nivell de protecció específic

06.14 BE-C Camins d'interès constructiu

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-C01	Carretera vella d'Andratx		E- Nivell de protecció específic
BE-C02	Camí vell de Puigpunyent		E- Nivell de protecció específic
BE-C03	Camí vell de Banyalbufar		E- Nivell de protecció específic
BE-C04	Camí d'es Horts d'en Moni		E- Nivell de protecció específic
BE-C05	Camí vell d'Andratx	Polígon 1 parcel·les 4, 32, 33, 110, 113 i 141	E- Nivell de protecció específic
BE-C06	Camí de la font d'en Miquelet	Polígon 2 parcel·les 79,81 i 92 Polígon 4 parcel·les 89, 90 i 126	E- Nivell de protecció específic
BE-C07	Camí d'es Salt	Polígon 4 parcel·les 15, 16 i 22	E- Nivell de protecció específic
BE-C08	Camí de ses Serveres	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-C09	Camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-C10	Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret	Polígon 4 parcel·les 107 i 121	E- Nivell de protecció específic
BE-C11	Camí de la font d'es Quer	Polígon 4 parcel·les 141, 142 i 143	E- Nivell de protecció específic
BE-C12	Camí d'es mirador Ricard Roca		E- Nivell de protecció específic
BE-C13	Camí d'es mirador d'es Collet	Polígon 3 parcel·la 274	E- Nivell de protecció específic
BE-C14	Camí de sa coma	Polígon 4 parcel·les 107 i 121	E- Nivell de protecció específic

	d'es Moro		
BE-C15	Camí d'es Collet al torrent de sa Tanca	Polígon 3 parcel·les 205, 271 i 274	E- Nivell de protecció específic
BE-C16	Camí de Can Pruaga i Can Cerdà	Polígon 1 parcel·les 3, 4, 26 i 33	E- Nivell de protecció específic
BE-C17	Camí d'es comellar d'es Cingles	Polígon 4 parcel·les 16, 26 i 27	E- Nivell de protecció específic
BE-C18	Camí de s'Arraval		E- Nivell de protecció específic

06.15 BE-CE Conjunts etnològics

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-CE01	Conjunt etnològic de ses Serveres	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE02	Conjunt etnològic 1 del camí del pas d'es Cossis	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE03	Conjunt etnològic 2 del camí del pas d'es Cossis	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE04	Conjunt etnològic 3 del camí del pas d'es Cossis	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE05	Conjunt etnològic 4 del camí del pas d'es Cossis	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE06	Conjunt etnològic 5 del camí del pas d'es Cossis	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE07	Conjunt etnològic 1 del camí de ses Serveres	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE08	Conjunt etnològic 2 del camí de ses Serveres	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE09	Conjunt etnològic 3 del camí de ses Serveres	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE10	Conjunt etnològic 4 del camí de ses Serveres	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE11	Conjunt etnològic 5 del camí de ses	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic

	Serveres		
BE-CE12	Conjunt etnològic de la boal de ses Fonts	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE13	Conjunt etnològic 1 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE14	Conjunt etnològic 2 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE15	Conjunt etnològic 3 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE16	Conjunt etnològic 4 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE17	Conjunt etnològic 5 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE18	Conjunt etnològic 1 del camí de la coma d'en Vidal	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE19	Conjunt etnològic 2 del camí de la coma d'en Vidal	Polígon 4 parcel·la 121	E- Nivell de protecció específic
BE-CE20	Conjunt etnològic de Cas Xocolater	Polígon 1 parcel·la 9	E- Nivell de protecció específic

06.16 BE-T Tafones

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-T01	Tafona de Cas Xocolater	Polígon 1 parcel·la 9	A- Nivell de protecció integral
BE-T02	Tafona de ses Amitges	Polígon 3 parcel·la 45	A- Nivell de protecció integral
BE-T03	Tafona d'es Millar	Polígon 3 parcel·la 78	A- Nivell de protecció integral
BE-T04	Tafona d'es Collet	Polígon 3 parcel·la 274	A- Nivell de protecció integral
BE-T05	Tafona d'es Forn	Plaça d'es Triquet, 4	A- Nivell de protecció integral

06.17 Forns de calç

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BE-FC01	Forn de calç del camí de la coma d'en Vidal	Polígon 4 parcel·la 108	E- Nivell de protecció específic
BE-FC02	Forn de calç de la carretera vella d'Andratx	Polígon 1 parcel·la 4	E- Nivell de protecció específic
BE-FC03	Forn de calç del torrent de sa Tanca	Polígon 3 parcel·la 274	E- Nivell de protecció específic
BE-FC04	Forn de calç d'es Putxet	Polígon 4 parcel·la 15	E- Nivell de protecció específic

07. BII Béns d'interès industrial

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BII-01	Teulera de Son Serralta	Polígon 3 parcel·la 202	B- Nivell de protecció parcial
BII-02	Sa Guixeria	Polígon 3 parcel·la 40	B- Nivell de protecció parcial

08. BIPA Béns d'interès paisatgístic

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BIPA-01	Lledoner	Carrer del Rector Palmer, 17	E- Nivell de protecció específic
BIPA-02	Fasser	Carrer d'es Magraners, 3A	E- Nivell de protecció específic
BIPA-03	Cala Estellencs	Polígon 3 parcel·la 36	E- Nivell de protecció específic
BIPA-04	Carrer Vaquet	Carrer Vaquet	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-05	Carrer de s'Arraval	Carrer de s'Arraval	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-06	Carrer de sa Vileta	Carrer de sa Vileta	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-07	Carrer d'Antoni Maura	Carrer d'Antoni Maura	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-08	Carrer d'Atanasi Palmer	Carrer d'Atanasi Palmer	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-09	Carrer Alemany	Carrer Alemany	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-10	Carrer de la Cavalleria	Carrer de la Cavalleria	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-11	Plaça de la Constitució	Plaça de la Constitució	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-12	Placeta d'en Palmer	Placeta d'en Palmer	C- Nivell de protecció ambiental

BIPA-13	Carrer d'es Magraners	Carrer d'es Magraners	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-14	Carrer d'Eusebi Pascual	Carrer d'Eusebi Pascual	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-15	Plaça d'es Triquet	Plaça d'es Triquet	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-16	Carrer de la Mar	Carrer de la Mar	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-17	Carrer de Miguel de Cervantes	Carrer de Miguel de Cervantes	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-18	Carrer del Patró Palmer	Carrer del Patró Palmer	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-19	Carrer del Rector Palmer	Carrer del Rector Palmer	C- Nivell de protecció ambiental
BIPA-20	Carrer de sa Síquia	Carrer de sa Síquia	C- Nivell de protecció ambiental

09. CH Conjunts històrics

Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
CH-01	Conjunt històric	Carrer Vaquet Carrer de s'Arraval Carrer de sa Vileta Carrer d'Antoni Maura Carrer d'Atanasi Palmer Carrer Alemany Carrer de la Cavalleria Plaça de la Constitució Placeta d'en Palmer Carrer d'es Magraners Carrer d'Eusebi Pascual Plaça d'es Triquet Carrer de la Mar Carrer de Miguel de Cervantes Carrer del Patró Palmer Carrer del Rector Palmer Carrer de sa Síquia	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial

10. BIG Béns d'interès geològic

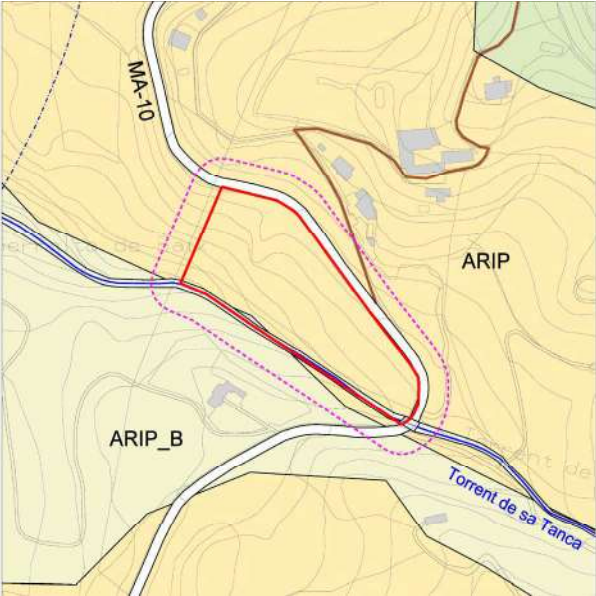
Codi	Denominació	Adreça	Nivell de Protecció
BIG-01	Triàssic del Port d'Estellencs		E- Nivell de protecció específic

9. Fitxes dels elements catalogats

JA-01	Son Serralta
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Son Serralta
Tipologia	Assentament talaiòtic
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Agrícola
Ús original	-
Autoria	-
Estil o corrent	Talaiòtic, medieval islàmic
Cronologia	Talaiòtic, medieval islàmic

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00206
Referència cadastral	07021A003002060000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	456006	Y 4390482
Entorn	Sòl rústic. Vessant superior del torrent de sa Tanca.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Aquest jaciment apareix recollit a l'Inventari de Jaciments Arqueològics de Mallorca amb el nom de Son Serralta-Es Collet (fitxa 55/1), i representaria un assentament amb ocupació durant el període talaiòtic i època Medieval islàmica. La prospecció no ha permès sinó la identificació de restes d'estructures molt seccionades i fragmentades, així com fragments relativament abundants de ceràmica talaiòtica, medieval i moderna.

A la fitxa de la carta arqueològica s'esmenta el següent: "[...] segons informació oral, existeix una font de mina d'uns trenta metres, a la qual no s'ha pogut accedir per mor de la espessa vegetació [...]". A partir dels resultats de la prospecció es considera probable que aquesta referència correspongui al qanat del Putxet, catalogat a la fitxa JA-55/02.

Dins la zona monumental es troba la Font de Son Serralta de Baix (BE-F16).

Bibliografia	- Inventari de Jaciments Arqueològics de Mallorca -55/1. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Pràcticament no es conserven estructures visibles, més enllà d'alguns trams de difícil interpretació. No obstant, el conjunt dels materials ceràmics distribuïts es podrien relacionar amb estructures eventualment conservades per sota de l'estratigrafia aportada en els darrers temps. Les dades LIDAR no indiquen cap indici d'estructures sota l'espessa vegetació que actualment no permet el trànsit a bona part de la parcel·la.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Tots aquells elements que puguin romandre ocults.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic per determinar l'abast del jaciment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 456076 ; 4390396, 456088 ; 4390410, 456088 ; 4390424, 456065 ; 4390460, 455971 ; 4390466, 456059 ; 4390467, 455943 ; 4390484, 455926 ; 4390492, 455991 ; 4390549, 455954 ; 4390558. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 455980, 4390572; 455915, 4390519; 456108, 4390427; 456053, 4390509; 455964, 4390447; 456047, 4390391. La Ruta de Pedra en Sec / GR-221, discorre en un tram per dins l'entorn de protecció.

Documentació fotogràfica

Vista de la zona des del costat est

Vista del vessant meridional que ocuparia el jaciment

Estructures de pedra amortitzades per sota de les actuals terrasses

Restes molt fragmentades d'estructures

Acumulacions de pedra i reutilització de blocs

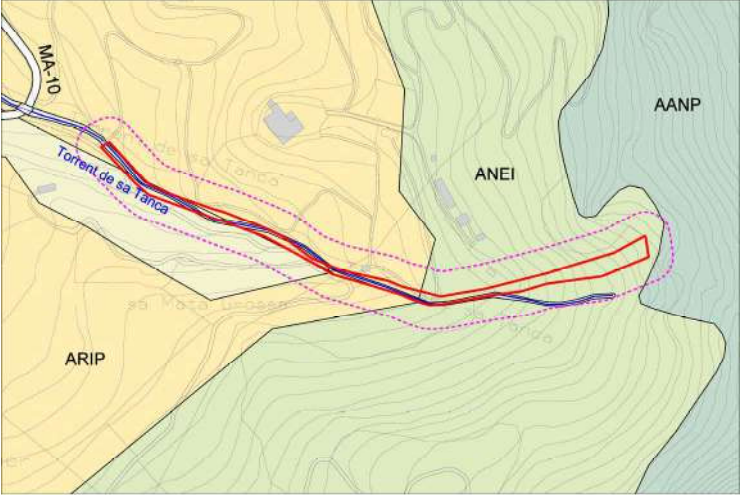

Detall de fragments ceràmics

JA-02	Es Putxet
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Es Putxet
Tipologia	Sistema hidràulic
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Agrícola
Ús original	Sistema hidràulic
Autoria	-
Estil o corrent	Medieval islàmic
Cronologia	Medieval islàmic

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00015 - 00132
Referència cadastral	07021A004000150000ZU - 07021A004000150001XI - 07021A004001320000ZK		
Coord. UTM ETRS 89	X	456538	Y 4390265
Entorn	Sòl rústic. Entorn predominant de marjades de pedra en sec.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Sistema hidràulic d'origen medieval que permetia la gestió de les aigües que des del Putxet brollaven per l'anomenat torrent de sa Tanca. Al llarg del recorregut de tot el sistema hidràulic es constaten diferents reconstruccions, per bé que la majoria han estat realitzades amb materials tradicionals. Així mateix, encara es conserven diversos elements de l'entramat original del quanat, els quals es concentren en el tram del costat est de la carretera d'Estellencs.

L'entrada a la galeria de drenatge presenta un folre de pedra amb morter calcari. També es conserven trams de la coberta formada per dues lloses disposades a doble vessant. En el costat nord es conserva un tram d'una síquia, així com un possible pou de ventilació amb el folre interior de pedres molt malmès. El pou es troba cobert per diverses fustes i abundant vegetació.

És possible que aquest sistema hagués estat relacionat amb un hipotètic assentament islàmic al cim del Putxet, en les cotes més baixes del qual s'identifiquen materials ceràmics islàmics molt dispersos i fragmentats. Actualment, s'estan realitzant obres de reforma a l'immoble (AE-R04) existent en el cim del Putxet.

Aquest jaciment apareix recollit a l'Inventari de Jaciments Arqueològics de Mallorca amb la fitxa 55/2.

El jaciment està dins l'espai marjat d'Es Putxet / Ses Costes / Es Salts (BE-J02).

Dins l'entorn de protecció es troba la font d'es Putxet (BE-F15).

Bibliografia	- Inventari de Jaciments Arqueològics de Mallorca -55/2. - Mascaró Passarius, J. (1964): Corpus de Toponímia de Mallorca. Gráficas Miramar. - Carbonero Gamundí, M.A. (1992): L'espai de l'aigua: petita hidràulica tradicional a Mallorca. Consell Insular de Mallorca. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	El conjunt es conserva relativament deteriorat i, actualment, completament cobert de vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt del sistema hidràulic i tots els elements que puguin romandre ocults.
Intervencions preferents	Desbrossament de la vegetació existent generant un entorn lliure d'1 metre a contar des de les estructures. Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment i topografiar les estructures.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 456466 ; 4390245, 456388 ; 4390245, 456458 ; 4390250, 456339 ; 4390265, 456592 ; 4390275, 456592 ; 4390275, 456278 ; 4390292, 456277 ; 4390299, 456245 ; 4390312, 456181 ; 4390326, 456185 ; 4390335, 456144 ; 4390366, 456151 ; 4390370 S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 456070 ; 4390407, 456130 ; 4390350, 456397 ; 4390220, 456592 ; 4390253, 456560 ; 4390289, 456398 ; 4390266, 456468 ; 4390291, 456159 ; 4390387, 456332 ; 4390292.

Documentació fotogràfica

Vista de l'entrada

Possible síquia original relacionada junt el qanat

Entrada amb folre de pedra

Folre empedrat original en el parament nord

Coberta de dues lloses a doble vessant

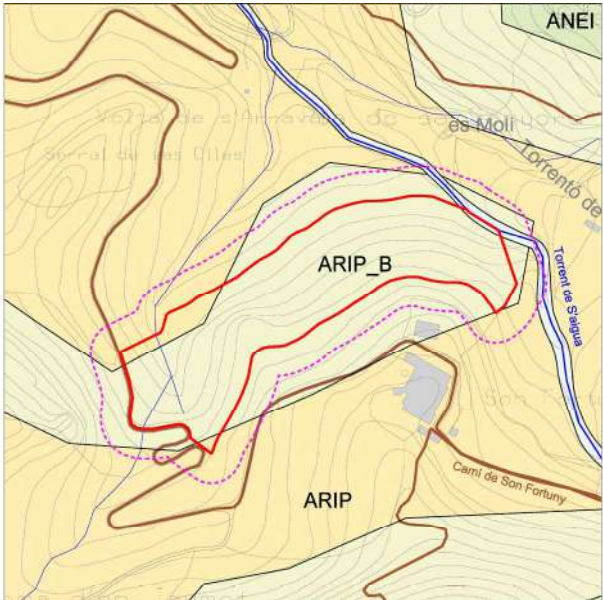

Possible pou de ventilació amb empedrat interior

JA-03	Son Fortuny
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Son Fortuny
Tipologia	Assentament
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Agrícola
Ús original	Assentament
Autoria	-
Estil o corrent	Talaiòtic, romà, medieval
Cronologia	Talaiòtic, romà, medieval

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00107
Referència cadastral	07021A004001070000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X	455965	Y 4388973
Entorn	Sòl rústic. -		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El jaciment es troba a les terres de la possessió de Son Fortuny (AE-R01), en el costat sud del traçat del camí reial que comunica amb Puigpunyent / camí vell de Puigpunyent (BE-C02) (actualment el tram entre el nucli d'Estellencs i Son Fortuny està en procés de neteja i rehabilitació per part de margers).

La possessió de Son Fortuny apareix documentada en el plànol de Despuig de 1785 (Bujosa 2009), mentre que Mascaró (1964) el recull també com a edifici històric. A la falda nord-oest de la possessió, al costat de diversos elements d'interès etnològic, es conserva un conjunt dispers d'estructures, fonamentalment trams de paraments de pedra. Els fragments més antics de ceràmica que s'identifiquen en aquesta zona presenten cronologies talaiòtica, romana i medieval. Aquest conjunt es caracteritza per un elevat índex de fragmentació i baixa integritat.

A l'Inventari de Jaciments Arqueològics de Mallorca (fitxa 55/3) apareix identificat amb el nom de Son Fortuny/Galatzó.

Bibliografia	- Inventari de Jaciments Arqueològics de Mallorca -55/3. - Ginard Bujosa, A. (2009): Antoni Despuig i Damento, el mapa de Mallorca (1784-1785). Cuadernos de Geografía, 86, pp. 541-260. - Mascaró Passarius, J. (1964): Corpus de Toponímia de Mallorca. Gráficas Miramar. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	El conjunt d'estructures es troba molt deteriorat. En aquest cas sembla poc probable que es conservin estructures en el subsòl, per bé que la freqüència de fragments de ceràmiques arqueològiques és relativament elevada.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt d'estructures arqueològiques.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic per avaluar l'abast real del jaciment i topografiar les estructures.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 455903 ; 4388870, 455903 ; 4388870, 455888 ; 4388885, 455851 ; 4388888, 455880 ; 4388890, 455847 ; 4388919, 455927 ; 4388920, 455938 ; 4388942, 455953 ; 4388944, 455865 ; 4388951, 455873 ; 4388965, 456095 ; 4388967, 456097 ; 4389021, 455990 ; 4389036. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 455852 ; 4388967, 455938 ; 4389027, 456035 ; 4389065, 456120 ; 4389015, 456079 ; 4388954, 455986 ; 4388942, 455922 ; 4388865, 455832 ; 4388879, 455852 ; 4388967.

Documentació fotogràfica

Estructures amortitzades disperses pel jaciment

Estructures amortitzades disperses pel jaciment

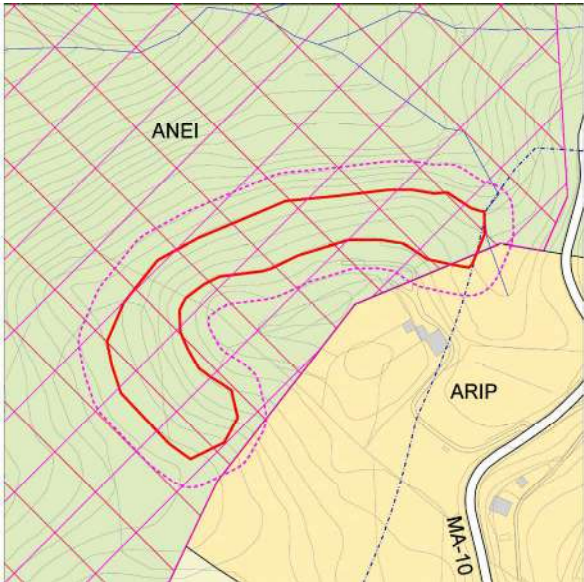

Fragments ceràmics procedents de l'estrat superficial

JA-04	Can Llaneres
Nivell de Protecció	
E	

1. Identificació	
Denominació	Can Llaneres
Tipologia	Taca ceràmica
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Agrari
Ús original	Indeterminat
Autoria	-
Estil o corrent	Romà
Cronologia	Romà

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00202 - 00206
Referència cadastral	07021A003002020000ZW - 07021A003002060000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	455753	Y 4390843
Entorn	Sòl rústic. Entorn forestal.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
El lloc de Can Llaneres apareix a Mascaró (1964). En aquesta zona, Aramburu (2018) descriu un jaciment sense estructures però amb fragments ceràmics, fonamentalment de cronologia romana, dispersos per la superfície. El conjunt de ceràmiques identificat durant la prospecció proporciona una cronologia similar a l'apuntada per Aramburu (2018). La major part de les ceràmiques identificades corresponen a produccions del voltant del canvi d'Era. D'altra banda, la prospecció de les dues parcel·les cadastrals en què s'emplaça el jaciment ha permès identificar alguna estructura de difícil interpretació a causa de la seva gran fragmentació. El jaciment està parcialment dins el Bé d'interès geològic del Triàssic del Port d'Estellencs (697001) (BIG-01).	
Bibliografia	- Aramburu Zabala, J. (2018): Inventario arqueológico de Mallorca. Estellencs. Codi 55-1.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1964): Mapa General de Mallorca. Sector nº15, E12

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Carent de monumentalitat.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt d'estructures que es puguin conservar dins l'entorn del jaciment.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 455708 ; 4390691, 455742 ; 4390720, 455660 ; 4390737, 455723 ; 4390748, 455701 ; 4390795, 455735 ; 4390819, 455686 ; 4390830, 455874 ; 4390831, 455874 ; 4390831, 455819 ; 4390844, 455914 ; 4390848, 455809 ; 4390874, 455888 ; 4390877. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 455721 ; 4390790, 455749 ; 4390692, 455654 ; 4390714, 455652 ; 4390820, 455748 ; 4390881, 455863 ; 4390899, 455929 ; 4390824, 455831 ; 4390824.

Documentació fotogràfica

Estructures cobertes per vegetació

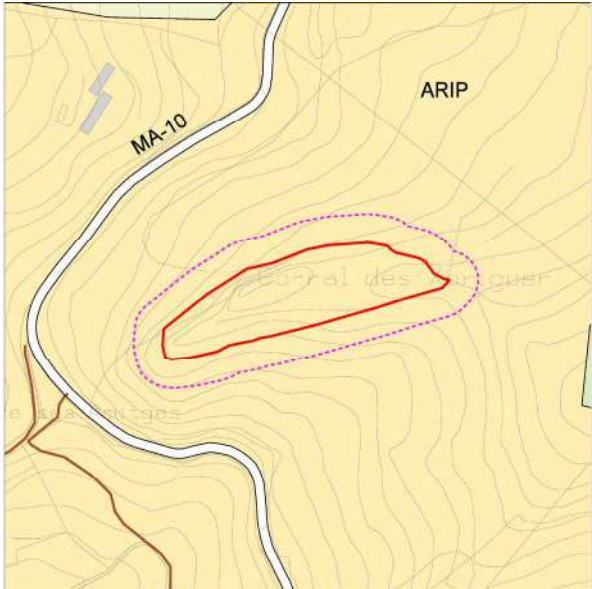

Fragments d'àmfora romana

JA-05	Es puig d'es Collet
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Es puig d'es Collet
Tipologia	Assentament talaiòtic-romà
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Agrícola, forestal
Ús original	Assentament romà
Autoria	-
Estil o corrent	Talaiòtic, romà
Cronologia	Talaiòtic, romà

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00132
Referència cadastral	07021A004001320000ZK		
Coord. UTM ETRS 89	X	455912	Y 4390096
Entorn	Sòl rústic. Al cim del turó.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El jaciment es troba al cim del turó. El vessant septentrional és el més escarpat i de difícil accés. A la part superior es distribueixen diverses zones amb estructures de plantes circulars i rectangulars. En el costat oriental es concentra una freqüència elevada de fragments ceràmics en superfície, la major part dels quals corresponen a produccions romanes i, en menor freqüència, talaiòtiques. Entre les diferents formes s'identifica un nombre elevat de fragments d'àmfora i de ceràmica comuna romana (Alt-Imperial).

El conjunt de les estructures es distribueixen al llarg de la cresta del turó i sobre una terrassa oberta vers el sud-est. Així mateix, diversos trams de blocs ciclopis apareixen aprofitats per al recolzament d'unes construccions posteriors que acaben configurant plataformes esglaonades.

En el centre del conjunt s'alça un tram de roca natural al qual s'hi adossa una estructura ciclòpia de planta rectangular amb esglaons de pedra per a accedir a la cota superior de la plataforma. La resta de les estructures del costat occidental es troben en una zona amb els dos vessants escarpats i de difícil trànsit.

Aquest jaciment és documentat per Aramburu (2018), el qual interpreta les restes com un centre cerimonial d'època talaiòtica format per quatre monuments diferenciats; un túmul esglaonat i tres plataformes esglaonades.

El jaciment es troba dins l'espai marjat Es Putxet /Ses Costes /Es Salts (BE-J02).

Bibliografia	- Aramburu Zabala, J. (2018): Inventario arqueológico de Mallorca. Estellencs. Codi 55-2.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Aramburu Zabala, J. (2018): Inventario arqueológico de Mallorca. Estellencs. Codi 55-2.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	El conjunt es conserva relativament deteriorat i amb una part important d'estructures enderrocades i escampades pel cim del turó. No obstant, es considera que la neteja de l'espai permetria la restitució planimètrica de bona part del conjunt.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt de les estructures i tots els elements que puguin romandre ocults.
Intervencions preferents	Desbrossament i neteja de l'espai amb retirada dels enderrocs per enregistrar topogràficament la geometria de les edificacions. Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment i recuperació de material ceràmic.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 455825 ; 4390053, 455865 ; 4390063, 455819 ; 4390074, 455819 ; 4390074, 455924 ; 4390077, 455968 ; 4390088, 456016 ; 4390107, 456016 ; 4390107, 455877 ; 4390115, 455980 ; 4390126, 455918 ; 4390128. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 455988 ; 4390145, 456035 ; 4390102, 455974 ; 4390070, 455906 ; 4390051, 455837 ; 4390034, 455800 ; 4390078, 455853 ; 4390124, 455919 ; 4390149, 455988 ; 4390145.

Documentació fotogràfica

Entorn del costat oriental del jaciment, on es concentra la major part de materials ceràmics en superfície

Estructures de planta rectangular cobertes per un estrat d'enderroc

Entorn del jaciment

Estructura amb escales per accedir a la part superior i vista superior de plataforma esglaonada

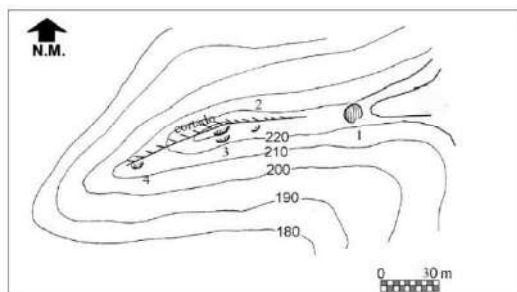
Estructura adossada a la roca

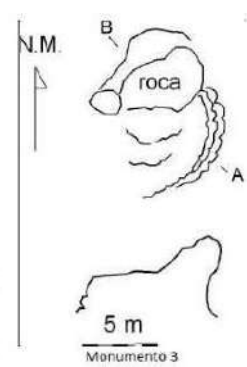
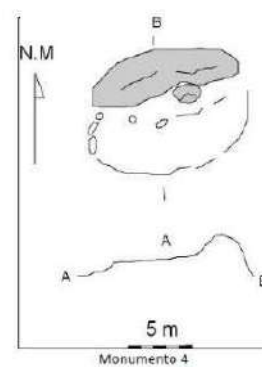
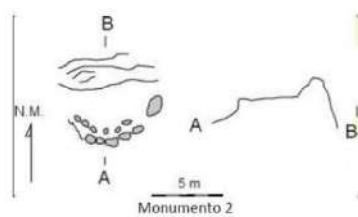
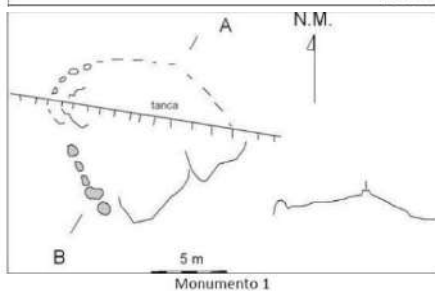
Conjunt il·lustratiu del tipus ceràmics visibles en superfície

Possible estructura excavada en la roca i actualment reblerta per terra i pedres.
Indicació de l'entrada a una possible cambra interior també reblerta

Localització de les estructures d'acord amb Aramburu (2018)

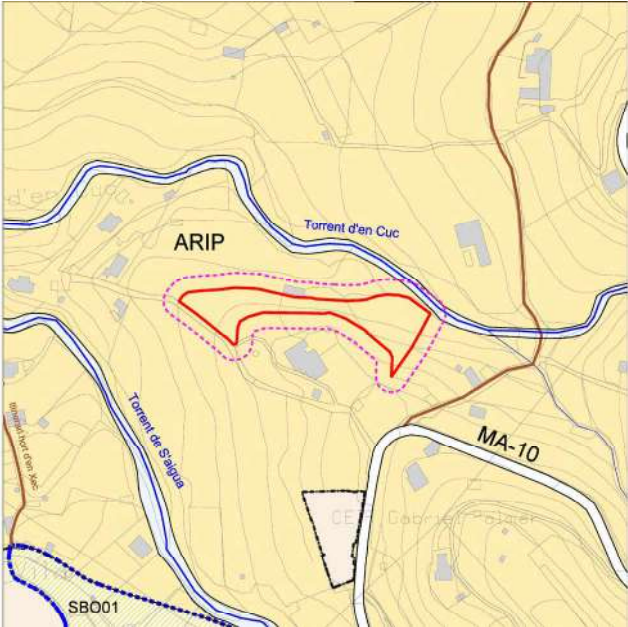

Planta i secció dels monuments segons Aramburu (2018)

JA-06	Es Millar
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Es Millar
Tipologia	Taca ceràmica
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Agrari
Ús original	-
Autoria	-
Estil o corrent	Talaiòtic
Cronologia	Talaiòtic

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00078
Referència cadastral	07021A003000780000ZY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455681	Y 4389698
Entorn	Sòl rústic.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

La possessió del Millar (AE-R15) apareix documentada en el plànol de Despuig de 1785.

El jaciment és identificat per Aramburu (2018). És descrit com un jaciment sense estructures visibles, per bé que es documenta un petit nombre de fragments de ceràmica talaiòtica.

Durant la prospecció de les parcel·les situades a banda i banda del torrent del Cuc tampoc s'han identificat traces d'estructures arqueològiques. Com en el cas documentat per Aramburu (2018), es constata una freqüència molt baixa de fragments ceràmics. Per bé que algunes de les pastes de les ceràmiques podrien ser atribuïdes a produccions talaiòtiques, no s'ha pogut identificar cap forma concreta. En tot cas, de manera preventiva es delimita el jaciment en funció de les zones on hi ha una major freqüència de materials ceràmics visibles en superfície.

El jaciment es localitza dins l'espai marjat de la Vall d'Estellencs (BE-J01).

Bibliografia	- Aramburu Zabala, J. (2018): Inventario arqueológico de Mallorca. Estellencs. Jaciment codi 55-3. - Ginard Bujosa, A. (2009): Antoni Despuig i Damento, el mapa de Mallorca (1784-1785). Cuadernos de Geografía, 86, pp. 541-260.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Ginard Bujosa, A. (2009): Antoni Despuig i Damento, el mapa de Mallorca (1784-1785). Cuadernos de Geografía, 86, pp. 543.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Aparentment desaparegut. Només són visibles fragments puntuals de ceràmiques.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les eventuais estructures arqueològiques que es puguin conservar ocultes.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 455734 ; 4389652, 455734 ; 4389652, 455631 ; 4389673, 455694 ; 4389693, 455759 ; 4389693, 455696 ; 4389701, 455596 ; 4389701, 455663 ; 4389705. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 455644 ; 4389681, 455605 ; 4389682, 455608 ; 4389717, 455665 ; 4389715, 455723 ; 4389714, 455768 ; 4389690, 455737 ; 4389643, 455701 ; 4389680.

Documentació fotogràfica

Fragments ceràmics molt rodats

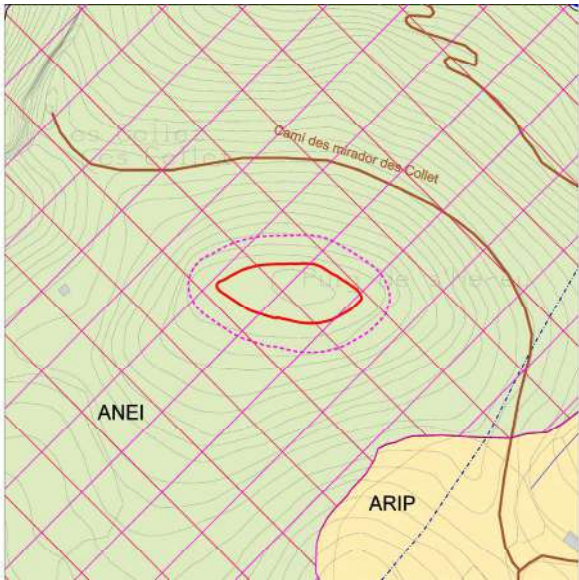

Restes puntuals d'enderrocs

JA-07	Puig de s'Hereu
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Puig de s'Hereu
Tipologia	Assentament talaiòtic
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Forestal. Emplaçament de vèrtex geodèsic (VG 69799).
Ús original	Assentament talaiòtic
Autoria	-
Estil o corrent	Talaiòtic
Cronologia	Talaiòtic

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00274 - 00041
Referència cadastral	07021A003002740000ZQ - 07021A003000410000ZU		
Coord. UTM ETRS 89	X	455309	Y 4390214
Entorn	Sòl rústic. Zona de pinar.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El jaciment s'emplaça a les cotes superiors del puig de s'Hereu, a 400 m al nord-oest de la possessió del Collet (AE-R03), en la qual es troba una torre de defensa (AM-04). El cim del puig es troba a 2,38 m sobre el nivell de la mar.

Les estructures del jaciment corresponen a paraments de blocs ciclopis que tanquen un espai de planta quadrangular, probablement d'origen talaiòtic. L'1 de setembre de 1984 a l'interior d'aquesta estructura es va col·locar un vèrtex geodèsic (VG 69799). El vèrtex està format per un pilar de planta circular d'1,2 m d'alçada i 0,3 m de diàmetre, sobre un podi quadrat de formigó.

L'estructura principal conserva una primera filada de blocs de geometries poligonals d'entre 60-70 cm d'alçada. L'estratigrafia relacionada amb els blocs sembla indicar que alguns del costat nord poden haver estat desplaçats. A l'interior d'aquesta estructura s'hi documenta un estrat d'enderroc junt amb pedres aplegades dels voltants. Així mateix, per l'exterior es conserven diversos trams de paraments de pedres de mides menors que s'entreguen a les estructures principals. El conjunt perimetral es troba molt fragmentat i són abundants les zones d'enderrocs.

La prospecció d'aquesta zona indica una freqüència relativament baixa de materials ceràmics molt fragmentats, entre els quals s'identifiquen ceràmiques talaiòtiques, romanes i modernes. Aquest jaciment és identificat per Aramburu (2018) on es planteja la possibilitat que representi un santuari o monument esglaonat.

Bibliografia	- Aramburu Zabala, J. (2018): Inventario arqueológico de Mallorca. Estellencs. Jaciment codi 55-5.
Recursos web	- https://www.ign.es/web/ign/portal/inicio
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Deteriorat. L'estrat d'enderroc i la vegetació existent no permeten definir completament el volum de les restes que es conserven.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt de les estructures visibles i tots els elements que puguin romandre ocults.
Intervencions preferents	Desbrossament i neteja de l'espai que delimita el jaciment. Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment i avaluar la possibilitat de retirar les estructures corresponents al vèrtex geodèsic.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 455337 ; 4390194, 455299 ; 4390196, 455299 ; 4390196, 455359 ; 4390210, 455256 ; 4390219, 455330 ; 4390232, 455288 ; 4390234. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 455339 ; 4390175, 455290 ; 4390254, 455353 ; 4390180, 455377 ; 4390219, 455299 ; 4390176, 455244 ; 4390236, 455253 ; 4390195.

Documentació fotogràfica

Vista de paraments ciclopis des del sud-oest

Restes d'estructures des del vessant meridional

Estructures ciclòpies i vèrtex geodèsic

Enderrocs d'estructures escampades al voltant

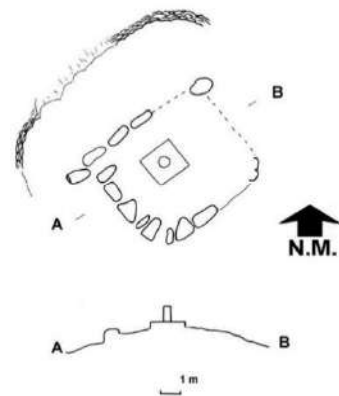
Enderrocs d'estructures escampades al voltant

Pilar sobre podi del vèrtex número 69799

Placa sobre el podi del vèrtex

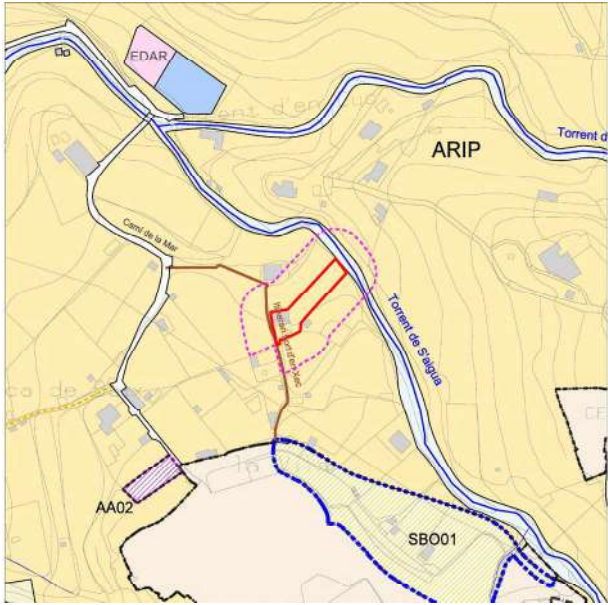

Planta del jaciment d'acord amb Aramburu (2018)

JA-08	Hort d'en Xeu
Nivell de Protecció D	

1. Identificació	
Denominació	Hort d'en Xeu
Tipologia	Torre de defensa
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Residencial
Ús original	Torre de defensa
Autoria	-
Estil o corrent	Medieval
Cronologia	Medieval

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00125
Referència cadastral	07021A003001250000ZD		
Coord. UTM ETRS 89	X	455488	Y 4389628
Entorn	Sòl rústic.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

La torre de defensa de l'Hort d'en Xeu gaudeix de declaració de Bé d'Interès Cultural. La torre és de planta rectangular i amb murs atalussats. Una primera lectura estratigràfica del parament nord i de l'interior de la torre suggereix un possible origen medieval (segles XIV-XV), amb una gran reforma al segle XVIII. Des de l'exterior s'observa una fàbrica original de pedra irregular amb morter i cantoneres de blocs escairats de marès. A partir de la segona meitat de segle XIX s'adossa una immoble pel costat sud. Probablement, d'aquest moment daten algunes de les modificacions que també s'observen a la façana septentrional de la torre. Aquesta construcció impedeix la identificació visual de la torre des del camí d'Estellencs.

A la planta baixa s'hi obri un portal amb arc que dona accés a l'interior amb volta de marès. En aquest espai es conserva un paviment empedrat que podria datar del segle XVIII. Al costat d'aquest arc d'entrada s'hi adossa una petita habitació feta amb pedra viva i marès.

A l'extrem nord-est es conserva una escala de caragol, actualment cegada per envans.

L'interès arqueològic se centra especialment en l'estratigrafia dels paraments.

La torre està catalogada com a arquitectura militar amb el codi AM-03.

El jaciment es troba dins l'espai marjat de la Vall d'Estellencs (BE-J01).

L'entorn de protecció és travessat per la s'quia del sistema hidràulic de la font d'es Forat d'Amunt (BE-S01).

Bibliografia	- Diversos autors, 1968, Inventario de protección del patrimonio cultural europeo (IPCE). España. Monumentos de arquitectura militar. Inventario resumido, Ed. Gráficas Soler, València. - Circular emesa per la Dirección General de Bellas Artes, l'1 de juny de 1981, en la qual es feia extensible la protecció estatal a la totalitat de l'arquitectura militar. - Mascaró Passarius, J. (1964): Corpus de Toponimia de Mallorca. Gráficas Miramar.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bon estat. Per bé que s'observen diferents modificacions de la fesomia original, a l'estat actual encara és possible l'obtenció de les dades necessàries per a explicar tot el procés diacrònic de l'immoble.
Intervencions	

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
Decret de 22-04-1949 (BOE núm. 125, de 05-05-1949).	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La torre de defensa i el conjunt d'elements que es puguin conservar en el subsòl, així com els fossilitzats en forjats i paraments.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic dels paraments i definició de les diferents fases constructives. Cales arqueològiques en paraments i subsòl. En cas d'excavacions en la planta baixa, es conservarà el paviment empedrat existent per a la seva posterior restitució.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 455489 ; 4389608, 455486 ; 4389620, 455505 ; 4389622, 455484 ; 4389629, 455496 ; 4389631, 455535 ; 4389656, 455528 ; 4389665. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 455505 ; 4389595, 455474 ; 4389595, 455464 ; 4389629, 455488 ; 4389652, 455512 ; 4389678, 455543 ; 4389678, 455553 ; 4389647, 455529 ; 4389620, 455505 ; 438959.

Documentació fotogràfica

Vista de la façana nord de la torre

Cantó nord-oest

Cantó nord-oest. A la dreta es pot observar l'edifici adossat a la cara meridional de la torre

Vista des del camí

Porta d'accés a l'interior de planta baixa des de la façana nord

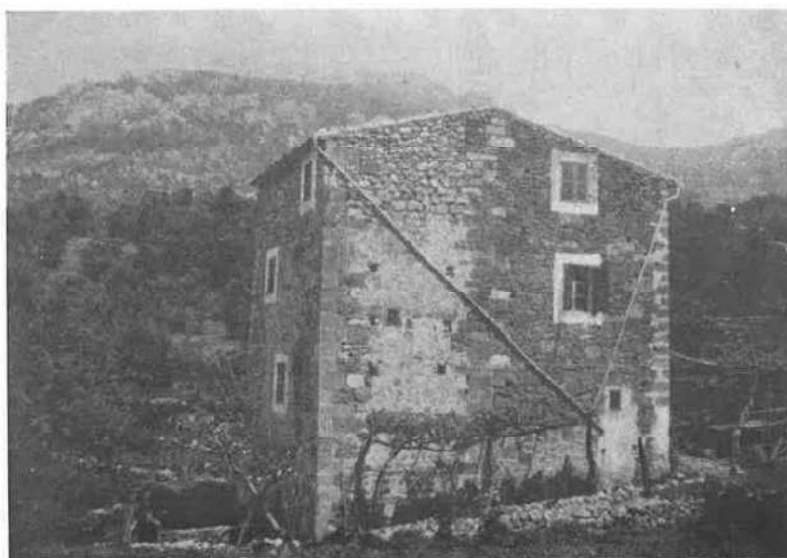
Empedrat existent a l'interior

Volta de marès

Detall de l'entrada

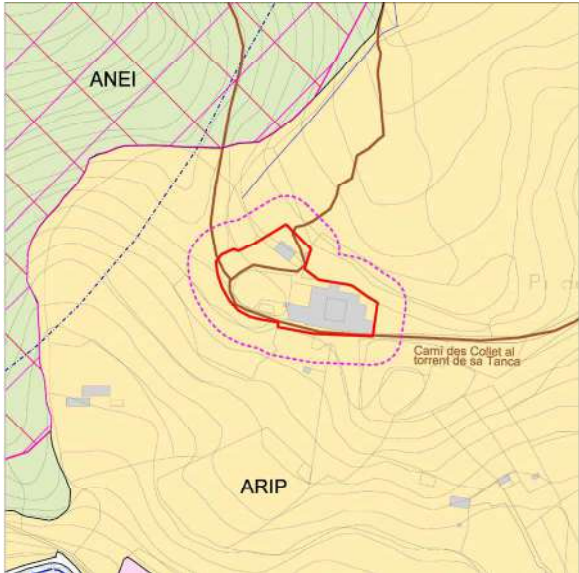

Torre de S'HORT D'EN XEU, (ESTELLENCES). La parte de la dreta es moderna.
Corpus de Toponimia de Mallorca (1964)

JA-09	Es Collet
Nivell de Protecció D	

1. Identificació	
Denominació	Es Collet
Tipologia	Torre de defensa
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Habitatge
Ús original	Torre de defensa
Autoria	-
Estil o corrent	Medieval
Cronologia	Medieval

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00274
Referència cadastral	002100200DD59B0001WU - 07021A003002740000ZQ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455556	Y 4390005
Entorn	Sòl rústic.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
En aquest cas el jaciment es Collet, fa referència al jaciment relacionat amb la torre de defensa (AM-04) de la possessió d'es Collet (AE-R03), la qual gaudeix de declaració de Bé d'Interès Cultural. La possessió d'es Collet apareix documentada en el plànol de Despuig de 1785 (Bujosa 2009), mentre que Mascaró (1964) el recull com a edifici històric. El conjunt està configurat per una gran clastra amb la torre a l'extrem nord-est. La torre és de planta quadrada i apareix fonamentada directament sobre la roca natural. La fàbrica original és de pedra irregular amb morter i cantoneres de blocs escairats de marès. Per bé que s'han efectuat diferents modificacions (merlets existents) i s'hi han afegit nous volums, en tot el conjunt es conserven els trets característics de l'arquitectura defensiva. Així, l'interès arqueològic es centra especialment en l'estratigrafia dels paraments. No obstant això, al marge de les edificacions també es conserven restes de paraments ciclopis reaprofitats en les terrasses més immediates al conjunt de la torre. Per la zona monumental del jaciment travessa el camí d'es mirador d'es Collet (BE-C13) i el camí d'es Collet al torrent de sa Tanca (BE-C15).	
Bibliografia	- DD.AA., 1968, Inventario de protección del patrimonio cultural europeo (IPCE). España. Monumentos de arquitectura militar. Inventario resumido, Ed. Gráficas Soler, València. - Circular emesa per la Direcció General de Bellas Artes, l'1 de juny de 1981, en la qual es feia extensible la protecció estatal a la totalitat de l'arquitectura militar. - Ginard Bujosa, A. (2009): Antoni Despuig i Damento, el mapa de Mallorca (1784-1785). Cuadernos de Geografía, 86, pp. 541-260. - Mascaró Passarius, J. (1964): Corpus de Toponimia de Mallorca. Gráficas Miramar. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Ginard Bujosa, A. (2009): Antoni Despuig i Damento, el mapa de Mallorca (1784-1785). Cuadernos de Geografía, 86, pp. 543.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bon estat. Per bé que s'observen diferents modificacions de la fesomia original, a l'estat actual encara és possible l'obtenció de les dades necessàries per a explicar tot el procés diacrònic de l'immoble.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
Decret de 22-04-1949 (BOE núm. 125, de 05-05-1949).	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La torre de defensa i el conjunt d'elements que es puguin conservar en el subsòl, així com els fossilitzats en forjats i paraments.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic dels paraments i definició de les diferents fases constructives. Cales arqueològiques en paraments i subsòl.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 455570 ; 4389979, 455570 ; 4389979, 455503 ; 4389986, 455490 ; 4389991, 455464 ; 4390013, 455553 ; 4390015, 455553 ; 4390015, 455522 ; 4390026, 455459 ; 4390032, 455472 ; 4390040, 455526 ; 4390041, 455509 ; 4390058. S'estableix un entorn de protecció de 20 m respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 455473 ; 4390060, 455522 ; 4390073, 455554 ; 4390035, 455593 ; 4390003, 455571 ; 4389959, 455517 ; 4389962, 455466 ; 4389979, 455440 ; 4390025.

Documentació fotogràfica

Vista del conjunt des de la carretera

Vista del conjunt des del camí

Entrada des del costat est

Façana sud-oest i entrada a la clastra

Alineació de blocs ciclopis i estructures posteriors

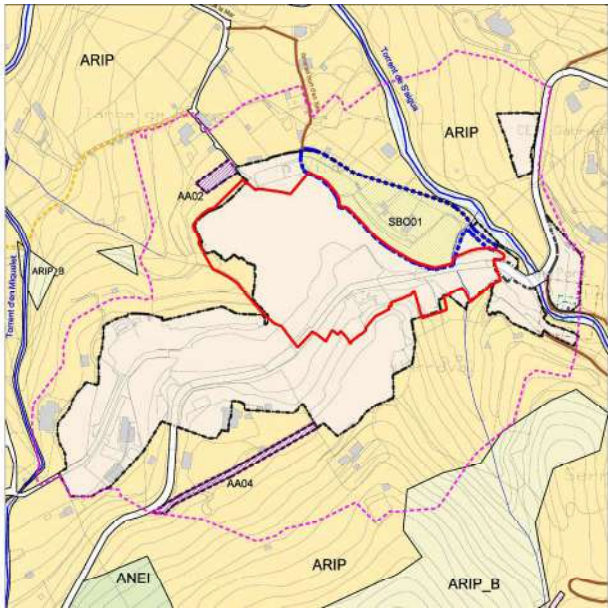

Vista del conjunt des de la carretera

JA-10	Conjunt històric
Nivell de Protecció D	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt històric
Tipologia	Conjunt històric
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Diversos
Ús original	Diversos
Autoria	-
Estil o corrent	-
Cronologia	Medieval fins l'actualitat

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Vileta - Carrer d'Antoni Maura - Carrer d'Atanasi Palmer - Carrer Alemany - Carrer de la Cavalleria - Plaça de la Constitució - Placeta d'en Palmer - Carrer d'es Magraners - Carrer d'Eusebi Pascual - Plaça d'es Triquet - Carrer de la Mar - Carrer de Miguel de Cervantes - Carrer del Patró Palmer - Carrer del Rector Palmer - Carrer de sa Siquia - Carrer Vaquet		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455506	Y 4389433
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El centre històric d'Estellencs fou declarat Bé d'Interès Cultural (BIC) amb la categoria de conjunt històric l'any 2007. D'acord amb les síntesis històrica de la declaració, les primeres referències documentals sobre el nucli històric daten de 1234 quan el Bisbe de Barcelona cedí a Bernat de Mogoda i als seus descendents el lloc d'Estellencs amb la condició de mantenir-hi cavalls armats; aquesta cavalleria seria l'origen de l'actual nucli urbà. Pel que fa al desenvolupament diacrònic del nucli, es produeix un increment significatiu de les construccions més monumentals a partir del segle XVIII, fenomen possiblement relacionat amb la producció d'oli. Cal considerar, en aquest sentit, el nombre relativament important de tafones que encara es conserven distribuïdes al llarg del recorregut de la carretera de Pollença a Andratx (Es Grau, Cas Xocolater, Cal sen Garriga, Son Llarg i Es Forn (aquestes dues dins del conjunt històric), Es Millar, Ses Amitges, Es Collet, Es Putxet i Son Serralta).

El nucli està format per tres zones anomenades centre, s'Arraval i sa Vileta, en les quals hi predomina una estètica arquitectònica tradicional, amb alguns edificis monumentals, com serien les torres de defensa d'en Tem Alemany (AM-02) o la torre de l'església de Sant Joan Baptista (AM-01) (ambdues construccions amb declaracions específiques de BIC amb la categoria d'arquitectura militar). L'entorn està format per una àmplia zona de marjades amb terres de conreu. Atesos els valors patrimonials que poden romandre fossilitzats en subsol i, molt especialment, en construccions modernes, es valora el conjunt històric com un jaciment unitari amb la mateixa delimitació que la ja establerta a l'acord de declaració de BIC. El conjunt històric d'Estellencs està catalogat amb fitxa individualitzada amb el codi CH-01. El conjunt històric d'Estellencs està dins l'espai marjat de la vall d'Estellencs (BE-J01). Travessa la zona monumental el tram-7 de la ruta GR-221.

Bibliografia	- DD.AA., 1968, Inventario de protección del patrimonio cultural europeo (IPCE). España. Monumentos de arquitectura militar. Inventario resumido, Ed. Gráficas Soler, Valencia. - Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15. - Mascaró Passarius, J. (1964): Corpus de Toponimia de Mallorca. Gráficas Miramar. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.
Recursos web	- https://www.ajestellencs.net/ca
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bon estat.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
Declaració com a Bé d'Interès Cultural	amb la categoria de conjunt històric (BOIB núm. 35, de 06-03-2007).
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Tots els elements de rellevància patrimonial que es puguin conservar en el subsòl, així com fossilitzats en forjats i paraments.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic que permeti documentar amb garanties el subsòl i/o els paraments afectats per eventuais obres.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	S'estableix la mateixa zona monumental que la definida a l'acord de declaració de BIC. Les coordenades dels punts que defineixen la zona monumental són: 455534; 4389355, 455558; 4389382, 455572; 4389388, 455573; 4389395, 455596; 4389406, 455603; 4389380, 455627; 4389388, 455624; 4389401, 455642; 4389409, 455650; 4389395, 455679; 4389416, 455672; 4389436, 455683; 4389439, 455649; 4389445, 455633; 4389438, 455633; 4389433, 455615; 4389429, 455525; 4389488, 455525; 4389488, 455494; 4389521, 455476; 4389500, 455430; 4389513, 455403; 4389487, 455382; 4389471, 455388; 4389456, 455401; 4389427, 455467; 4389372, 455483; 4389352, 455497; 4389367, 455510; 4389358, 455516; 4389368, 455522; 4389364, 455525; 4389367, 455534; 4389355, 455556; 4389459. S'estableix el mateix entorn de protecció que el definit a l'acord de declaració de BIC. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn són: 455558; 4389182, 455617; 4389196, 455691; 4389279, 455713; 4389330, 455745; 4389323, 455752; 4389347, 455760; 4389442, 455727; 4389602, 455635; 4389638, 455528; 4389582, 455519; 4389596, 455497; 4389574, 455486; 4389604, 455395; 4389559, 455382; 4389578, 455321; 4389557, 455343; 4389468, 455329; 4389435, 455342; 4389398, 455266; 4389377, 455256; 4389336, 455227; 4389296, 455234; 4389219, 455253; 4389228, 455263; 4389208, 455339; 4389193, 455443; 4389164, 455539; 4389202, 455558; 4389182.

Documentació fotogràfica

Conjunt al voltant torre de l'església de Sant Joan Baptista

Vista del carrer Rector Palmer

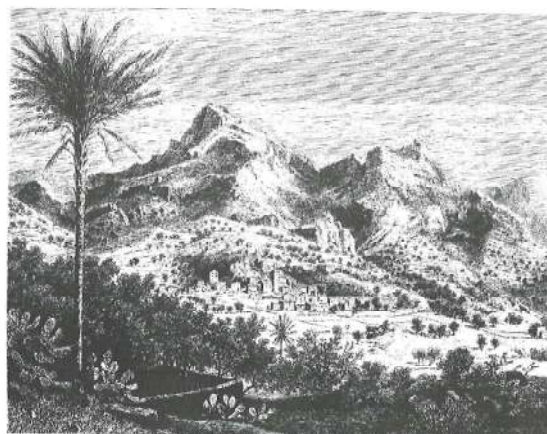
Conjunt al voltant la torre de Tem Alemany

Vista general del nucli

Conjunt històric

Estaliencs desde Collet

Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831

JA-11	Puig de ses Donardes
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Puig de ses Donardes / Puig d'es Falcó
Tipologia	Punt de guaita
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Forestal
Ús original	Punt de guaita
Autoria	-
Estil o corrent	-
Cronologia	Segles XIV-XVIII

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00202
Referència cadastral	07021A003002020000ZW		
Coord. UTM ETRS 89	X	455714	Y 4391210
Entorn	Sòl rústic.		

Situació	Fotografia

3. Descripció

Rosselló i Bover (1978) es fan ressò d'una referència documental que indica l'existència d'un punt de guaita al cim de l'actualment conegut com a puig de ses Donardes. El topònim de donarda sembla fer referència a les atzavares que encara ara es conserven pel cim i pel vessant nord-oest del puig.

Aquesta mateixa referència és també esmentada a la pàgina de toponimiademallorca.net a l'entrada corresponent al puig del Falcó. En aquest text s'explica que el que actualment es coneix com a puig de les Donardes era conegut des d'època medieval fins al segle XVIII com a puig del Falcó, un indret d'especial importància estratègica ja que des d'aquesta zona es disposa del control visual d'una àmplia franja costanera; des de la talaia des Verger fins a sa Dragonera. En aquesta pàgina es cita el treball de Segura (1999), d'acord amb el qual el 7 d'abril de 1397 s'ordenà al batle de Puigpunyent que "per haver notícies de fustes d'enemics sien posades escoltes al puig des Falcó". Aquesta ocupació d'escoltes sembla haver perdurat fins el segle XVIII. D'acord amb les fonts documentals, en aquesta darrera fase s'hi havien destinat dos guàrdies que disposaven d'una barraca com a refugi.

Encara ara la corba pronunciada que es produeix a la carretera (a l'alçada del puig, en direcció a Banyalbufar) és coneguda com la volta dels carabiners.

En el cim del puig s'identifiquen diverses restes d'estructures que podrien correspondre a l'aixopluc dels guardes de vigilància que s'esmenta a les fonts. Es conserven els primeres filades de diverses estructures de planta rectangular amb restes molt puntuals d'enderrocs pels voltants. Així mateix, són relativament abundants els fragments de ceràmica, entre les quals s'identifiquen produccions medievals i modernes. El jaciment està dins el Triàsic del Port d'Estellencs (BIG-01).

Bibliografia	- Rosselló, R.; Bover, J. (1978): Història d'Andratx s. XIII-XIV. Ciutat de Mallorca, pp. 155. - Segura Salado, J. (1999): Defensa marítima d'Estellencs. Ajuntament d'Estellencs. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.
Recursos web	- https://www.toponimiamallorca.net/
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Es conserven les primeres filades dels paraments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les eventuais estructures arqueològiques que es puguin conservar.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment i recollida de material ceràmic.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 455716 ; 4391183, 455731 ; 4391189, 455683 ; 4391204, 455756 ; 4391205, 455748 ; 4391218, 455680 ; 4391223, 455720 ; 4391232, 455701 ; 4391235. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 455664 ; 4391235, 455697 ; 4391255, 455737 ; 4391247, 455770 ; 4391224, 455767 ; 4391188, 455732 ; 4391168, 455692 ; 439167, 455664 ; 4391196, 455664 ; 4391235.

Documentació fotogràfica

Enderrocs al costat d'estructures que mantenen l'alineació original

Restes d'estructures de planta octogonal

Restes d'enderrocs

Tancament amb pedres al voltant

Estructures de planta circular

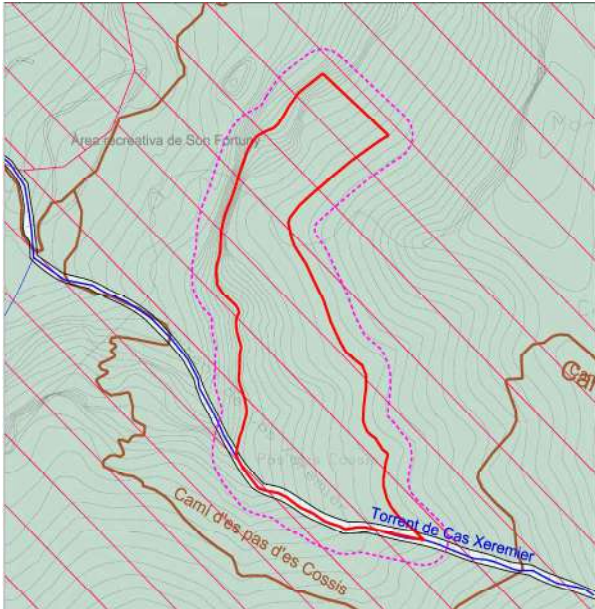

Vista des del punt de guaita cap a sa Dragonera

JA-12	Cova des Penyal des Morro
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Cova des Penyal des Morro
Tipologia	Cova
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Rústic
Ús original	-
Autoria	-
Estil o corrent	Talaiòtic
Cronologia	Talaiòtic

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	454513	Y 4388202
Entorn	Sòl rústic. Zona de pinar, càrritx i mata.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

D'acord amb l'inventari de la Federació Balear d'Espeleologia, en aquesta localització s'emplaça l'anomenada Cova des Penyal des Morro, de la qual s'aporta una planimetria. Durant la prospecció d'aquesta zona s'han identificat diverses balmes i petites coves, per bé que no s'ha pogut corroborar la correspondència amb la planimetria esmentada. Als voltants s'identifiquen fragments ceràmics puntuals molt rodats de ceràmica feta a mà que es podrien afiliar a produccions talaiòtiques.

Atès que l'emplaçament de la cavitat coincideix amb el de l'inventari de la Federació Balear d'Espeleologia (concretament amb les coordenades proporcionades amb datum ED50) es manté aquesta nomenclatura (Cova des Penyal des Morro) per fer referència a tot el conjunt delimitat en funció de la dispersió de les restes ceràmiques i de les diferents cavitats.

Bibliografia	- Encinas Sánchez, J.A. (2014): Corpus cavernario mayoricense.
Recursos web	- http://www.federaciobalearspeleologia.org/Inventario
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Aparentment es conserva poca potència estratigrafia arqueològica. Pocs metres a l'oest hi ha una zona de desprendiments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les coves i el seu entorn de protecció.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 454644 ; 4388068, 454644 ; 4388068, 454581 ; 4388079, 454624 ; 4388086, 454520 ; 4388106, 454614 ; 4388135, 454501 ; 4388173, 454598 ; 4388199, 454475 ; 4388268, 454533 ; 4388322, 454502 ; 4388388, 454614 ; 4388392, 454561 ; 4388439. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 454454 ; 4388274, 454494 ; 4388406, 454601 ; 4388431, 454573 ; 4388336, 454609 ; 4388220, 454645 ; 4388095, 454571 ; 4388059, 454471 ; 4388142, 454454 ; 4388274.

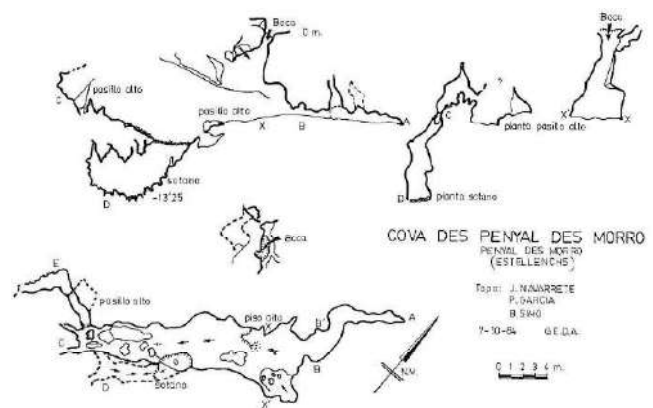
Documentació fotogràfica

Cavitats a l'entorn del jaciment

Interior de cavitat a l'entorn del jaciment

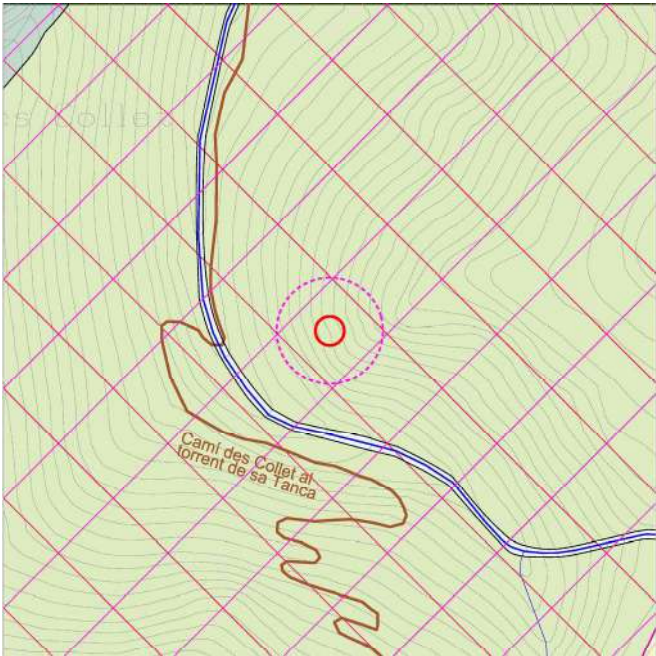

Planimetria de la Federació Balear d'Espeleologia

JA-13	Cova de sa Tanca
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Cova de sa Tanca
Tipologia	Cova
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Rústic
Ús original	Assentament
Autoria	-
Estil o corrent	Medieval islàmic
Cronologia	Medieval islàmic

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00274
Referència cadastral	07021A003002740000ZQ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455415	Y 4390528
Entorn	Sòl rústic. Zona escarpada al marge del torrent dominada per pinar i càrritx.		

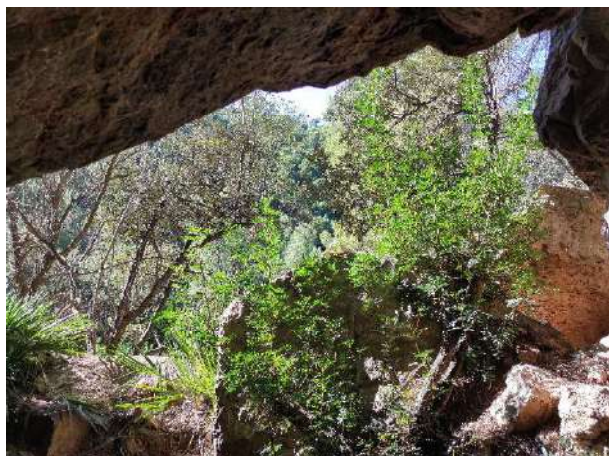
Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
D'acord amb Aramburu (2018a, 2017) en aquesta cova es va descobrir un conjunt de materials d'època almohade, representat fonamentalment per peces ceràmiques, atzagaies de bronze i eines d'ós relacionades amb la confecció tèxtil. La cova es troba en una zona escarpada al marge nord-oest del torrent de sa Tanca. En el seu entorn hi ha diverses cavitats, aparentment de menors dimensions, així com diverses estructures de pedra recolzades sobre la roca natural. Just a l'exterior de l'entrada de la cova hi ha l'abocament d'un estrat arqueològic procedent de l'interior. A l'entrada s'observa com encara es conserva potència estratigràfica antròpica, per bé que els estrats semblen haver estat furgats per furtius. El jaciment es troba dins del Triàsic del Port d'Estellencs (BIG-01).	
Bibliografia	- Aramburu Zabala, J. (2020): Inventario arqueológico de Mallorca. Estellencs. - Aramburu Zabala, J. (2018a): Nota sobre unos materiales almohades de la cova de Sa Tanca (Estellencs). - Aramburu Zabala, J. (2017): Nuevos materiales almohades procedentes de la cueva de sa Tanca (Mallorca).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	La cova ha estat espoliada, si bé es conserva estratigrafia arqueològica fèrtil.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La cova i tots els elements arqueològics que pugui romandre ocults.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 455414 ; 4390520, 455422 ; 4390528, 455407 ; 4390528, 455415 ; 4390535. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 455414 ; 4390555, 455434 ; 4390547, 455442 ; 4390528, 455434 ; 4390509, 455415 ; 4390500, 455395 ; 4390508, 455387 ; 4390528, 455395 ; 4390547, 455414 ; 4390555.

Documentació fotogràfica

Vista de l'entrada des de l'interior de la cova

Estructures a l'entorn del jaciment

Accés a la cova amb l'abocament d'un estrat arqueològic procedent de l'interior

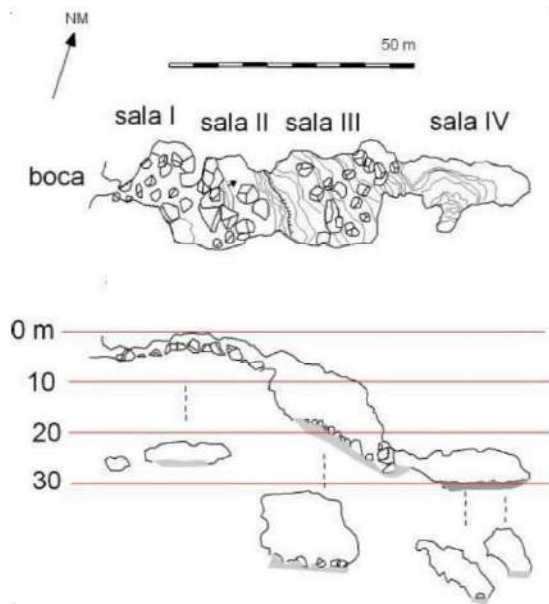
Interior de la cova

Accés a la segona sala amb pedres que ceguen el camí

Cavitats a l'entorn del jaciment

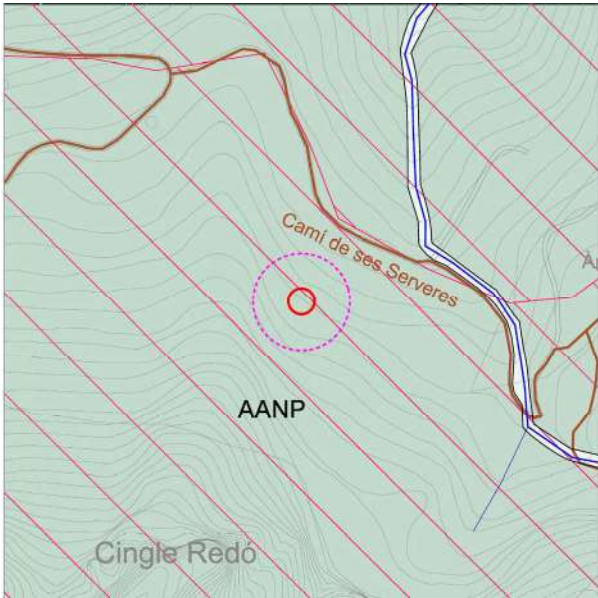

Planimetria d'Aramburu (2020).

JA-14	Cova d'es Cossi
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Cova d'es Cossi
Tipologia	Cova
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Rústic
Ús original	-
Autoria	-
Estil o corrent	Talaiòtic
Cronologia	Talaiòtic

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	454196	Y 4388365
Entorn	Sòl rústic.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Un cossi és un gibrell gran enterrat parcialment en el subsòl i que era emprat a l'interior de les coves per recollir l'aigua que regalimava de les parets interiors de la cavitat. Aquest jaciment és identificat per Aramburu (2020) on es fa ressò d'una cita d'Encinas (2014) segons la qual és una cova "frecuentada desde la profunda prehistoria por pastores y merodeadores del paisaje; a juzgar por sus vestigios arqueológicos detectados en el lugar pudo servir de horno funerario". Aquesta cova també es troba a l'inventari de la Federació Balear d'Espeleologia. Durant la prospecció s'han identificat diverses balmes que no es corresponen amb la planimetria esmentada, per bé que pels voltants s'han identificat fragments ceràmics puntuals molt rodats de ceràmica talaïòtica.

Hi ha coves amb el mateix topònim a la punta d'enmig de Felanitx i a Ulldecona.

El jaciment es troba dins la finca pública de Son Fortuny.

Bibliografia	- Aramburu Zabala, J. (2020): Inventario arqueológico de Mallorca. Estellencs. - Encinas Sánchez, J.A. (2014): Corpus cavernario mayoricense.
Recursos web	- http://www.federaciobalearspeleologia.org/Inventario
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Aparentment es conserva poca potència estratigràfica antròpica.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les coves i el seu entorn de protecció.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 454196 ; 4388357, 454203 ; 4388365, 454188 ; 4388365, 454196 ; 4388372. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 454196 ; 4388392, 454215 ; 4388384, 454223 ; 4388365, 454215 ; 4388345, 454196 ; 4388337, 454177 ; 4388345, 454168 ; 4388364, 454176 ; 4388384, 454196 ; 4388392.

Documentació fotogràfica

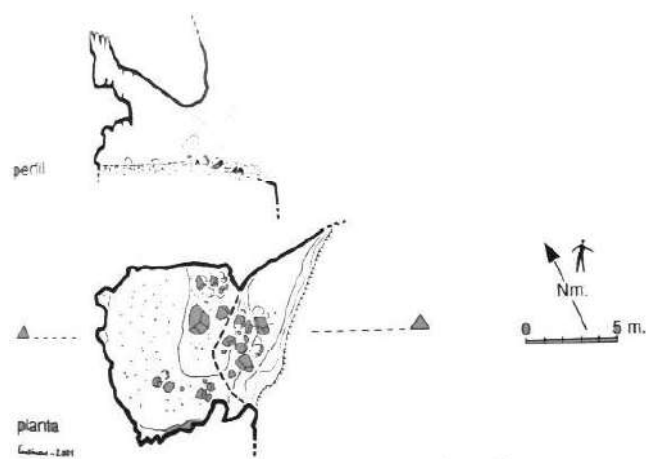
Cavitats a l'entorn del jaciment

Interior de cavitat a l'entorn del jaciment

Fragments ceràmics a l'entorn del jaciment

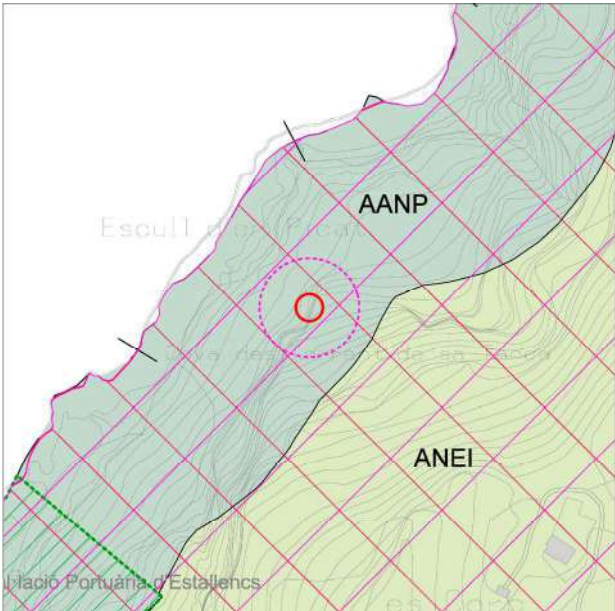

Planimetria d'Encinas (2014)

JA-15	Cova d'es Morts
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Cova d'es Morts
Tipologia	Cova
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Forestal
Ús original	-
Autoria	-
Estil o corrent	Talaiòtic
Cronologia	Talaiòtic

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00215
Referència cadastral	07021A003002150000ZM		
Coord. UTM ETRS 89	X	454919	Y 4390242
Entorn	Sòl rústic. Zona escarpada de pinar en la costa.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
La cova d'es Morts apareix citada en diversa bibliografia com una possible cova d'enterrament prehistòrica. A la pàgina de toponimiamallorca.net (entrada corresponent a Cova d'es Morts) es recullen les fonts en què hi apareix esmentada on es descriu com una cova "en la qual fa temps hi foren trobats nombrosos ossos humans i avui serveix com estable per al ramat".	
El jaciment es troba dins el Triàsic del Port d'Estellencs (BIG-01).	
Bibliografia	- Bover de Rosselló, J.M. (1983): Estellencs. Descripció histórico-geogràfica 1831. 2na Edició ampliada. Palma. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- http://www.federaciobalearspeleologia.org/Inventario - https://www.toponimiamallorca.net/
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Aparentment es conserva potència estratigràfica antròpica.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
El jaciment es troba dins la zona de protecció de costes.	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La cova i el seu entorn de protecció.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 454919 ; 4390235, 454926 ; 4390242, 454911 ; 4390242, 454919 ; 4390250. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment arqueològic. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn de protecció són: 454919 ; 4390270, 454938 ; 4390262, 454946 ; 4390242, 454938 ; 4390223, 454919 ; 4390215, 454899 ; 4390223, 454891 ; 4390242, 454899 ; 4390261, 454919 ; 439027.

Documentació fotogràfica

Interior de la cova d'acord amb toponimiamallorca.net

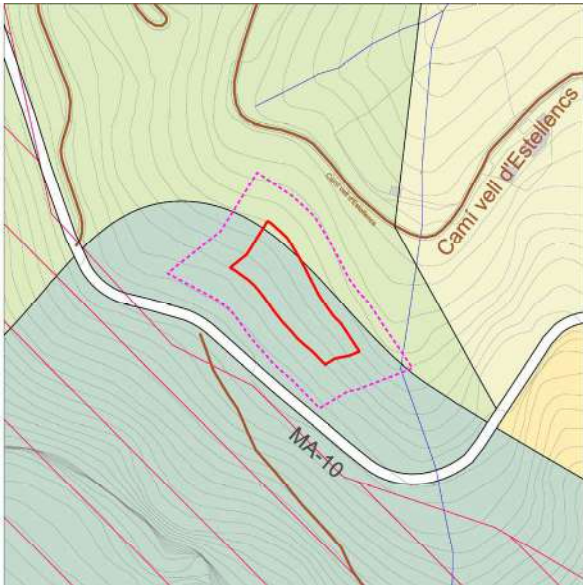

Entorn del jaciment

JA-16	Es Pedregar
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Es Pedregar
Tipologia	Assentament
Categoria	Jaciments arqueològics
Ús actual	Agrari
Ús original	-
Autoria	-
Estil o corrent	Talaiòtic, romà
Cronologia	Talaiòtic, romà

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	002	Parcel·la	00070
Referència cadastral	07021A002000700000ZA		
Coord. UTM ETRS 89	X	454786	Y 4389049
Entorn	Sòl rústic. Zona de pinar i càrtix		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Les estructures que es conserven es corresponen amb alineacions de paraments de pedres de grans dimensions. El conjunt presenta un elevat estat de deteriorament amb molts blocs dispersos. Entorn de les estructures s'identifiquen alguns fragments de ceràmica romana i possiblement talaiòtica, junt amb altres produccions més modernes. Les restes es troben en una antiga zona de terrasses fossilitzades, actualment ocupada fonamentalment per pinar i càrritx, en la vall entre la carretera Ma-10 i el camí vell d'Andratx / carretera vella d'Andratx (BE-C01). El jaciment està dins de l'espai marjat de la vall d'Estellencs (BE-J01).	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Les estructures estan molt arrasades. Sembla que hi ha restes d'enderrocs de la possible estructura original pels voltants, en direcció al fons de la vall.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Tots aquells elements que puguin romandre ocults.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic per avaluar el potencial del jaciment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	La zona monumental del jaciment arqueològic es delimita amb un polígon amb les següents coordenades: 454804 ; 4389009,454824 ; 4389016,454779 ; 4389033, 454802 ; 4389047, 454749 ; 4389065, 454759 ; 4389072, 454782 ; 4389082, 454771 ; 4389092. S'estableix un entorn de protecció de 20 metres respecte el polígon que delimita la zona monumental del jaciment. L'entorn de protecció es troba a 30 metres de la Ruta de Pedra en Sec / GR-221. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn són: 454778 ; 4389006, 454745 ; 4389044, 454723 ; 4389070, 454757 ; 4389107, 454793 ; 4389099, 454820 ; 4389056, 454849 ; 4389015, 454817 ; 4389893, 454778 ; 438900.

Documentació fotogràfica

Possibles alineacions de paraments i enderrocs

Blocs de pedra dispersos per la parcel·la

Possibles alineacions de paraments i enderrocs

Blocs de pedra dispersos per la parcel·la

Fragments ceràmics procedents del jaciment

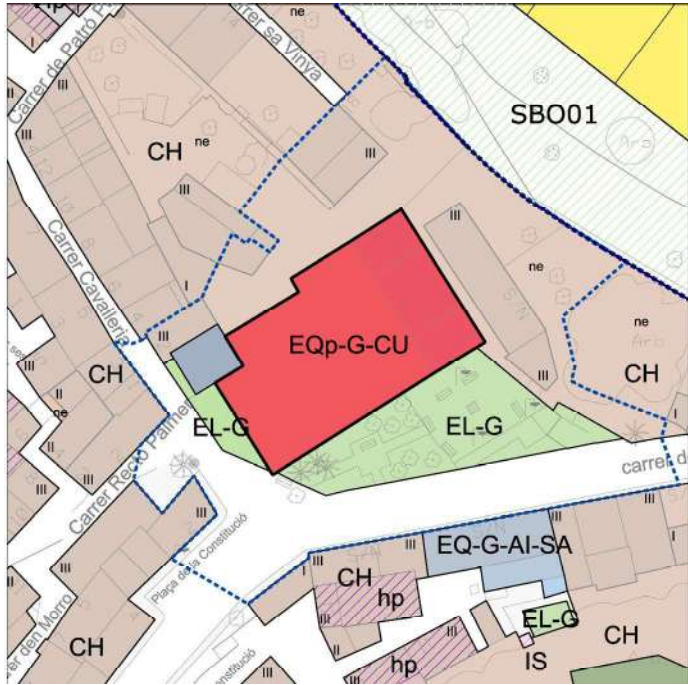

Cavitats a l'entorn del jaciment

AR-01	Església de Sant Joan Baptista
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Església de Sant Joan Baptista
Tipologia	Església
Categoria	Arquitectura religiosa
Ús actual	Religiós / Habitatge / Taller
Ús original	Religiós
Autoria	-
Estil o corrent	Influència renaixentista i barroca. Cos neogòtic. Arquitectura tradicional.
Cronologia	Orígens segles XIV-XV. Ampliacions segles XVII i XIX. Reforma segle XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça de la Constitució, 1		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696210DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455538	Y 4389431
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Església dedicada a l'advocació de Sant Joan Baptista, amb orígens en època medieval, que és parroquial des del 1913. En l'actualitat forma un conjunt edificat de diferents cronologies que inclou: l'església pròpiament dita amb sagristia, la torre de defensa (AM-01) amb funcions de campanar, un habitatge i un volum inacabat annex a la capçalera.

L'origen de l'església actual es troba en una capella dedicada a Sant Joan, documentada el 1256 en una deixa testamentària (Rosselló Vaquer, 2006: 16). Les obres continuaren en la centúria següent, alhora que es practicaren les primeres inhumacions al fossar contigu, situat al costat sud, en el lloc ara ocupat per la plaça. A final del segle XIV es documenten les primeres misses.

En el darrer terç del segle XVI es fan les primeres millores de calat, fixades arran de la visita pastoral del 1571, les quals es concretaren en el sanejament i emblanquinat de les parets interiors i la finalització de la torre de defensa. Llavors, era una església petita, almanco, de tres capelles: major, Nom de Jesús i Sant Antoni. En la visita pastoral de 1591 es mana la construcció d'una capella baptismal -pavelló per a les fonts- (Rosselló Vaquer, 2006: 59).

Les reformes estructurals i formals més importants es produeixen al llarg dels segles XVII i XIX. La historiografia ha documentat fins a tres grans intervencions, amb traces visibles de cada una d'elles. A les darreries del segle XVII es fa una reforma que afectaria la façana, alhora que es bastiria alguna capella més. La descripció de Jeroni de Berard permet conèixer l'estat de l'església a finals del segle XVIII: tenia quatre capelles, dues per banda, altar major i cor. A l'exterior, la sintètica relació dels elements que fa l'autor permet determinar que l'eix central es corresponia amb l'actual: un ingrés amb frontó triangular, amb la data 1699, i una petita rosassa; a nord-est destaca la torre-campanar i a sud-est la vicaria.

La segona reforma important es duu a terme en el darrer terç del segle XIX, propiciada pels desperfectes estructurals que presenta el presbiteri. Les obres són promogudes pel vicari Mn. Rafel Ignasi Rubí, i suposen la demolició del cos existent i l'ampliació de l'església. Es concretà amb la construcció d'un cos contigu a la nau, sensiblement més ample que el preexistent, i d'un tram de volta de llargària, sota el qual s'obriren dues capelles, una per banda, i es tancà amb un nou presbiteri. Adossat a la capçalera s'inicià la construcció d'un altre volum, en sentit transversal a la nau i en estil neogòtic, que restà inacabat per problemes de solvència econòmica.

Hi ha un projecte de reforma, tal vegada anterior a la reforma vuitcentista, que es conserva a la mateixa església. Planteja una reforma monumental del temple, de línies neoclàssiques, que afectaria la façana, el presbiteri i l'edifici annex. Està signat per J. Iguaci Mestre a Palma; la data és il·legible. No es va arribar a executar.

A meitat del segle XX es fan intervencions en el mur exterior del conjunt, amb el propòsit de diferenciar la façana del temple respecte de la de l'edifici annex. Així, s'aplica un revestiment amb lloses de marès; se cega part de l'arc que era l'ingrés a l'antiga vicaria mentre que, a l'altre extrem, a tocar amb la torre, es canvia la llinda del portalet per un arc rodó. La intervenció implicà la modificació de l'articulació i l'acabat històrics de l'antiga església.

L'església és de planta rectangular, de nau única amb capelles laterals, i coberta de volta de canó de quatre trams. Disposa de cor als peus i presbiteri. Compta també amb una sala que es correspon amb la base de la torre de defensa; està coberta amb volta de canó, tota emblanquinada, i disposa de poc mobiliari de fusta, vell, entre el qual hi destaca el projecte de la reforma de la façana i del presbiteri, emmarcat. Té accés directe a l'exterior i es comunica amb l'església a través d'un passadís estret, on hi ha una petita pica d'aigua beneïda practicada al mur, que condueix directament a la primera capella lateral de la part de l'evangeli. La gruixa i la configuració dels espais evidencien que és la part conservada més antiga de l'església, possiblement d'entre els segles XIV i XV.

Les capelles, tres capelles per banda, estan cobertes amb volta d'aresta, i comunicades entre elles a través de portalets rodons oberts en els murs transversals. A la part de l'epístola (dreta) s'arreglaren, des dels peus, la de la Immaculada, la del Sant Crist i la del Sagrat Cor. La capella de la Immaculada conté un retaule barroc, amb una imatge central de la Puríssima, flanquejada per sant Josep i Ramon Llull. La capella del Sant Crist, està vestida amb un dossier flanquejat per dos àngels, que envolta la imatge de Crist. Data de final del segle XVIII. En la del Sagrat Cor hi ha un retaule neobarroc, que alberga les escultures de Crist, en el carrer central, i sant Antoni Abad i sant Jaume, en els laterals. En aquesta capella hi ha una pica baptismal de marbre roig jaspiat. Al costat esquerre, s'hi pot veure una imatge de la Mare de Déu de Fàtima.

Les capelles de l'evangeli (esquerra) estan dedicades a la Mare de Déu del Roser, a sant Sebastià, i a la Mare de Déu del Carme. A la primera hi destaquen el retaule, d'estil manierista de principi del segle XVII, amb l'escultura de la titular en la fornícula central, una pintura de la Mare de Déu amb escapulari a la predel·la, i una de sant Josep a l'àtic. A la pintura de la dreta d'aquest retaule hi podem llegir «el 10 febrer 1684 se féu aquest quadro y el paga Ivan Perpiña de Son Llarch». La segona capella, la de sant Sebastià, correspon al barroc final, i és presidit per una imatge del titular, obra de Mateu Colom i pintada per Antoni Colom. Conté dos medallons, un amb una pintura de Ramon Llull, i l'altre, amb una de la Trinitat. L'altar conté una imatge de Jesús Ressuscitat i, al centre de la capella, destaca una imatge de santa Rita, obra de l'escultor Font. La tercera capella és la de la Mare de Déu del Carme, acompanyada per santa Teresa de Jesús i santa Catalina d'Alexandria. Dins la capella també hi trobem una imatge de santa Catalina Tomàs.

Al peu, el cor està sobre tribuna amb coberta d'embigat de fusta. Hi destaca una roda de campanetes i l'orgue, construït el 1865 per Antoni Portell i Petit.

Al presbiteri, el retaule major és de fusta, sense daurar ni pintar. D'estil neobarroc, hom ha proposat una cronologia de principi de segle XIX. És de tres carrers amb els laterals convergents, separats per columnes corinties. En el carrer central hi ha la representació escultòrica del sant titular; als laterals, les pintures de sant Pere i un sant diaca.

Al costat del presbiteri, un portal dona accés a la sagristia. És una sala de planta rectangular, amb coberta d'embigat de fusta. Està moblada amb dues grans calaixeres i dos bancs i un armari. Hi destaca una pica de marbre vermell jaspiat, amb decoració incisa.

La façana de l'església està articulada a partir d'un eix central marcat pel portal d'ingrés i una petita rosassa. L'ingrés és de llinda rematada amb frontó triangular, amb decoració geomètrica als angles, i tot construït amb pedra viva. Al timpà s'obre una fornícula amb volta de copinya que alberga la representació escultòrica del sant titular. Al vèrtex hi ha inscrita la data 1699.

El cos adossat a la capçalera del temple és de planta rectangular, construït amb paredat de pedra disposada en filades i sense coberta. S'aixeca dues alçades, amb la primera a manera de socolada, amb finestres d'ull de bou, i planta pis amb finestres ogivals. Als dos angles no adossats hi destaquen els nervis de les voltes de creueria a mig construir. L'espai és usat com a pati i taller d'escultor. L'acabat exterior dels murs s'ha resolt amb revestiment de pedra plana a la sala, combinat amb acabat rústic a la socolada i cantoneres de filades de pedres amb cares rugoses. Els buits estan definits per peces de marès.

El cos annex a l'oest de la de l'església es correspon amb l'antiga vicaria. Presenta un funcionament independent, perquè són edificis separats amb mitjanera, tot i que comparteixen el mateix vessant de coberta. En la part de la façana alineada amb el temple, encarada a sud-oest, hi ha un despatx parroquial; dels quatre buits, dos en planta pis, destaca l'antic portal rodó, ara parcialment cegat.

La façana que s'aixeca a migjorn és un llarg mur de dues alçades, construït de paredat en verd. En el terç superior es pot observar que el mur de càrrega es va tancar fins a la teulada en una intervenció posterior a la de la construcció del cos. La part més oriental, corresponent a la capçalera del temple, està ocupada per un habitatge el qual disposa d'ingrés de llinda en planta baixa, i dues finestres, també de llinda i format rectangular, en planta pis.

Bibliografia	- Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma. - Dolç i Dolç, M., Dtor. (1989): Gran Enciclopèdia de Mallorca. Volum 5. Inca: Promomallorca Edicions, S.L. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs. - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002) Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca: Miquel Font. - Jover Palmer, Juan (2003) La parroquia de Estellencs. Palma: Taller Gràfic Eugeni.
Recursos web	- https://observatorifotograficbalears.com/
Cartografia	- J. Igualcel Mestre, Projecte reforma façana.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les parts estructurals i ornamentals originàries de les diferents etapes de construcció de l'església.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'església. Eliminar els elements discordants tant de les façanes com de les seves visuals. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar l'element protegit.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant l'església, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Cos inacabat

Lateral del cos inacabat

Conjunt de l'església i de la torre

Portalada principal

Nau principal

Capella lateral

Sagristia

Fornícula amb volta de copinya amb escultura de Sant Joan

Coronament façana principal

Façana lateral sud

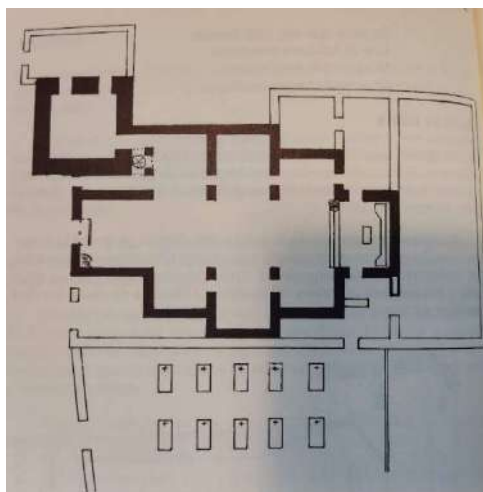
1927

<https://observatorifotograficbalears.com/> (J. Truyol - 1940)

Sagristia

Planta general

Pila baptismal

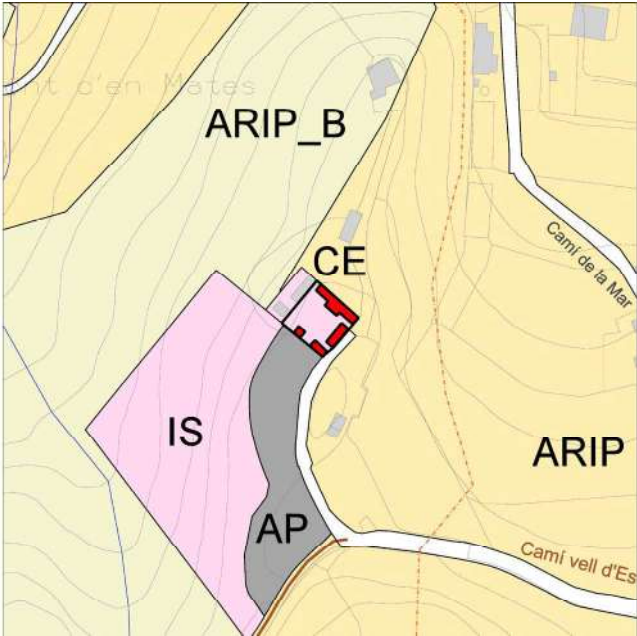

Retaule i altar major

AR-02	Cementeri d'Estellencs
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	Cementeri d'Estellencs
Tipologia	Cementeri
Categoria	Arquitectura religiosa
Ús actual	Funerari
Ús original	Funerari
Autoria	-
Estil o corrent	Eclèctic
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	002	Parcel·la	00053
Referència cadastral	07021A002000530001XT		
Coord. UTM ETRS 89	X	455069	Y 4389317
Entorn	Sòl rústic. A una zona d'antigues marjades situada a l'oest del nucli urbà i al costat de la carretera vella d'Andratx (BE-C01).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El cementeri té planta quadrangular i es troba limitat per un mur. L'entrada se situa a la façana sud-oest, amb una porta amb barrots de fusta capcinada per una teuladeta i una creu. A la dreta del portal hi ha una representació de sant Tomàs d'Aquino feta amb rajoles policromes.

A l'extrem oposat a l'entrada (nord-est) es troba la capella amb tres obertures amb llinda, la central més alta, un finestró rodó i un timpà. Les obertures i el timpà es destaquen mitjançant una faixa de color ocre. A cada costat de la capella hi ha un bloc (quadre) de nínxols coronats per motius semicirculars. Als costats sud-oest i sud-est hi ha dos blocs més de nínxols amb el mateix tractament.

Tots els paraments estan pintats de blanc. Les cobertes de la capella i dels blocs de nínxols són de teula.

Bibliografia	- Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19.
Recursos web	- https://www.flickr.com/photos/51005122@N08/15675149425/
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	El cementeri té una ampliació en el costat nord-oest, sense interès patrimonial.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Volumetria, estructura i façanes de la capella i dels blocs de nínxols de les façanes nord-est, sud-est i sud-oest. Mur perimetral i portal d'accés. Tractament decoratiu i predomini del color blanc.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Capella al centre i bloc de nínxols als laterals d'aquesta

Entrada vista des de dins

Dibuix, Feliu Remon (2014)

Estellencs: Imatges d'ahir (anys 1933-1934)

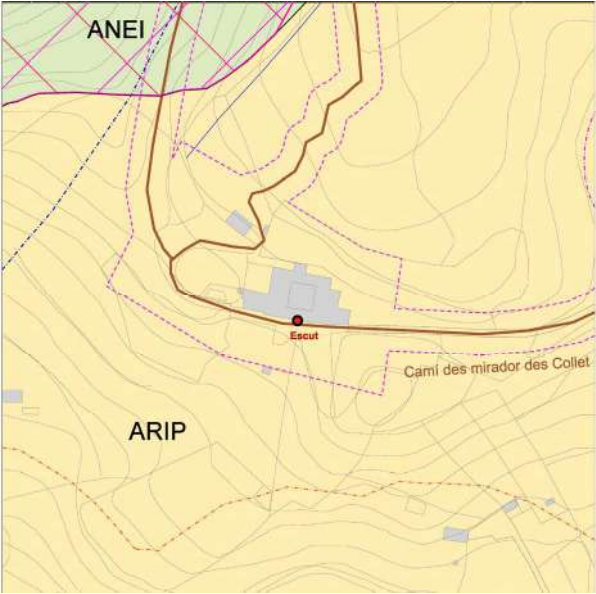

A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996)

EH-01	Escut d'es Collet
Nivell de Protecció D	

1. Identificació	
Denominació	Escut d'es Collet
Tipologia	Escut
Categoria	Escultura monumental, religiosa i heràldica
Ús actual	Ornamental
Ús original	Ornamental
Autoria	-
Estil o corrent	-
Cronologia	Segle XVIII. Any 1779.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00274
Referència cadastral	002100200DD59B0001WU		
Coord. UTM ETRS 89	X	455540	Y 4389984
Entorn	Sòl rústic. Sobre el portal forà de les cases de possessió d'es Collet (AE-R03).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Escut del llinatge Cabot, situat a la façana de les cases, sobre el portal forà acompanyat amb la data 1779. L'arxiduc en fa referència al <i>Die Balearen</i> , tot i que es detecta l'errada de la data que publicà.	
És un peix —un cabot— en alt relleu, sobre mar de plata, tot amb garlanda de fullaca, tot esculpit en marès. Sota la base, en una petita placa hi ha tallada la data esmentada.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
Per a l'escut situat sobre el portal forà. L'escut està protegit com a BIC segons el Decreto 571/1963, de 14 de marzo, sobre protección de los escudos, emblemas, piedras heráldicas, rollos de justicia, cruces de término y piezas similares de interés histórico-artístico (BOE núm. 77, de 30 de marzo de 1963).	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'escut i la placa tallada que acompanya l'escut.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta. L'escut està dins la zona monumental del jaciment arqueològic d'es Collet JA-09.

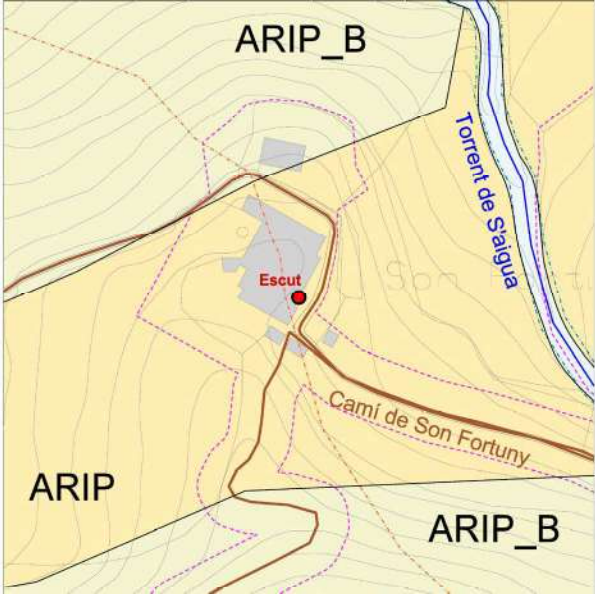
Documentació fotogràfica

EH-02	Escuts de Son Fortuny
Nivell de Protecció D	

1. Identificació	
Denominació	Escuts de Son Fortuny
Tipologia	Escut
Categoria	Escultura monumental, religiosa i heràldica
Ús actual	Ornamental
Ús original	Ornamental
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XVI

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00107
Referència cadastral	000700200DD58H0001IZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	456055	Y 4388900
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situada al sud-est del nucli urbà i a prop del camí vell de Puigpunyent (BE-C02) i del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Escut situat sobre el portal forà de les cases de Son Fortuny (AE-R01).

Sobre l'arc del portal forà hi ha dos escuts representant les armes de les famílies Fortuny (cinc "ruescas" de pa negres, posades en filades de dues, dues i una, en camp de plata) i Nét (cinc faixes verades de plata en camp vermell).

Bibliografia

- Jover Palmer, Joan Gabriel (1996): Son Fortuny i la desmembració de la cavalleria de Son Serralta. Revista a Vistes des poble. Número 2. Desembre 1996.
- Valero, Gaspar (1992): Camins i paisatges. Volum I. "El puig de Galatzó". Pàgines 33-63. J. J. de Olañeta.
- Bover Rosselló, Joaquín María (1830): Nobiliario mallorquin. Imprenta de Pedro José Gelabert. Palma.
- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
- Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.

Recursos web

- <https://mesperestellencs.wordpress.com/>

Cartografia

- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació

Bo.

Intervencions

-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció

D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial

Per a l'escut situat sobre el portal forà.

L'escut està protegit com a BIC segons el Decreto 571/1963, de 14 de marzo, sobre protección de los escudos, emblemas, piedras heráldicas, rollos de justicia, cruces de término y piezas similares de interés histórico-artístico (BOE núm. 77, de 30 de marzo de 1963).

Usos permesos

Els permesos pel nivell de protecció.

Elements a preservar

Els escuts.

Intervencions preferents

Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.

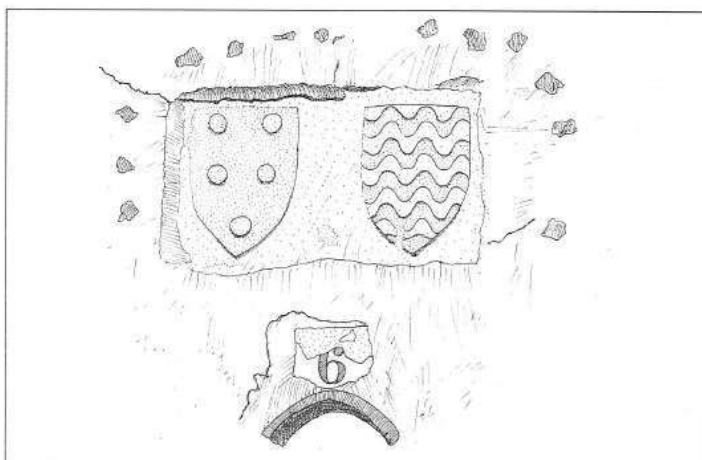
Intervencions admissibles

Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.

Entorn de protecció

Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

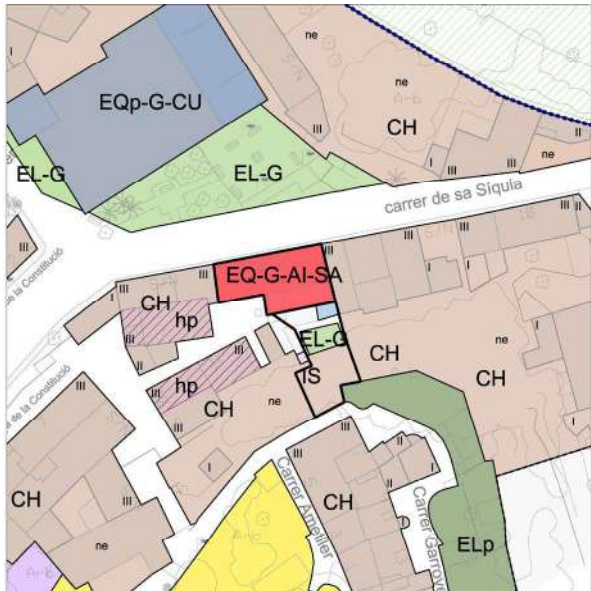

Detall dels escuts de les famílies Fortuny i Móra a la façana de les cases.

AE-A01	Ajuntament
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	Ajuntament / Casa de la Vila
Tipologia	Casal
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Administratiu
Ús original	Convent
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Meitat del segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia, 4		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796003DD5859N0001FY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455561	Y 4389407
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

L'Ajuntament ocupa un antic convent de religioses de l'ordre de Sant Agustí. És un edifici del segle XIX, que va acollir les religioses des del 1883 i el 1958. En l'actualitat ha estat rehabilitat (obres durant els anys 2020 i 2021). S'han conservat el volum, l'articulació i el tractament de la façana, així com el vestíbul en planta baixa.

És un edifici de construcció unitària, amb murs de càrrega de pedra i coberta de teulada. Té dos aiguavessos i tres plantes. La façana s'articula en cinc eixos verticals. En el central s'obre l'ingrés, d'ample llum; en la llinda dovellada, hi destaca la clau ocupada per l'escut de la vila esculpit en marès i amb la inscripció «Casa de la Vila». En planta pis, una finestra balconera completa l'eix central.

La resta d'eixos són de finestres quadrangulars, totes emmarcades en peces de marès i amb tancament de persiana mallorquina de fusta. En l'eix de l'extrem oriental, hi destaca un portal rodó que dona accés directa a la planta pis. El parament es presenta vist, amb filades de pedres i cantoneres de marès.

A l'interior destaca el vestíbul, que ha conservat alguns dels elements originals: l'arc rebaixat entre aiguavessos, un coll de cisterna amb pica complementària, i l'escala adossada a la paret del fons, de diversos trams.

Bibliografia	- Dolç i Dolç, M., Dtor. (1989): Gran Enciclopèdia de Mallorca. Volum 5. Inca: Promomallorca Edicions, S.L. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Jover Palmer, Juan (1996): Las agustinas, Hermanas del Amparo en Estellencs: 1874-1958. Estellencs. HH. Agustinas del Amparo.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Edifici ha estat rehabilitat entre els anys 2020 i 2021.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'ingrés amb la llinda dovellada. L'escut. El portal rodó. El coll de cisterna i pica adjunta. L'arc entre aiguavessos.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element. Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal orientada a nord

Arc rebaixat i el coll de cisterna de l'interior

Portal d'ingrés i balcó de l'eix central

Escut de la vila

Gran Enciclopèdia de Mallorca (1989)

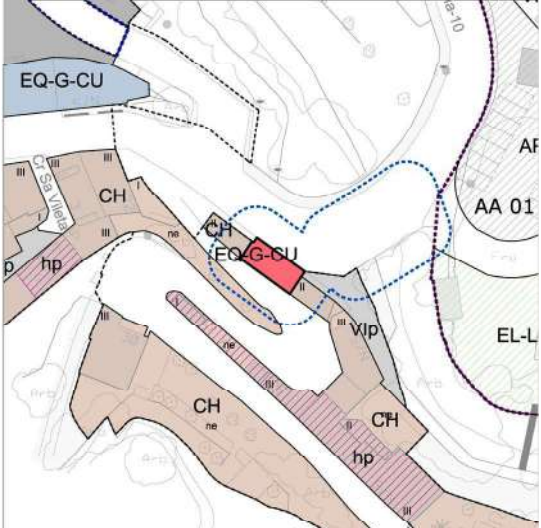
Guia dels pobles de Mallorca (2003)

Casa de la Vila

AE-A02	Es Rentadors
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Es Rentadors
Tipologia	Rentadors
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Desús
Ús original	Rentadors
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia, 30		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796702DD5859N0001PY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455699	Y 4389411
Entorn	Sòl urbà. A l'entrada del poble al costat de la carretera Ma-10 venint de Banyalbufar.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Els rentadors es situen sota una porxada de 8,9 m de llargària per 4,1 m d'amplària. La coberta de teules d'un aiguavés és sostinguda per revoltos, perllongues i jàsseres recolzades sobre quatre pilars quadrangulars de carreus de marès. La pica destinada a rentar s'adossa al mur sud-oriental deixant-se un pas al costat oposat. La pica té unes dimensions interiors de 7,4 m per 4,1 m. Les pedres inclinades es situen sobre un mur de 0,5 m d'amplària. Els rentadors es nodreixen de l'aigua de la font del Forat d'Amunt conduïda mitjançant el sistema hidràulic de la font del Forat d'Amunt (BE-SH01).	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Els rentadors foren rehabilitats a la dècada dels anys 90 del segle XX.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Volumetria, estructura i pica dels rentadors.
Intervencions preferents	Construir una voravia davant els rentadors i prohibir l'estacionament davant els mateixos.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja de 5 metres envoltant els rentadors i el pont (AE-P01), amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Façana principal des de la Ma-10

Interior dels rentadors

Pica del rentador

Sistema hidràulic que porta l'aigua fins a la pica

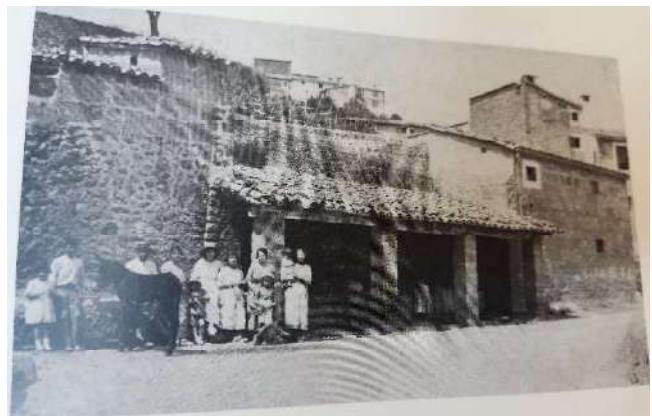

Síquia del sistema hidràulic del forat d'Amunt (BE-SH01)

Antics rentadors

Guia dels pobles de Mallorca (2003)

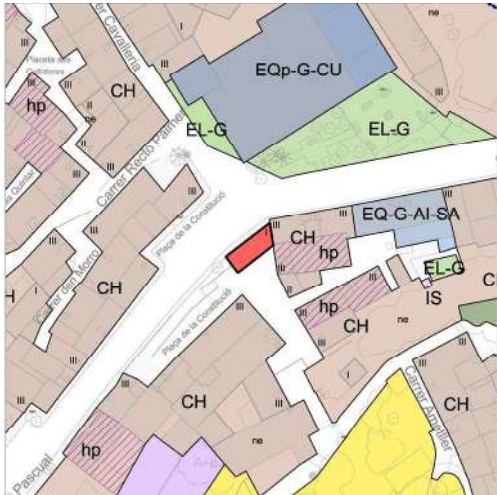

Estellencs: Imatges d'ahir (anys 20 del segle XX)

AE-A03	Sa Porxada
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Sa Porxada / es Porxado
Tipologia	Porxo
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Espai lliure públic
Ús original	Espai lliure públic
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	1944

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça de la Constitució, 13		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796001DD5859N0001LY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455534	Y 4389402
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Situat a la plaça de la Constitució (BIPA-11), al centre de la vila, construïda el 1944. Constitueix un dels centres neuràlgics del poble, amb diversitat i disparitat d'usos: aixopluc d'espera de l'autobús, lloc on s'instal·la "barraca" (bar) a les festes patronals, etc. L'interès patrimonial deriva, en gran part, del valor sociocultural de l'element.

La porxada és una galeria de dos arcs rebaixats, amb coberta plana, que articula una costat del mur de contenció de l'aljub de la plaça. Presenta un lateral adossat a la casa veïna i l'altre obert. És una construcció acabada amb paredat de pedres planes a la sala.

L'espai cobert disposa d'un pedrís corregut. A la columna central hi ha incrustada una bústia de correus i, a sobre una rajola ressaltada amb l'escut d'Estellencs i la data MCMXLIX.

La terrassa està enrajolada amb rajola de test i presenta tancament amb balustrada de ferro forjat. Està un poc més baixa que la cota superior de la plaça Constitució, per la qual cosa s'hi accedeix per un tram d'escala de tres esglaons.

Bibliografia	- Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font. - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El pedrís. Els acabats dels murs i terrassa amb paviment de rajola de test.
Intervencions preferents	Conservar, restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació gràfica

Sa Porxada vista des de la Ma-10

Rajola amb l'escut d'Estellencs

Àrea superior de sa Porxada

Estellencs: Imatges d'ahir

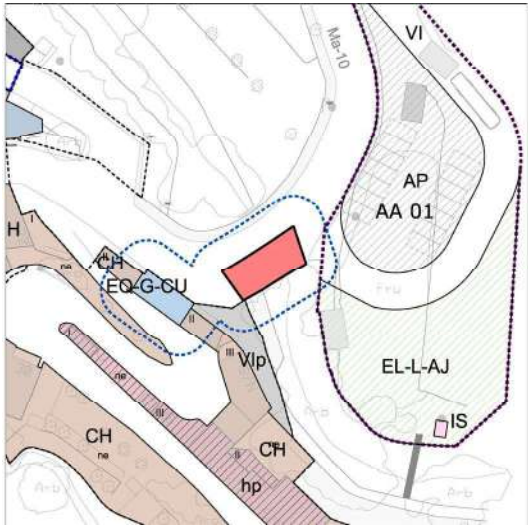

A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996)

AE-P01	Es Pont
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	Es Pont
Tipologia	Pont
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Obres públiques del segle XIX
Cronologia	Segle XIX

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	Estellencs
Adreça	Carretera Ma-10 pq 94.100
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 455716 Y 4389416
Entorn	Sòl urbà. A l'entrada del poble venint de Banyalbufar sobre el torrent de s'Aigua.

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
El pont presenta uns estreps de pedra enqueixalada i una volta de carreus de marès. El parament del sud-est és de carreus de marès. Presenta paretons. La llum del pont és de 5 metres i la seva fletxa és de 7 metres aproximadament. La seva llargària és de 6,2 metres.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19. - Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo. El costat sud-est es troba envaït per la vegetació.
Intervencions	El pont es va ampliar en el costat nord-oest duplicant l'amplada de la carretera.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El pont original.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix el pont i l'entorn de protecció.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja de 5 metres envoltant el pont i els rentadors (AE-A02), amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Vista de l'interior del pont

Imatges d'una revista del poble documentant l'ampliació del Pont el 1998

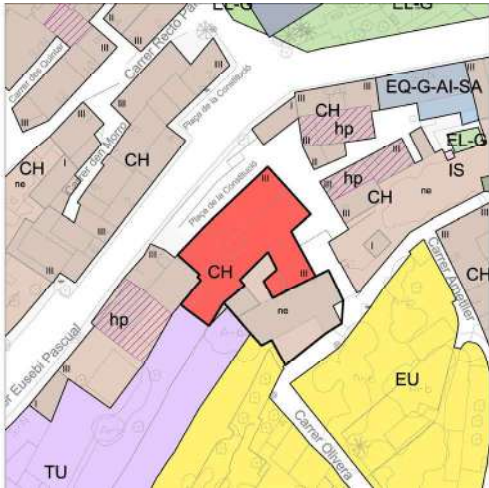

Imatge d'una guia dels pobles de Mallorca (2003)

AE-U01	Plaça de la Constitució, 6, 7,8 i 9 Carrer de s'Arraval 2
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	Son Llarg
Tipologia	Cases de possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial - restauració
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça de la Constitució, 6, 7, 8 i 9 Carrer de s'Arraval, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5695217DD5859N0001OY - 5695201DD5859N0001UY - 5695202DD5859N0001HY - 5695203DD5859N0001WY - 5695204DD5859N0001AY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455528	Y 4389380
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt constructiu que correspon a les antigues cases de la possessió de Son Llarg. Durant un breu període s'hi instal·là l'ajuntament; en l'actualitat, la major part de l'edifici es dedica al servei de restauració.

Les cases conserven els volums originals, però han estat objecte de profundes transformacions i rehabilitacions. Aquestes són especialment evidents a la claustra, ara zona de servei i de magatzem, i a la tafona, ara en estat ruïnós. En una de les darreres reformes es van modificar les plantes superiors, la qual cosa va suposar la substitució de la coberta original de teulada a un vessant per un terrat.

El cos principal del què foren les cases, és de planta baixa i dos pisos, tot i que a la part dreta en té un pis més atès el desnivell de la plaça, té coberta d'una sola vessant i volada de teula. A la dreta de la planta baixa hi ha un portal d'arc escarser amb esplandit, aquest portal té brancals de pedra viva així com el llindar, i dovellat de mares. A sobre hi ha una finestra. Al centre de la planta baixa hi trobem el portal d'entrada, que fou d'arc escarser, amb brancals de pedra viva, emmarcat amb rajoles decorades en motius florals i amb la inscripció "RESTAURANT MONTIMAR – 7 – CASA FUNDADA 1976". A l'esquerra hi ha una finestra. En els dos pisos superiors els buits mantenen cinc eixos verticals, que en el segon pis són finestres de la mateixa mida i, en el primer pis, hi ha quatre finestres balconeres flanquejant el balcó de ferro forjat situat al centre de la façana. Sota el primer forjat a esquerra i dreta hi ha dues cintes de rajoles decorades en motius florals la de l'esquerra duu la inscripció "CAFE RESTAURANT" i la de la dreta "CUINA MALLORQUINA". La façana està paredada amb junta ressaltada, els forjats i els buits dels pisos superiors són emmarcats amb faixa. La façana lateral d'aquest cos té els mateixos acabats que la principal i els buits formats per una finestra balconera al primer pis i una altra finestra al segon segueixen un únic eix vertical.

A la dreta del cos principal en trobem un altre de planta baixa i dos pisos, té la coberta mixta de teula d'un vessant i plana amb un acabat de caràcter impermeabilitzant. Els buits segueixen dos eixos verticals si exceptuem el finestró del centre de la planta baixa, a l'esquerra té un portal d'arc escarser i a la dreta un altre, també d'arc escarser, avui reconvergit en finestra amb ampit. Tant al primer com el segon pis els buits els formen quatre finestres, dues per planta seguint els eixos esmentats. Aquest cos ha estat recrescut en alçada com es pot observar veient la diferència de paredat amb la resta de la façana. Els buits de les plantes superiors són emmarcats amb faixa, i els de la planta baixa ho són amb faixa de color.

El cos posterior està molt modificat i, és de planta baixa, dues alçades i coberta plana. El portal d'entrada està emmarcat amb faixa i a l'esquerra té una finestra llarguera. Al primer pis hi ha una finestra balconera, així com al segon en què també hi ha un finestró. La façana està paredada fins al primer forjat i la resta referida. Té una façana lateral que està tota referida i té buits en ell primer i segon pis.

Adossat perpendicularment a aquest cos posterior, n'hi ha un altre que té una portassa d'arc escarser amb una reixa de ferro forjat al centre té les lletres "RM" que dona accés al qual fou la claustra de les cases i avui s'empra de magatzem del restaurant. Al damunt hi ha dues finestres situades en el primer i segon pis, sense seguir l'eix vertical. A l'esquerra es situa el portal d'entrada, que en altre temps fou d'arc escarser i a sobre una finestra, la diferència d'alçades entre dreta i esquerra es deu al pendent del carrer. La façana d'aquest cos està referida i a la zona central té un sòcol a la tirollesa.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo, pels cossos principal, lateral i perpendicular. Regular, pel cos posterior. Presenta pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els portals d'arc escarser del cos principal. El balcó del cos principal. Els arcs escarsers del cos lateral. La portassa d'arc escarser del cos perpendicular. L'arc del portal d'entrada del cos perpendicular.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat de la façana. Eliminar les rajoles decorades de la façana del cos principal. Recuperar i restaurar claustra i tafona.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Plaça de la constitució nº. 6 (façana nord)

Plaça de la constitució nº. 7 (façana nord)

Façana est dels volums complementaris

Plaça de la constitució nº. 7 (façana nord)

Façana est

Façana sud del volum complementari + tanca de pedra

Tanca de pedra sud

Fotografia històrica façana nord

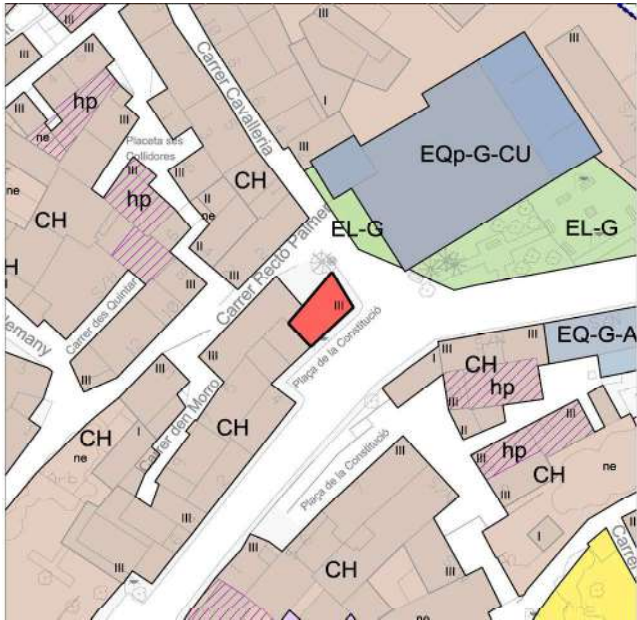

Fotografies històriques

AE-U02	Plaça de la Constitució 2
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Cas Rector Palmer
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça de la Constitució, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5595502DD5859N0001DY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455521	Y 4389411
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa vilatana en cantonada, amb tres façanes lliures i aixecada en un terreny en pendent. És d'un sol aiguavés amb coberta de teulada a un vessant. Va ser la casa del Rector Palmer, tal com identifica una placa de rajola amb la llegenda "Cas Rector Palmer – 1871-1938 – Fill d'Estellencs", i dona nom al carrer posterior.

A la façana que dona a l'església (AR-01), de planta baixa i dos pisos, els buits segueixen un eix vertical. El portal amb porta de dues fulles de quatre plafons de fusta i faixa central, té un emmarcat amb faixa de color. A la primera planta hi ha una finestra balconera i una altra a la segona ambdues amb uns curiosos emmarcats que sols es dibuixen a la banda alta de les mateixes i acaben en una punta cap avall. La façana està referida, amb un sòcol de plafons de pedra picada.

A la façana que dona a la carretera Ma-10, de planta baixa i dos pisos, els buits segueixen dos eixos verticals. La planta baixa té dues finestres ampitadores. A la planta primera dues finestres la situada al centre balconera. A la segona planta dues finestres. Totes amb uns curiosos emmarcats que sols es dibuixen a la banda alta de les mateixes i acaben en una punta cap avall, aquest mateix emmarcat és el que s'empra per simular tres finestres que formen un tercer eix vertical que dona simetria al conjunt. La façana, com la que dona a l'església està referida, amb un sòcol de plafons de pedra picada.

La façana que dona al carrer del Rector Palmer (BIPA-19), de planta baixa i dos pisos, els buits no segueixen cap tipus d'eix vertical. Hi ha dos portals un de vidriera a l'esquerra i un altre de persiana mallorquina, i emmarcat, que està una mica més avall del nivell del carrer. Podem veure quatre finestrons emmarcats amb faixa completa, irregularment distribuïts per la façana. Aquesta façana és de paredat comú.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Expedient 475/17: sol·licitud de reparació de fumeral i xemeneia. Plaça Constitució 2. Estellencs.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'ha rehabilitat.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els buits amb disposició irregular de la façana que dona al carrer del Rector Palmer, els seus voladissos de teula ceràmica i les finestres simulades de la façana de la carretera Ma-10, amb els seus emmarcats acabats en punxa.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Emmarcaments de les obertures i finestres simulades de la façana sud-est

Comparatiu entre l'element en l'actualitat i una foto històrica

Façana nord-oest amb els voladissos

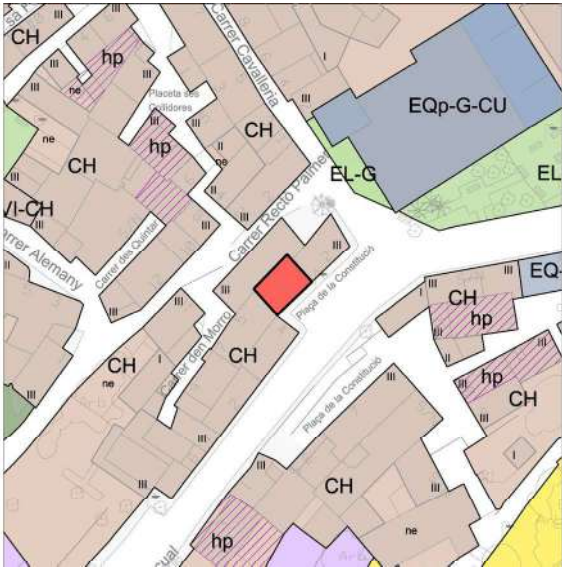

Rajola identificadora del Rector Palmer

AE-U03	Plaça de la Constitució 3
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Data entre els segles XIX i XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça de la Constitució, 3		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5595503DD5859N0001XY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455515	Y 4389406
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa vilatana entre mitgeres constituïda per dos cossos de diferent alçada. És d'un sol aiguavés amb coberta de teulada a un vessant.

El primer cos situat a l'esquerra té planta baixa i dos pisos, els buits segueixen dos eixos verticals, el primer començant per l'esquerra està format per tres finestrons d'una sola fulla un a cada planta, el segon eix el formen dues finestres ampitadores situades a les plantes baixa i segona i una altra de balconera situada a la primera planta, totes les obertures estan emmarcades amb una faixa de color excepte per la part inferior d'aquestes.

El segon cos, situat a la dreta de la façana es de planta baixa i pis, els buits segueixen dos eixos verticals. Un format per una finestra ampitadora i l'altre pel portal d'entrada i una finestra al primer pis, totes les obertures estan emmarcades amb una faixa de color excepte per la part inferior de les mateixes. També podem observar un fúmeral de grans dimensions.

Cal destacar els escalons que duen al portal d'entrada, decorats amb rajoles que reproduïxen oficis antics. A la part inferior de la façana podem observar tres finestrons per donar llum al soterrani.

La façana és de pedra vista i està emmarcada amb una faixa de color, té un sòcol a la tirollesa.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les rajoles que decoren l'escala d'entrada.
Intervencions preferents	Eliminar el cartell publicitari.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana sud dels dos volums

Façana sud

Rajoles que decoren l'escala d'entrada

AE-U04	Plaça de la Constitució 4
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Data entre els segles XIX i XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça de la Constitució, 4		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5595504DD5859N0001IY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455513	Y 4389396
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge amb soterrani, planta baixa i dos pisos, amb dues façanes i coberta d'una sola vessant amb volada de teula. A la façana lateral, els buits segueixen un eix vertical excepte el d'un dels portals d'entrada que té una porta de llistons que dona accés a la planta baixa, està emmarcada amb una faixa de color blanc. L'eix vertical dels buits es compon d'una porta de petites dimensions que dona accés al soterrani, finestres balconeres a la planta baixa i primer pis i finestra empitadora al segon, totes les finestres estan emmarcades amb faixa de color blanc.

La façana que duu al carrer d'Eusebi Pascual (BIPA-14) té tres eixos verticals no simètrics, ja que dos d'ells es troben a la part esquerra de la mateixa mentre que el tercer està al pràcticament al centre de la façana. El primer eix començant des de l'esquerra està format per una porteta de llistons de fusta que dona accés al soterrani, i tres finestres ampitadores una a cada planta, emmarcades amb faixa de color. El segon eix el formen dues finestres ampitadores a les plantes primera i segona ambdues emmarcades amb faixa de color. Finalment, el tercer eix el formen un finestró amb esplandit i reixat de ferro que dona llum al soterrani, una finestra balconera a la planta baixa i finestres ampitadores a la resta de plantes, aquestes tres darreres estan emmarcades amb faixa.

Ambdues façanes són de paredat comú fins al primer forjat amb cantonera de pedra i de marès. La resta està referida amb una cantonera de marès sobreposada al referit. Fins a principis del segle XXI, hi hagué una botiga de ceràmica a la planta baixa d'aquest.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els buits de les dues façanes. El paredat i les cantoneres de pedra.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar els conductes d'acer de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

AE-U05	Plaça de la Constitució 10D
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça de la Constitució, 10D		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796028DD5859N0001QY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455548	Y 4389388
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i pis d'una façana, coberta de teula d'un vessant i volada de teula col·locada perpendicularment a les teules del vessant.

Podem observar a la banda esquerra de la façana el portal d'entrada a l'habitatge una porta de finestra mallorquina emmarcada amb faixa coberta amb un petit voladís de rajola i a sobre el buit tapat del qual degué ser una finestra balconera amb la llinda de fusta emmarcada amb faixa. A la part dreta hi ha una finestra ampitadora emmarcada amb faixa blanca. A més hi ha dos finestrons de serveis irregularment distribuïts per la planta baixa.

S'ha canviat el capell, aprofitant per créixer amb alçada. La façana està referida tot i que actualment presenta nombrosos descrostaments i pegats. Encara podem veure que hi havia una faixa que separava el primer pis de la planta baixa i restes d'una altra faixa que emmarcava tota la façana.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	S'ha recrescut l'alçada de l'habitatge.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els emmarcats dels buits de la façana. Conservar els emmarcats de la façana.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Reparat els nombrosos pegats i descrostaments.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

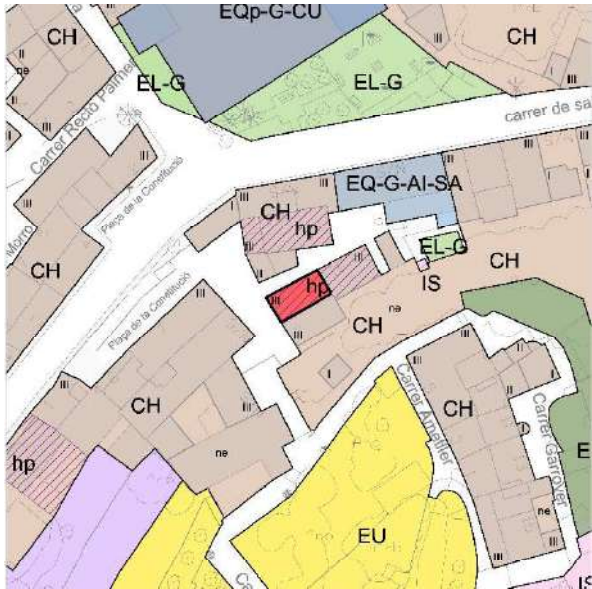

Façana principal (dreta)

AE-U06	Plaça de la Constitució 10
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça de la Constitució, 10		
Polígon	455546	Parcel·la	4389391
Referència cadastral	5796029DD5859N0001PY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455546	Y 4389391
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de dues façanes, de planta baixa i pis, coberta de teula d'un vessant i volada de teula col·locada perpendicularment a les teules del vessant, a la façana lateral i de teula a la principal.

La façana principal no segueix cap mena d'eix vertical presentant a la planta baixa l'entrada a l'habitatge amb porta de finestra mallorquina i una finestra ampitadora. Al primer pis podem veure dues finestres emmarcades amb faixa de color blanc.

La façana lateral no té cap buit.

S'ha canviat el capell, aprofitant per créixer amb alçada. Ambdues façanes són referides, tenint principalment la lateral nombrosos pegats i descrostaments.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les faixes que emmarquen les finestres de la façana principal.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Reparar els pegats i descrostaments.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal

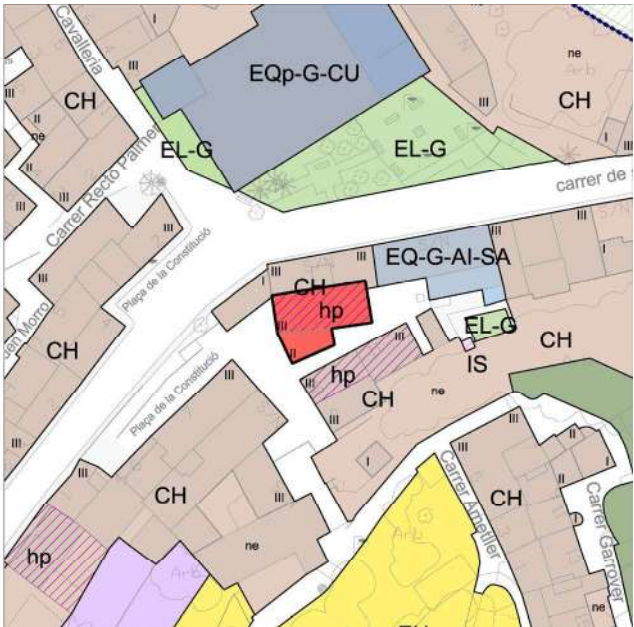

Façana lateral cega

AE-U07	Plaça de la Constitució 12 i 10A
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segles XIX i XX.

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	Estellencs
Adreça	Plaça de la Constitució, 12 i 10A
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	5796035DD5859N0001FY - 5796034DD5859N0001TY
Coord. UTM ETRS 89	X 455544 Y 4389400
Entorn	Sòl urbà.

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa vilatana en cantonada, formada per diversos cossos de diferent configuració. Probablement, es corresponen amb diferents fases constructives, totes situades en època contemporània, a partir del segle XIX.

El cos de la façana principal és de planta baixa, planta pis i coberta plana de terrat tancada amb balustrada d'obra emblanquinada. Els buits formen un sol eix vertical definit pel portal d'ingrés i una balconera en planta pis, ambdós de llinda. El mur presenta un tractament decoratiu amb referit a la tirolesa encoixinada i amb imitació de dovellat a la llinda dels buits.

Adossat a la dreta hi ha un cos de planta baixa i coberta plana, amb una finestra i un finestró a la façana que dona directament a la plaça i una porta a la façana del carreró. Aquest cos està referit i presenta zones amb pèrdues importants.

Al costat d'aquest un altre cos de planta baixa i pis de coberta de teula d'un vessant amb un portalet de llinda i una finestra al primer pis que és fet de peces de mares, mentre que la planta baixa és paredada i té molts de pegats.

Al dedins del carreró adossat al cos de la façana principal n'hi ha un altre de planta baixa i dos, coberta d'un vessant i voladís de teula. La façana lateral d'aquest, té dos portals de llinda aferrats a l'esquerra de la façana, el primer d'ells amb un voladís de teula. A sobre d'aquest una finestra llarguera situada al primer pis. I, al segon dues finestres situades a dreta i esquerra de la façana.

A la planta baixa de la façana posterior a l'esquerra hi ha una finestra i a la dreta un altra de més petita. Al primer pis dues finestres d'igual mida centrades a la façana i al segon una a la dreta.

Les façanes lateral i posterior són paredades amb cantoneres de mares.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Volum principal bo, el cos adossat de planta baixa regular ja que presenta pegats i descrostaments.
Intervencions	Restaurada.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'acabat de la façana principal així com els murs de pedra seca de les façanes est i sud del cos principal.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Dreta - Façana sud-oest

Façana oest

Façana sud

Façana est

Façana sud

Esquerra – Façana sud

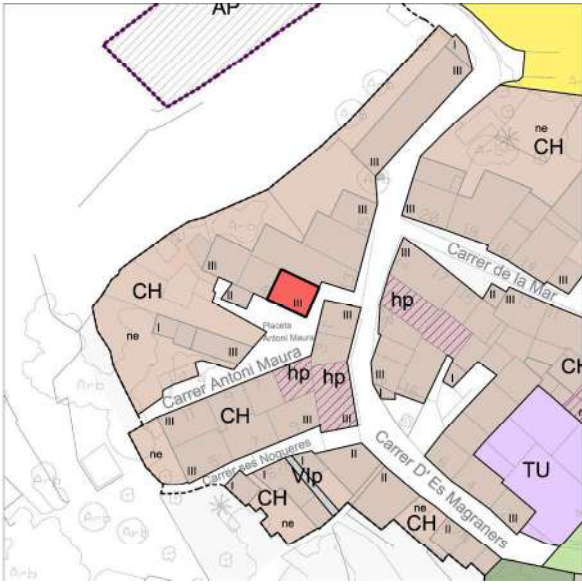
Fotografies històriques

AE-U08	Carrer d'Antoni Maura 2
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època contemporània

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Antoni Maura, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596305DD5859N0001FY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455413	Y 4389473
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge amb dues façanes, de planta baixa i dos pisos, coberta d'una sola vessant i volada de teula.

Els buits de la façana principal segueixen dos eixos verticals no simètrics, el primer començant per l'esquerra el formen tres finestres ampitadores emmarcades amb faixa de color una a cada planta. A la planta baixa també podem veure el portal d'entrada d'arc escarser i porta clavetejada emmarcada amb faixa. El segon eix vertical format per dues finestres balconeres una a cada planta i emmarcades amb faixa de color. Aquesta façana es de paredat comú, amb un sòcol de pedra. Cal destacar la canal de PVC que travessa grollerament la façana pel bell mig.

A la façana lateral veiem dos finestrans formant un únic eix vertical tot i que a la part inferior dreta en podem observar un altre més petit no alineat. Aquesta façana està feta amb paredat comú fins a la primera planta i després referida, tal com la façana principal té un sòcol de pedra.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta alguns pegats.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser. El paredat de la façana.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la canal de PVC.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal

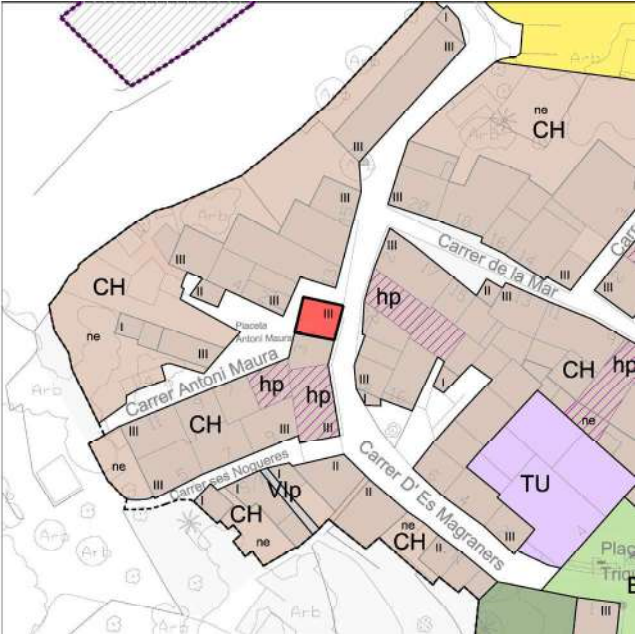

NNSS de planejament d'Estellencs (2006)

AE-U09	Carrer d'Antoni Maura 1
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època contemporània

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Antoni Maura, 1		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5496514DD5859N0001GY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455420	Y 4389469
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de tres façanes, de planta baixa i dos pisos, coberta de dues vessants i volada de teula.

A la façana principal els eixos segueixen un únic eix vertical. El portal d'entrada és d'arc de mig punt emmarcat amb faixa i decorat amb tres estrelles mostrejades. Al primer pis una finestra emmarcada amb faixa amb dues estrelles mostrejades als vèrtex superiors, talment com al segon pis tot i que aquesta finestra és més petita. Aquesta façana es paredada.

La façana lateral està referida, a la planta baixa té un finestró ferrat, al igual que la finestra del primer pis i, al segon hi ha dos finestrns a dreta i esquerra de la façana. Tots els buits estan emmarcats amb faixa i no segueixen cap tipus d'eix vertical.

La façana posterior que dona al carrer d'es Magraners, té a la planta baixa una finestra apaïsada ferrada, decorada amb dues estrelles mostrejades als vèrtexs superiors, així com la finestra del primer pis que també és apaïsada. Al segon hi ha una única finestra. Aquesta façana es referida, excepte el recrescut del voladís que es paredat.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta pegats i descrostaments a la façana posterior.
Intervencions	S'ha recrescut en alçada a la vessant de la façana posterior.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc de mig punt i estrelles mostrejades.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Eliminar l'enllumenat de les façanes.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

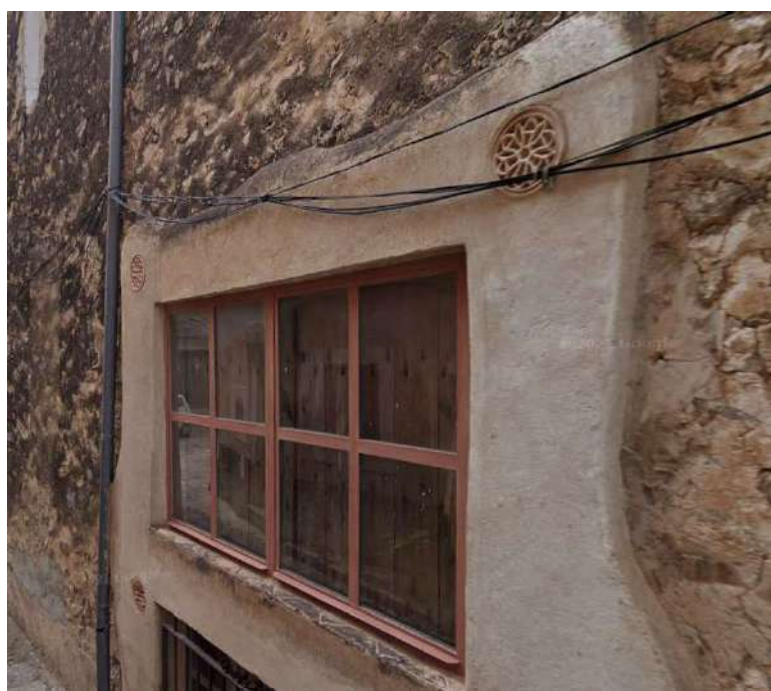
Façana nord des del c/ des Magraners

Dreta – Façana oest

Façana oest amb el portal d'arc de mig punt

Façana est amb la finestra apaïxada

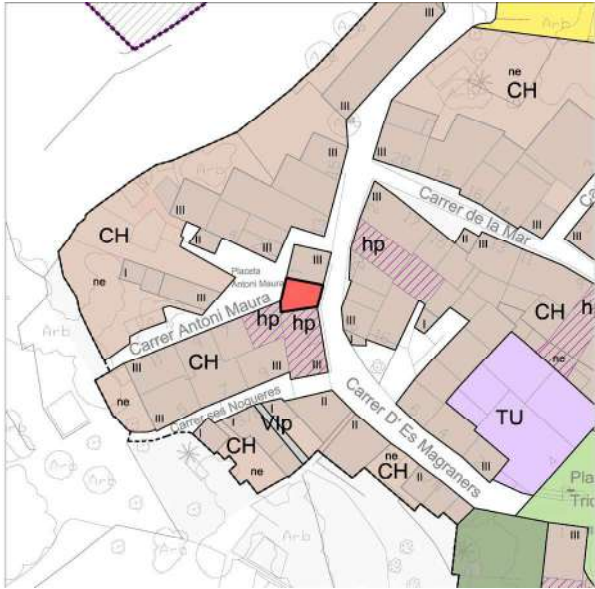

Foto històrica façana oest

AE-U10	Carrer d'Antoni Maura 3
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Can Pons
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època contemporània

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Antoni Maura, 3		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5496513DD5859N0001YY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455419	Y 4389464
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge planta baixa i dos pisos i, dues façanes, coberta de dues vessants i volada de teules.

Els buits de la façana principal segueixen un únic eix vertical i esta format pel portal d'entrada a l'habitatge d'arc escarser i porta de persiana mallorquina, cobert per una porxadeta de teules típica del municipi. A la primera planta hi ha una finestra i a la segona un finestró. Els tres buits estan emmarcats amb una faixa de color. La façana es paredada. La porta d'entrada està flanquejada per dues rajoles amb les inscripcions – Can Pons- i – Deu vos guard-. Un altre tret curiós es veure com la façana del número 5, s'incrusta dins d'aquesta.

La façana posterior, que dona al carrer d'es Magraners (BIPA-13) i es de referit arrebossat, té una finestra amb esplandit a la part superior.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo, la façana principal. Regular, la façana posterior, te alguns pegats a la part baixa.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser. La porxadeta de teules de damunt el portal d'entrada.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les dues façanes.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana posterior al carrer d'es Magraners

Façana principal amb el ràfec sobre l'entrada

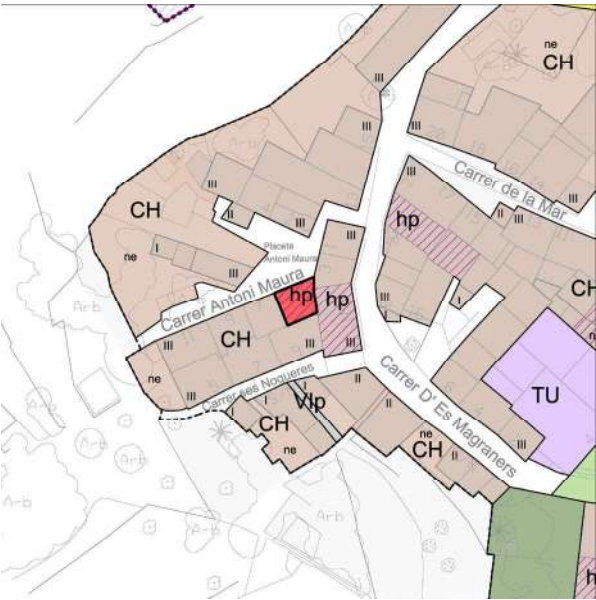

NNSS del planejament d'Estellencs(2006)

AE-U11	Carrer d'Antoni Maura 5
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època contemporània

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Antoni Maura, 5		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5496512DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455414	Y 4389460
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta d'una sola vessant i volada de teula. Els buits de la façana segueixen dos eixos verticals. El primer d'ells està format per una finestra reixada amb esplandit a la planta baixa, una finestra ampitadora a la primera i un finestró de petites dimensions a la segona. El segon el formen el portal d'arc escarser i porta clavetejada de dues fulles amb un "bendeciré" a la fulla dreta, una finestra ampitadora a la primera planta i un finestró més gran que el de l'esquerra a la segona. Tots els buits estan emmarcats amb faixa de color blanc. A la façana hi veiem tres tipus diferents de paredat. Cal observar com la part esquerra de la façana s'incrusta dins la façana del número 3.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat públic de la façana. Substituir el tram de canal de fibrociment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

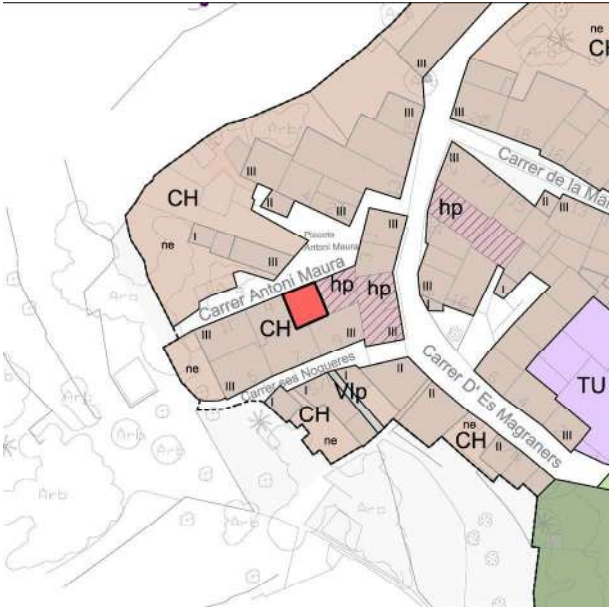

Façana única i principal orientada a nord

AE-U12	Carrer d'Antoni Maura 7
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època contemporània

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Antoni Maura, 7		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5496511DD5859N0001AY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455409	Y 4389458
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta d'una sola vessant i volada de teula. El portal d'entrada és d'arc escarser i porta clavetejada de dues fulles amb un "bendeciré" a la dreta, té mitja faixa blanca a la part superior mentre que la part inferior és de pedra. Està flanquejat per dos finestrons de distintes dimensions irregularment col·locats a la planta baixa, el de la dreta amb esplandit. Les dues plantes superiors tenen els buits segueixen dos eixos verticals amb finestres ampitadores. Tots els buits estan emmarcats amb faixa de color blanc. La façana és referida, i té nombrosos pegats i descrostaments.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la canal de PVC.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

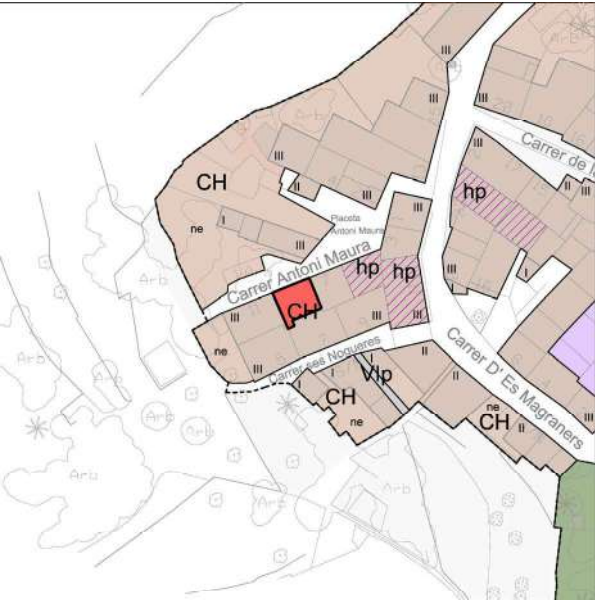

A l'esquerra – Façana principal orientada a nord

AE-U13	Carrer d'Antoni Maura 9
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Antoni Maura, 9		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5496509DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455404	Y 4389456
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i pis, coberta d'una vessant i volada de teula. Els buits no segueixen cap eix vertical. El portal d'entrada de porta clavetejada, està flanquejat per una finestra reixada amb esplandit a la dreta i a l'esquerre un finestró també amb esplandit. Al primer pis hi ha una finestra amb persiana mallorquina a l'esquerra i un finestró amb esplandit a la dreta. Tots les buits estan emmarcats amb faixa de color blanc. La façana es referida encara que hi podem veure diversos pegats i descrostaments. A la teulada s'ha obert una lluerna.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular.
Intervencions	S'ha augmentat l'alçada aixecant la teulada.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

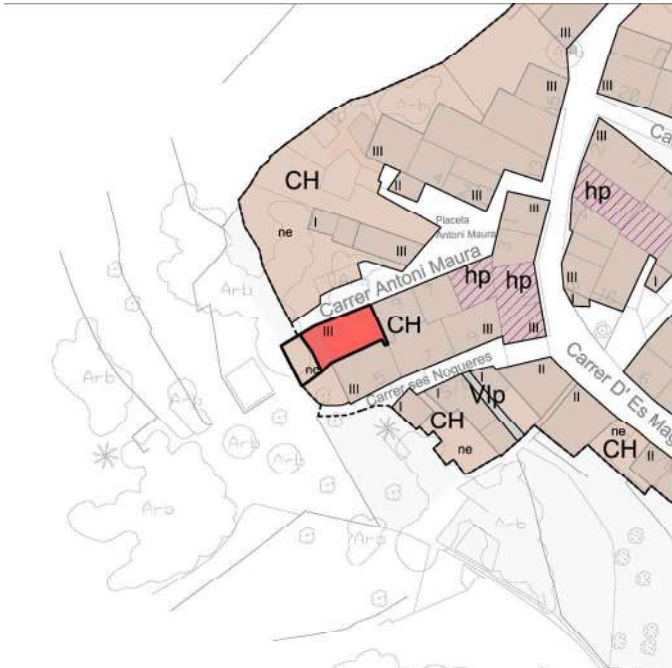
Documentació fotogràfica

AE-U14	Carrer d'Antoni Maura 11, 13 i 15
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	Estellencs
Adreça	Carrer d'Antoni Maura, 11, 13 i 15
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	5496509DD5859N0001BY - 5496508DD5859N0001AY - 5496507DD5859N0000QT
Coord. UTM ETRS 89	X 455397 Y 4389453
Entorn	Sòl urbà.

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i pis, coberta d'una vessant i volada de teula. A la planta baixa trobem el portal d'entrada de persiana mallorquina, a l'esquerra hi ha un finestró mentre que a la dreta té una finestra de guillotina. A la planta altra hi ha dues finestres seguint els eixos verticals dels buits de la planta baixa. Tots els buits estan emmarcats amb faixa de color, excepte el finestró de la planta baixa i, la façana està paredada. A sobre de la coberta s'han obert varies lluernes. Al costat dret té adossat un cos de planta baixa i coberta de teula d'una vessant, paredat que es troba en estat ruïnós.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo, el cos principal. Ruïna, el cos de la dreta.
Intervencions	Ha estat reformada entre els any 2020-2021

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	-
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Restaurar el cos adossat.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

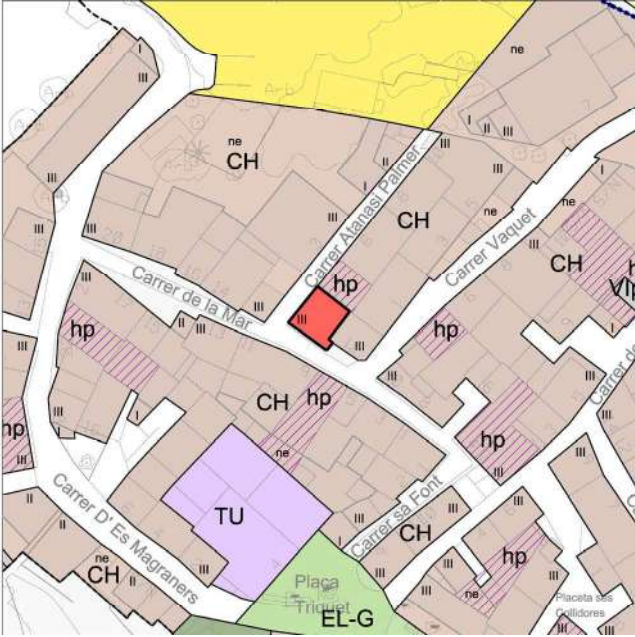
Documentació fotogràfica

AE-U15	Carrer d'Atanasi Palmer 2
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Ca na Miret
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Atanasi Palmer, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597805DD5859N0001HY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455462	Y 4389473
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de dues façanes de planta baixa i pis, coberta d'una vessant i volada de teula.

El portal d'entrada es d'arc de mig punt amb porta de dues fulles, sobre la porta hi ha un voladís de teula amb al suport de fusta. A la dreta hi ha una finestra de dues fulles i a l'esquerra una d'una. Al primer pis solament té l'obertura d'un finestró a l'extrem esquerra. Destacar d'aquesta façana el mosaic de rajola policroma que representa una verge, així com els dos ganxos de fusta situats a l'esquerra de la façana.

La façana lateral, té un finestró esplandit amb reixat a la planta baixa i una finestra al primer pis.

Ambdues façanes són referides. A la coberta s'han obert dues lluernes.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.
Recursos web	- https://www.booking.com/
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'ha restaurat.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'arc de mig punt del portal d'entrada. El voladís de teula. Els ganxos de fusta. El finestró de la façana lateral. El mosaic de rajola policroma.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Dreta – Façana sud-oest

Dreta – Façana nord-oest

Dreta – Façana nord-oest

Mosaic de rajola policroma

Finestró façana sud-oest

Cantonada oest

Interior de l'element (fotos de Booking.com)

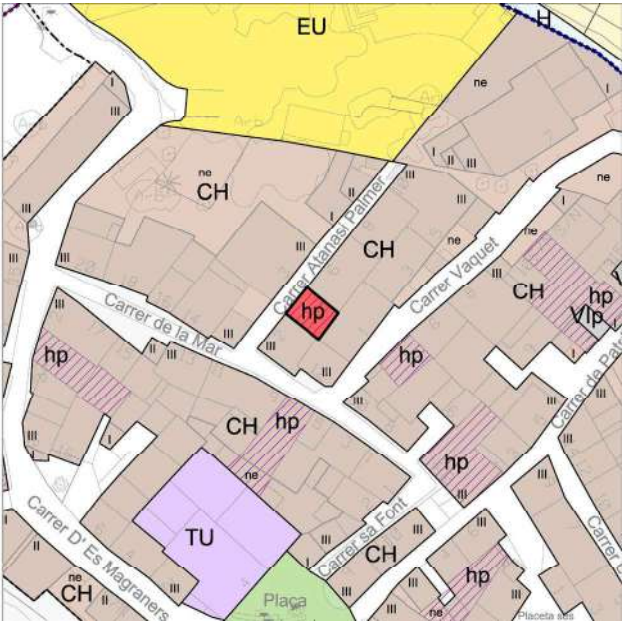
Calle de la Mar en Estallenchs.

Fotografia històrica i il·lustració

AE-U16	Carrer d'Atanasi Palmer 4
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Atanasi Palmer, 4		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597806DD5859N0001WY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455465	Y 4389478
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge d'una façana, de planta baixa i dos pisos, coberta d'una sola vessant i volada de teula. Els buits de la façana segueixen un únic eix vertical. El portal d'entrada es d'arc de mig punt amb una porta clavetejada de dues fulles. A la primera planta hi ha una finestra ampitadora i un altra a la segona. La façana es referida excepte el sòcol a la tirolesa.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular. Presentat pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal de mig punt.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

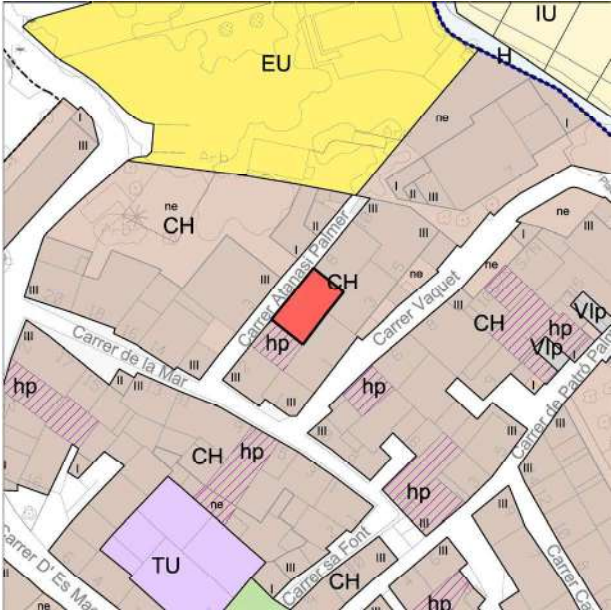
Façana amb el portal d'arc de mig punt orientada al nord-oest

AE-U17	Carrer d'Atanasi Palmer 6
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Ca n'Aina Fustera
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Atanasi Palmer, 6		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597807DD5859N0001AY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455470	Y 4389483
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge d'una sola façana de planta baixa i dos pisos, coberta d'un vessant i volada de teula.	
El portal d'ingrés s'obre en una posició centralitzada; és d'arc escarser definit per brancals de pedra i dovellat emblanquinat. Està tancat amb porta clavetejada de dues fulles amb un "bendeciré" a la fulla dreta". La resta de buits en planta baixa són dues finestres de llinda i balconeres. En la planta pis i porxo, quatre finestres rectangulars i finestrons, dos per planta, formant dos eixos; disposen de tancament amb persiana mallorquina.	
La façana està referida amb morter i pintada, amb un sòcol diferenciats tractat amb paredat. Al porxo es conserva una corriola. Travessa pel bell mig de la façana la canal de desguàs. A la teulada s'ha obert una lluernia.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser. La corriola.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la canal del mig de la façana. Obrir finestres sobre l'eix vertical de la dreta.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal amb el ràfec ceràmic a les obertures en PB

Portal d'entrada amb un arc escarser

Rajola ceràmica decorada amb el nom de la casa

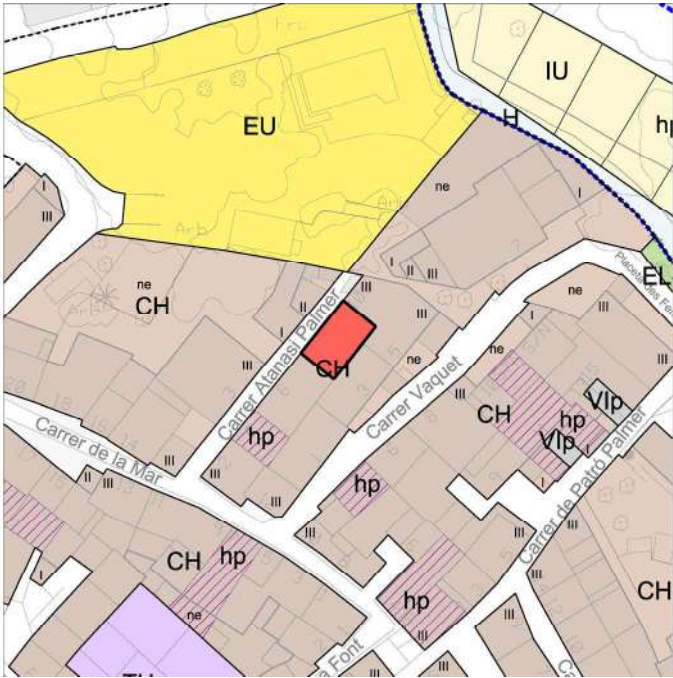

Imatge històrica

AE-U18	Carrer d'Atanasi Palmer 8
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època contemporània

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Atanasi Palmer, 8		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597808DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455475	Y 4389490
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dos pisos, d'una façana, coberta amb teulada a un vessant i volada de teula. Els buits es distribueixen en tres eixos, amb el central on s'obre el portal d'ingrés. Tots presenten tancament amb persiana mallorquina; les finestres presenten gradació per pisos i disposen d'ampitador de test. La façana està referida formant un encoixinat de poc relleu i té un sòcol de paredat antic.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo. Tot i que presenta alguns descrostats.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El voladís de teula.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

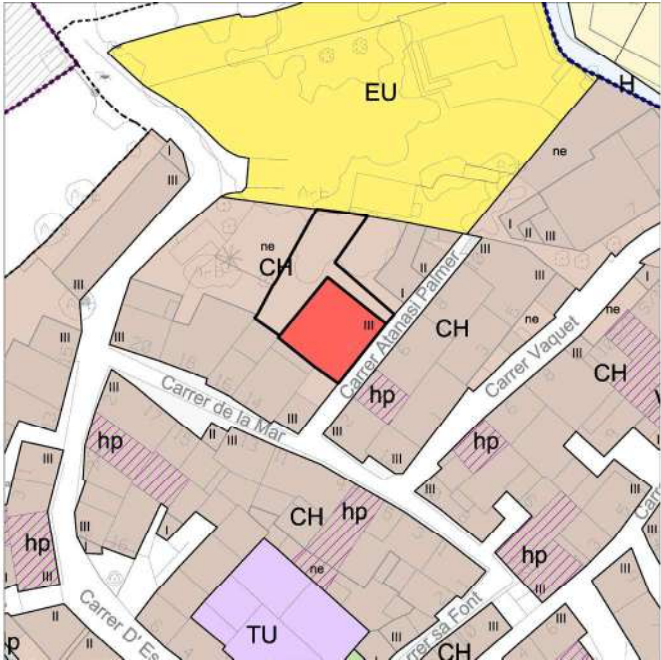

Façana principal amb el voladís de teula sobre l'entrada

AE-U19	Carrer d'Atanasi Palmer 3
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Ca nostra
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Entre els segles XIX i XX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Atanasi Palmer, 3		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597813DD5859N0001GY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455459	Y 4389486
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta de dues vessants i volada de teula.

Els buits de la façana principal segueixen tres eixos verticals, a la planta baixa a dreta i esquerra del portal d'entrada hi ha dues finestres ampitadores. La porta d'entrada es de persiana mallorquina. Tots els buits de la planta baixa estan coberts per un petit voladís de teula. Al primer pis seguint els eixos verticals hi ha tres finestres balconeres. Finalment, al segon pis hi ha tres finestres de petites dimensions seguint també els eixos verticals. Aquesta façana principal te un sòcol a la tirolesa i es de paredat comú amb la junta ampla. Els buits estan emmarcats amb faixa de color, així com també hi ha una faixa que separa cada un dels forjats i el cantó teulader. Les cantoneres són de cadena referida amb un petit ressaltat.

La façana esquerra es de paredat antic amb cantonera de cadena referida ressaltada. No te cap buit. La façana dreta és referida i te dues finestres a la planta baixa una més petita a la primera i dos finestrons a la segona, sense seguir cap eix vertical. Sota la finestra de l'esquerra de la planta baixa hi ha un portalet amb esplandit que dona accés al soterrani. A la façana posterior hi ha a la primera planta una finestra balconera al centre flaquejada per una finestra a cada costat. A la planta baixa podem observar un portal d'entrada amb una finestra a cada banda però, sense seguir els eixos verticals amb les del primer pis. Tots els buits son emmarcats amb faixa.

A la dreta de l'habitatge hi trobem un corral de forma irregular.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El voladís damunt els buits de la planta baixa de la façana principal. Els emmarcats amb faixa dels buits i les faixes que separen cada una des les alçades i el cantó teulader. L'acabat de la façana principal.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Corral de la dreta de la façana principal

Esquerra – Façana sud-est

Esquerra – Façana principal sud-est

Façana nord-est

Rajoleta amb la denominació de l'element

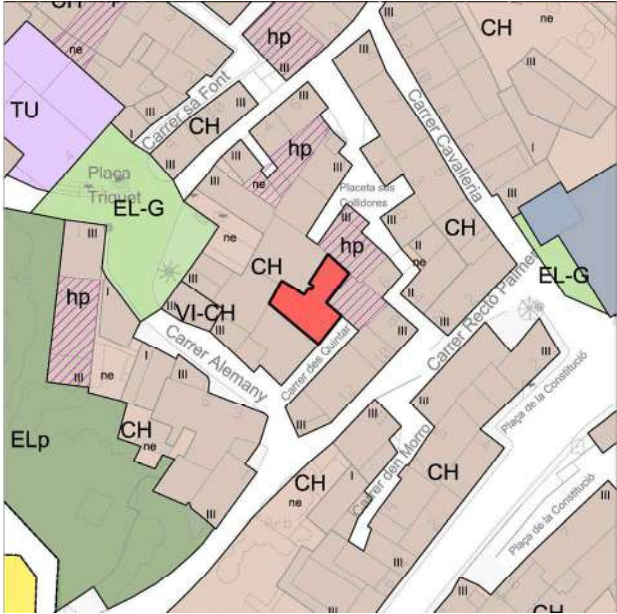

Porta del soterrani de la façana nord-est

AE-U20	Carrer Alemany 2
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Alemany, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596708DD5859N0001AY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455490	Y 4389419
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i pis, coberta de dues vessants i volada de teula. El portal d'arc de mig punt i porta clavetejada de dues fulles està situat al bell mig de la façana. A l'esquerra hi ha un finestró reixat i un altre encara més a l'esquerra. Al primer pis hi ha dues finestres a dreta i esquerra. La façana es referida amb un sòcol a la tirolesa.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal de mig punt.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

A la dreta – Portal de mig punt

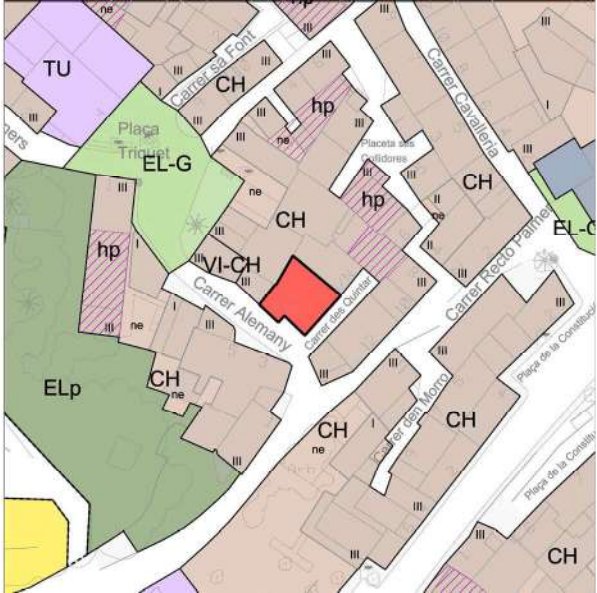

NNSS del planejament d'Estellencs (2006)

AE-U21	Carrer Alemany 4
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Ca sa Tia
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Alemany 4		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596709DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455485	Y 4389413
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa vilatana en cantonada, formada per dos volums annexes però no alineats. Els dos cossos presenten les mateixes característiques constructives: murs de càrrega de paredat en verd, amb cantoneres de pedres i blocs prismàtics de marès, que es presenten sense cap tipus de referit. Té planta baixa i planta pis, amb coberta de teulada a un vessant. Tots els buits són de llinda amb faixat emblanquinat.

En el cos principal, on hi ha l'ingrés els buits no segueixen ritmes programàtics ni formals, tot i que en les façanes curtes els buits s'obren en eix. L'ingrés es troba en la façana curta, retranquejada respecte del volum annex, destacat amb faixa simulant una volta escarsera adovellada. Al costat dret del portal hi ha un petit predís i una mola que degué ser de la tafona de "Can Perico Pedro" situada al mateix indret. La façana lateral s'aixeca en un carrer en cul-de-sac; hi ha finestrons en planta baixa i finestres quadrangulars en planta pis.

En el cos annex, hi ha un portalet en façana estreta i dues finestres i finestrons en la façana alineada amb el carrer. La canal de desguàs travessa pel bell mig de la mateixa.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'ha reformat.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El pedrís i la mola de la façana principal. Les faixes dels buits i pedres cantoneres. El portal d'entrada emmarcat amb una faixa simulant una volta escarsera adovellada.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal sud-oest

Façana lateral sud-est

Placa ceràmica amb la denominació de l'element

Foto històrica façana principal

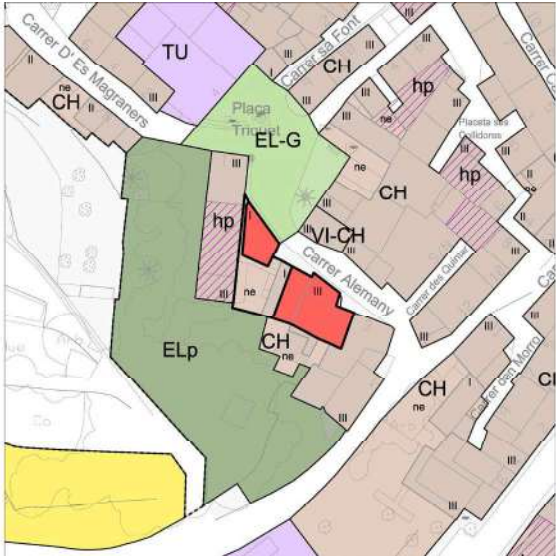

Façana principal sud-oest i portal d'entrada

AE-U22	Carrer Alemany 5
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Indeterminada

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Alemany, 5		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596809DD5859N0001QY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455469	Y 4389409
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa vilatana formada per dos cossos i un annex. És de tres plantes amb coberta de teulada. Els murs de càrrega presenten façanes paredades de pedra amb cara plana.

El cos principal, de planta quadrangular, està alineat amb la casa veïna; el cos secundari està adossat a la façana del carrer, trencant l'alineació i provocant una nova irregularitat en el traçat del carrer. El cos annex és una porxada amb façana a l'interior de la parcel·la on és situa el pati.

El cos principal de l'habitatge és de planta baixa i dues alçades on els buits segueixen un eix vertical. A la planta baixa el portal d'entrada d'arc de mig punt i porta clavetejada de dues fulles, està dovellada de pedra viva i sobre aquesta s'ha fet un emmarcat referit de color. Al primer pis una finestra balconera amb un voladís de teula i al segon un altra finestra.

El cos adossat és de la mateixa alçada i semblant resolució constructiva. En conjunt és gairebé cec; només hi ha un finestró, dues finestres apaïsades de mides diferents per donar llum al soterrani i una finestra amb voladís de teula al damunt.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal de mig punt i el dovellat de pedra. Els voladissos de teula sobre els buits.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Eliminar l'enllumenat de les façanes. Eliminar les diferents canals de desguàs que travessen les façanes. Eliminar el referit del portal principal.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana nord

Volum auxiliar

Façana oest

Portal d'entrada nord

Portal d'entrada

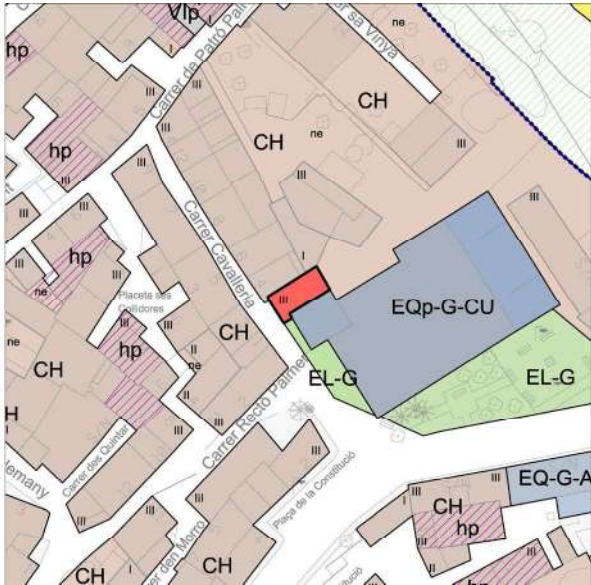

Fotos històriques

AE-U23	Carrer de la Cavalleria 2
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època moderna

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Cavalleria, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696211DD5859N0001YY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455521	Y 4389435
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa vilatana que fa mitjanada amb la torre de defensa de l'Església (AM-01), sobresortint de l'alineació marcada per la torre. Ocupa una parcel·la rectangular, amb façana estreta al carrer.

És una construcció de paredat en verd, amb cantonera de pedra en el terç inferior, i de marès a la resta, amb coberta de teulada. Els buits de la façana principal que segueixen un únic eix vertical, desplaçat a la dreta de la mateixa; està definit per un portal de llinda a la planta baixa una finestra balconera a la primera i un altra finestra a la segona, aquests buits són emmarcats amb faixa de marès.

El fragment de mur lateral que es troba amb la torre està decorat amb un plafó de rajoles pintades amb la Mare de Déu del Carme, protegit per un voladís de teules. Té un petit corral a la part posterior.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Finestres. Rehabilitada.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El mosaic de rajola.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció. No es podrà augmentar el volum de l'edificació per tal de no destorbar les visuals de l'església (AR-01) i de la torre fortificada (AM-01).
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. Està dins l'entorn de protecció de l'església de Sant Joan Baptista AR-01.

Documentació fotogràfica

Dreta – Façana sud-oest i mosaic de rajola

Dreta – Façana sud-oest

Façana sud-oest i mosaic de rajola

Mosaix de rajola

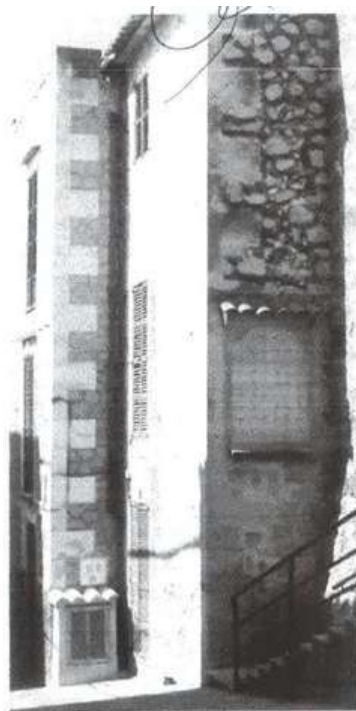

Foto històrica

AE-U24	Carrer de la Cavalleria 4
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època moderna. Reformes finals entre finals segle XIX i XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Cavalleria, 4		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696212DD5859N0001GY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455517	Y 4389438
Entorn	Sòl urbà.		

[illegible]

3. Descripció

Casa vilatana entre mitgeres, construïda en parcel·la rectangular amb façana estreta al carrer, que sobresurt trencant l'alineació.

És de planta baixa, dos pisos i coberta plana. Els buits segueixen un eix vertical, amb una porta clavetejada de dues fulles a la planta baixa i una finestra balconera a cada un dels dos pisos amb un voladís de rajola. Els buits, així com la separació de la planta baixa i el primer pis estan emmarcats amb faixa de color.

La façana es paredada amb junta ample, amb un sòcol a la tirolesa imitant un placat. Té cadenes cantoneres referides als costats. A la part posterior te un petit corral.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
---------------------	---

Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
---------------------	--

Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.
--------------------	--

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Té diversos pegats. El voladís del primer pis està espenyat.
-----------------------------	---

Intervencions	-
----------------------	---

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
----------------------------	---

Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
----------------------	---------------------------------------

Elements a preservar	El paredat de la façana. Les cadenes cantoneres referides.
-----------------------------	---

Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Reparar els voladissos de rajola.
---------------------------------	---

Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
----------------------------------	---

Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.
----------------------------	---

Documentació fotogràfica

AE-U25	Carrer de la Cavalleria 6
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Can Manuel
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Hoteler / residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època moderna. Reforma façana segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Cavalleria, 6		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696213DD5859N0001QY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455521	Y 4389448
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció

Casa entre mitgeres, actualment, destinada a habitatge, que fou habilitada com a fonda, de la qual es conserva l'ingrés de gran amplada. És de planta baixa, pis i golfes, de coberta d'un vessant i volada de teula.

La façana destaca per l'ingrés esmentat i per la seva configuració decorativa. L'ingrés és un buit ample, dotat de batiport amb vidriera de tres fulles i dos finestrals en diagonal ambdós costats, té un teginat de tres peces i una tarja vidriada. Esta emmarcat amb brancals de pedra viva i una faixa d'encoixinat a la tirolesa. En les plantes pis es forma un eix amb balconera i finestró, desplaçat a l'esquerra.

El revestiment consisteix en sòcol tractat a la tirolesa i, a la resta de la façana, un referit decoratiu a manera de mosaic de peces pentagonals.

L'habitatge té un gran jardí a la part posterior.

Bibliografia	- Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'entrada amb el teginat i la tarja. Els materials i el tractament decoratiu de la façana.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. Part del jardí posterior està dins l'entorn de protecció de l'església de Sant Joan AR-01.

Documentació fotogràfica

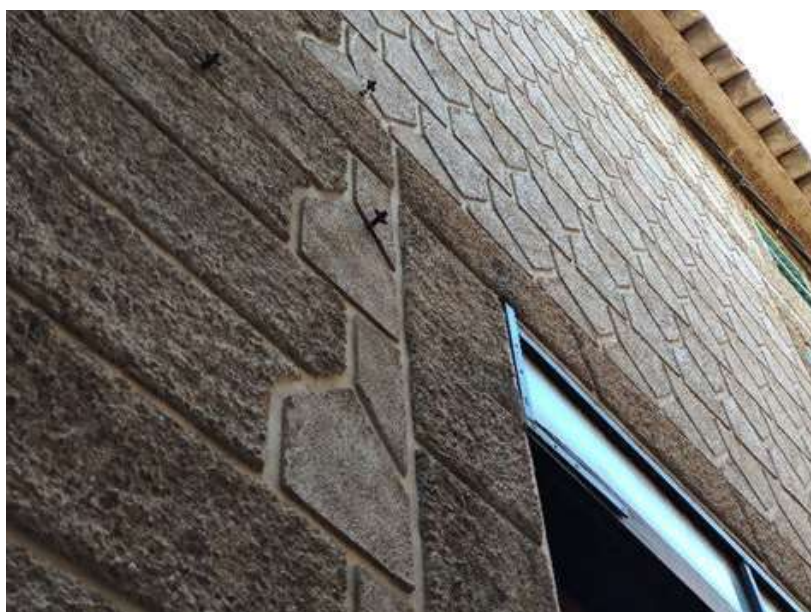
Portal d'entrada

Façana principal orientada a sud-oest

Façana principal amb el portal d'entrada

Tractament decoratiu de la façana

AE-U26	Carrer de la Cavalleria 8
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època moderna. Reformes època contemporània.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Cavalleria, 8		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696214DD5859N0001PY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455510	Y 4389447
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta d'una vessant, i volada de teula. A la façana els buits segueixen dos eixos verticals, excepte un finestral de la dreta de la planta baixa. L'edifici presenta dos portals d'entrada, ambdós de volta escarsera i porta clavetejada de dues fulles, el de l'esquerra té un llindar de ferro. A les plantes primera i segona i, seguint els eixos formats pels portals hi ha dues finestres a cada una de les plantes. La façana és paredada i tots els buits són emmarcats amb faixa de color.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els portals de volta escarsera.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat públic de la façana. Substituir el llindar de ferro per una altre més adient amb l'entorn. Substituir el finestral per un amb una estètica tradicional. Eliminar la canal que travessa la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

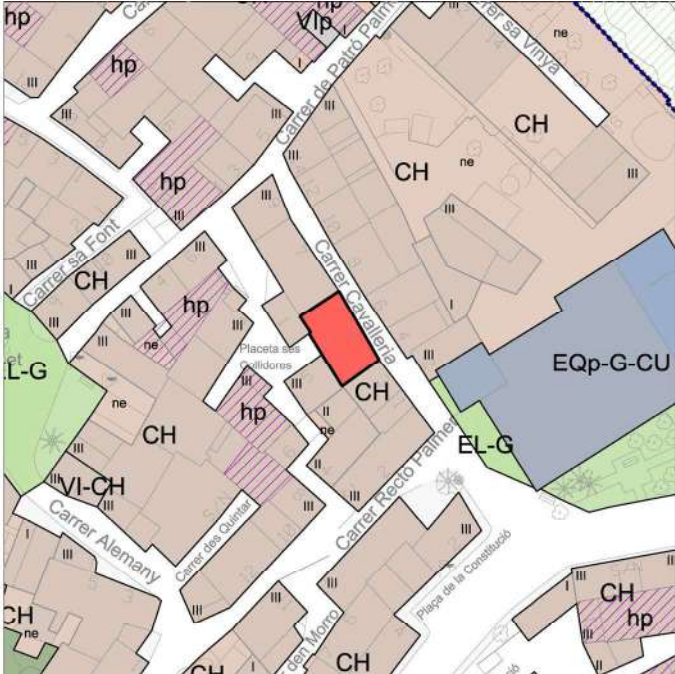
Documentació fotogràfica

AE-U27	Carrer de la Cavalleria 5
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Època contemporània.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Cavalleria, 5		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696103DD5859N0001EY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455507	Y 4389436
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de dues façanes, coberta d'un vessant i volada de teula. La façana principal que dona al carrer de la Cavalleria (BIPA-10), és de planta baixa i pis, on els buits segueixen tres eixos verticals si exceptuem la portal de llistons situat a l'extrem esquerre de l'edifici. El primer eix vertical, començant per l'esquerra, el formen un portal de persiana mallorquina amb tarja i una finestreta al primer pis. El segon eix, està format per una finestra quadrada que dona llum al soterrani, un altra amb ampitador a la planta baixa i una finestreta al primer pis. Al tercer eix, una porteta de persiana mallorquina dona accés al soterrani mentre que al igual que al eix anterior a la planta baixa hi ha una persiana amb ampitador i una finestreta al primer pis. Aquesta façana es paredada amb cantoneres cadenades de marès i les finestres del primer pis estan emmarcades amb faixa de marès.

La façana posterior que dona a la placeta d'en Palmer (BIPA-12), és de petites dimensions ja que està encapsulada entre diferents cossos d'altres habitatges. Al centre de la planta baixa hi ha el portal d'entrada que té un voladís de teula, a l'esquerra té un finestró ferrat quadrat. Al damunt a dreta i esquerra hi ha dues finestretes emmarcades amb faixa de marès i, just damunt dues finestres balconeres emmarcades amb faixa referida. Al centre del pis superior es situa un altre finestra de petites dimensions emmarcada amb marès. La façana és paredada i, una canal de giny zigzagueja pel centre de la mateixa.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Baranes de ferro de les dues façanes, acabat de les façanes de paredat en verd, cantoneres de marès de la façana principal i voladís ceràmic de la façana posterior.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la canal de giny de la façana posterior.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació gràfica

Façana del carrer Cavalleria

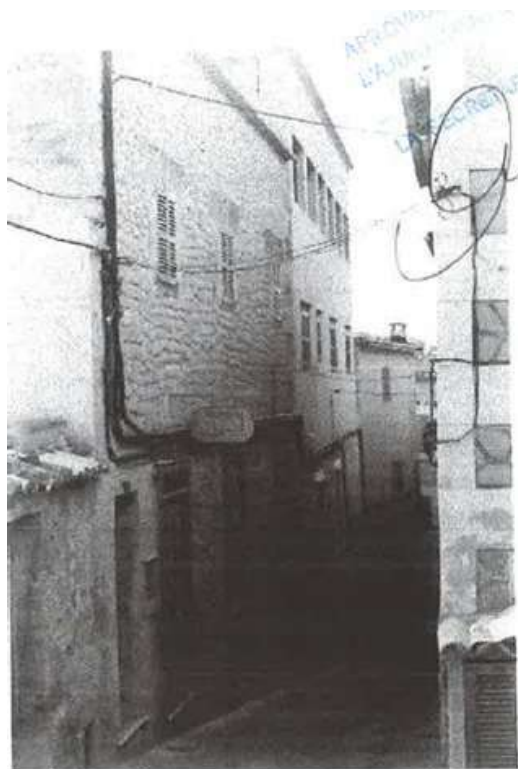
Façana de la placeta d'en Palmer

Façana del carrer Cavalleria

Façana de la placeta d'en Palmer

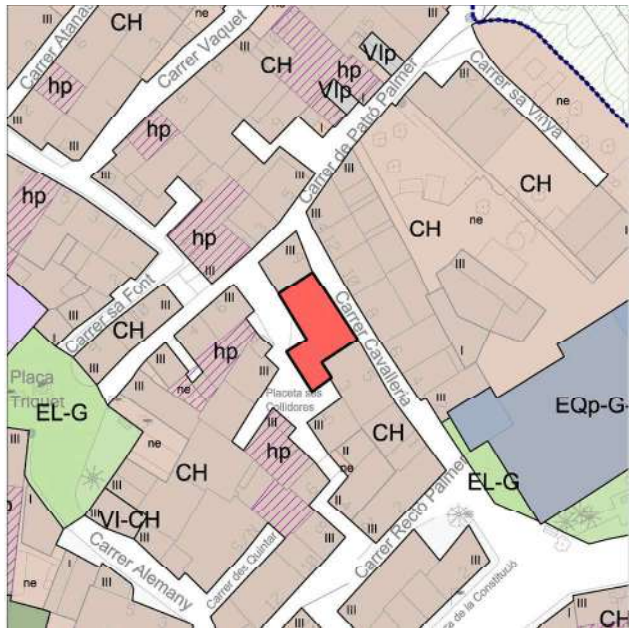

Fotografia històrica

AE-U28	Carrer de la Cavalleria 7
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Cavalleria, 7		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696102DD5859N0001JY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455501	Y 4389444
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa entre mitgeres, amb façanes a dos carrers: la principal, al carrer de la Cavalleria (BIPA-10), i la posterior, a la placeta d'en Palmer (BIPA-12). Si bé l'origen constructiu és indeterminat, en l'actualitat presenta evidències de ser resultat de diferents fases constructives que han afectat de manera diferent a cada una de les dues façanes: mentre que la principal està referida i amb composició regular d'eixos, la posterior mostra el parament de pedreny i conserva un portal rodó.

A la planta baixa de la façana principal del carrer de la Cavalleria, d'esquerra a dreta trobam un portal de porta corredissa amb un voladís de teula següidament dues finestres ampitadores amb voladís de rajola i davall de la segona un portal de llinda i porta clavetejada de dues fulles. A la primera planta quatre finestres d'iguals dimensions, excepte la segona que és més petita, aquestes finestres tenen un petit voladís de rajola. Finalment al segon pis, de més nova construcció i trobem sis buits uniformement distribuïts. Aquesta façana està referida i té un sòcol a la tirolesa, i els buits de la planta baixa estan emmarcats amb faixa de color.

A la façana posterior que dona a la placeta d'en Palmer, destaca el portal d'arc de mig punt dovellat, al qual s'hi accedeix mitjançant dos escalons, a l'esquerra del portal hi ha un pedrís enllosat i, al final d'aquest, un portal de llinda amb un voladís de teula. Sobre aquest portal trobem una finestra i a la seva dreta una porta vidriera amb voladís de teula que dona accés a un balcó triangular amb barana de ferro, grollerament construït sobre el portal de mig punt. Al pis superior i sobre la porta vidriera hi ha una finestreta i a la seva esquerra una de balconera, totes dues amb voladís de rajola. Sobre aquestes i coincidint amb el segon pis de nova construcció, trobam sis buits simètricament distribuïts. Aquesta façana té sòcol a la tirolesa i esta paredada fins al forjat de nova construcció que està referida.

Adossada a la dreta de la façana posterior s'aixeca un cos de coberta plana i tres façanes. La primera perpendicular al portal d'arc de mig punt, hi ha un finestró ferrat i un portal de porta vidriera. Sobre aquests descansa el balcó descrit abans, i sobre aquest un finestral amb voladís de teula. La façana principal d'aquest cos, té una finestra apaïsada ferrada i al costat una portassa que té el voladís de teula. Just al damunt hi ha una finestra balconera, al segon pis una vidriera amb ampit i voladís de teula, mentre que al tercer dos finestrons a dreta i esquerra de la façana. Per acabar, a la façana lateral dreta únicament hi ha dos petits finestrons situats a la segona planta. Aquest cos té un sòcol a la tirolesa i esta referit imitant blocs. Els buits són emmarcats amb faixa, i els buits que no tenen voladís de teula el tenen de rajola. Destacar el cantó escapçat que hi ha entre façanes lateral esquerra i principal.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Portal d'arc de mig punt de la façana posterior. El pedrís enllosat. Els emmarcats amb faixa. Els voladissos dels buits, tant de rajola com de teula.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat de la façana. Eliminar el balcó sobre el portal d'arc de mig punt. Dotar d'un acabat més adequat a la façana del carrer de la Cavalleria.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Dreta – Façana del carrer Cavalleria

Façana nord-oest del cos adossat

Façana que dona a la placeta d'en Palmer

Façana sud-oest del cos adossat

Portal d'arc de mig punt

AE-U29	Placeta d'en Palmer 2
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Ca sa Padrina Rita
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Placeta d'en Palmer, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596702DD5859N0001EY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455491	Y 4389435
Entorn	Sòl urbà.		

[illegible]

3. Descripció

El volum on es troba l'ingrés és de planta rectangular, d'un aiguavés, planta baixa i pis, amb coberta de teulada. El portal d'entrada s'obre al costat curt; és de llinda i a sobre hi ha una finestra de llinda i format vertical. La façana lateral conserva evidències d'una porxada de dos arcs, actualment cegada, sobre la que en temps recents es va obrir una finestra quadrangular. En planta pis, una finestra semblant a la façana d'ingrés.

El cos adossat en façana és també de planta rectangular, però de més petites dimensions. No presenta interès patrimonial.

El cos contigu a la part posterior del cos principal s'aixeca en una cota inferior, la qual cosa obliga a l'obertura d'un ingrés en una cota inferior al nivell del carrer. Així doncs, és un cos amb planta semisoterrada i plant pis. Disposa de dues finestres de llinda, obertes en diferents moments. Tots els cossos estan referits, excepte les cantoneres de marès, i els buits antics emmarcats en franges de revestiment.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Pèrdues de referit.
Intervencions	Obertura de finestres en anys recents.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Acabat de les façanes amb referit i emmarcament dels buits, així com la volumetria i la disposició d'obertures
Intervencions preferents	Serà preferent la recuperació dels buits originals. Restaurar el referit.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Esquerra – Entrada per la façana nord-est

Dreta – Façana sud-est

Façana sud-est

Vista de l'element des de l'est

Entrada des del nord-est

Fotografia històrica

AE-U30	Carrer d'es Magraners 1
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 1, 3A i 3B		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596808DD5859N0001GY - 5596805DD5859N0001AY - 5596806DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455458	Y 4389426
Entorn	Sòl urbà.		

[illegible]

3. Descripció

Casa en cantonada, amb estructura de murs de paredat en verd i coberta de teulada. Està construïda en dues cotes, la qual cosa propicia la diferència d'alçades i el tractament diferents de cada una de les façanes.

La façana principal s'aixeca en la cota inferior, encarada a nord-oest, precedida per una carrera parcialment enjardinada; hi destaca un exemplar singular de fasser (BIPA-02). És de planta baixa, planta pis i porxo, articulada en dos eixos verticals de buits de llinda, seguint gradació de balconeres en planta pis i finestres més petites en el porxo; tots, inclòs l'ingrés, disposen de tancament de persiana de fusta. La façana està referida i pintada de blanc amb franges grogues que emmarquen buits i marquen les línies dels forjats i les cantoneres; presenta algunes pèrdues i humitats. La canal de desguàs la travessa pel bell mig. En l'eix lateral hi ha adossada una pèrgola d'estructura metàl·lica.

La façana lateral, que dona a la plaça d'es Triquet, està nivell de carrer, i es de planta baixa i porxo. Hi ha habilitat un ingrés a peu de carrer, protegit per dues moles o pedres cantoneres situades als peus del portal i encastades a la façana. Una finestra al primer pis en eix amb el portal, completen els buits. Aquesta façana està referida i pintada de blanc amb sòcol a la tirolesa; presenta algunes pèrdues.

La façana posterior està encarada a la confluència del carrer Alemany (BIPA-09) amb la plaça d'es Triquet (BIPA-15). És un mur cec, d'una sola alçada.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta nombrosos pegats i descrostaments en els referits.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El tractament diferenciat de les façanes. La carrera amb enjardinament.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Reparar el referits. Les pedres cantoneres.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. Està dins l'entorn de protecció del fasser catalogat com a BIPA-02.

Documentació fotogràfica

Façana oest

Façana nord

Façana posterior est i façana nord amb portal

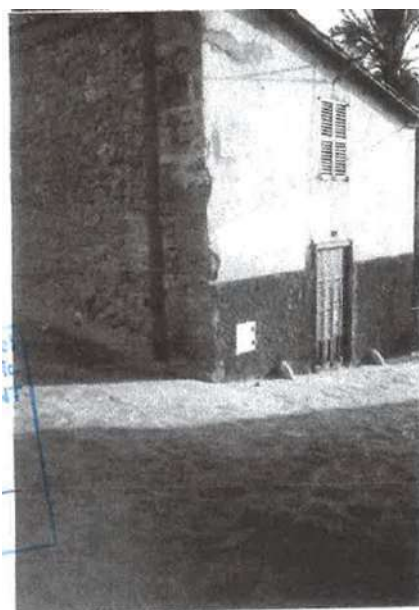
Portal de la façana oest

Façana posterior cega encarada a est

Jardí amb l'exemplar singular de fasser (BIPA-02)

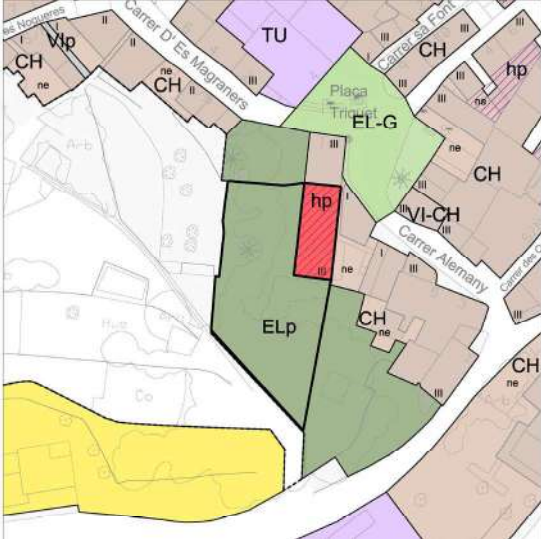

Fotografies històriques

AE-U31	Carrer d'es Magraners 3
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XVIII. Cos annex, segles XIX-XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 3		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596807DD5859N0001YY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455457	Y 4389415
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge que s'aixeca en cota inferior al carrer, davant una carrera, alineat i fent mitjanera per un costat amb la casa veïna. Està format per dos cossos: l'habitatge pròpiament dit, d'un aiguavés, i un cos adossat en façana lateral, de dos aiguavessos. Són construccions de paredat en verd i coberta de teulada.

L'habitatge principal és de planta baixa i porxo. La façana conserva la configuració original i pròpia de l'arquitectura tradicional. L'ingrés és un gran portal rodó, obert en el bell mig; la resta de buits són de llinda, dos finestrons en planta baixa, i tres finestres en el porxo. Tots estan emmarcats en faixes pintades de color terròs en els buits i blanc a l'ingrés. L'aspecte més destacat és el tractament del referit amb un esgrafiats que dibuixa escata de peix. Presenta mancances i alguns pagats de ciment. Sobre el portal d'ingrés, hi ha dues mènsules de ferro encastades a la façana; sobre la línia de forjat ha conservat algunes estaqués de fusta.

Adossat a la banda dreta d'aquest cos n'hi ha un cos annex, de coberta de dues vessants i volada de teula, paredat amb cantonera cadenada de mares, de planta baixa i dues alçades, amb els buits seguint un eix vertical, un per planta. Es troba en estat ruïnós.

Al davant d'aquests cossos s'obre un carrer enjardinada, actualment deixada.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent, el cos d'una vessant. Presenta pegats de ciment i mancances en el referit. Ruïnós, el cos de dues vessants.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El tractament de la façana i revestiment amb esgrafiats, la composició i tipologia dels buits.
Intervencions preferents	Reparar els pegats i descrostaments. Eliminar les mènsules de ferro. Restaurar del cos annex.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. Està dins l'entorn de protecció del fasser catalogat com a BIPA-02.

Documentació fotogràfica

Referit parcial de la façana principal

Cos annex en esta ruïnós

Façana principal dels dos volums mirant a oest

Jardí

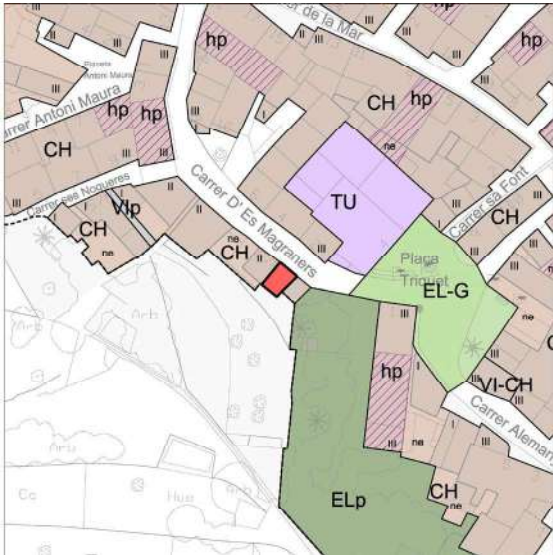

Fotografia històrica

AE-U32	Carrer d'es Magraners 3C
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Magatzem
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Magatzem
Ús original	Magatzem
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 3C		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596804DD5859N0001WY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455439	Y 4389434
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Edificació de planta baixa i pis destinat a magatzem, amb coberta de teula d'una sola vessant, i volada de teules. Els buits de la façana son formats per un portal d'arc escarser amb porta ferrada de dues fulles, emmarcada per dovelles de mares. A sobre hi ha una finestra de molta llum, adequada a les funcions de paisa. La façana és de paredat comú, sense referir.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'arc escarser. La finestra de grans dimensions.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Reparar els pegats i descrostaments.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Portal escarser i finestra gran amb tancaments de fusta

AE-U33	Carrer d'es Magraners 5
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 5		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5496518DD5859N0001TY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455398	Y 4389448
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa, planta pis i porxo, coberta de teula d'una sola vessant i volada també de teula. Tots els buits són de llinda. El portal d'ingrés marca un eix vertical, mentre que a l'esquerra sense seguir l'eix vertical podem veure una finestra, a sota d'aquesta un buit dona accés a un petit soterrani. A la primera i segona planta i seguint dos eixos verticals hi ha dues finestres ampitadores a cada una de les plantes. La façana es arrebossada i els buits són emmarcats amb faixa de color. La façana lateral, que està aterracada, hi ha tres finestres, una per planta i sense seguir cap eix vertical.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Te alguns pegats.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Tractament de la façana i tipologia dels buits.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Reparar els pegats.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal amb el portalet d'entrada

Accés a la carrera elevada de paredat

Passatge per accedir al pati elevat

Límit de la carrera elevada amb paredat

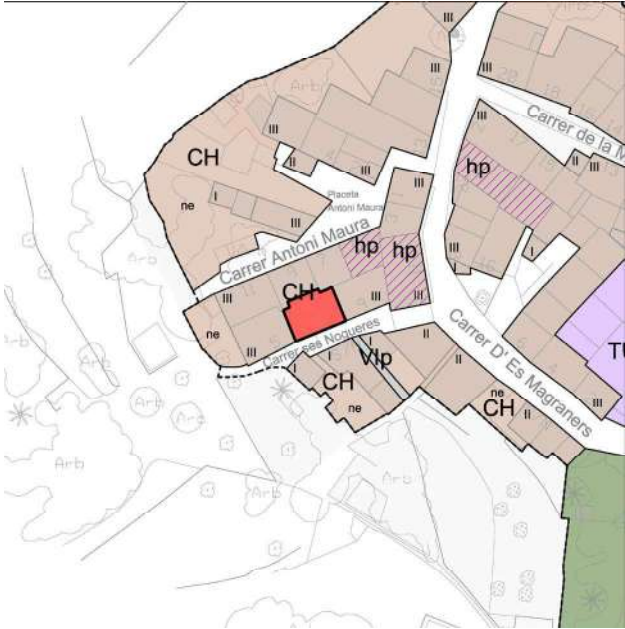
Façana oest encarada al pati elevat

AE-U34	Carrer d'es Magraners 7
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Entre els segles XIX i XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 7		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5496517DD5859N0001LY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455407	Y 4389451
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
 Mapa de situació de la casa al carrer d'es Magraners 7. El mapa mostra el carrer d'es Magraners i el carrer d'Antoni Maura. La casa està situada al carrer d'es Magraners, entre els carrers d'Antoni Maura i d'Es Nostres. La casa està marcada amb un rectangle vermell i el codi CH.	 Fotografia de la casa al carrer d'es Magraners 7. La casa és una casa vilatana entre mitgeres, amb una façana de pedra i una finestra amb persiana verda.

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta de teula d'una vessant i volada també de teula. La façana presenta composició en base a la distribució aleatòria de buits, tots de la llinda. El portal d'ingrés s'obre al bell mig, mentre que a la part esquerra hi ha una finestra amb una petita volada de rajola. Al primer pis, hi ha a la dreta una finestra ampitadora i a l'altre costat un altre de més petita. Dues finestres a dreta i esquerra del segon pis conformem tots els buits de la façana, que no segueixen cap tipus d'eix vertical. La façana té un sòcol a la tirolesa mentre que la resta és aterracat, amb els buits estan emmarcats amb faixa de color. A la dreta de la façana hi ha un pedrís adossat, amb un escaló seguint el rost del carrer.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El tractament de la façana i emmarcat dels buits. El pedrís.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

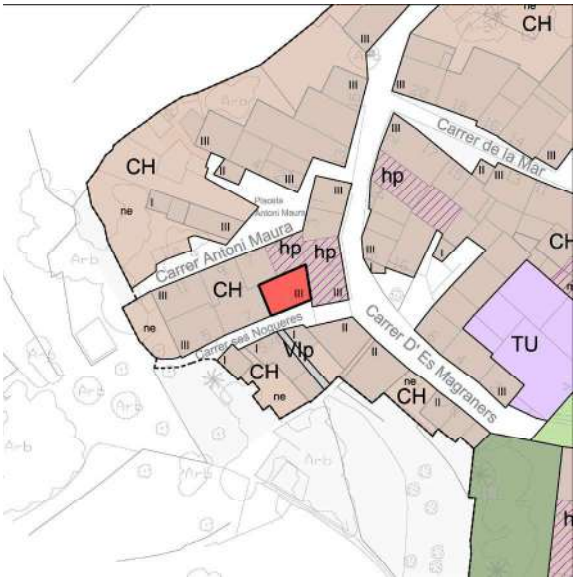

Façana principal amb portalada de llinda plana

AE-U35	Carrer d'es Magraners 9
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Entre els segles XIX i XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 9		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5496516DD5859N0001PY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455414	Y 4389454
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dues alçades, coberta de teula d'una vessant i volada de teula. El portal d'entrada que té un llindar de pedra de la planta baixa no segueix el mateix eix vertical que les finestres del primer i segon pis. Al primer pis hi ha una finestra balconera mentre que al segon la finestra es ampitadora. A damunt d'aquesta hi ha la mènsula d'una corriola. La façana es referida a la tirolesa, amb faixes llises i emblanquinades que emmarquen els buits i marquen les línies de forjats i cantoneres. A la part esquerra de la façana hi ha un petit predís.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El referit a la tirolesa i les faixes decoratives dels forjats i els buits. La mènsula de la corriola. El pedrís.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

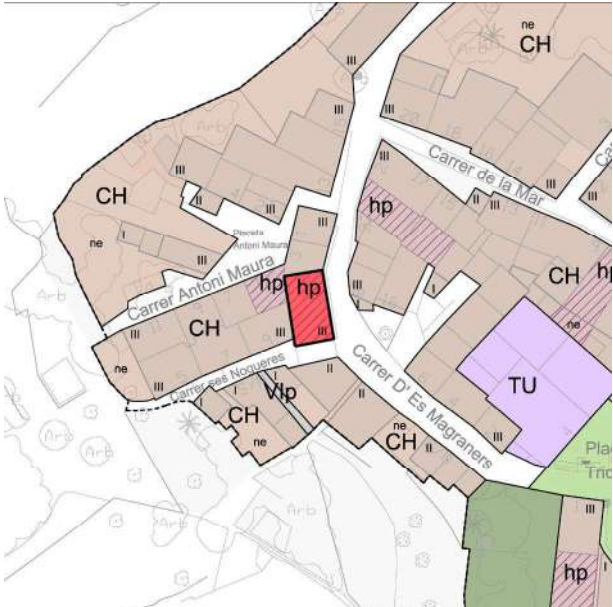

Façana principal orientada a sud

AE-U36	Carrer d'es Magraners 11
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 11		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5496515DD5859N0001QY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455419	Y 4389457
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge planta baixa i dues alçades, coberta d'una vessant i volada de teula. L'ingrés s'obre en posició descentrada, definit per arc rebaixat; el tancament és una porta clavetejada de dues fulles i un "bendeciré" a la fulla dreta. A la planta baixa també hi ha una finestra. La primera planta té dues finestres balconeres, mentre que la tercera té tres finestres. Aquests buits segueixen dos eixos verticals en planta baixa i primer pis. La façana lateral consta d'un portal amb persiana mallorquina i dues finestres ampitadores a cada una de les plantes, irregularment situades. Ambdues façanes estan referides dibuixant diverses línies simulant blocs de pedra.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular. La façana presenta nombrosos descrostaments i pegats en el referit..
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Tractament decoratiu de la façana amb el referit. El portal d'arc rebaixat.
Intervencions preferents	Eliminar tot el cablejat de la façana. Eliminar la canal de fibrociment. Reparar els descrostaments i pegats.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal orientada a est

Portal principal d'arc escarser

Vista de la façana lateral orientada a sud

AE-U37	Carrer d'es Magraners 13
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 13		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596304DD5859N0001TY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455412	Y 4389479
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció

Habitatge de dues façanes de planta baixa i dues alçades, de coberta d'una vessant i volada de teula. La façana principal dona al carrer d'es Magraners, els buits segueixen un únic eix vertical i estan adossats al cos de l'habitatge adjacent. El portal d'entrada té una porta de persiana mallorquina, al segon pis a l'igual que al primer hi ha una finestra, Els tres buits estan protegits per un petit voladís de rajola.

La façana lateral del carrer d'Antoni Maura (BIPA-07), els buits segueixen un únic eix vertical i es situen a l'extrem esquerra de la mateixa, el de la planta baixa és una finestra ferrada i a les plantes primera i segona es situen una finestra a cada una d'elles.

Ambdues façanes són paredades amb junta gruixada i té una cantonera cadenada referida.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El tractament de la façana i la tipologia dels buits. Pedres cantoneres. Reixes de les obertures en PB.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

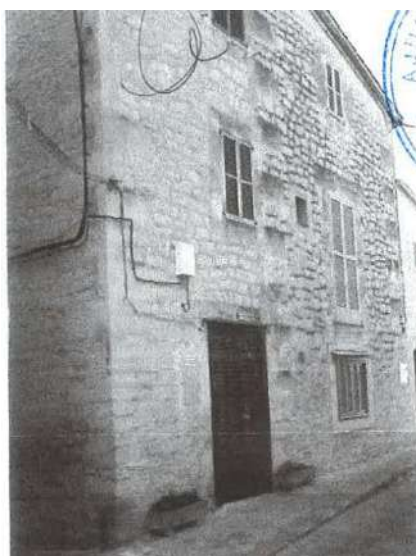
Façana nord que dona a la Placeta Antoni Maura

Façana del carrer d'es Magraner que fa cantonada amb el carrer Antoni Maura

Detall d'una finestra

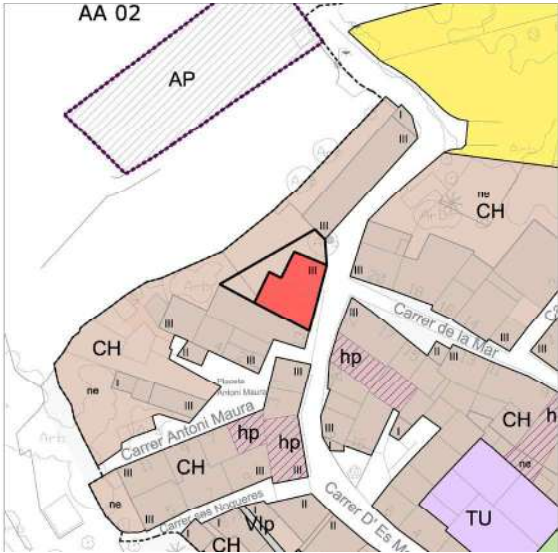

Fotografies històriques

AE-U38	Carrer d'es Magraners 15
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Entre segles XIX i XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 15		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596303DD5859N0001LY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455421	Y 4389482
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

La façana de l'habitatge es divideix en dos cossos. El primer situat a l'esquerra, és de planta baixa i dues alçades, coberta d'una vessant i volada de teula, on els buits formats per una finestra en planta baixa que té un petit voladís de rajola, una finestra balconera a la primera i una finestreta a la segona, segueixen un eix vertical. A la primera planta també hi ha un petit finestró. Aquest cos té cantoneres cadenes de mares i, la façana està paredada, el buit de la planta baixa està emmarcat amb faixa referida mentre que la resta son emmarcat amb mares.

El segon cos de planta baixa i pis, té també la coberta d'una vessant i la volada de teula. Es aquí on es situa el portal d'entrada d'arc escarser, a la dreta s'obre una finestra amb un voladís de rajola, al primer pis al damunt del portal hi ha una finestra d'una fulla. També aquest cos té cantoneres cadenes i està paredat mentre que els buits estan emmarcats amb faixat de referit.

Tanca la parcel·la un paretó paredat que té un reixat de ferro al damunt, una barrera també de ferro dona accés al pati.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Tractament de façanes, ràfecs dels buits, paretó del jardí de paredat amb la tanca de ferro i el portal d'arc escarser
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Paretó de paredat amb reixat de ferro

Façana est del volum de la dreta

Façana est del volum de l'esquerra

Conjunt dels dos volums amb l'accés al pati

Volum petit amb l'accés al pati

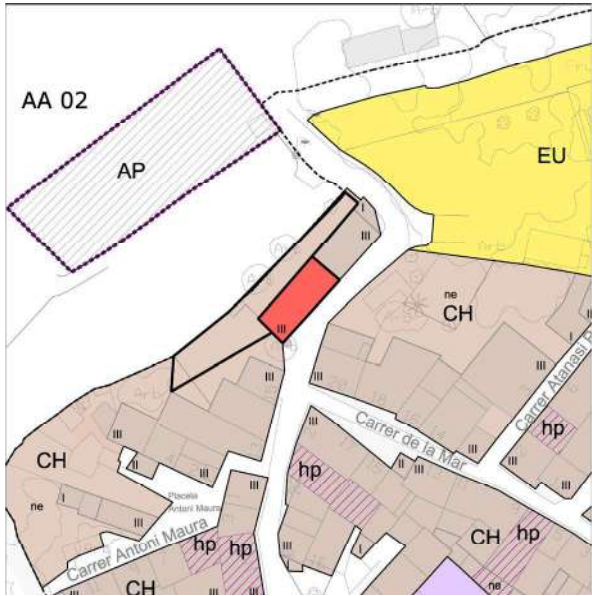

Foto històrica

AE-U39	Carrer d'es Magraners 17
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Can Gasparó
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 17		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596303DD5859N0001LY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455428	Y 4389497
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge construït en dues cotes, una a peu de carrer, on s'aixeca la façana lateral, i l'altre a cota inferior, on hi ha la principal. Està orientada a nord-oest, encarada a la marjada de cultiu i separada per un pedrís que delimita la carrera. Té ingrés centralitzat, definit per arc escarser. A la dreta té una finestra i a l'esquerra un finestró amb esplandit. Al primer pis hi ha tres finestres amb de diferents dimensions. Adossat al costat dret de la façana hi ha un porxo de coberta de teula. Aquesta façana és paredada amb junta de morter entre les pedres i els buits estan emmarcats amb faixa de color. La carrera està ombrejada per una pèrgola d'estructura de ferro apuntalada sobre el pedrís i encastada a la façana.

La façana posterior que dona al carrer d'es Magraners (BIPA-13), es de paredat i té un portalet d'arc escarser.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El tractament de les façanes, la tipologia dels buits i l'emmarcament decoratiu. El pedrís.
Intervencions preferents	Eliminar la canal de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal orientada a nord-oest

Pèrgola de la façana principal

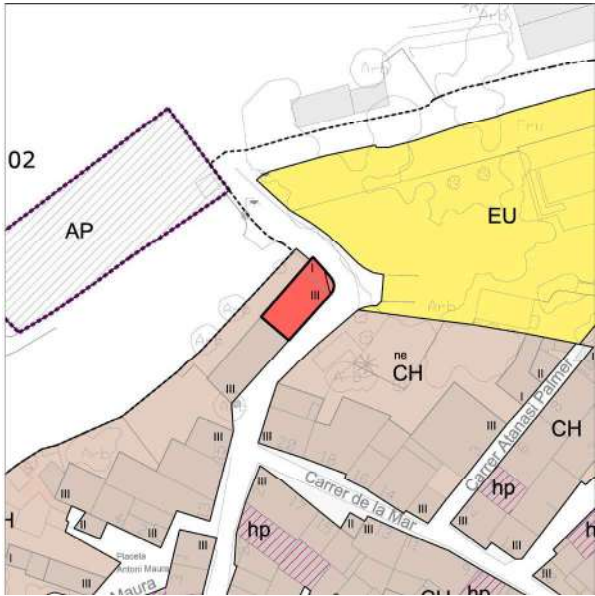
Façana posterior situada al carrer d'es Magraners

AE-U40	Carrer d'es Magraners 19
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 19		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596301DD5859N0001QY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455436	Y 4389505
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de tres façanes de planta baixa i pis, coberta d'una vessant i volada de teula. Entrada a l'habitatge està situat a la confluència del carrer d'es Magraners (BIPA-13) amb el camí de la Mar i, és realitzat per una porta de persiana mallorquina de dues fulles, separat del carrer per un paretó de gelosia. A la dreta hi ha un cos de coberta plana que cobreix també el portal d'entrada. Aquest cos té una finestra perpendicular al portal i un petit finestró que dona al camí de la Mar. A la primera planta hi ha una porta de persiana mallorquina amb un voladís de teula que dona accés a la terrassa. Aquesta façana està referida i té un sòcol a la tirollesa al cos adossat.

La façana que dona al carrer d'es Magraners, està paredada amb cantonera cadenada i, té una única finestra emmarcada amb faixa de color situada al primer pis.

La façana adossada a la façana principal del número 17 està referida.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La finestra de la façana del carrer d'es Magraners. La cantonera cadenada.
Intervencions preferents	Adequar el cos entrada a l'habitatge donant-li un acabat tradicional concordant amb la resta. Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana paredada i cantonera cadenada

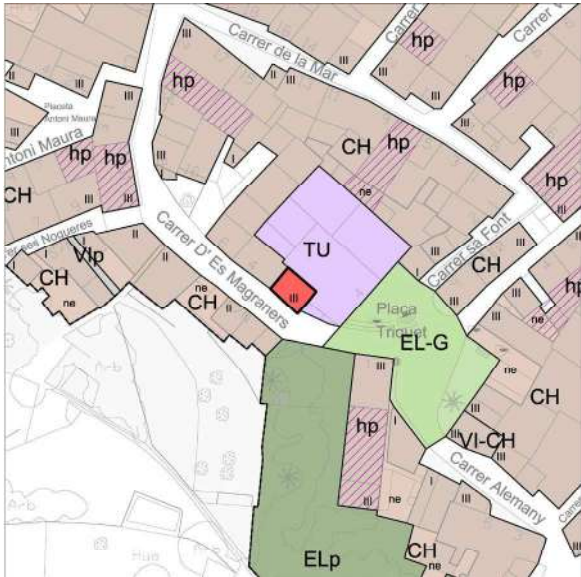

Façana referida

AE-U41	Carrer d'es Magraners 2
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Entre segles XIX – XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596916DD5859N0001KY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455446	Y 4389440
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge d'una sola façana, de planta baixa i dos pisos, coberta d'una vessant i volada de teula. Els buits de la façana segueixen dos eixos verticals. El portal d'entrada és de persiana mallorquina, i a l'esquerra té una finestra ampitadora. A la primera planta just damunt el portal hi ha una finestra balconera seguida d'un altra d'ampitadora. Mentre que al segon pis hi ha dues finestres més seguint els eixos verticals. Tots els buits són amb esplandit. La façana que té un sòcol a la tirollesa, és referida i tant els buits com la mateixa façana estan emmarcats amb faixa de color.	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

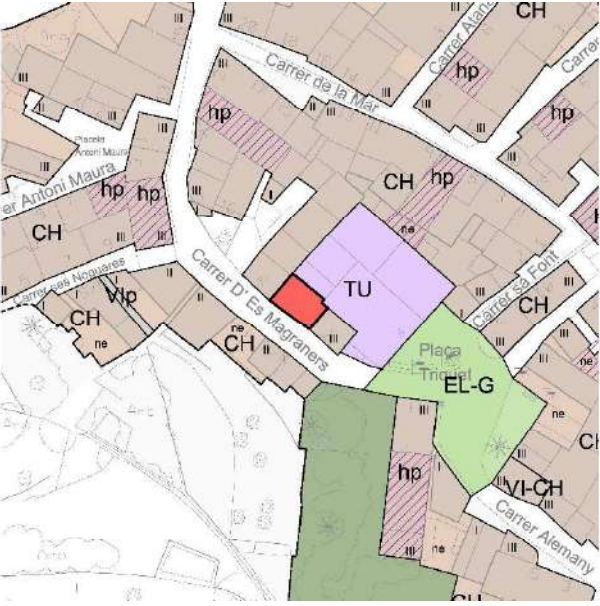

Façana principal orientada a sud

AE-U42	Carrer d'es Magraners 4
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Entre segles XIX – XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 4		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596917DD5859N0001RY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455441	Y 4389444
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta d'una vessant i volada de teula. Al centre de la planta baixa hi ha el portal d'entrada flanquejat per dues finestres ampitadores. Al primer pis hi ha dues finestres balconeres, mentre que al segon dues finestres més formen dos eixos verticals amb les finestres del primer pis. La façana es referida amb sòcol a la tirollesa i, els buits estan emmarcats amb faixa. La canal de desguàs travessa les dues plantes altes de la façana.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la canal de desguàs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal

Finestra i portal de llinda plana

Façana principal orientada a sud

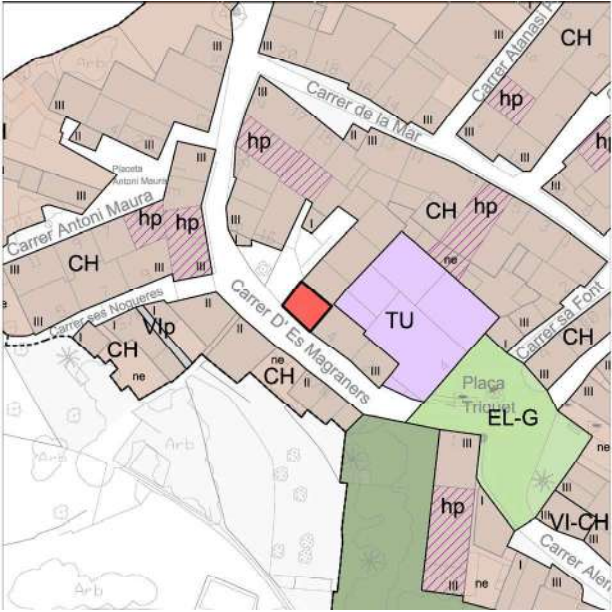

Fotografia històrica

AE-U43	Carrer d'es Magraners 6
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 6		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596918DD5859N0001DY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455436	Y 4389448
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de dues façanes, de planta baixa i dos pisos, coberta d'una vessant i volada de teula. El portal d'entrada situat a la façana principal és d'arc escarser amb un llindar de pedra. Dues finestres situades a cada un dels pisos superiors seguint un eix vertical diferent al del portal conformen tots els buits d'aquesta façana. La façana és de paredat comú i els buits estan emmarcats amb faixa. A la façana lateral situada a l'esquerra de la principal, trobam una finestra al primer pis i dues al segon emmarcades amb faixa. Aquesta façana es referida. A la cantonada de les dues façanes hi ha un escopidor.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular. Presenta descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'escopidor. El portal d'arc escarser.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejant de la façana. Eliminar l'enllumenat públic de la façana lateral.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal i portal d'arc escarser

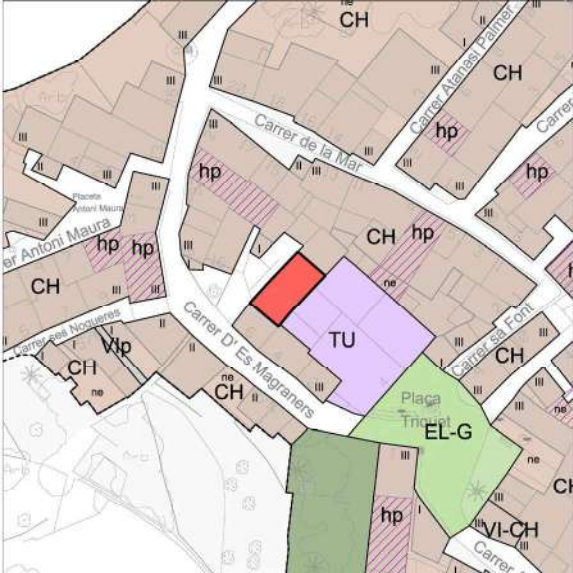

Façana lateral

AE-U44	Carrer d'es Magraners 8
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 8		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596919DD5859N0001XY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455441	Y 4389454
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
 Mapa de situació de la casa al carrer d'es Magraners, estel·lenca. El mapa mostra el carrer d'es Magraners i el carrer de la Mar. La casa està situada al carrer d'es Magraners, entre el carrer de la Mar i el carrer de la Font. El carrer d'es Magraners és el carrer principal i el carrer de la Mar és el carrer que corre paral·lel al mar. El carrer de la Font és el carrer que corre perpendicular al carrer d'es Magraners. La casa està situada al carrer d'es Magraners, entre el carrer de la Mar i el carrer de la Font. El carrer d'es Magraners és el carrer principal i el carrer de la Mar és el carrer que corre paral·lel al mar. El carrer de la Font és el carrer que corre perpendicular al carrer d'es Magraners. La casa està situada al carrer d'es Magraners, entre el carrer de la Mar i el carrer de la Font.	 Fotografia de la casa, una vil·la entre mitgeres amb façana de pedra i finestres de fusta. La casa està situada al carrer d'es Magraners, entre el carrer de la Mar i el carrer de la Font. El carrer d'es Magraners és el carrer principal i el carrer de la Mar és el carrer que corre paral·lel al mar. El carrer de la Font és el carrer que corre perpendicular al carrer d'es Magraners. La casa està situada al carrer d'es Magraners, entre el carrer de la Mar i el carrer de la Font.

3. Descripció

Aquest habitatge és divideix en dos cossos que tot i ser de planta baixa i dues alçades estan a diferent alçada atès el rost del carrer. Els dos tenen la coberta d'una vessant i la volada de teula.

El primer cos, situat a la dreta, té el portal d'arc escarser i porta clavetejada de dues fulles, no segueix el mateix eix vertical que la resta de buits de la façana, que son dues finestres situades una a cada un dels dos pisos superiors. La façana amb sòcol a la tirollesa és referida, els buits la divisió dels forjats i la mateixa façana estan emmarcades amb una faixa de color blanc que originàriament era de color blau. Al costat esquerra del portal hi ha un petit predis.

L'entrada al segon cos es fa per un portal de persiana mallorquina de dues fulles al qual s'hi accedeix pujant tres escalons per salvar el desnivell. A l'esquerra hi ha una persiana apaïsada ferrada a sota de la qual hi ha un predis. Al primer pis al centre de la façana hi ha una finestra que té a l'esquerre un finestró amb esplandit. Mentre que a la part central del segon hi ha dues finestres de les mateixes dimensions. La façana que al davant té un parral, presenta sòcol a la tirollesa i està referida, els forjats, les finestres de la primera i segona planta i la mateixa façana estan emmarcades amb faixa de color blau, mentre que el portal d'entrada la té de color blanc.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Té descrostaments i pegats.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser del primer cos. Els emmarcats amb faixa de color blau.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Primer cos (dreta)

Segon cos (elevat i a l'esquerra del primer)

Façana del segon cos

Vista del conjunt

Façana del primer cos

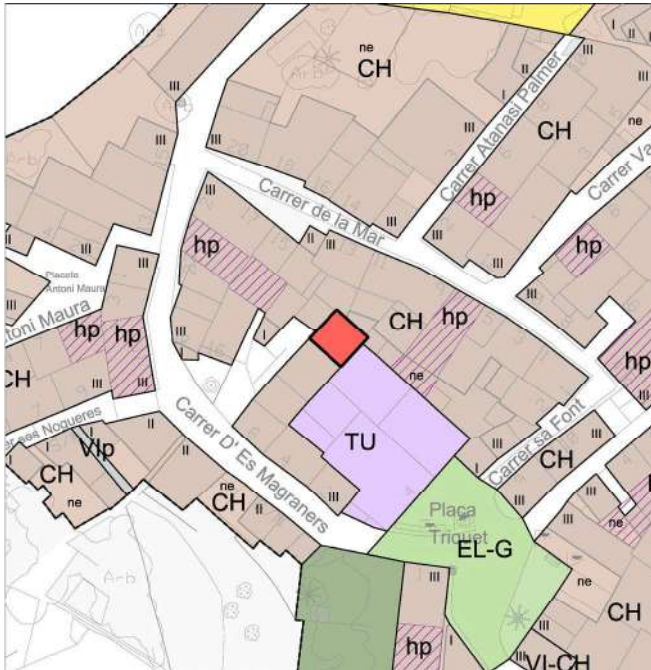

Façana del segon cos

AE-U45	Carrer d'es Magraners 10
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 10		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596920DD5859N0001RY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455447	Y 4389460
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dues alçades, coberta d'una vessant i volada de teula. La façana d'aquest habitatge és estretíssima, sols és l'amplada del portal d'arc escarser i té la porta clavetejada de dues fulles amb un "benediciré" a la fulla dreta. S'accedeix a aquest portal per dos escalons de pedra sense contrapetja, per tal de poder donar llum al soterrani. A sobre el portal hi ha una finestra, al damunt de la qual hi ha una volada de teula. Per sobre aquesta una finestra d'una fulla i la coberta de l'habitatge. És de destacar com la volada de l'edifici de l'esquerra s'incrusta perpendicularment dins la façana. La façana està referida i té un sòcol a la tirolesa.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular. Presenta pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser. Els escalons de pedra viva sense contrapetja.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Portal d'arc escarser

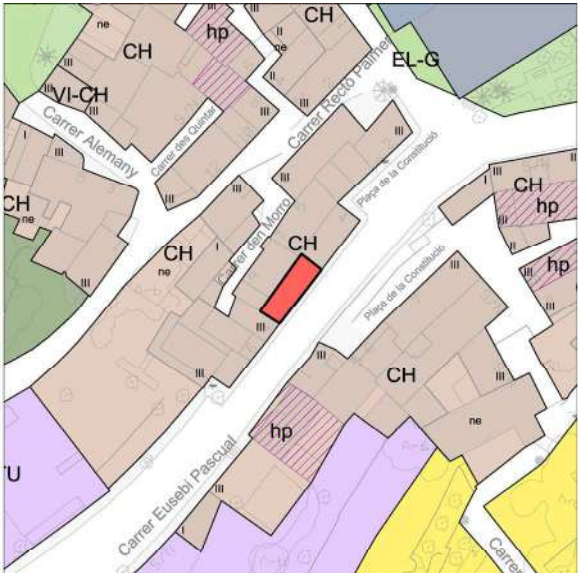

Esglaons de pedra sense petja

AE-U46	Carrer d'Eusebi Pascual 2
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Indeterminada

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Eusebi Pascual, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5595505DD5859N0001JY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455507	Y 4389388
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta d'una vessant i volada de teula. A la façana els buits estan situats seguint quatre eixos verticals. A la planta baixa a dreta i esquerra hi ha dos portals sent el primer una porta vidriera, mentre que el segon portal es de persiana mallorquina. Al centre es situen dues persianes ampitadores. Al primer pis hi trobem tres finestres ampitadores, mentre que el buit central de la dreta és una finestra balconera. Els buits del segon pis estan formats per quatre finestres de les mateixes dimensions. La façana és paredada amb junta ampla de color blanc i té un sòcol paredat de la mateixa manera amb la diferència que la junta és grisa. Els buits son emmarcats amb faixa, així com la divisió dels forjats i les cantoneres, tot simulant un dovellat. La canal de desguàs travessa la façana.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Tractament decoratiu de la façana. Línies d'imposta. Marcs de les obertures.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la canal que travessa la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Detall del revestiment de la façana principal

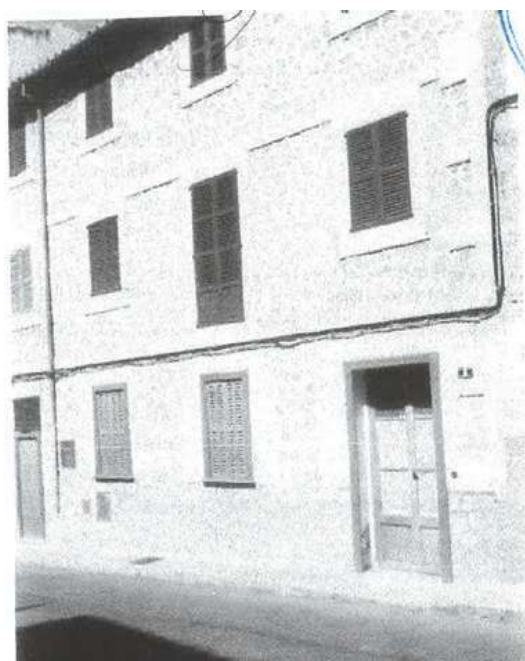
Façana encarada a sud-est

Obertures de llinda plana

Entorn

Comparació entre una imatge actual i una fotografia històrica

AE-U47	Plaça d'es Triquet 7
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça d'es Triquet, 7		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596712DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455484	Y 4389428
Entorn	Sòl urbà.		

[illegible]

3. Descripció

El cos principal de l'habitatge té planta baixa i dos pisos, coberta de dues vessants i volada de teula. L'accés a aquest cos es realitza pujant una escalonada. L'entrada a l'habitatge a través d'un portal d'arc escarser amb brancals de pedra viva, just al damunt hi ha una finestra balconera i a sobre aquesta un altra finestra. A la dreta del portal hi ha una finestra, una de més petita a sobre al primer pis i al segon un altra encara més petita que no segueix l'eix vertical de les anteriors. A l'esquerra hi ha dues petites finestres una a cada una de les plantes segona i primera, mentre que a la planta baixa hi ha una finestra apaïsada parcialment tapada per un cos adossat al principal. La façana esta referida. Aquest cos principal té una façana paredada que dona a la placeta d'en Palmer (BIPA-12), on es troben dues finestres que no segueixen cap tipus d'eix vertical.

El cos adossat a l'esquerra del principal és de planta baixa, amb coberta de teula d'una vessant, esta referida i els buits son emmarcant amb faixa. Als dos extrems hi ha dues finestres mentre que a la part central dreta hi ha una finestra més petita i a la central esquerre el portal d'entrada de persiana mallorquina. Al davant d'aquest cos un ampitador referit rematat amb rajola salva la diferència d'alçada entre la plaça i la terrassa.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. El cos principal té pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser. L'escalinata empedrada.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Eliminar les canals de desguàs de les façanes.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. L'escalonada i la terrassa estan dins l'entorn de protecció de la Torre d'en Tem Alemany AM-02.

Documentació fotogràfica

Cos principal

Cos secundari adossat

Façana posterior de paredat

AE-U48	Plaça d'es Triquet 9
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça d'es Triquet, 9		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596602DD5859N0001XY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455471	Y 4389440
Entorn	Sòl urbà.		

[illegible]

3. Descripció	
Habitatge de tres façanes, de planta baixa i dos pisos, coberta d'una vessant i volada de teula. A la façana principal situada a l'embocada que duu al carrer de la Mar (BIPA-16), els buits segueixen dos eixos verticals en el primer i segon pis, mentre que a la planta baixa situada al centre de la façana hi ha el portal d'arc escarser i a la seva dreta una finestra reixada i un finestró d'irregulars dimensions. Al primer pis hi ha dues finestres situades a dreta i esquerra, al igual que al segon pis. La façana és referida i els buits son emmarcats amb faixa de color. La façana posterior del carrer del Patró Palmer (BIPA-18), està arrebossada, hi ha dos finestrons emmarcats amb faixa situats al primer i segon pis sense seguir cap eix vertical. Finalment, a la façana lateral que dona a la plaça, que està irregularment aterracada, al segon hi ha dues finestres a dreta i esquerra, al primer es situa un finestró quasi al centre de la mateixa. I, a la planta baixa, a les darreries del segle passat el consistori hi va col·locar una pica de pedra viva amb una clau d'aigua. Tant a la façana principal com a la part baixa de la lateral una bugavilla impedeix la visió de les façanes.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Expedient 806879Q: sol·licitud per picar façana, dar cap cero i ciment amb un acabat de morter de color terròs. carrer triquet, 9. Estellencs . Exp. 594/2021.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular. Presenta diversos pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser, la pica de pedra viva i la disposició d'obertures.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Eliminar l'enllumenat públic de les façanes. Eliminar les senyals de trànsit de la cantonada de les façanes posterior i lateral.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal orientada a nord-oest

Façana lateral orientada a sud-oest

Façana posterior

Portal escarser d'entrada

Façana lateral amb la pica de pedra

Foto històrica

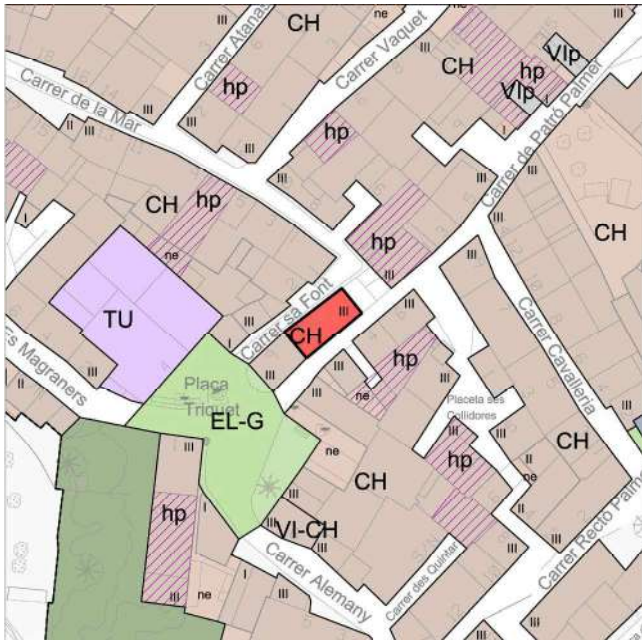

Pica de pedra

AE-U49	Plaça d'es Triquet 10
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça d'es Triquet, 10		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596601DD5859N0001DY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455477	Y 4389446
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de coberta plana i tres façanes.

La façana principal situada a l'embocada que duu al carrer de la Mar (BIPA-16), de planta baixa i tres pisos on els buits segueixen tres eixos verticals, a la planta baixa de esquerra a dreta trobam una finestra ampitadora, i dos portals, on el situat a la dreta no està alienat amb la resta de buits.. Al primer i segon pis hi ha tres finestres d'iguals dimensions seguint els eixos verticals a cada un dels pisos. Mentre que al tercer pis tres finestres una mica més petites continuen amb els eixos verticals.

La façana posterior situada a la confluència de la plaça d'es Triquet (BIPA-15) amb al carrer del Patró Palmer (BIPA-18), té dues finestres ampitadores al tercer pis, un finestró irregularment col·locat més avall i, un portal a la planta baixa.

La façana lateral que dona al carrer de la Mar, presenta únicament tres alçades i té adossat un passamà de ferro que ajuda a pujar les escales que salven la diferència d'alçada dels carrers de la Mar i del Patró Palmer. Té un eix vertical format per una finestra balconera, un altre d'ampitadora i una de més petites dimensions, cada una a una de les alçades. Les tres façanes estan referides i pintades de blanc amb un sòcol també referit de color gris, tots els buits així com les cantoneres estan emmarcades amb faixa de color vermell, també i ha faixes del mateix color a la separació dels forjats de la façana principal i la façana lateral. La canal de desguàs travessa la façana principal.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els buits de les façanes. Els emmarcats i faixes de color vermell.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Eliminar la canal que travessa la façana principal.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana lateral est

Façana principal orientada a sud-est

Façana posterior

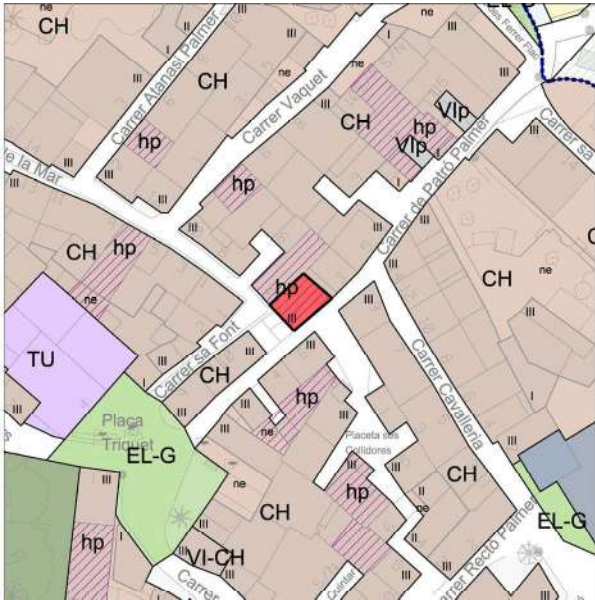

Vista aèria

AE-U50	Carrer de la Mar 2
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Mar, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596511DD5859N0001EY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455487	Y 4389455
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de dues façanes, coberta d'una vessant i volada de teula. A l'esquerra de la façana principal, que dona al carrer de la Mar (BIPA-16) hi ha un portal d'arc de mig punt, a la dreta més alçat un altre portal de persiana mallorquina, la diferència alçada la salven unes escales separades de les que connecten el carrer de la Mar amb el carrer del Patró Palmer amb una barana de ferro. Al mig de la façana sense arribar al primer forjat hi ha un finestró. Al primer i al segon pis hi ha una finestra a cada un d'ells.

La façana lateral del carrer del Patró Palmer (BIPA-18), té una finestra amb ampitador a peu de carrer, un altra més amunt a la dreta, aquesta emmarcada amb faixa i a sobre a l'esquerra un finestró. Ambdues façanes estan referides i tenen un sòcol a la tirolesa.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. Presenten nombrosos pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc de mig punt.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal al costat de les escales

Façana principal (dreta)

Esgales i façana principal (esquerra)

Façana lateral vista des de la placeta ses Collidores

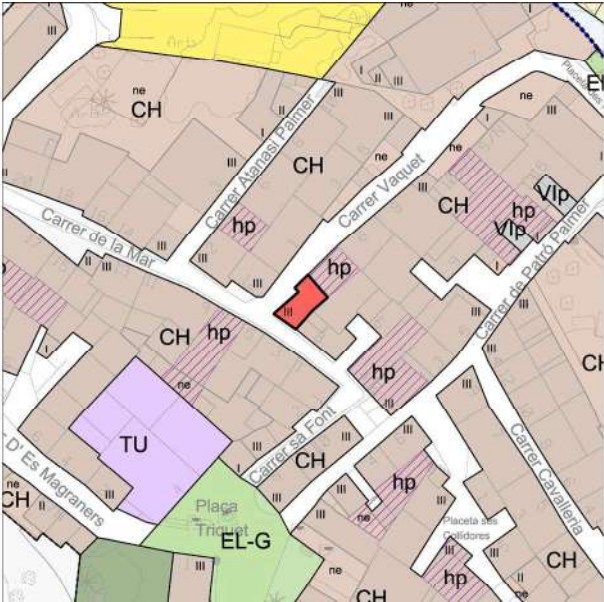

Estellencs: Imatges d'ahir (1933-34)

AE-U51	Carrer de la Mar 10
Nivell de Protecció	
C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Mar, 10		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596515DD5859N0001HY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455474	Y 4389467
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
 Mapa de situació de la casa al carrer de la Mar 10. La parcel·la està destacada en vermell. El mapa mostra el carrer de la Mar, el carrer Vaquelet, el carrer de Patró Palmer, el carrer de la Font, el carrer de la Cavalleria i la Plaça Trinquet. Les parcel·les adjacents estan etiquetades amb CH, hp, TU, EL-G i ne.	 Fotografia de la casa al carrer de la Mar 10. La casa és una casa vilatana en cantonada, amb una façana de color ocre i una base de pedra. Té un balcó amb barana de ferro forjat i una finestra amb persiana de fusta.

3. Descripció

Habitatge de dues façanes amb coberta mixta d'una vessant i plana i volada de amb un ràfec de tres teules.

A la façana principal, que dona al carrer de la Mar (BIPA-16), els buits formen un únic eix vertical consistent en el portal d'entrada de persiana mallorquina a la planta baixa i una finestra balconera amb la fillola repujada.

La façana lateral, dona al carrer Vaquet (BIPA-04), a la dreta de la planta baixa té una finestra ampitadora. A l'esquerra sobresortint de l'alineació del carrer hi ha a la planta baixa una finestra i un finestró coberts per un voladís de teula i al damunt un balcó amb la barana de ferro forjat i a sobre al segon pis una finestra.

Ambdues façanes tenen un sòcol paredat de lloses i estan referides, els buits estan emmarcats amb faixa i té cantoneres cadenades.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sòcol, ampits, balcó amb la barana de ferro i voladís de teula.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Eliminar la canal de desguàs de la façana lateral.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Dreta – Façana sud-oest

Dreta – Façana nord-oest

Cantonada oest amb les dues façanes

Façana nord-oest amb el balcó

Cantonada oest amb les dues façanes

Foto històrica

AE-U52	Carrer de la Mar 14
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Mar, 14		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597815DD5859N0001PY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455451	Y 4389480
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta de dues vessants i volada de teula. Els buits segueixen dos eixos verticals formats a la planta baixa pel portal d'entrada en llindar i brancals de pedra viva i dovelles de marès, a la dreta una finestra ferrada amb ampitador. Els buits del primer pis son una finestra balconera a l'esquerra i una d'ampitadora a la dreta. Al segon pis es troben dues finestres de les mateixes dimensions a dreta i esquerra. Totes les finestres estan emmarcades amb faixa simulant un adovellat. La façana es de paredat comú.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular. Presenta pegats.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El llindar i els brancals de pedra viva.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

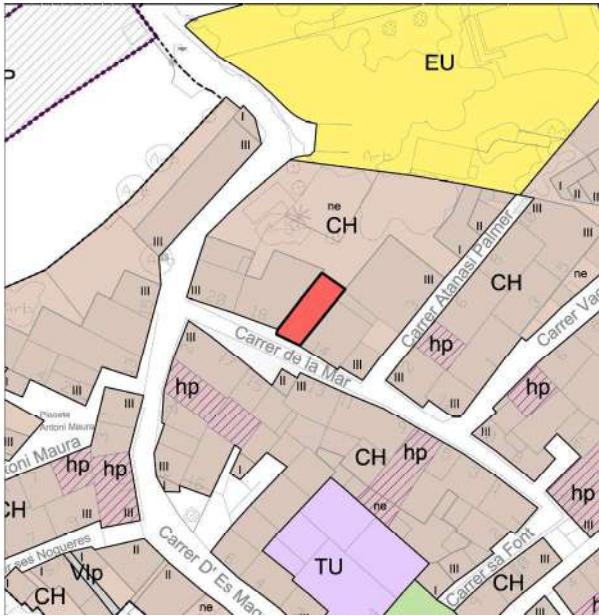

Façana principal de paredat

AE-U53	Carrer de la Mar 16
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Mar, 16		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597816DD5859N0001LY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455447	Y 4389483
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta de dues vessants i plana al darrera i volada de teula. Els buits de la façana no segueixen cap eix vertical. A la planta baixa el portal allindanat amb porta clavetejada de dues fulles, al primer pis a la dreta trobem una finestra de petites dimensions, mentre que al segon al centre hi ha un altra finestreta i a la dreta aferrat a la façana veïna un diminut finestró. La façana es referida amb sòcol paredat amb junta gruixada i els buits estan emmarcats amb faixa de color.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Entorn

NNSS (2006)

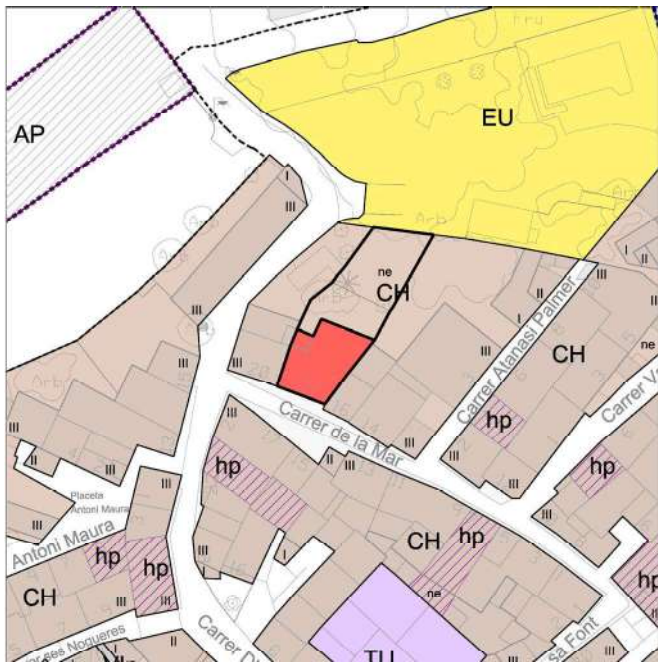

Estellencs: Imatges d'ahir (1933-34)

AE-U54	Carrer de la Mar 18
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Mar, 18		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597817DD5859N0001TY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455442	Y 4389486
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dos pisos coberta de dues vessants i volada de teula. A la planta baixa trobem d'esquerra a dreta un portal d'arc escarser i porta de clavetejada de dues fulles amb un "benediciré" a la fulla dreta, seguidament una finestra d'arc escarser amb esplandit i ferrada i finalment a la dreta un portal allindanat. Al primer pis sols hi ha una finestra balconera. I al segon dos finestrons, forment tots els buits de la façana. La façana està referida amb un sòcol a la tirolesa encoixinat amb junta gruixada.

Cal destacar el voladís de teules sostingudes per troncs situat a la part alta de la façana sobre la finestra balconera.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal i la finestra d'arc escarser, la reixa de ferro i el voladís de teules amb les mènsules de troncs.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la reixa de la finestra.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal

Façana principal orientada a sud

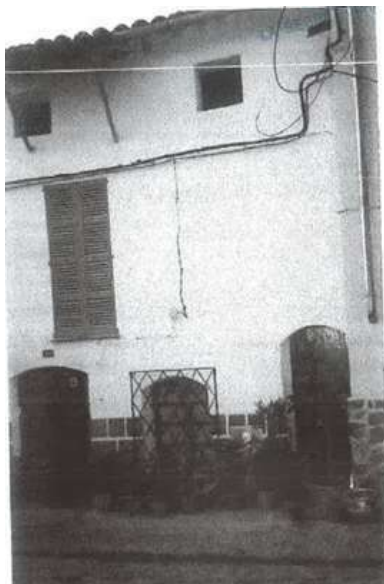

Foto històrica

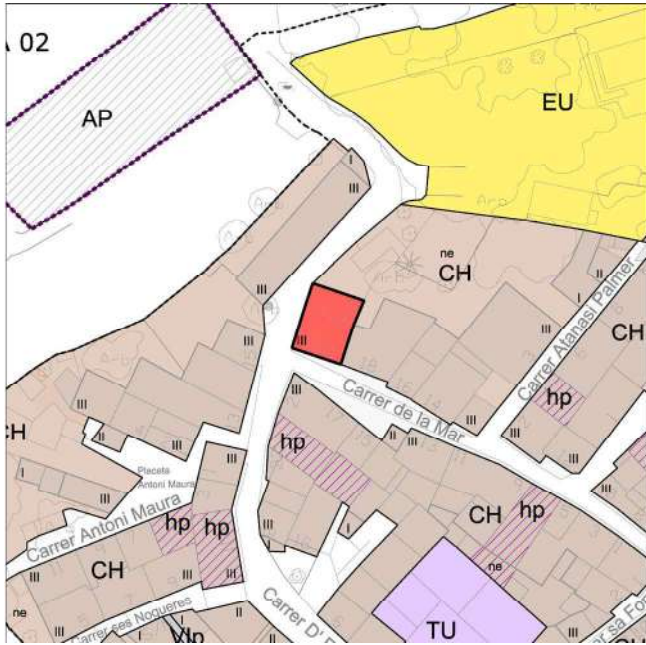

Voladís de teules amb mènsoles de fusta

AE-U55	Carrer de la Mar 20
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Can Xaca
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Mar, 20		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597818DD5859N0001FY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455434	Y 4389488
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de dues façanes, de planta baixa i dos pisos, coberta de dues vessants i volada de teula.

A l'esquerra de la façana principal el portal d'arc escarser i porta clavetejada de dues fulles, seguit d'una finestra amb ampitador. A la primera planta i sobre el portal hi ha una finestra balconera i a la dreta una finestra. Els buits del segon pis segueixen el mateix esquema del primer. Únicament els buits situats a l'esquerra segueix un eix vertical. Els buits estan emmarcats amb faixa de color.

La façana lateral que dona al carrer d'es Magraners (BIPA-13), únicament té un finestró amb persiana al segon pis i un altre amb esplandit a ran de carrer.

Ambdues façanes estan arrebossades i tenen la cantonera de mares, però sols la façana principal té un sòcol a la tirollesa.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. Presenta nombrosos pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal de volta escarsera.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat públic de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal

Façana lateral

AE-U56	Carrer de la Mar 11
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Mar, 11		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596904DD5859N0001YY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455451	Y 4389466
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dues alçades, amb coberta d'una sola vessant i volada de teula. A la planta baixa al centre de la façana hi ha el portal d'arc de mig punt amb porta de persiana mallorquina, a l'esquerra una finestra reixada i a la dreta i portalet de llinda. L'únic buit del primer pis, es una finestra ampitadora una mica descentrada respecte al portal. I, al segon un altre finestra que manté l'eix vertical amb la del primer pis. La façana te un sòcol a la tirolesa i està referida amb els buits emmarcats amb faixes repujades imitant un dovellat.	
Bibliografia	- Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc de mig punt.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat públic de la façana. Eliminar la reixa de la finestra.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Entrada d'arc de mig punt

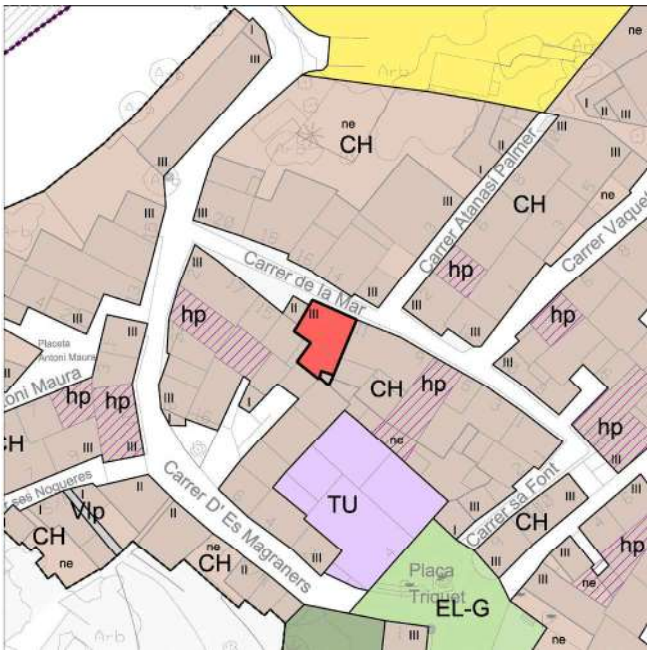

Entorn de la façana

AE-U57	Carrer de la Mar 13
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Mar 13		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596903DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455447	Y 4389469
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta de dues vessants i volada de teula. Els buits de la façana segueixen dos eixos verticals, tot i els dos finestrons situats irregularment a la planta baixa. El portal d'entrada es troba a l'esquerra i es d'arc escarser i té una porta clavetejada de dues fulles amb un "benediciré a la dreta". A la dreta hi ha un altra portal en aquest cas de llinda. Al primer pis hi ha dues finestres talment com en el segon sempre seguint els eixos verticals dels portals. Horitzontalment els buits de la dreta estan una mica més avall, seguint el rost del carrer. La façana es paredada amb junta ample en planta baixa i primer pis, mentre que al segon es de paredat comú. A damunt de la finestra dreta del segon pis es conserva la mènsula d'una corriola.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta diversos pegats.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser. La mènsula de la corriola.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Portal de llinda plana

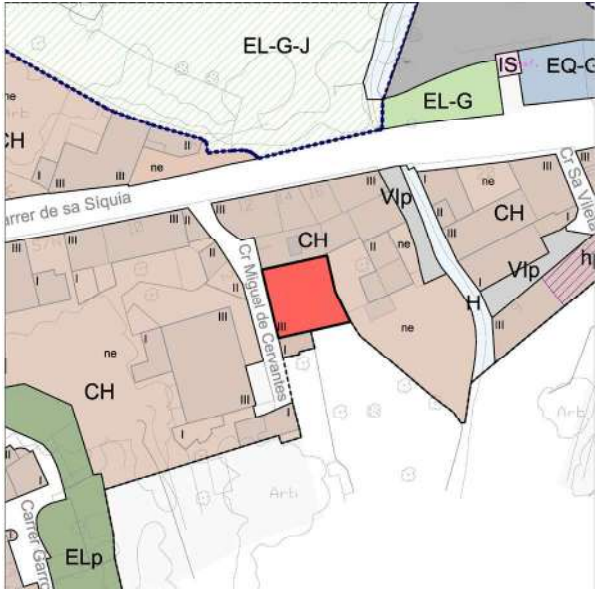

Portal d'arc escarser

AE-U58	Carrer de Miguel de Cervantes 3
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Can Toni Moreno
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de Miguel de Cervantes, 3		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796014DD5859N0001JY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455622	Y 4389407
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dos pisos, amb coberta de dues vessants i volada de teula. A la planta baixa hi ha dos portals d'arc escarser, un a l'esquerra amb porta clavetejada de dues fulles amb un "benedicé" a la dreta, i l'altra al centre de la façana, mentre que a l'esquerra hi ha un portal de llinda amb llindar de pedra viva. Al primer pis hi ha dues finestres balconeres seguint els eixos verticals dels portals d'arc escarser i, també una finestror a l'esquerra de la vertical del portal de llinda. Al segon pis es situen dues finestres quadrades a dreta i esquerra. La façana es referida i té un sòcol de paredat, mentre que els buits son emmarcats amb faixa de color.

A la façana hi ha una rajola que diu – Can Toni Moreno; Antic cine; 1945-.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els portals d'arc escarser.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal amb els dos portals escarsers

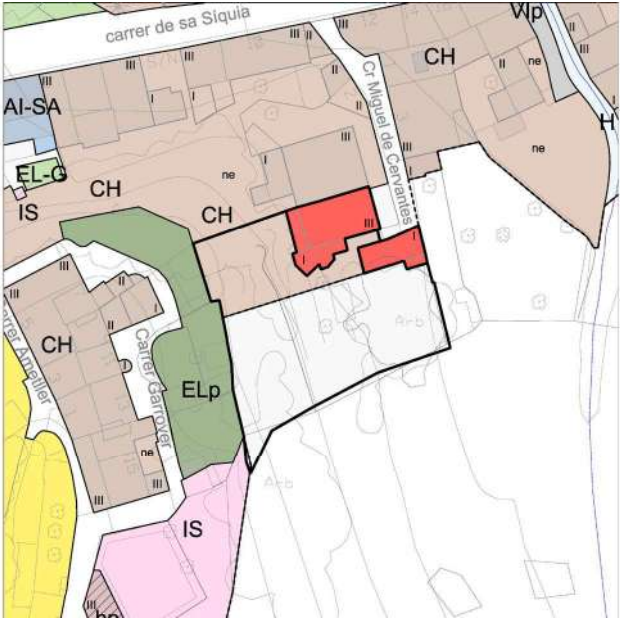

Rajola amb l'antic nom del cine

AE-U59	Carrer de Miguel de Cervantes 5
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de Miguel de Cervantes, 5		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796012DD5859N0001XY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455611	Y 4389390
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de coberta de dues vessants i volada de teula.

L'accés a l'habitatge és realitza una vegada passada una barrera de ferro a través d'una carrera emmacada, es una porta vidriera coberta per una gran voladís de teules amb suports de fusta. A la dreta del primer pis hi ha una finestra cegada de la qual només queda la faixa i al damunt del portal una finestra més petita. Al segon pis hi ha tres finestres. A aquesta façana encara es conserva un ganxo de fusta. També hi ha una rajola ornamentada amb un rellotge de sol a la dreta del primer pis. La façana esta paredada.

Adossat a aquesta façana hi ha un cos de planta baixa i coberta d'una vessant de teula amb un portal d'arc de mig punt i llindar de pedra viva i voladís de teula al igual que la finestra de la façana lateral. Aquest cos està referit.

La façana lateral del cos principal te un únic eix vertical format per un portal de llinda de fusta a la planta baixa, a la primera planta una finestra que fou balconera hi ha estat retallada, a la segona una finestra balconera i al tercer pis una finestra de petites dimensions. La façana esta paredada.

A l'esquerra d'aquests cossos hi ha un buc referit de coberta plana amb barana de gelosia que te una portassa metàl·lica amb un voladís de teula.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. presenta pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La carrera emmarcada. Les pedres cantoneres del volum principal. El portal d'arc de mig punt del cos adossat. El voladís de teules de la porta principal. El ganxo de fusta i el rellotge de sol. L'eix vertical de la façana lateral.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Recuperat la finestra cegada de la façana principal Recuperat la finestra balconera del primer pis de la façana lateral.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Esquerra – Façana est

Dreta – Carrera emmacada

Façanes encarades a l'est, esquerra – AE-U59, dreta AE-U60

Façana principal est

Volum auxiliar

Cos adossat amb portal d'arc de mig punt

Relotge de sol

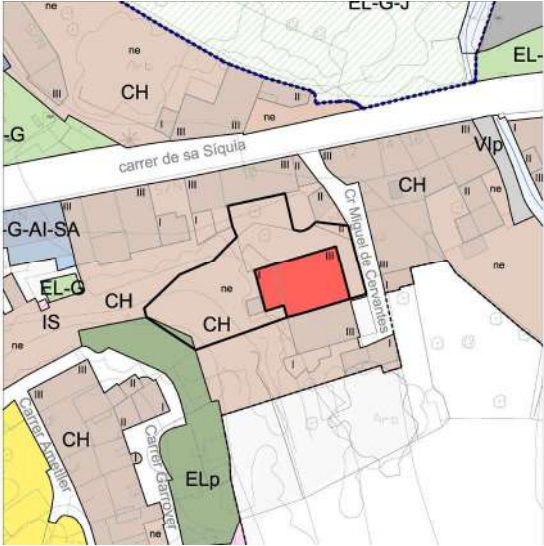

Ganxo de fusta

AE-U60	Carrer de Miguel de Cervantes 7
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de Miguel de Cervantes, 7		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796011DD5859N0002FU		
Coord. UTM ETRS 89	X	455606	Y 4389399
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de dues façanes, de planta baixa i dues alçades, coberta de dues vessants i volada de teula.

Davant la façana principal hi ha una carrera emmacada i una balustrada de ferro.

Els buits de la façana principal que dona al carrer Miguel de Cervantes segueixen dos eixos verticals i estan formats pel portal d'arc a nivell adovellat i amb brancals de pedra viva i tarja ferrada, la porta és plafonada de dues fulles, a la dreta te una finestra ampitadora. Al primer pis un balcó amb la balustrada de ferro forjat i, una finestra balconera a la dreta. Dues finestres bessones es situen al segon pis.

La façana lateral té també dos eixos verticals, en planta baixa una finestra ampitadora i un portal de finestra mallorquina de dues fulles, a la planta primera dues finestres balconeres i dues finestres més a la segona. Adossada a aquesta hi ha un buc de planta baixa i pis i coberta plana, te un eix vertical amb una porta de persiana mallorquina i una finestra al primer pis.

Aquestes façanes son paredades i els buits estan emmarcats amb faixa.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc a nivell dovellat amb brancals de pedra viva i tarja ferrada. El balcó de ferro forjat amb les seves mènsules i les pedres cantoneres
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana est amb la finestra ampitadora

Entrada des de la façana est

Carrera emmacada i balustrada de ferro

Vista aèria amb la façana nord i el cos adossat

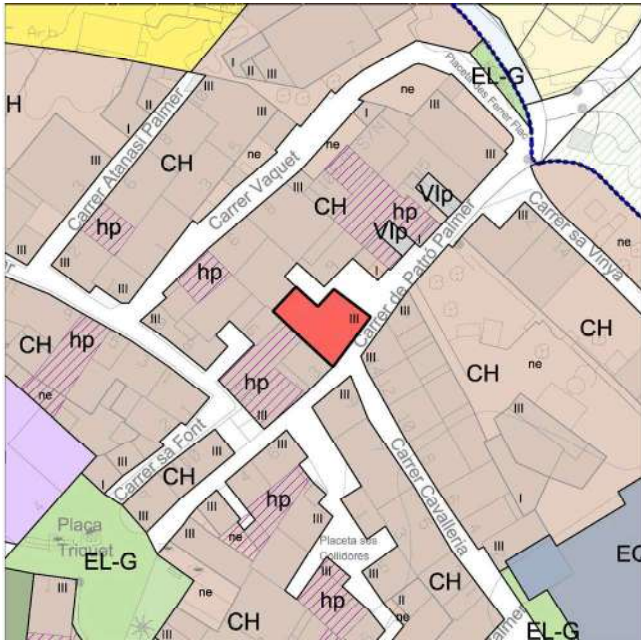

Foto històrica de la façana est

AE-U61	Carrer del Patró Palmer 5
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Cas Ferrer
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Meitat del segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer del Patró Palmer, 5		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596509DD5859N0001SY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455495	Y 4389465
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge amb coberta i volada de teula. A la planta baixa de la façana principal, perpendicular al carrer de la Cavalleria (BIPA-10), hi ha un portal de persiana mallorquina amb bastiment de fusta numerat com a 3 i, una porta vidriera amb esplandit que té el número 5 a sobre i a l'esquerra una rajola decorativa amb la inscripció –Cas Ferrer-, a la dreta té un petit finestró amb esplandit. Al centre del primer pis hi ha una finestra balconera flaquejada per dues finestres més. Al segon pis veiem al centre i a la seva esquerra dues finestres ampitadores. Aquesta façana es paredada a l'antiga i té un sòcol també paredat i cantoneres cadenedes referides, mentre que el buits estan emmarcats amb faixa de color.

La façana lateral s'aixeca en un cota inferior al nivell del carrer principal. Constitueix el límit lateral d'una carrera -en realitat, carreró subsidiari acabat en cul-de-sac-. En la composició segueix un model semblant a la principal, amb finestres de llinda obertes sense seguir ritmes regulars. Està completament referida i els buits emmarcats en referit pintat de blanc.

El fet singular és l'existència d'un arc volat, a l'alçada de la planta pis, que recolza en l'angle de la casa veïna. La funció de reforç permet, alhora, la continuació d'un breu tram del carreró per donar accés a un altre immoble.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'arc volat de reforç, disposició d'obertures, paredat de la façana sud-est i sòcol
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Eliminar l'enllumenat de les façanes.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Esquerra – Façana nord-est i cul-de-sac

Arc volat de reforç

Façana nord-est i arc de reforç

Portal sud-est amb l'esplandit

Cantonada est

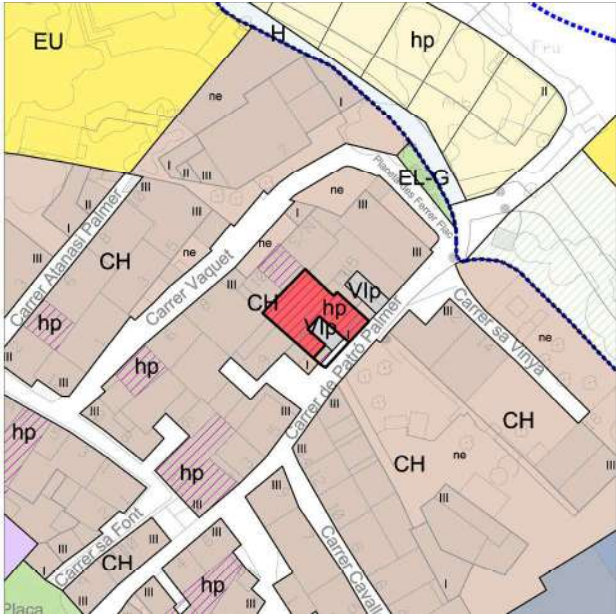

Façana nord-est

AE-U62	Carrer del Patró Palmer 11
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer del Patró Palmer, 11		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596507DD5859N0001JY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455503	Y 4389479
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El cos principal de l'habitatge de planta baixa i dos pisos i coberta de dues vessants, està reculat del carrer i al davant té una carrera enllosada a la qual s'accedeix baixant tres escalons. Els buits d'aquest cos segueixen dos eixos verticals, el primer format per tres finestres ampitadores una a cada pis. El segon el formen el portal d'entrada a l'habitatge i una finestra a cada una de les alçades superiors. Aquest cos està referit.

A la dreta d'aquest n'hi ha adossat un altre de planta baixa i pis i, coberta de teula d'una vessant, amb un portal i un finestró al primer. Al igual que el cos principal aquest també es referit.

A l'esquerra del cos principal trobem un altre cos de planta baixa i dues alçades amb dues façanes i coberta d'una vessant. A la planta baixa façana perpendicular al cos principal hi ha una finestra. Al segon pis de la façana que dona directament al carrer del Patró Palmer hi ha una finestra, mentre que al primer pis una porta balconera dona accés a la terrassa amb barana de gelosia d'un petit cos adossat de planta baixa amb una finestra a la façana que dona a la carrera.

Les façanes que donen a la carrera estan referides al igual que la façana del cos de planta baixa que dona al carrer del Patró Palmer (BIPA-18), mentre que la resta de la façana es paredada amb cantonera cadenada.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. Presenta pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els diferents cossos. La carrera enllosada.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Eliminar les canals de desguàs de les façanes. Substituir la porta vidriera del cos principal per una amb més concordança amb l'estètica de l'edifici. Substituir la barana de gelosia per un altre d'adient amb l'estètica del carrer.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció. No és podrà augmentar volum al cos afegit.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana sud-est

Façana oest

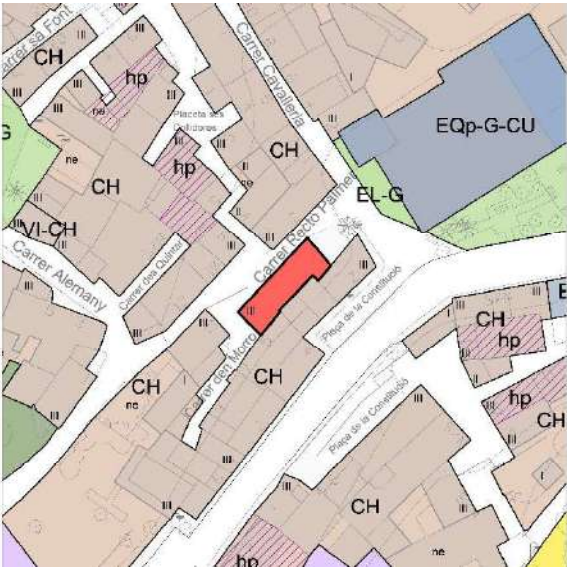

Façana est

AE-U63	Carrer del Rector Palmer 1
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer del Rector Palmer, 1		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5595501DD5859N0002TU		
Coord. UTM ETRS 89	X	455511	Y 4389409
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de tres façanes de planta baixa i dos pisos, coberta d'una vessant i volada de teula.

La façana principal situada al carrer del Rector Palmer (BIPA-19) la divideixen els buits en quatre eixos verticals no simètrics en planta baixa i primer pis mentre que al segon un finestró romp aquests. A la planta baixa s'alternen d'esquerra a dreta una finestra ampitadora amb un portal d'arc escarser dovellat i llindar de pedra viva. Al primer pis seguint el mateix esquema que a la planta baixa una finestra ampitadora i una de balconera s'alternen. Al segon pis quatre finestres segueixen els eixos verticals.

La façana lateral dreta, té un únic eix vertical format per una finestra reixada a la planta baixa i dues finestres una a cada una de les altres plantes.

La façana lateral esquerra, que dona davant el portal de l'església, te al davant una carrera emmacada i una balustrada de ferro que salva el desnivell amb el carrer. Únicament té planta i pis i, amb un portal de llinda i faixa de placat, una finestra balconera i, un finestró a l'esquerra d'aquesta que espenya l'eix vertical format pels dos primers buits.

Les façanes estan referides i únicament la principal te un sòcol paredat de grans dimensions, la divisió dels forjats i les cantoneres tenen faixa repujada de color, així com els buits que també estan emmarcats amb faixa repujada de color.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els portals d'arc escarser de la façana principal. El portal de llinda de la façana lateral esquerra. Les diferents faixes de color.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana oest

Dreta – Façana principal orientada a nord

Façana est

Façana principal

Portal d'entrada i sòcol

Façana est

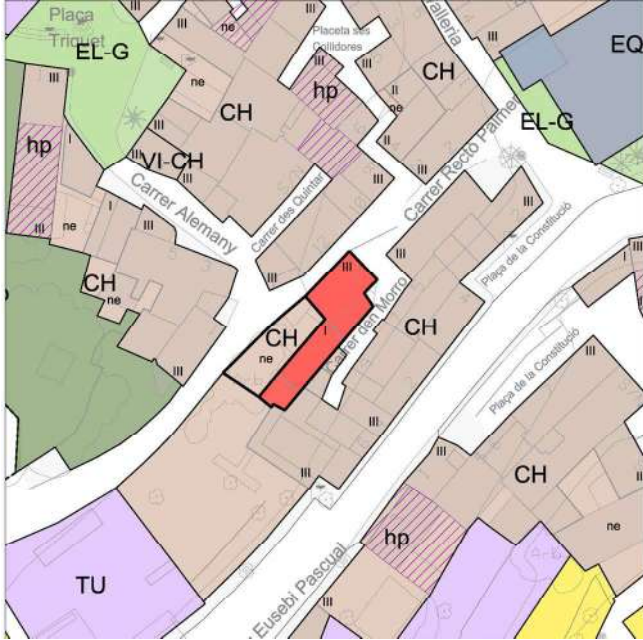

Façana principal i façana oest

AE-U64	Carrer del Rector Palmer 11
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Ca'n Monjo
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable entre els segles XVIII i XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer del Rector Palmer, 11		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5595510DD5859N0001SY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455498	Y 4389400
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

L'immoble ocupa una parcel·la rectangular, que s'estén en dues cotes i resta delimitada per un carrer i un carreró en cul de sac. L'habitatge està format per tres cossos, un principal i dos annexes laterals, amb pati en la part posterior. Ha estat objecte de rehabilitació en temps recents, que han afectat en la restauració i reforma de les façanes, en l'habilitació d'una nova façana principal, encarada a la via pública, i, en conseqüència, la re-ubicació del portal d'ingrés que, en origen es trobava a la façana del pati posterior.

El cos principal de l'habitatge s'aixeca en dues cotes a l'extrem oriental de la parcel·la. És una construcció de paredat en verd, d'un aiguavés amb coberta de teulada a un vessant. És de planta baixa i pis, més una planta en la cota inferior. La façana principal està habilitada en el lateral curt, on ascendeix el carreró construït sobre un terraplè; l'ingrés s'obre descentrat en forma d'arc rebaixat definit per peces de marès amb els angles interiors motllurats. La façana es completa amb una finestra sobre l'ingrés i un finestró en planta baixa. Es presenta tota referida amb ciment mallorquí i decorada amb pedreny de torrent incrustat, delimitant una socolada amb la mateixa tècnica. Unes lletres fetes en acer identifiquen la casa com ca'n Monjo.

La façana lateral orientada a nord-oest, aixecada directament al carrer del Rector Palmer, és de planta baixa i dues alçades. Disposa de dos buits i un finestró, que són originals: un ingrés senzill a peu de carrer -possible entrada a dependència agropecuària-, i un finestró a l'altre extrem del mur, més una finestra en planta superior. Es completa amb una finestra de nova factura en planta pis. El mur conserva l'acabat original amb referit de morter sobre l'estructura de pedra; en les plantes superiors mostra restes de pedreny incrustat.

Els dos cossos contigus al volum principal s'aixequen dins el carreró. El primer, annex a la façana lateral i retranquejat, és de dues plantes; en el mur paral·lel a la façana del cos principal disposa d'un ingrés de llinda -de nova factura- i presenta un acabat semblant al de la principal. El darrer cos, annex a la façana lateral, és d'una sola planta. També disposa d'un ingrés des del carrer i presenta semblant tractament dels murs.

El pati està en la cota alta de la parcel·la, part damunt del carrer del Rector Palmer (BIPA-19), delimitat per un alt marge. Disposa d'accés directa des del carrer a través d'escala habilitada en el marge. El coronament està protegit per barana metàl·lica de nova factura. La façana encarada al pati presenta el mateix acabat que la principal.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'han restaurat i rehabilitat.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els buits originals amb el portal d'arc escarser. L'acabat de morter de la façana lateral. El marge amb l'escala habilitada i el jardí alçat
Intervencions preferents	No es determinen donat que l'immoble presenta un bon estat en els aspectes constructius, d'elements i en l'acabat decoratiu.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana nord-est

Dreta – Façana sud-est del carrer den Morro

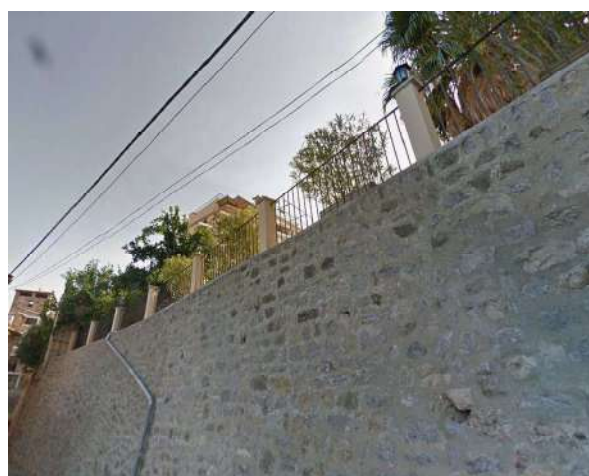
Façana des del carrer den Morro

Façana oest vista des del carrer Rector Palmer

Escalles d'accés al jardí alçat

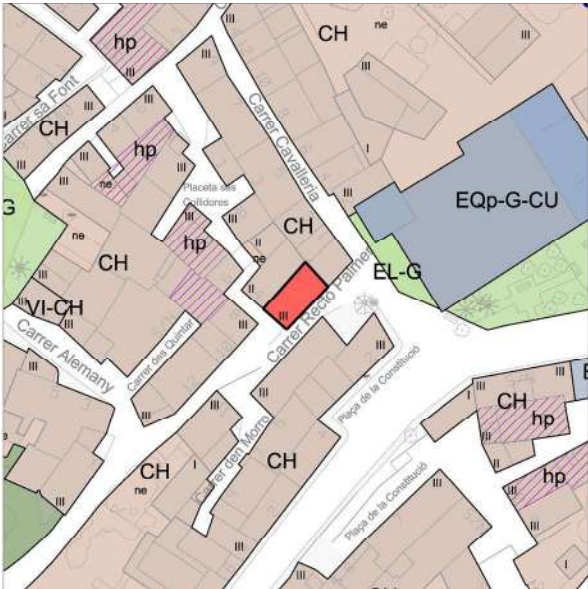

Jardí alçat vist des del carrer Rector Palmer

AE-U65	Carrer del Rector Palmer 2
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer del Rector Palmer, 2		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696107DD5859N0001HY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455511	Y 4389419
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de dues façanes coberta d'una vessant i volada de teula.

A la façana principal trobem a la dreta de la mateixa el portal d'entrada i devora una finestra, al primer pis una única finestra, mentre que al segon hi ha situades a dreta i esquerra dues finestres apaïsades.

La façana lateral que duu cap a la placeta d'en Palmer (BIPA-12), té quatre alçades aprofitant el desnivell del carrer, una vidriera ferrada de grans dimensions amb una voladís de teules es situa a la planta baixa, a la primera una finestra balconera i, a la segona una amb ampitador, mentre que a la tercera s'ha obert una finestra apaïsada.

Les façanes estat paredades i tenen un sòcol a la tirolesa. Els buits estan emmarcats amb faixa de color. Al costat dret de la façana lateral hi ha un petit predis de pedra viva.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'ha afegit el voladís sobre la vidriera de la façana lateral.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El paredat de la façana. El predis de pedra viva.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar les antenes de telecomunicacions de la façana. Eliminar la canal de PVC. Substituir les finestres apaïsades per altres d'estètica tradicional.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

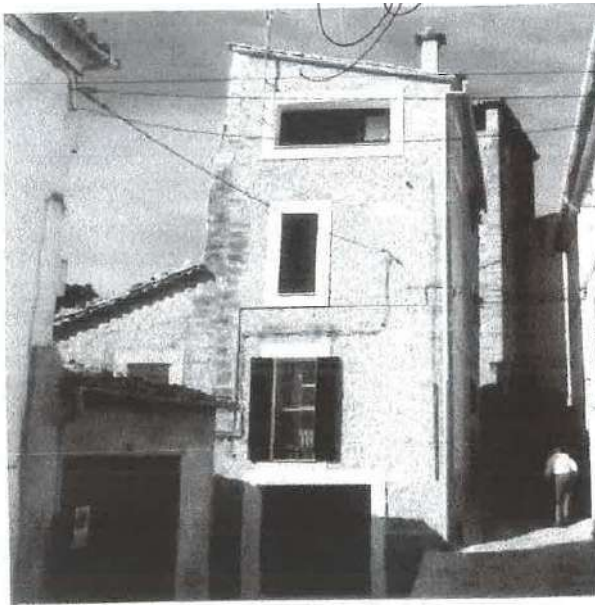
Documentació fotogràfica

Façana reformada completament orientada a sud-oest

Façana lateral sud-est

Fotografies històriques on es pot apreciar el canvi que ha sofert la façana

AE-U66	Carrer del Rector Palmer 4
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer del Rector Palmer, 4		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696108DD5859N0001WY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455508	Y 4389422
Entorn	Sòl urbà.		

[illegible]

3. Descripció

Habitatge de dues façanes de planta baixa i pis, coberta d'una vessant i volada de teula. A la façana principal, situada al carrer del Rector Palmer (BIPA-19), el portal d'entrada d'arc escarser i porta de dues fulles segueix el mateix eix vertical que la finestra situada al primer pis, els dos buits estan emmarcats amb faixa de color. La façana lateral que dona a la placeta d'en Palmer (BIPA-12), té una finestra i un finestró situats a la planta baixa, la finestra està emmarcada amb faixa. Les dues façanes estan paredades i, la principal té un sòcol a la tirolesa. Cal destacar el cantó escapçat.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
---------------------	---

Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
---------------------	--

Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.
--------------------	--

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta pegats i descrostaments.
-----------------------------	--

Intervencions	-
----------------------	---

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
----------------------------	---

Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
----------------------	---------------------------------------

Elements a preservar	El portal d'arc escarser. El cantó escapçat.
-----------------------------	--

Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
---------------------------------	------------------------------------

Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
----------------------------------	---

Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.
----------------------------	---

Documentació fotogràfica

Portal d'entrada amb un arc escarser

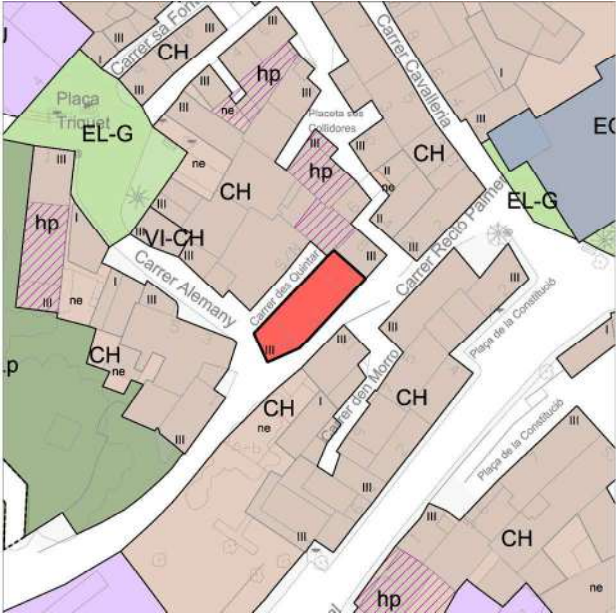

Cantó escapçat

AE-U67	Carrer del Rector Palmer 12
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer del Rector Palmer, 12		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596707DD5859N0001WY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455494	Y 4389408
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge unifamiliar de tres cossos, alineats en una parcel·la allargassada entre un carrer i un carreró en cul de sac. Cada un dels volums presenta característiques particulars, tot i que comparteixen tècnica i materials constructius tradicionals. Amb tot, ha estat objecte de reformes que, a l'exterior, s'han traduït en la suma d'obertures de diversa categoria.

La construcció és de paredat en verd amb cantoneres de peces prismàtiques de marès i de pedra. La coberta combina la teulada i la terrassa plana. Tots els volums, annexes i contigus, disposen de planta soterrada i diferents alçades. El cos principal de l'habitatge és el central, on es troba la façana principal articulada amb tres eixos de buits de de format vertical; en el central s'obre l'ingrés i una finestra balconera en planta pis. El volum que tanca l'extrem oriental, situat en la cota més alta del carrer en pendent, és de planta baixa, pis i porxo. Presenta una única alineació de finestres en gradació de major a menor en sentit ascendent. Resta la traça d'un arc rebaixat, possiblement antic accés a l'estable.

El cos annex en la cota inferior, que tanca l'extrem occidental, és de planta baixa i pis. Presenta les reformes més radicals: un portal de garatge i doble finestra apaïxada en planta pis, i coberta en terrassa, que no té cap interès patrimonial. La façana posterior s'aixeca en el carreró en cul de sac. Conserva dos portals d'arc rebaixat en planta baixa i l'acabat amb junta de morter entre les pedres. En les plantes superiors, tres eixos de finestres de nova factura. Tot el sistema de baixants d'aigua està sanejat i rehabilitat.

Els murs es presenten amb el pedreny vist, sense acabat decoratiu, excepte en el terç inferior, on s'ha dotat de soclada de mescla. Els buits estan emmarcats amb peces planes de marès.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'ha restaurat i rehabilitat.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els portals originals de la façana posterior. La traça d'un arc en cos de l'extrem oriental. L'acabat de la façana sense referir.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Adaptar el cos annex en la cota inferior, a la normativa estètica tradicional.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana sud-est

Volum reformat amb obertures noves

Façana nord-oest

Façana nord-oest

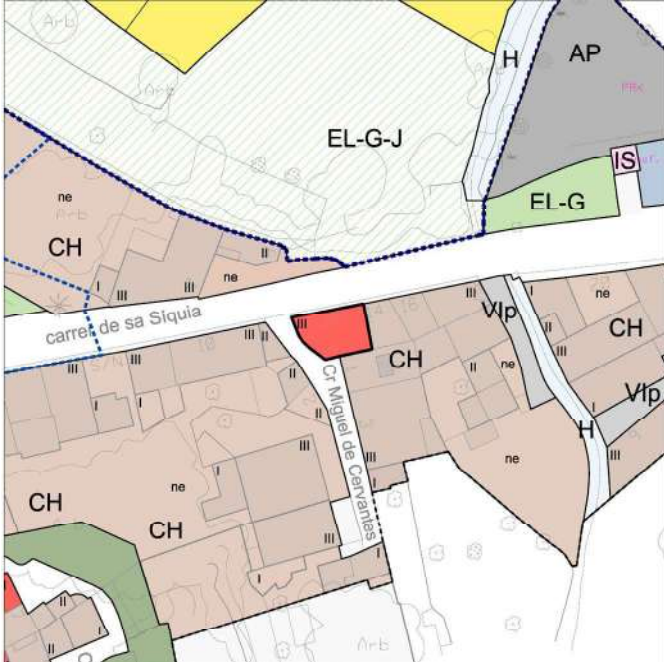

Façana sud

AE-U68	Carrer de sa Síquia 12
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia, 12		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796016DD5859N0001SY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455614	Y 4389419
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i tres alçades, coberta d'una vessant i volada de teula.

Els buits de la façana principal segueixen dos eixos verticals simètrics amb la mateixa estructura a la planta baixa, dos portals de persiana mallorquina, dues finestres balconeres al primer pis i dues finestres més als pisos segon i tercer.

La façana lateral que fa volta seguint el traçat del carrer de Miguel de Cervantes (BIPA-17), te irregularment distribuïts un finestró a la primera planta, un altre a la segona i, a la tercera una finestra.

A la façana posterior just abans de la unió amb l'habitatge del número 1 del carrer de Miguel de Cervantes hi ha una finestreta al tercer pis.

La façana principal esta paredada amb junta gruixada i una cadena cantonera de pedra viva en planta baixa passat a mares a la resta. La façana lateral es una mescla de paredat de junta gruixada i paredat comú, la igual que la posterior que a més te la part baixa referida. Els buits de la façana principal estan emmarcats amb faixa de color així com el finestró de la façana lateral.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Les façanes tenen diferents acabats, pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Eliminar l'enllumenat públic. Eliminar la canal que travessa la façana principal.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal

Façana posterior

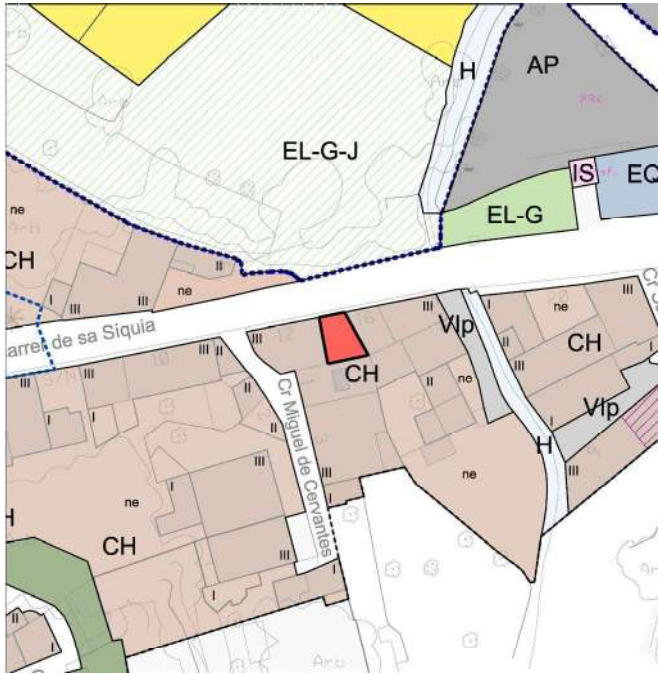

Imatges històriques

AE-U69	Carrer de sa Síquia 14
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Ca na Francisca Calcerana
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia, 14		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796017DD5859N0001ZY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455621	Y 4389420
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa, tres alçades amb coberta plana i voladís de teules. A la planta baixa un portal de persiana mallorquina es l'entrada a l'habitatge just devora té una finestra. A les tres alçades i seguint els buits dos eixos verticals es repeteix l'esquema d'un finestró a l'esquerra i una finestra a la dreta. La façana esta paredada amb lloses i junta ample i els buits emmarcats amb una estreta faixa referida.

Entre la porta i la finestra hi ha una rajola decorada amb la inscripció – Ca na Francisca Calcerana-.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal

Rajola decorada

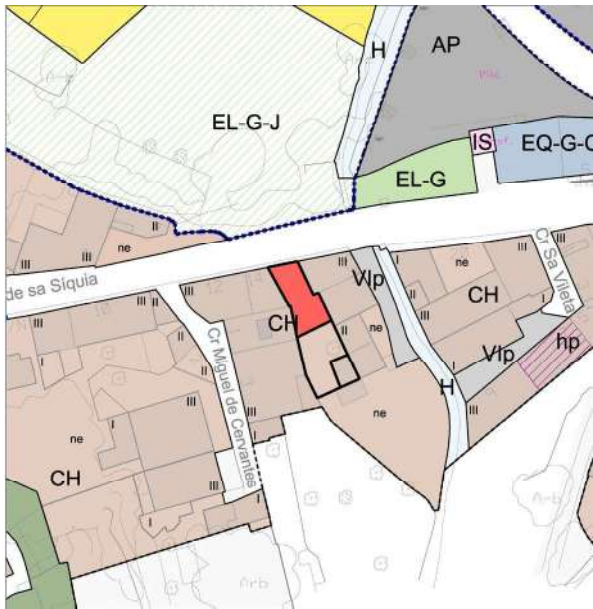

Imatge històrica

AE-U70	Carrer de sa Síquia 16
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Ca na Raveta
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia, 16		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796018DD5859N0001UY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455627	Y 4389417
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dues alçades, coberta d'una vessant i volada de teula. El portal d'entrada al bell mig de la façana és d'arc escarser i te a la dreta una finestra ampitadora. Al primer pis hi ha una única finestra i al segon un finestró que segueixen l'eix vertical del portal. La façana es paredada i els buits estan emmarcats amb faixa referida de color. Al costat dret del portal hi ha una petita rajola decorada amb la inscripció – Ca na Raveta –.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Te alguns pegats.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal

Imatge històrica

Vista del conjunt

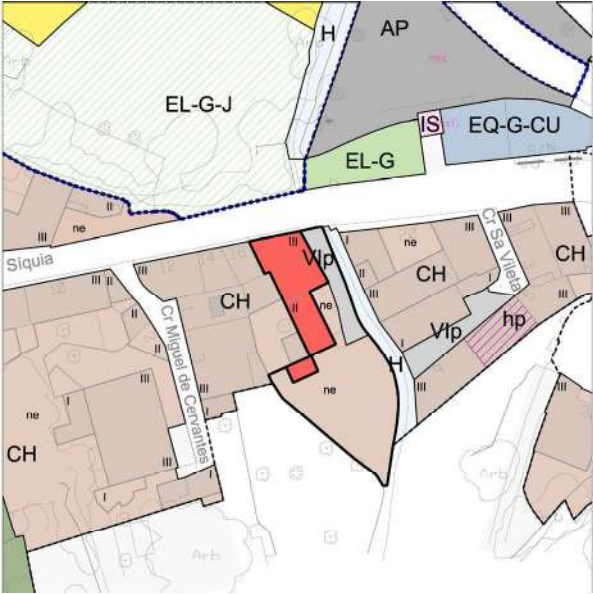

Rajola decorada amb el nom de la casa

AE-U71	Carrer de sa Síquia 18
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia, 18		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796019DD5859N0001HY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455633	Y 4389416
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i pis, de dues vessants i volada de teula. Al centre de la façana principal un arc de mig punt en dovelles de pedra ens marca on estava situada la porta d'entrada avui reconvertida en una finestra amb ampitador, a la dreta hi ha una finestra i a l'esquerra un altra de més gran. Al primer pis hi ha dues finestres seguint els eixos verticals de les finestres de la planta baixa. Aquestes finestres tenen la fillola repujada. Al primer aiguavés de la façana lateral que dona al torrent, s'ha obert el portal d'entrada d'arc escarser. Al segon aiguavés, que ha estat aixecat, hi ha una finestra en planta baixa i un finestró a la primera. Ambdues façanes estaran paredades i els buits estan emmarcats amb faixa referida.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta pegats i descrostaments.
Intervencions	S'ha reconvertit el portal de la façana principal en una finestra i s'ha obert un nou portal en el lateral que dona al torrent. S'ha aixecat el segon aiguavés.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'arc de mig punt situat a la façana principal.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façanes nord i est

Façana nord

Façana est

Antic portal d'arc de mig punt convertit en finestra

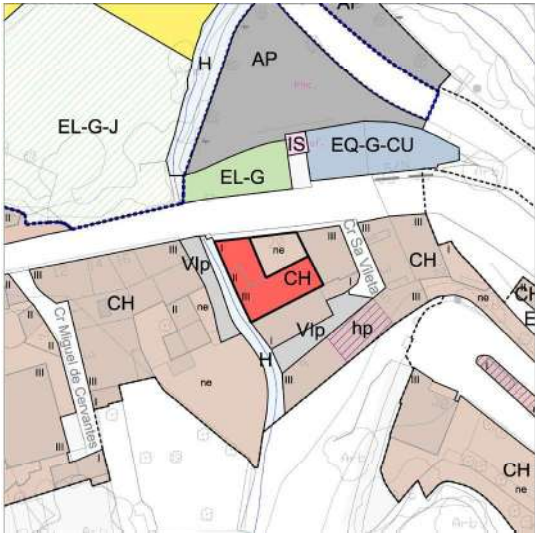

Imatges històriques amb les obertures originals

AE-U72	Carrer de sa Síquia 20
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	Sa Posada
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Habitatge turístic vacacional
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia, 20		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5796801DD5859N0001TY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455647	Y 4389419
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta d'una vessant i volada de teula. El cos principal de l'edifici està reculat del carrer, els buits, les línies de forjat i les cantoneres estan emmarcats amb faixa de junta blanca, essent les dels buits amb motius corbats. Similars als que hi ha a les cases de l'eixample de Palma, la qual cosa, ens permet relacionar-lo amb el modernisme tardà. Al davant un patí cobert per un parral i que està separat del carrer per un paretó aplacat a la tirolesa i la junta pintada de blanc, al damunt hi ha un reixat de ferro. A la dreta te un cos adossat de planta baixa, i coberta de terrassa amb una barana de ferro.	
Bibliografia	- A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- https://hotelnordmallorca.com - https://www.booking.com/
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'ha substituït la balustrada de gelosia per un altra de ferro.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els emmarcats i les faixes. El placat del paretó i la reixa de ferro.
Intervencions preferents	Eliminar les antenes de telecomunicacions de les façanes. Eliminar el cablejat de davant els cossos.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana nord i cos adossat

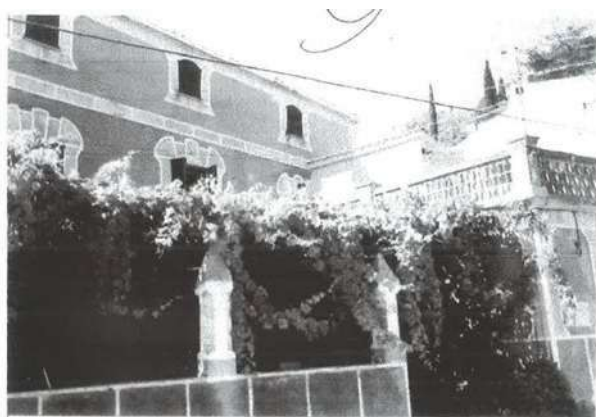
Esquerra – Façana oest amb el cos adossat

Façana oest

Interior del volum principal (booking.com)

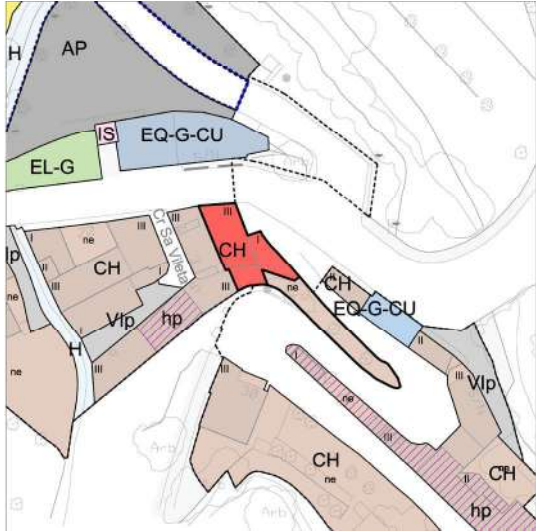

Fotografies històriques

AE-U73	Carrer de sa Síquia 22
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia, 22		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5795402DD5859N0001HY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455674	Y 4389422
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dues alçades, coberta de dues vessants i volada de teula.

Davant la façana principal a l'esquerra hi ha adossat un cos de planta baixa i coberta de terrassa amb una barana de ferro, els buits d'aquest cos son un portal de ferró i un finestró a la dreta del mateix.

A la planta baixa de la façana principal hi ha una persiana ferrada. Al primer pis, hi trobam el portal balconer d'accés, que es fa per la terrassa, de persiana mallorquina, a la dreta d'aquest una finestra, mentre que a l'esquerra hi ha un pou de capelleta amb la porta de reixeta. Al segon pis hi ha tres finestres. Els buits d'aquesta façana segueixen tres eixos verticals.

La façana lateral té un únic eix vertical format per, una portassa d'arc escarser emmarcat amb faixa referida, una finestra balconera al primer pis i un altre finestra al segon, aquestes dues finestres tenen un voladís de rajola.

El cos davant la façana principal està irregularment paredat. La façana principal es de paredat comú amb els buits emmarcats amb faixa de color. I, la planta baixa de la façana lateral es paredada de lloses, mentre que els pisos superiors son referits.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Te alguns pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els buits de la façana. L'arc escarser de la portassa. El pou de capelleta
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat de la façana.
Intervencions admissibles	Els permesos pel nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana nord amb el portal escarser

Façana est amb el cos adossat

Volum principal

Pou de capelleta

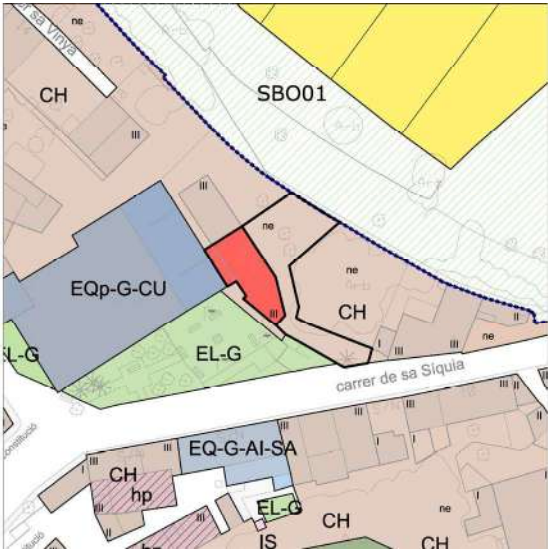
Cos adossat i entrada a la terrassa

AE-U74	Carrer de sa Síquia 3
Nivell de Protecció B/C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia, 3		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696205DD5859N0001WY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455562	Y 4389436
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge format per dos cossos de planta baixa i dues alçades, coberta d'una vessant i volada de teula.

Al cos principal, que continua al número 5, també catalogat. Els buits formen tres eixos verticals tenint tots els de la planta baixa un voladís de teula, a la planta baixa d'esquerra a dreta trobem dos portals de persiana mallorquina i una finestra. Al centre del primer pis una finestra balconera flanquejada per dues finestres. I, al segon tres finestres més una a cada un dels eixos. La façana està paredada amb junta gruixada i els buits emmarcats amb faixa.

El cos lateral adossat a la dreta en diagonal al principal on els buits estan formats per una portassa a l'esquerra i una finestra a la dreta de la planta baixa. Al primer pis una finestra ampitadora a l'esquerra i una de més petita a la dreta. I, al segon pis dues finestres de petites dimensions. Sols els buits del primer i segon pis segueixen els eixos verticals. La façana d'aquest cos està referida i els buits emmarcats amb faixa de color.

L'accés a l'habitatge es fa a través d'una carrera encimentada.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial / C- Nivell de protecció ambiental
Per al cos principal, nivell de protecció parcial. Per al cos adossat a la dreta del principal, nivell de protecció ambiental.	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els voladissos de teula dels buits de la planta baixa.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. Està dins l'entorn de protecció de l'església AR-01

Documentació fotogràfica

Entrada a la finca amb la carrera encimentada Conjunt del cos adossat i façana principal dels dos elements

Cos adossat i portal enreixat d'entrada

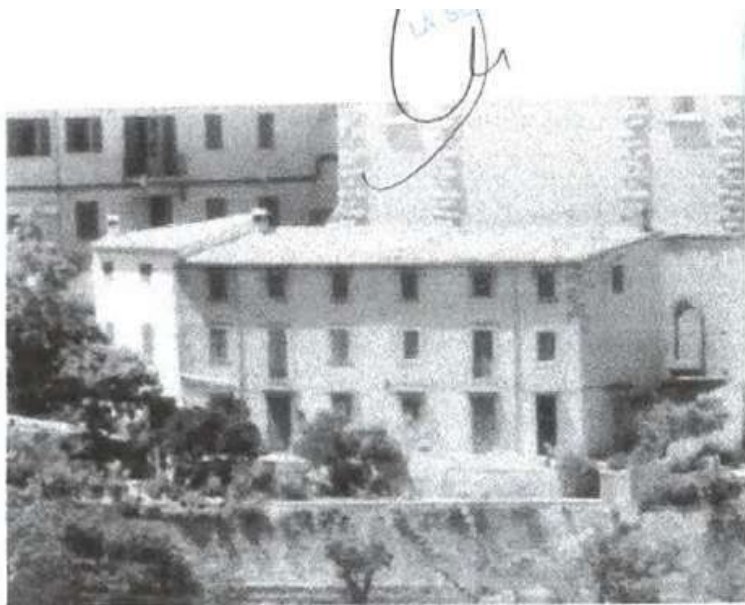
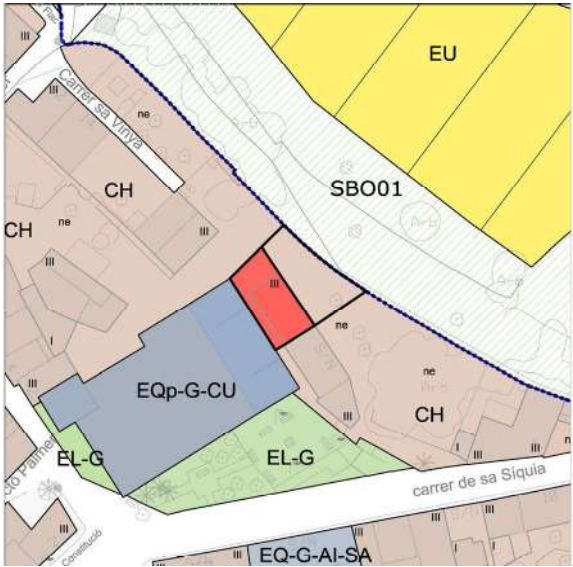

Foto històrica del conjunt juntament amb l'element AE-U75 adossat al volum principal

AE-U75	Carrer de sa Síquia 5
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia, 5		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696206DD5859N0001AY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455555	Y 4389447
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Aquest habitatge comparteix façana amb el número 3 del mateix carrer també catalogat.

Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta d'un vessant i volada de teula. Els buits segueixen tres eixos verticals. L'eix de la dreta es compon d'una porta vidriera d'una fulla amb un voladís de teula, una finestra al primer pis i un altre al segon. A l'eix central hi ha una porta vidriera de dues fulles amb voladís de teula a la planta baixa, una finestra balconera al primer pis i una finestra d'iguals dimensions a la del primer eix al segon pis. Finalment el tercer eix es compon de tres finestres, una a cada una de les plantes. La finestra de la planta baixa té com els altres buits de la mateixa planta un voladís de teula. La façana es paredada amb junta gruixada i te cantonera cadenada, mentre que els buits són emmarcats amb faixa.

L'accés a l'habitatge és fa a través d'una carrera encimentada que passa per davant del número 3.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els voladissos dels buits de la planta baixa.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar les canals de desguàs de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. Està dins l'entorn de protecció de l'església AR-01

Documentació fotogràfica

Façana nord-est dels dos elements protegits

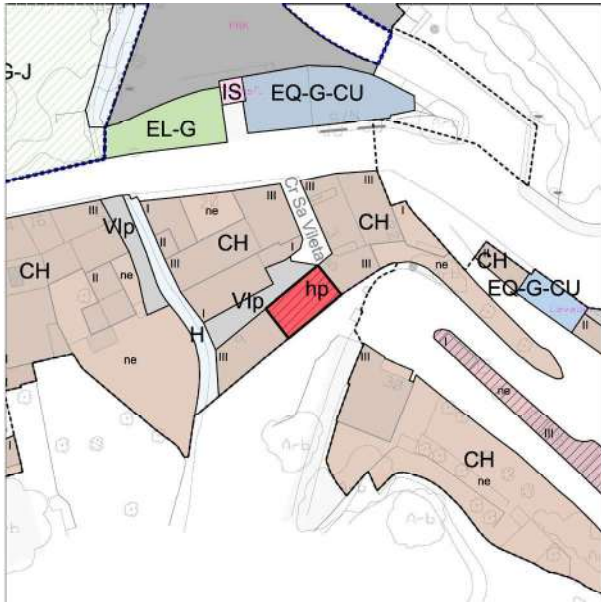

Foto històrica del conjunt

AE-U76	Carrer de sa Vileta 7
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer sa Vileta, 7		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5795406DD5859N0001YY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455662	Y 4389411
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dues alçades, coberta d'una vessant i volada de teula. Els buits segueixen tres eixos verticals. El primer eix està format per tres finestres, una a cada planta. El segon el forma el portal d'arc escarser a la planta baixa, una finestra balconera a la primera i una finestra a la segona. Al tercer un portal d'arc escarser i porta vidriera i dues finestres una a cada pis. Cal destacar la finestra aferrada al portal de la dreta que espenya la simetria del conjunt. La façana es paredada amb un sòcol a la tirolesa i els buits estan emmarcats amb faixa de color.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els portals d'arc escarser.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar l'enllumenat de la façana. Eliminar la canal de desguàs de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana nord-oest

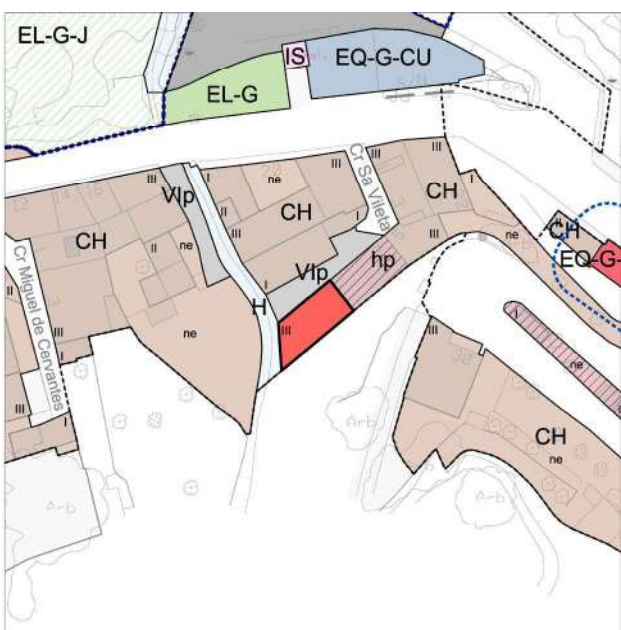

Portal d'entrada amb arc escarser

AE-U77	Carrer de sa Vileta 9
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Vileta, 9		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5795405DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455654	Y 4389404
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta d'una vessant i volada de teula. Els buits de la façana segueixen tres eixos verticals, al centre de la planta baixa el portal d'entrada a l'esquerra una finestra i a la dreta un altre portal de llinda. Mentre que al primer pis el centre l'ocupa una finestra balconera flanquejada per dues finestres. Al segon pis hi ha tres finestres seguint els eixos verticals.

A la façana lateral hi ha tres finestres una per planta i seguint un únic eix vertical i, a la planta baixa i al primer pis es situen dos finestrons que sense seguir cap eix vertical desvirtuen la simetria de la façana.

L'acabat de la façana és paredat amb sòcol a la tirollesa i els buits emmarcats amb faixa de color, al igual que el número 7, també catalogat. Al davant de la façana principal hi ha un parral.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els portals de llinda.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

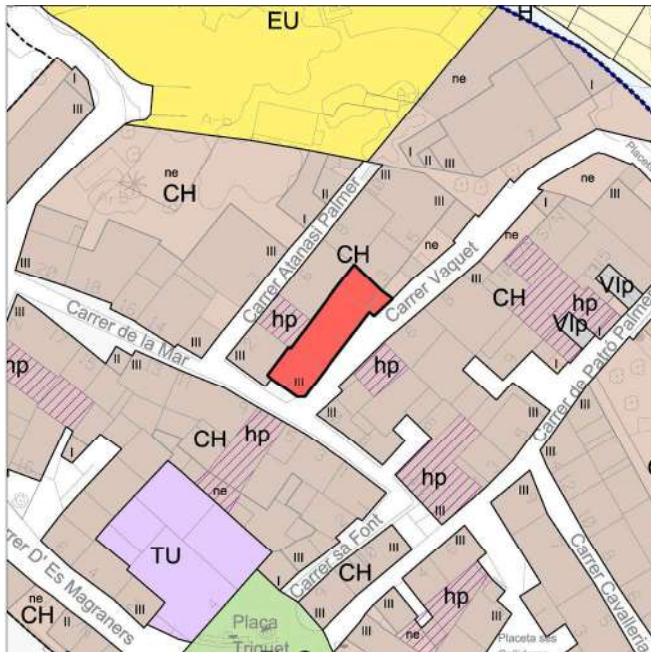
Documentació fotogràfica

AE-U78	Carrer Vaquet 1
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Sa Tanca / s'Estany
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial / Restauració
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Vaquet, 1		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597804DD5859N0001UY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455471	Y 4389476
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El primer cos té dues façanes, és de planta baixa i pis, coberta plana i volada de teula. La façana lateral que dona al carrer de la Mar (BIPA-16), està reculada i té un portal amb porta vidriera amb tarja emmarcat amb faixa de color. Al damunt hi ha un balcó que ocupa tota la façana amb una porta balconera al centre i una finestra a la dreta. La façana que dona al carrer Vaquet (BIPA-04), té una finestra ampitadora al centre i a la dreta un finestral de guillotina, totes dues estan emmarcades amb faixa de color. Al pis superior no hi ha cap buit. D'aquest cos cal destacar la cantonada escapçada.

El cos central té planta baixa i dos pisos on els buits segueixen tres eixos verticals, la coberta és d'un vessant i la volada de teula. Al segon pis se situen tres finestres. Al primer una finestra balconera al centre flanquejada per dues finestres. Mentre que a la dreta de la planta baixa hi ha una finestra de guillotina, a l'esquerra una altra finestra i al centre el portal amb brancal de pedra viva, de porta vidriera amb tarja, a sobre un voladís de teules i les mènsules de ferro. A l'extrem dret de la façana hi ha un tub extractor d'acer inoxidable.

Davant el cos de la dreta se n'ha aixecat un altre que fa de terrassa al primer i té una barana de ferro. El portal d'entrada al cos és de porta vidriera amb portellons i a la dreta té un finestral emmarcat amb faixa de color. Al primer pis se situen dues finestres de diferents dimensions sense seguir cap eix vertical.

Totes les façanes estan referides amb un sòcol a la tirolesa.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La cantonada escapçada. Els portals de porta vidriera i tarja. El voladís del portal del cos principal.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Eliminar l'enllumenat de les façanes. Eliminar el tub extractor d'acer inoxidable.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana sud-oest amb el balcó

Cantonada escapçada

Sòcol i buits de la façana sud-est

Façana sud-est

Cos adossat amb terrassa

Voladís del portal d'entrada

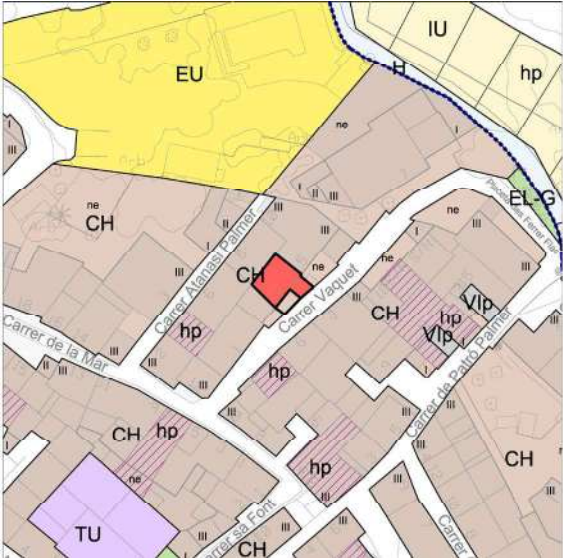

Comparatiu de la façana sud-est actual amb una foto històrica

AE-U79	Carrer Vaquet 3
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Vaquet, 3		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597803DD5859N0001ZY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455479	Y 4389486
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dues alçades, coberta d'un vessant i volada de teula. El cos principal està reculat de l'alineació del carrer i una barana de ferro separa la petita carrera. A la dreta s'aixeca un cos de planta baixa referit, coberta de terrassa i barana de gelosia ceràmica. L'accés a l'habitatge es fa per un portal amb llindar de pedra i porta de dues fulles amb portellons. Al primer pis una finestra es situa al damunt del portal mentre que a la dreta un altre portal balconer de persiana mallorquina dona accés a la terrassa del cos afegit. A la segona planta se situen dues finestres seguint els mateixos eixos verticals que els buits de la planta primera. La façana té un sòcol referit i està paredada mentre que els buits estan emmarcats amb faixa de color, que també emmarca tota la façana.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El llindar de pedra, la gelosia ceràmica, la barana de ferro i els emmarcaments amb faixa de color.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la canal de desguàs de la façana. Eliminar la canal de fibrociment de la façana.
Intervencions admissibles	Els permesos pel nivell de protecció. No es podrà augmentar volum al cos afegit.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal sud-est amb el cos afegit

Gelosia ceràmica, emmarcaments amb faixa de color i sòcol referit de color ocre

Foto històrica

AE-U80	Carrer Vaquet 5
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Vaquet, 5		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5597802DD5859N0001SY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455485	Y 4389492
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i pis, coberta d'un vessant i volada de teula.

El cos principal de l'habitatge està reulat respecte al carrer i el separa del mateix una petita carrera amb barana de ferro. A la dreta té adossat un cos de planta baixa, coberta de terrassa i barana de ferro. L'accés a aquest cos es realitza per un portal situat a la carrera i a la dreta té una finestra d'una fulla. El portal de llinda i porta clavetejada tenen dues fulles a les quals han sobreposat una altra de vidriera i té un petit voladís de rajola, i el que és a la dreta de la planta baixa, és l'entrada a l'edifici. A l'esquerra hi ha una finestra amb voladís de teula. Al primer pis a l'esquerra i al centre se situen dues finestres mentre que a la dreta hi ha un portal balconer de persiana mallorquina que dona accés a la terrassa.

El cos de la dreta és paredat amb junta gruixada i la façana està referida fins al primer forjat i la resta és paredat. Els buits de les zones paredades són emmarcats amb faixa de color.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal de llinda, els dos voladissos de teula i els emmarcaments de la planta primera.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la porta vidriera substituint-la per una més concordant.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció. No és podrà augmentar el volum al cos adossat.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal sud-est amb el cos adossat a la dreta

Foto històrica

AE-U81	Carrer Vaquet 6
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Vaquet, 6		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596517DD5859N0002SU		
Coord. UTM ETRS 89	X	455485	Y 4389473
Entorn	Sòl urbà.		

[illegible]

3. Descripció

Habitatge de dues façanes, coberta de dos vessants i volada de teula. A la façana principal de planta baixa i dos pisos, els buits segueixen dos eixos verticals. A la planta baixa a la dreta se situa el portal d'entrada i a l'esquerra una portassa d'arc escarser dovellat. Al primer pis hi ha dues finestres balconeres i al segon dues finestres més. La façana està paredada amb junta gruixuda i els buits emmarcats amb faixa de color.

La façana posterior, que dona al carrer del Patró Palmer (BIPA-18), és de planta baixa i pis. El portal d'entrada de llinda, de porta clavetejada de dues fulles, es troba baix una porxada situada perpendicularment a la porta, sobre la qual hi ha una finestra. A la dreta del portal hi ha una finestra i al damunt sense seguir l'eix vertical una altra finestra més gran. Aquesta façana té un sòcol a la tirolesa i està referida, els buits estan emmarcats amb faixa rebaixada de color.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal de la façana posterior. La portassa d'arc escarser.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Portassa d'arc escarser

Façana principal a dos eixos

Façana posterior

Portal de la façana posterior

AE-U82	Carrer Vaquet 8
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Vaquet, 8		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596518DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455490	Y 4389479
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dues alçades, amb coberta plana i volada de teula. A l'esquerra de la planta baixa se situa una finestra amb ampitador i a la dreta el portal d'entrada d'arc escarser i llindar de pedra viva i, aferrat a la dreta d'aquest un finestró. A la planta primera hi ha dues finestres balconeres i a la segona dues finestres més seguint dos eixos verticals, on els buits de la dreta segueixen l'eix vertical del portal d'entrada. La façana està paredada i els buits estan emmarcats amb faixa de color.	
Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

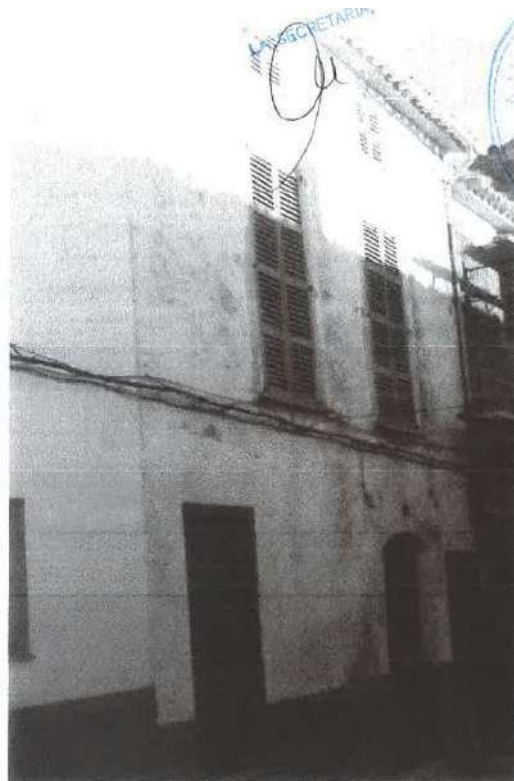
4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Ha estat rehabilitada substituint el referit de la façana per paredat.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc escarser.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal amb el portal d'arc escarser

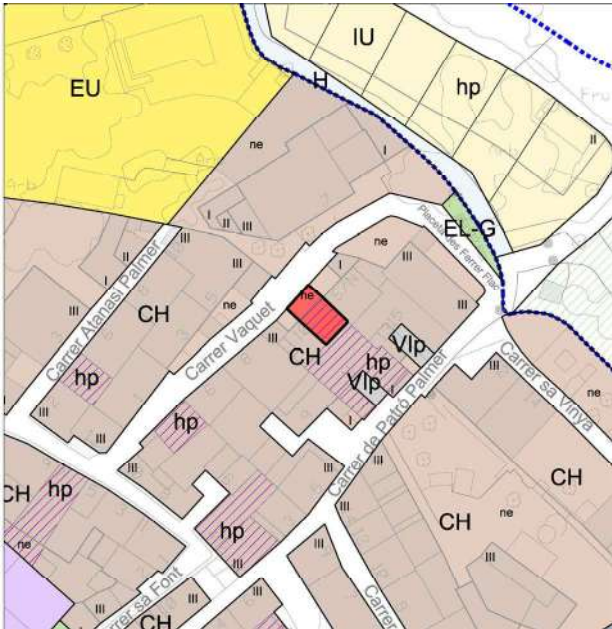

Imatge històrica

AE-U83	Carrer Vaquet 12
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Vaquet, 12		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596520DD5859N0001AY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455497	Y 4389486
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta plana i volada de teula. La façana està reculada del carrer i al davant té una carrera de rajoles de pedretes. El portal d'entrada és d'arc de mig punt dovellat i brancals de pedra viva, als pisos superiors s'obren tres buits on els de l'esquerra segueixen un eix vertical en el primer i segon pis i a la dreta un altre al segon pis irregularment situat. La façana és paredada amb els buits emmarcats amb faixa.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El portal d'arc de mig punt.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Substituir l'enrajolat de la carrera per un altre més tradicional.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

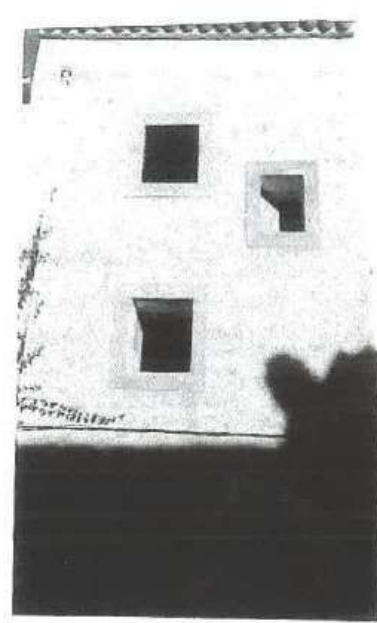
Documentació fotogràfica

Façana principal a nord-oest

Portal d'arc de mig punt

Imatge històrica

AE-U84	Carrer Vaquet 14
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana entre mitgeres
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Vaquet, 14		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596521DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455502	Y 4389490
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció

Habitatge de planta baixa i dos pisos, coberta d'un vessant i volada de teula. El cos principal de l'edifici està reculat del carrer. L'accés al mateix es fa per un portal de llinda cobert per un voladís de teula. Al primer pis hi ha una finestra al centre de la façana, mentre que al segon a l'esquerra hi ha una finestra i a la dreta una altra amb ampitador.

A l'esquerra d'aquest cos se'n situa un cos secundari de planta baixa i volada d'un vessant i, que sobresurt de l'alineació del carrer, on l'entrada es fa per una porta vidriera situada perpendicularment a la façana principal. A la façana lateral d'aquest hi ha la boca condemnada un forn de llenya, a sobre d'aquesta hi ha un fumental.

Una gran Buganvilla oculta parcialment la façana del cos principal.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El voladís de teula que cobreix la porta principal, la boca del forn de llenya del cos secundari i emmarcaments dels buits amb faixa de color
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la canal de desguàs que travessa la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció. No és podrà ampliar el volum del cos secundari.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Façana principal nord-oest

Volum adossat amb el fumental i boca del forn

Vista del volum adossat i la seva entrada

Fumeral i boca de forn del cos adossat

Boca de forn

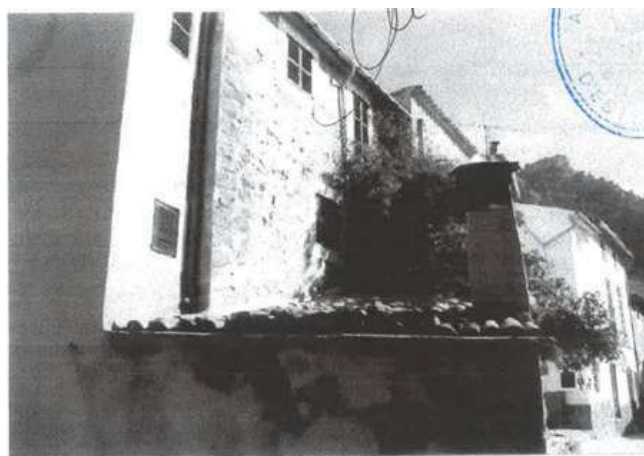
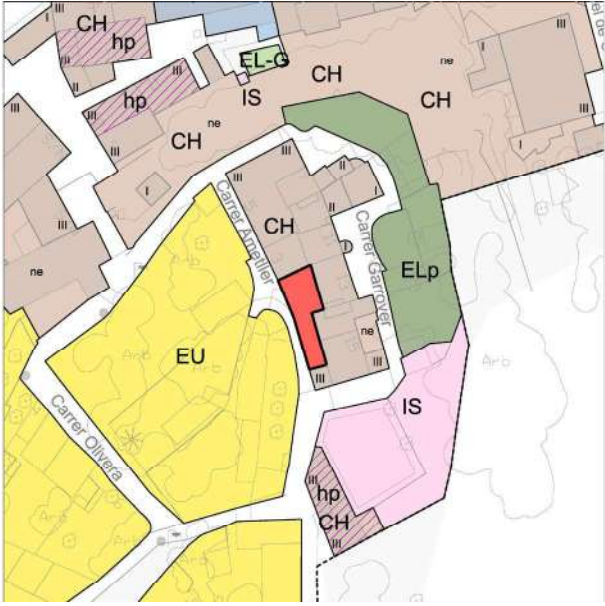

Foto històrica

AE-U85	Carrer de s'Arraval 1
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	
Tipologia	Casa vilatana
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de s'Arraval, 1		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5695508DD5859N0001DY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455573	Y 4389362
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge d'una façana amb coberta d'un vessant i volada de teula. El primer cos de la façana situat a l'esquerra d'aquesta, és de planta baixa i dues alçades. A l'esquerra del mateix hi ha una finestra mentre que a la dreta se situa el portal d'entrada amb un voladís de teules i mènsules de fusta, al primer pis una finestra al centre de la mateixa i al segon dues finestres més.

L'altre cos que és de planta baixa i pis. A la planta baixa hi ha una finestra a l'esquerra i a la dreta un portal. Al primer pis se situen tres finestres d'una fulla de diferents mides.

Els dos cossos són referits amb un sòcol a la tirolesa i els buits estan emmarcats amb faixa.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta alguns pegats.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El voladís de teula.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar la canal de PVC.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Vista des del sud

Façana principal amb el voladís

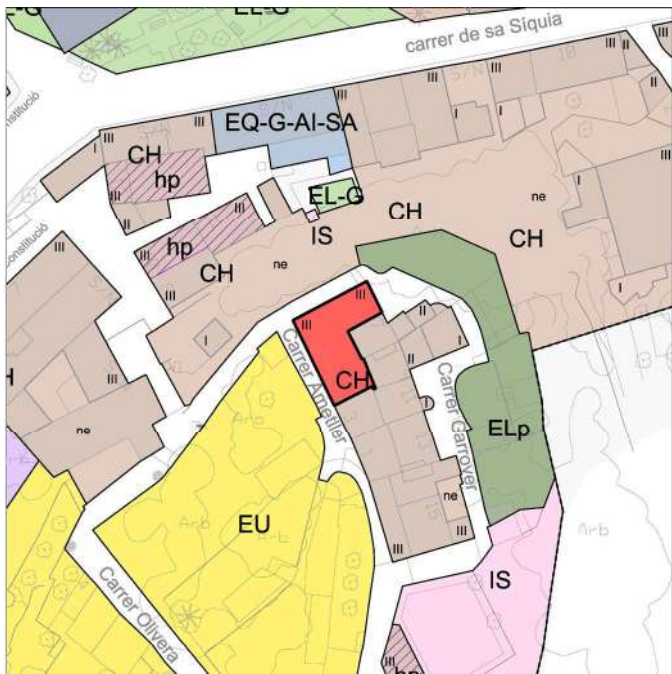

Façana principal orientada oest

AE-U86	Carrer de s'Arraval 5
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	Ca Madò Maria
Tipologia	Casa vilatana en cantonada
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Indeterminada

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de s'Arraval, 5		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5695501DD5859N0001LY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455568	Y 4389379
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Habitatge de tres façanes, de planta baixa i dues alçades, coberta de dos vessants i volada de teula.

Al davant de la façana principal hi ha dos pedrissos a dreta i esquerra del portal d'entrada, a la dreta d'aquest una finestra ferrada i després un finestró. Al primer pis al damunt del portal hi ha un balcó amb balustrada de ferro flaquejat per dues finestres balconeres. Al segon pis seguint els eixos verticals del primer hi ha tres finestres.

Els buits de la façana lateral únicament segueixen dos eixos verticals a les plantes primera i segona, mentre que a la planta baixa només hi ha una finestra a la dreta de la façana. Al primer pis hi ha dues finestres balconeres i al segon dues finestres més.

A la planta baixa de la façana posterior se situa un portal de llindar de pedra. Al primer pis una finestra balconera al centre i un finestró a l'esquerra. Al segon una finestra segueix l'eix vertical de la finestra balconera. A la dreta hi ha un petit pedrís.

Totes les façanes són referides amb un sòcol de diferent color.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Expedient 389/05. Expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, a favor del nucli d'Estellencs. Consell de Mallorca. Departament de Patrimoni i Identitat Cultural. Palma, 08/02/2007. BOIB 35, de 06/03/2007.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta pegats i descrostaments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El balcó de la façana principal, balustrada de ferro, els pedrissos i la reixa de la finestra.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de la façana. Eliminar les canals de desguàs de les façanes.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Cantonada oest de l'element

Façana principal sud-oest amb la balconera, els pedrissos i la reixa de la finestra

Façana nord-est

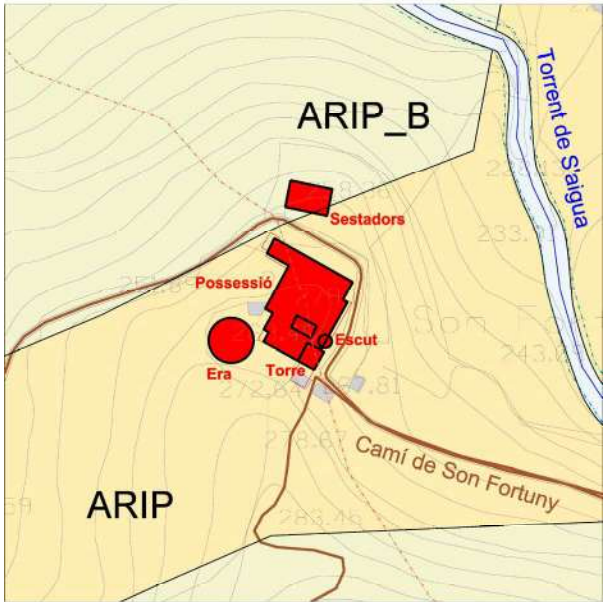

Façana nord-oest

AE-R01	Son Fortuny
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Son Fortuny
Tipologia	Cases de Possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial i agropecuari
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Documentades al segle XV. Ampliacions i reformes posteriors

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	004	Parcel·la	00107	
Referència cadastral	000700200DD58H0001IZ			
Coord. UTM ETRS 89	X	456047	Y	4388915
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situada al sud-est del nucli urbà i a prop del camí vell de Puigpunyent (BE-C02) i del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10).			

Situació	Fotografia
 Mapa de situació de Son Fortuny. El mapa mostra el nucli urbà d'ARIP i ARIP_B. A prop d'ARIP_B hi ha Sestadors. A prop d'ARIP hi ha Possessió, Era i Torre. El camí de Son Fortuny és visible. El torrent de Saigua és a la dreta.	 Fotografia aèria de Son Fortuny, mostrant les cases de possessió i el camí de Son Fortuny.

3. Descripció

Al segle XIII Son Fortuny, juntament amb Son Serralta (AE-R02), formaven la cavalleria d'Estellencs. Al segle XV passà a formar part dels béns de la família Fortuny. Va ser la possessió més extensa del terme i punt de referència del territori i de la vida social d'Estellencs. La seva evolució històrica es pot seguir a grans trets a partir de l'existència de notícies diverses: en el segle XVI eren importants els cultius de vinya, olivar i cereals, s'explotaven els alzinars de la finca per a l'elaboració de carbó i l'abundància d'aigua alimentava dos molins hidràulics, documentats el 1675 (Rosselló Vaquer, 2006: 69).

El segle XV estan documentades unes cases, pertanyents a Jaume de Móra, posseïdor de la cavalleria d'Estellencs, amb tafona, celler, casa del majoral i casa pels captius. També existirien espais pel bestiar divers i per una guarda de tres-centes ovelles. El 1576 a les cases estan documentats la torre, el celler, la tafona i la capella (Ordinas, Ordinas, Reynés, 1999: 20).

Extingida la cavalleria, al segle XIX, encara era la més gran del terme amb 715 quarterades.

L'any 1981 va ser adquirida per nous propietaris. El mateix any un franja de 283,5 ha va ser adquirida pel Consell de Mallorca, que la declarà finca d'utilitat pública el 1983.

Les cases estan situades sobre un turó al vessant nord del Puig de Galatzó. S'aixequen sobre un gran marge i formen un conjunt monumental organitzat entorn la clastra. Els quatre volums destinats a diferents usos i assentats en diferents cotes, presenten singularitats formals: són d'un i de dos aiguavessos, i de diferents alçades, de tres plantes els de nord-oest i del sud-oest, i de quatre els dos restants, tots ells amb coberta de teulada.

El cos de façana s'aixeca davant una carrera, orientat a llebeig. Està format per l'habitatge senyorial i la torre de defensa a migjorn, de planta quadrada i peu de murada. Una rampa empedrada dona accés al portal forà d'arc rodó, coronat amb dos escuts (EH-02), un de la família Fortuny (cinc pans negres sobre camp de plata) i l'altre de la família Móra.

Està estructurada en tres plantes. A la planta baixa s'obren quatre finestres, a la planta pis s'obren sis finestres amb tancaments de persiana mallorquina i a la planta porxo s'obren sis finestrons alineats amb les anteriors. A l'entorn de les obertures de les façanes sud-est i sud-oest queden restes d'una decoració per faixes blanques i ocre.

Els murs estan paredats en verd amb decoració mitjançant esgrafiats i pedretes encastades. Les cantoneres són de carreus de marès vist. Un pedrís discorre per tota la façana.

Traspassat el portal forà, un arc rebaixat dona accés a la clastra empedrada. A l'esquerra es localitzava una capella amb sostre pla i la cuina, enfront de la tafona i a la dreta les pallisses. Al costat del fúnebre de la coberta hi ha una espadanya.

La tafona ocupa gairebé tota l'ala de ponent. Actualment es troba abandonada i destinada a magatzem. Era originalment de dues bigues. El 1991 es conservava un quintar, una premsa mecànica, una caldera, un esportinador, el trull amb un rutlló modern i una tremuja metàl·lica i dos graners amb volta de canó.

Al nord-est s'adossa un buc dedicat a garrovera i cotxera mentre que a l'altre costat del camí hi ha els sestadors. A l'oest del conjunt es localitza una era.

Bibliografia	- AIRE (1991): Banyalbufar. XV Setmana de renovació educativa. - BYNE, Arthur; STAPLEY, Mildred (1987): Cases i jardins de Mallorca. J. J. de Olañeta, editor. Palma. Làmines 73-74. - JOVER PALMER, Joan Gabriel (1996): "Son Fortuny i la desmembració de la cavalleria de Son Serralta". Revista A vistas des poble. Número 2. Desembre 1996. - ORDINAS, Antoni; ORDINAS, Gabriel; REYNÉS, Antoni (1999): Son Fortuny nom per nom. Fodesma. Consell de Mallorca. Palma. - VALERO, Gaspar (1992): Camins i paisatges. Volum I. "El puig de Galatzó". Pàgines 33-63. J. J. de Olañeta, editor. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs. - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font. - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19.
Recursos web	- https://mesperestellencs.wordpress.com/
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Els paraments de les façanes presenten nombrosos descrostats, erosions i pegats de ciment.
Intervencions	La clastra ha sofert modificacions que l'han desfigurada. S'ha obert un portal de garatge al buc destinat a cotxera.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, el tractament dels paraments i la tipologia original de les obertures. La clastra. La tafona amb tots els seus elements associats. La capella. L'espadanya. La carrera. El pedrís. Els sestadors. L'era.
Intervencions preferents	Recuperació de la clastra amb els acabats originals i amb l'ús de tècniques i materials tradicionals. Adequació del portal de garatge.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, els sestadors i l'era, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

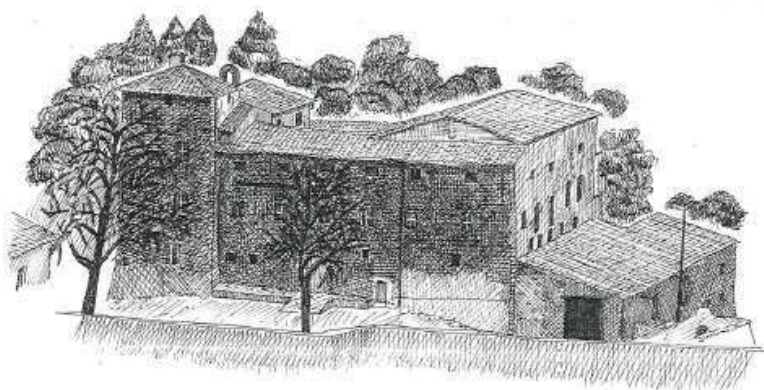

Son Fortuny

Gran enciclopèdia de Mallorca

Son Fortuny: nom per nom

Estellencs: imatges d'ahir

A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996)

AE-R02	Son Serralta de Dalt
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Son Serralta de Dalt
Tipologia	Cases de possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Documentades al segle XV. Ampliacions i reformes contemporànies.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00125
Referència cadastral	07021A004001250001XY		
Coord. UTM ETRS 89	X	456093	Y 4390582
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situada al nord del nucli urbà i a prop de la carretera Ma-10 i del camí vell de Banyalbufar (BE-C03).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

La possessió de Son Serralta, juntament amb Son Fortuny (AE-R01), era a la base de la cavalleria d'Estellencs, formada el 1234, tres anys després de la conquesta catalana. El 1383 la cavalleria fou adquirida per la família Serralta, mentre que a la meitat del segle XV les famílies Móra i Serralta posseïen indivisiblement la cavalleria. A finals del segle XVI la finca fou venuda als Moragues de Valldemossa.

El 1823 comencen les segregacions de la possessió inicial. Així es formaren ses Costes (AE-R22) i ses Amitges (AE-R08), i més modernament Son Serralta de Baix (AE-R21), Son Serralta d'Amunt i Son Serralta de Dalt, on es troben les cases primigènies.

El 1517, a les cases es documenten la torre de defensa i la tafona, gràcies a l'inventari que acompanya el testament del magnífic Berenguer Serralta, propietari de l'alqueria; en l'inventari de 1523 es relacionen també celler, botiga d'oli i molí (Rosselló Vaquer, 2006: 39-40).

Les cases s'organitzen entorn la clastra amb una sèrie de cossos d'un sol aiguavés -excepte al costat nord on tenen dos aiguavessos-. A causa de l'assentament sobre terrenys en pendent, les ales de la part occidental té tres plantes d'altura mentre que la part oriental té dues plantes d'altura. Tots els cossos presenten coberta amb teulada. Els murs de càrrega són de paredat en verd amb cantoneres de marès amb algunes peces de pedra viva a la base.

La façana principal s'orienta a migjorn. Està formada per addicció de dos volums, un original, on hi ha el portal forà, l'altre afegit, que tanca l'ala a la part de migjorn. Tenen la mateixa alçada i presenten el paredat en verd sense referir, la qual cosa permet apreciar les diferents seqüències constructives: en l'original, la pedra està disposada en filades; en l'annex, es trenca l'orde.

El portal forà s'obre en posició desplaçada a migjorn, és un arc ample, rebaixat amb dovellat de marès i brancals de pedra viva. En eix amb l'ingrés, a l'altura de la planta noble, es conserven dues mènsules corresponents a un matacà. Els buits es distribueixen de manera aleatòria amb diferents tipologies: un finestró atrompetat a mode d'espitllera, en planta baixa, i quatre finestres de llinda amb ampit motllurat, dues per planta. Just a sobre del matacà, un finestró. A l'esquerra del portal hi ha un cavalcador. Al cos annex hi ha dues obertures: una en planta baixa, de format quadrangular, i una en planta pis, també de llinda i llum ample amb brendolat de ferro. Clou la façana una cornisa senzilla de llivanya.

El cos oriental es correspon amb l'antiga tafona, la qual es troba sense coberta. Es conserva alguna peça aïllada com l'assentador de pedra i una cuixera. Al costat est de les cases s'adossa un aljub de planta rectangular.

Bibliografia

- JOVER PALMER, Joan Gabriel (1996): Son Fortuny i la desmembració de la cavalleria de Son Serralta. Revista A vistes des poble. Número 2. Desembre 1996.
- Diversos autors (2016): Ruta de Pedra en Sec: Itinerari senderista per la serra de Tramuntana. Consell de Mallorca.
- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes.
- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
- Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs.
- Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.

Recursos web

- <https://www.fotocasa.es/ca/>

Cartografia

- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació

Regular.
El cos corresponent a la tafona es troba sense coberta.

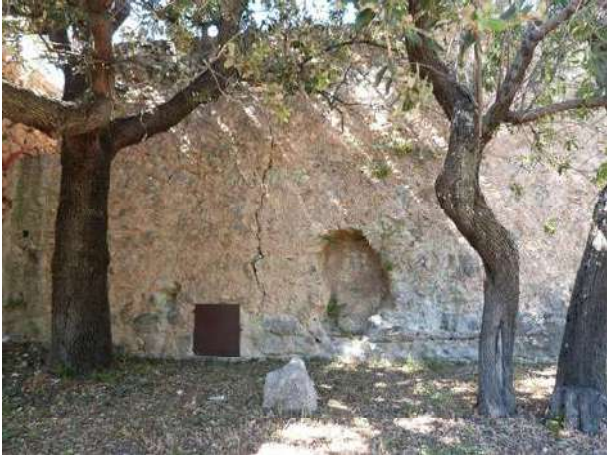
Intervencions

S'han recrescut els paraments i s'han renovat les cobertes. S'ha obert una galeria de llinda amb de ferro a la façana principal. S'han practicat nombroses obertures a les façanes nord i oest. S'ha obert una porta de cotxera a la planta baixa i un gran finestral amb arc apuntat a la planta pis de la façana oest. A la mateixa façana s'adossa una porxada de dues plantes, amb pilars d'obra, jàsseres, bigues i posts de fusta i coberta de teules.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, tractament dels paraments i tipologia original de les obertures, finestres, portals i espitlleres. Les restes del matacà. La clastra. L'aljub. El cavalcador. La tafona amb tots els seus elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar elements i volums no originals. Recuperar la volumetria, tipologia i acabat originals de tots els cossos i façanes amb tècniques i materials tradicionals.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

<https://www.fotocasa.es/ca/>

<https://www.fotocasa.es/ca/>

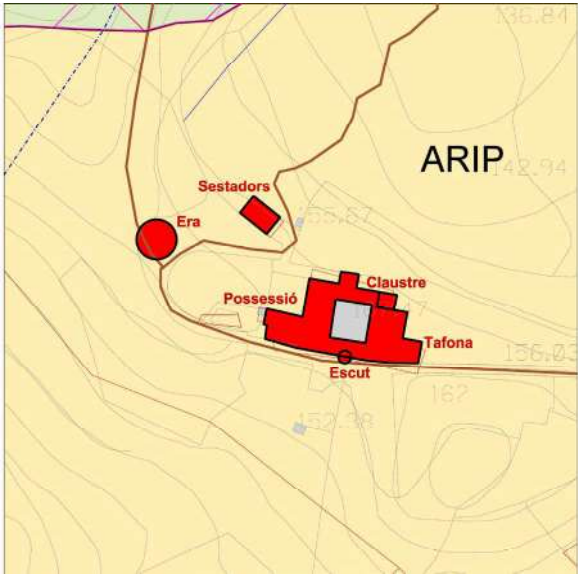
<https://www.fotocasa.es/ca/>

AE-R03	Es Collet
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Es Collet
Tipologia	Cases de Possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial i agropecuari
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Documentades al segle XVIII. Ampliació i reformes contemporànies.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00274
Referència cadastral	002100200DD59B0001WU		
Coord. UTM ETRS 89	X	455541	Y 4389996
Entorn	Sòl rústic. En un petit coll, dalt d'una zona de marjades, situada al nord-est del nucli urbà, a prop de la carretera Ma-10 i de l'antic camí reial (GR-221).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

És una de les possessions més grans del terme, amb sols 70 quarterades que ocupen terrenys marjats. La dimensió monumental de les cases evidencia la grandària dels terrenys que gestionava. Del conjunt de cases se'n pot suposar un origen d'època moderna, tot i que la primera notícia explícita de la seva construcció és de 1775, segons refereix Bover a *Estellencs: Descripción Histórico-Geográfica el 1831*. La modernitat dels edificis s'evidencia en el referit de morter amb dibuix de peces regulars i en la tipologia i sistematització regular dels buits de llinda.

Les cases s'aixequen davant una carrera, parcialment empedrada i delimitada per un banc corregut i paretó ornats amb bolles, on s'obre un portell que dona pas a un jardí petit situat en la marjada inferior. Disposen de torre de defensa (AM-04), tafona (BE-T04) i capella. S'estructuren entorn a la clastra amb cossos constructius d'una crugia i diverses alçades: les de ponent i migjorn, on hi ha la façana, són de tres plantes; les de tramuntana i llevant, de dues. Totes són d'una crugia amb coberta de teulada.

S'accedeix a les cases a través d'un portal forà de mig punt, adovellat i amb els brancals de pedra, coronat amb l'escut dels Cabot (EH-01) i la data de 1779; probablement, indica la data d'una reforma, tot i que segons la cronologia de Bover, es tractaria de la finalització de les obres de construcció. La resta de buits de façana estan articulats en cinc eixos verticals de balconeres en planta baixa -només dues- i noble, i finestrons quadrats al porxo; el que s'obre en eix amb el portal alberga la campana, assumint la funció d'espadanya.

El pas forà, empedrat, està cobert amb volta de creueria. A la dreta, un portal de llinda dona accés a la capella. La clastra està també empedrada, i disposa d'un coll de cisterna d'una sola peça de pedra tallada, amb la data inscrita de 1730. D'acord amb la informació del *Die Balearen*, en el segle XIX estava ombrejada amb un emparat i disposava d'una font.

Al cos de ponent hi ha els estables, en planta baixa, i la casa dels senyors, en planta pis. Destaca l'empedrat dels estables, amb grans pedres planes procedents de la cala del terme. Al cos de tramuntana hi ha la casa dels amos, amb terrassa annexa en la façana posterior. La torre tanca l'extrem nord-oriental; és de planta quadrada, construïda amb paredat en verd i rematada amb merlets de diferent secció. L'aspecte decoratiu de la configuració dels elements fa pensar en un origen no defensiu (NNSS 2006). Tot i la seva condició BIC des del 1993, seria necessari un estudi arqueològic.

L'ala de llevant és ocupada per la tafona (BE-T04) i la botiga de l'oli, que presenten estructura independent. La tafona és de gran alçada, amb coberta d'embigat a un vessant. Té doble accés des de la carrera i des de la clastra. Va ser reformada a la dècada de 1920 i electrificada. Es conserven el trull, la premsa hidràulica, l'arbre, també electrificat, i els graners. Contigua a la tafona hi ha la botiga de l'oli, amb coberta de voltes de creueria. Conserva tots els dipòsits per a l'extracció i conservació de l'oli, els aixecats sobre el paviment i els excavats. Adossada a la tafona hi ha un aljub, que s'aixeca just a l'entrada de la carrera, amb paret lateral formant petits marges esgraonats.

A la part de tramuntana hi ha un cos amb terrassa en planta pis, adossat a l'ala original, que és de construcció posterior i no presenta interès patrimonial.

Bibliografia	- Diversos autors (2016): Ruta de Pedra en Sec: Itinerari senderista per la serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs. - Mascaró Passarius, J. (1964): Corpus de Toponimia de Mallorca. Gráficas Miramar.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

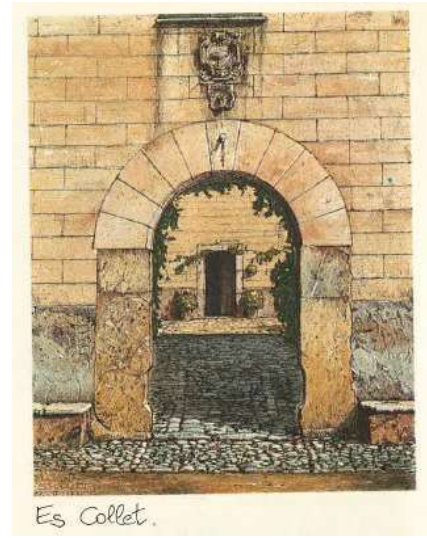
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Ampliació amb cos adossat en ala septentrional.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, tractament dels paraments i tipologia original de les obertures. Els empedrats del pas forà, la clastra i estables. La clastra. L'aljub. El pedrís. La tafona amb tots els seus elements associats. La botiga de l'oli amb elements associats. La campana.
Intervencions preferents	Reparar crull en façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, l'era i els sestadors, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta. Està dins la zona monumental del jaciment arqueològic Es Collet JA-09.

Documentació fotogràfica

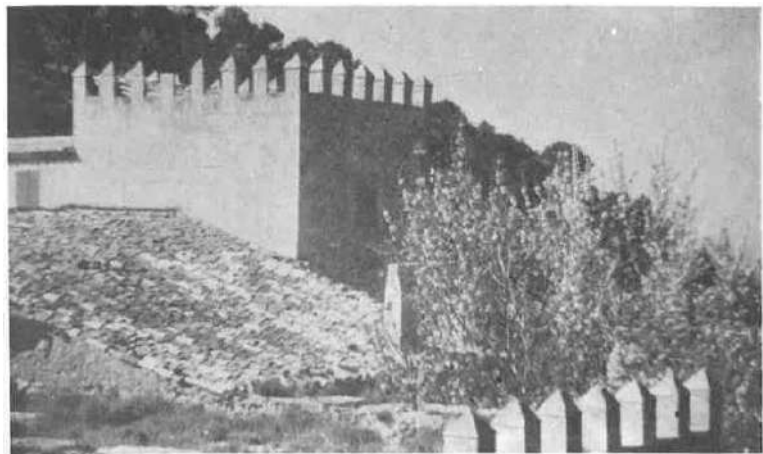

Es Collet.

Gran enciclopèdia de Mallorca

Guia de la Mancomunitat de Tramuntana (2002)

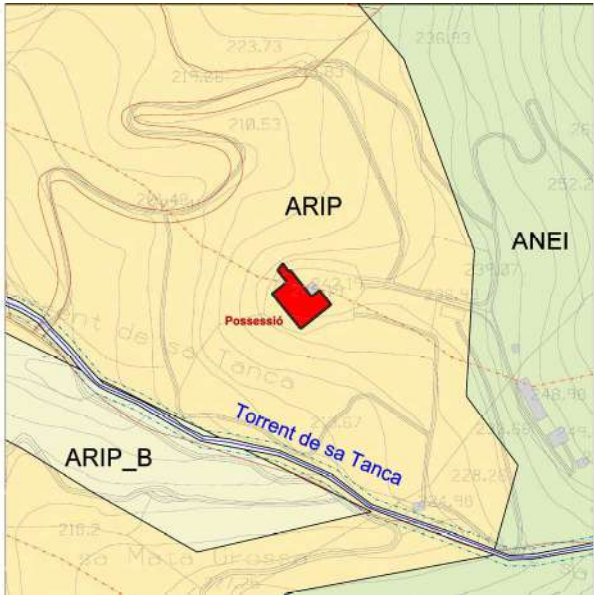
ES COLLET, (ESTELLENCs).

Corpus de Toponímia de Mallorca (1964)

AE-R04	Es Putxet
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Es Putxet
Tipologia	Cases de possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional amb influències d'arquitectura senyorial
Cronologia	Segles XVII-XX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00015
Referència cadastral	07021A004000150001XI		
Coord. UTM ETRS 89	X	456292	Y 4390384
Entorn	Sòl rústic. Al cim d'un turó marjat situat entre Son Serralta de Dalt (AE-R02) i Ses Costes (AE-R22).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Les edificacions es diferencien entre la casa dels senyors i la casa dels amos. La primera s'orienta al nord-oest. El cos principal té tres plantes i presenta dos portals de llinda i una finestra a la planta baixa. Una escala de tres trams amb balustrada als dos costats permet l'accés a un portal amb una porxadeta de teules situat a la planta pis. A cada costat hi ha una finestra. A la planta porxo hi ha dos ulls de bou de format el·líptic i quadrifoliats. L'escala deixa un pas davant el portal principal de la planta baixa. Clou la façana una cornisa senzilla. A la dreta del cos principal hi ha un cos de dues plantes. Té un portal d'arc escarser i un portal allindanat a la planta baixa. A la planta pis s'obren una finestra balconera central i una finestra a cada costat. A l'esquerra del cos principal es disposa un buc d'una planta i un aiguavés amb coberta de teules orientat al sud-est. La façana sud-est presenta una sèrie de portals en planta baixa i finestres en planta pis així com una escala adossada que permet l'accés a un portal de la planta pis. A la façana nord-oest hi ha una finestra i dos portals que donen accés una terrassa amb balustrada. A l'extrem nord ressortint del pla de façana hi ha un buc d'una planta i coberta de teules a quatre aiguavessos amb una galeria vidriada i una terrassa amb balustrada.

La casa dels amos s'orienta al sud-oest. Té dues plantes d'altura. Hi destaca el portal forà d'arc rodó, amb dovelles de marès i brancals i llindar de pedra viva. A cada costat del portal hi ha una finestra. A la dreta del portal hi ha un ferro i una anella fermadora i un pedrís. A la planta pis hi ha una finestra balconera amb una finestra a cada costat. Clou la façana una cornisa de caps de teula. A la dreta del cos principal hi ha un buc d'una planta i coberta plana amb terrat i balustrada. S'hi accedeix per un portal d'arc rodó amb dovelles i brancals de marès.

Les cobertes dels distints cossos són de teula àrab. Els paraments estan paredats en verd, referits i pintats de blanc. Els tancaments de les finestres són de persiana mallorquina de color verd. Davant la casa dels amos hi ha un tram de carrera empedrada. Davant la casa dels senyors hi ha un jardí on són emprats com a elements decoratius el quintar i el rutló de l'antiga tafona.

Bibliografia	- Jover Palmer, Joan Gabriel (1996): "Son Fortuny i la desmembració de la cavalleria de Son Serralta". Revista A vistes des poble. Número 2. Desembre 1996. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Els paraments presenten algun descrostats i ennegriments per humitats.

5. Protecció patrimonial

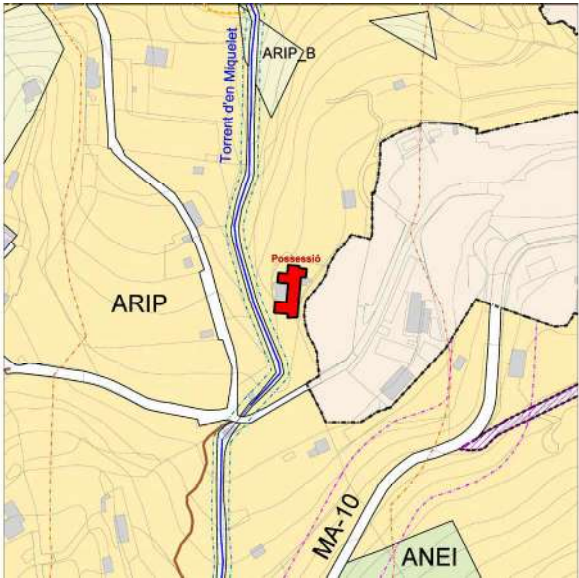
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura i façanes incloent el tractament del parament i les obertures originals. El pedrís i ferro amb anella fermadora de la casa dels amos. La carrera davant la casa dels amos. La cornisa de caps de teula de la casa dels amos. Les terrasses amb balustrada de la façana nord-oest. El buc amb galeria vidriada de la façana nord-oest.
Intervencions preferents	Reparar els desperfectes del parament.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta

AE-R05	Son Garriga
Nivell de Protecció	
A	

1. Identificació	
Denominació	Son Garriga / s'Era d'en Garriga / Cal sen Garriga
Tipologia	Cases de possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Documentades el 1787

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	003	Parcel·la	00183	
Referència cadastral	07021A003001830000ZT			
Coord. UTM ETRS 89	X	455242	Y	4389283
Entorn	Sòl rústic. A una zona d'antigues marjades situada a l'oest del nucli urbà i al costat de la carretera vella d'Andratx.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Cases de la possessió també denominada Era d'en Garriga. Va pertànyer a Joaquim Maria Bover, historiador i destacat representant de la Il·lustració mallorquina. L'autor documentà les cases el 1755, en l'inventari dels béns de Cristòfol Bover i Berenguer, sucrer, signat el 12 de setembre (Bover, 2001: 21). Llavors les terres es destinaven al conreu de la possessió, que es dedicava als productes usuals del lloc: olivar, vinya i hortalisses.

Les cases són un conjunt de bucs i construccions auxiliars annexes, sense formar clastra tancada. El buc principal, destinat a habitatge, és el que té valor patrimonial.

La casa s'aixeca davant una carrera, parcialment empedrada, amb orientació a llevant. És de planta rectangular, dos aiguavessos i dues plantes, amb coberta de teules. Els murs de càrrega són de paredat en verd amb cantoneres de pedra.

El portal forà és d'arc rodó. Als extrems de la façana hi ha dos portals amb llinda. A la planta pis s'obren quatre finestres amb ampit motllurat i una finestra que ha estat redimensionada o és de nova construcció. La façana conserva restes d'una decoració amb pedretes incrustades. Es tanca amb cornisa de sis filades de teules.

Al sud de les cases es localitza l'aljub de Son Garriga (BE-AL02).

Bibliografia	- Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs. - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo. Els paraments presenten algun descrostats i ennegriments per humitats.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura i façanes incloent el tractament del parament amb restes de pedreny incrustat i les obertures originals. La carrera empedrada. La cornisa de sis filades de teules.
Intervencions preferents	Reparar els desperfectes del parament.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta. Està dins l'entorn de protecció del conjunt històric d'Estellencs (JA-10 i CH-01).

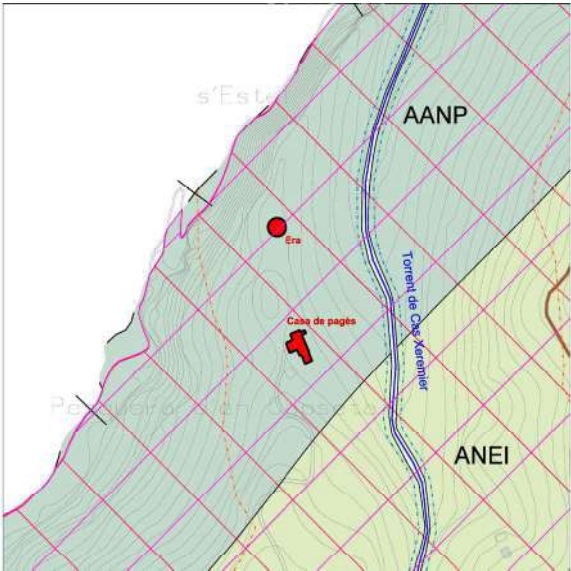
Documentació fotogràfica

AE-R06	Cas Xeremier
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Cas Xeremier
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Entre finals del segle XVIII i principis del segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	002	Parcel·la	00042
Referència cadastral	000500600DD58G0001AS		
Coord. UTM ETRS 89	X	454062	Y 4389404
Entorn	Sòl rústic. A una zona d'antigues marjades situada al costat del camí de Cas Xocolater, entre Son Estufat i Cas Xocolater (AE-R07).		

Situació	Fotografia
 Mapa de situació de Cas Xeremier. El mapa mostra una zona rural amb línies de contour i una xarxa de carreteres. A la part superior dreta, hi ha una zona etiquetada com 'AANP'. A la part inferior dreta, hi ha una zona etiquetada com 'ANEI'. Al centre, hi ha una zona etiquetada com 'Casa de pagès' amb un símbol de casa. A la part superior esquerra, hi ha una zona etiquetada com 's'Est'. A la part inferior esquerra, hi ha una zona etiquetada com 'Pobles de Son Xocolater'. A la part superior, hi ha una zona etiquetada com 'Torre de Cas Xeremier'.	 Fotografia de Cas Xeremier. La fotografia mostra una casa de pedra amb un tejat de teula, situada en un entorn rural amb arbres i vegetació.

3. Descripció

La casa s'aixeca orientada a llevant. És de planta rectangular, un aiguavés i dues altures amb coberta de teules. És una construcció de paredat en verd amb cantoneres de pedra. La façana mostra el pedreny amb amples juntes de morter, tot sense referir. El portal d'ingrés és de llinda, com també la resta de buits, tots amb faixa de referit i oberts formant eixos verticals. Destaca el portal de l'antic estable que conserva la llinda de llenya. Entre ambdós hi ha un pedrís corregut, adossat a la façana i es clou amb cornisa de doble filada de caps de teula. A l'extrem nord-est de la façana hi ha adossat un petit cos, d'una sola alçada i amb el mateix sistema constructiu i tractament formal que la resta de la casa. A la carrera del davant hi destaca el coll de cisterna, de secció circular. A les façanes est i sud s'adossen sengles bucs d'una altura i un aiguavés amb coberta de teules. A 60 metres al nord de les cases es localitza una era que presenta garlanda i té 14 metres de diàmetre.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo. Els paraments presenten algun descrostats i ennegriments per humitats.
Intervencions	Les cases han estat completament rehabilitades.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura i façanes incloent el tractament del parament i els buits amb faixat decoratiu. La carrera amb coll de cisterna. El pedrís. El portal d'estable. L'era.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases i l'era, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

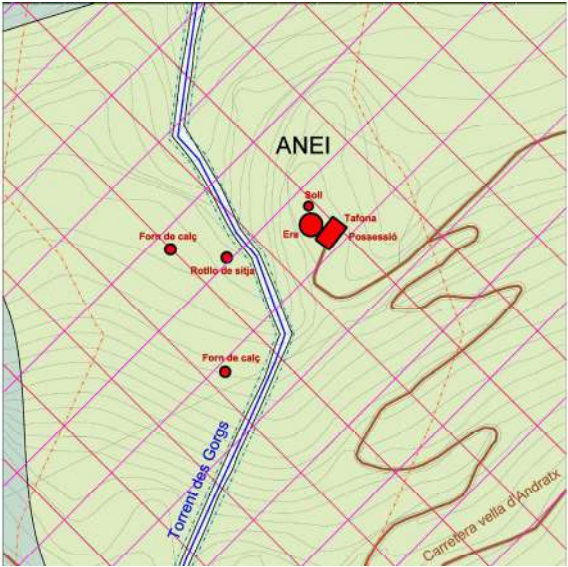

Era

AE-R07	Cas Xocolater
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Cas Xocolater
Tipologia	Cases de possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XVI. Any 1592.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001	Parcel·la	00009
Referència cadastral	000900100DD58G0001OS		
Coord. UTM ETRS 89	X	453794	Y 4389001
Entorn	Sòl rústic. A una zona d'antigues marjades situada al final del camí de Cas Xocolater, entre Cas Xeremier (AE-R06) i Can Pruaga.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa de possessió ubicada en un entorn de morfologia irregular que limita amb la mar, caracteritzada per petites elevacions amb pendents pronunciats, valls estrets, articulat amb marjades a la part de terra i ocupat per pinar la part de la mar.

La casa s'asseu sobre una de les elevacions, tota articulada en marjades estretes. Forma un cos compacte, aïllat, de planta rectangular, amb tan sols un petit cos annex a la façana sud-oest. Destaca per una combinació singular entre construcció rústica i resolució formal regular, amb un predomini particular de la pedra. En l'actualitat està en procés de restauració dels acabats exteriors i de rehabilitació de l'interior.

És una construcció de paredat en verd, cantoneres de pedres prismàtiques i de marès en els trams superiors, dos aiguavessos i amb coberta de teulada a dos vessants sobre els costats llargs. Està encarada a migjorn i s'aixeca en diferents cotes, provocant l'existència de diversos nivells de forjats dins del mateix aiguavés.

La façana principal exemplifica les principals característiques de l'element. És d'una llargària considerable i s'assenta sobre dues cotes, de manera que disposa d'una filada vertical de reforç a la part occidental, mentre que disposa de diferents alçades: planta baixa i porxo a la que se suma una planta semisoterrada en la zona oriental, situada en cota inferior. La façana presenta una articulació prou regular, tot i que no sistematitzada en eixos. El portal d'ingrés s'obre al bell mig; és d'arc rodó, amb brancals i dovelles de peces de marès simples, sense regràs; en la zona occidental, un portal de llinda, antic accés a dependència agropecuària; entre ambdós, un finestró. En planta porxo, quatre finestres quadrangulars amb ritme 1+2+1. La zona oriental, en cota inferior, està ocupada per la tafona i la botiga de l'oli; aquesta tenia accés directe des de la carrera a través d'un portal de llinda que conserva el travesser de llenya. Disposava d'una finestra a sobre que es correspon amb la planta baixa de l'habitatge.

La façana es completa amb tres pedrissos correguts, disposats entre els dos portals, fins al límit del canvi de cota. Hi destaca, la presència de mènsules de pedra encastades al mur a l'altura de la línia de forjat, que són testimoni d'un antic emparat ja desaparegut.

En l'actualitat els murs es presenten majoritàriament vists, sense referir. Així mateix, es conserven les restes d'un referit de morter acabat amb esgrafi format amb l'empremta de la paleta. Tots els buits, excepte el de la botiga de l'oli, estan emmarcats amb referit emblanquinat.

La façana principal està precedida per una carrera tota empedrada. La banda occidental està parcialment enjardinada i delimitada per un mur baix de paredat, que la separa del camí, sobre el qual discorre la canal de test que portava l'aigua d'una font propera a les cases (BE-F09). En l'actualitat, el recorregut és incomplet. En la part oriental, la carrera baixa a la zona de la tafona amb una rampa esglaonada limitada pel mur d'un marge inferior i per les floracions rocoses del terreny natural.

En la façana occidental s'obren un portal de llinda en planta baixa i el del sostre en planta porxo, ambdós en el segon aiguavés. En primer aiguavés hi ha el cos annex de l'antic forn i una petita botiga o espai cobert, tot sota coberta plana. S'hi accedeix per escala posterior que condueix, també, al sostre.

La façana oriental és de tres alçades. Disposava d'obertures en cada una de les plantes i dels aiguavessos; en el segon, el portal de la tafona.

La façana posterior limita amb una terrassa i part de l'aljub, per la qual cosa l'espai corresponent a la planta baixa del segon aiguavés està parcialment soterrada. S'hi obren alguns finestrons i algunes finestres en el porxo, totes amb llinda de llenyam.

La recollida d'aigua pluvial es fa amb canals metàl·liques en la façana principal, mentre que s'han conservat les de fang en la posterior. A l'interior, en procés de rehabilitació, es conserva la foganya amb pinta i bancs.

Bibliografia	- Díaz, Carles (1997): "Excursió a la cala de Can Pruaga". Revista A vistes des poble. Núm. 3. Abril 1997. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Està restaurada i rehabilitada (en obres).
5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura i façanes incloent el tractament del parament i les obertures originals. La foganya amb pinte de fusta i bancs d'obra. La carrera empedrada. Les mènsules de pedra. La pica. La canal de teules de la façana nord-oest. L'espai marjat.
Intervencions preferents	Substituir la fusteria metàl·lica per fusteria tradicional.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant les cases, la font (BE-F09) i el conjunt etnològic (BE-CE20) annex, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica adjunta.

Documentació fotogràfica

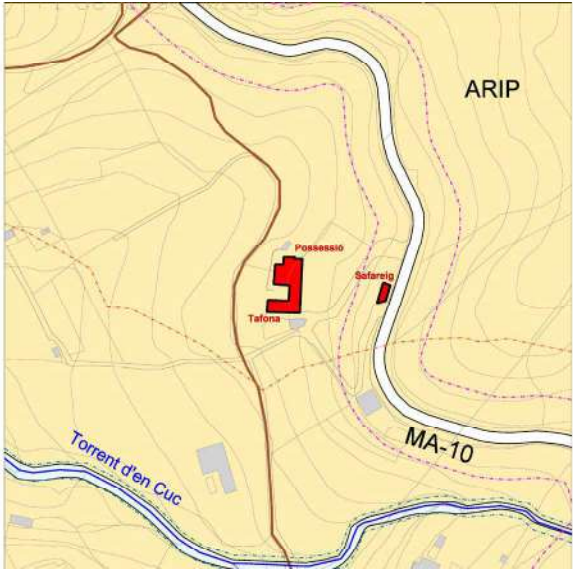

AE-R08	Ses Amitges
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Ses Amitges
Tipologia	Cases de possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datables al segle XIX. Reforma i rehabilitació segle XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00045
Referència cadastral	07021A003000450001XZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455829	Y 4389847
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades al costat de la carretera Ma-10, entre es Collet (AE-R03) i es Serral (AE-R09).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
La possessió es formà a principis del segle XIX del procés de segregació de Son Serralta (AE-R02). La dada, juntament amb les característiques constructives, permet deduir una cronologia tardana per a les cases, essencialment, del segle XIX. Les cases s'organitzen entorn d'una clastra. El cos del sud, destinat a habitatge, té tres plantes d'altura, un aiguavés i coberta de teules. La construcció és de paredat ne verd, que queda vist en façana sense referir. El portal forà s'obre en el centre; és d'arc de mig punt, amb brancals de pedra i dovellat de marès. La resta d'obertures s'arregleren regularment en tres eixos amb finestres de composició vertical; en l'eix central, sobre el portal d'ingrés, hi destaca una finestra balconera, amb balcó tancat amb breu de ferro. La façana es completa amb un pedrís que discorre mitja façana fins al portal d'ingrés. El cos oriental de la clastra té dues plantes. A la planta baixa s'obren dos portals de llinda i una finestra central mentre que a la planta pis s'obren tres finestres alineades amb les obertures inferiors. A la façana s'adossa un coll de cisterna de secció circular i una pica de pedra. El cos del nord es correspon amb la tafona (BE-T02). Té un portal amb llinda de fusta a la planta baixa i una finestra balconera a la planta pis. També té un portal rodó una finestra de nova obertura a la façana oest a la qual s'adossa una porxada. Totes les façanes es clouen amb un ràfec de marès i una filera de caps de teula. Al costat de la carretera Ma-10 es localitza un safareig de forma trapezoidal.	
Bibliografia	- Jover Palmer, Joan Gabriel (1996): "Contra l'oblit". Revista A vistes des poble. Núm. 2. Desembre 1996. - Diversos autors (2016): Ruta de Pedra en Sec: Itinerari senderista per la serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs. - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma. - Mascaró Passarius, J. (1964): Corpus de Toponimia de Mallorca. Gráficas Miramar.
Recursos web	- https://www.fotocasa.es/ca/
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo. Els paraments presenten algun descrostats i ennegriments per humitats.
Intervencions	Les cases foren rehabilitades i ampliades als anys 80 del segle XX. Foren renovades les cobertes i es practicaren noves obertures a les façanes. S'adossà una porxada a la façana de la tafona. Es començà un nou buc de totxos a la coberta del cos oriental de la clastra que ha restat sense finalitzar amb resultat discordant.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura i tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits originals. El coll de cisterna adossada a la façana del cos oriental de la clastra. El pedrís de la façana principal. El portal d'ingrés. El portal de la tafona (BE-T02). El safareig
Intervencions preferents	Donar un tractament tradicional a la coberta del buc a mig fer.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases i el safareig, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Coll de cisterna

Portal de la tafona

Safareig

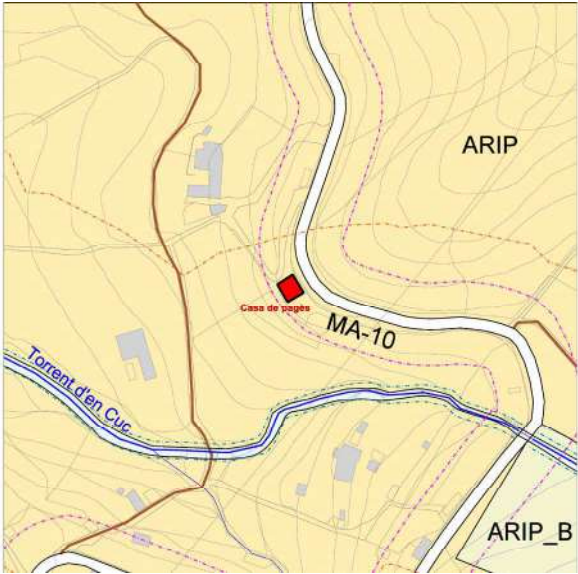

<https://www.fotocasa.es/ca/>

AE-R09	Es Serral
Nivell de Protecció	
A	

1. Identificació	
Denominació	Es Serral
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datables al segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00063
Referència cadastral	000101600DD58H0001IZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455877	Y 4389778
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades al costat de la carretera Ma-10, entre ses Amitges (AE-R08) i Can Rave de Dalt (AE-R20).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Casa de pagès, de construcció uniforme d'un sol buc de tres plantes, dos aiguavessos i coberta de teulada a dos vessants. La regularitat compositiva i la tipologia dels buits permeten proposar una cronologia contemporània, probablement, de primera meitat del segle XIX. S'aixeca davant una petita carrera pavimentada. És una construcció de paredat en verd i cantoneres de marès. La façana principal està referida i pintada de blanc amb un sòcol de ciment aplicat a la tirolina. Els buits s'obren en tres eixos verticals de finestres en planta baixa i pis, i finestrons el·líptics al porxo, tots requadrats amb marès. A l'eix central s'obre el portal d'ingrés, de mig punt, tot definit en marès. Té un petit cos annex en una façana lateral de sud-est, que no té interès patrimonial ni suposa una minva dels valors patrimonials de l'element catalogat.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura i tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. El pedrís. El portal d'ingrés.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

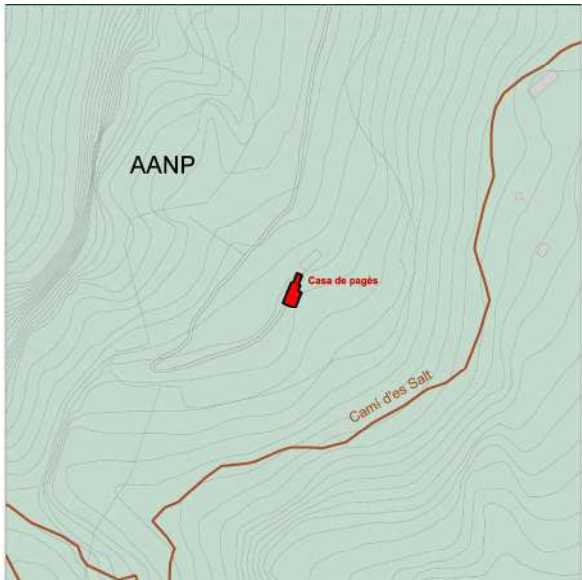

AE-R10	Es Salt d'es Putxet
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Es Salt d'es Putxet
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XVIII. Rehabilitació contemporània.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00015
Referència cadastral	07021A004000150000ZU		
Coord. UTM ETRS 89	X	456844	Y 4390085
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades al nord-oest del municipi, a prop de la partió amb Banyalbufar i de la finca pública de Planícia.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Casa de pagès, de construcció uniforme d'un sol buc de tres plantes, dos aiguavessos i coberta de teulada a dos vessants. La regularitat compositiva i la tipologia dels buits permeten proposar una cronologia contemporània, probablement, de primera meitat del segle XIX. S'aixeca davant una petita carrera pavimentada. És una construcció de paredat en verd i cantoneres de marès. La façana principal està referida i pintada de blanc amb un sòcol de ciment aplicat a la tirolina. Els buits s'obren en tres eixos verticals de finestres en planta baixa i pis, i finestrons el·líptics al porxo, tots requadrats amb marès. A l'eix central s'obre el portal d'ingrés, de mig punt, tot definit en marès. Al costat esquerre hi ha un coll de cisterna de secció quadrangular, adossada a la façana, i a la dreta un pedrís. Té un petit cos annex en una façana lateral de sud-est, que no té interès patrimonial ni suposa una minva dels valors patrimonials de l'element catalogat.	
Bibliografia	- Valero, Gaspar (1992): Camins i paisatges. Volum IV. "La font del Garbell. Des d'Estellencs fins a Banyalbufar". Editorial Olañeta. Pàgines 673-688. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Les cases han estat rehabilitades. Han recrescut el paraments i s'ha renovat la coberta.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura i façanes incloent el tractament de les façanes i les obertures de la façana principal. El coll de cisterna. El pedrís.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

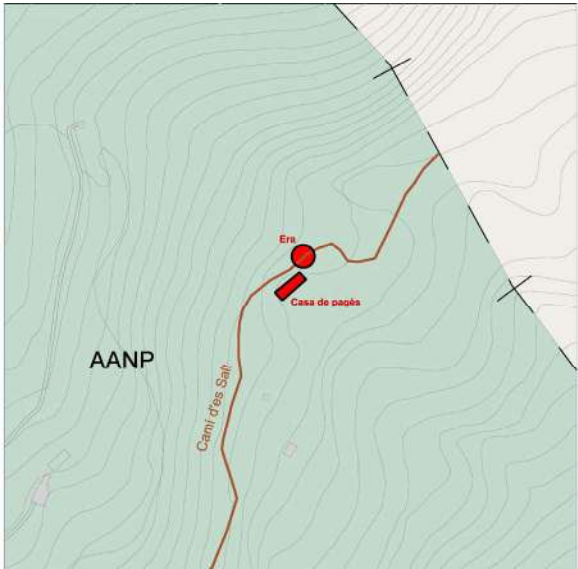
Documentació fotogràfica

AE-R11	Es Salt d'es Fonollar
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Es Salt d'es Fonollar
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XVII.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00022
Referència cadastral	07021A004000220000ZB		
Coord. UTM ETRS 89	X	456992	Y 4390209
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades al nord-est del municipi, a prop de la partió amb Banyalbufar i la finca pública de Planícia.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa de pagès que situada entre marjades, que s'aixeca sobre un terreny marjat intermedi. El lloc està documentat el 1633, quan era propietari Gabriel Balaguer.

És una construcció de paredat en verd, amb pedres disposades en filades, amb junta de morter i sense referir. És de planta rectangular, d'un aiguavés i de planta baixa i porxo. Està parcialment esbucada.

Disposa de dos portals oberts als laterals: el d'ingrés a la casa, és rodó amb brancals estrets i dovellat ample de marès; a l'altre costat, un portal rectangular amb llinda de fusta. En el porxo s'obren tres finestres quadrangulars definides amb marès, una en eix amb el portal rodó.

Clou la façana una cornisa de caps de teula. A l'esquerra del portal principal hi ha un pedrís. La carrera conserva gran part de l'empedrat original.

Al nord de les cases hi ha una era de 13,5 metres de diàmetre amb garlanda. Vora les cases, a més de l'era, destaquen els elements destinats a la captació i l'emmagatzemament de l'aigua, com un pou cobert amb capelleta i un aljub (BE-AL04) cobert amb volta rebaixada.

Bibliografia	- Valero, Gaspar (1992): Camins i paisatges. Volum IV. "La font del Garbell. Des d'Estellencs fins a Banyalbufar". Editorial Olaneta. Pàgines 673-688. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. La casa està en runes.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura incloent-hi el tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. El pedrís. La carrera empedrada amb marjada. L'era.
Intervencions preferents	Obres urgents de recuperació de les parets esbaldregades i coberta. Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Carrera i pedrís

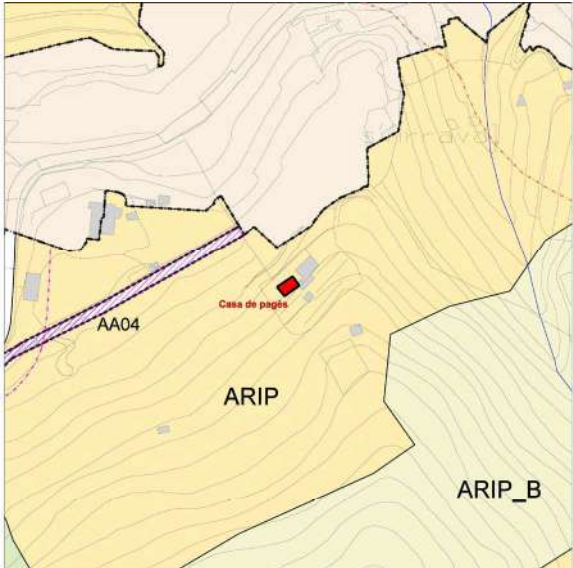

Era

AE-R12	Hort de Ca l'amo en Pau
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Hort de Ca l'amo en Pau
Tipologia	Cases de Pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00022
Referència cadastral	07021A004000220000ZB		
Coord. UTM ETRS 89	X	456992	Y 4390209
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situades al sud-oest del nucli urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa que s'aixeca adossada a una marjada. És de planta rectangular, d'un sol aiguavés, tres plantes i coberta de teulada. Tot i que no és simètrica, presenta un cert equilibri compositiu.

Està construïda amb paredat en verd i cantoneres de pedra viva. Les façanes mostren la pedra vista amb junta ampla de morter. L'ingrés d'arc rebaixat, està desplaçat a un costat; la resta de buits són finestres de rectangulars de composició vertical, que disposen d'ampit de fiola de test i totes estan emmarcades de referit emblanquinat i persiana mallorquina de tancament. Es disposen en dos eixos, un marcat pel portal; altres dues finestres es troben als extrems, fora d'eix. Clou la façana una cornisa de peces de llivanya. Al davant, carrera empedrada.

Les façanes laterals presenten el mateix tractament amb una finestra a la planta baixa i una finestra a la planta porxo i el parament referit de ciment a la planta porxo.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
---------------------	---

Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
---------------------	--

Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.
--------------------	--

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
-----------------------------	-----

Intervencions	Les cases s'han rehabilitat.
----------------------	------------------------------

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
----------------------------	--

Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
----------------------	---------------------------------------

Elements a preservar	La volumetria i tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. La carrera empedrada.
-----------------------------	--

Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements.
---------------------------------	--

Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
----------------------------------	---

Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.
----------------------------	--

Documentació fotogràfica

AE-R13	Es Fonollar
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Es Fonollar
Tipologia	Cases de possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00134
Referència cadastral	000101300DD58H0001RZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455358	Y 4389733
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situades al nord del nucli urbà al costat del camí de la Mar o d'es Fonollar.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa orientada al sud-oest amb dos aiguavessos de distinta altura i coberta de teula. És una construcció de paredat en verd amb cantoneres de marès excepte a la base que són de pedra viva.

La façana principal té tres plantes d'altura i es troba referida, amb sòcol tractat a la tirolesa. Els buits s'obren arrencats, seguint una certa regularitat. En planta baixa hi ha tres portals de llinda i una finestra. A la planta pis quatre finestres amb fillola i tancaments de persiana mallorquina. A la planta porxo s'obren dues finestres. Clou la façana una cornisa de caps de teula que també és present a les façanes sud-est i nord-oest.

Totes les obertures de la façana principal tenen com emmarcat una faixa de referit de ciment amb esgrafiats simulant carreus. Davant les cases hi ha una carrera empedrada, amb un coll de cisterna i una caseta d'una planta i un aiguavés amb coberta de teules.

Al costat nord-oest de les cases s'adossa un buc de dues plantes i coberta plana amb terrat i balustrada. A la planta pis presenta una finestra amb el mateix tractament que els del buc principal. Al cantó nord s'adossa una porxada amb coberta de teules.

Al costat nord-oest s'adossen dos bucs d'una planta i un aiguavés, sense interès patrimonial. A 50 metres al sud de la casa i al costat del camí hi ha un safareig rectangular.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	A la façana sud-oest s'ha obert un portal de garatge.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura, tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. La cornisa de caps de teula. La carrera empedrada. El coll de cisterna. El safareig.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Carrera empedrada

Coll de cisterna

Safareig

Carrera empedrada

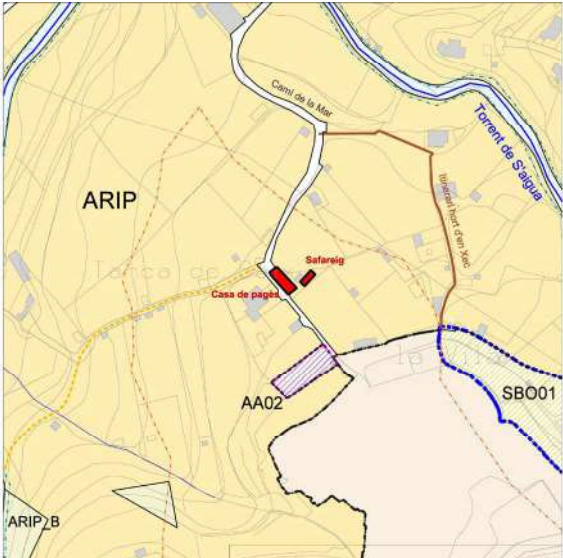

Caseta

AE-R14	Sa Tanca de Baix
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Sa Tanca de Baix
Tipologia	Cases de possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX. Any 1834.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00132
Referència cadastral	07021A003001320000ZE		
Coord. UTM ETRS 89	X	455392	Y 4389571
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situades al nord del nucli urbà al costat del camí d'es Fonollar.		

Situació	Fotografia
 Mapa de situació de Sa Tanca de Baix. El mapa mostra la zona de Sa Tanca de Baix, amb el camí de la Mar i el torrent de S'algua. S'indica la casa de pagès i la parcel·la AA02. El mapa també mostra la zona de ARIP i la zona de SBO01.	 Fotografia de Sa Tanca de Baix, una casa de pedra amb un arxena i una porta d'arc, situada a la base d'un turó rocos.

3. Descripció

Casa orientada al nord-est i amb façana posterior al camí d'es Fonollar. Té tres plantes d'altura i un sol aiguavés amb coberta de teula. Els paraments estan paredats en verd amb junta ampla de morter i pedra vista, amb franges de referit de ciment al sòcol, sota la cornisa i a una faixa vertical que recorre tota la façana.

L'ingrés s'obre en el tram central amb arc rodó amb dovelles de pedra. A sobre hi ha una làpida de pedra amb la inscripció: "AVE MARIA / IHS/ AÑO 1834 / JUAN / MOREY".

La resta de buits es distribueix aleatòriament, sense formar eixos, i amb diferents acabats: en planta baixa, dues finestres; en planta pis, també dues finestres, una d'elles amb fillola de pedra; a la planta porxo quatre finestres, una d'elles amb fillola de pedra. Tots els tancaments de les finestres excepte les dues més petites són de persianes mallorquines. Clou la façana una cornisa de caps de teula. La façana nord-oest està referida de ciment i presenta una finestra a cada planta. La façana sud-est presenta el mateix tractament que la façana principal i no té cap obertura. La façana sud-oest està paredada en verd i referida de ciment al sòcol i a l'acabament de la façana. S'hi obren tres finestres de nova obertura. Davant la casa hi ha un safareig rectangular.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
---------------------	---

Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
---------------------	--

Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.
--------------------	--

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
-----------------------------	-----

Intervencions	-
----------------------	---

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
----------------------------	--

Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
----------------------	---------------------------------------

Elements a preservar	La volumetria, estructura i tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. El safareig.
-----------------------------	---

Intervencions preferents	Donar a la façana nord-oest el mateix tractament del parament de la façana principal.
---------------------------------	---

Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
----------------------------------	---

Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.
----------------------------	--

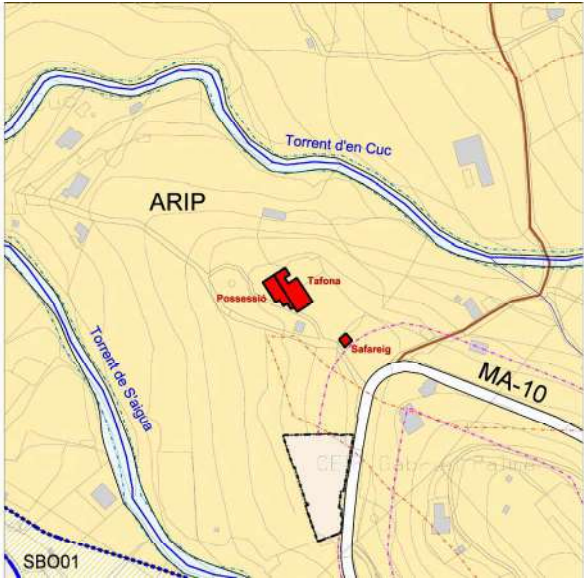
Documentació fotogràfica

AE-R15	Es Millar
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Es Millar / Es Millà
Tipologia	Cases de possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XVIII

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00078
Referència cadastral	000102900DD58H0001YZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455672	Y 4389662
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situades al nord del nucli urbà a prop del camí vell de Banyalbufar (BE-C03).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Cases de possessió, documentades al segle XVIII. El 1787 tenia cases i hort, i es conreaven cereals i lleguminoses. A més, amb l'aigua a la qual tenia dret de Son Fortuny, s'hi sembraven hortalisses.

El casal està orientat a sud-oest. És una construcció de paredat en verd i cantoneres de pedres prismàtiques, que presenta estructura de planta baixa i dues altures, amb coberta de teulada i amb diversos cossos afegits.

El portal d'ingrés és d'arc de mig punt. A sobre el portal hi destaca placa de pedra representant un calze i els monogrames de Crist i de la Verge Maria. Clou la façana una cornisa de caps de teula. La resta de buits són de llinda i s'obren alineats en eixos en les plantes baixa i pis, amb finestra balconera central; en el porxo, quatre finestrons de nova construcció. Totes les finestres presenten una fillola de pedra.

La façana presenta un revestiment decoratiu amb aterracat amb macs incrustats que defineixen motius geomètrics entorn de les obertures. Aquesta decoració també es concreta en tres creus, dues flanquejant el portal principal, a l'altura del segon pis.

Al costat sud-est s'adossen una porxada i un buc de dues plantes i un aiguavés disposat de manera transversal a les cases.

Al costat nord-est es localitza la tafona (BE-T03), que conserva els elements principals.

Al costat del camí que condueix a la casa hi ha un safareig rectangular, alimentat pel sistema hidràulic de la font del Forat d'Amunt (BE-SH-01).

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. La coberta del segon aiguavés presenta un esfondrament parcial. Els paraments presenten erosions i descrostats.
Intervencions	S'han recrescut els paraments i s'han renovat les cobertes.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura, i tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. Els esgrafiats. La placa de pedra. El safareig.
Intervencions preferents	Reparar la coberta de l'aiguavés posterior. Homogeneïtzar el tractament decoratiu de la façana principal, referint les franges que tenen la pedra vista.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta. Aquest entorn de protecció coincideix parcialment amb la zona monumental del jaciment arqueològic Es Millar JA-06.

Documentació fotogràfica

AE-R16	S'Olivaret
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	S'Olivaret
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00060
Referència cadastral	07021A003000600001XP		
Coord. UTM ETRS 89	X	455631	Y 4389861
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situades al nord del nucli urbà, entre la font del torrent d'en Cuc (BE-F14) i es Collet (AE-R03).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa orientada al migjorn. És una construcció de paredat en verd, amb cantoneres de carreus de marès. Té dues plantes d'altura i un sol aiguavés amb coberta de teula. La façana principal està referida i pintada de blanc. Clou la façana una cornisa senzilla.

L'ingrés és un portal rodó, centralitzat; a banda i banda, dues finestres de llinda. En planta pis, altres tres buits alineats amb les obertures de planta baixa, formen la composició regular de la façana. Totes les finestres presenten tancaments de persiana mallorquina. Un coll de cisterna, de secció circular, està adossat a la façana i actualment, cegat. Es completa amb tres pedrissos. Al costat oest s'adossa una caseta d'una planta i un aiguavés amb un portal amb llinda de fusta i un finestró.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
---------------------	---

Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
---------------------	--

Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.
--------------------	--

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
-----------------------------	-----

Intervencions	El coll de cisterna ha estat cegat.
----------------------	-------------------------------------

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
----------------------------	--

Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
----------------------	---------------------------------------

Elements a preservar	La volumetria i façanes i la tipologia i composició dels buits descrits. El coll de cisterna. Els pedrissos.
-----------------------------	--

Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements.
---------------------------------	--

Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
----------------------------------	---

Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.
----------------------------	--

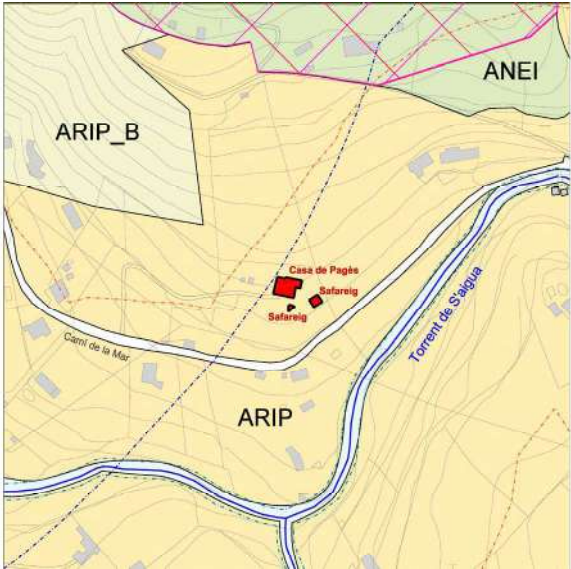
Documentació fotogràfica

AE-R17	Ca na Fulla-rogeta
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Ca na Fulla-rogeta
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable a principis del segle XX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001	Parcel·la	00012
Referència cadastral	000101200DD58H0001KZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455181	Y 4389748
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situades entre el camí de la Mar o d'es Fonollar i sa Talaia (AE-R18).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa aixecada davant una carrera i orientada a migjorn. És una construcció de paredat en verd, amb cantoneres de marès, de dues plantes, un sol aiguavés i coberta de teulada a un vessant. El parament exterior de la façana presenta el pedreny vist amb junta ampla de morter, mentre que les cantoneres presenten un referit decoratiu disposat a saltacavall. Clou la façana.

L'ingrés de mig punt s'obre en posició centralitzada; a ambdós laterals, dues finestres rectangulars de composició vertical. En la planta superior, tres finestres de la mateixa tipologia. Tots els buits estan emmarcades amb referit de ciment. Les finestres disposen de tancament amb persiana mallorquina, excepte una de planta baixa. La façana es completa amb doble pedrís, a banda i banda del portal d'ingrés. La carrera està ombrejada amb emparrat construït amb estructura de ferro, encastada prop de la línia del forjat intermedi. Al costat nord hi ha adossades dues construccions auxiliars amb coberta de teulada. Davant les cases hi ha un safareig quadrangular, amb mur atalussat, i un safareig trapezoidal.

Bibliografia

- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.

Recursos web

- No s'han localitzat recursos web coneguts.

Cartografia

- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació

Bo.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció

A- Nivell de protecció integral

Usos permesos

Els permesos pel nivell de protecció.

Elements a preservar

La volumetria i tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits.
Els pedrissos.
Els safareigs.

Intervencions preferents

Manteniment de l'estructura de ferro encastada a la façana.

Intervencions admissibles

Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.

Entorn de protecció

Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

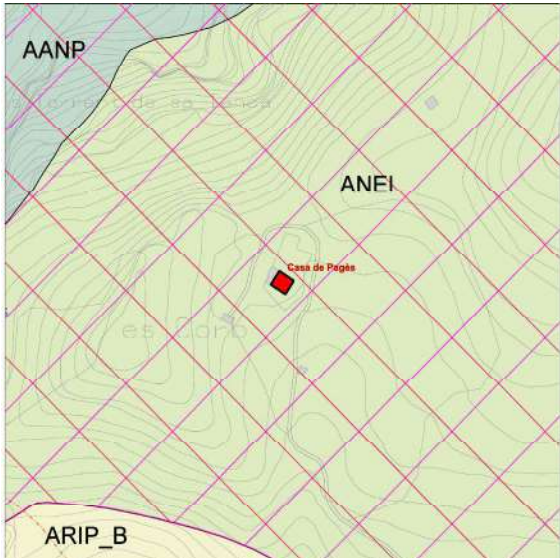
Documentació fotogràfica

AE-R18	Sa Talaia
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Sa Talaia
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00040
Referència cadastral	07021A003000400000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455058	Y 4390107
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situades al l'oest del puig de s'Hereu (JA-07).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa orientada a l'est, aixecada davant una carrera ombrejada per dos garrofers. És una construcció de paredat en verd, amb cantoneres de pedra. És de planta rectangular, de dos aiguavessos, planta baixa i planta pis, amb coberta de teulada a un vessant.

El portal d'ingrés s'obre al bell mig; és d'arc escarser, amb rebranques i arc emblanquinats, i protegit sota un voladís d'estructura de fusta i teulada. A ambdós laterals s'obren sengles eixos de finestres de llinda i format horitzontal, totes amb amplit de test i emmarcades amb referit emblanquinat. El parament no està referit ni presenta altre tractament decoratiu.

A la façana nord s'obren dues finestres a la planta pis. A la façana sud s'obren dues finestres, una a la planta baixa i una a la planta pis. Totes les obertures són de semblant tipologia i tractament que les de la façana principal. Totes disposen tancaments de persiana mallorquina excepte les situades a la planta baixa de la façana principal.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. Les cornises de caps de teula.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements. Substituir la sortida de fums de la façana per una sortida a coberta.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

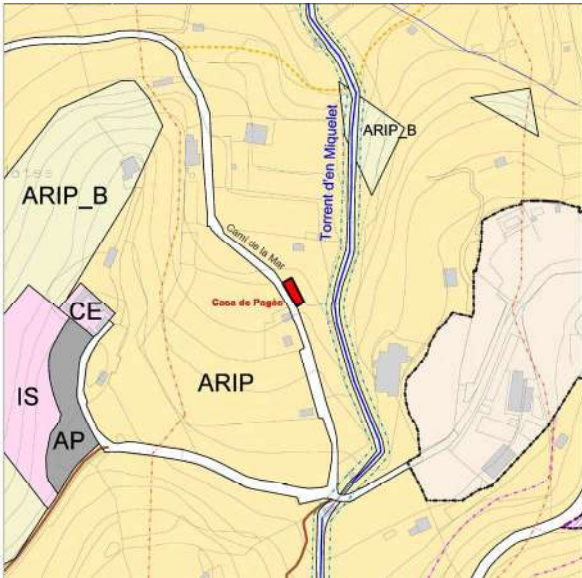
Documentació fotogràfica

AE-R19	Es Pedregar
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Es Pedregar
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XIX

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	003	Parcel·la	00189	
Referència cadastral	07021A003001890000ZD			
Coord. UTM ETRS 89	X	455186	Y	4389331
Entorn	Sòl rústic. Al costat del camí d'es Port o d'es Pedregar, a una zona de marjades situades a l'oest del nucli urbà.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa de pagès, alineada per la façana posterior al camí d'es Port o d'es Pedregar i orientada a llevant. És una construcció de paredat en verd i cantonades de marès. Està formada per dos cossos d'un sol aiguavés, situats en diferents cotes.

Les façanes de llevant mostren l'estructura vista, sense cap mena de referit. Clou ambdues façanes una doble cornisa de caps de teula. L'ingrés es troba en el buc meridional, un portal de llinda tot emmarcat amb una faixa emblanquinada. La resta de buits són tres finestres quadrangulares amb el mateix acabat decoratiu i tancament amb persiana mallorquina. Al cantó sud-est s'adossen unes rentadores. A la façana sud s'obre una altra finestra; la de ponent, és un mur cec. En el buc septentrional, la façana presenta tres finestres quadrangulares amb emmarcat emblanquinat.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
---------------------	---

Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
---------------------	--

Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.
--------------------	--

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
-----------------------------	-----

Intervencions	-
----------------------	---

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
----------------------------	--

Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
----------------------	---------------------------------------

Elements a preservar	La volumetria, tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. La cornisa amb caps de teula. Les rentadores.
-----------------------------	--

Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements.
---------------------------------	--

Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
----------------------------------	---

Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.
----------------------------	--

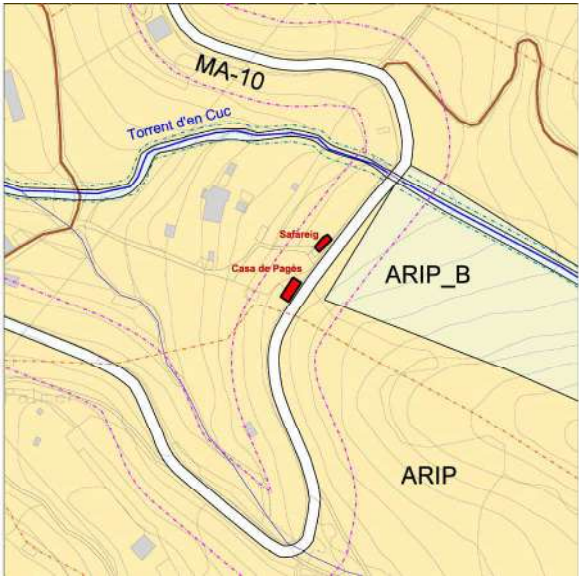
Documentació fotogràfica

AE-R20	Can Rave de Dalt
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Can Rave de Dalt
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00066
Referència cadastral	000200400DD58H0001QZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455954	Y 4389624
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades al costat de la carretera Ma-10, entre es Serral (AE-R09) i es Millar (AE-R15).		

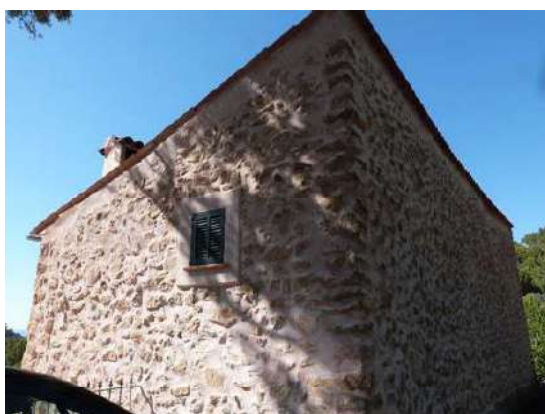
Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Casa de pagès alineada a la carretera Ma-10. És una construcció de paredat en verd, amb cantoneres de blocs prismàtics de pedra, que són de marès a l'angle nord-est. Clou la façana principal una cornisa senzilla. A la façana principal, orientada a nord-oest, l'ingrés d'arc rodó s'obre desplaçat del centre. A la planta pis s'obren tres finestres balconeres. A les façanes nord-est i sud-oest s'obre una finestra. Totes les obertures presenten un emmarcat de referit de ciment i totes disposen de tancaments de persiana mallorquina. A 20 metres al nord-est es localitza un safareig que forma part del sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua (BE-SH02).	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo. S'ha rehabilitat la casa.
Intervencions	A la façana s'ha adossat un buc d'una planta i un aiguavés amb coberta de fibrociment. S'ha substituït la coberta.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Volumetria, tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. El safareig del sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua (BE-SH02).
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements. Eliminar el buc d'una planta i un aiguavés amb coberta de fibrociment adossat a la façana.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

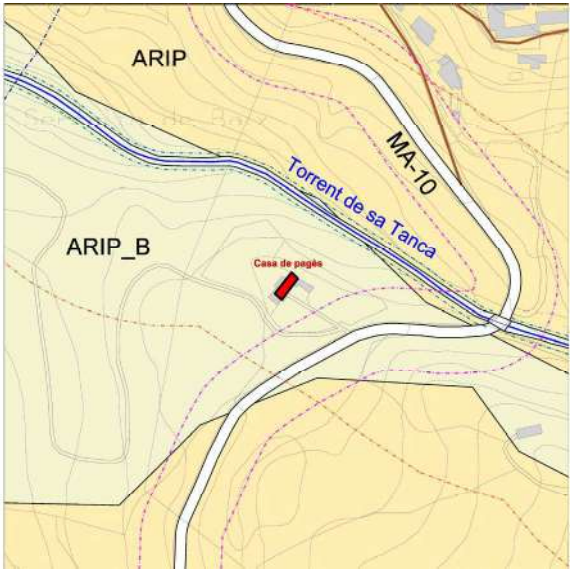
Documentació fotogràfica

AE-R21	Son Serralta de Baix
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Son Serralta de Baix / Son Serralta d'en Reus
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00235
Referència cadastral	001700600DD59B0001PU		
Coord. UTM ETRS 89	X	455955	Y 4390418
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situada al nord del nucli urbà i a prop de la carretera Ma-10 i del camí vell de Banyalbufar (BE-C03).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa pagesa de la finca que sorgí del procés de segregació de Son Serralta, al segle XIX.

És una construcció rústica, de paredat en verd, d'un sol aiguavés i una planta, amb coberta de teulada. Els murs es presenten nus, sense referir. En el centre s'obre el portal d'ingrés, de llinda, amb una finestra a cada costat. Les tres obertures tenen una porxadeta de teules i una faixa blanca com emmarcat.

Al costat nord-oest i sud-oest de les cases s'adossen algunes porxades i construccions auxiliars, sense interès patrimonial.

Davant les cases es localitza un quintar que podria provenir de la tafona de Son Serralta de Dalt (AE-R02).

Bibliografia	- Jover Palmer, Joan Gabriel (1996): Son Fortuny i la desmembració de la cavalleria de Son Serralta. Revista A vistas des poble. Núm. 2. Desembre 1996. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	La casa ha estat rehabilitada.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. La porxadeta de teules sobre el portal d'ingrés.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases. Amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

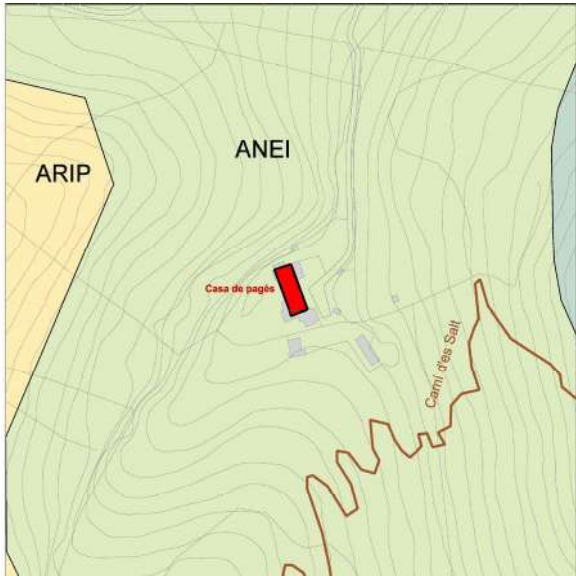

AE-R22	Ses Costes
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Ses Costes
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XVIII. Any 1749.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00016
Referència cadastral	07021A004000160000ZH		
Coord. UTM ETRS 89	X	456383	Y 4389872
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situada a l'est del nucli urbà entre la carretera Ma-10 i es Salt d'es Putxet (AE-R10).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casa de pagès documentada al segle XVIII, ja existent el 1749. La finca, però, es segregà de Son Serralta al segle XIX. En l'actualitat, el nucli original està envoltat d'altres habitatges, annexos i contigus, de construcció contemporània i que no tenen interès patrimonial.

La casa pagesa és una construcció de paredat en verd amb cantoneres de blocs prismàtics de marès. Té planta rectangular, dos aiguavessos, dues plantes i coberta amb teulada. De la façana principal, destaca el portal d'ingrés: un arc de mig punt amb brancals de pedra viva i dovellat de marès amb regràs. La resta d'obertures són finestrons i algunes finestres en planta pis, que no segueixen cap ritme regular.

Bibliografia

- Bover de Rosselló, Joaquín María (1831): Estellencs. Descripción histórico-geográfica. Panorama Balear.
- Jover Palmer, Joan Gabriel (1996): Son Fortuny i la desmembració de la cavalleria de Son Serralta. Revista A vistes des poble. Núm. 2. Desembre 1996.
- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes.
- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
- Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs.
- Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.

Recursos web

- <https://www.fotocasa.es/ca/>

Cartografia

- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació

Bo.

Intervencions

La casa ha estat rehabilitada.
Les nombroses construccions adossades han canviat la fesomia tradicional.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció

A- Nivell de protecció integral

Usos permesos

Els permesos pel nivell de protecció.

Elements a preservar

La volumetria, tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits.
El portal d'arc rodó amb brancals i franges de carreus de pedra viva.

Intervencions preferents

Donar a les persianes un acabat tradicional.
Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.

Intervencions admissibles

Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.

Entorn de protecció

Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

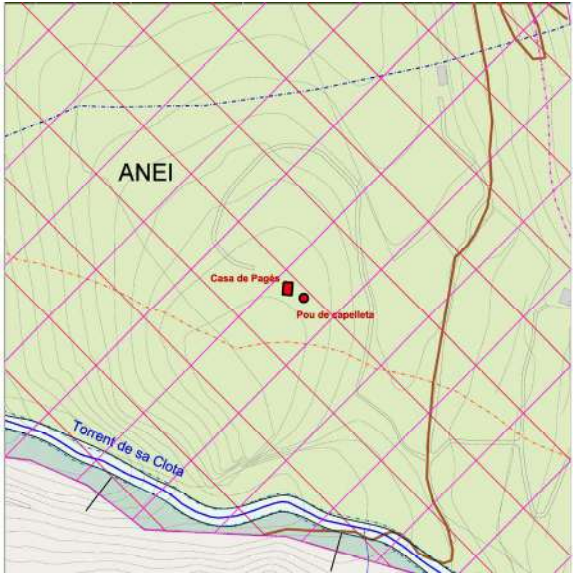

AE-R23	Can Pep Vicenç
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Can Pep Vicenç
Tipologia	Casa de Pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001	Parcel·la	000001
Referència cadastral	07021A001000010001XW		
Coord. UTM ETRS 89	X	452108	Y 4387743
Entorn	Sòl rústic. A una zona d'antics conreus de secà situada a prop de la carretera vella d'Andratx (BE-C01) i de la partió del terme d'Andratx.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Casa de planta rectangular d'un sol aiguavés i dues altures amb coberta de teules. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de pedra. La façana principal s'orienta a l'est. S'hi obre un portal amb llinda de fusta a la planta baixa i una finestra a la planta pis també amb llinda de fusta, alineada amb el portal. A la dreta del portal hi ha un pedrís. Al costat oest s'obre un finestró. Clou la façana principal una cornisa de caps de teula. Al costat sud s'adossa una caseta d'un aiguavés amb un portal i una finestra amb llinda de fusta. Davant les cases es localitza un pou de capelleta. Té planta circular i un diàmetre de 1,3 metres i una altura de 1,9 metres. Al costat té una pica rectangular.	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo. La caseta adossada presenta la teulada esfondrada.
Intervencions	S'ha renovat la coberta.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. La caseta auxiliar. El pou de capella i pica. El pedrís.
Intervencions preferents	Reparar la teulada de la caseta auxiliar.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

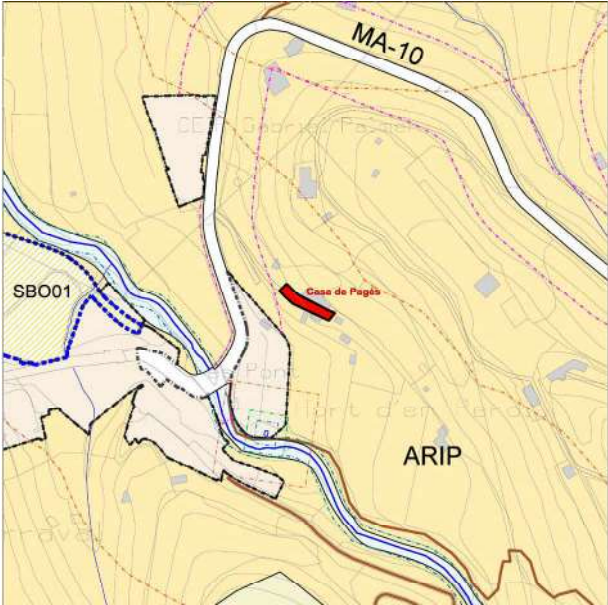
Documentació fotogràfica

AE-R24	Es Pont
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Es Pont
Tipologia	Casa de pagès
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00042
Referència cadastral	07021A004000420001XO		
Coord. UTM ETRS 89	X	455766	Y 4389462
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades a prop de la carretera Ma-10 i del pont (AE-P01) que li dona nom.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt de dos habitatges de tres plantes d'altura i un sol aiguavés amb coberta de teula. Els paraments estan paredats en verd i referits amb cantoneres de carreus de marès. Clou la façana principal una cornisa senzilla.

L'habitatge situat al nord-oest té a la planta baixa un portal d'arc rodó. A la seva esquerra té una obertura que es correspon amb la cisterna interior, un ferro fermador, una finestra i un segon portal. A la planta pis s'obren dues finestres amb ampit motllurat de marès i una finestra balconera. A la planta porxo s'obren dues finestres i una finestra balconera alineada amb la situada a la planta pis.

L'habitatge situat al sud-est té a la planta baixa un portal d'arc rodó. A la seva esquerra té una finestra amb ampit motllurat de marès. A la planta pis s'obren dues finestres i un finestró. A la planta porxo s'obren dues finestres. Totes les finestres presenten tancaments de persiana mallorquina.

Als costats nord-oest i sud-est de les cases s'adossen bucs d'una planta i de dues plantes respectivament, amb coberta de teula i disposats de manera transversal.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

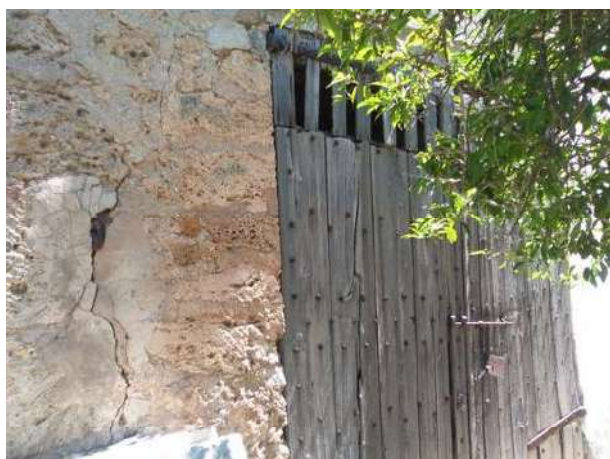
4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Davant les cases s'ha edificat un buc de blocs de formigó vist amb resultat discordant.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. El ferro fermador.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Ferro fermador

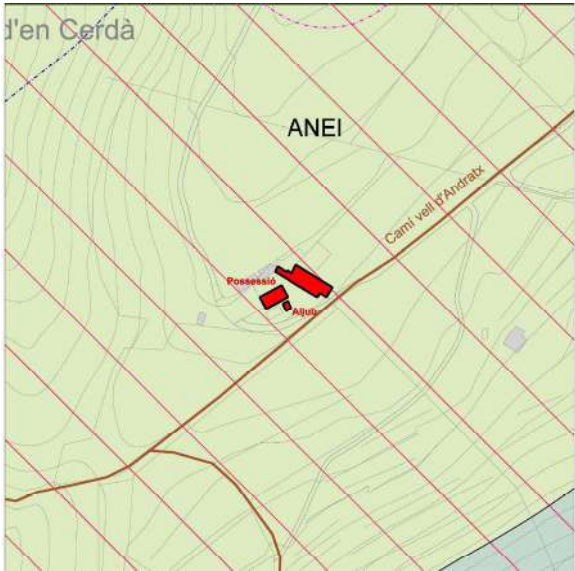

L' "Araucaria" d'es Pont el dia que la van tallar.

AE-R25	Es Grau gran
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Es Grau gran
Tipologia	Cases de possessió
Categoria	Arquitectura i enginyeria civil
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial i agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XVIII

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00110
Referència cadastral	07021A004001100001XD		
Coord. UTM ETRS 89	X	452630	Y 4387899
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades situada al sud-oest del terme, al costat del camí vell d'Andratx (BE-C05) i a prop del límit amb el terme d'Andratx.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt de dues edificacions que presenten orientacions diferents. Per una banda, tenim una casa de planta rectangular de dos aiguavessos i dues plantes d'altura amb coberta de teules. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de pedra. La façana principal s'orienta al sud-oest. S'hi obren tres portals amb llinda de fusta a la planta baixa i tres finestres a la planta pis.

Al costat sud-est s'adossa un buc de dues plantes i coberta plana amb terrat. Al costat nord-oest s'adossa un buc de dos aiguavessos i dues plantes d'altura amb coberta de teules disposat de manera transversal. A la façana sud-oest s'obre un portal en planta baixa i una finestra en planta pis que mantenen el tractament de la resta d'obertures de la façana.

A l'extrem nord-oest s'adossa un buc d'un aiguavés i una planta amb coberta de teules. Presenta un portal d'arc rodó amb una finestra a la seva esquerra. La segona edificació es situa davant l'anterior i s'orienta al migjorn. Té una planta d'altura, amb dos aiguavessos i coberta de teules.

Al seu enfront es localitza un aljub de planta rectangular i coberta de volta rebaixada.

Bibliografia	- Valero, Gaspar (1992): Camins i paisatges. Volum II. "La mola de l'Esclop des del Grau fins al Capdellà". Pàgines 321-352. J.J. de Olañeta, editor. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	La casa ha estat rehabilitada. S'han practicat nombroses obertures i modificat les existents. Les nombroses construccions adossades han canviat la seva fesomia tradicional.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Volumetria, tractament de les façanes, composició i tipologia dels buits. L'aljub.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

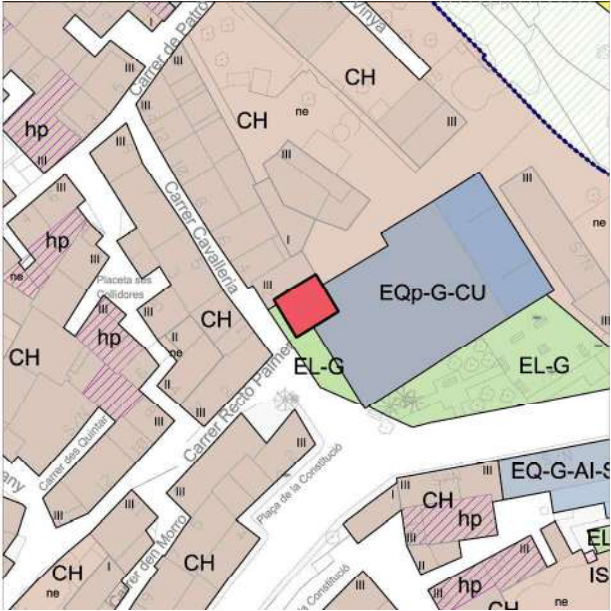

AM-01	Torre fortificada de l'església
Nivell de Protecció D	

1. Identificació	
Denominació	Torre fortificada de l'església de Sant Joan Baptista
Tipologia	Torrer de defensa
Categoria	Arquitectura militar
Ús actual	Campanar
Ús original	Torre de defensa
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Documentada al segle XVI. Restauració segle XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça de la Constitució, 1		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5696210DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455524	Y 4389431
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Torre de defensa, documentada en el segle XVI. Annexa a l'església parroquial (AR-01) i parcialment embeguda, en defineix l'angle nord-occidental. En l'actualitat té la funció de campanar.

La documentació coneguda permet precisar que el 1571 ja estava en construcció, però no acabada (Segura i Salado, 1999). L'evolució de les obres degué coincidir en alguna etapa amb l'ampliació del temple, de manera que ambdós edificis quedaren associats constructivament. Tot i que tenen ingressos independents, l'accés a la torre també es pot fer des de dins el temple.

La torre és de planta quadrada, construïda de paredat en verd amb cantoneres de blocs prismàtics de marès. S'aixeca sobre una soclada de paredat i roca, fent talús, fins a una alçada total de quatre plantes. Està rematada per merlets sobre els quals es recolza una coberta de teulada a quatre vessants que sobresurt formant volada.

Els murs es presenten sense referir, de manera que es poden llegir les diferents intervencions. L'ingrés s'obre al peu de la carrera de l'església; és un arc de mig punt, tot referit, que a la clau ostenta una creu amb la inscripció «PAX». El treball i la factura del material denoten una cronologia contemporània. S'accedeix a una sala coberta amb volta de canó, on hi ha l'ingrés a l'escala que puja a les plantes superiors de la torre. En l'actualitat és una dependència de l'església, amb la qual connecta a través d'un portal i un petit passadís que condueix a la capella del Roser.

En el costat del carrer de la Cavalleria disposa de tres finestres, obertes en el mateix eix, però de diferent factura i cronologia; la de planta baixa és la més recent. Entre les dues finestres de les plantes superiors es conserven les traces d'un antic rellotge de sol: és un gran rectangle referit sobre el mur, on hi ha clavat el gnòmon, tot i que no se'n conserven les línies horàries.

El rellotge va ser muntat el mes de setembre de 1957 per Àngel C. Conesa, un rellotger de Terol, segons consta a la inscripció que hi ha a un llenyam.

La campana de l'església porta la inscripció següent: «AVE MARIA GRATIA PLENA DOMINUS TECUM. JUAN BORDOY. ANY 1802» (Bover, 1831).

La torre està rematada, al cim de la teulada a quatre vessants, amb una representació escultòrica de Sant Joan Baptista, titular de l'església parroquial.

Bibliografia

- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes.
- Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca.
- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
- Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.
- Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.
- Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs.
- Segura i Salado, Josep (1999): Defensa marítima d'Estellencs. Ajuntament d'Estellencs.
- Dolç i Dolç, M., Dtor. (1989): Gran Enciclopèdia de Mallorca. Volum 5. Inca: Promomallorca Edicions, S.L.
- Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
- Jover Palmer, Juan (2003): La parroquia de Estellencs. Palma. Taller Gràfic Eugeni.
- A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19.

Recursos web

- No s'han localitzat recursos web coneguts.

Cartografia

- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació

Bo.

Intervencions

Restaurada a la dècada de 1990.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
BIC, per Decret de 05-05-1949. Data de declaració: 30-11-93. R.I. - 51 - 0008420	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció
Elements a preservar	La volumetria, estructura i façanes. El rellotge de sol. L'escultura de coronament. La campana.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements. Restaurar el rellotge de sol.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Està dins l'entorn de protecció de l'església AR-01.

Documentació fotogràfica

Conjunt de la torre i l'església

Portal d'arc de mig punt a la torre

Rellotge de sol de la façana oest

Relotge de la torre orientat a sud

Conjunt de la torre i l'església

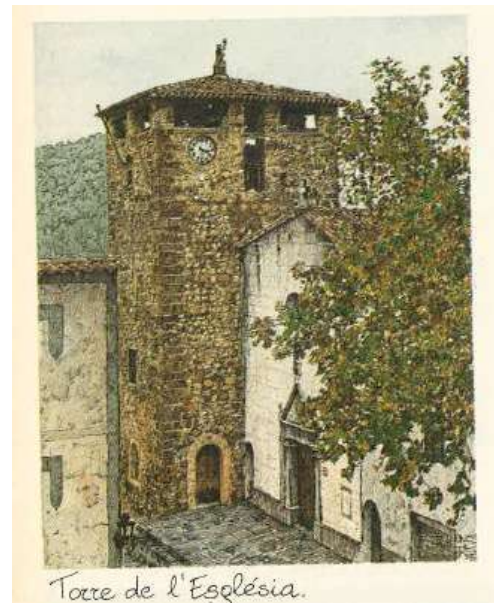
Escultura del coronament

Creu sobre el portal d'arc de mig punt

A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1998)

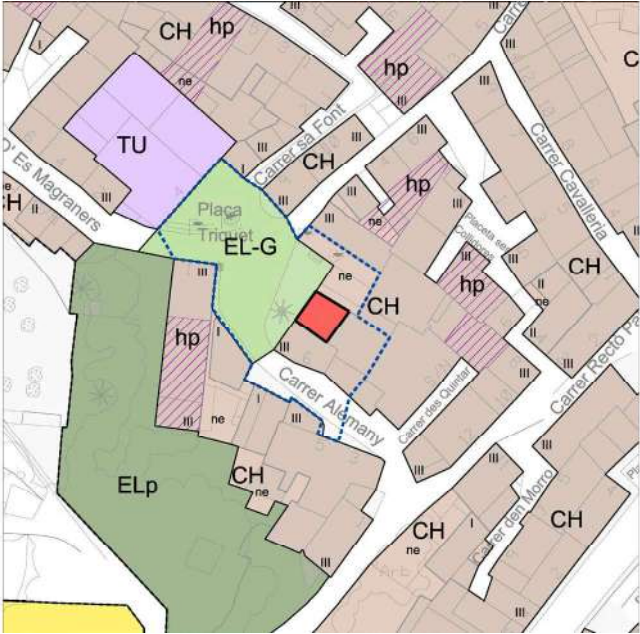
Torre de l'Església.

Gran enciclopèdia de Mallorca

AM-02	Torre d'en Tem Alemany
Nivell de Protecció D	

1. Identificació	
Denominació	Torre d'en Tem Alemany / Tem / Telm Alemany
Tipologia	Torre de defensa
Categoria	Arquitectura militar
Ús actual	Residencial
Ús original	Torre de defensa
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XVI.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça del Triquet, 5		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596711DD5859N0001AY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455476	Y 4389424
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Torre de defensa construïda en el segle XVI. Es desconeixen els detalls de l'evolució de les obres, tot i que la documentació gràfica permet detectar algunes modificacions en la coberta i en l'habilitació d'accessos, les quals efectuàrien entre el final del segle XIX i principi del XX. La denominació deriva del llinatge dels propietaris; el 1831 pertanyia a Pere Alemany (Bover & Jerez, 2001: 12).

És una construcció de paredat en verd, amb pedreny disposat en filades, i cantoneres de marès. De planta quadrada, s'aixeca sobre una base un poc escarpada fins a una alçada equivalent a quatre plantes. En l'actualitat presenta coberta mixta amb terrassa plana i porxo, que fou habilitat amb posterioritat, tal com es pot observar en el gravat publicat al *Die Balearen*.

Tot i que, presumiblement, es va plantejar com a construcció aïllada, tal com es pot deduir de les característiques constructives i de la mateixa tipologia de l'element, en l'actualitat està parcialment adossada a les cases immediates.

Presenta visibles els laterals de nord-est i de nord-oest, mentre que els altres dos resten annexos.

La paret de nord-oest, encarada a la plaça d'es Triquet, conserva un finestró en planta baixa, protegit amb ferro obrat, i una finestra d'arc ogival en la part superior, també protegida amb un forrellat exterior. Sota la línia de forjat de la terrassa conserva una espitllera i algunes pedres corresponents a un matacà.

En el lateral nord-est hi destaca una escala adossada que dona accés a la casa veïna annexa al costat de migjorn. És un mur quasi cec perquè només disposa d'un finestró quadrangular sota el forjat de coberta.

La torre té un ingrés a peu de carrer. És de factura molt rústica, habilitat al costat de ponent, sota una porxada en cantonada amb la coberta d'embigat encastat en el mur de la torre.

Bibliografia

- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes.
- Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca.
- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
- Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.
- Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.
- A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19.
- Segura i Salado, Josep (1999): Defensa marítima d'Estellencs. Ajuntament d'Estellencs.
- Dolç i Dolç, M., Dtor. (1989): Gran Enciclopèdia de Mallorca. Volum 5. Inca: Promomallorca Edicions, S.L.
- Mascaró Passarius, J. (1964): Corpus de Toponimia de Mallorca. Gráficas Miramar.
- Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.

Recursos web

- No s'han localitzat recursos web coneguts.

Cartografia

- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació

Regular.

Intervencions

-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
BIC, per Decret de 05-05-1949. Data de declaració: 30-11-93. R.I. -51-0008417	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura i façanes. El matacà. La finestra d'arc ogival. El finestró protegit amb ferro obrat.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar l'element protegit.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant la torre, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

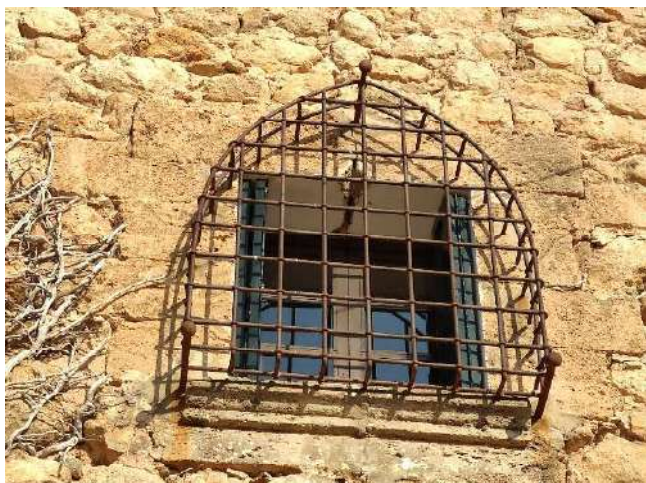
Documentació fotogràfica

Façana nord-oest

Escales que donen accés a la casa adossada a la torre

Finestra d'arc ogival

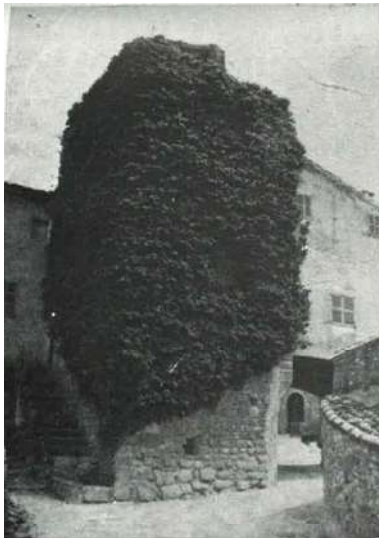
Matacà

Façana nord-est de la torre

Façanes nord de la torre

Torre de CAN TELM ALEMANY (ESTELLENCs) cubierta de yedra. En la pág. 1927 publicamos un grabado, dandola por error, como de ANDRATX.

Corpus de Toponimia de Mallorca (1964)

Gran Enciclopèdia de Mallorca (1989)

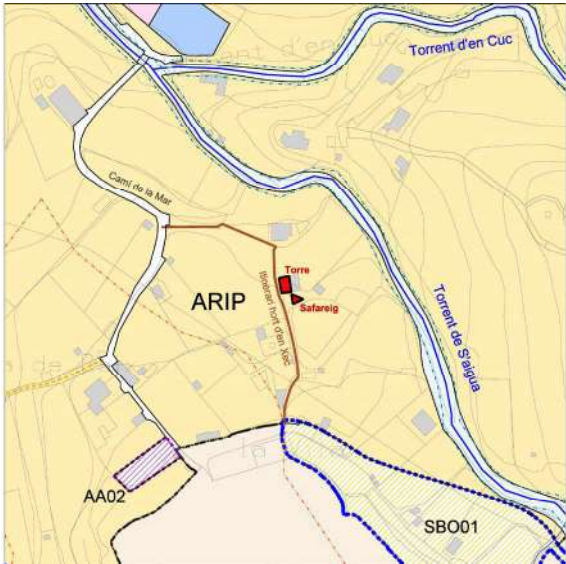

Fotografia històrica

AM-03	Torre de s'Hort d'en Xeu
Nivell de Protecció D	

1. Identificació	
Denominació	Torre de s'Hort d'en Xeu
Tipologia	Torre de defensa
Categoria	Arquitectura militar
Ús actual	Residencial
Ús original	Torre de defensa
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XVI

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00125
Referència cadastral	07021A003001250000ZD		
Coord. UTM ETRS 89	X	455488	Y 4389625
Entorn	Sòl rústic. A la zona de marjades dedicades al reguiu situades al nord del nucli urbà entre el torrent de s'Aigua i el torrent d'en Miquelet.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Torre de planta rectangular i dos aiguavessos amb coberta de teules. S'adapta al desnivell del terreny i per això té tres plantes d'altura a l'aiguavés de migjorn i quatre plantes a l'aiguavés de tramuntana. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de carreus de marès. Una part de la façana est està referida de ciment. A la façana oest s'observa una cadena de carreus central que potser delimita la dimensió original de la torre, coincidint amb l'aiguavés del nord.

A la façana sud s'obren un portal d'arc escarser i una finestra a la planta baixa, i una finestra a la planta pis i a la planta porxo, alineades amb el portal. A l'esquerre del portal hi ha un pedrís. A la façana nord s'obre un portal rodó emmarcat en marès a la planta baixa i una finestra a cada una de les tres plantes restants. A la planta superior s'observa l'empremta d'una finestra tapiada. A la dreta del portal hi ha una anella fermadora.

A la façana oest s'obre una finestra a la planta pis i una finestra a la planta porxo. Totes les obertures excepte el portal rodó estan emmarcades per una faixa de referit. Totes les finestres presenten una fillola. Davant la torre al costat de migjorn hi ha un safareixet triangular alimentat per una de les síquies del sistema hidràulic de la font del Forat d'Amunt (BE-SH01). També es troba catalogada dins el jaciment arqueològic JA-08 Hort d'en Xeu.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font. - Mascaró Passarius, J. (1964): Corpus de Toponimia de Mallorca. Gráficas Miramar.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	La torre ha estat rehabilitada. S'han renovat totes les obertures excepte el portal rodó. A la façana est s'ha adossat un fumeral. S'han adossat distints cossos i porxades al costat oriental i una caseta d'una planta i un aiguavés al costat de tramuntana.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
La torre és BIC amb la categoria de monument històric. Decreto 22 de abril de 1949 sobre protección de los castillos españoles.	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La volumetria, estructura i façanes. El tractament del parament paredat en verd. El portal rodó. L'empremta de la finestra de la planta superior de la façana nord. L'anella fermadora. El safareig triangular.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la torre, amb una amplària de vint metres mesurats a partir de la cara exterior dels paraments, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

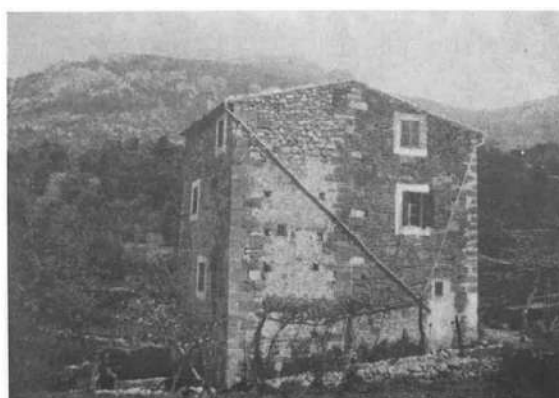
Portalada d'arc de mig punt

Safareig triangular

Estellencs: Imatges d'ahir

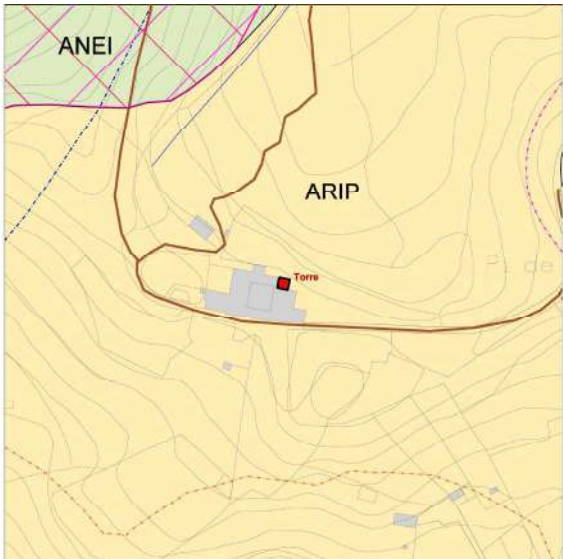

Torre de S'HORT D'EN XIM, (ESTELLENCES). La parte de la dreta es moderna.
Corpus de Toponímia de Mallorca (1964)

AM-04	Torre d'es Collet
Nivell de Protecció D	

1. Identificació	
Denominació	Torre d'es Collet
Tipologia	Torre de defensa
Categoria	Arquitectura militar
Ús actual	Residencial
Ús original	Torre de defensa
Autoria	-
Estil o corrent	Medieval
Cronologia	Datable al segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00274
Referència cadastral	002100200DD59B0001WU		
Coord. UTM ETRS 89	X	455556	Y 4390005
Entorn	Sòl rústic. Està adossada a les cases d'es Collet (AE-R03).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Torre de les cases de possessió d'es Collet (AE-R03), que tanca l'extrem nord-oriental del conjunt articulat entorn de la clastra.

La torre està estructuralment integrada en el cos septentrional, on es troben les cases dels pagesos, en planta baixa, i dependències senyorials en planta noble. El volum s'eleva part damunt la teulada de les cases i té coberta de terrat. Els murs són de paredat en verd, en dues de les cares, i de marès en la cara que dona a la clastra.

A la façana contigua a les cases dels senyors hi destaca una finestra balconera; a la façana de llevant, hi ha traçada una finestra quadrangular, definida amb peces de marès.

Està coronada amb merlets rematats amb capell triangular, els quals n'accentuen el caràcter defensiu. Amb tot, es pot plantejar que, els actualment existents, només tenen una funció decorativa, per la seva configuració prou fràgil, en especial, l'alineació de la façana visible des de la clastra amb merlets de llivanya.

En conseqüència, l'existència de grans buits juntament amb l'aspecte decoratiu de la configuració dels elements fa pensar en un origen no defensiu. La seva configuració podria ser posterior a la finalització de les cases noves, al segle XVIII. Tot i la condició BIC com a construcció defensiva, seria necessari un estudi arqueològic per determinar-ho.

Bibliografia	- Diversos autors (2016): Ruta de Pedra en Sec: Itinerari senderista per la serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Mascaró Passarius, J. (1964): Corpus de Toponimia de Mallorca. Gráficas Miramar.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

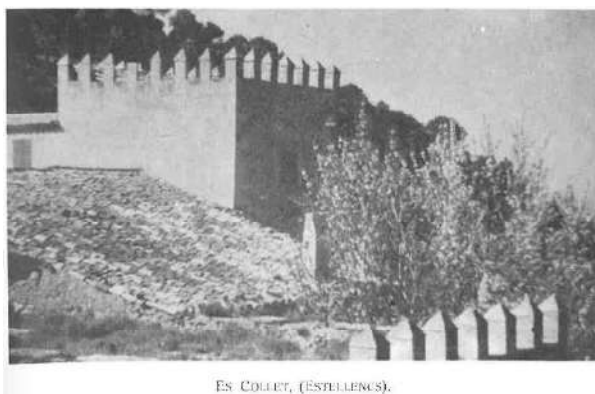
4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Mancances de referit. Pèrdues i desperfectes en els merlets.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
Decret de 22-04-1949 (BOE núm. 125, de 05-05-1949).	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La torre de defensa i el conjunt d'elements que es puguin conservar en el subsòl, així com els fossilitzats en forjats i paraments.
Intervencions preferents	Estudi arqueològic dels paraments i definició de les diferents fases constructives. Cales arqueològiques en paraments i subsòl. Restauració dels merlets.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Està dins l'entorn de protecció de les cases d'es Collet AE-R03. Està dins la zona monumental del jaciment arqueològic d'es Collet JA-09.

Documentació fotogràfica

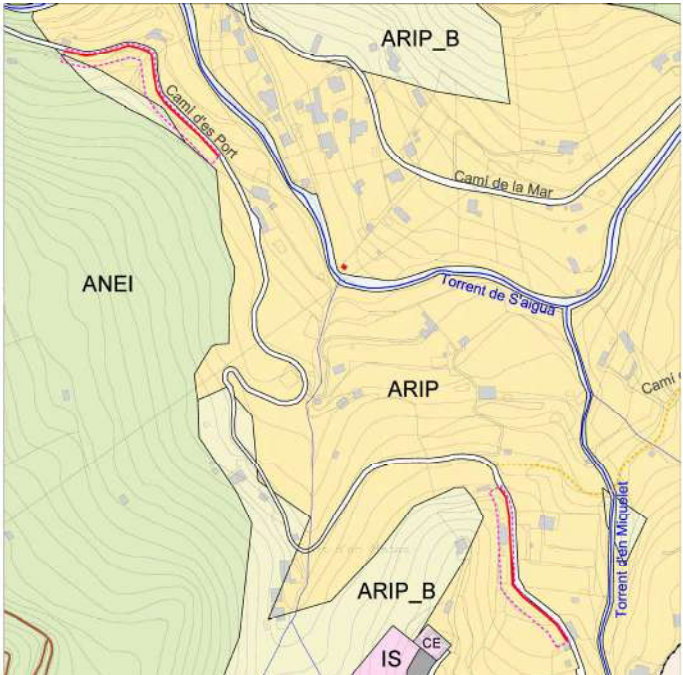
ES COLLET, (ESTELLENC).

Corpus de Toponimia de Mallorca (1964)

BE-S01	Murs del camí d'es Port
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Murs del camí d'es Port / Murs del camí d'es Pedregar
Tipologia	Mur
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	002	Parcel·la	00007 – 00011 – 00013 – 00014 – 00015 – 00016 – 00057
Referència cadastral	07021A00200007 - 07021A00200011 - 07021A00200013 - 07021A00200014 - 07021A00200015 - 07021A00200016 - 07021A00200057		
Coord. UTM ETRS 89	X	455181 - 454750	Y 4389321 - 4389831
Entorn	Sòl rústic. El camí comunica el nucli urbà i el port pel costat meridional de la vall per una zona marjada.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí d'es Pedregar o d'es Port s'inicia a la carretera vella d'Andratx (BE-C01) i descendeix en direcció nord cap al port. Està asfaltat i té una amplària que arriba als 4 m. Presenta alguns murs laterals paredats en sec. La pedra està poc obrada, els murs es troben atalussats i assoleixen una altura de fins a 5,5 m. Alguns trams presenten filada de dalt i cantoneres.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
---------------------	---

Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
---------------------	--

Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.
--------------------	--

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
-----------------------------	-----

Intervencions	-
----------------------	---

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
----------------------------	---

Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
----------------------	---------------------------------------

Elements a preservar	Els murs.
-----------------------------	-----------

Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
---------------------------------	---

Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
----------------------------------	---

Entorn de protecció	Es delimita com zona de protecció una franja envoltant els murs, amb una amplària de deu metres, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.
----------------------------	---

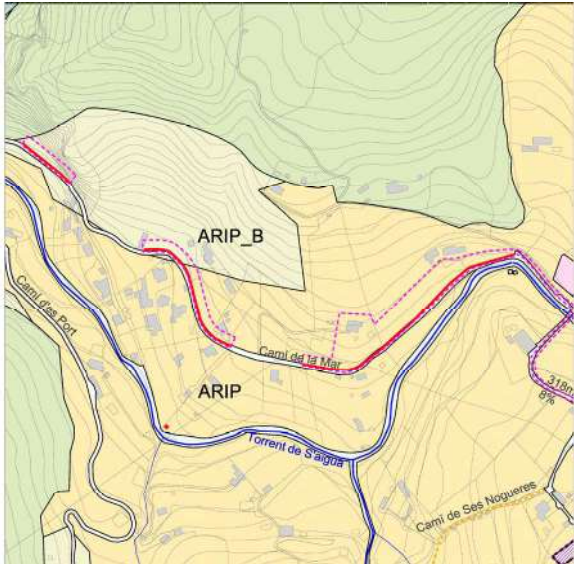
Documentació fotogràfica

BE-S02	Murs del camí de la Mar
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Murs del camí de la Mar / Murs del camí d'es Fonollar
Tipologia	Mur
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00037 - 9005 - 00035 - 00032 - 00031 - 000208 - 00029 - 00028
Referència cadastral	07021A003000370000ZZ - 07021A003090050000ZB - 07021A003000350000ZE - 07021A003000320000ZX - 07021A003000310000ZD - 07021A003002080000ZP - 07021A003000290000ZX - 07021A003000280001XF		
Coord. UTM ETRS 89	X 455347 - 454843	Y	4389821 - 4389937
Entorn	Sòl rústic. El camí comunica el nucli urbà i el port pel costat septentrional de la vall per una zona marjada.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí de la Mar o d'es Fonollar s'inicia al nucli urbà i descendeix en direcció nord-est cap al port. Està asfaltat i té una amplària que arriba als 3,5 m. Presenta alguns murs laterals paredats en sec. Alguns trams presenten pedres de grans dimensions i assoleixen una altura de fins a 3,5 m.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els murs.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com zona de protecció una franja envoltant els murs, amb una amplària de deu metres, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

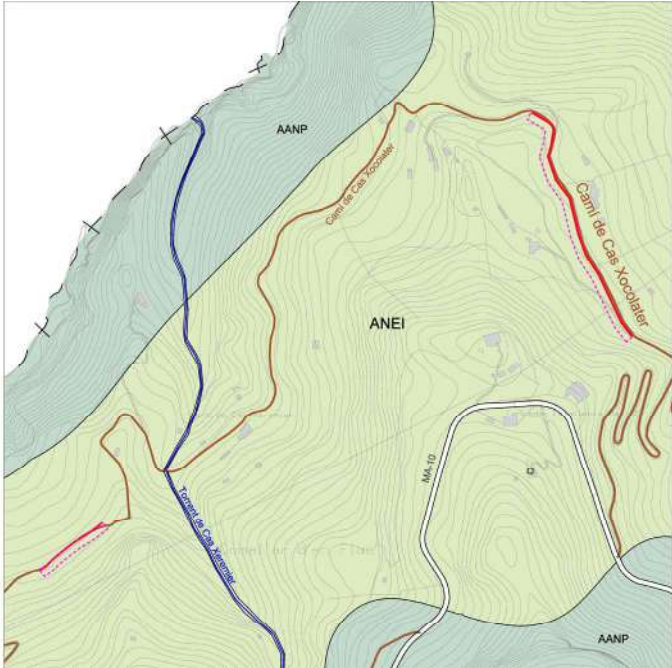
Documentació fotogràfica

BE-S03	Murs del camí de Cas Xocolater
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Murs del camí de Cas Xocolater
Tipologia	Mur
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001 002	Parcel·la	00010 - 00018 00036
Referència cadastral	07021A002000360000ZB - 07021A001000100000ZO - 07021A001000180000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X 454678 - 453933	Y	4389355 - 4389060
Entorn	Sòl rústic. El camí comunica la carretera Vella d'Andratx (BE-C01) amb les cases de Cas Xocolater (AE-R07).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
El camí de Cas Xocolater. El ferm és de terra excepte al tram inicial que és formigonat. Té una amplària que arriba als 2,5 m. Presenta alguns murs laterals paredats en sec. Alguns trams presenten un notable grau d'elaboració, amb filada de dalt i pujadors, i assoleixen una altura de fins a 2,5 m.	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els murs.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com zona de protecció una franja envoltant els murs, amb una amplària de deu metres, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

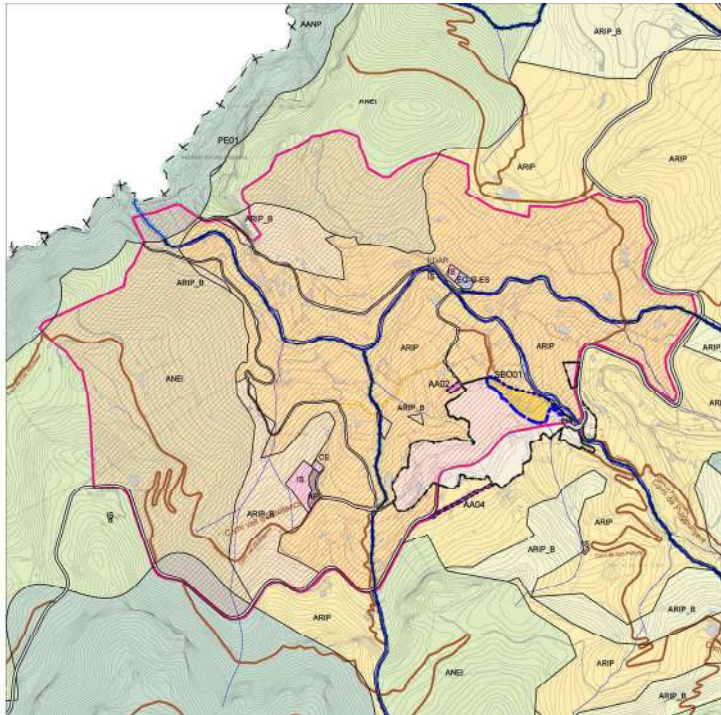
Documentació fotogràfica

BE-J01	Espai marjat de la vall d'Estellencs
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Espai marjat de la vall d'Estellencs
Tipologia	Espai marjat
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Residencial, agrari
Ús original	Residencial, agrari
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	-
Adreça	-
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 455138 Y 4389591
Entorn	Sòl rústic. Àrea compresa entre la línia de costa i el nucli de població. A la meitat occidental, el límit s'ha establert per la carena que des del Coll d'es Pi es prolonga fins al litoral; mentre que a la meitat oriental s'ha fixat per les carenes d'es Collet i es puig de s'Hereu.

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El fons de la vall es caracteritza per un marjament d'horta que segueix solucions paral·leles contínues en base a murs tant de traçat curvilini com rectilini i la solució més estesa per accedir-hi és la rampa. Pel que fa als aspectes dimensionals dels seus marges, aquests assoleixen les dimensions longitudinals de les diverses propietats. La tipologia de paredats depèn de la litologia, del grau d'adobament que permet la pedra, per tant, la gran diversitat litològica en aquesta àrea dona com a resultat diferents graus d'adobament i diverses col·locacions de la pedra.

Pel que fa a les extensions de secà, situades majoritàriament en els vessants més elevats de la vall, és a dir, el coster del puig de s'Hereu i els costers del Coll des Pi (can Pere Tem), el marjament es distribueix de forma paral·lela en zigzag, facilitant-ne l'accés aquesta disposició i la inclinació del terreny.

En l'anàlisi del marjament de la Vall d'Estellencs es distingeixen els següents sectors en base les característiques tècniques i de conservació.

- Es Port - es Broll

La zona presenta un marjament destinat a conreus d'horta que tècnicament es caracteritza per la seva heterogeneïtat constructiva. L'heterogeneïtat litològica es reflecteix en els paredats, s'observen còdols de torrent, materials provinents de terrasses d'abrasió, materials silícics, calcàries... En alguns murs es combina tot aquest pedreny.

La disposició és generalment paral·lela contínua amb un sistema d'accessos no gaire desenvolupat. Les dimensions longitudinals dels marges depenen de l'extensió de la propietat, la petita propietat és majoritària i es reflecteix en la separació física dels camps marjats. En termes generals són llargs i contenen terrasses planes i estretes essent més amples a la plana al·luvial.

Els elements constructius comuns dels murs són el seu acabament, la filada de dalt i excepcionalment murs amb triple filada i la presència de nombroses capginyes i absència de braó i poca profusió d'elements d'accés. La disposició dels murs fa que l'accés sigui per un extrem del camp marjat sense necessitat de pujadors.

En el vessant occidental cal destacar un indret on el marjament exemplifica l'horta tant per la disposició contínua, com pel desenvolupat sistema d'accessos entre terrasses mitjançant rampes frontals i escalons volats. El paredat presenta un important adobament (adobat i molt adobat) amb coronaments diversos, filada de dalt, rasant i filades múltiples. Els marges destaquen per una llargària i alçària major que la de la resta del port i conformen terrasses de reduïda amplària.

- Sa Vinyeta

A l'indret s'hi combinen murs d'alçàries inferiors al metre, d'un paredat poc adobat, amb murs més treballats i de considerable alçària. A la riba occidental, el paredat és el característic de lloses de petites dimensions, mentre que en el vessant oriental, les lloses són de majors dimensions i presenten capginyes. Les terrasses són més amples a la plana al·luvial. El vessant marjat des del poble fins a sa Vinyeta, limitat a la meitat septentrional pel camí de sa Síquia i la meitat meridional pel torrent, es caracteritza per ser també una zona d'horta disposada de forma paral·lela contínua. S'hi combinen marges d'alçàries inferiors al metre i d'altres superiors als 2 m. En aquesta zona el camí que baixa a sa Vinyeta serveix d'accés per un extrem; a la resta del camp marjat predomina l'accés per rampa.

- Ses Amitges - es Millar

Part de la conca des torrent d'en Cuc, situada entre es Collet, ses Amitges i es Millar presenta bona part de marjament d'horta, si bé és difícil establir la separació amb el secà perquè s'hi combinen en una mateixa propietat.

A ses Amitges hi predomina la disposició paral·lela contínua, si bé en alguns punts esdevé en zigzag, amb murs majoritàriament curvilinis. El sistema d'accés és molt desenvolupat i es basa en rampes i escales laterals. Les alçàries dels murs són força heterogènies, des de les inferiors al metre fins a les situades al voltant dels 2 m. El seu paredat s'inclou dins les categories d'adobat i poc adobat amb la presència de capginyes. El conjunt d'aquesta àrea és una zona mixta d'horta i secà.

A les proximitats de can Rave s'hi observa una disposició paral·lela contínua de cada coster, que es veu interrompuda pel torrent canalitzat, a la qual s'accedeix a través de rampes, escales laterals i un camí que remunta per un extrem. Pel que fa als murs presenten trams de paredat adobat amb pedres de grans dimensions i trams de pedreny petit i poc adobat, remarcar-hi la presència de capginyes i el coronament amb filada de dalt o rasant.

- Vessants del puig de s'Hereu

En els vessants del puig de s'Hereu predomina el conreu de secà, però cal destacar-hi un camp marjat de petita extensió que envolta la casa de ca na Fulla-rogeta (AE-R17). Es tracta d'un seguit de marges curvilinis disposats de forma paral·lela concèntrica que foren dedicats a horta tal com ho demostra la presència de síquies i canals verticals. Els murs que configuren aquesta zona presenten diversos graus d'adobament des de poc a molt adobat i destaca que alguns foren bastits amb pedreny de grans dimensions, mentre d'altres presenten pedres d'un diàmetre al voltant de 20-30 cm.

Coronen amb el sistema de rasant i s'accedeix a les terrasses per rampes. El marjament destinat a l'arbrat de secà presenta diferents estats de conservació en aquest coster. Les marjades situades al voltant de cases rehabilitades com a residències secundàries o permanents són les que presenten el millor estat de conservació. En general, són indrets amb un marjament de murs curvilinis i rectilinis disposats en ziga-zaga, al qual s'hi accedeix mitjançant rampes i escales frontals. En els paredats s'inclouen els ressalts rocallosos i el pedreny presenta diversos graus d'adobament. S'observen murs amb pedres de dimensions quasi mètriques i d'altres amb pedra petita. Les terrasses tenen una superfície al voltant de 5-6 m com a màxim i els murs majoritàriament no superen els 2 m d'alçària. S'observen clarament diferents etapes de marjament, reflectides sobretot en les diverses factures del paredat.

- Es Mallol

El marjament situat entre la carretera vella d'Andratx (BE-C01) i la carretera Ma-10 combina l'horta amb el secà i actualment es troba força lligat a l'ús residencial. La zona des Mallol mostra un marjament disposat en ziga-zaga a partir de marges curvilinis amb accés per rampa. Els murs tenen un paredat adobat que inclou ressalts i capginyes i que corona amb filada de dalt.

- Can Pere Tem

En aquesta zona s'inclouen els camps marjats de secà del vessant des Coll d'es Pi per on s'inicia el camí de cas Xocolater. A can Pere Tem hi ha un seguit de marges curvilinis disposats de forma paral·lela en ziga-zaga, als quals s'accedeix per la rampa del terreny o per rampes laterals bastides en el mur. El camp marjat té capginyes i murs de diferent factura de paredat que demostren diferents moments de marjament o bé la seva reparació.

El pedreny que compon els marges no és homogeni a tot el sector, alguns murs foren bastits amb pedres d'una dimensió mitjana al voltant dels 20-30 cm, mentre d'altres presenten pedreny de grans dimensions. Majoritàriament, tots ells inclouen en el seu paredat els afloraments rocallosos.

L'espai marjat de la Vall d'Estellencs fou considerat com indret d'interès preferent al Catàleg dels camps marjats elaborat pel FODESMA l'any 1997.

Bibliografia	- Diversos autors (1997): Catàleg i anàlisi dels camps marjats del terme d'Estellencs. Consell de Mallorca. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Bona part de l'espai marjat es troba abandonat i envaït per la vegetació. Les marjades presenten esboldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt d'elements de paret seca inclosos a l'espai marjat. Síquies i safareigs de les zones d'horta.
Intervencions preferents	Reparar els esboldrecs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

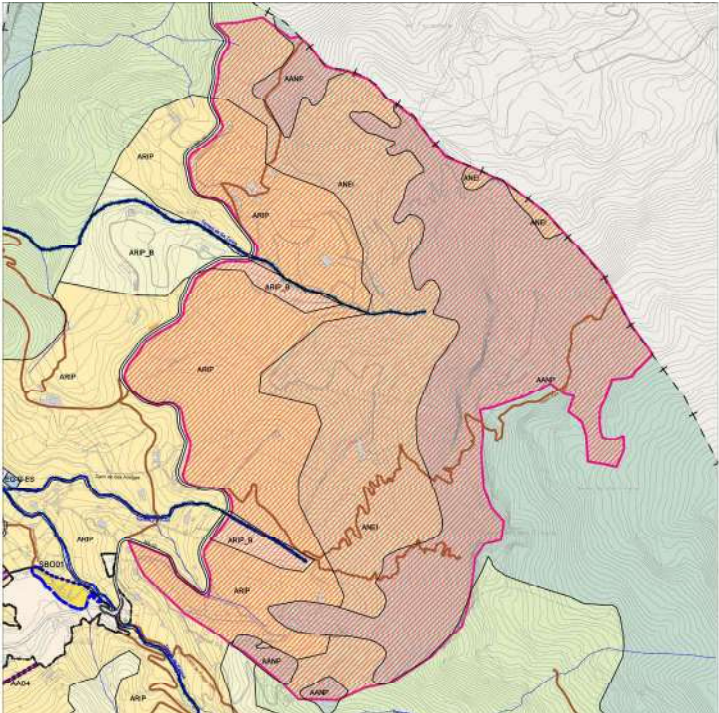

BE-J02	Espai marjat d'es Putxet / ses Costes / es Salts
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Espai marjat d'es Putxet / Ses Costes / Es Salts
Tipologia	Espai marjat
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Residencial, agrari
Ús original	Residencial, agrari
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	-
Adreça	-
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 456374 Y 4390088
Entorn	Sòl rústic. Comprèn una gran extensió de camps marjats situats entre la carretera Ma-10 a la meitat occidental, el terme de Puigpunyent i el terme de Banyalbufar com a límits oriental i septentrional respectivament, mentre que per l'extrem meridional se situa la carena que separa les conques dels torrents de Son Fortuny i d'en Cuc.

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

L'extensió marjada s'estén fins a peu dels penyals i quan el relleu ho permet es prolonguen cap el replà superior, com és el cas de la prolongació del marjament per sa Basseta cap es Salt des Putxet i es Salt des Fonollar. Els trets generals de l'espai marjat són:

- La diversitat litològica de paredats que dona lloc a marges força singulars en funció d'aquest factor.
- Les disposicions en ziga-zaga als costers, disposicions contínues en els petits horts de les possessions i disposició orgànica dels parats en els fons de comellar.
- La poca presència de pujadors, la solució més adoptada és la d'aprofitar la disposició del marjament i la inclinació del terreny.
- En l'anàlisi del marjament de l'àrea des Putxet, ses Costes i es Salts es distingeixen els següents sectors en base les característiques tècniques i de conservació.

• s'Olivar

El comellar on es situa s'Olivar presenta varietats litològiques en funció dels afloraments rocallosos de la contrada, la qual cosa ja és un factor de diferenciació del marjament. El sector realitzat mostra marges curvilinis amb funció de parat en el fons del comellar i disposats en ziga-zaga als costers, alguns d'ells presenten com a forma d'accés la rampa i els escalons volats, però és el camí que remunta el comellar la forma més estesa d'accés.

Els paredats tenen un pedreny adobat i molt adobat que inclou els ressalts rocallosos i que presenta capginyes com a símptoma de risc d'esbaldrec. La ruptura del pedreny en forma laminar dona lloc a la peculiaritat de la disposició del pedreny de forma obliqua.

• Ses Costes-can Falet

Els costers de ses Costes presenten també un marjament diferenciat per la litologia. El vessant per on transcorre el camí d'accés a les cases de ses Costes presenta un marjament disposat en ziga-zaga. El sector mostra marges rectilinis i curvilinis que no superen els 1,75 m d'alçària i que presenten un paredat adobat en el qual s'inclou pedreny de grans dimensions.

A can Falet el fons del tàlveg presenta marges rectilinis i curvilinis de paredat poc adobat i poca alçària, mentre que en el coster augmenta la seva alçària.

• Es Putxet

Les cases des Putxet es troben situades a un turó marjat amb una disposició concèntrica la qual suportava l'hort de l'explotació. Al llarg del camí de pujada cap a les cases es combinen les disposicions en ziga-zaga amb els parats en els fons de tàlveg.

Les restes de marjament reflecteixen murs d'acurada tècnica on predomina el traçat curvilini, el paredat adobat, les filades de dalt i rasants com a sistemes de coronament, les capginyes i la manca de pujadors.

A la part superior de la finca, accedint al Salt des Putxet el terreny marjat està ocupat des de fa molts anys per l'alzinar.

• Es Salts

Tant el Salt des Putxet com el Salt des Fonollar presenten camps marjats d'important qualitat tècnica que es defineixen sobretot per les dimensions dels murs i el paredat.

El Salt des Putxet presenta una disposició contínua on es facilita l'accés a través de rampes i escales laterals. Els murs, d'un paredat adobat que integra ressalts i capginyes, es caracteritzen per la seva considerable longitud i alçària. Un torrent canalitzat travessa perpendicularment el camp marjat.

El Salt des Fonollar presenta a la part inferior una disposició paral·lela contínua a la qual s'accedeix pels extrems de les marjades o per escalons volats. El paredat presenta pedreny adobat i molt adobat amb coronament de rasant i filada de dalt.

L'espai marjat de l'àrea des Putxet, ses Costes i es Salts fou considerat com indret d'interès preferent al Catàleg dels camps marjats elaborat pel FODESMA l'any 1997.

Bibliografia	- Diversos autors (1997): Catàleg i anàlisi dels camps marjats del terme d'Estellencs. Consell de Mallorca. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Bona part de l'espai marjat es troba abandonat i envaït per la vegetació. Les marjades presenten esboldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt d'elements de paret seca inclosos a l'espai marjat.
Intervencions preferents	Reparar els esboldrecs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

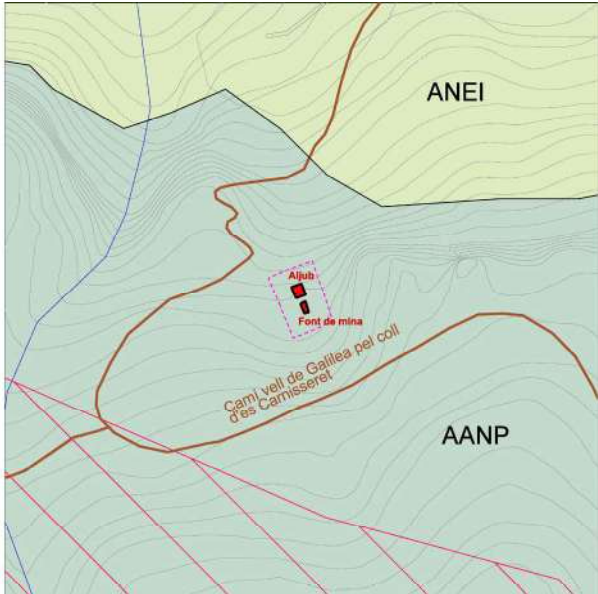

BE-F01	Font d'es Poll
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font d'es Poll / Font de Baix
Tipologia	Font de mina, aljub
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	455818	Y 4388430
Entorn	Sòl rústic. Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10). A una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

La font de mina es situa a prop de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí del pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

Tenia una galeria que estava paredada en sec i una llargària de 5,8 m i una amplària de 0,8 m. A 2,3 m de distància del final de la mina es localitza un abeurador amb unes dimensions interiors de 4,5 m per 0,9 m. Els paraments estan paredats en verd i l'interior referit. L'abeurador s'adossa a un mur de 1,6 m d'altura. Davall la sortida de l'aigua hi ha una llosa plana clavada al mur.

Les aigües eren recollides a un aljub situat a poca distància. Té unes dimensions exteriors aproximades de 5,9 m per 7 m i una altura aproximada de 3 m. Està paredat en verd amb cantoneres de carreus de marès. Presenta una obertura zenital de 1 m de costat i una finestra a la façana nord. Aquesta finestra té unes dimensions de 0,7 m per 0,8 m. A l'interior presenta una volta.

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El conjunt es troba envaït per la vegetació, la galeria es troba esfondrada.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font i l'aljub.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar l'esbaldrec de la galeria. Instal·lar un reixat de ferro a l'obertura superior de l'aljub per evitar caigudes.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font i l'aljub, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

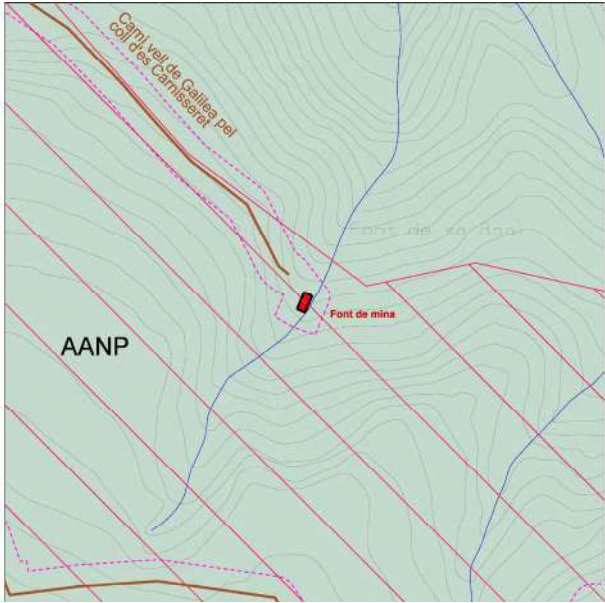
Documentació fotogràfica

BE-F02	Font de Dalt
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font de Dalt / Font de sa Boal
Tipologia	Font de mina
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A00400121		
Coord. UTM ETRS 89	X	456422	Y 4387841
Entorn	Sòl rústic. Camí vell de Galilea pel coll des Carnisseret (BE-C10), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

La font de mina es situa a 350 m de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí del pas des Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll des Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó. Un ramal comunica la font amb el camí vell de Galilea.

Presenta una galeria paredada en sec de forma parabòlica. La boca té una altura de 0,9 metres i una amplària de 0,7 metres. L'aigua era recollida mitjançant una canal de teules i disposada a un abeurador amb unes dimensions interiors de 4,8 metres per 0,7 metres. Els paraments estan paredats en verd i l'interior referit. L'abeurador s'adossa a un marge paredat en sec de 1,1 metres d'altura i 7,2 metres de llargària. Davall la sortida de l'aigua hi ha una llosa plana clavada al mur.

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. Pàgines 91-92. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font i l'abeurador.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix la font. Netejar l'abeurador.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font i l'abeurador, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

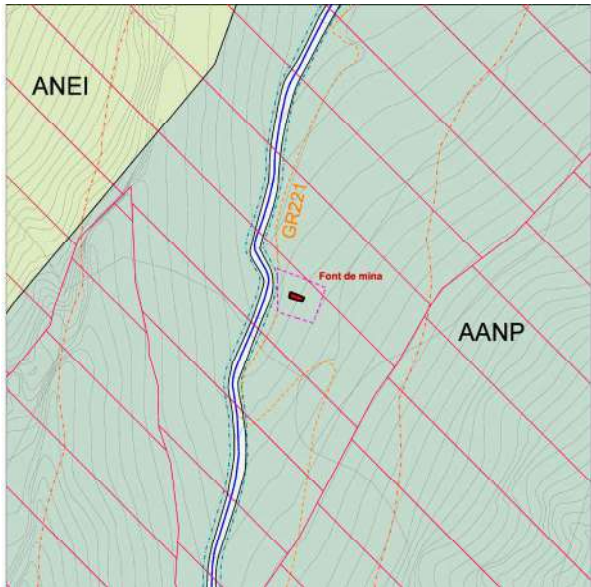
Font de Dalt.

Son Fortuny, nom per nom (1999)

BE-F03	Font d'es Moro
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font d'es Moro
Tipologia	Font de mina
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00108
Referència cadastral	07021A004001080000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	453206	Y 4387600
Entorn	Sòl rústic. Camí de la coma d'en Vidal, a una zona d'antigues marjades dintre de la finca pública de la coma d'en Vidal.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
La font de mina se situa al costat del camí de la coma d'en Vidal i de la Ruta de la Pedra en sec GR221.	
Presenta una galeria paredada en sec de forma parabòlica que té una longitud aproximada de 8,8 metres. La boca té una altura de 1,4 metres i una amplària de 0,8 metres. L'aigua era recollida mitjançant una canal de teules i disposada a un abeurador amb unes dimensions interiors de 5,7 metres per 0,6 metres. Els paraments estan paredats en verd i l'interior referit. L'abeurador s'adossa a un marge paredat en sec de 9,2 metres de llargària i 1,8 metres d'altura. Davall la sortida de l'aigua hi ha una llosa plana clavada al mur.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. La galeria s'ha esfondrat parcialment. L'abeurador presenta esbaldrecs.
Intervencions	Un tros de la galeria fou reconstruïda amb blocs de formigó vist i s'instal·là una canal de fibrociment per extreure l'aigua de la galeria.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font i l'abeurador.
Intervencions preferents	Eliminar la canal de fibrociment i els bolcs de formigó vist. Reparar la galeria. Eliminar la vegetació que envaeix el conjunt. Reparar els esbaldrecs de l'abeurador i del marge.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font i l'abeurador, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

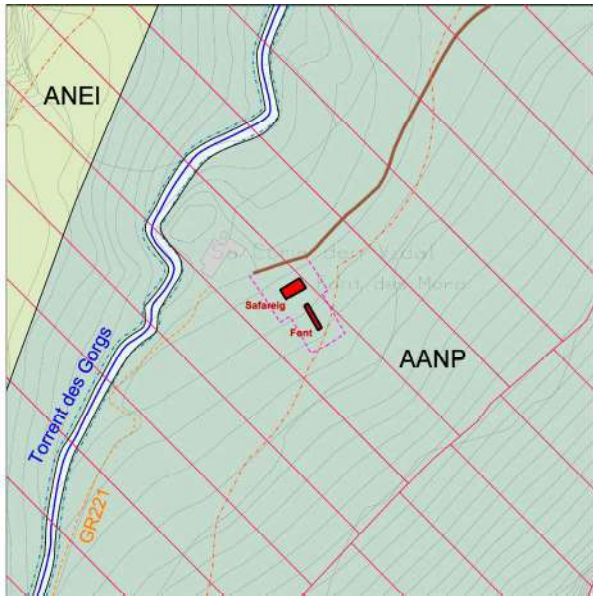
Documentació fotogràfica

BE-F04	Font de sa coma d'en Vidal
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font de sa coma d'en Vidal
Tipologia	Font, safareig
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00108
Referència cadastral	07021A004001080000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	453344	Y 4387802
Entorn	Sòl rústic. Al camí de sa coma d'en Vidal, a una zona d'antigues marjades dintre de la finca pública de sa coma d'en Vidal.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

La font se situa al costat del camí de la coma d'en Vidal i de la Ruta de la Pedra en sec GR221, just davant el refugi.

L'aigua sorgeix a una petita obertura de 20 centímetres de costat en una marjada de 1,3 metres d'altura i es recollida a un pica paredada en verd, de 1,8 metres de llargària per 0,8 metres d'amplària i 0,8 metres de profunditat. Es conduïda mitjançant una canonada de plàstic a una segona pica situada en una marjada inferior, de 1,4 metres d'altura. Aquesta pica té de 1,6 metres de llargària per 1 metre d'amplària i 1 metre de profunditat.

De la segona pica l'aigua és conduïda per una canonada de plàstic fins a un safareig que té unes dimensions exteriors de 13 metres per 6,2 metres. El mur està paredat en verd i té una gruixa de 40 centímetres i una altura de 80 centímetres. Al voltant del safareig hi ha un corredor de carreus de marès

Davant les piques hi ha embornals oberts que recullen les aigües de les piques i les dirigeixen a les canonades.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
---------------------	---

Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
---------------------	--

Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.
--------------------	--

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
-----------------------------	----------

Les piques es troben envaïdes per la vegetació.

Intervencions	S'ha cobert el safareig amb una planxa metàl·lica.
----------------------	--

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
----------------------------	---

Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
----------------------	---------------------------------------

Elements a preservar	El conjunt format per la font, les piques i el safareig.
-----------------------------	--

Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix les piques. Substituir la coberta metàl·lica del safareig per una coberta tradicional. Substituir les canonades de plàstic per sistemes de canalització tradicionals. Instal·lar reixats de ferro als embornals per evitar accidents.
---------------------------------	--

Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
----------------------------------	---

Entorn de protecció	Es delimita com zona de protecció una franja envoltant la font i el safareig, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.
----------------------------	---

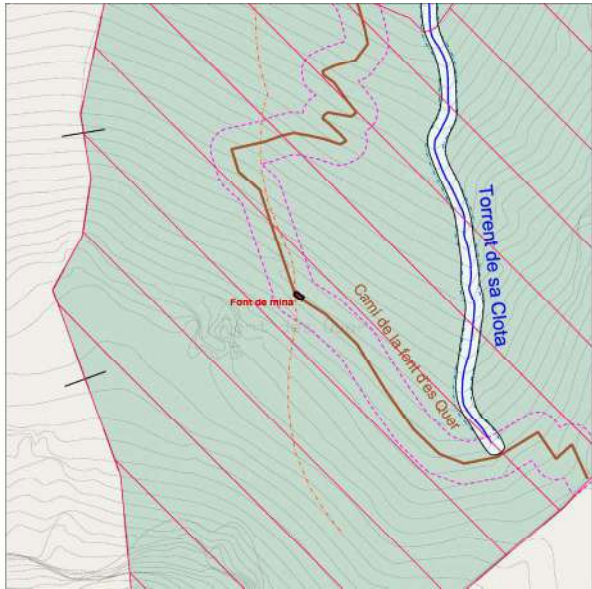
Documentació fotogràfica

BE-F05	Font d'es Quer
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font d'es Quer
Tipologia	Font
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00143
Referència cadastral	07021A004001430000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	452651	Y 4386891
Entorn	Sòl rústic. Al camí de la font d'es Quer (BE-C11), a una zona de carritxar del sud del terme a prop de la partió amb el terme municipal de Calvià.		

Situació	Fotografia
 The map shows a topographic representation of the area. A red line indicates the 'Camí de la font d'es Quer'. A blue line represents the 'Torrent de sa Ciota'. A red dot marks the 'Font de mina'. The terrain is depicted with green contour lines and red boundary lines.	 The photograph shows a traditional stone structure, likely the font, built with rough-hewn stones. It is surrounded by tall, dry grass and other vegetation. The structure has a dark, arched opening, possibly for water to flow through.

3. Descripció	
La font se situa al costat del camí de la font d'es Quer (BE-CE11).	
Presenta una galeria paredada en sec de forma parabòlica que té una longitud aproximada de 4,1 metres. La boca té una altura de 1,2 metres i una amplària de 1,4 metres. L'aigua era recollida mitjançant una canal de teules i disposada a un abeurador amb unes dimensions exteriors de 3,2 metres per 0,9 metres. Els paraments estan paredats en verd i l'interior referit. L'abeurador s'adossa a un marge paredat en sec de la mateixa llargària que l'abeurador.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. La font es troba envaïda per la vegetació. El marge i la galeria presenten esboldrecs. L'abeurador està reomplert de sediments i enderrocs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font i l'abeurador.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix la font. Reparar els esboldrecs. Eliminar els enderrocs i sediments de l'abeurador.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font i l'abeurador, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. Aquest entorn de protecció coincideix amb l'entorn de protecció del camí de la font d'es Quer (BE-C11).

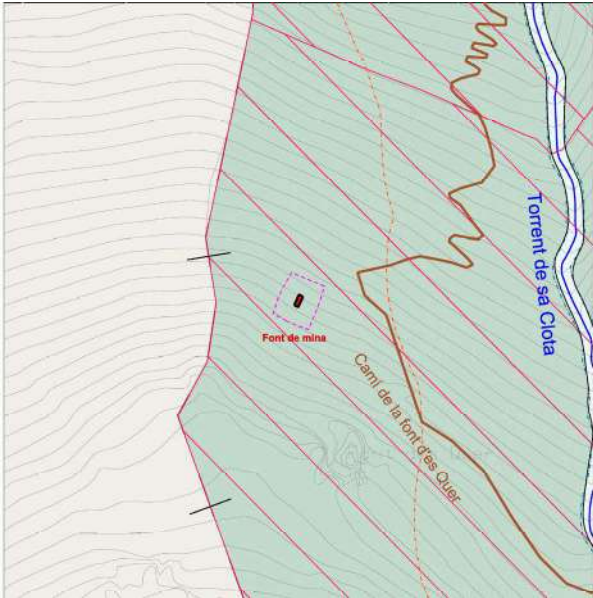
Documentació fotogràfica

BE-F06	Font d'es Porc
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font d'es Porc / Font d'es Poll
Tipologia	Font
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Segle XIX. Any 1820.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00143
Referència cadastral	07021A004001430000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	452579	Y 4386960
Entorn	Sòl rústic. Al camí de la font d'es Quer (BE-C11), a una zona de carritxar del sud del terme a prop de la partió amb el terme municipal de Calvià.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

La font se situa al costat del camí de la font d'es Quer (BE-CE11).

Presenta una galeria paredada en sec de forma parabòlica que té una longitud aproximada de 3,2 metres. La boca té una altura de 1,1 metres i una amplària de 0,6 metres. L'aigua era recollida i disposada a una pica de 1,5 metres de llargària, amb l'interior referit i adossada a un marge paredat en sec de 3,6 metres de llargària i 1,1 metres d'altura.

A la part frontal de la pica hi ha una inscripció amb la data de construcció: "22 agosto 1820".

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- https://sites.google.com/view/fontsdetramuntana/inici
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. La font i la pica es troben envaïdes per la vegetació. La pica està reomplerta de sediment.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font i la pica.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix el conjunt. Eliminar el sediment que omple la pica.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font i la pica, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

BE-F07	Font d'en Miquelet
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font d'en Miquelet
Tipologia	Font de mina
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Segle XIX. Any 1830.

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	004	Parcel·la	00126	
Referència cadastral	07021A004001260000ZF			
Coord. UTM ETRS 89	X	455234	Y	4388877
Entorn	Sòl rústic. Al camí de la font d'en Miquelet (BE-C06), a una zona d'antigues marjades colonitzades pel pinar al sud de la carretera Ma-10.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
La font se situa al costat del camí de la font d'en Miquelet (BE-CE06).	
Presenta una galeria paredada en sec de forma parabòlica que té una longitud aproximada de 3,1 m. La boca té una altura de 1,8 metres i una amplària de 1 metre. Se situa a un tram de marjada que assoleix una altura de 3,8 metres i una longitud aproximada de 10 metres. Al costat occidental de la marjada s'obre un portell de 1,3 metres d'amplària.	
Bibliografia	- Bover de Rosselló, Joaquín María (1831): Estellencs. Descripció histórico-geogràfica. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular. La font es troba envaïda per la vegetació.
Intervencions	S'ha instal·lat una canonada que condueix l'aigua a les cases properes.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font i la marjada a la qual es situa.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix la font.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

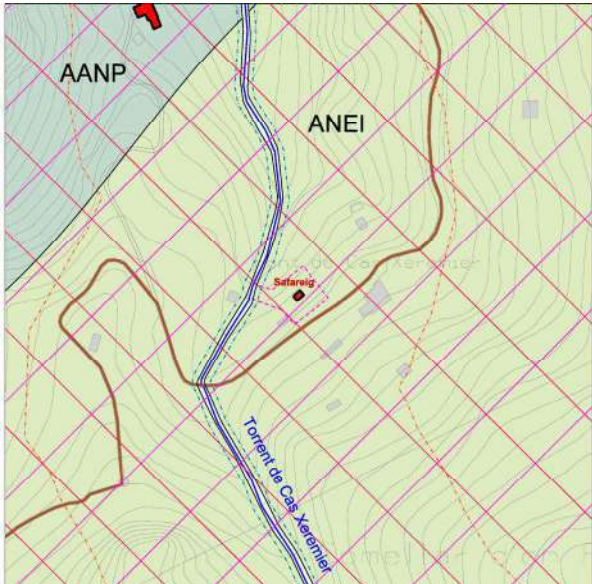
Documentació fotogràfica

BE-F08	Font de Cas Xeremier
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font de Cas Xeremier
Tipologia	Font, safareig, síquia
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	002	Parcel·la	00043
Referència cadastral	07021A002000430000ZP		
Coord. UTM ETRS 89	X	454145	Y 4389252
Entorn	Sòl rústic. Zona d'antigues marjades situades al costat del camí de Cas Xocolater.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
L'aigua sorgeix davall una gran roca i és conduïda mitjançant tres tubs a un safareig adossat a la mateixa i a un marge de 2 metres d'altura. Té forma trapezoïdal i unes dimensions interiors de 5,2 metres per 3,7 metres. Els paraments estan paredats en verd i l'interior està referit. El mur té una gruixa de 80 centímetres. Del safareig, l'aigua era conduïda mitjançant una síquia fins a les cases de Cas Xeremier (AE-R06). L'amplada de la síquia és de 20 centímetres.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular. La síquia ha desaparegut en part.
Intervencions	S'han instal·lat diferents canonades que condueixen l'aigua a distints indrets propers.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font, el safareig, la marjada i el tram de síquia conservat.
Intervencions preferents	Restaurar la síquia.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com zona de protecció una franja envoltant la font, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Safareig

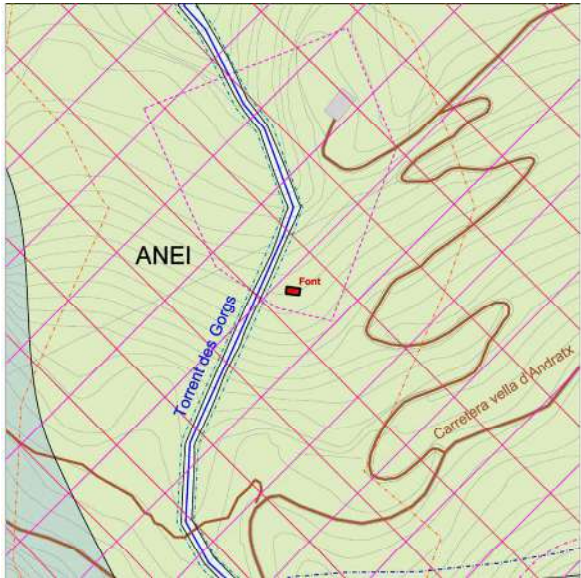

Restes de la Síquia

BE-F09	Font de Cas Xocolater
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font de Cas Xocolater
Tipologia	Font, safareig, síquia
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001	Parcel·la	00009
Referència cadastral	07021A001000090000ZR		
Coord. UTM ETRS 89	X	453766	Y 4388891
Entorn	Sòl rústic. Zona de marjades colonitzades pel pinar situades a cent metres al sud-oest de Cas Xocolater (AE-R07).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
L'aigua sorgia davall una gran roca a una balma de 2,3 metres de llargària per 0,6 metres d'amplària i 0,9 metres d'altura i era conduïda mitjançant una canal de teules a una pica de 3,7 m per 0,4 m. Els paraments estan paredats en verd i tenen una gruixa de 40 centímetres i una altura de 60 centímetres. Posteriorment, l'aigua passava a un safareig de forma trapezoidal i unes dimensions interiors de 4,3 metres per 3,4 metres. Els paraments estan paredats en verd i tenen una gruixa de 80 centímetres. L'interior es troba referit i té una profunditat de 1,9 metres. Del safareig l'aigua era conduïda mitjançant una síquia de 120 metres de longitud i 0,5 metres d'amplària fins a les cases de Cas Xocolater (AE-R07). Abans d'arribar l'aigua omplia un safaretxet redó i salvava el camí mitjançant un sífó arribant a les cases gràcies a una síquia elevada.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. El conjunt es troba abandonat i envaït per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font, la pica, el safareig, la síquia i el safaretxet.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant les cases (AE-R07), la tafona (BE-T02), el conjunt etnològic de Cas Xocolater (BE-CE20) i el conjunt hidràulic, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Safareig

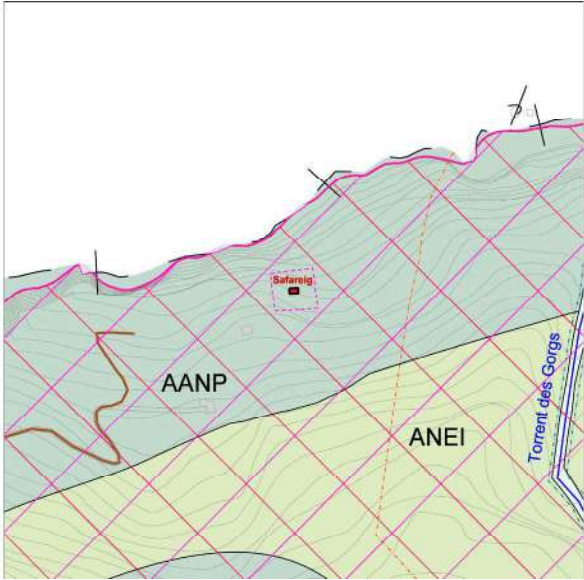

Síquia

BE-F10	Font de Baix
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font de Baix / Na Buregassa
Tipologia	Font, safareig
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001	Parcel·la	00009
Referència cadastral	07021A001000090000ZR		
Coord. UTM ETRS 89	X	453549	Y 4389169
Entorn	Sòl rústic. Dintre de Cas Xocolater (AE-R07), a una zona d'antigues marjades colonitzades pel pinar properes a la mar i a la partió de Can Pruaga.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
L'aigua sorgeix davall una gran roca, és conduïda per una canal de teules i mitjançant una obertura de 0,2 metres de costat desguassa a un safareig de forma semicircular, amb una llargària de 5 metres i una amplària de 3 metres. El parament està paretat en verd i l'interior està referit. La gruixa del parament és de 0,5 metres i la seva altura és de 1,7 metres.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. El conjunt es troba abandonat i envaït per la vegetació.
Intervencions	

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font i el safareig.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font i el safareig, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

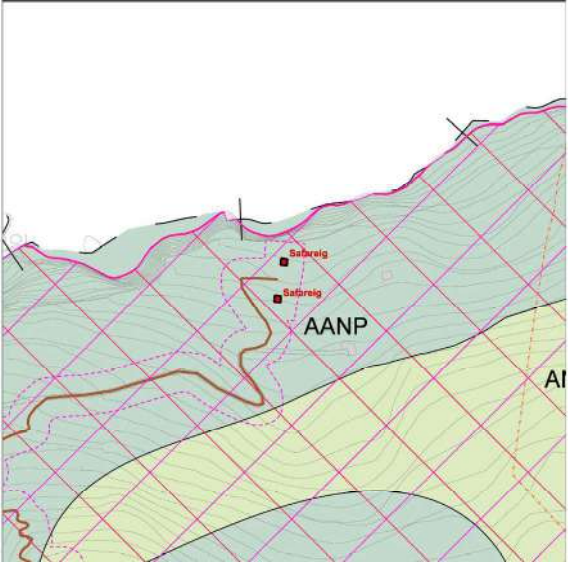
Documentació fotogràfica

BE-F11	Font de Can Cerdà
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font de Can Cerdà
Tipologia	Font, safareig
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001	Parcel·la	00009
Referència cadastral	07021A001000090000ZR		
Coord. UTM ETRS 89	X	453458	Y 4389143
Entorn	Sòl rústic. Dintre de Can Pruaga, a una zona d'antigues marjades colonitzades pel pinar properes a la mar i a la partió de Cas Xocolater.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt format per una font i dos safareigs situats a diferent nivell comunicats per una síquia subterrània de 20 metres de llargària que discorre per les marjades. La font desguassava directament dintre del primer safareig.

- Safareig 1 (453456, 4389132). Té forma quadrangular i una dimensió interior de 3,2 metres. El parament està paredat en verd i l'interior referit. La gruixa del parament és de 0,6 metres i la seva profunditat és de 1,8 metres. L'interior presenta dues sortides per a l'aigua. Una està situada al mur oriental i comunica amb una pica adossada a l'exterior. L'altra està situada al mur de migjorn i comunica amb la capelleta del safareig.

- Safareig 2 (453460, 4389154). Té un costat quadrangular i un costat arrodonit, i unes dimensions interiors de 3,3 metres de llargària per 3 metres d'amplària. El parament està paredat en verd i l'interior referit. La gruixa del parament és de 0,5 metres i la seva profunditat és de 1,6 metres.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El conjunt es troba abandonat i envaït per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font, la síquia, les marjades i els dos safareigs.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font, la síquia i els safareigs, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Safareig 1

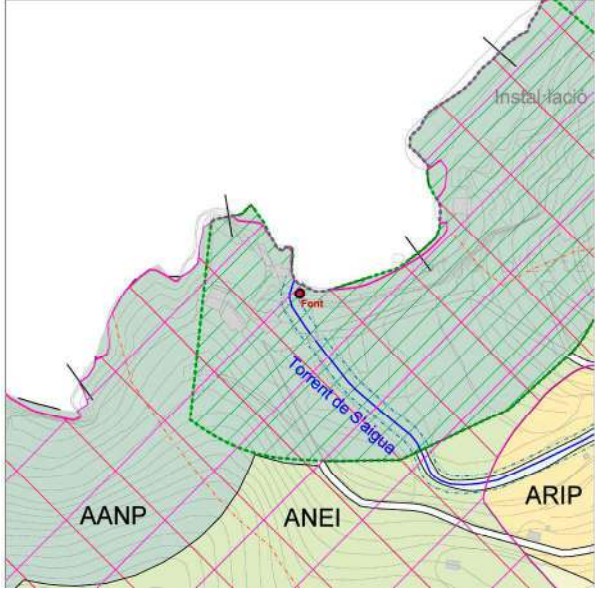
Safareig 2

BE-F12	Font de sa Cala
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font de sa Cala / Es Broll
Tipologia	Font
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00036
Referència cadastral	07021A003000360000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X	454698	Y 4389993
Entorn	Sòl rústic. A la cala, al costat del salt que fa el torrent de s'Aigua del camí d'accés als escars (BE-ES01).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Broll que surt al penya-segat que forma la Cala d'Estellencs, al costat del salt que fa el torrent de s'Aigua. L'aigua sorgeix a una balma que fa 3 metres de llargària, 1 metres d'amplària i 1 metres d'altura. És conduïda mitjançant una canal de teules fins a l'exterior i fins a una pica de pedra arrodonida amb unes dimensions interiors de 60 centímetres per 70 centímetres.

La font es localitza al domini públic marítim-terrestre.

- La utilització del domini públic marítim-terrestre es regularà segons allò especificat al Títol III de la Llei de Costes.

- Els usos a la zona de servitud de protecció s'ajustaran a allò disposat als articles 24 i 25 de la Llei de Costes. Els usos admesos en aquesta zona han de comptar amb l'autorització de l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma, d'acord amb allò determinat als articles 48.1 i 49 del Reial Decret 1112/92 pel qual es modifica parcialment el Reglament de la Llei de Costes.

- En qualsevol cas, les obres i instal·lacions existents, situades a la zona de domini públic o de servitud, estaran subjectes a allò especificat a la Disposició Transitòria Quarta de la Llei de Costes.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'ha instal·lat un tub que permet la dutxa dels banyistes. S'ha construït un pilaret amb pedres i ciment vist.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font, la canal i la pica.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. La font està dins del bé d'interès paisatgístic i ambiental de Cala Estellencs BIPA-03.

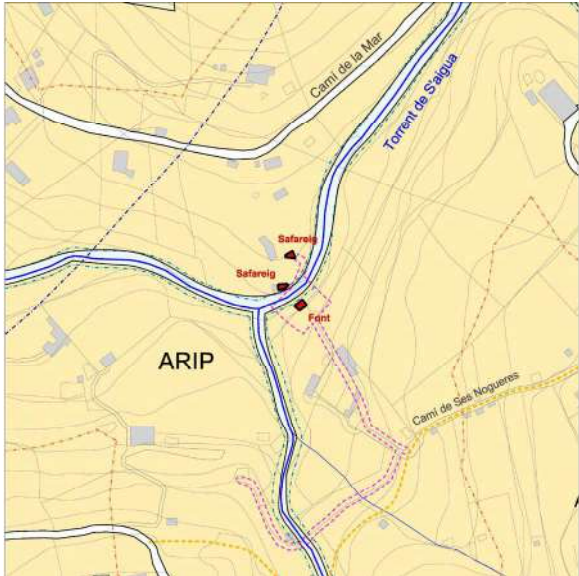
Documentació fotogràfica

BE-F13	Font de sa Vinyeta
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font de sa Vinyeta
Tipologia	Font
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00143
Referència cadastral	07021A004001430000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455206	Y 4389613
Entorn	Sòl rústic. Al costat sud del torrent de s'Aigua, a la zona de marjades situades entre es Fonollar i es Broll.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Font situada a un espai marjat de 5 metres de llargària. L'aigua és recollida a un safareixet adossat a la marjada, de 2,4 metres de llargària per 2 metres d'amplària i una altura de 1,3 metres. El parament està paredat en verd i té una gruixa de 0,6 metres. Un tram de síquia condueix l'aigua a l'altra costat del torrent.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'han instal·lat dos dipòsits de fibrociment per acumular l'aigua.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font, el safareixet, la síquia i la marjada.
Intervencions preferents	Eliminar els dipòsits de fibrociment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font i el safareixet, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Safareix

Marjada

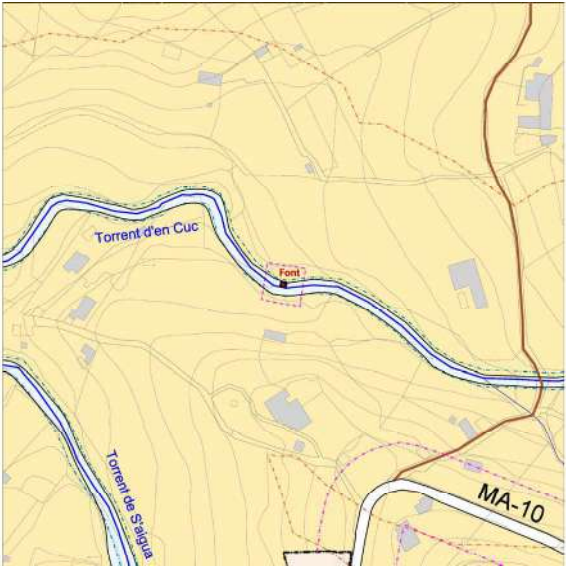

Dipòsit de fibrociment

BE-F14	Font del torrent d'en Cuc
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font del torrent d'en Cuc
Tipologia	Font
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00273
Referència cadastral	07021A003002730000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	455676	Y 4389738
Entorn	Sòl rústic. Al costat nord del torrent de s'Aigua, a la zona de marjades situades al nord d'es Millar (AE-R15).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Font situada al llit del torrent, en un tram on les voreres estan paredades en sec. L'amplària del torrent és de 3 metres i l'altura de les parets arriba als 3,2 metres. L'aigua és recollida per un dipòsit paredat en verd de construcció moderna.	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'ha instal·lat un dipòsit de plàstic.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font i les parets que limiten el torrent.
Intervencions preferents	Eliminar el dipòsit de plàstic.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

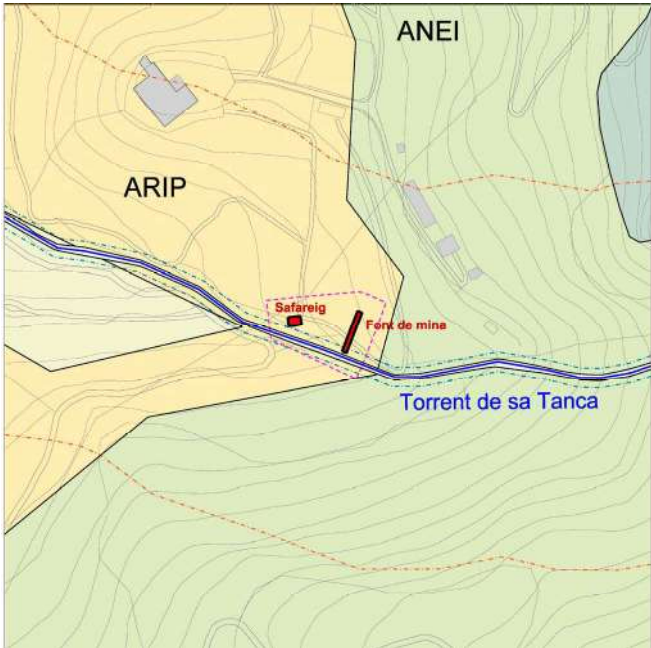

Dipòsit de plàstic

BE-F15	Font d'es Putxet
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font d'es Putxet
Tipologia	Font de mina
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	004	Parcel·la	00015	
Referència cadastral	07021A004000150000ZU			
Coord. UTM ETRS 89	X	456390	Y	4390261
Entorn	Sòl rústic. Al costat nord del torrent de sa Tanca, a la zona de marjades situades al sud d'es Putxet (AE-R04).			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Font de mina tipus qanat situada al costat del llit del torrent. Presenta un corredor d'accés paredat en sec de 4 metres de llargària. La mina s'obre a una marjada i té forma parabòlica, una amplària de 0,7 metres i una llargària de 22,5 metres. L'altura varia entre 1,6 metres al començament i 1 metre al final. L'aigua era recollida per una síquia i conduïda a un safareig de forma quadrangular situat a 25 metres a l'oest.	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Regular. El conjunt està envaït per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font, la síquia i el safareig.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font, la síquia i el safareig, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. El conjunt està dins l'entorn de protecció del jaciment arqueològic d'es Putxet JA-02.

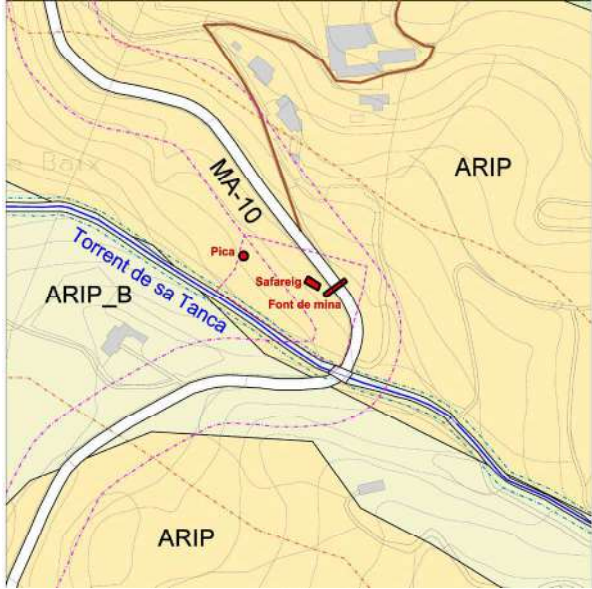
Documentació fotogràfica

BE-F16	Font de Son Serralta de Baix
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font de Son Serralta de Baix
Tipologia	Font de mina, síquia, safareig.
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Medieval

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00136 - 00206
Referència cadastral	07021A003002060000ZG - 07021A003002060000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	456066	Y 4390449
Entorn	Sòl rústic. Entre la carretera Ma-10 i el torrent de sa Tanca, a la zona de marjades situades al nord de Son Serralta de Baix (AE-R21).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Sistema hidràulic consistent en una font, un safareig, una síquia i una pica que permetia el rec d'un petit hort situat al costat nord del torrent.

La font consisteix en una mina de perfil parabòlic paredada en sec que té una amplària de 0,6 metres, una longitud de 12 metres i una altura que varia entre els 0,9 metres a l'inici i els 1,4 metres al final. La galeria desemboca a una capelleta que té una llargària de 2,5 metres, una amplària de 1,2 metres i una altura de 3 metres on es troba l'ull de la font. La capelleta té una coberta de volta i presenta a la part inferior un referit de morter hidràulic. En aquest referit s'hi pot apreciar entre d'altres el grafit d'un vaixell en el qual destaca el castell de popa. Una canal de teules discorre pel fons de la galeria.

El safareig s'adossa a una marjada i té unes dimensions interiors de 6,6 metres per 2,7 metres i una profunditat de 1,5 metres. Els paraments estan paredats en verd i tenen un gruix d'1 metre. Al costat nord presenta una canal de teules que és continuada mitjançant una síquia de 40 metres de longitud i 0,2 metres d'amplària. La síquia acaba a una pica rectangular (X= 456026, Y= 4390464), de 1,5 metres de llargària per 0,6 metres d'amplària.

L'Arxiduc fa referència a la font en la seva descripció del camí d'Estellencs a Banyalbufar: "...Un camino empedrado descende de nuevo a la via principal i hasta la pequeña fuente de Son Serralta desde la primera, llamada a veces Son Serralta de Baix para diferenciarla de la segunda..."

En un expedient de secretaria de l'Ajuntament d'Estellencs (1960) sobre l'aparició d'un portell que impedeix l'accés a la font de Son Serralta, trobem un fragment on diu: "...Que es público y notorio que la fuente de Son Serralta es de uso público desde tiempo inmemorial, pues la fuente existió mucho antes que la carretera y entonces se hacia uso de ella por todo el mundo que transitaba por el antiguo camino de herradura que conducia a Bañalbufar..." (AME. Secció d'administració general, Sig.52).

A la Carta Arqueològica de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports del Govern de les Illes B Govern Balear en la descripció del Jaciment 55/1 també es fa referència a l'existència de la font tot i no localitzar-la: "...segons informació oral, existeix una font de mina d'uns trenta metres, a la qual no s'ha pogut accedir per mor de l'espessa vegetació."

Bibliografia	- Diversos autors (1989-1995): Carta Arqueològica. Govern Balear. Conselleria d'Educació, Cultura i Esports. Direcció General de Cultura. Servei de Patrimoni. - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra y el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma. Tom VIII. Pàgina 64. - Diversos autors (1997): Catàleg i anàlisi dels camps marjats del terme d'Estellencs. Fodesma. Consell Insular de Mallorca. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- https://www.toponimiamallorca.net/
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

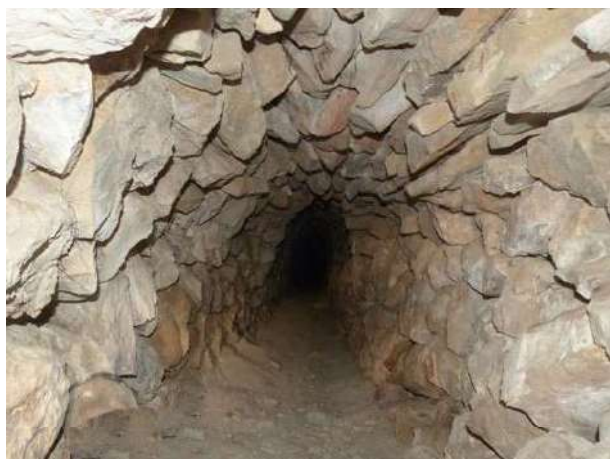
4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El conjunt es troba abandonat i envaït per la vegetació.
Intervencions	S'ha instal·lat un tram de tub de formigó a l'inici de la galeria.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font, el safareig, la síquia i la pica.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix el conjunt. Recuperar la boca original de la mina, de perfil parabòlic paredat en sec.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font, el safareig, la síquia i la pica, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. El conjunt està dins la zona monumental del jaciment arqueològic de Son Serralta JA-01.

Documentació fotogràfica

Mina

Síquia

Safareig

Síquia

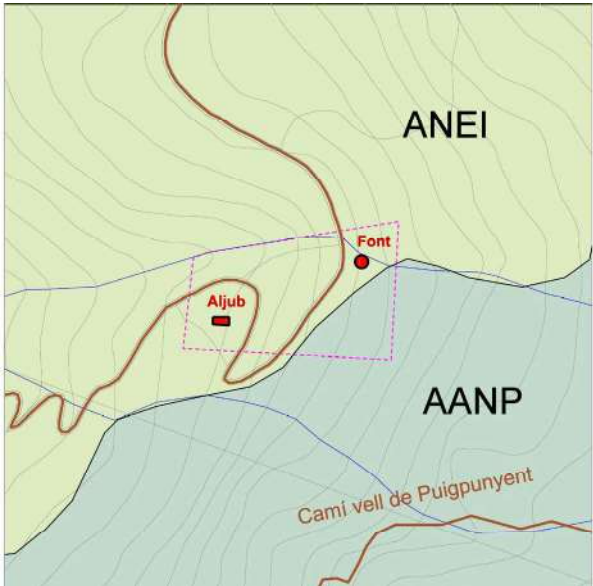
Pica

BE-F17	Font de Son Jover
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font de Son Jover
Tipologia	Font, aljub, abeurador, síquia
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00107
Referència cadastral	07021A004001070000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X	457067	Y 4389005
Entorn	Sòl rústic. Al camí vell d'Estellencs a Puigpunyent (BE-C02), a una zona d'alzinar a l'est del terme, dintre de la finca privada de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

La font se situa a uns 100 metres al nord del camí vell de Puigpunyent, a la zona coneguda com a Son Jover. L'aigua sortia d'una sèrie d'ullals situats a un marge i eren recollides a un abeurador situat al costat occidental de la font i a una cota inferior.

L'abeurador està paredat en verd i presenta l'interior referit. Té unes dimensions aproximades de 4,6 metres per 0,6 metres i una altura aproximada de 0,7 metres.

A uns 60 metres a l'oest de la font hi ha un aljub amb els paraments paredats en verd i cantoneres de pedra. Té unes dimensions exteriors aproximades de 6 metres per 3 metres i una altura màxima de 3,5 metres. Al costat occidental s'hi adossa una piqueta rectangular.

Al costat de l'aljub hi ha un tram de síquia de 0,4 metres d'amplària paredada en verd amb una canal central formada per una sèrie de teules planes i girades.

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- https://sites.google.com/view/fontsdetramuntana/inici
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. L'abeurador està envaït per la vegetació i reomplert de sediment.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font, l'abeurador, la síquia i l'aljub.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació i el sediment que omple l'abeurador.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com zona de protecció una franja envoltant la font, l'abeurador, la síquia i l'aljub, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Surgència

Abeurador

Aljub

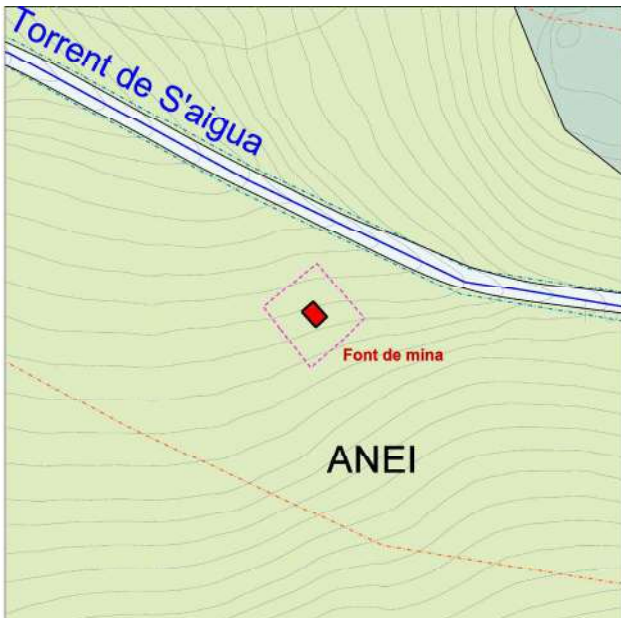

Siquia

BE-F18	Font d'es Oms
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Font d'es Oms
Tipologia	Font, abeurador
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00107
Referència cadastral	07021A004001070000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X	456714	Y 4388436
Entorn	Sòl rústic. Zona d'alzinar a l'est del terme, dintre de la finca privada de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
 The map shows a green landscape with contour lines. A blue line represents the 'Torrent de S'aigua'. A red diamond marks the location of 'Font de mina'. The area is labeled 'ANEI'.	 The photograph shows a stone structure, likely the font, with a large, irregular opening. The stones are grey and covered in moss. The surrounding area is rocky and covered in vegetation.

3. Descripció

Font de mina que consta de dues galeries i un abeurador. La boca de la galeria principal té perfil ogival i es resol mitjançant tretze dovelles de pedra de grans dimensions. La seva altura és de 1,6 metres i la seva amplària és de 0,8 metres.

La galeria principal té una llargària aproximada de 7,5 metres. A mitjan galeria hi ha una pica rectangular de pedra que recull les aigües d'una segona galeria disposada de manera perpendicular i que té una llargària aproximada de 4 metres. Una canal de teules recorria les dues galeries i abocava l'aigua a un abeurador de forma rectangular situat a dos metres al costat oriental de la font.

Segons la bibliografia es tracta d'una de les fonts més interessants de la finca de Son Fortuny, tant per la qualitat de l'aigua com per la tipologia de la mina.

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. Pàgina 53. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- < https://sites.google.com/view/fontsdetramuntana/inici >
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. L'abeurador es troba omplert d'enderrocs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per la font i l'abeurador.
Intervencions preferents	Eliminar els enderrocs que reomplen l'abeurador.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la font i l'abeurador, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Abeurador

Galeria

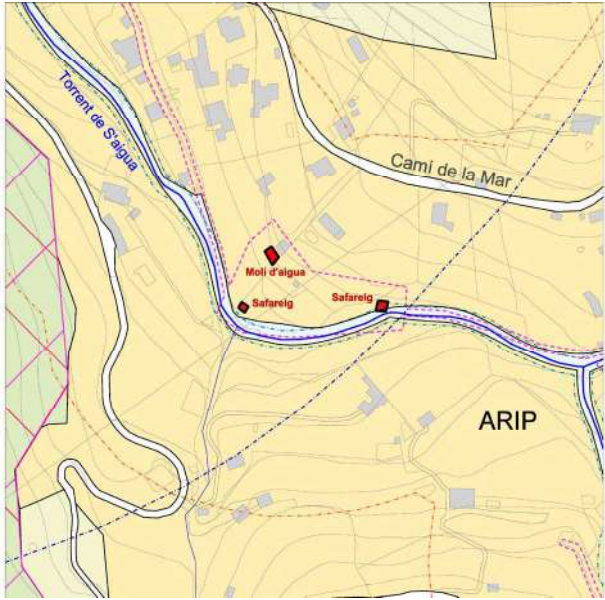

Pica

BE-M01	Molí d'es Broll
Nivell de Protecció	
A	

1. Identificació	
Denominació	Molí d'es Broll / Molí de Cas Torrèr
Tipologia	Molí d'aigua, safareig, síquia
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Molí
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00016 - 00018
Referència cadastral	07021A003000160000ZQ - 07021A003000180000ZL		
Coord. UTM ETRS 89	X	454990	Y 4389644
Entorn	Sòl rústic. Al costat nord del torrent de s'Aigua, dintre d'una zona marjada de la finca d'es Broll.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt format per dos safareigs, una síquia i el molí d'aigua.

El primer safareig es situa devora el torrent, a uns 70 metres a l'est del molí d'aigua. Té planta quadrangular i 5,5 metres de costat. El segon safareig es situa a uns 27 m al nord-est del molí. Té planta rectangular, amb unes dimensions de 9 metres per 5 metres i presenta contraforts en la seva cara sud-oest. Els paraments dels safareigs estan paredats en verd i l'interior referit.

La síquia ha desaparegut en part, però es conserva un tram recte de 20 metres de llargària que connecta amb el cup. Té 2 metres d'amplària amb una canal central de 50 centímetres d'amplària i 70 centímetres de profunditat.

El cup té 7 metres d'altura i no és visible perquè està integrat dintre dels murs del casal. El casal té dues plantes i un sol aiguavés amb coberta de teules. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de carreus de marès. Un portal allindanat situat a la façana sud-est permet l'accés a la planta pis mentre que un portal rodó emmarcat situat a la mateixa façana permet l'accés a l'obrador del molí situat a la planta baixa. A la façana sud-oest s'obren dues finestres amb llinda de fusta, una a cada planta.

L'interior de l'obrador presenta una volta i té unes dimensions de 4,25 metres per 3,7 metres. De la maquinària només es conserva el parell de moles encara que la superior es troba desplaçada i fa funcions de taula. Altres elements d'interès són tres armariets al mur nord-oest i una petita foganya. Es conserva el cacau i la síquia de desguàs.

L'Arxiduc es refereix a aquest molí com a molí de Cas Torrer (Tom VIII-pàgina 60).

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Lluís Salvador, Arxiduc (1991): Las Baleares por la palabra y el grabado. Sa Nostra Caixa de Balears. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El conjunt està envaït per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format pel safareig, la síquia i el molí.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el safareig, la síquia i el molí, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

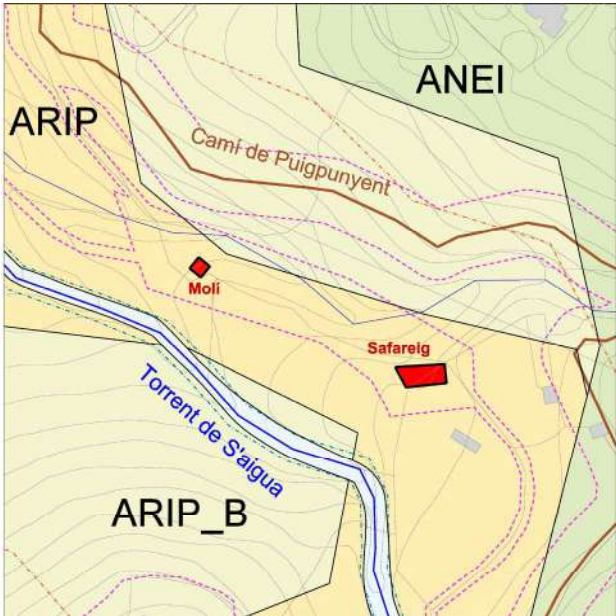
Documentació fotogràfica

BE-M02	Molí de Baix de Son Fortuny
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Molí de Baix de Son Fortuny / Molí d'en Xeu
Tipologia	Molí d'aigua
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Molí
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Segle XVII. Any 1632.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00107
Referència cadastral	07021A004001070000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X	456063	Y 4389088
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades dintre de la finca privada de Son Fortuny, a prop del torrent de s'Aigua i del camí vell d'Estellencs a Puigpunyent (BE-C03).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casal moliner de dues plantes i un sol aiguavés. Els paraments estan paredats en verd. La façana principal estava referida i s'orienta al nord-oest. Té un portal allindanat i una finestra a la planta baixa i una finestra a la planta pis alineada amb el portal. Sobre el portal hi ha una làpida de pedra amb un baix relleu representant el monograma de Crist i una data (1632).

De l'obrador es conserva el cacau, la mola sotana i la volta de les moles.

L'aigua s'origina al sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua (SH-02), era acumulada a un safareig i mitjançant una síquia de 75 metres de llargària i 1,35 metres d'amplària, amb una canal de 55 centímetres era conduïda al cup. El cup té planta irregular, un diàmetre interior de 1 metre i 10 metres d'altura.

A l'altra banda del torrent i dins la propietat de Son Fortuny hi trobam es Molí, en realitat dos antics molins d'aigua situats l'un a continuació de l'altre i que es nodrien de la font de s'Ull de s'Aigo (BE-SH02). Ambdues construccions s'aixecaren aprofitant els desnivells del terreny. L'aigua portada per una síquia o calçada, era conduïda fins al cup que, construït en forma de torre, deixava caure l'aigua sobre els àleps o culleres d'una roda horitzontal a la qual feia voltar. Just al davant del cup, aquests molins tenen una petita caseta anomenada obrador, on se situaven les moles que giraven gràcies a la roda i amb les quals es molia el gra. Contràriament amb el que succeïa amb altres molins, els obradors no eren utilitzats com a habitatge del moliner i tan sols eren útils per treballar-hi i per guardar-hi el gra i la farina. L'obrador del molí superior – el més proper al torrent-, té la teulada enrunada, encara que conserva la mola de davall o jacent, que era la que restava fixa, mentre que ha desaparegut la mola mòbil o volandera.

La tradició oral ens fa coneixedor del seu ús, de manera clandestina, durant els anys de la Guerra Civil.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. Pàgines 51-52. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. Els paraments del casal presenten nombrosos desperfectes. El safareig està replè d'enderrocs.
Intervencions	S'ha instal·lat una coberta de fibrociment. S'ha construït una paret de blocs de formigó dins de l'obrador.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format pel casal, el safareig, la síquia i el cup. La làpida de pedra amb monograma i la data 1632.
Intervencions preferents	Eliminar la paret de blocs de formigó vist. Substituir la coberta de fibrociment per una coberta de teules. Eliminar els enderrocs del safareig.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com zona de protecció una franja envoltant el molí de Baix, el molí de Dalt (BE-M03) i el safareig, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

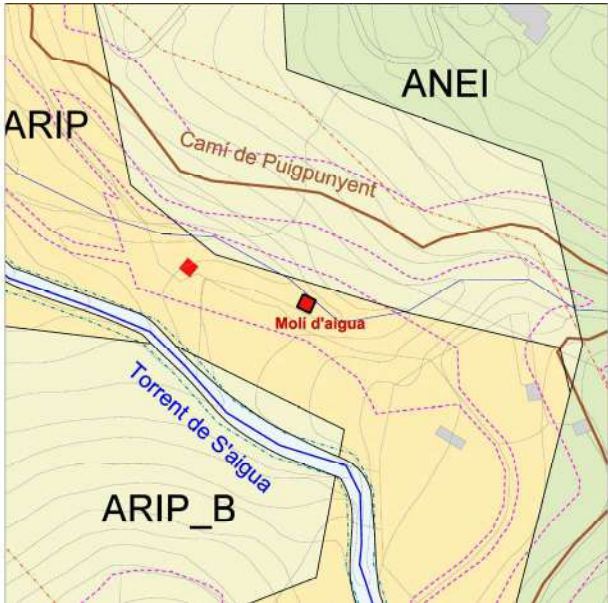

Safareig

BE-M03	Molí de Dalt de Son Fortuny
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Molí de Dalt de Son Fortuny
Tipologia	Molí d'aigua
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Molí
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Segle XVI

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00107
Referència cadastral	07021A004001070000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X	456100	Y 4389078
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades dintre de la finca privada de Son Fortuny, arran del torrent de s'Aigua i a prop del camí vell d'Estellencs a Puigpunyent (BE-C03).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Casal moliner d'una planta i un sol aiguavés originalment de teula. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de carreus de marès. La façana principal estava referida i s'orienta al nord. Té un portal allindanat amb fusta i una finestra a la seva esquerra. De l'obrador es conserva el cacau, la mola sotana i la volta de les moles així com una segona volta que té una piqueta a la base. L'aigua s'origina al sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua (SH-02), era acumulada a un safareig i conduïda mitjançant una síquia al cup de planta quadrangular, paredat en verd i amb cantoneres de carreus de marès.

A l'altra banda del torrent i dins la propietat de Son Fortuny hi trobam es Molí, en realitat dos antics molins d'aigua situats l'un a continuació de l'altre i que es nodrien de la font de s'Ull de s'Aigo (BE-SH02). Ambdues construccions s'aixecaren aprofitant els desnivells del terreny. L'aigua portada per una síquia o calçada, era conduïda fins al cup que, construït en forma de torre, deixava caure l'aigua sobre els àleps o culleres d'una roda horitzontal a la qual feia voltar. Just al davant del cup, aquests molins tenen una petita caseta anomenada obrador, on se situaven les moles que giraven gràcies a la roda i amb les quals es molia el gra. Contràriament amb el que succeïa amb altres molins, els obradors no eren utilitzats com a habitatge del moliner i tan sols eren útils per treballar-hi i per guardar-hi el gra i la farina. L'obrador del molí superior – el més proper al torrent-, té la teulada enrunada, encara que conserva la mola de davall o jacent, que era la que restava fixa, mentre que ha desaparegut la mola mòbil o volandera.

Bibliografia

- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. Pàgines 51-52.
- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes.
- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
- Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca.

Recursos web

- No s'han localitzat recursos web coneguts.

Cartografia

- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació

- Dolent.
- Els paraments del casal presenten nombrosos desperfectes. Manca la teulada.

Intervencions

-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció

A- Nivell de protecció integral

Usos permesos

Els permesos pel nivell de protecció.

Elements a preservar

El conjunt format pel casal i el cup.

Intervencions preferents

Reparar la coberta.

Intervencions admissibles

Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.

Entorn de protecció

Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el molí de Dalt, el molí de Baix (BE-M02) i el safareig, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

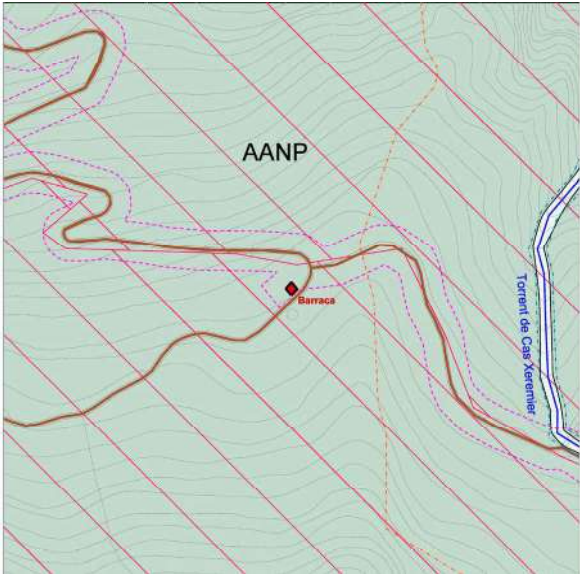
Documentació fotogràfica

BE-BR01	Barraca del camí de sa coma d'en Vidal
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Barraca del camí de sa coma d'en Vidal
Tipologia	Barraca de roter
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Agrícola
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	454110	Y 4388482
Entorn	Sòl rústic. Al camí de sa coma d'en Vidal, a una zona d'antigues marjades progressivament colonitzades pel pinar dins de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Barraca de roter situada a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de sa coma d'en Vidal a la zona coneguda com a rota d'en Penasso i que representa un testimoni de l'explotació agrària de la possessió a través del sistema de rotes.

La barraca se situa al costat de la ruta de la Pedra en sec GR221 i de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí del pas des Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll des Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

Barraca de planta rectangular paredada en sec. Té unes dimensions interiors de 5 metres per 3,6 metres. La gruixa del mur és de 0,9 metres i la seva altura màxima és de 1,3 metres. Al parament del costat sud-est s'adossa un banc de 0,5 metres d'amplària i 0,5 metres d'altura. El portal s'obre al costat nord-est i té 0,7 metres d'amplària.

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. Pàgina 77.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. La barraca es troba envaïda per la vegetació. Els murs presenten esbaldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La barraca.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esbaldrecs dels murs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la barraca, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

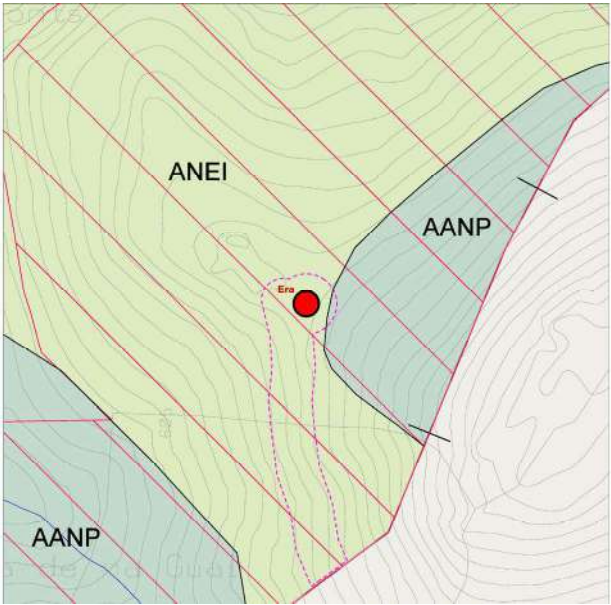
Documentació fotogràfica

BE-E01	Era d'es Moro
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Era d'es Moro
Tipologia	Era
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Agrícola
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00107
Referència cadastral	07021A004001070000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X	456872	Y 4387915
Entorn	Sòl rústic. Al camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10), a una zona d'antigues marjades progressivament colonitzades per l'alzinar dintre de la finca privada de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

L'era se situa al costat d'un dels ramals que comunicaven Estellencs amb Galilea pel camí vell de Galilea pel coll des Carnisseret (BE-C10).

Té 14 metres de diàmetre. Presenta garlanda.

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. Està envaïda per la vegetació.
Intervencions	-

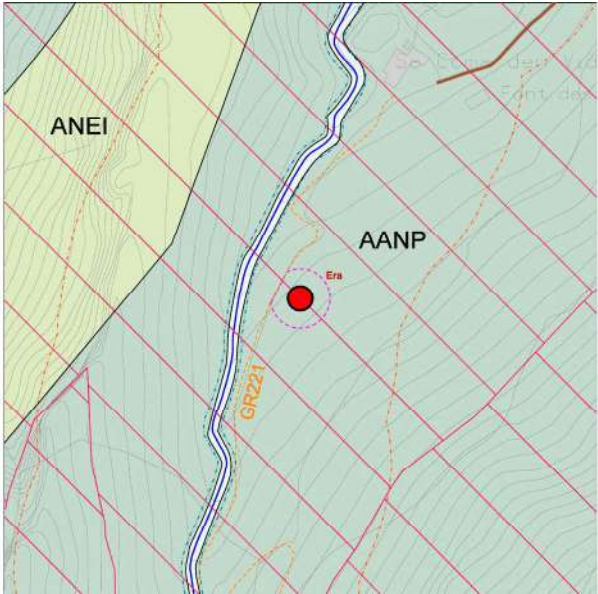
5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'era.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant l'era, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la garlanda, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

BE-E02	Era de sa coma d'en Vidal
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Era de sa coma d'en Vidal
Tipologia	Era
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Agrícola
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00108
Referència cadastral	07021A004001080000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	453232	Y 4387704
Entorn	Sòl rústic. Al camí de sa coma d'en Vidal, a una zona d'antigues marjades dins de la finca pública de sa coma d'en Vidal.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
L'era se situa al costat del camí de sa coma d'en Vidal i de la Ruta de la Pedra en Sec GR221.	
Té 14 metres de diàmetre. Presenta garlanda i una filera de pedres col·locades de fil. Té un marge de sosteniment de 1 metre d'altura al costat del camí i un petit desmunt al costat oposat de 0,9 metres d'altura.	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. L'era està envaïda per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'era.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant l'era, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la garlanda, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

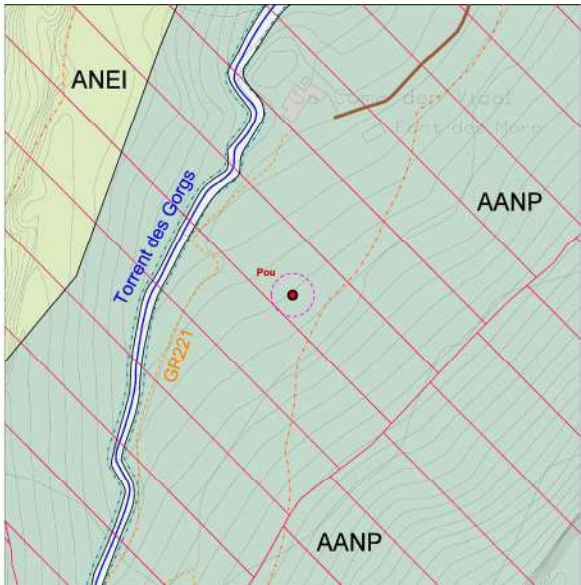
Documentació fotogràfica

BE-P01	Pou de sa coma d'en Vidal
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Pou de sa Coma d'en Vidal
Tipologia	Pou
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00108
Referència cadastral	07021A004001080000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	453286	Y 4387724
Entorn	Sòl rústic. Al camí de sa coma d'en Vidal, a una zona d'antigues marjades dintre de la finca pública de sa coma d'en Vidal.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
El pou se situa a prop del camí de sa coma d'en Vidal i de la Ruta de la pedra en sec GR221.	
El pou té planta circular i està paredat en sec. El diàmetre interior és de 0,8 metres i el diàmetre exterior és de 1,5 metres. Presenta un coll paredat en verd de 1,5 metres d'altura amb un petit abeurador adossat. Té una profunditat aproximada de 4,6 metres.	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. El coll presenta un crui vertical. Està envaït per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El pou.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar el crui del coll.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com zona de protecció una franja envoltant el pou, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments.

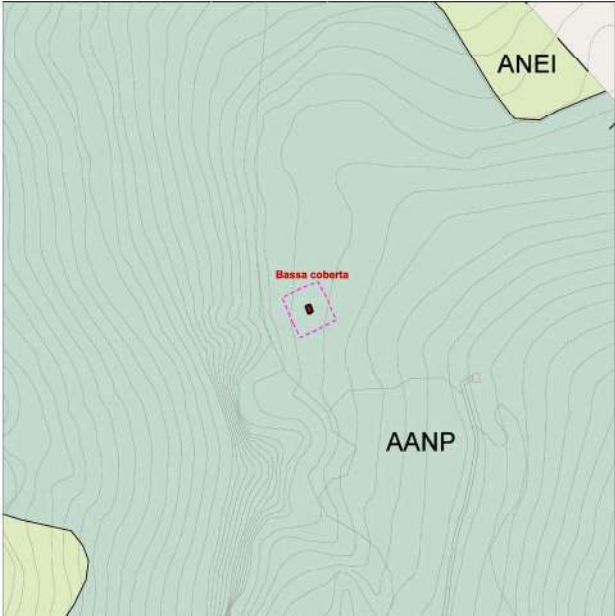
Documentació fotogràfica

BE-BS01	Sa Basseta
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Sa Basseta
Tipologia	Bassa coberta
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00015
Referència cadastral	07021A004000150000ZU		
Coord. UTM ETRS 89	X	456776	Y 4390343
Entorn	Sòl rústic. A prop del camí d'es Putxet (AE-R04) al Salt d'es Putxet (AE-R10), dins de l'alzinar.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Té planta rectangular i unes dimensions exteriors de 4,5 metres per 2,1 m i una altura interior de 0,9 metres. Els paraments estan paredats en sec i la coberta es forma mitjançant lloses planes. L'interior té una amplària de 60 centímetres i es troba parcialment referit.	
Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La bassa coberta.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la bassa, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

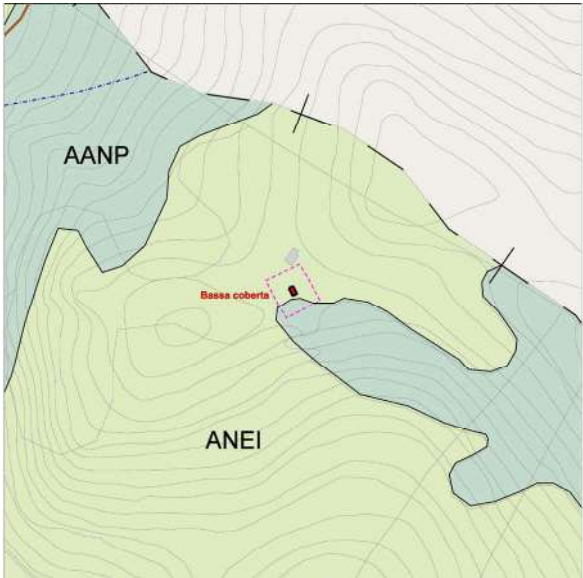
Documentació fotogràfica

BE-BS02	Bassa de Son Serralta d'Amunt
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Bassa de Son Serralta d'Amunt
Tipologia	Bassa coberta
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00002
Referència cadastral	07021A004000020000ZO		
Coord. UTM ETRS 89	X	456365	Y 4390798
Entorn	Sòl rústic. Al nord-est de Son Serralta de Dalt (AE-R02), a una rota d'olivar situada a prop de la partió amb el terme de Banyalbufar.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Té planta rectangular i unes dimensions exteriors de 5,7 metres per 3,3 metres i una altura de 1,7 metres. Els paraments estan paredats en sec i la coberta adopta la forma d'un claper. Al costat nord presenta una capelleta amb un coll per a l'extracció de l'aigua. La capelleta té 0,6 metres de costat i una altura de 1,5 metres.	
Al costat oest s'hi adossa un abeurador de 1,4 metres de llargària per 0,4 metres d'amplària.	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La bassa coberta i l'abeurador.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la bassa, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura en la documentació gràfica que s'adjunta.

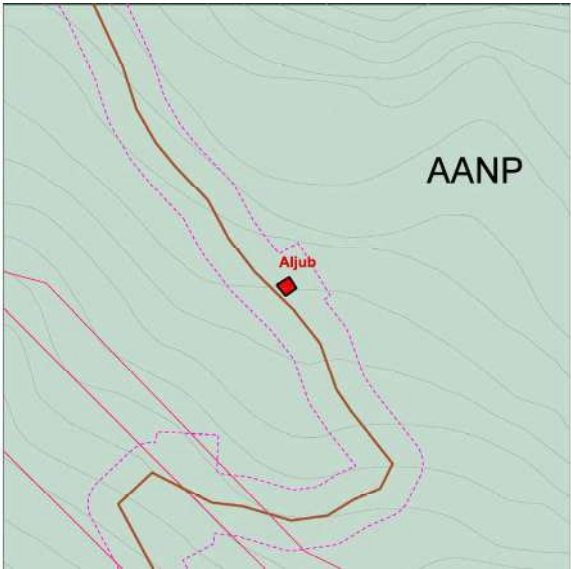
Documentació fotogràfica

BE-AL01	S'Aljupot
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	S'Aljupot / s'Aljub
Tipologia	Aljub
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	456059	Y 4388268
Entorn	Sòl rústic. Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

L'aljub se situa a devora de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí del pas des Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll des Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

L'aljub presentava una volta ja esfondrada. Té unes dimensions interiors de 3,7 metres per 4,10 metres. Els paraments estaven paredats en verd amb cantoneres de carreus de marès. La gruixa dels murs és de 1,5 metres. L'interior es troba referit fins a una altura aproximada de 1,9. L'altura interior era de 2,6 metres. Al costat nord-est es localitza la canonada per on entrava l'aigua i al costat sud-oest s'observen dues mènsules de pedra clavades al mur.

Formava part d'un sistema hidràulic que permetia la conducció de l'aigua de ses Fonts fins a les cases de Son Fortuny (AE-R01).

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. Pàgina 93. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. L'aljub està enrunat.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'aljub.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Eliminar els enderrocs de l'interior. Consolidar els paraments.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant l'aljub, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

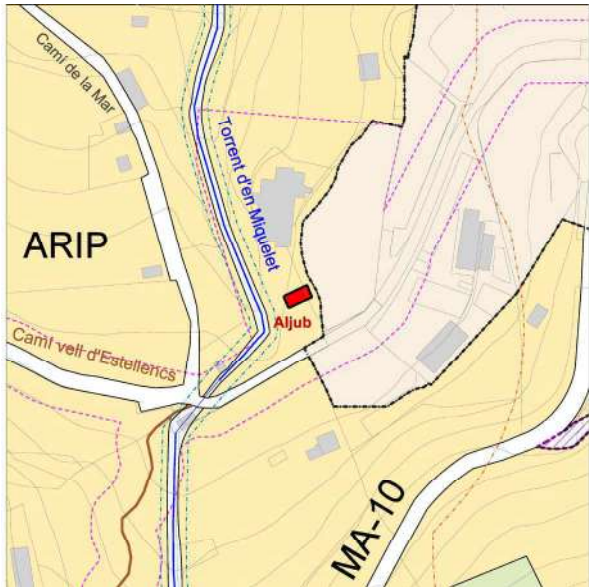
Documentació fotogràfica

BE-AL02	Aljub de Son Garriga
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Aljub de Son Garriga
Tipologia	Aljub, abeurador, síquia
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00233
Referència cadastral	07021A003002330000ZH		
Coord. UTM ETRS 89	X	455250	Y 4389251
Entorn	Sòl rústic. Carretera vella d'Andratx (BE-C01), a una zona d'antigues marjades situades entre el nucli urbà i el camí d'es Pedregar, al costat de les cases de Son Garriga (AE-R05).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

L'aljub se situa al costat nord de la carretera vella d'Andratx (BE-C01) i de la Ruta de la pedra en sec GR221.

Té planta rectangular i unes dimensions exteriors de 5,2 metres per 10 metres aproximadament. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de carreus de marès. La gruixa dels murs és de 0,7 m. La coberta és de volta la qual es manifesta a l'exterior. L'interior es troba referit. Al costat est es localitza una obertura de 65 centímetres d'amplària i 70 centímetres d'altura. Al costat sud s'adossa un safareig de forma irregular i unes dimensions interiors de 2,4 metres per 2,2 metres.

Al costat sud de la carretera es localitza un abeurador, una pica i un tram de síquia. L'abeurador té unes dimensions interiors de 2,2 metres per 0,5 metres. Al costat est té una pedra escopidora i al costat oest una pica de pedra de 0,5 metres de diàmetre. La síquia està formada per una canal de teules que discorre per damunt el marge i té una llargària aproximada de 50 metres.

L'aljub, l'abeurador i el tros de síquia formaven part d'un sistema hidràulic desaparegut en la seva major part i que permetia la conducció de l'aigua de la font d'en Miquelet (BE-F07) fins a les cases de Son Garriga (AE-R05).

Bibliografia	- Bover de Rosselló, Joaquín María (1831): Estellencs. Descripción histórico-geográfica. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular per l'aljub. Està envaït per la vegetació. Bo, per l'abeurador i la síquia.
Intervencions	S'ha restaurat el conjunt format per l'abeurador, la pica i el tram de síquia.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per l'aljub, el safareig, l'abeurador i la síquia.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix l'aljub.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant l'aljub i les cases de Son Garriga (AE-R05), amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. L'element està dins l'entorn de protecció del Conjunt històric JA-10 i CH-01

Documentació fotogràfica

Aljub

Abeurador

Siquia

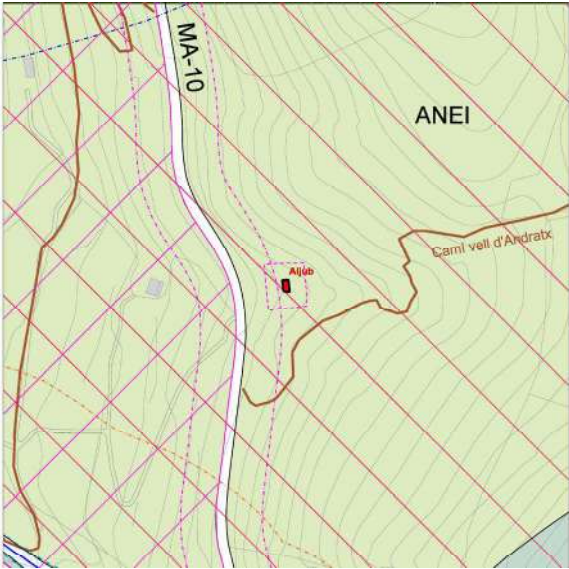

Estellencs: Imatges d'ahir (1940)

BE-AL03	Aljub d'es Grau Gran
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Aljub d'es Grau Gran
Tipologia	Aljub
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	004	Parcel·la	00110	
Referència cadastral	07021A004001100000ZS			
Coord. UTM ETRS 89	X	452353	Y	4387739
Entorn	Sòl rústic. Al costat de la carretera Ma-10 i del camí vell d'Andratx (BE-C05), a una zona d'antigues mariades colonitzades pel pinar.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Té planta rectangular i unes dimensions exteriors de 6,8 metres per 3,7 metres aproximadament. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de carreus de marès. La gruixa dels murs és de 60 centímetres. Té una profunditat de 3,5 metres. La coberta és de volta la qual es manifesta a l'exterior. Tant l'exterior de la volta com l'interior de l'aljub es troben referits. Al costat sud es localitza una obertura de 90 centímetres de costat que permetia extreure l'aigua. Al costat est s'adossa un safareixet d'unes dimensions interiors de 1,9 metres per 1,6 metres. Al costat oest s'adossa una pica de 3 metres de llargària per 0,6 metres d'amplària. Al costat nord presenta una obertura cegada per on entrava l'aigua.	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. Està envaït per la vegetació i afectat pels esllavissaments.
Intervencions	

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format per l'aljub, el safareixet i la pica.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació i els enderrocs que envaeixen l'aljub.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant l'aljub, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Safareig

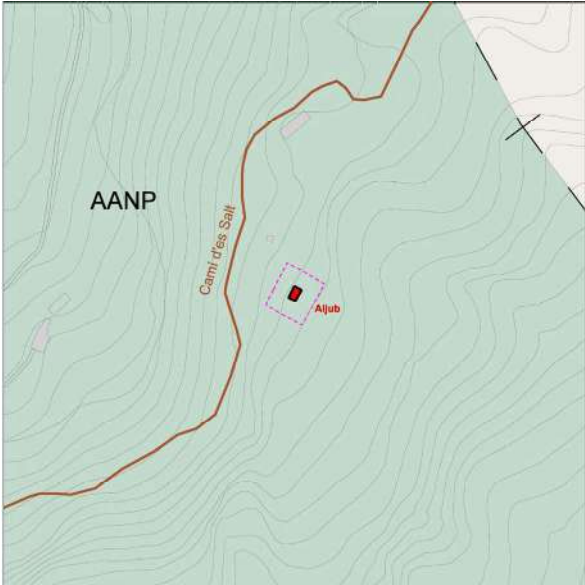

Pica

BE-AL04	Aljub d'es Salt d'es Fonollar
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Aljub d'es Salt d'es Fonollar
Tipologia	Aljub
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00022
Referència cadastral	07021A004000220000ZB		
Coord. UTM ETRS 89	X	456992	Y 4390111
Entorn	Sòl rústic. A una zona d'antigues marjades colonitzades pel pinar.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Té planta rectangular i unes dimensions exteriors de 8,2 metres per 5,1 metres i una altura de 3,5 metres. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de pedra. La coberta és de volta la qual es manifesta a l'exterior. Al costat nord-est uns escalons adossats donen accés a una obertura de 70 per 90 centímetres que permetia l'extracció de l'aigua mitjançant una corriola que ja ha desaparegut. Al mateix costat es localitza un cossi.

Als costats sud-est i sud-oest hi ha una obertura per al desguàs de l'aigua. Al costat nord-oest se situa la capelleta. L'interior es troba referit i té una profunditat de 3,5 metres fins a l'obertura del nord-est.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. Està envaït per la vegetació.
Intervencions	S'ha instal·lat un dipòsit de fibrociment al costat nord-oest.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'aljub i el cossi.
Intervencions preferents	Eliminar el dipòsit de fibrociment. Eliminar la vegetació que envaeix l'aljub.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant l'aljub, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

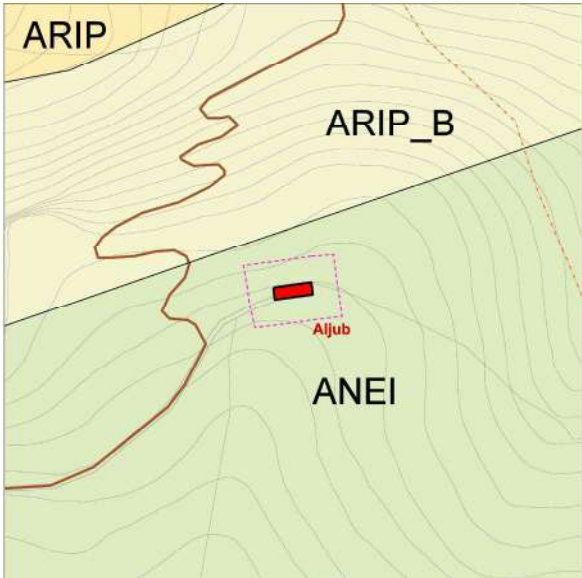
Documentació fotogràfica

BE-AL05	Aljub d'es Pins Vesos
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Aljub d'es Pins Vesos / Aljub de Son Fortuny
Tipologia	Aljub
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	001007
Referència cadastral	07021A004001070000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X	456042	Y 4388707
Entorn	Sòl rústic. A una zona de marjades envaïdes pel pinar al sud de les cases de Son Fortuny (AE-R01) i a prop del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

L'aljub se situa a devora a prop del camí vell de Galilea pel coll des Carnisseret (BE-C10).

L'aljub té unes dimensions exteriors aproximades de 15 metres per 4,6 metres. Els paraments estan paredats en verd i referits amb cantoneres de carreus de marès. La volta de canó interior es manifesta també a l'exterior. Té un finestró a cada extrem i unes escaletes que permet l'accés a l'aixeta de desguàs.

Formava part d'un sistema hidràulic que permetia la conducció de l'aigua de ses Fonts fins a les cases de Son Fortuny (AE-R01).

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. Pàgines 52-53. - Valero, Gaspar (1992): Camins i paisatges. Volum I. "El puig de Galatzó". Pàgines 33-63. J. J. de Olaneta.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. Els paraments presenten erosions i descrostats. L'aljub està envaït per la vegetació.
Intervencions	-

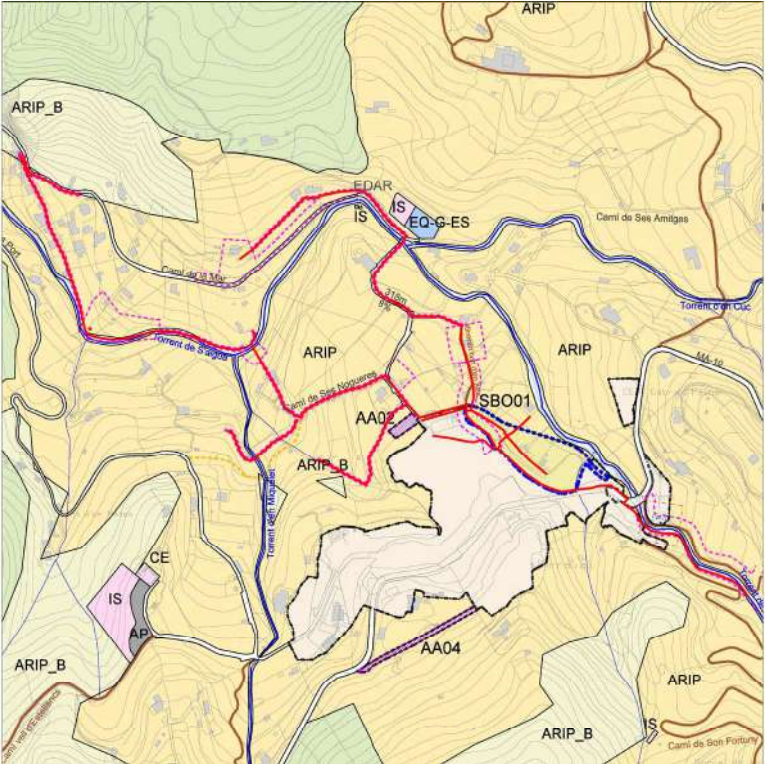
5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'aljub
Intervencions preferents	Reparar el paraments. Eliminar la vegetació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant l'aljub, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

BE-SH01	Sistema hidràulic de la font del Forat d'Amunt
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Sistema hidràulic de la font del Forat d'Amunt
Tipologia	Sistema hidràulic
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	-
Adreça	-
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 455861 - 454896 Y 4389292 - 4389874
Entorn	Sòl rústic. Zona de marjades situades al nord-oest del nucli urbà a l'entorn del torrent de s'Aigua i del torrent d'en Miquelet, entre el poble i les proximitats de la Cala.

Situació	Fotografia
	 Surgència

3. Descripció

El sistema hidràulic té el seu inici a la font del Forat d'Amunt, una surgència que es troba al llit del torrent de s'Aigua. L'aigua és canalitzada per una canonada de plàstic encofrada dins una estructura de formigó que comunica amb una s'quia que discorre pel costat esquerre del torrent. La s'quia té una amplària de 50 - 60 centímetres i la canal té una amplària de 20 centímetres. Els paraments estan paredats en verd i tenen una altura variable.

L'aigua és conduïda a un abeurador situat devora la carretera Ma-10 i devora es Rentadors (AE-A02). Després la s'quia travessa la carretera i discorre adossada a les marjades que delimiten el costat nord-est del nucli urbà. En aquesta zona hi ha nombroses fibres així com pedres passadores i pujadors que permeten accedir a les distintes parcel·les.

La s'quia arriba al camí des Horts d'en Moni (BE-C04) i discorre de manera paral·lela a ell fins a arribar a la torre de s'Hort d'en Xeu (AM-03). La s'quia presenta nombrosos ramals secundaris que alimenten diferents safareigs i permeten el rec de les distintes parcel·les arribant a les proximitats de la Cala.

Entre el Forat d'Amunt i els Rentadors es produeix la connexió del sistema hidràulic amb el sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua (BE-SH02) ajuntant-se les aigües d'ambdós sistemes.

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo. Algunes de les s'quies i safareigs estan abandonats i envaïts per la vegetació.
Intervencions	Alguns trams de les s'quies s'han reconstruïts amb ciment.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt de s'quies i safareigs i resta d'elements associats al sistema hidràulic.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix s'quies i safareigs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant les s'quies, amb una amplària de dos metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, per al sòl rústic i de cinquanta centímetres per al sòl urbà, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

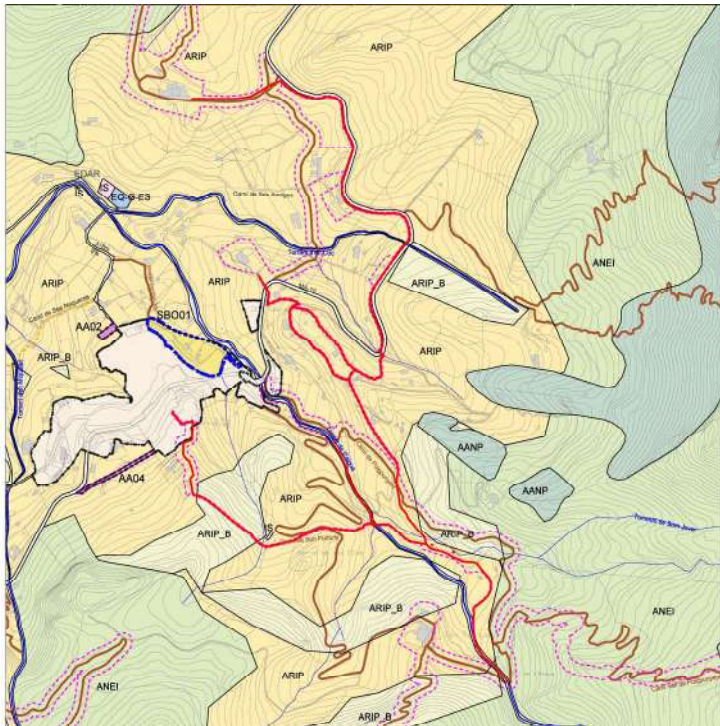

BE-SH02	Sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua
Tipologia	Sistema hidràulic
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Medieval – segle XX

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	-
Adreça	-
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 456214 Y 4388819
Entorn	Sòl rústic. Zona de marjades situades a l'entorn del torrent de s'Aigua entre les cases de Son Fortuny (AE-R01), es Collet (AE-R03) i el poble d'Estellencs.

Situació	Fotografia
	 Surgència

3. Descripció

Final ramal primer: 455534 - 4389355
Final ramal segon: 455861 - 4389292
Final ramal tercer: 455565 - 4389984

El sistema hidràulic té el seu inici a la font de s'Ull de s'Aigua o font des Llorers, una surgència que es troba al llit del torrent de s'Aigua.

L'aigua és canalitzada per una s'quia que es divideix en tres braços. El primer abasteix el poble, el segon es dirigeix als horts (s'quia d'arrendament), i el tercer rega l'hort de Son Fortuny, salva el torrent de s'Aigua mitjançant un aqüeducte anomenat ses Canals (BE-AQ01) i després subministra aigua (una tercera part del total) a una sèrie de propietats que van des d'es Millar (AE-R15) a es Collet (AE-R03). Aquest tercer braç antigament subministrava l'aigua necessària per fer funcionar el molí de Baix (BE-M02) i el molí de Dalt (BE-M03).

El braç que subministra aigua al poble es dirigeix cap a s'Arraval i discorre paral·lel al camí de s'arraval (BE-C18).

El braç que subministra aigua als horts s'uneix amb el sistema hidràulic de la font del Forat d'Amunt (SH-01) per regar l'horta de la part baixa del poble.

Les dimensions de la s'quia són variables. El tram tipus té una amplària de 90 centímetres, la canal té una amplària de 40 centímetres i una profunditat de 40 centímetres. Els paraments estan paredats en verd i tenen una altura de 60 centímetres.

Segons Bover, l'any 1831 l'aigua era utilitzada per al funcionament de quatre tafones de les nou que hi havia al poble.

Bibliografia	- AIRE (1991): Banyalbufar. XV Setmana de la Renovació Educativa. - Bover de Rosselló, Joaquín María (1831): Estellencs. Descripción histórico-geográfica. Panorama Balear. - Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Alguns trams han estat substituïts per canonades de plàstic i s'ha formigonat la s'quia. Algunes s'quies i safareigs estan abandonats i envaïts per la vegetació.
Intervencions	S'ha rehabilitat el tram de s'quia que passa pels molins de Son Fortuny (BE-M02 i BE-M03) i per ses Canals (BE-AQ01).

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt de s'quies i safareigs i resta d'elements associats al sistema hidràulic.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix s'quies i safareigs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant les s'quies, amb una amplària de dos metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, per al sòl rústic i de cinquanta centímetres per al sòl urbà, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

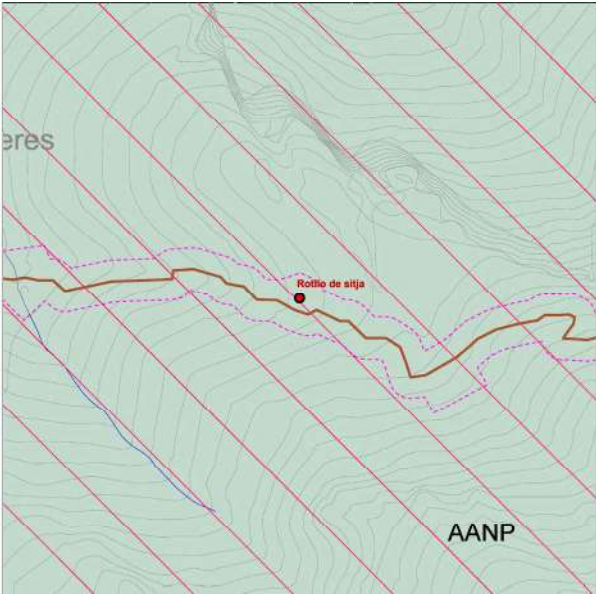

BE-R01	Rotlo de sitja del camí d'es pas d'es Cossis
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Rotlo de sitja del camí d'es pas d'es Cossis
Tipologia	Rotlo de sitja
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	455453	Y 4387908
Entorn	Sòl rústic. Camí del pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09), a una zona de carritxar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Rotlo de sitja situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó. El rotlo se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí del pas des Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll des Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó. Està format per una gran plataforma de 9 metres de llargària per 5,6 metres d'amplària. Té un marge de sosteniment paredat en sec de 0,8 metres d'altura.	
Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El rotlo de sitja.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Rotlo de sitja

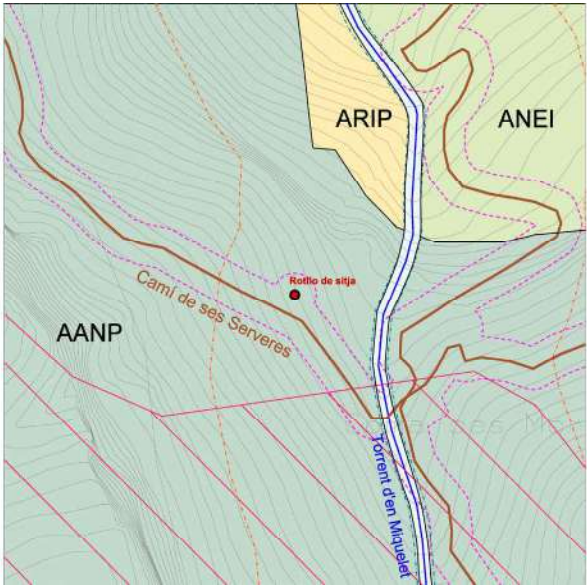

Marge de sosteniment paredat

BE-R02	Rotlo de sitja 1 del camí de ses Serveres
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Rotlo de sitja 1 del camí de ses Serveres
Tipologia	Rotlo de sitja
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	004	Parcel·la	00121	
Referència cadastral	07021A004001210000ZG			
Coord. UTM ETRS 89	X	455209	Y	4388527
Entorn	Sòl rústic. Camí de ses Serveres (BE-C08), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Rotlo de sitja situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El rotlo se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí del pas des Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll des Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

Rotlo de sitja que presenta garlanda i té un diàmetre de 4,9 metres.

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel, Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El rotlo ha estat escapçat pel camí.
Intervencions	-

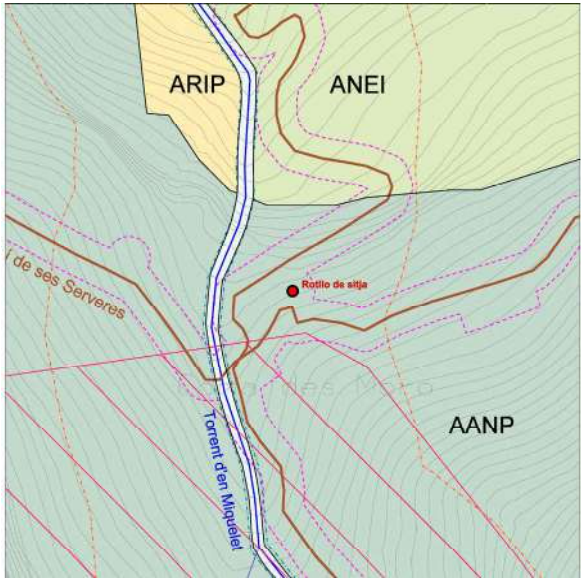
5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El rotlo de sitja.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

BE-R03	Rotlo de sitja 2 del camí de ses Serveres
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Rotlo de sitja 2 del camí de ses Serveres
Tipologia	Rotlo de sitja
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	455305	Y 4388508
Entorn	Sòl rústic. Camí de ses Serveres (BE-C08), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Rotlo de sitja situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres a prop del creuer amb el camí de la coma d'es Moro (BE-C14) i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El rotlo se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí del pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

Té un diàmetre de 6 metres. Presenta garlanda i un marge de sosteniment de 1,4 metres d'altura.

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

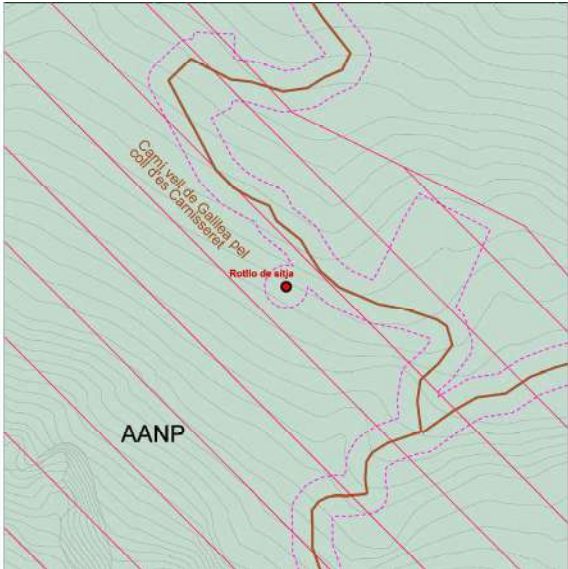
5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El rotlo de sitja.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

BE-R04	Rotlo de sitja del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Rotlo de sitja del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Tipologia	Rotlo de sitja
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	456063	Y 4388060
Entorn	Sòl rústic. Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Rotlo de sitja situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El rotlo se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí del pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

Té un diàmetre de 5,5 metres. Presenta garlanda i un marge de sosteniment de 0,5 metres d'altura.

Bibliografia	- Ordinas, Antoni; Ordinas, Gabriel; Reynés, Antoni (1999): Son Fortuny, nom per nom. Consell de Mallorca. Gràfiques Miramar.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

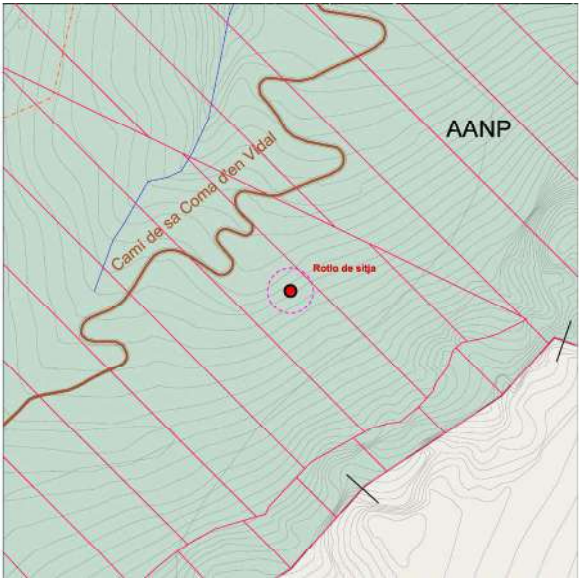
5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El rotlo de sitja.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

BE-R05	Rotlo de sitja del camí de sa coma d'en Vidal
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Rotlo de sitja del camí de sa coma d'en Vidal
Tipologia	Rotlo de sitja
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00108
Referència cadastral	07021A004001080000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	453704	Y 4388120
Entorn	Sòl rústic. Camí de sa coma d'en Vidal, a una zona d'antigues marjades progressivament colonitzades pel pinar.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Rotlo de sitja situat a la finca pública de sa coma d'en Vidal al costat del camí i de la Ruta de Pedra en Sec GR221 i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

Té un diàmetre de 6,8 metres. Presenta doble garlanda i un marge de sosteniment de 1,1 metres d'altura.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El marge de sosteniment presenta esboldrecs causats pels pins.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El rotlo de sitja.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja, amb una amplària de deu metres mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

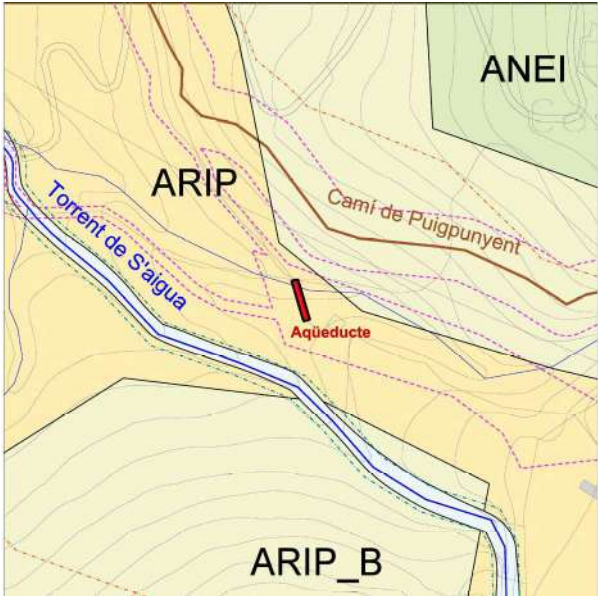
Documentació fotogràfica

BE-AQ01	Ses Canals
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Ses Canals
Tipologia	Aqüeducte
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Infraestructura hidràulica
Ús original	Infraestructura hidràulica
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00107
Referència cadastral	07021A004001070000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X	456050	Y 4389097
Entorn	Sòl rústic. Al nord de les cases de Son Fortuny (AE-R01), sobre el torrent de s'Aigua i a prop del camí vell de Puigpunyent (BE-C02).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Es tracta d'un aqüeducte que permet que un ramal del sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua (SH-02) creui el torrent de s'Aigua. Se situa aigües avall del Molí de Baix (BE-M02).

L'arc que salva el torrent té una llum de 5 metres. Sobre l'arc i en el seu costat oest discorre la síquia, de 0,5 metres d'amplària i 50 centímetres d'altura amb una canal de 25 centímetres. Al costat est es situa el pas per a vianants, de 73 centímetres d'amplària. A cada costat hi ha un arrambador de ferro. L'obra de fàbrica és de pedra viva tallada a escaire.

Quatre escalons de pedra situats en el costat nord donen accés al pas de vianants.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo. S'ha rehabilitat l'aqüeducte.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	L'aqüeducte amb el pont, la síquia i el pas per a vianants.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant l'aqüeducte, el molí de Baix (BE-M02) i el molí de Dalt (BE-M03), amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

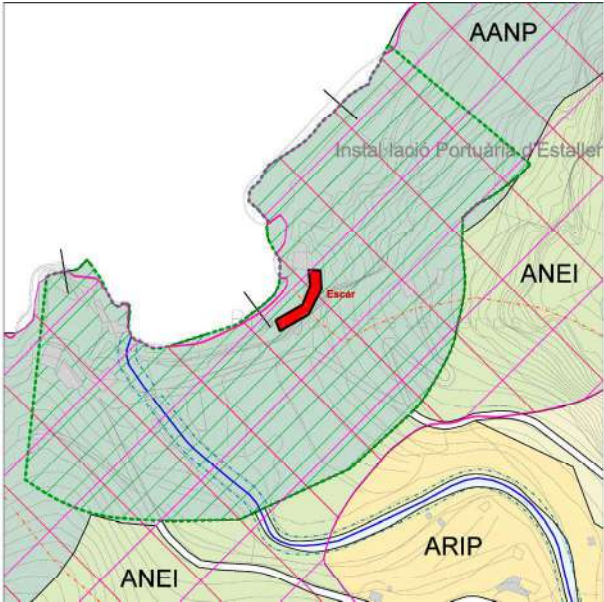
Documentació fotogràfica

BE-ES01	Ses Alcoves
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Ses Alcoves
Tipologia	Escar
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Escar
Ús original	Escar
Autoria	-
Estil o corrent	Obres públiques
Cronologia	Segle XX (anys setanta)

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00036
Referència cadastral	002500600DD59A0001SZ - 002500700DD59A0001ZZ - 002500800DD59A0001UZ - 002500900DD59A0001HZ - 002501000DD59A0001ZZ - 002501100DD59A0001UZ - 002501200DD59A0001HZ - 002501300DD59A0001WZ - 002501400DD59A0001AZ - 002501500DD59A0001BZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	454710	Y 4390004
Entorn	Sòl rústic. Al costat est de la Cala d'Estellencs.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt de 10 escars per al refugi de les barques de la cala d'Estellencs. L'estructura és de formigó amb un folre de pedra. Els escars tenen una amplària que va dels 1,8 metres al 3,6 metres, una altura de 3 metres i una profunditat aproximada de 6 metres. L'interior és de volta i es troba referit de ciment. Les obertures exteriors són d'arc de mig punt amb dovelles de pedra. Les portes són de fusta. Alguns timpans dels portals estan paredats en verd mentre d'altres són de blocs de formigó vist. La coberta dels escars és transitable mitjançant un camí de 1,7 metres d'amplària limitat per paretons laterals i per una corda sostinguda per pals de fusta. S'accedeix a la coberta a través d'una escala adossada a l'escar més occidental. Els escars es localitzen a la zona de domini públic marítim-terrestre.

- La utilització del domini públic marítim-terrestre es regularà segons allò especificat al Títol III de la Llei de Costes.

- Els usos a la zona de servitud de protecció s'ajustaran a allò disposat als articles 24 i 25 de la Llei de Costes. Els usos admesos en aquesta zona han de comptar amb l'autorització de l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma, d'acord amb allò determinat als articles 48.1 i 49 del Reial Decret 1112/92 pel qual es modifica parcialment el Reglament de la Llei de Costes.

- En qualsevol cas, les obres i instal·lacions existents, situades a la zona de domini públic o de servitud, estaran subjectes a allò especificat a la Disposició Transitòria Quarta de la Llei de Costes.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Dolç i Dolç, M., Dtor. (1989): Gran Enciclopèdia de Mallorca. Volum 5. Inca: Promomallorca Edicions, S.L.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

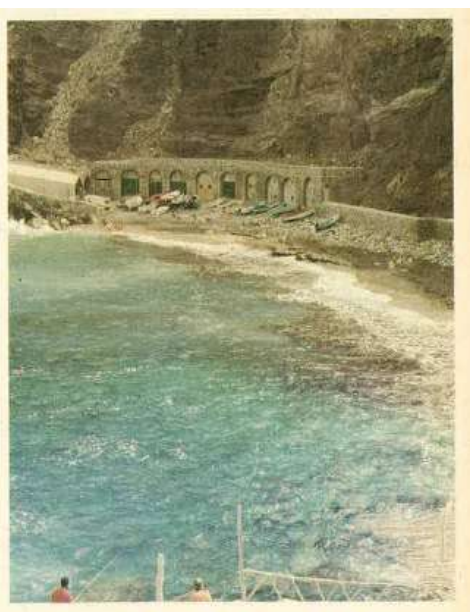
Estat de conservació	Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt format pels 10 escars.
Intervencions preferents	Substituir els timpans de blocs de formigó vist per timpans paredats en verd.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. Els escars estan dins del Bé d'interès paisatgístic i ambiental de Cala Estellencs catalogat amb el codi BIPA-03.

Documentació fotogràfica

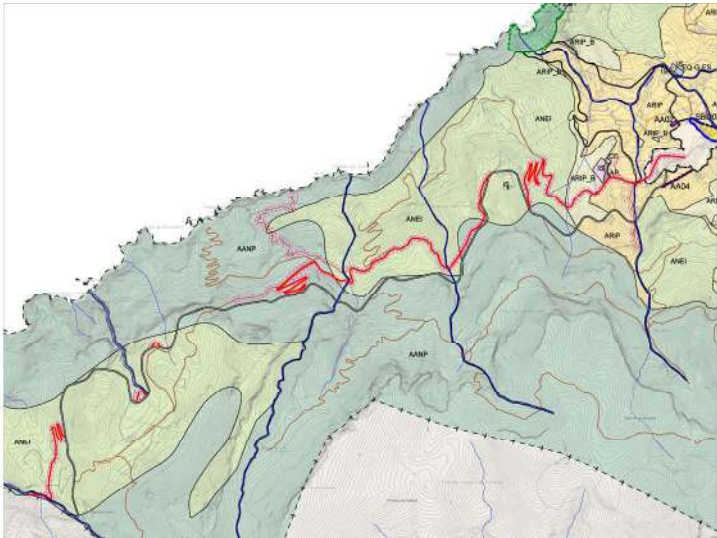

BE-C01	Carretera vella d'Andratx
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Carretera vella d'Andratx
Tipologia	Camí de carro
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Segle XX

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	-
Adreça	-
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 455462 - 452093 Y 4389338 - 4387598
Entorn	Sòl rústic. Discorre per zones de marjades i per zones de pinar entre el nucli urbà i la partió amb el terme municipal d'Andratx.

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Es tracta d'un camí veïnal que s'inicia al carrer d'Eusebi Pasqual del nucli urbà i es dirigeix cap a l'oest.

Al començament hi ha un mapa de la Ruta de la Pedra en Sec GR221 i diversos cartells amb indicacions de les direccions i del temps de recorregut de la ruta: Refugi de la coma d'en Vidal 2 h 25 min/es Capdellà 5 h 10 min – Cala d'Estellencs 50 min/Puig de Galatzó 3 h 35 min – Banyalbufar 2 h 25 min. Es deixa a la dreta el carrer del Rector Palmer i el camí d'es Pedregar que accedeixen al port a través de rutes senyalitzades. Fins al creuer del camí d'es Cementeri el camí té característiques urbanes, amb vorera per als vianants, bancs i fanals. El camí discorre per una zona marjada i posteriorment entra al pinar, passa per devora un mirador amb un banc i mitjançant una sèrie de revolts connecta amb la carretera Ma-10 a les proximitats del coll d'es Pi.

Al coll hi ha un mapa de la Ruta de la Pedra en Sec GR221 i diversos cartells amb indicacions de les direccions i del temps de recorregut de la ruta: Refugi de la coma d'en Vidal 1 h 50 min/es Capdellà 4 h 30 min – Estellencs 30 min – Boal de ses Serveres 1 h 20 min /Puig de Galatzó 3 h. Continua passat en coll d'es Pi mitjançant un tirany de 300 m de llargària fins a reprendre la carretera Vella que continua en direcció oest. Es deixa a la dreta el desviament de Can Pruaga, on hi ha senyals indicatius de les direccions de la ruta i mitjançant una sèrie de revolts el camí connecta novament amb la carretera Ma-10 a 500 m del mirador Ricard Roca (BE-C12). En el creuer també hi ha cartells amb indicacions de la Ruta GR221.

Després la carretera vella només reapareix a dos revolts fins que a l'oest del puig Cerdà el recorregut es desvia de la carretera Ma-10 i a la zona de Can Pep Vicenç (AE-R23) davalla pel coster fent alguns revolts en molt mal estat de conservació. Ja com a camí de carro travessa el torrent d'es Quer i acaba a la partió amb el terme municipal d'Andratx.

La carretera vella té interès constructiu i excursionista. L'amplada és de 3 metres a 4,5 metres. El ferm és d'asfalt i de terra. Presenta marges de sosteniment paredats en sec de fins a 2,2 metres d'altura, clavegueres de drenatge i escopidors.

Part de la carretera vella forma part de la Ruta de pedra en sec GR221, concretament de la seva Etapa 1 Port d'Andratx-Coma d'en Vidal-Estellencs. La Ruta de Pedra en Sec s'ordena mitjançant el «Pla especial d'ordenació i protecció de la Ruta de la Pedra en Sec» (PERPS), de 21 de maig de 2015 (BOIB de 25 de juny de 2015) aprovat per acord del Ple del Consell Insular de Mallorca.

A més dels cartells indicatius de les direccions i del temps de recorregut també hi ha senyals de fusta amb fletxes indicatives del seguiment de la ruta.

Titularitat pública.

Bibliografia	- Ferrá, Bartolomé. Guía de Mallorca. Librería Escolar, 1929. - Forteza Piña, Miguel. Las carreteras de Baleares. Ministerio de Obras Públicas, 1958. - Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma. Camí 3, 1997. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo. Des d'Estellencs fins al Mirador Ricard Roca (BE-C12). Els revolts que davallen el coster a la zona de Can Pep Vicenç estan en mal estat de conservació i molt envaïts per la vegetació. Els marges que limiten la carretera Vella presenten grans esbaldrecs a les proximitats del camí d'es Cementeri.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (parets, clavegueres, escopidors).
Intervencions preferents	Reparar els esbaldrecs dels marges que limiten el camí. Recuperar el traçat dels revolts que davallen de la carretera Ma-10 a l'altura de Can Pep Vicenç. Eliminar la vegetació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. Un tram del camí està dins l'entorn de protecció del Conjunt històric JA-10 i CH-01 (455234; 4389220 – 455467; 4389337).

Documentació fotogràfica

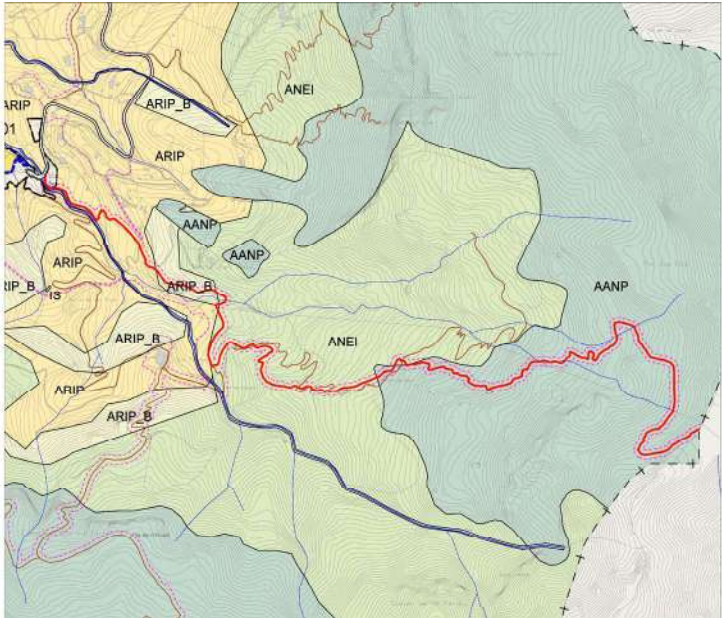
Carretera vella d'Andorra - camí catalogat -

A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (Final del segle XX)

BE-C02	Camí vell de Puigpunyent
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí vell de Puigpunyent
Tipologia	Camí de ferradura, camí de carro
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Medieval

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	-
Adreça	-
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 455725 - 457550 Y 4389418 - 4388723
Entorn	Sòl rústic. Discorre per zones de marjades i per zones de pinar i alzinar entre el nucli urbà i la partió amb el terme municipal de Puigpunyent.

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Es tracta d'un camí reial que s'inicia al quilòmetre 94,1 de la carretera Ma-10 al costat del pont (AE-P01) i del punt verd on hi ha una barrera metàl·lica oberta. Es dirigeix cap al sud-est pel costat nord del torrent ascendint entre marjades. Passa per un portell amb una barrera de fusta i travessa el camí que condueix a un habitatge i la síquia que forma part del sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua (BE-SH02). Passa per un portell amb una barrera de fusta, travessa un torrentó i per un altre portell amb barrera de fusta. Continua per devora la caseta de s'Hort i deixa a la dreta el desviament del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10).

Ascendeix per les marjades en direcció est i es creua en distintes ocasions amb la pista moderna. El camí entra a l'alzinar, passa per una barrera metàl·lica i acaba al coll d'Estellencs a la partió amb el terme municipal de Puigpunyent.

El camí té interès constructiu i excursionista. L'amplada varia entre els 0,9 metres d'alguns trams propers al torrent i els 4,3 metres.

El ferm és empedrat i de terra.

Titularitat pública.

Bibliografia

- Dolç i Dolç, Miquel., Dtor. Gran Enciclopèdia de Mallorca. Volum 5 . Inca: Promomallorca Edicions, S.L. 1989.
- Diversos autors. Catàleg dels Antics Camins de la Serra de Tramuntana. Consell Insular de Mallorca. Apareix com a núm. 03.03, 1993.
- A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs. Comprèn: Numero Zero-1996 fins Numero 19-2002.
- Font, G. Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca. Fomento de Turismo de Mallorca, 1964.
- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
- Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997.
- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes.
- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.

Recursos web

- No s'han localitzat recursos web coneguts.

Cartografia

- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació

Dolent.
El camí està envaït per la vegetació. Els marges presenten nombrosos esboldrecs.

Intervencions

El camí està essent rehabilitat pel Consell Insular de Mallorca (any 2019).

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció

E- Nivell de protecció específic

Usos permesos

Els permesos pel nivell de protecció.

Elements a preservar

Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (parets, escalons, ratlletes).

Intervencions preferents

Eliminar la vegetació que envaeix el camí.
Reparar els esboldrecs dels marges.

Intervencions admissibles

Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.

Entorn de protecció

Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Un tram del camí està dins l'entorn de protecció del conjunt històric JA-10 i CH-01 (455725; 4389417 – 455756; 4389386).

Documentació fotogràfica

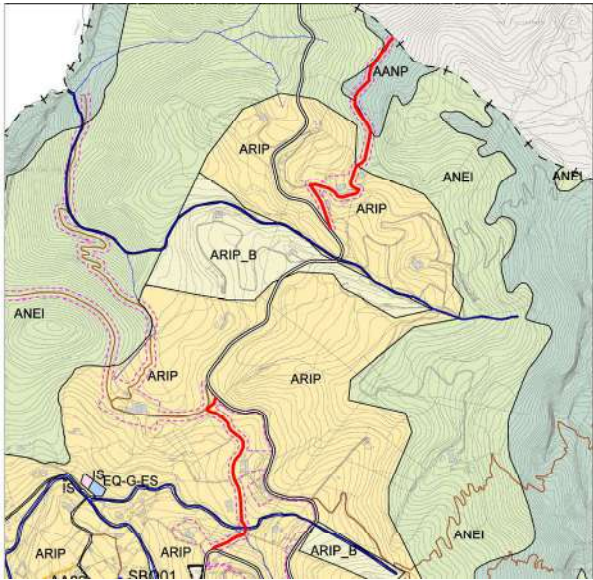
Cami reial de Puigpunyent, barrera d'en Verd

Revista "A vistes d'es poble" (Fins del segle XX)

BE-C03	Camí vell de Banyalbufar
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí vell de Banyalbufar
Tipologia	Camí de ferradura, camí de carro
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Medieval

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	-
Adreça	-
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 455742 - 456215 Y 4389621 - 4390974
Entorn	Sòl rústic. Discorre per zones de marjades i marjades colonitzades pel pinar entre el nucli urbà i la partió amb el terme municipal de Banyalbufar.

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Es tracta d'un camí veïnal que s'inicia a la carretera Ma-10 a prop de ses Escoles i es Millar (AE-R15) i es dirigeix cap al nord. En aquest punt hi ha una sèrie de cartells indicadors de la direcció del GR221 (Banyalbufar/Estellencs-Refugi Coma d'en Vidal) i a la finca pública de Planícia. El camí discorre per una zona marjada passant a prop de les cases de Can Rave, es Serral (AE-R09) i ses Amitges (AE-R08). Passa pel creuer del camí de Can Rave, on hi torna a haver cartells indicadors, després travessa el torrent d'en Cuc i amb un tram escalonat puja fins a prop del creuer amb el camí d'es mirador d'es Collet (BE-C13) el qual deixa a l'esquerra. Continua per la carretera Ma-10 la qual abandona després de travessar el torrent de sa Tanca i puja fins a les cases de Son Serralta (AE-R02) mitjançant un tram formigonat. Devora de la carretera hi ha cartells indicadors de la ruta. Passades les cases continua en direcció nord per una zona de marjades colonitzades pel pinar i acaba al portell on es situa la partió amb la finca pública de Planícia i el terme municipal de Banyalbufar.

El camí té interès constructiu i excursionista. L'amplada és variable entre 1,2 metres 2,7 metres al camí de ferradura arribant als 3,1 metres als trams formigonats. El ferm és empedrat i de terra. Presenta parets i reixeta metàl·lica com a delimitació lateral. Els marges laterals assoleixen altures de fins a 5,5 metres a les proximitats de Son Serralta.

El camí vell forma part de la Ruta de pedra en sec GR221, concretament de la seva Etapa 2 Estellencs-Esporles. La Ruta de Pedra en Sec s'ordena mitjançant el «Pla especial d'ordenació i protecció de la Ruta de la Pedra en Sec» (PERPS), de 21 de maig de 2015 (BOIB de 25 de juny de 2015) aprovat per acord del Ple del Consell Insular de Mallorca. A més dels cartells indicatius de les direccions també hi ha senyals de fusta amb fletxes indicatives del seguiment de la ruta. Titularitat pública.

Bibliografia	- Diversos autors. Catàleg dels Antics Camins de la Serra de Tramuntana. Consell Insular de Mallorca, 1993. - Lluís Salvador, arxiduc d'Àustria, 1847-1915. Los pueblos de Mallorca: el estribo sur de la sierra y sus desfiladeros: parte de la obra Las Baleares descritas por la palabra y el grabado. Palma: Imprenta Mossèn Alcover, 1958. - Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Rosselló, Ramon; Albertí, Jaume. Història de Banyalbufar. Segles XIII a XVI. Editorial Lleonard Muntaner. Palma, 1995. - Valero i Martí, Gaspar. Camins i paisatges : itineraris culturals per l'illa de Mallorca IV. Palma: Olañeta, José J de, 1993. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Alguns marges dels costats presenten esbaldrecs.
Intervencions	Hi ha dos trams formigonats: a l'inici i al tram que comunica amb Son Serralta de Dalt (AE-R02).

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra i empedrat, elements de paret seca de les voreres (parets, ratlletes, escalons).
Intervencions preferents	Reparar els esbaldrecs dels marges laterals.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. Un tram del camí està dins l'entorn de protecció del jaciment arqueològic de Son Serralta JA-01 (456044; 4390521 – 456059; 4390479).

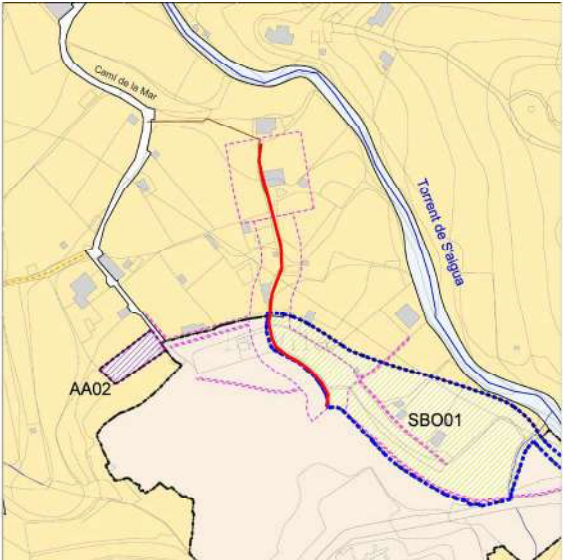
Documentació fotogràfica

BE-C04	Camí dels horts d'en Moni
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí dels horts d'en Moni
Tipologia	Camí de ferradura, camí de carro
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	-
Adreça	-
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 455522 - 455483 Y 4389487 - 4389646
Entorn	Sòl rústic. Discorre per la zona d'horts de reguiu situada entre el nucli urbà i la torre de s'Hort d'en Xeu (AM-03).

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Es tracta d'un camí veïnal que s'inicia al carrer del Patró Palmer (BIPA-18) del nucli urbà i es dirigeix cap al sud entre marjades dedicades a l'hort de reguiu. Es creua amb nombroses síquies que formen part del sistema hidràulic del Forat d'Amunt (BE-SH01) i finalitza a prop de la torre de s'Hort d'en Xeu (AM-03).

Té interès constructiu. L'amplada és inicialment de 1,7 metres i després s'estreny fins a 1 metre. Es troba delimitat lateralment per parets i marges. El ferm és de terra i empedrat.

Titularitat pública.

Bibliografia	- Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. El camí està parcialment envaït per la vegetació.
Intervencions	S'ha formigonat un tros al començament del camí.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra i empedrat, elements de paret seca de les voreres (escalons, parets, marges).
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix el camí. Substituir el tram de formigó per un tram empedrat.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. El camí discorre per dins els entorns de protecció dels jaciment arqueològic de l'Hort d'en Xeu JA-08 i del Conjunt històric JA-10 i CH-01.

Documentació fotogràfica

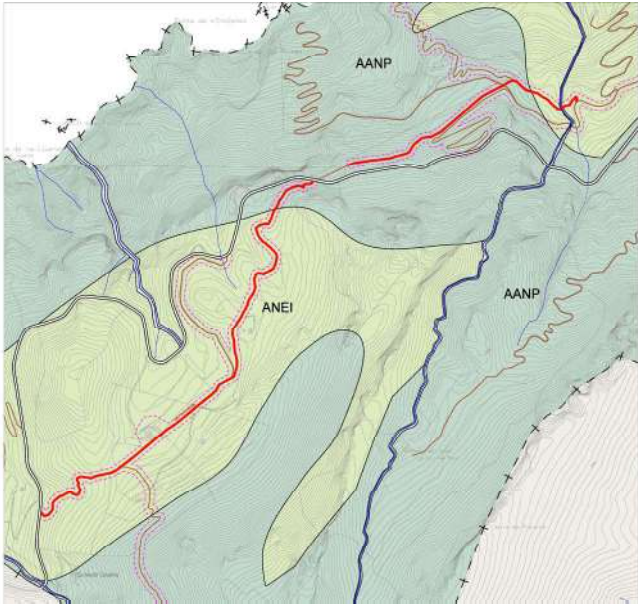

BE-C05	Camí vell d'Andratx
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí vell d'Andratx
Tipologia	Camí de ferradura, camí de carro
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Medieval

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001 – 004	Parcel·la	00004, 00032, 00033 – 00110, 00113, 00141
Referència cadastral	07021A001000040000ZT - 07021A001000320000ZG - 07021A001000330000ZQ - 07021A004001100000ZS - 07021A004001130000ZH - 07021A004001410000ZE		
Coord. UTM ETRS 89	X 453585 - 452327	Y	4388821 - 4387678
Entorn	Sòl rústic. Discorre per zones de marjades i per zones de pinar entre Can Pruaga la partió amb el terme municipal d'Andratx.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Es tracta d'un camí veïnal que era emprat abans de la construcció de la carretera vella d'Andratx (BE-C01) i que fou substituït majoritàriament per aquesta. Només queden alguns trams entre Can Pruaga i la partió amb el terme municipal d'Andratx. El camí s'inicia a la carretera vella d'Andratx (BE-C01) entre els desviaments de Cas Xocolater (AE-R07) i Can Pruaga i discorre de manera paral·lela la carretera però a una cota inferior. Connecta amb al carretera Ma-10 just abans del túnel d'es mirador Ricard Roca (BE-C12). Supera el pas sobre el túnel fent alguns revolts i arriba a una reixeta metàl·lica que tanca el pas. Segueix mantenint altura pel coster i es converteix en un camí de carro. Passa per una barrera metàl·lica i deixa les cases de Cas Mossons a l'esquerra. Es creua amb el camí de la font d'es Quer (BE-C11) i passa per devora les cases des Grau Gran (AE-R25). Novament com a camí de ferradura davalla fent alguns revolts fins a connectar novament a la carretera Ma-10 a les proximitats de Ca na Catalina. Té interès constructiu. L'amplada és de 1,5 metres a 2,2 metres i té marges de sosteniment paredats en sec de fins a 1,8 metres d'altura. El ferm és de terra i empedrat. Algunes zones presenten una delimitació lateral mitjançant reixetes metàl·liques. Titularitat pública.	
Bibliografia	- Lluís Salvador, arxiduc d'Àustria, 1847-1915. Los pueblos de Mallorca: el estribo sur de la sierra y sus desfiladeros: parte de la obra Las Baleares descritas por la palabra y el grabado. Palma: Imprenta Mossèn Alcover, 1958. - Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. Alguns trossos estan completament envaïts per la vegetació i afectats pels desprendiments de roques.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra i empedrat, elements de paret seca de les voreres (parets, ratlletes, escalons).
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix el camí. Retirar els enderrocs i blocs caiguts.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

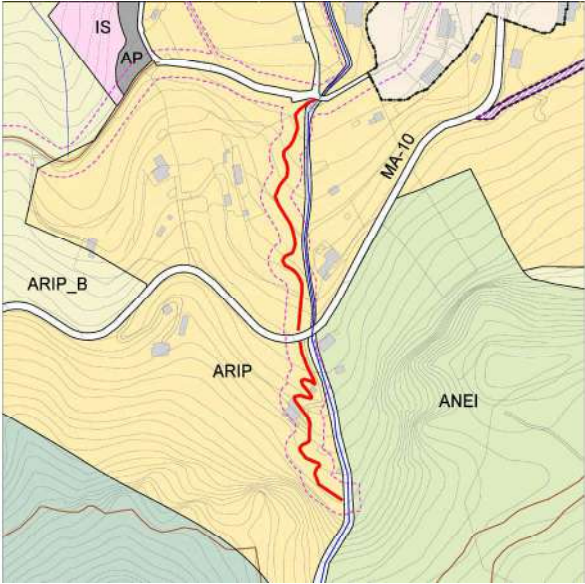

BE-C06	Camí de la font d'en Miquelet
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí de la font d'en Miquelet
Tipologia	Camí de ferradura
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	002 – 004	Parcel·la	00079, 00081, 00092 – 00089, 00090, 00126
Referència cadastral	07021A002000790000ZM - 07021A002000810000ZF - 07021A002000920000ZJ - 07021A004000890000ZQ - 07021A004000900000ZY - 07021A004001260000ZF		
Coord. UTM ETRS 89	X 455207 – 455231	Y	4389208 - 4388874
Entorn	Sòl rústic. Discorre per una zona de marjades i de marjades colonitzades pel pinar a l'entorn de la coma del torrent d'en Miquelet, entre la carretera vella d'Andratx (BE-C01) i la font d'en Miquelet (BE-F07).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí s'inicia a la carretera vella d'Andratx (BE-C01) i ascendeix en direcció sud per una zona de marjades amb arbrat de secà. Creua la carretera Ma-10 i passa devora unes cases de construcció moderna (es Mayol) i per un portell a una reixeta metàl·lica acabant al costat de la font. El darrer tram està completament envaït per la vegetació.

El camí té interès constructiu. L'amplada del camí és de 80 centímetres. El ferm és de terra amb restes d'empedrat a prop de la font. Presenta barreres tancades a l'inici i al creuer amb la carretera Ma-10.

Era un camí molt emprat per la gent del poble d'Estellencs per procurar-se aigua.

Titularitat privada. Segons el catàleg de Fodesma de 1997 existeixen indicis d'una possible titularitat pública i es recomana l'obertura d'un expedient d'investigació.

Bibliografia	- Bover de Rosselló, Joaquim Maria. Estellencs: descripció histórico-geogràfica, 1831. Sa Pobla: Ajuntament d'Estellencs, 2001. - Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El camí està envaït per la vegetació a les proximitats de la font.
Intervencions	

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (escalons, parets).
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix el camí.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

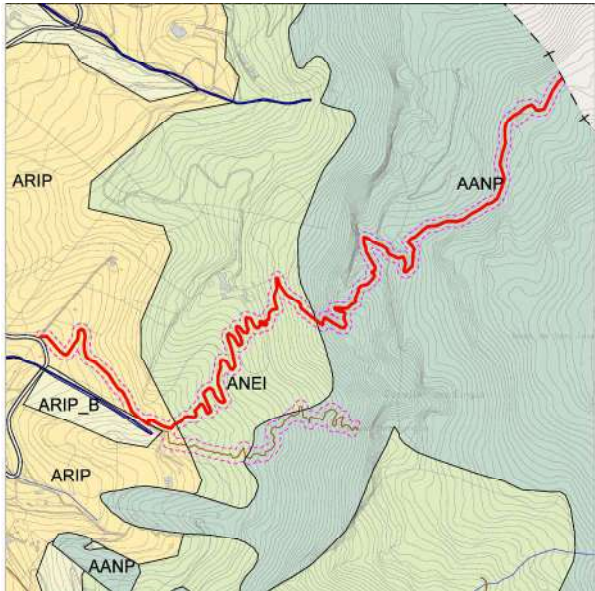

BE-C07	Camí d'es Salt
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí d'es Salt
Tipologia	Camí de carro, camí de ferradura
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00015, 00016, 00022
Referència cadastral	07021A004000150000ZU - 07021A004000160000ZH - 07021A004000220000ZB		
Coord. UTM ETRS 89	X	456008 - 457079	Y 4389754 - 4390287
Entorn	Sòl rústic. Discorre per les marjades colonitzades pel pinar de les finques de ses Costes i es Salt.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
El camí s'inicia al quilòmetre 93,3 de la carretera Ma-10, punt en el qual hi ha una barrera de ferro tancada. Segueix pel camí de carro que condueix a la finca de Son Llarg. El camí està asfaltat, té una amplària de 3,5 metres i presenta marges de sosteniment de fins a 2,4 metres d'altura. Posteriorment, es desvia cap al nord-oest per antigues marjades colonitzades pel pinar, passa a prop de les cases de ses Costes i continua pujant per un comellar fins a arribar a un portell. Continua per devora una reixeta metàl·lica que delimita la propietat des Salt d'es Putxet (AE-R10). Arriba al portell i a les cases des Salt d'es Fonollar (AE-R11). Continua per devora l'era i poc després arriba a la partió amb la finca de Planícia i el terme municipal de Banyalbufar. Té interès constructiu i excursionista. L'amplada del camí de ferradura és d'1 metre a 1,8 metres. El ferm és empedrat i de terra. Titularitat privada. Segons el catàleg de Fodesma de 1997 existeixen indicis d'una possible titularitat pública i es recomana l'obertura d'un expedient d'investigació.	
Bibliografia	- Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Valero i Martí, Gaspar. Camins i paisatges : itineraris culturals per l'illa de Mallorca IV. Palma: Olañeta, José J de, 1993. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. El camí presenta nombrosos esboldrecs, està totalment envaït per la vegetació i afectat pels esllavissaments i desprendiments de blocs.
Intervencions	El primer tram s'ha substituït per una pista.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra i empedrat, elements de paret seca de les voreres (escalons, ratlletes, parets).
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació i els blocs que envaeixen el camí. Reparar els esboldrecs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

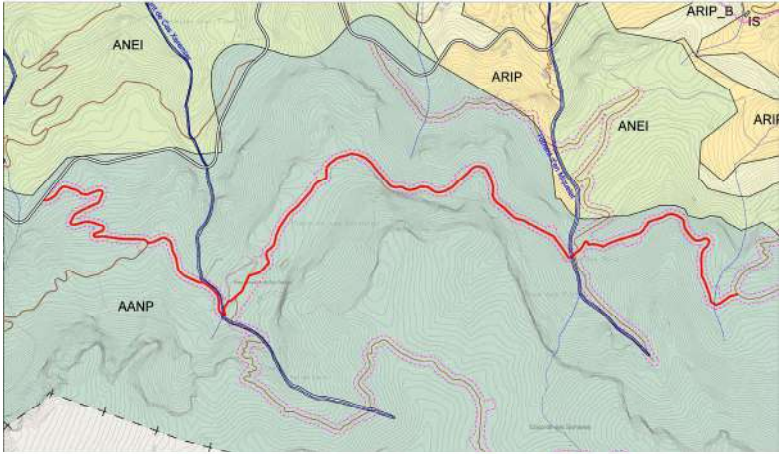

BE-C08	Camí de ses Serveres
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí de ses Serveres
Tipologia	Camí de carro, camí de ferradura
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	453842 - 455708	Y 4388608 - 4388357
Entorn	Sòl rústic. Zona de pinar i alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí comença al quilòmetre 97 de la carretera Ma-10. En aquest punt es localitza un mapa de la Ruta GR221 i tres cartells que indiquen les direccions i els temps de recorregut al Refugi Coma d'en Vidal (55 min)-es Capdellà (3 h 40 min), Boal de ses Serveres (25 min)-Puig de Galatzó (2 h 10 min) i Estellencs (1 h 25 min). També es localitza un cartell de l'Àrea recreativa de Son Fortuny (Paratge natural de la Serra de Tramuntana). El primer tram es correspon amb el camí de la coma d'en Vidal, una pista apte per a vehicles amb trams formigonats.

El segon tram correspon al desviament que condueix a l'àrea recreativa de ses Serveres. En el creuer hi ha cartells que indiquen les direccions i els temps de recorregut de la ruta GR221 i de la ruta a la boal de ses Serveres (15 min) i al puig de Galatzó (2 h). A la boal de ses Serveres el camí deixa a la dreta el desviament del camí d'es pas d'es Cossis o des pas de na Sabatera (BE-C09). En el creuer hi ha cartells que indiquen les direccions a la font de Dalt-puig de Galatzó i al pas d'es Cossi-puig de Galatzó.

El tercer tram es correspon amb un camí de ferradura que des de la boal de ses Serveres passa per un mirador i es dirigeix en direcció oest cap al penyal d'es Degotissos i creua el camí de la coma d'es Moro (BE-C14). En aquest creuer dos cartells indiquen les direccions de la ruta (Font de Dalt-puig de Galatzó / Boal de ses Serveres).

El camí finalitza a l'anomenada rota de n'Ugó, al camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10). En aquest creuer dos cartells indiquen les direccions de la ruta (Font de Dalt-puig de Galatzó / Boal de ses Serveres).

El camí té interès constructiu i excursionista. A part dels cartells de fusta indicatius de les direccions hi ha senyals de fusta amb fletxes que indiquen la continuïtat de la ruta. L'amplada del camí és de 1,9 a 2,8 metres als trams 01 i 02, i sols 1 metre al tram 03.

El primer tram comprès entre la carretera Ma-10 i el desviament de ses Serveres forma part de la Ruta de pedra en sec GR221, concretament de la seva Etapa 1 Port d'Andratx-Coma d'en Vidal-Estellencs. La Ruta de Pedra en Sec s'ordena mitjançant el «Pla especial d'ordenació i protecció de la Ruta de la Pedra en Sec» (PERPS), de 21 de maig de 2015 (BOIB de 25 de juny de 2015) aprovat per acord del Ple del Consell Insular de Mallorca.

El camí forma part de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública i que juntament amb el camí del pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i el camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El camí discorre íntegrament per la part de la finca de Son Fortuny propietat del Consell Insular de Mallorca i inscrita com a Mont d'Utilitat Pública núm. 13.

Titularitat Pública.

Bibliografia	- Diversos autors. Fullet informatiu "Son Fortuny". Conselleria d'Agricultura i Pesca, Govern Balear, 1986. - Diversos autors. Itineraris a peu per la Serra de Tramuntana. Consell Insular de Mallorca. Excursió "Puig de Galatzó", 1996. - Diversos autors. Guia de la Serra de Tramuntana. Estellencs. Consell Insular de Mallorca i altres. Dins l'itinerari a peu: El Puig de Galatzó, 1997. - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs. Comprèn: Numero Zero-1996 fins Numero 19-2002. - Parker, June. Walking in Mallorca. Cicerone Guides. Ruta núm. 30 anomenada "Galatzó", 1986. - Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- https://caminsdepedra.conselldemallorca.cat/ruta-pedra-en-sec-gr-221
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Alguns trossos del tram 01 s'han formigonat. Als trams 01 i 02 hi ha ratlletes de formigó per evacuar l'aigua.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (escalons, parets).
Intervencions preferents	Substituir el formigó per elements per elements petris.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

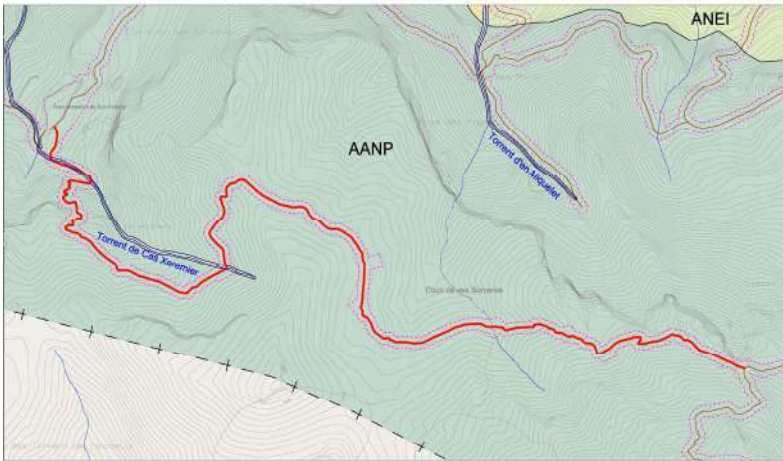
Documentació fotogràfica

BE-C09	Camí d'es pas d'es Cossis
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí d'es pas d'es Cossis
Tipologia	Camí de ferradura
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	454357 - 455831	Y 4388348 - 4387832
Entorn	Sòl rústic. Zona de pinar i carritjar del sud del terme, dins de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí comença al camí de ses Serveres (BE-C08) a l'àrea recreativa de ses Serveres. En el creuer hi ha cartells que indiquen les direccions a la font de Dalt-puig de Galatzó i al pas des Cossi-puig de Galatzó. El camí passa per un portell i supera l'anomenat pas d'es Cossis. A la part superior hi ha cartells que indiquen la direcció al puig de Galatzó i a la Boal de ses Serveres. Posteriorment, arriba al coll d'es Morro i continua en direcció oest fins al pas de na Sabatera, on finalitza. En aquest punt es creua amb el camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10). En aquest creuer tres cartells indiquen les direccions de la ruta i el temps de recorregut (Font de Dalt 40 min -puig de Galatzó 40 min / Font des Pi 1 h 5 min – Pas de Cossi / Boal de ses Serveres 1 h).

El camí té interès constructiu i excursionista. A part dels cartells de fusta indicatius de les direccions hi ha senyals de fusta amb fletxes que indiquen la continuïtat de la ruta. L'amplada del camí és de 2 metres a l'inici i sols 1 metre a la resta. En alguns trossos el camí presenta un marge de sosteniment de fins a 1 metre d'altura.

El camí forma part de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública i que juntament amb el camí de ses Serveres (BE-C08) i el camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El camí discorre íntegrament per la part de la finca de Son Fortuny propietat del Consell Insular de Mallorca i inscrita com a Mont d'Utilitat Pública nº 13.

Titularitat pública.

Bibliografia

- Diversos autors. Fullet informatiu "Son Fortuny". Conselleria d'Agricultura i Pesca, Govern Balear, 1986.
- Diversos autors. Catàleg dels Antics Camins de la Serra de Tramuntana. Consell Insular de Mallorca, 1993.
- Diversos autors. Itineraris a peu per la Serra de Tramuntana. Consell Insular de Mallorca. Excursió "Puig de Galatzó", 1996.
- Diversos autors. Guia de la Serra de Tramuntana. Estellencs. Consell Insular de Mallorca i altres. Dins l'itinerari a peu: El Puig de Galatzó, 1997.
- Palos, Benigne. Itineraris de muntanya, 1983.
- Parker, June. Walking in Mallorca. Cicerone Guides. Ruta núm. 30 anomenada "Galatzó", 1986.
- Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997.
- Palos, Joan Carles (2016), 20 rutes en família per Mallorca. La Serra de Tramuntana (II). Lleonard Muntaner, Editor.
- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).

Recursos web

- No s'han localitzat recursos web coneguts.

Cartografia

- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació

Bo.

Intervencions

Va ser restaurat per FODESMA a principis dels anys 80 del segle XX.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (escalons, parets).
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

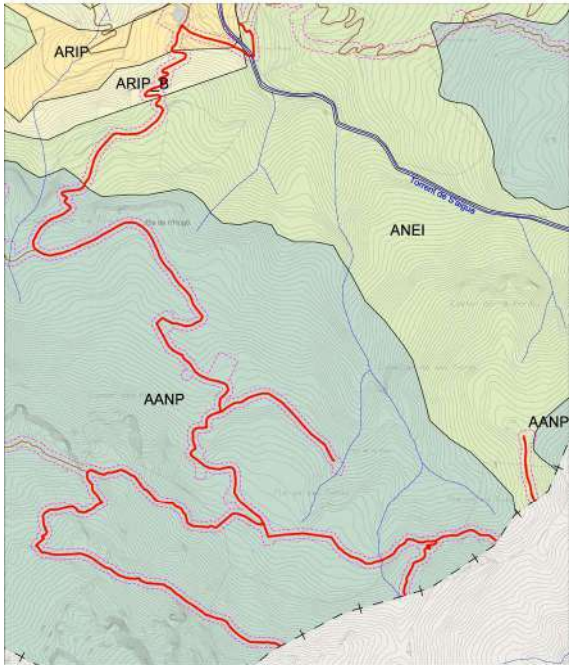
Documentació fotogràfica

BE-C10	Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Tipologia	Camí de ferradura, Camí de carro
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	-
Adreça	-
Polígon	004 Parcel·la 00107 - 00121
Referència cadastral	07021A004001070000ZS – 07021A004001210000ZG
Coord. UTM ETRS 89	X 456187 – 456286 Y 4388892 – 4387419
Entorn	Sòl rústic. Discorre per una zona agrícola de secà, d'alzinar i de carritxar del sud del terme, dintre de la part privada i dintre de finca pública de Son Fortuny..

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí s'inicia al camí vell de Puigpunyent (BE-C02) i es dirigeix cap a les cases de Son Fortuny (AE-R01) mitjançant un tram escalonat i empedrat. Des de les cases es dirigeix en direcció sud i passa per devora l'era, per una barrera i per devora l'aljub des Pins Vesos (BE-AL05). Es passa per una altra barrera i continua pujant pel coster fins a arribar a la zona de ses Fonts i del pla de n'Ugó. Aquí deixa a la dreta el creuer amb el camí de ses Serveres (BE-C08) on hi ha dos cartells que indiquen les direccions de la ruta que discorre per la finca pública (Font de Dalt-puig de Galatzó / Boal de ses Serveres). Continua pujant i deixa a l'esquerra un desviament que comunica a la font de Dalt (BE-F02). En el creuer hi ha tres senyals que indiquen les direccions i el temps de recorregut (Font de Dalt 10 m – Boal de ses Serveres 1 h 5 min – Puig de Galatzó 1 h 10 min). Més amunt, es deixa a l'esquerra una variant del camí que passa per un portell i que arriba a distints punts de la partió amb el terme municipal de Puigpunyent. L'ascensió continua fins al pas de na Sabatera on hi ha el creuer amb camí del pas de na de Sabatera o des Cossis (BE-C09). En aquest creuer tres cartells indiquen les direccions de la ruta i el temps de recorregut (Font de Dalt 40 min - puig de Galatzó 40 min / Font des Pi 1 h 5 min – Pas de Cossi / Boal de ses Serveres 1 h). L'ascens continua pel coster septentrional del puig de Galatzó fins a arribar al creuer amb el tirany que arriba al cim. En aquest creuer hi ha dos cartells indiquen les direccions de la ruta i el temps de recorregut (Pas de na Sabatera / Boal de ses Serveres 1 h 20 min – Puig de Galatzó 25 min). El camí vell continua en direcció est i acaba al coll d'es Carnisseret, a la partió amb el terme municipal de Puigpunyent.

Una variant del camí comunica la zona del coll d'es Carnisseret amb l'era d'es Moro (BE-E01).

El camí té interès constructiu i excursionista. L'amplada del camí és variable. En alguns trossos el camí presenta un marge de sosteniment de fins a 0,6 metres d'altura. Dintre de la finca de Son Fortuny hi ha dues barreres tancades. El ferm és empedrat i de terra.

Un tros del camí forma part de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública de Son Fortuny i que juntament amb el camí de ses Serveres (BE-C08) i el camí del pas de na de Sabatera o d'es Cossis (BE-C09) permet l'accés al cim del puig del Galatzó. A part del cartells de fusta indicatius de les direccions hi ha senyals de fusta amb fletxes que indiquen la continuïtat de la ruta.

El camí discorre parcialment per la part de la finca de Son Fortuny propietat del Consell Insular de Mallorca i inscrita com a Mont d'Utilitat Pública nº 13.

Titularitat privada el tram que discorre per dins la finca de Son Fortuny.

Titularitat pública el tram de la finca pública.

Bibliografia

- Diversos autors. Fullet informatiu "Son Fortuny". Conselleria d'Agricultura i Pesca, Govern Balear, 1986.
- Diversos autors. Catàleg dels Antics Camins de la Serra de Tramuntana. Consell Insular de Mallorca, 1993.
- Diversos autors. Itineraris a peu per la Serra de Tramuntana. Consell Insular de Mallorca. Excursió "Puig de Galatzó", 1996.
- Diversos autors. Guia de la Serra de Tramuntana. Estellencs. Consell Insular de Mallorca i altres. Dins l'itinerari a peu: El Puig de Galatzó, 1997.
- Berard, Jerónimo de. Viaje a las villas de Mallorca. 1789. Palma: Ajuntament de Palma, 1983.
- Bover de Rosselló, Joaquim Maria. Estellencs: descripció histórico-geogràfica, 1831. Sa Pobla: Ajuntament d'Estellencs, 2001.
- A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs. Comprèn: Numero Zero-1996 fins Numero 19-2002.
- Font, G. Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca. Fomento de Turismo de Mallorca, 1964.
- Llofriu, Pere. Caminant per Mallorca. Publicacions Abadia de Montserrat, 1983.
- Parker, June. Walking in Mallorca. Cicerone Guides. Ruta núm. 30 anomenada "Galatzó", 1986.
- Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997.
- Valero i Martí, Gaspar. Camins i paisatges : itineraris culturals per l'illa de Mallorca I. Palma: Olañeta, José J de, 1992.
- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).

Recursos web

- No s'han localitzat recursos web coneguts.

Cartografia

- No s'han localitzat recursos web coneguts.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Va ser restaurat per FODESMA a principis dels anys 80 del segle XX.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (escalons, ratlletes, parets).
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

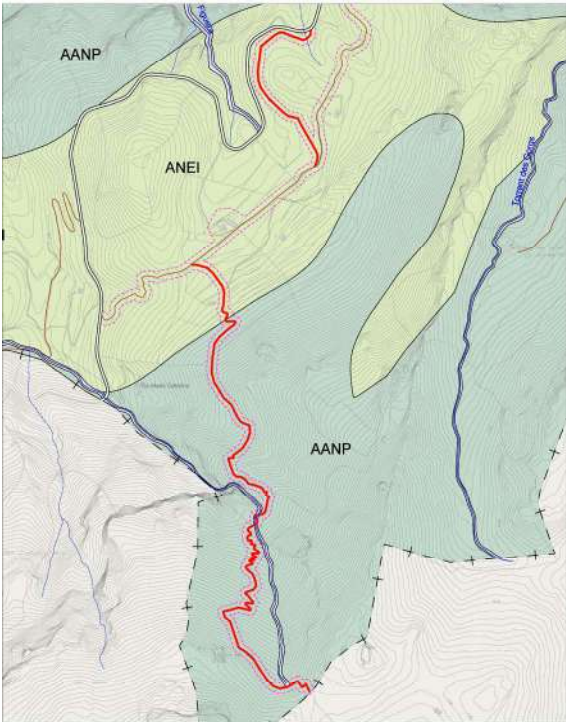
Documentació fotogràfica

BE-C11	Camí de la font d'es Quer
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí de la font d'es Quer
Tipologia	Camí de carro, camí de ferradura
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00141 - 00142 - 00143
Referència cadastral	07021A004001410000ZE - 07021A004001420000ZS - 07021A004001430000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	452819 - 452817	Y 4388357 - 4386785
Entorn	Sòl rústic. Zona d'antigues marjades envaïdes pel pinar i pel carritxar a la part occidental del terme, al coster nord del puig de s'Esclop.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
El camí s'inicia a la carretera Ma-10 a les proximitats del mirador d'es Grau (BE-C12), a un punt amb una barrera de ferro tancada. Es dirigeix com a camí de carro fins a les cases d'es Grau Gran (AE-R25) i es creua amb el camí vell d'Andratx (BE-C01). Al sud de les cases comença a pujar pel coster del pinar fins arribar a la partió de la finca, on hi ha una reixeta metàl·lica. Continua ascendint pel coster ocupat per antigues marjades que estan colonitzades pel carritjar. Passa per devora de la font d'es Quer (BE-F05) i arriba al coll d'es Quer, a la partió amb el terme municipal de Calvià. El camí té interès constructiu i excursionista. L'amplària és de 3 metres a l'inici i després és molt variable, entre 1 i 2 metres. El ferm és de terra i té marges de sosteniment paredats en sec. Titularitat privada.	
Bibliografia	- Diversos autors. Catàleg dels Antics Camins de la Serra de Tramuntana. Consell Insular de Mallorca, 1993. - Font Martorell, Gabriel. Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca. Fomento de Turismo de Mallorca, 1964. - Palos, Benigne. Itineraris de muntanya. Editorial Moll, 1983. - Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Valero i Martí, Gaspar. Camins i paisatges : itineraris culturals per l'illa de Mallorca II. Palma: Olañeta, José J de, 1993. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo, fins a les cases d'es Grau Gran (AE-R25). Dolent, des de les cases fins al coll d'es Quer. Està completament envaït per la vegetació, els esllavissaments i els pins caiguts.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (parets).
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació i els enderroc que envaeixen el camí entre es Grau Gran i el coll d'es Quer.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

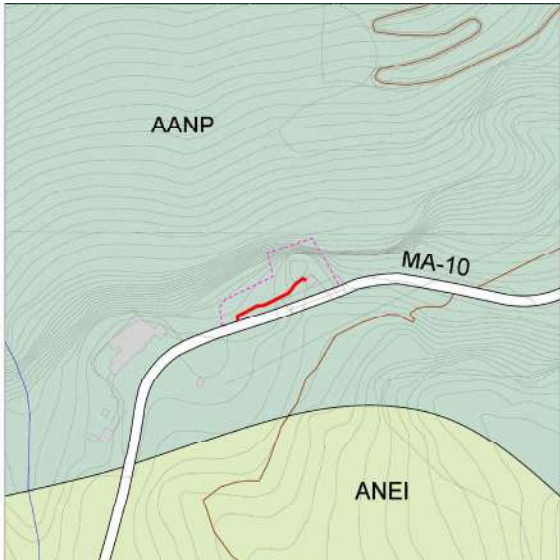
Documentació fotogràfica

BE-C12	Camí del mirador Ricard Roca
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí del mirador Ricard Roca / Camí del mirador d'es Grau
Tipologia	Camí de ferradura, caseta, mirador
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària, recreatiu
Ús original	Xarxa viària, recreatiu, militar
Autoria	Foment del Turisme
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Segle XX. Any 1923

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	-	Parcel·la	-	
Referència cadastral	-			
Coord. UTM ETRS 89	X	452916 - 452957	Y	4388540 - 4388564
Entorn	Sòl rústic. Al costat de la carretera Ma-10, devora el túnel d'es Grau.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Camí i mirador construït pel Foment de Turisme entre 1919 i 1923, per salvar el Mal Pas d'es Grau, en memòria del seu president Ricardo Roca Amorós. Té el seu inici al quilòmetre 98,1 de la carretera Ma-10. El camí té interès constructiu i excursionista. La seva longitud és de 50 metres i la seva amplària és de 1,4 metres i el ferm és de ciment amb escalons de pedra. El mirador es compon de diversos replans protegits per una barrera metàl·lica. Hi ha una roca amb una inscripció commemorativa: "MIRADOR / RICARDO ROCA / A la memoria de su / inolvidable presidente / EL FOMENTO DEL TURISMO / AÑO 1923". També hi ha una caseta que fou construïda als anys quaranta per a servir com a lloc de vigilància costanera. Té un sol aiguavés i coberta de teules. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de carreus de marès. A la façana nord s'obre un portal d'arc rodó tancat amb un reixat de ferro i a les façanes est i oest s'obre un finestró. De l'interior destaquen els pedrissos laterals, la foganya, el cisternó i una taula central de forma rodona feta d'obra. Titularitat pública. Des del mirador es pot gaudir de les vistes de la costa estellenquina fins a la torre d'es Verger a Banyalbufar.	
Bibliografia	- Font Martorell, Gabriel. Cincuenta excursiones a pie por la isla de Mallorca. Fomento de Turismo de Mallorca, 1964. - Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	El mirador i la caseta s'han rehabilitat.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm empedrat, elements de paret seca de les voreres (escalons, parets, paretons). Plataformes del mirador. Caseta.
Intervencions preferents	-
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, les plataformes i la caseta, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Revista "A vistes d'es poble" (Finals del segle XX)

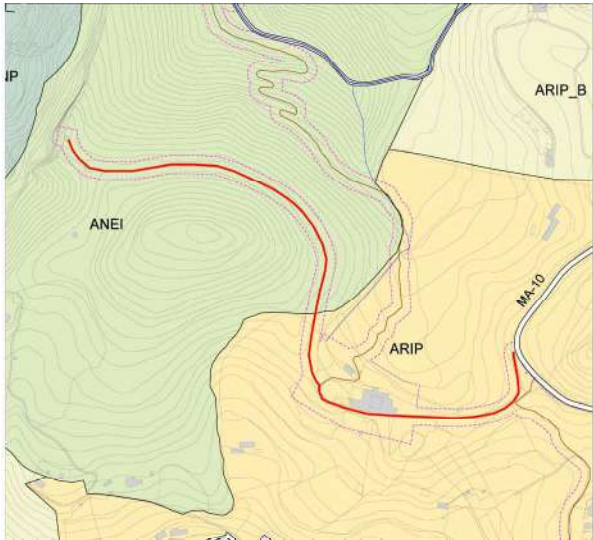

Estellencs: imatges d'ahir

BE-C13	Camí d'es mirador d'es Collet
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí d'es mirador d'es Collet
Tipologia	Camí de carro
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00274
Referència cadastral	07021A003002740000ZQ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455725 - 455141	Y 4390064 - 4390341
Entorn	Sòl rústic. Discorre per les marjades de l'olivar d'es Collet i pel pinar del coster septentrional del puig de s'Hereu fins al mirador d'es Collet.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí s'inicia al quilòmetre 92,8 de la carretera Ma-10 on es localitza la barrera d'entrada a la finca d'es Collet. Arriba com a camí asfaltat a les cases (AE-R03) on hi ha una altra barrera. Passa per devora l'era i entra al pinar per un portell de reixa. Continua mantenint l'altura que cobreix el coster septentrional del puig de s'Hereu (JA-07). Passa per devora un pedrís i finalitza al mirador d'es Collet.

El mirador consisteix en una plataforma de 4,2 metres d'amplària per 3,5 metres de llargària, protegida per un paretó paredat en verd de 40 centímetres d'amplària i 50 centímetres d'altura. La plataforma es situa sobre marjada paredada en sec que arriba als 2,2 metres d'altura. Sis escalons donen accés al mirador.

Té interès constructiu i excursionista. L'amplada del camí de ferradura és 2,5 a 3 metres. Presenta marges de sosteniment paredats en sec de fins a 1,5 metres d'altura. El ferm és d'asfalt i de terra.

Antigament, el mirador d'es Collet era un lloc on es celebrava el Pancaritat.

Titularitat privada.

Bibliografia	- Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. El camí presenta alguns pins i blocs caiguts.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (parets, escopidors). El pedrís El mirador.
Intervencions preferents	Eliminar els pins i blocs caiguts.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí i el mirador, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. Un tram del camí està dins l'entorn de protecció del jaciment arqueològic d'es Collet JA-09 (455456; 4390055 – 455591; 4389981).

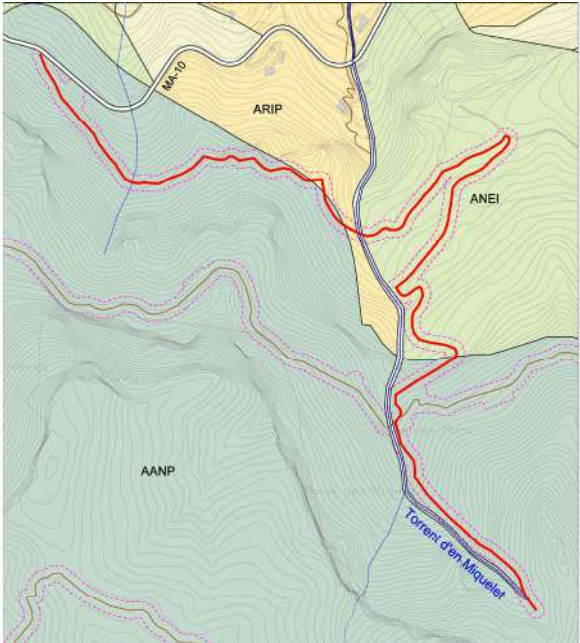
Documentació fotogràfica

BE-C14	Camí de la coma d'es Moro
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí de la coma d'es Moro
Tipologia	Camí de carro, camí de ferradura
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00107 - 00121
Referència cadastral	07021A004001070000ZS – 07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	454731 - 455483	Y 4389027 - 4388175
Entorn	Sòl rústic. Discorre per una zona de pinar i d'alzinar del sud del terme, dintre de la part privada i dintre de finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
El camí s'inicia al quilòmetre 95,5 de la carretera Ma-10 i ascendeix en direcció est per una zona d'antigues marjades colonitzades pel pinar coneguda com ses Rotes. Creua el torrent de la font d'en Miquelet i fa un gran revolt per tornar a ascendir per dintre del comellar. Creua el camí de ses Serveres (BE-C08) i en aquest creuer dos cartells indiquen les direccions de la ruta que discorre per la finca pública de Son Fortuny (Font de Dalt-puig de Galatzó / Boal de ses Serveres). El camí continua per dintre de la coma d'es Moro finalitzant a la seva part alta. El camí té interès constructiu i excursionista. L'amplada del camí és de 2,2 metres al tram de camí de carro i variable al tram de ferradura. Dintre de la finca de Son Fortuny hi ha dues barreres tancades. El ferm és de terra. El camí discorre parcialment per la part de la finca de Son Fortuny propietat del Consell Insular de Mallorca i inscrita com a Mont d'Utilitat Pública núm. 13. Titularitat privada, el tram que discorre per dins la finca privada de Son Fortuny. Titularitat pública, el tram que discorre per dins la finca pública de Son Fortuny.	
Bibliografia	- Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs. Comprèn: Numero Zero-1996 fins Numero 19-2002. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. El camí està envaït per la vegetació. Més amunt del camí de ses Serveres, sols es troben diversos trams difícils d'enllaçar i en molt mal estat.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (escalons, parets).
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix el camí.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

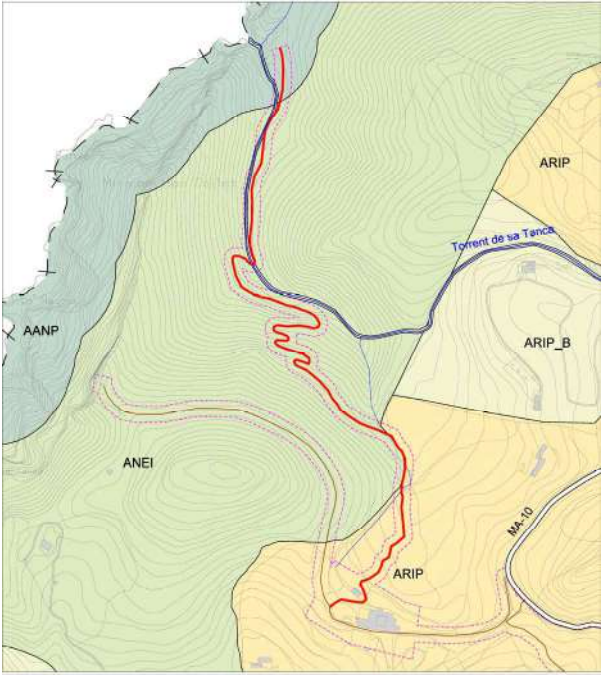
Documentació fotogràfica

BE-C15	Camí d'es Collet al torrent de sa Tanca
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí d'es Collet al torrent de sa Tanca
Tipologia	Camí de carro
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	003	Parcel·la	00205 – 00271 - 00274	
Referència cadastral	07021A003002050000ZY - 07021A003002710000ZB - 07021A003002740000ZQ			
Coord. UTM ETRS 89	X	455470 - 455397	Y	4390019 - 4390838
Entorn	Sòl rústic. Discorre per les marjades de l'olivar d'es Collet i pel pinar del comellar per on discorre el torrent de sa Tanca fins a la mar.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí s'inicia al camí d'es mirador des Collet (BE-C13) a prop de les cases d'es Collet (AE-R03). Una barrera dona accés a l'olivar per on davalla el camí entre marjades. Travessa una altra barrera i entra al comellar ocupat per antigues marjades que han estat colonitzades pel pinar. El camí davalla fent alguns revolts, passa per devora un forn de calç (BE-FC03), travessa el torrent i continua pel seu costat oriental fins a arribar damunt la tenassa de sa Tanca, on finalitza.

Té interès constructiu i excursionista. L'amplada del camí de ferradura és 2 a 2,5 metres. Presenta marges de sosteniment paredats en sec de fins a 1,8 metres d'altura. El ferm és de terra.

Titularitat privada.

Bibliografia	- Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El camí està envaït per la vegetació i els marges presenten nombrosos esboldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (parets, escopidors).
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esboldrecs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. El camí travessa el jaciment arqueològic d'es Collet JA-09.

Documentació fotogràfica

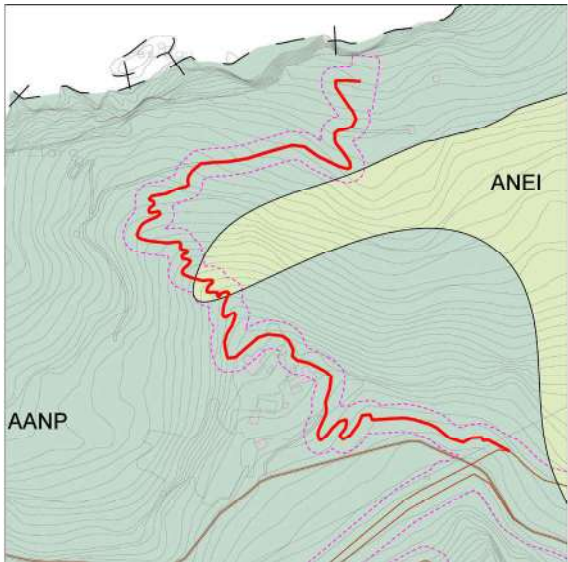

BE-C16	Camí de Can Pruaga i Can Cerdà
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí de Can Pruaga i Can Cerdà
Tipologia	Camí de ferradura
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	001	Parcel·la	00003 – 00004 – 00026 – 00033	
Referència cadastral	07021A001000030000ZL - 07021A001000040000ZT - 07021A001000260000ZA - 07021A001000330000ZQ			
Coord. UTM ETRS 89	X	453585 - 453456	Y	4388821 - 4389143
Entorn	Sòl rústic. Discorre per un pinar que s'estén entre el camí vell d'Andratx (BE-C05) i la vorera de mar a la part occidental del terme municipal.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí s'inicia al camí vell d'Andratx (BE-C05) i comença a baixa cap a les cases de Can Pruaga on hi ha diverses reixes metàl·liques i barreres tancades. Continua baixant fent revolts, passa per un portell i arriba a una pista forestal moderna que acaba a les proximitats de la font de Can Cerdà (BE-F11) situada devora la mar.

Té interès constructiu. L'amplada és de 1,5 metres. El ferm és de terra.

Titularitat privada.

Bibliografia	- Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. El camí està parcialment envaït per la vegetació.
Intervencions	El darrer tram ha estat substituït per una pista.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra, elements de paret seca de les voreres (escalons, parets, portell).
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix el camí.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

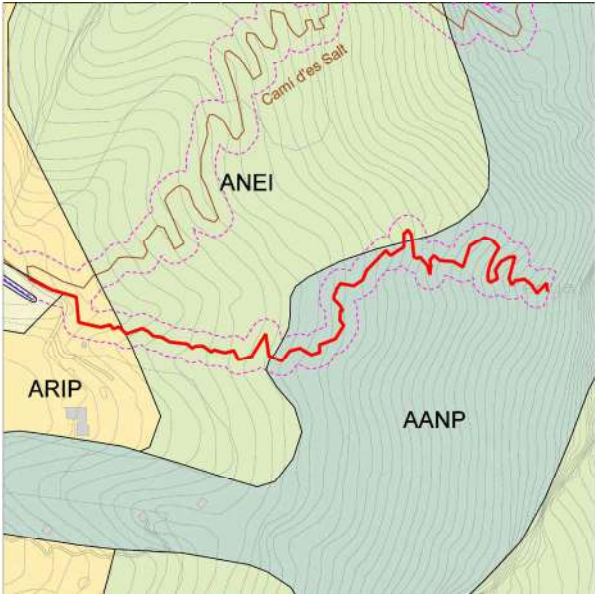
Documentació fotogràfica

BE-C17	Camí d'es comellar d'es Cingles
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí d'es comellar d'es Cingles
Tipologia	Camí de ferradura
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00016 – 00026 – 00027
Referència cadastral	07021A004000160000ZH - 07021A004000260000ZP - 07021A004000270000ZL		
Coord. UTM ETRS 89	X	456238 - 456659	Y 4389572 - 4389564
Entorn	Sòl rústic. Discorre per les marjades colonitzades pel pinar de les finques situades entre ses Costes i Son Llarg.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí s'inicia al camí de carro que condueix a la finca de Son Llarg que constitueix el primer tram del camí des Salt (BE-C07). Puja en direcció oest per antigues marjades colonitzades pel pinar, passant per alguns portells situats entre el final de les marjades i la paret de la partió. Finalitza a la base del penyal de Son Llarg on comença l'alzinar i acaben les marjades.

Té interès constructiu. L'amplada del camí de ferradura és 0,8 a 1,1 metres. El ferm és empedrat i de terra.

Titularitat privada.

Bibliografia	- Diversos autors, Catàleg de camins del terme municipal d'Estellencs. Consell de Mallorca. Fodesma, 1997. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El camí està totalment envaït per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra i empedrat, elements de paret seca de les voreres (escalons, ratlletes, parets).
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació que envaeix el camí.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

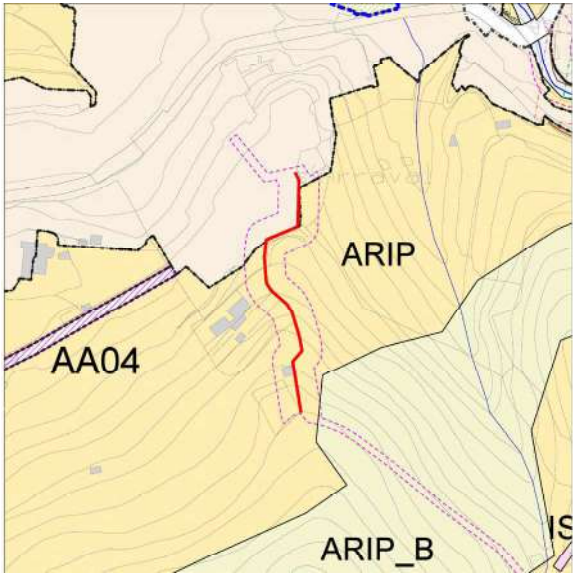

BE-C18	Camí de s'Arraval
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Camí de s'Arraval
Tipologia	Camí de ferradura
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	-
Adreça	-
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 455573 - 455576 Y 4389336 - 4389193
Entorn	Sòl rústic. Discorre per les marjades situades entre s'Arraval i la partió amb la finca de Son Fortuny.

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El camí s'inicia a la part alta de s'Arraval (BIPA-05), al costat d'un safareig que recull les aigües del sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua (SH-02). Ascendeix en direcció sud, dona accés a les cases de s'Hort de Ca l'amo en Pau (AE-R12) i finalitza a la partió de la finca de Son Fortuny. Pel costat discorre la s'quia de Dalt, que forma part del sistema hidràulic (BE-SH02).

Té interès constructiu. L'amplada del camí de ferradura és 1,2 metres a 1,7 metres. El ferm és empedrat i de terra.

Titularitat pública.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Presenta nombrosos desperfectes.
Intervencions	S'ha enllosat el tram inicial del camí.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Traçat, ferm de terra i empedrat, elements de paret seca de les voreres (escalons, parets).
Intervencions preferents	Reparar el ferm.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el camí, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir dels marges perimetrals, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

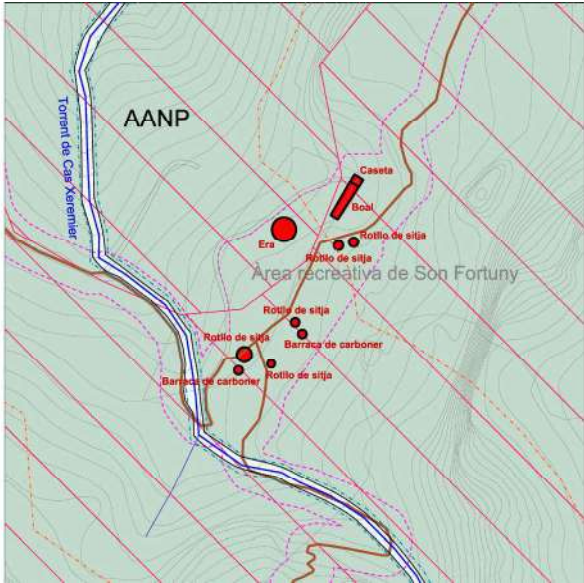
Documentació fotogràfica

BE-CE01	Conjunt etnològic de ses Serveres
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic de ses Serveres
Tipologia	Caseta, boal, era, barraca, rotlo de sitja
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Recreatiu
Ús original	Explotació agropecuària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	454382	Y 4388383
Entorn	Sòl rústic. Camí de ses Serveres (BE-C08), a la zona boscosa del sud del terme, dins de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni d'una explotació agropecuària tradicional de muntanya i de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

En l'actualitat forma part de l'Àrea recreativa de Son Fortuny (AR-19) inclosa al Pla Especial de la Xarxa d'Àrees de Lleure a la Natura (XALEN) i es situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí del pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'una caseta, una boal, una era, dues barraques i cinc rotlos de sitja.

01. **Caseta** (454416, 4388441). Caseta destinada a l'aixopluc del pastor que tenia cura dels animals de la boal. Té planta rectangular, un aiguavés i coberta de teules. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de pedra i té unes dimensions exteriors de 5,6 m per 4,2 m. A la façana nord-oest s'obre el portal, amb llinda de fusta. S'accedeix al portal mitjançant un escaló empedrat. Al seu costat sud-oest s'hi adossa la boal.

02. **Boal** (454409, 4388430). Edificació d'ús ramader de planta rectangular i un sol aiguavés que antigament tenia coberta de teules. Els paraments estan paredats en sec amb cantoneres de pedra. Té unes dimensions interiors de 21,7 m per 4 m. Al costat nord-est s'hi adossa la caseta. A la façana nord-oest s'hi obren dos portals, de 1,2 m i de 1 m d'amplària. A la façana sud-oest s'obre un portal de 1,2 m que donava accés al sostre de l'estança. A la part interior del mur oriental de l'edificació s'adossa un banc de 0,5 m d'amplària i 0,5 m d'altura en el qual es localitzaven les menjadores.

El 1842 es documenta la presència de 10 bísties i al 1898 es documenta l'existència d'una guarda dedicada a la cria formada per un cavall i 31 muls i mules.

03. **Era** (454373, 4388413). Era de 15 m de diàmetre aproximadament situada al costat sud-oest de la boal de ses Serveres.

04. **Rotlo de sitja** (454350, 4388340). Rotlo de sitja de 8,7 m de diàmetre. Presenta garlanda i l'altura màxima és de 0,3 m.

05. **Barraca de carboner** (454347, 4388331). Té planta circular i un diàmetre interior de 3 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,7 m i l'altura màxima és de 1,3 m. El portal s'obre al costat nord orientat al rotlo de sitja i té 0,5 m d'amplària.

06. **Rotlo de sitja** (454380, 4388359). Rotlo de sitja de 4,3 m de diàmetre. Presenta garlanda.

07. **Barraca de carboner** (454384, 4388352). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 2,5 m per 2,1 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,8 m i la seva altura màxima és de 0,7 m. El portal s'obre al costat nord orientat al rotlo de sitja i es troba esbucat.

08. **Rotlo de sitja** (454405, 4388404). Rotlo de sitja de 5,4 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment paredat en sec de 0,7 m d'altura.

09. **Rotlo de sitja** (454414, 4388406). Rotlo de sitja de 5,4 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment paredat en sec de 0,7 m d'altura.

010. **Rotlo de sitja** (454366, 4388335). Rotlo de sitja de 4,4 m de diàmetre. Presenta garlanda.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999. - Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topográfico a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	01. Bo. La caseta ha estat rehabilitada. 02. Dolent. Manca la coberta. Els murs presenten esbaldrecs. L'interior està reblit d'enderrocs. 03. Regular. 04. Regular. 05. Regular. S'ha esfondrat la coberta vegetal que s'havia restaurat. 06. Regular. 07. Dolent. L'interior de la barraca està reblida d'enderrocs. Els murs presenten esbaldrecs. 08. Regular. 09. Regular. 10. Regular.
Intervencions	01. La caseta s'ha rehabilitat. S'ha renovat la coberta. 05. La coberta vegetal de la barraca va ser restaurada, però ara està esfondrada.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compostat per la caseta, la boal, l'era, dues barraques de carboner i cinc rotlos de sitja.
Intervencions preferents	Eliminar els enderrocs de l'interior de la boal i de la barraca 07. Reparar els esbaldrecs dels murs de la boal i de la barraca 07. Restaurar la coberta vegetal de la barraca 05.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la caseta, la boal, l'era, les barraques i els rotlos de sitja, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Barraca de carboner a ses Serveres.

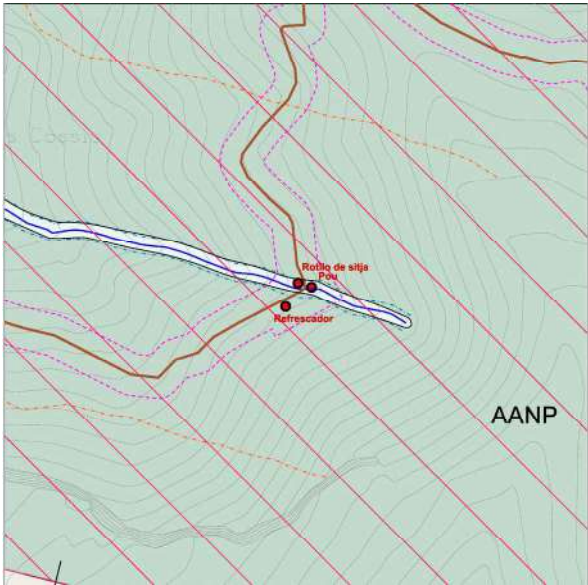
Boal de ses Serveres.

BE-CE02	Conjunt etnològic 1 del camí d'es pas d'es Cossis
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 1 del camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera
Tipologia	Rotlo de sitja, cisterna, refrescador
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	Pau Bosch
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	Principis del segle XX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	454721	Y 1388041
Entorn	Sòl rústic. Camí del pas des Cossis o de na Sabatera (BE-C09), a una zona de carritxar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó. El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí del pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó. El conjunt es compon d'un rotlo de sitja, una cisterna i un refrescador. 01. Rotlo de sitja (454721, 4388047). Rotlo de sitja de 3,6 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment paredat en sec de 9 m de llargària i una altura màxima de 1,9 m. 02. Cisterna (454729, 4388045). Cisterna (es Cisternó) que recollia les aigües del comellar on se situa. Té un coll paredat en verd de planta circular i un diàmetre interior de 0,6 m. La gruixa del mur és de 0,4 m i la seva altura és de 0,6 m. Presenta un vessador a la part baixa. El coll se situa sobre una base paredada en sec de 2,9 m de diàmetre. La profunditat de la cisterna és de 4 m aproximadament i l'interior es troba referit. 03. Refrescador (454714, 4388033). Cavitat natural de 1,5 m de diàmetre i altura de 1,5 m aproximadament que era emprada com a refrescador pels treballadors de la sitja propera.	
Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	01. Dolent. El rotlo ha estat escapçat pel camí i està envaït per la vegetació. 02. Dolent. El pou està envaït per la vegetació. El parament del coll presenta esboldrecs. L'interior es troba reblit d'enderrocs. 03. Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compostat pel rotlo de sitja, la cisterna i el refrescador.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esboldrecs del coll de la cisterna. Instal·lar un reixat de ferro a la boca del coll de la cisterna.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja, la cisterna i el refrescador, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Rotlo de sitja

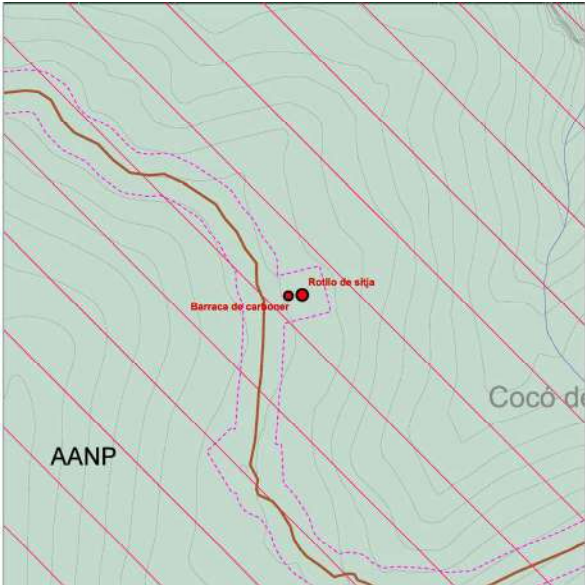

Refrescador

BE-CE03	Conjunt etnològic 2 del camí d'es pas d'es Cossis
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 2 del camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera
Tipologia	Rotlo de sija, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A00400121		
Coord. UTM ETRS 89	X	455036	Y 4388057
Entorn	Sòl rústic. Camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09). A una zona de carritjar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres (BE-C08) i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres, pel camí del pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i una barraca de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (455041, 4388058). Rotlo de sitja de 6,6 m de diàmetre. Presenta garlanda i una altura màxima de 0,4 m.

02. **Barraca de carboner** (455033, 4388058). Té planta circular i un diàmetre interior de 2,2 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,8 m i la seva altura màxima és de 1,2 m. El portal s'obre al costat est orientat al rotlo de sitja i té 0,6 m d'amplària.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació i presenta esboldrecs. 02. Dolent. La barraca està envaïda per la vegetació. Els murs presenten esboldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i la barraca.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esboldrecs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja i la barraca, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Rotlo de sitja

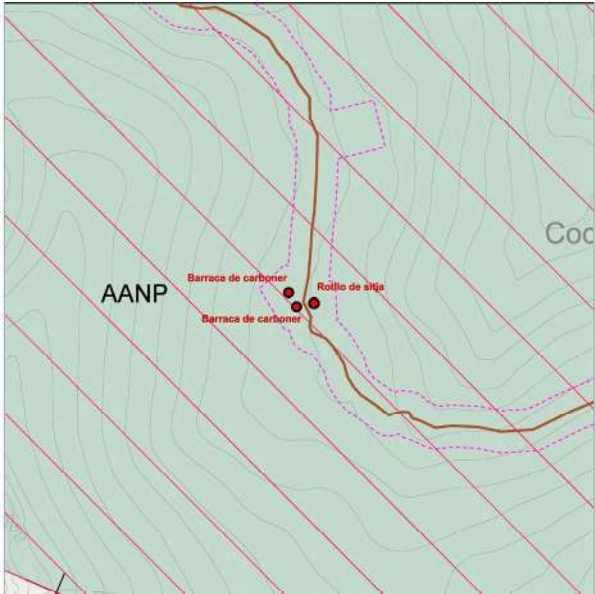

Barraca de carboner

BE-CE04	Conjunt etnològic 3 del camí d'es pas d'es Cossis
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 3 del camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera
Tipologia	Rotlo de sija, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	455010	Y 4387960
Entorn	Sòl rústic. Camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09), a una zona de carritxar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i dues barraques de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (455017, 4387959). Rotlo de sitja de 5,6 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment paredat en sec de 0,5 m d'altura.
02. **Barraca de carboner** (455007, 4387957). Té planta circular i un diàmetre interior de 3,4 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,7 m i l'altura màxima és de 1,1 m. El portal s'obre al costat est orientat al rotlo de sitja i té 0,4 m d'amplària.
03. **Barraca de carboner** (455002, 4387965). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 1,9 m per 2,3 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,9 m i l'altura màxima és de 0,8 m. El portal s'obre al costat est orientat al rotlo de sitja i té 0,6 m d'amplària.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació i presenta esboldrecs. 02. Dolent. La barraca està envaïda per la vegetació. 03. Dolent. La barraca està envaïda per la vegetació. Els murs presenten esboldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i les barraques.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esboldrecs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja i les barraques, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

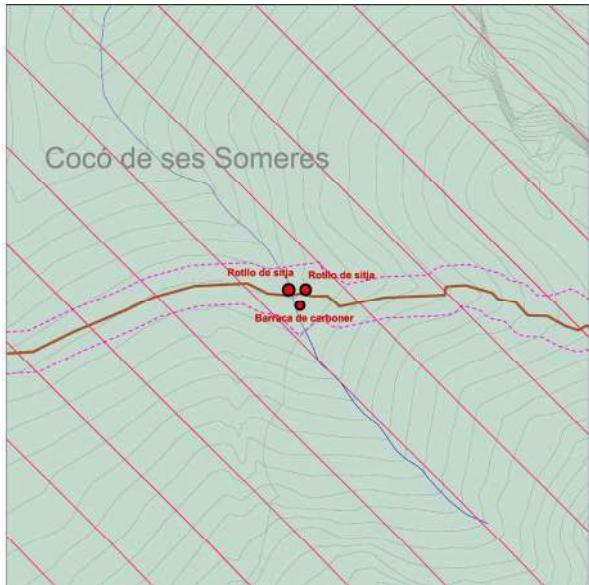
Documentació fotogràfica

BE-CE05	Conjunt etnològic 4 del camí d'es pas d'es Cossis
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 4 del camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera
Tipologia	Rotlo de sitja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	004	Parcel·la	00121	
Referència cadastral	07021A004001210000ZG			
Coord. UTM ETRS 89	X	455296	Y	4387919
Entorn	Sòl rústic. Camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09), a una zona de carritxar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.			

Situació	Fotografia
 The map shows a hilly area with contour lines. A red line indicates a path or boundary. Two red dots mark the locations of the 'Rotlo de sitja' and the 'Barraca de carboner'. The text 'Cocó de ses Someres' is visible on the map.	 The photograph shows a stone structure, likely the 'Rotlo de sitja', built from large, irregular stones. It is situated in a natural, hilly environment with sparse vegetation.

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'una barraca de carboner i dos rotlos de sitja.

01. **Barraca de carboner** (455297, 4387913). Té planta circular i un diàmetre interior de 2,9 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,8 m i l'altura màxima és de 0,8 m. El portal s'obre al costat nord orientat al rotlo de sitja i té 0,4 m d'amplària.

02. **Rotlo de sitja** (455300, 4387922). Rotlo de sitja de 6 m de diàmetre. Presenta doble garlanda i un marge de sosteniment paredat en sec de 0,6 m d'altura.

03. **Rotlo de sitja** (455290, 4387922). Rotlo de sitja de 6,6 m de diàmetre. Presenta garlanda.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Dolent. La barraca està envaïda per la vegetació. Els murs presenten esbaldrecs. 02. Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació. 03. Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compostat per la barraca i els rotlos de sitja.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esbaldrecs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la barraca i els rotlos de sitja, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

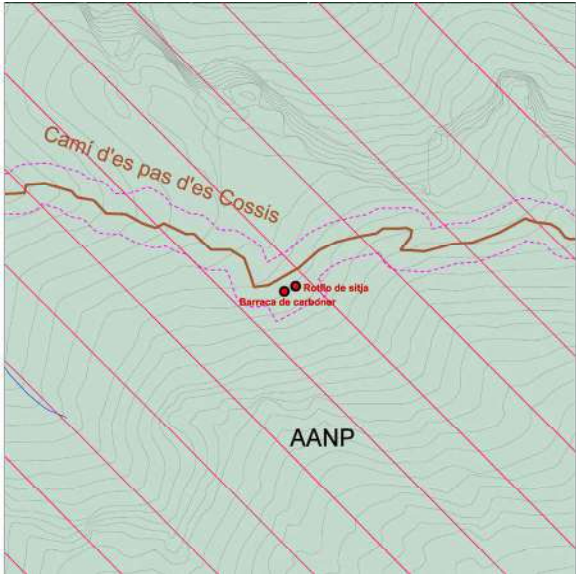

Rotlo de sitja

BE-CE06	Conjunt etnològic 5 del camí d'es pas d'es Cossis
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 5 del camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera
Tipologia	Rotlo de sitja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	455539	Y 4387861
Entorn	Sòl rústic. Camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09), a una zona de carritxar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i d'una barraca de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (455533, 4387861). Rotlo de sitja de 5 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment paredat en sec de 1,2 m d'altura.

02. **Barraca de carboner** (455540, 4387864). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 1,9 m per 2,4 m. El mur està paredat en sec i la coberta era a dos aiguavessos. La gruixa del mur és de 0,9 m i la seva altura màxima és de 1 m. El portal s'obre al costat oest orientat al rotlo de sitja i té 0,6 m d'amplària.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Dolent. La barraca està envaïda per la vegetació. Els murs presenten esboldrecs. 02. Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i la barraca.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esboldrecs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja i la barraca, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

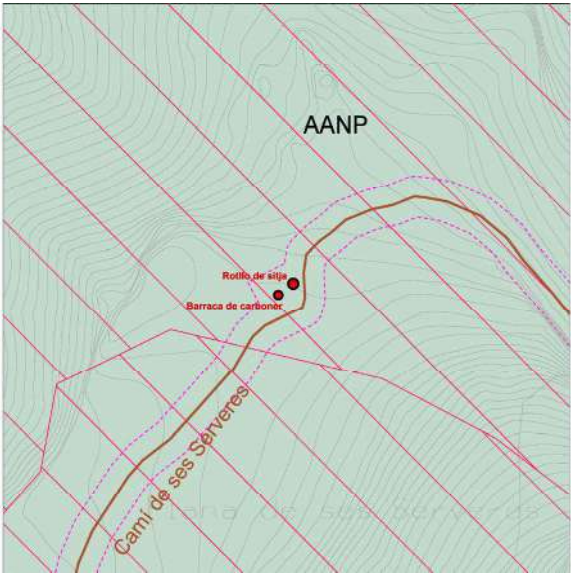
Documentació fotogràfica

BE-CE07	Conjunt etnològic 1 del camí de ses Serveres
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 1 del camí de ses Serveres
Tipologia	Rotlo de sija, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	escribir	Y escribir
Entorn	Sòl rústic. Camí de ses Serveres (BE-C08), a una zona de pinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i d'una barraca de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (454596, 4388681). Rotlo de sitja de 6 m de diàmetre. Presenta garlanda.

02. **Barraca de carboner** (454587, 4388674). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 2,8 m per 1,8 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,6 m i l'altura màxima és de 0,8 m. El portal s'obre al costat est orientat al rotlo de sitja i té 0,8 m d'amplària.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació. 02. Dolent. La barraca està envaït per la vegetació. Els murs presenten esboldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i la barraca.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esboldrecs dels murs de la barraca.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja i la barraca de carboner, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

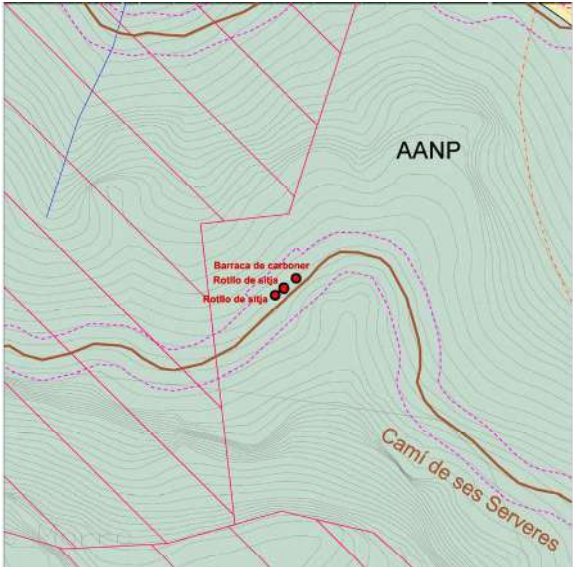
Documentació fotogràfica

BE-CE08	Conjunt etnològic 2 del camí de ses Serveres
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 2 del camí de ses Serveres
Tipologia	Rotlo de siïja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	454968	Y 4388681
Entorn	Sòl rústic. Camí de ses Serveres (BE-C08), a una zona de pinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'una barraca de carboner i de dos rotlos de sitja.

01. **Barraca de carboner** (454977, 4388683). Té planta circular i un diàmetre interior de 2,2. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,6 m i l'altura màxima és de 1 m. El portal s'obre al costat sud-est orientat als rotlos de sitja i té 0,6 m d'amplària.

02. **Rotlo de sitja** (454970, 4388677). Rotlo de sitja de 5,6 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment de 1 m d'altura.

03. **Rotlo de sitja** (454964, 4388673). Rotlo de sitja de 5,1 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment de 0,8 m d'altura.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Dolent. La barraca està envaïda per la vegetació. Els murs presenten esbaldrecs. 02. Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació. 03. Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compostat per la barraca i els rotlos de sitja.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esbaldrecs dels murs de la barraca.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la barraca de carboner i els rotlos de sitja, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Barraca de carboner

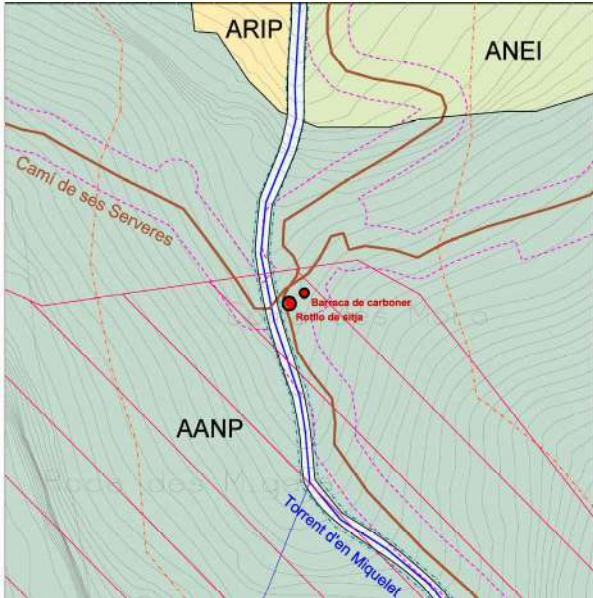

Rotlo de sitja

BE-CE09	Conjunt etnològic 3 del camí de ses Serveres
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 3 del camí de ses Serveres
Tipologia	Rotlo de siïja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	004	Parcel·la	00121	
Referència cadastral	07021A004001210000ZG			
Coord. UTM ETRS 89	X	455279	Y	4388459
Entorn	Sòl rústic. Camí de ses Serveres (BE-C08), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i d'una barraca de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (455273, 4388458). Rotlo de sitja de 7,5 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment de 1,1 m d'altura.

02. **Barraca de carboner** (455282, 4388464). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 3,2 m per 2,7 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,7 m i l'altura màxima és de 1,3 m. El portal s'obre al costat sud-oest orientat al rotlo de sitja i té 0,7 m d'amplària.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació. 02. Dolent. La barraca està envaïda per la vegetació.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i la barraca.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja i la barraca de carboner, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

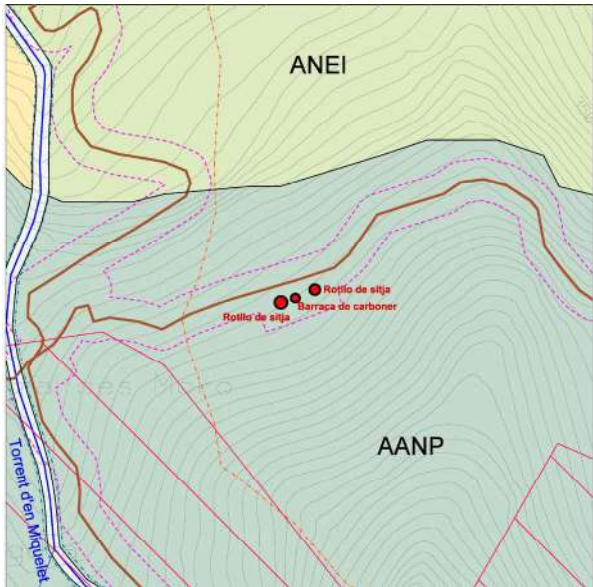
Documentació fotogràfica

BE-CE10	Conjunt etnològic 4 del camí de ses Serveres
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 4 del camí de ses Serveres
Tipologia	Rotlo de sitja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	004	Parcel·la	00121	
Referència cadastral	07021A004001210000ZG			
Coord. UTM ETRS 89	X	455425	Y	4388501
Entorn	Sòl rústic. Camí de ses Serveres (BE-C08), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'una barraca de carboner i dos rotlos de sitja.

01. **Rotlo de sitja** (455434, 4388507). Rotlo de sitja de 6 m de diàmetre. Presenta garlanda i una altura màxima de 0,3 m.
02. **Barraca de carboner** (455423, 4388502). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 3 m per 1,9 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,6 m i l'altura màxima és de 1,4 m. El portal es troba esbaldregat.
03. **Rotlo de sitja** (455415, 4388500). Rotlo de sitja de 7,2 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment paredat en sec de 2,2 m d'altura.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Dolent. El rotlo està envaït per la vegetació. 02. Dolent. La barraca està envaïda per la vegetació i plena d'enderrocs. 03. Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost per la barraca i els rotlos de sitja.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Eliminar els enderrocs de la barraca.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la barraca de carboner i els rotlos de sitja, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Barraca de carboner

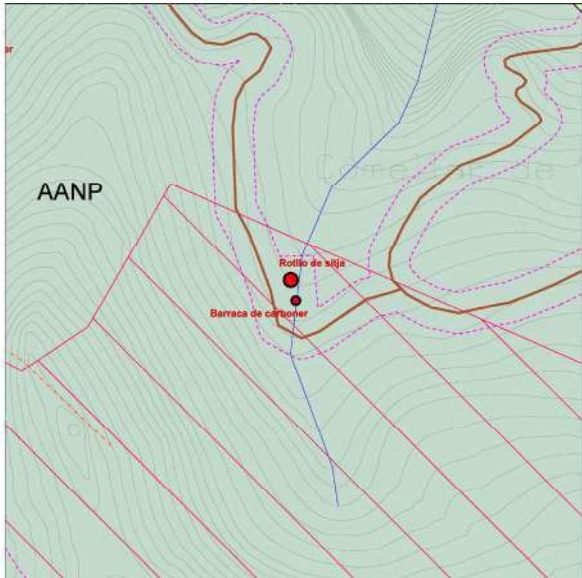

Rotlo de sitja

BE-CE11	Conjunt etnològic 5 del camí de ses Serveres
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 5 del camí de ses Serveres
Tipologia	Rotlo de sija, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	455644	Y 4388357
Entorn	Sòl rústic. Camí de ses Serveres (BE-C08), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí de ses Serveres i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i d'una barraca de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (455644, 4388362). Rotlo de sitja de 8 m de diàmetre. Presenta garlanda.

02. **Barraca de carboner** (455647, 4388350). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 3 m per 2,3 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,7 m i l'altura màxima és de 1,3 m. El portal s'obre al costat nord orientat al rotlo de sitja i té 0,7 m d'amplària.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Regular. 02. Dolent. La barraca està envaïda per la vegetació. El portal està esboldregat.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost per la barraca i el rotlo de sitja.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esboldrecs de la barraca.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la barraca de carboner i el rotlo de sitja, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

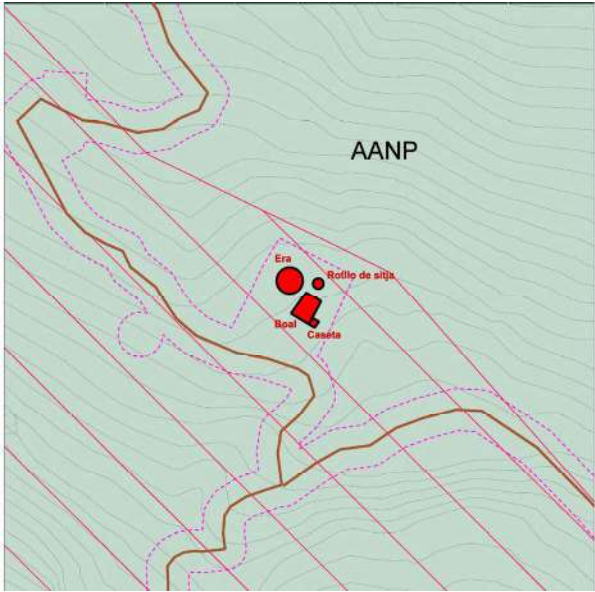
Documentació fotogràfica

BE-CE12	Conjunt etnològic de la boal de ses Fonts
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic de la boal de ses Fonts
Tipologia	Caseta, boal, era, rotlo de sitja
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació agropecuària
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	456148	Y 4388075
Entorn	Sòl rústic. Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10), a la zona boscosa del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública de Son Fortuny pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'una caseta, una boal, una era i un rotlo de sitja.

01. **Caseta** (456162, 4388066). Caseta destinada a l'aixopluc del pastor que tenia cura dels animals de la boal. Té planta rectangular, un aiguavés i la coberta era de teules. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de pedra i té unes dimensions interiors de 3,5 m per 3,2 m. A la façana nord-est s'obre el portal amb llinda de fusta i brancals poli lítics. A l'interior es destaca la presència d'un armariet amb llinda de fusta al mur sud-oest. La caseta s'adossa a la façana sud-est de la boal.
02. **Boal** (456158, 4388075). Edificació d'ús ramader de planta rectangular i dos aiguavessos que antigament tenia coberta de teules. Els paraments estan paredats en sec amb cantoneres de pedra. Té unes dimensions interiors de 13,9 m per 9 m. Al costat sud-est s'hi adossa la caseta. A la façana sud-est s'hi obre un portal de 1,5 m d'amplària. A la façana nord-oest s'obren dues finestres. A l'interior destaquen tres bancs adossats al mur central en els quals es localitzaven les menjadores. Tenen 0,5 m d'amplària i 0,5 m d'altura. L'aiguavés de davant es troba subdividit en dues estances. Un portal amb llinda de fusta dona accés a l'aiguavés de darrere.
03. **Era** (456148, 4388091). Situada al nord-oest de la boal té un diàmetre de 15 m i presenta un marge de sosteniment paredat en sec de 1,1 m d'altura.
04. **Rotlo de sitja** (456164, 4388089). Situada al nord-est de la boal té 8,7 m de diàmetre. Presenta garlanda i l'altura màxima és de 0,3 m.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Dolent. La caseta està enrunada i sense coberta. 02. Dolent. La boal està enrunada i sense coberta. 03. Regular. 04. Regular.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compostat per la caseta, la boal, l'era i el rotlo de sitja.
Intervencions preferents	Consolidar els paraments dels murs de la caseta i de la boal.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la caseta, la boal, l'era i el rotlo de sitja, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

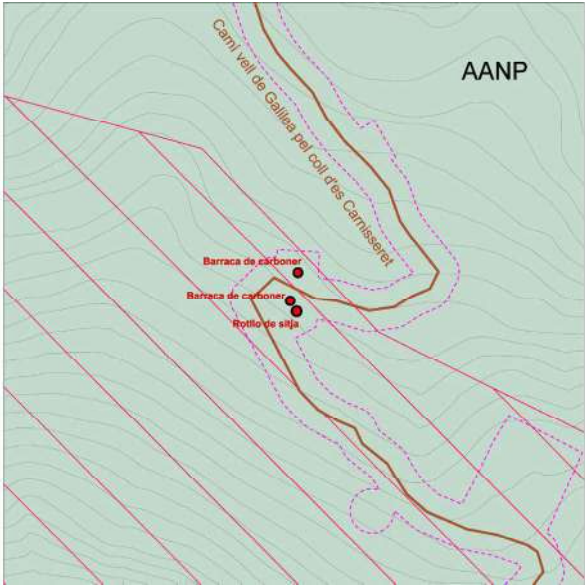
Boal de ses Fonts.

Son Fortuny. Nom per Nom (1999)

BE-CE13	Conjunt etnològic 1 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 1 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Tipologia	Rotlo de sitja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	456018	Y 4388187
Entorn	Sòl rústic. Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10), a una zona d'alzinar del sud delterme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	 Rotlo de sitja

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí vell de Galilea pel coll des Carnisseret i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i de dues barraques de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (456019, 4388175). Rotlo de sitja de 5,5 m de diàmetre. Presenta garlanda.

02. **Barraca de carboner** (456015, 4388181). Té planta circular i un diàmetre interior de 3 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,7 m i l'altura màxima és de 0,9 m. El portal s'obre al costat orientat al rotlo de sitja i té 0,8 m d'amplària.

03. **Barraca de carboner** (456020, 4388198). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 2,6 m per 2 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,6 m i l'altura màxima és de 1 m. El portal està esbaldregat.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Regular. 02. Dolent. La barraca està envaïda per la vegetació. 03. Dolent. El portal està esbaldregat.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost per les barraques i el rotlo de sitja.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esbaldrecs de la barraca.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la barraca de carboner i el rotlo de sitja, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

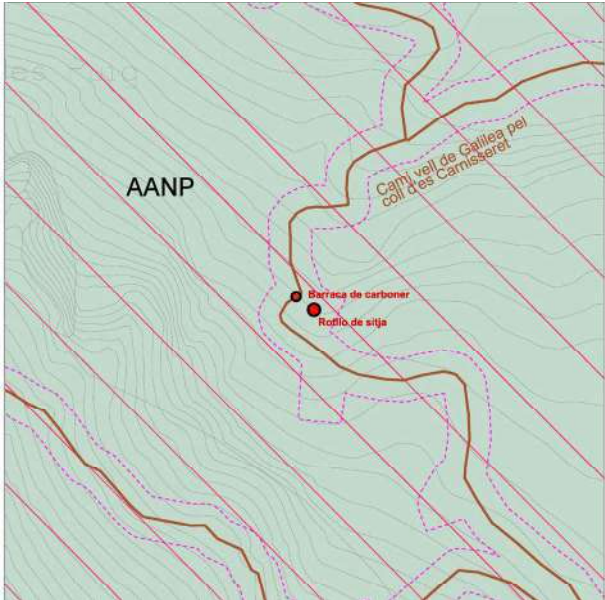

Barraques de carboner

BE-CE14	Conjunt etnològic 2 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 2 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Tipologia	Rotlo de sitja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	456088	Y 4387881
Entorn	Sòl rústic. Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	 Rotlo de sitja

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i d'una barraca de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (456092, 4387878). Rotlo de sitja de 6,8 m de diàmetre. Presenta garlanda.

02. **Barraca de carboner** (456082, 4387885). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 3,2 m per 2,1m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,8 m i l'altura màxima és de 0,8 m. El portal està esbaldregat.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Regular. 02. Dolent. La barraca està plena d'enderrocs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i la barraca.
Intervencions preferents	Eliminar els enderrocs i reparar els esbaldrecs de la barraca.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la barraca de carboner i el rotlo de sitja, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

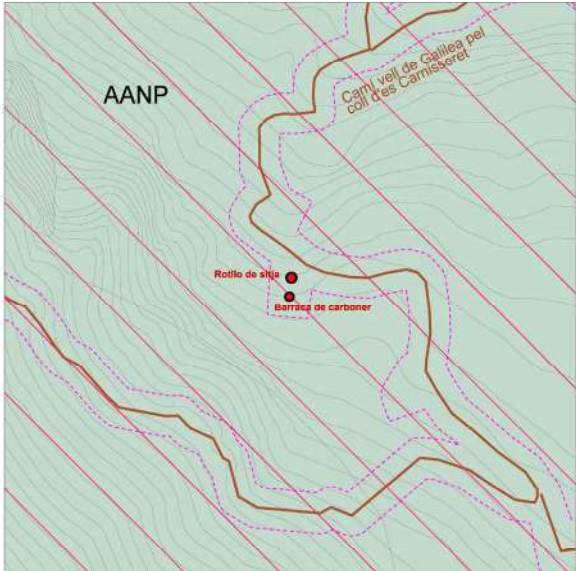

Barraca de carboner

BE-CE15	Conjunt etnològic 3 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 3 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Tipologia	Rotlo de sitja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	456097	Y 4387833
Entorn	Sòl rústic. Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	 Rotlo de sitja

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt es situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i d'una barraca de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (456097, 4387838). Té 5,9 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment paredat en sec de 1,9 m d'altura.
02. **Barraca de carboner** (456096, 4387827). Té planta circular i un diàmetre interior de 2,6 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,8 m i l'altura màxima és de 0,8 m. El portal s'obre al nord orientat al rotlo de sitja i té una amplària de 0,6 m.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Regular. 02. Dolent. La barraca presenta esboldrecs i està plena d'enderrocs..
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i la barraca.
Intervencions preferents	Eliminar els enderrocs i reparar els esboldrecs de la barraca.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja i la barraca, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica adjunta.

Documentació fotogràfica

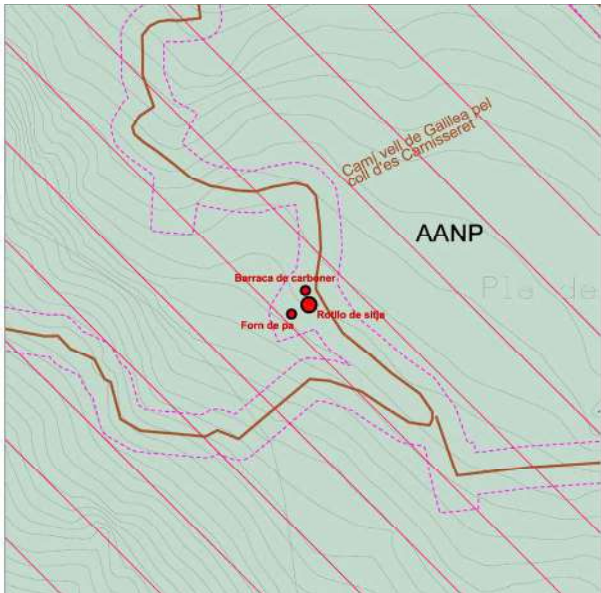

Barraca de carboner

BE-CE16	Conjunt etnològic 4 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 4 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Tipologia	Forn de pa, rotlo de sitja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	456169	Y 4387774
Entorn	Sòl rústic. Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	 Rotlo de sitja

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i d'una barraca de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (456097, 4387838). Té 5,9 m de diàmetre. Presenta garlanda i un marge de sosteniment paredat en sec de 1,9 m d'altura.

02. **Barraca de carboner** (456096, 4387827). Té planta circular i un diàmetre interior de 2,6 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,8 m i l'altura màxima és de 0,8 m. El portal s'obre al nord orientat al rotlo de sitja i té una amplària de 0,6 m.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Regular. 02. Dolent. La barraca presenta esboldrecs i està plena d'enderrocs..
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i la barraca.
Intervencions preferents	Eliminar els enderrocs i reparar els esboldrecs de la barraca.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja i la barraca, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica adjunta.

Documentació fotogràfica

Forn de pà

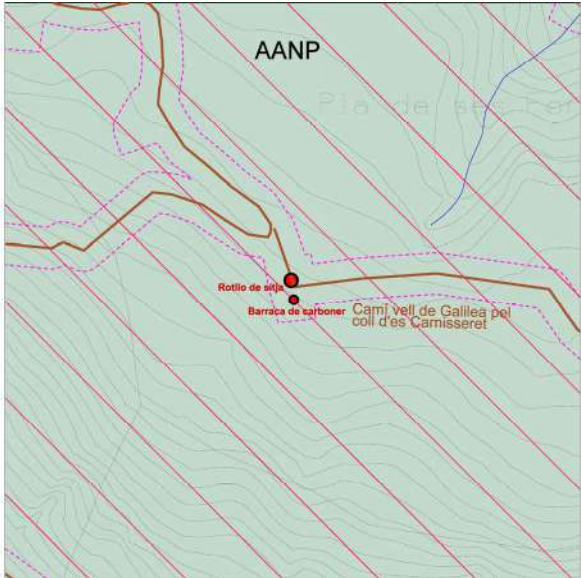

Barraca de carboner

BE-CE17	Conjunt etnològic 5 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 5 del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret
Tipologia	Rotlo de sitja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	456169	Y 4387774
Entorn	Sòl rústic. Camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10), a una zona d'alzinar del sud del terme, dintre de la finca pública de Son Fortuny.		

Situació	Fotografia
	 Rotlo de sitja

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de Son Fortuny al costat del camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt se situa al costat de la ruta circular que discorre dintre de la finca pública pel camí de ses Serveres (BE-C08), pel camí d'es pas d'es Cossis o de na Sabatera (BE-C09) i pel camí vell de Galilea pel coll d'es Carnisseret (BE-C10) i que permet l'accés al cim del puig de Galatzó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i una barraca de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (456254, 4387680). Té 7,7 m de diàmetre. Presenta garlanda.

01. **Barraca de carboner** (456256, 4387668). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 2,3 m per 1,8 m. El mur està paredat en sec. La gruixa del mur és de 0,7 m i l'altura màxima és de 1,1 m. El portal s'obre al nord-oest orientat al rotlo de sitja i té una amplària de 0,7 m.

Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	01. Regular. 02. Dolent. Presenta esbaldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i la barraca.
Intervencions preferents	Reparar els esbaldrecs de la barraca.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja i la barraca, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica adjunta.

Documentació fotogràfica

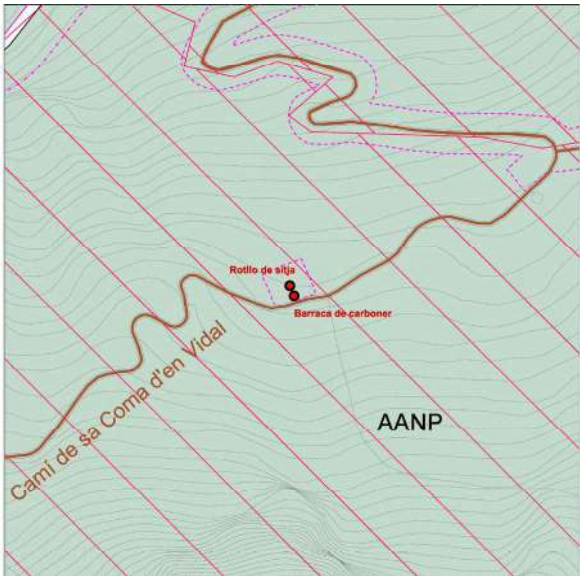

Barraca de carboner

BE-CE18	Conjunt etnològic 1 del camí de la coma d'en Vidal
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 1 del camí de la coma d'en Vidal
Tipologia	Rotlo de sija, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	004	Parcel·la	00121	
Referència cadastral	07021A004001210000ZG			
Coord. UTM ETRS 89	X	453965	Y	4388415
Entorn	Sòl rústic. Camí de la coma d'en Vidal, a una zona d'antigues marjades dintre de la finca pública de la coma d'en Vidal.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Conjunt etnològic situat a la finca pública de la coma d'en Vidal al costat del camí i de la Ruta de Pedra en Sec GR-221 i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó. El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i una barraca de carboner. 01. Rotlo de sitja (453966, 4388414). Té 5 m de diàmetre. 02. Barraca de carboner (453968, 4388408). S'adossa a una roca. Té planta rectangular i unes dimensions exteriors de 3,6 m per 2,2 m. El mur està paredat en sec.	
Bibliografia	- Ordines Garau, Antoni, Gabriel Ordinas Marcé i Antoni Reynés Trias. Son Fortuny. Nom per Nom. Palma: Consell de Mallorca, 1999.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	01. Regular. 02. Dolent. Està plena d'enderrocs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i la barraca.
Intervencions preferents	Eliminar els enderrocs que omplen de la barraca.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja i la barraca, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Rotlo de sitja

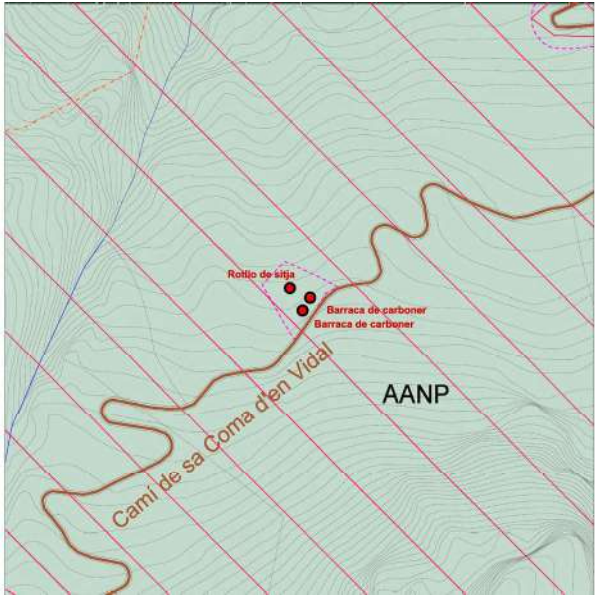

Barraca de carboner

BE-CE19	Conjunt etnològic 2 del camí de la coma d'en Vidal
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic 2 del camí de la coma d'en Vidal
Tipologia	Rotlo de sitja, barraca de carboner
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Explotació de recursos forestals
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00121
Referència cadastral	07021A004001210000ZG		
Coord. UTM ETRS 89	X	453830	Y 4388357
Entorn	Sòl rústic. Camí de la coma d'en Vidal, a una zona d'antigues marjades dintre de la finca pública de la coma d'en Vidal.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a la finca pública de la coma d'en Vidal al costat del camí i de la Ruta de Pedra en Sec GR-221 i que representa un testimoni de l'explotació de recursos forestals com el carbó.

El conjunt es compon d'un rotlo de sitja i dues barraques de carboner.

01. **Rotlo de sitja** (453827, 4388361). Té 5,6 m de diàmetre.

02. **Barraca de carboner** (453839, 4388356). Té planta rectangular i unes dimensions interiors de 3 m per 2,5 m. Els murs estan paredats en sec i tenen una gruixa de 0,6 m i una altura de 0,9 m. El portal està esbaldregat.

03. **Barraca de carboner** (453834, 4388349). Té planta circular i un diàmetre de 2,6 m. Els murs estan paredats en sec i tenen una gruixa de 0,8 m i una altura de 1 m. El portal està esbaldregat.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El conjunt està envaït per la vegetació. Les barraques presenten esbaldrecs i estan plenes de sediments i enderroc.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compost pel rotlo de sitja i les barraques.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Eliminar els sediments i enderroc que omplen les barraques. Reparar els esbaldrecs de les barraques.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el rotlo de sitja i les barraques, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels elements esmentats, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Rotlo de sitja

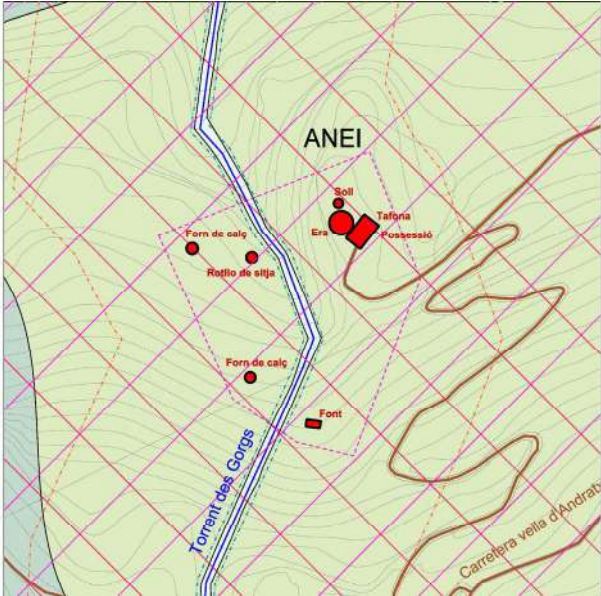

Barraca de carboner

BE-CE20	Conjunt etnològic de Cas Xocolater
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt etnològic de Cas Xocolater
Tipologia	Era, soll, forn de calç, rotlo de sitja
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Agropecuari
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001	Parcel·la	00009
Referència cadastral	07021A001000090000ZR		
Coord. UTM ETRS 89	X	453760	Y 4388963
Entorn	Sòl rústic. A una zona d'antigues marjades a l'entorn de les cases de Cas Xocolater (AE-R07).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Conjunt etnològic situat a l'entorn de les cases de Cas Xocolater (AE-R07) i compostat per una era, una soll, dos forns de calç i un rotlo de sitja.

01. **Era** (453782, 4389006). Té 13,5 m de diàmetre i es situa a la part posterior de les cases. Presenta garlanda i algunes pedres col·locades de fil així com un marge de sosteniment de fins a 1,3 m d'altura.
02. **Soll** (453780, 4389017). Es situa a devora l'era i és un espai situat per davall del nivell del terreny, amb unes dimensions de 5,2 m per 4,2 m i una profunditat de 1,50. Està paredat en sec i presenta una porta de 0,4 m d'amplària al costat nord.
03. **Forn de calç** (453730, 4388918). Els paraments estan paredats en sec, tenen una gruixa de 2,6 m i assoleixen una altura de 3,3 m. L'olla està paredada en verd i té un diàmetre de 3,4 m i una altura aproximada de 4,2 m. La porta té una amplària de 0,9 m a l'interior i de 3,6 m a l'exterior. La seva altura és de 1,8 m.
04. **Forn de calç** (453697, 4388991). Els paraments estan paredats en sec, tenen una gruixa de 1,7 m i assoleixen una altura de 3,5 m. L'olla està paredada en verd i té un diàmetre de 4,8 m. La porta té una amplària de 0,8 m a l'interior.
05. **Rotlo de sitja** (453731, 4388986). Té planta circular i un diàmetre de 6,2 m. Presenta garlanda.

Bibliografia	- A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs. Comprèn: Numero Zero-1996 fins Numero 19-2002. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El conjunt es troba abandonat i envaït per la vegetació. Els paraments dels forns de calç i de la soll presenten esbaldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El conjunt etnològic compostat per l'era, la soll, els forns de calç i el rotlo de sitja.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esbaldrecs dels forns de calç i de la soll.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant les cases (AE-R07), la tafona (BE-T02), la font (BE-F09) i el conjunt etnològic, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

Soll

Forn de calç

Forn de calç

Rotlo de sitja

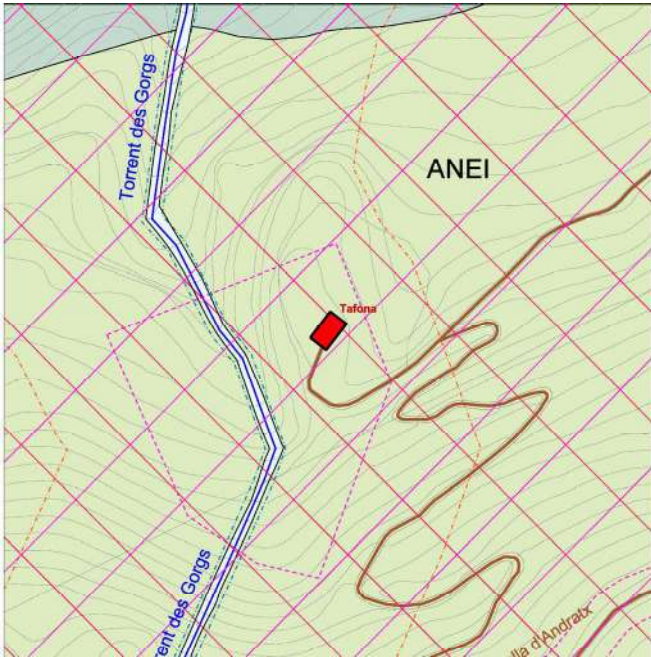

Era

BE-T01	Tafona de Cas Xocolater
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Tafona de Cas Xocolater
Tipologia	Tafona
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Tafona
Autoria	Miquel Taverner
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Indeterminada

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001	Parcel·la	00009
Referència cadastral	000900100DD58G		
Coord. UTM ETRS 89	X	453794	Y 4389001
Entorn	Sòl rústic. Zona d'antigues marjades situada al final del camí de Cas Xocolater, entre Cas Xeremier (AE-R06) i Can Pruaga.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Tafona integrada en les cases de possessió de Cas Xocolater (AE-R07). Ocupa una part del segon aiguavés, formant l'angle nord-est. En l'actualitat, la casa està en procés de restauració, tot i que la tafona es conserva íntegrament, tant en l'estructura com en els acabats del paviment i dels murs verticals.

Té dos accessos des de l'exterior: el principal, a la façana lateral de les cases, i un a la façana posterior, que comunica directament amb la part superior dels graners. Conserva els elements essencials per a la molta i el premsat: trull complet (jàssera, arbre, perxa, contraperxa, rotlo, sumola i volsosos), premsa manual de fusta i forn amb caldera d'aram.

Al fons, hi hauria els graners, tot i en l'actualitat estan unificats per un mur amb tres portals. El mur lateral, que és el de la façana posterior de la casa, hi ha dos finestrons quadrangulars.

El paviment és d'empedrat rústic, solcat per les canals de test que canalitzaven l'oli.

En coberta s'han conservat el nivell original de forjat, definit per bigues de fusta de secció circular.

Bibliografia	- A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs. Comprèn: Numero Zero-1996 fins Numero 19-2002. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	S'estan realitzant obres de restauració a les cases.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Volumetria, estructura i façanes incloent el tractament del parament i les obertures originals. El trull amb els elements esmentats. La premsa. La forn. El paviment original.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals de l'element.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant les cases (AE-R07), la font (BE-F09) i el conjunt etnològic (BE-CE20) annex, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

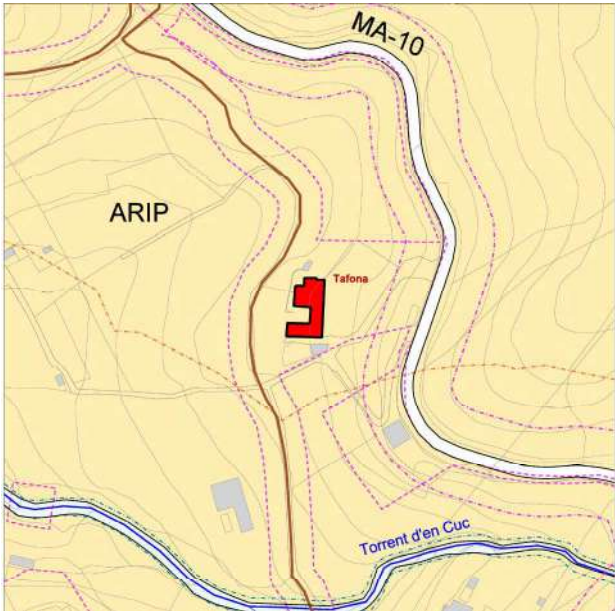
Documentació fotogràfica

BE-T02	Tafona de ses Amitges
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Tafona de ses Amitges
Tipologia	Tafona
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Residencial
Ús original	Tafona
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XVIII

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00045
Referència cadastral	07021A003000450001XZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455829	Y 4389847
Entorn	Sòl rústic. Zona de marjades al costat de la carretera Ma-10, entre es Collet (AE-R03) i es Serral (AE-R09).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
La tafona es localitza al cos nord de la clastra a l'entorn de la qual s'organitzen les cases, també catalogades amb el codi AE-R08.	
L'obertura original s'obre a la clastra i té llinda de fusta. És una tafona d'una biga que conserva tots els elements tradicionals: el trull amb els seus distints elements (jàssera, arbre, perxa, contraperxa, rotlo, tremuja, sumola i volsosos), la biga amb els seus distints elements (cuixera, assentador, caragol, quintar) i l'esportinador. També hi ha una premsa mecànica. Al cantó nord-est es localitzen els graners amb coberta de volta i compartimentat per dos murs.	
Una canal per a l'aigua s'adossa els murs nord i oest i al cantó dels dos murs es localitza una petita menjadora.	
Bibliografia	- A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs. Comprèn: Numero Zero-1996 fins Numero 19-2002.
Recursos web	- https://www.fotocasa.es/ca/
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo. Les cases es varen rehabilitar i ampliar als anys 80 del segle XX.
Intervencions	Es varen renovar les cobertes i es practicaren noves obertures a les façanes. S'adossà una porxada a la façana de la tafona.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Volumetria, estructura i façanes incloent el tractament del parament i les obertures originals. Els elements tradicionals conservats: trull i biga i els seus elements associats, esportinador, premsa mecànica, graners, canal, menjadora.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant les cases, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

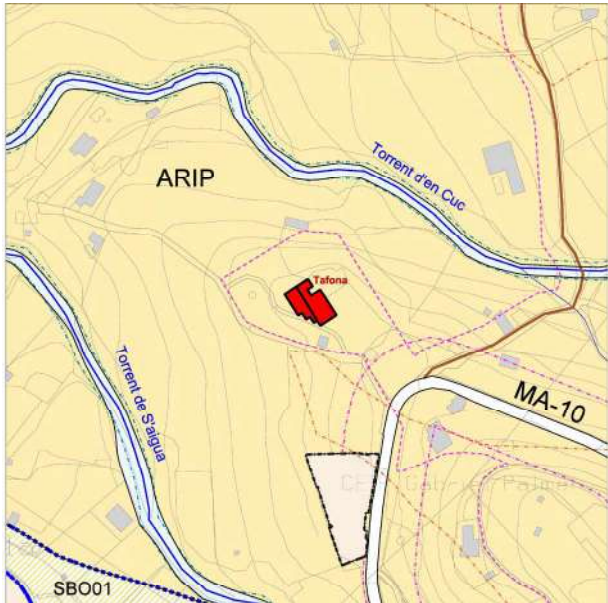

<https://www.fotocasa.es/ca/>

BE-T03	Tafona d'es Millar
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Tafona d'es Millar / Tafona d'es Millà
Tipologia	Tafona
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Tafona
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00078
Referència cadastral	07021A00300078		
Coord. UTM ETRS 89	X	455682	Y 4389663
Entorn	Sòl rústic. Zona de marjades situades al nord del nucli urbà a prop del camí vell de Banyalbufar (BE-C03).		

Situació	Fotografia
 Mapa de situació de Tafona d'es Millar. El mapa mostra la zona de Tafona (marcada amb un rectangle vermell) situada al nord del nucli urbà, a prop del camí vell de Banyalbufar (BE-C03). El mapa també indica la carretera MA-10, el torrent de Saigua i el torrent d'en Cuc. La zona està delimitada per l'ARIP i el SBO01.	 Fotografia de Tafona d'es Millar, una construcció de pedra i maó amb un tejat de ceràmica, situada en un entorn rural.

3. Descripció

La tafona es localitza al nord-est de les cases des Millar (AE-R15). Es tracta d'un buc adossat a les cases, d'una planta i un aiguavés amb coberta de teules. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de carreus de marès. A la façana sud-est s'obre un portalet amb llinda de fusta i restes d'una porxadeta de teules. A la façana nord-est s'obren dues finestres amb llinda de fusta. Una d'elles ha estat cegada i substituïda per una finestra oberta a la seva part inferior. A la façana nord-oest es localitza el portal d'accés a la tafona, amb llinda de fusta.

Davant el portal hi ha un edifici de dues plantes i un aiguavés amb coberta de teules que estava destinat a estable i pallissa. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de carreus de marès. A la façana sud-est presenta un portal a la planta baixa i una finestra a la planta pis, ambdues obertures amb llinda de fusta. Entre la tafona i l'estable es localitza l'accés a l'aiguavés de darrera de les cases des Millar, amb un portal i una finestra a la planta baixa i una finestra a la planta pis.

La tafona és una tafona d'una biga que conserva tots els elements tradicionals: el trull amb els seus distints elements (jàssera, arbre, perxa, contraperxa, rotlo, tremuja, sumola i volsosos), la biga amb els seus distintius elements (cuixera, assentador, caragol, quintar), l'esportinador i la caldera. També hi ha una premsa mecànica. Al cantó sud-oest de l'estança es localitzen dos graners per a l'oliva, un d'ells compartimentat en dos àmbits. A la mateixa paret un portal i una finestra comuniquen amb el segon aiguavés de les cases.

A la cuixera es troben dues inscripcions corresponents a dues dates: "gener i / 8 i ca / 1872", "1923".

Aquestes dates es troben inscrites també al quintar: "Año 1872", "1923".

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	S'ha renovat la coberta de la tafona, amb teules sobre encanyissat i bigues de fusta, i s'ha instal·lat una porta nova.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Volumetria, estructura i façanes incloent el tractament del parament i les obertures originals. Els elements tradicionals conservats: trull i biga i els seus elements associats, esportinador, premsa mecànica, graners. El buc destinat a estable i pallissa.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la tafona i les cases des Millar (AE-R15), amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

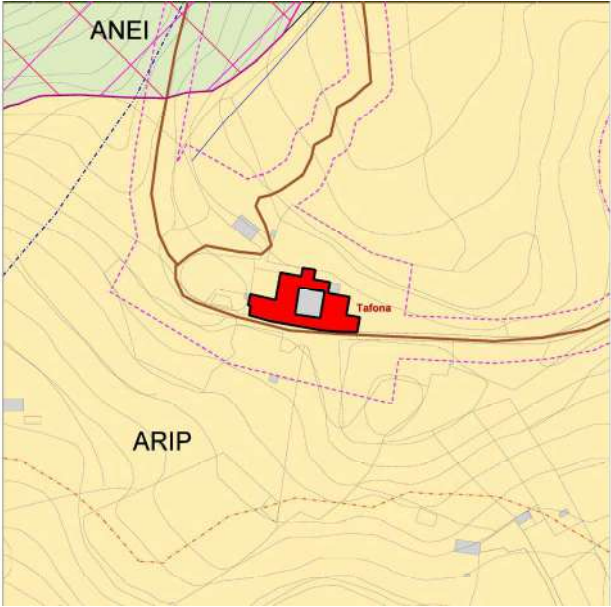

BE-T04	Tafona d'es Collet
Nivell de Protecció A	

1. Identificació	
Denominació	Tafona d'es Collet
Tipologia	Tafona
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Tafona
Ús original	Tafona
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XVIII. Reforma segle XX

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00274
Referència cadastral	002100200DD59B0001WU		
Coord. UTM ETRS 89	X	455541	Y 4389996
Entorn	Sòl rústic. Està integrada dins les cases de la possessió d'es Collet (AE-R03).		

Situació	Fotografia
 Mapa de situació de Tafona d'es Collet. El mapa mostra una zona rural amb línies de contour i carreteres. A la part superior esquerra hi ha una zona etiquetada com 'ANEI'. A la part inferior esquerra hi ha una zona etiquetada com 'ARIP'. Al centre del mapa, hi ha una estructura rectangular roja que representa la Tafona, amb el nom 'Tafona' escrit a prop.	 Fotografia de Tafona d'es Collet. La imatge mostra una casa de pedra amb un portal d'entrada i una finestra amb persianes verdes. La casa està envoltada de vegetació, incloent-hi un arbre gran i arbustos florits.

3. Descripció

La tafona ocupa l'ala de llevant de les cases. Contigua hi ha la botiga de l'oli. La tafona és de gran alçada, amb coberta d'estructura de fusta a doble vessant. El primer tram des de la façana exterior es va substituir per una nova coberta amb embigat de ferro i un sol vessant.

Disposa de doble accés, directament des de l'exterior, amb portal a la carrera de les cases, i des de la clastra. Va ser reformada a la dècada de 1920 i electrificada. Se'n conserven el trull, la premsa mecànica i els graners.

Devora la tafona hi ha la botiga de l'oli, amb coberta de voltes de creueria. Conserva tots els dipòsits per a l'extracció i conservació de l'oli, piques de triar, de repòs i safareig, uns aixecats sobre el paviment i altres excavats.

Adossada a la tafona hi ha un aljub, que s'aixeca just a l'entrada de la carrera, amb paret lateral formant petits marges esgraonats.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Reforma de la coberta i electrificació, segle XX.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	A- Nivell de protecció integral
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Volumetria, estructura i façanes incloent el tractament del parament i les obertures originals. Elements tradicionals conservats: trull, premsa mecànica i els seus elements associats com moles. Els graners. L'aljub.
Intervencions preferents	Restaurar i consolidar les parts estructurals i ornamentals dels elements.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com a entorn de protecció una franja envoltant les cases, l'era i els sestadors, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. Està dins la zona monumental del jaciment arqueològic d'es Collet JA-09.

Documentació fotogràfica

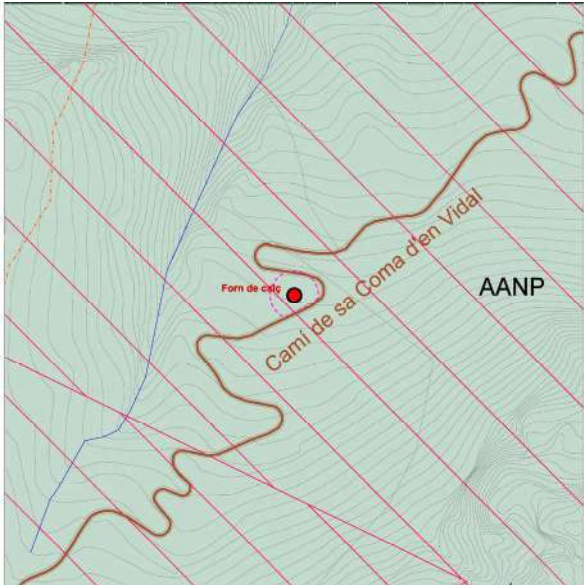

BE-FC01	Forn de calç del camí de la coma d'en Vidal
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Forn de calç del camí de la coma d'en Vidal
Tipologia	Forn de calç
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Extractiu
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	-			
Adreça	-			
Polígon	004	Parcel·la	00108	
Referència cadastral	07021A004001080000ZZ			
Coord. UTM ETRS 89	X	453742	Y	4388269
Entorn	Sòl rústic. Camí de la coma d'en Vidal, a una zona d'antigues marjades progressivament colonitzades pel pinar.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Forn de calç situat al costat del camí de la coma d'en Vidal i de la ruta de la Pedra en Sec GR-221. Els paraments estan paredats en sec, tenen una gruixa de 2,3 metres i assoleixen una altura de 3,4 metres. L'olla està paredada en verd i té un diàmetre de 5,8 metres i una altura aproximada de 4,2 metres. La porta té una amplària de 1,5 metres a l'interior i l'exterior es troba esbaldregat.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
---------------------	---

Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
---------------------	--

Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.
--------------------	--

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El forn està envaït per la vegetació. Els murs presenten esbaldrecs.
-----------------------------	---

Intervencions	-
----------------------	---

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
----------------------------	---

Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
----------------------	---------------------------------------

Elements a preservar	El forn de calç.
-----------------------------	------------------

Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esbaldrecs dels murs.
---------------------------------	---

Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
----------------------------------	---

Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el forn de calç, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments.
----------------------------	--

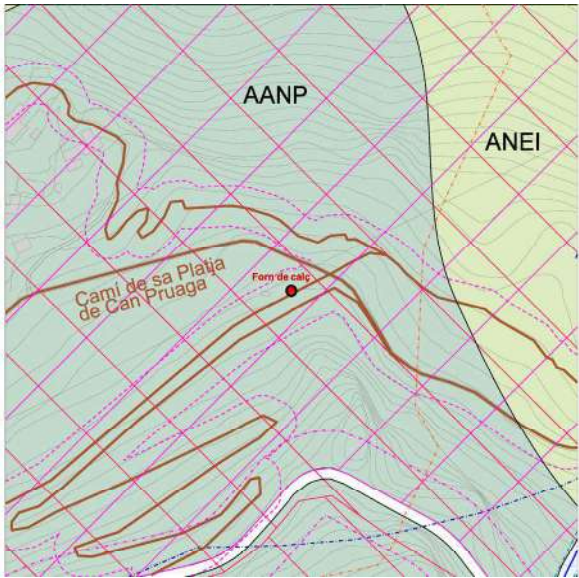
Documentació fotogràfica

BE-FC02	Forn de calç de la carretera vella d'Andratx
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Forn de calç de la carretera vella d'Andratx
Tipologia	Forn de calç
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Extractiu
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	001	Parcel·la	00004
Referència cadastral	07021A001000040000ZT		
Coord. UTM ETRS 89	X	453528	Y 4388800
Entorn	Sòl rústic. Zona d'antigues marjades colonitzades pel pinar al costat de la carretera vella d'Andratx (BE-C01).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Forn de calç situat al costat de la carretera vella d'Andratx (BE-C01) i de la ruta de la Pedra en Sec GR-221, a prop del desviament que condueix a les cases de Can Pruaga. Els paraments estan paredats en sec. L'olla està paredada en verd i està molt envaïda per la vegetació.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El forn es troba envaït per la vegetació. Els murs presenten esbaldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El forn de calç.
Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esbaldrecs dels murs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el forn de calç, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments.

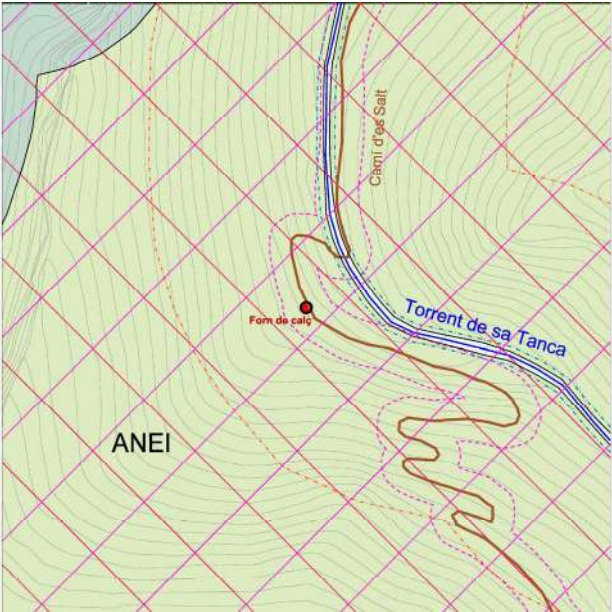
Documentació fotogràfica

BE-FC03	Forn de calç del torrent de sa Tanca
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Forn de calç del torrent de sa Tanca
Tipologia	Forn de calç
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Extractiu
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00274
Referència cadastral	07021A003002740000ZQ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455336	Y 4390493
Entorn	Sòl rústic. Zona d'antigues marjades colonitzades pel pinar al costat del camí d'es Collet al torrent de sa Tanca (BE-C15).		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Forn de calç situat al costat del camí des Collet al torrent de sa Tanca (BE-C15). Els paraments estan paredats en sec. L'olla està paredada en verd i té un diàmetre de 6 metres. Els murs tenen una gruixa de 1,5 metres i una altura exterior de 3,7 metres. Al costat oest s'hi adossa una barraca de 3,2 metres de llargària i 2,2 metres d'amplària.

Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
---------------------	---

Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
---------------------	--

Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.
--------------------	--

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. El forn i la barraca estan envaïts per la vegetació. Els murs presenten esbaldrecs.
-----------------------------	--

Intervencions	-
----------------------	---

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
----------------------------	---

Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
----------------------	---------------------------------------

Elements a preservar	El conjunt format pel forn de calç i la barraca.
-----------------------------	--

Intervencions preferents	Eliminar la vegetació. Reparar els esbaldrecs dels murs.
---------------------------------	---

Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
----------------------------------	---

Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el forn de calç i la barraca, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.
----------------------------	---

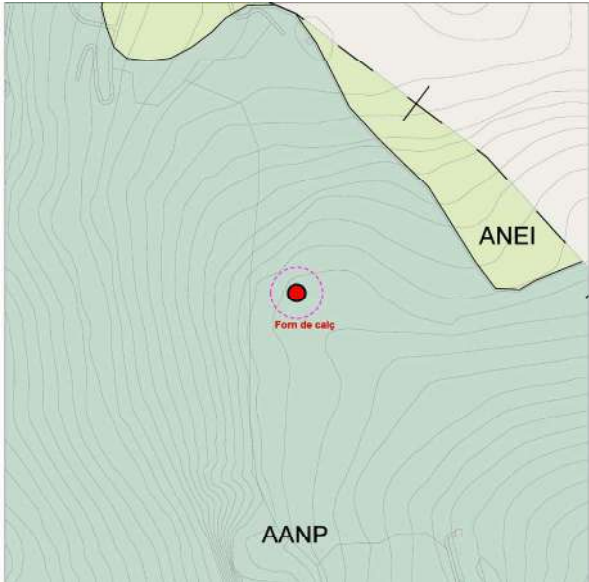
Documentació fotogràfica

BE-FC04	Forn de calç d'es Putxet
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Forn de calç d'es Putxet
Tipologia	Forn de calç
Categoria	Béns etnològics
Ús actual	Desús
Ús original	Extractiu
Autoria	-
Estil o corrent	Construcció tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	004	Parcel·la	00015
Referència cadastral	07021A004000150000ZU		
Coord. UTM ETRS 89	X	456775	Y 4390445
Entorn	Sòl rústic. Al costat del camí d'es Putxet al Salt d'es Putxet.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Forn de calç situat al costat del camí d'es Putxet al Salt d'es Putxet.	
Els paraments estan paredats en sec. L'olla està paredada en verd i té un diàmetre de 3,6 metres i una altura interior aproximada de 3,4 metres. Els murs tenen un gruix d'1,5 metres. La boca té una amplària de 1,5 metres a la part interior i de 2,8 metres a la part exterior.	
Bibliografia	- No s'ha localitzat bibliografia coneguda.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. Els murs presenten esboldrecs.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El forn de calç.
Intervencions preferents	Reparar els esboldrecs dels murs.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant el forn de calç, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

Documentació fotogràfica

BII-01	Teulera de Son Serralta
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	Teulera de Son Serralta
Tipologia	Caseta
Categoria	Béns d'interès industrial
Ús actual	Desús
Ús original	Teulera
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00202
Referència cadastral	07021A003002020000ZW		
Coord. UTM ETRS 89	X	455926	Y 4391198
Entorn	Sòl rústic. Zona d'antigues marjades colonitzades pel pinar al costat de la carretera Ma-10 i a prop de la partió del terme municipal.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció	
Caseta situada al quilòmetre 92 de la carretera Ma-10 a l'anomenat coll de sa Teulera. Té planta rectangular i dos aiguavessos que originalment estaven coberts per una teulada. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de pedra. A la façana oest s'obren dos portals amb llindes, un dels quals encara conserva la llinda de fusta. Els portals donen accés a les dues estances en les quals es subdivideix la construcció. La sala sud és la corresponent a les tasques de preparació del material, ja que es conserva un trull de pedra de 1,5 metres de diàmetre i 0,6 metres d'altura. La sala nord era la destinada a la bístia i es conserven les restes d'una menjadora. A la façana nord s'obre una finestra. No s'ha localitzat el forn que devia formar part del conjunt.	
Bibliografia	- A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs. Comprèn: Numero Zero-1996 fins Numero 19-2002. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Dolent. La construcció està en estat ruïnós.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La caseta. El trull de pedra.
Intervencions preferents	Reparar els esboldrecs dels murs. Reconstruir la coberta a l'alçada original.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la caseta, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

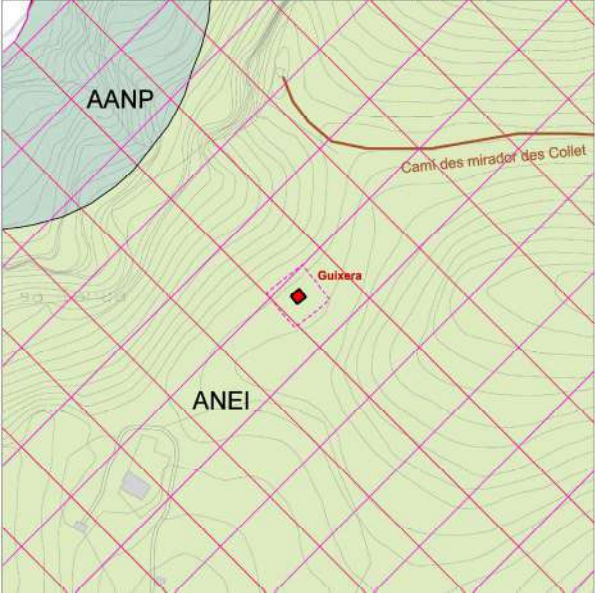
Documentació fotogràfica

BII-02	Sa Guixeria
Nivell de Protecció B	

1. Identificació	
Denominació	Sa Guixeria
Tipologia	Caseta
Categoria	Béns d'interès industrial
Ús actual	Desús
Ús original	Elaboració de guix
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00040
Referència cadastral	07021A003000400000ZZ		
Coord. UTM ETRS 89	X	455149	Y 4390216
Entorn	Sòl rústic. Zona de pinar situat al costat occidental del puig de s'Hereu dintre de la finca de sa Talaia.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Caseta de planta rectangular i dos aiguavessos que originalment estaven coberts per una teulada. Els paraments estan paredats en verd amb cantoneres de pedra. A les façanes sud-oest i nord-est s'obren dos portals allindanats amb llinda de fusta. A la façana nord-oest s'obren dues finestres amb llinda de fusta. A l'interior es conserven les restes d'un trull que servia per a moldre el material. Està paredat en verd i té un diàmetre de 1,3 metres i una altura de 0,5 metres.

A la façana nord-est es localitza un forn. Té planta circular, un diàmetre interior de 1,6 metres i una altura de 2,2 metres.

Funcionà fins a mitjans del segle XX.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Dolent. La construcció està en estat ruïnós.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	B- Nivell de protecció parcial
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La caseta. Les restes del trull. El forn.
Intervencions preferents	Reconstruir la coberta a l'alçada original.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant la caseta i el forn, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior dels seus paraments, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

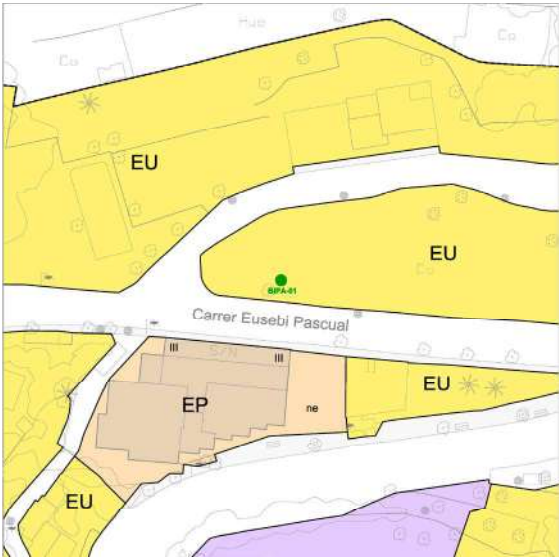
Documentació fotogràfica

BIPA-01	Lledoner
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Lledoner
Tipologia	Arbre singular
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Ornamental
Ús original	Ornamental
Autoria	-
Estil o corrent	-
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer del rector Palmer, 17		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5595201DD5859N0001GY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455393	Y 4389347
Entorn	Sòl urbà. Al costat nord de la carretera vella d'Andratx (BE-C01) o carrer d'Eusebi Pascual, a la partió del carrer amb la parcel·la urbana.		

Situació	Fotografia
	

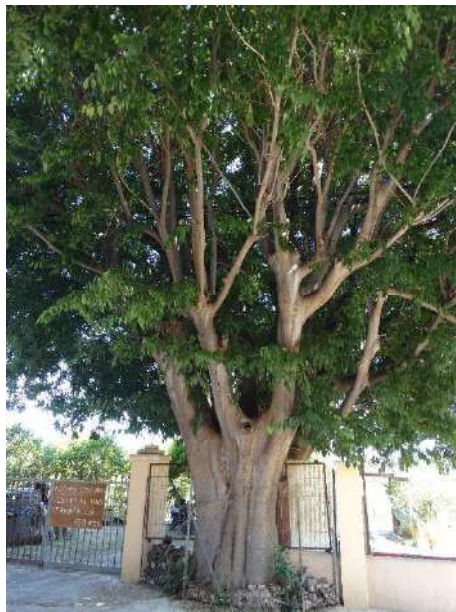
3. Descripció	
Lledoner (<i>Celtis australis</i>) amb un tronc de 1,3 metres de diàmetre que es subdivideix en sis cimals a partir dels 2,5 metres d'altura. La capçada és esfèrica i les soques tenen algun solc.	
Bibliografia	- Llofriu, Pere. Monuments de vida. El Gall Editor-GEM, 2006. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo. Presenta una ferida de poda.
Intervencions	S'ha instal·lat una reixeta metàl·lica envoltant el tronc.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Espai lliure.
Elements a preservar	L'arbre i l'espai situat sota la capçada.
Intervencions preferents	Eliminar la reixeta metàl·lica de la part de la carretera vella.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	Es delimita com entorn de protecció una franja envoltant l'arbre, amb una amplària de deu metres, mesurats a partir de la cara exterior de la capçada, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta. Comparteix entorn de protecció amb la carretera vella d'Andratx BE-C01.

Documentació fotogràfica

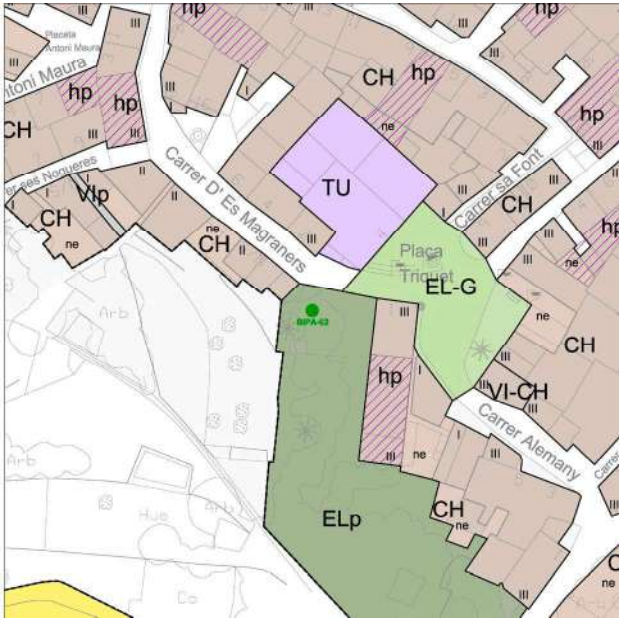

BIPA-02	Fasser
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Fasser
Tipologia	Arbre singular
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Ornamental
Ús original	Ornamental
Autoria	-
Estil o corrent	-
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners, 3A		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	5596806DD5859N0001BY		
Coord. UTM ETRS 89	X	455446	Y 4389429
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Fasser (*Phoenix dactylifera*) plantat en el pati d'una parcel·la urbana, en el límit del nucli urbà. És un exemplar esvelt, de gran alçària, amb el tronc sensiblement desviat cap a nord-oest. La copa és frondosa i presenta un bon estat de conservació de les palmes.

L'arbre destaca en el perfil i esdevé una fita visual entre el nucli urbà, des del carrer d'es Magraners (BIPA-13) al paisatge muntanyós de l'entorn.

Bibliografia	- Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Espai lliure.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Manteniment.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	L'entorn de protecció és el límit de la parcel·les de la fitxa AE-U30 i, s'estén al de la contigua, que té la casa catalogada amb el codi AE-U31, per tal de protegir la perspectiva visual des dels dos costats del poble, amb el concret traçat que figura a la documentació gràfica que s'adjunta.

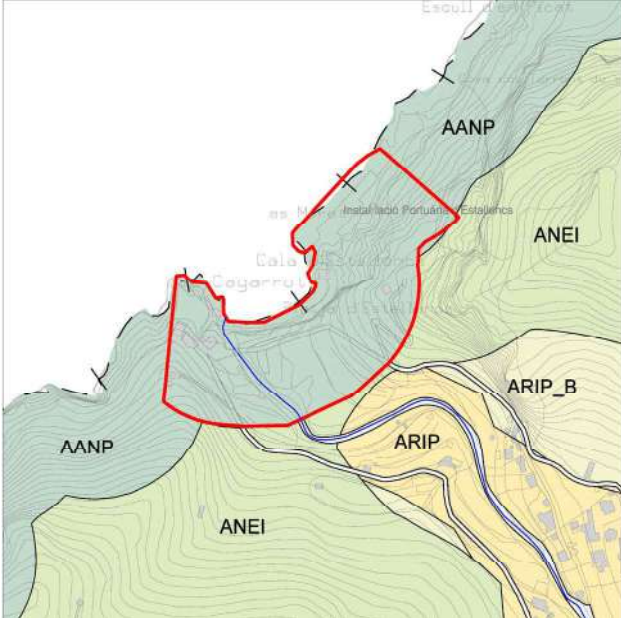
Documentació fotogràfica

BIPA-03	Cala Estellencs
Nivell de Protecció E	

1. Identificació	
Denominació	Cala Estellencs / Cala d'Estellencs / Port d'Estellencs
Tipologia	Cala
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Port
Ús original	Port
Autoria	-
Estil o corrent	-
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	003	Parcel·la	00036
Referència cadastral	07021A003000360000ZS		
Coord. UTM ETRS 89	X	454698	Y 4389993
Entorn	Sòl rústic.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

És una cala on desemboca el torrent Major, després d'ajuntar els ramals dels torrents de s'Aigua i d'en Miquelet. És un enclavament neuràlgic amb incidència en l'evolució històrica i el desenvolupament econòmic d'Estellencs, així com en la mateixa configuració del conjunt històric de la vila.

Geogràficament, constitueix el recer més important dels sis quilòmetres de la ribera del municipi d'Estellencs, flanquejat a llevant pel puig de s'Hereu (235 m). D'aquí ve la denominació de port. Històricament, aquesta condició el va convertir en el desembarcador i lloc d'entrada de les ràtzies i incursions pirates més importants de tota la costa de l'antiga parròquia de Puigpunyent, fet destacat per Jaume Binimelis en la Història de Mallorca (1593).

Geològicament, al port es poden identificar materials del Triàsic inferior (secundari), consistents en gres roig, conegut popularment com a pedres esmoladores, que s'extreien de petites pedreres del port. També s'obtenien guixos i jaspi negre (Ordinas, 2003). Les pedres esmoladores s'han emprat històricament per pavimentar els carrers de la vila.

L'accés al port es pot fer per dos camins que comencen a la vila i que flanquegen la conca del torrent. Són el de la Mar o des Fonollar, documentat el 1580, a llevant, i el des Port, a ponent. Ambdós camins varen conservar la tipologia de ferradura fins ben entrat el segle XX. En la dècada de 1940 l'Ajuntament va promoure la conversió del camí des Port en camí de carro. A mitjan dècada es va convertir en carretera, a petició d'alguns propietaris. Ambdós camins resten units al límit de la costa, entre els quals s'obra una esplanada destinada a aparcament.

Cada un dels camins condueix directament als dos flancs de la cala, perfectament diferenciats. A ponent, es concentra un petit conjunt de cases assentades sobre un penyal que sobresurt en forma de península i que limita la cala per aquest costat. Entre aquestes, discorre un camí escalonat, pel qual s'arriba a la vorera de la mar. A la part de llevant, es forma una esplanada allargada, uns metres per sobre del nivell de la mar i protegida per un mur de pedres grosses monolítiques roges. És l'espai per varar i treure les barques i s'hi conserven restes de la maquinària emprada per embarcar la fusta procedent dels boscos pròxims.

La línia de mar està caracteritzada per un marge llarg adossat a la paret natural, sobre el qual discorre el camí empedrat que uneix ambdós extrems de la cala. Està limitat per una corda sostinguda per estacues de fusta. A la part més oriental la línia de mar adquireix major volumetria per formar un pòrtic de deu arcs que donen cabuda al mateix nombre d'escars (BE-ES01). La línia de mar comunica amb el camí amb una escala adossada per continuar amb un camí d'1,7 m d'amplada, limitat per paretons i corda entre pals de fusta. A continuació, un pont de dos ulls comunica amb el varador. Els espais de davall, coberts amb volta rebaixada, s'aprofiten com a escars.

Habitatges i marges són construccions de pedra vista extreta de l'entorn. El pont i el conjunt d'escars (BE-ES01) són d'estructura de formigó; alguns escars presenten els timpans paredats en verd.

Dins d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental també hi podem localitzar l'anomenada font de sa Cala catalogada com a BE-F12.

El bé d'interès paisatgístic i ambiental es localitza a la zona de domini públic marítim-terrestre.

- La utilització del domini públic marítim-terrestre es regularà segons allò especificat al Títol III de la Llei de Costes.

- Els usos a la zona de servitud de protecció s'ajustaran a allò disposat als articles 24 i 25 de la Llei de Costes. Els usos admesos en aquesta zona han de comptar amb l'autorització de l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma, d'acord amb allò determinat als articles 48.1 i 49 del Reial Decret 1112/92 pel qual es modifica parcialment el Reglament de la Llei de Costes.

- En qualsevol cas, les obres i instal·lacions existents, situades a la zona de domini públic o de servitud, estaran subjectes a allò especificat a la Disposició Transitòria Quarta de la Llei de Costes.

Bibliografia

- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes.
- Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma.
- A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19.
- Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.

Recursos web

- No s'han localitzat recursos web coneguts.

Cartografia

- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació	
Estat de conservació	Bo.
Intervencions	Es van col·locar reixes de protecció per evitar despreniments.

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
-	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les infraestructures i les construccions descrites. Les escales. Les restes de maquinària del varador. Limitació dels camins amb corda sostinguda per estakes de fusta.
Intervencions preferents	En el conjunt d'escars, unificar l'acabat dels timpans amb paredat en verd.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Acondicionament de la platja

A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1997)

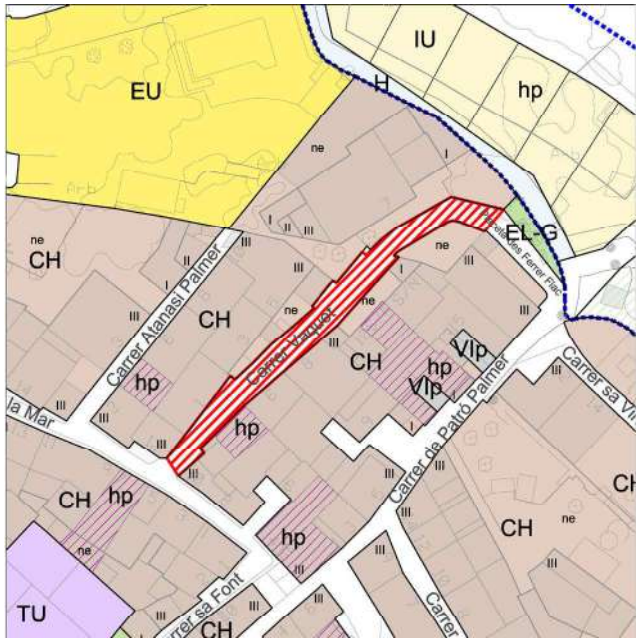

Estellencs: Imatges d'ahir(1933-34)

BIPA-04	Carrer Vaquet
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer Vaquet
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer Vaquet		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455489	Y 4389486
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El bé paisatgístic i ambiental inclou el carrer i un espai ample que integra l'entorn rural immediat, parcialment urbanitzat i que s'estén més enllà del conjunt històric (CH-01), tal com es recull en el plànol corresponent. Coincideix amb el terreny que es desenvolupa als marges perpendiculars als carrers centrals del nucli i entre el carrer de la Mar (BIPA-16) i el sistema hidràulic de la font des Forat d'Amunt (BE-SH01).

El carrer és de traçat prou lineal, però seqüenciat en amplada i en alçada, per l'assentament en diferents cotes i per la disposició o no de carrera a davant. Tot plegat es tradueix en trams amples i altres d'estrets, i carreres a diferents nivells, fins i tot, per davall de la cota de la via pública. El primer tram del carrer, des del carrer de la Mar, és el més estret; just després dels primers immobles es va obrint a mesura que s'aproxima a l'entorn rural. De fet, al final, es forma una placeta amb un pebret bord. L'espai es tanca amb breu de ferro, de manera que es projecta la perspectiva visual cap a l'entorn immediat i cap a la part nord-oriental de la vall. El paviment presenta desperfectes.

Els immobles són habitatges unifamiliars que, majoritàriament, conserven els trets definidors de l'arquitectura tradicional vilatana, com els números 1 (AE-U78), 3 (AE-U79) i 6 (AE-U81). Alguns portals destaquen per la rusticitat, com el número 12 (AE-U83) o pel volum del forn, com el situat al número 14 (AE-U84).

Als valors històrico-constructius cal afegir-hi el valor social del carrer per haver acollit l'estanc antic, que avui és un bar.

- Tipus de paviment: pedra d'esmolat procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: façana no contínua amb planta baixa i dues o tres plantes.
- Enllumenat públic: dos fanals instal·lats a la façana de la casa número 8 i, al final del carrer, a la del 14.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-03.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Volumetria i traçat no regular del carrer. El paviment. L'arbre de la placeta.
Intervencions preferents	Eliminar cablejats de les façanes. Restaurar el paviment de la placeta. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

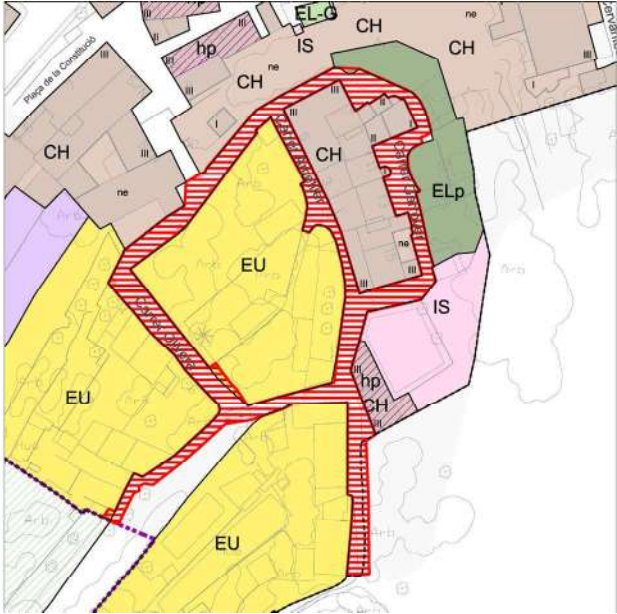

BIPA-05	S'Arraval
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	S'Arraval
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Origen medieval. Consolidació segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de s'Arraval		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455564	Y 4389352
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
 Mapa de situació de S'Arraval. El mapa mostra una zona urbana amb diverses parcel·les i zones de protecció. Les zones de protecció són colorades: EU (groc), CH (marró), IS (verd), ELp (verd fosc) i ELc (verd clar). Les parcel·les són numerades i etiquetades amb 'hp' i 'ne'. La zona de S'Arraval està delimitada per una línia vermella i està situada a l'oest del carrer de s'Arraval.	 Fotografia de S'Arraval. La imatge mostra una vista de la zona de S'Arraval, amb cases vilatanes i una zona de protecció. La fotografia està presa des d'un punt de vista baix, mirant cap a la zona de S'Arraval.

3. Descripció

Conjunt urbà que ocupa la part alta de la vila, situat al sud-est, a l'altra banda de la carretera Ma-10 que travessa el poble. Els límits del conjunt són els que es representen gràficament en el plànol corresponent.

Cal relacionar el seu desenvolupament original amb el fet que hi discorre un dels ramals del sistema hidràulic de la font de s'Ull de s'Aigua (BE-SH02), que subministra l'aigua al poble. Històricament, a més del consum humà, abastia les tafones del poble; segons Bover, l'any 1831 l'aigua s'utilitzava per a quatre de les nou tafones que hi havia al poble.

Ja a principi del segle XIX devia estar prou consolidat, perquè en el padró d'habitants s'esmenten s'Arraval i la travessa de s'Arraval, els quals determinen el traçat actual. El carrer de s'Arraval ascendeix paral·lel a l'antiga síquia, que es trenca en tres angles fins a arribar a connectar amb el camí del mateix nom (BE-C18), que discorre paral·lel a la síquia. A partir d'aquí, es pot interpretar que la travessa correspondria al carrer que connecta amb el camí per la banda més oriental, al marge del recorregut de la síquia.

Els carrers són, en realitat, vials estrets amb trams esglaonats, que devien conduir a antics horts. Al de s'Arraval, la síquia delimita sempre un costat, ja sigui sobre una paret, ja sigui a cota terra, a cel obert o amb canal. En aquest entorn, hi ha poques cases i aïllades, mentre que les marjades conrades amb safareigs són predominants. El vial corresponent a la travessa, a l'est, sorgeix d'una concentració de cases contigües, construïdes en un seguit de marjades parcel·lades. Aquí les cases presenten les característiques pròpies de la casa vilatana i hi destaca ca Madò Maria (AE-U86).

Un dels valors afegits de s'Arraval està relacionat amb les visuals que s'obren cap al poble, cap als horts de l'entorn immediat i cap a la vall fins a la mar.

- Tipus de paviment: pedra d'esmlar procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: discontinua amb cases aïllades a la part més meridional, alineades a la part més oriental.
- Enllumenat públic: fanal a les cantonades.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-06.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- Mascaró Passarius, J. (1958): Mapa General de Mallorca: croquis topogràfic a escala aprox. 1:31250. Sector nº 15.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El ramal del sistema hidràulic amb la seva configuració original. Els límits dels vials amb paret o baranes de brandolat de ferro. El paviment.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt. Qualsevol intervenció o obra no podrà suposar la minva de la perspectiva visual; ans al contrari, tendirà a la seva potenciació.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

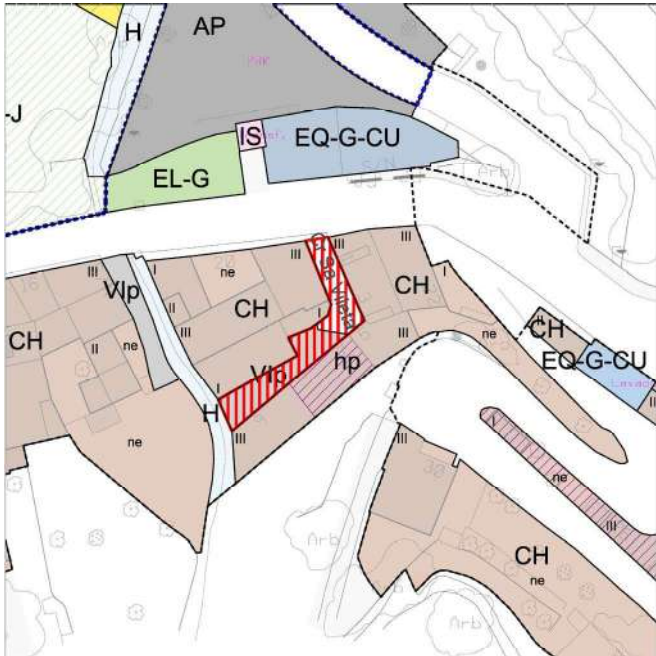

BIPA-06	Sa Vileta
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer de sa Vileta / sa Vileta
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Edat contemporània

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Vileta		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455659	Y 4389415
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El carrer dona nom al barri Sa Vileta, que es formà en època contemporània. Està inclòs dins el BIC Conjunt Històric d'Estellencs (CH-01).

És un carrer en cul-de-sac i amb un traçat trencat en angle recte. Just passat l'angle, la via pública està limitada amb un portell tancat amb barana de ferro, i s'estableix com a carrera privada dels dos darrers habitatges. Està format per habitatges unifamiliars, arreglats al costat oriental, mentre que l'altre està delimitat per la part posterior de cases amb façana al carrer de sa Síquia (BIPA-20).

Els habitatges presenten les diferents solucions tipològiques i d'acabats que són mostren les particularitats de l'arquitectura tradicional en el nucli d'Estellencs. Són de planta baixa i dues plantes, amb coberta de teulada. Les façanes estan articulades amb buits de llinda oberts en eix i, majoritàriament, emmarcats amb referit emblanquinat.

En el tractament de les façanes es troben les dues solucions tradicionals: les que estan referides i les que mostren l'estructura constructiva dels murs de càrrega. En el primer cas, destaca la casa núm. 5, tot i que el referit no presenta un estat òptim de conservació. Com a cas singular en el carrer, és de façana estreta i disposa de porxo, on s'obre un finestró. Disposava d'una carrera mínima, d'amplada semblant a la façana i sensiblement sobre elevada respecte del nivell del carrer.

Els habitatges més destacats són els corresponents als núm. 7 (AE-U76) i 9 (AE-U77). D'acord amb la documentació fotogràfica coneguda, han mantingut les característiques tipològiques i d'acabats. Els buits estan oberts en tres eixos; en el central hi coincideixen els de majors dimensions, amb finestra balconera en el número 7. La façana mostra la construcció en paredat en verd, amb pedreny disposat en filades més o menys regulars.

- Tipus de paviment: pedra d'esmolat procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: façana contínua amb planta baixa i dues plantes.
- Enllumenat públic: dos fanals instal·lats a les façanes de la casa núm. 1 i entre les cases 7 i 9.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-02.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Expedient 389/05. Expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, a favor del nucli d'Estellencs. Consell de Mallorca. Departament de Patrimoni i Identitat Cultural. Palma, 08/02/2007.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

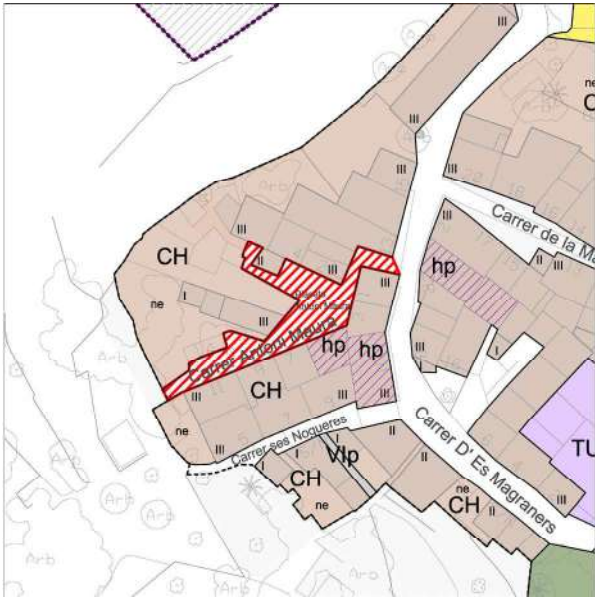
Documentació fotogràfica

BIPA-07	Carrer d'Antoni Maura
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer d'Antoni Maura
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable al segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Antoni Maura		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455407	Y 4389466
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

L'element representa el límit nord-occidental del conjunt històric (CH-01) de la vila d'Estellencs. S'hi accedeix en angle des del carrer d'es Magraners (BIPA-13) i forma un polígon triangular definit per una placeta a l'inici des de la qual parteixen dos carrers, un a la mateixa cota, de traçat irregular, l'altre lineal i en descens. Les cases estan alineades a la banda del nucli, mentre que a la banda de les marjades de conreu només hi ha algunes cases aïllades, de manera que la perspectiva visual és oberta cap a l'entorn rural i la mar.

A la part oriental, coincidint amb els nombres senars, els immobles estan alineats. Són cases vilatanes, unifamiliars, construïdes a partir d'una parcel·lació planificada de solars quadrangulars, sense corral o pati al darrere. Estan construïdes de paredat en verd, tenen planta baixa i dos pisos —a excepció dels números 9 i 11— i, tal com es pot observar a l'alçat del carrer, presenten alineació de buits en un o dos eixos. Els portals d'ingrés són d'arc rebaixat o de llinda. Les façanes deixen veure el parament constructiu i disposen els buits emmarcats i pintats o emblanquinats. Els immobles més destacats s'inclouen en el catàleg amb fitxes singulars i es corresponen amb els números 1 (AE-U09), 2 (AE-U08) 3 (AE-U10), 5 (AE-U11), 7 (AE-U12), 9 (AE-U13) i 11 (AE-U14).

- Tipus de paviment: pedra d'esmolar procedent de la cala, en bon estat, però amb pèrdues de mescla entre les juntes.
- Alineació de façanes: façana contínua a la part del nucli, amb nombres senars, i cases aïllades a l'altra.
- Enllumenat públic: un fanal instal·lat a la façana de la casa número 3.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-03.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular. Pèrdues a les juntes del paviment empedrat.
Intervencions	L'habitatge del número 11 (AE-U14) ha estat reformat recentment (2020-2021).

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Paviment empedrat de la via pública.
Intervencions preferents	Reparar les juntes en el paviment empedrat. Eliminar el cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt. Qualsevol obra o intervenció serà compatible amb la conservació de la perspectiva visual oberta a la mar.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

BIPA-08	Carrer d'Atanasi Palmer
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer d'Atanasi Palmer
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Consolidació segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Atanasi Palmer		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455466	Y 4389485
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció

Conjunt de cases vilatanes que formen un carrer dedicat a Atanasi Palmer i Palmer, que fou batle entre 1900 i 1904 i entre 1911 i 1917. És un carrer en cul-de-sac, de traçat lineal i molt regular en la resolució formal, aspectes que permeten establir una cronologia relativament recent quant a la consolidació, que situem al segle XIX.

L'entrada al carrer és singularitzada per una casa unifamiliar tota emblanquinada (AE-U15), probablement la més antiga del carrer, tal com es dedueix de la configuració amb murs de paredat en verd gairebé cecs. Aquesta determina l'alineació del costat dels parells. A continuació, una altra casa vilatana (AE-U16), de façana estreta, també de les més antigues del carrer. La resta de la filada són dues cases de planta baixa amb dos pisos, de façanes amples i amb els buits alineats, que delaten cronologies contemporànies. Totes tenen fitxa de catàleg (AE-U17 i AE-U18).

Al costat dels senars, amb solars no construïts, destaca el casal amb el número 3 (AE-U19); un habitatge unifamiliar de planta baixa i dos pisos, de façana ampla que presenta un tractament molt acurat: buits als eixos verticals, tots emmarcats amb faixa de color, faixat marcant la quadrícula a l'altura de cada un dels forjats i cantoneres de cadena referida amb un petit ressaltat.

- Tipus de paviment: pedra d'esmolar procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: façana contínua al costat dels parells i intermitent al dels senars.
- Enllumenat públic: un fanal instal·lat a la façana del número 6.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-05.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Regular.
Intervencions	Pèrdues en el revestiment d'algunes façanes.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El paviment.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt. Conservar els revestiments en façanes.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

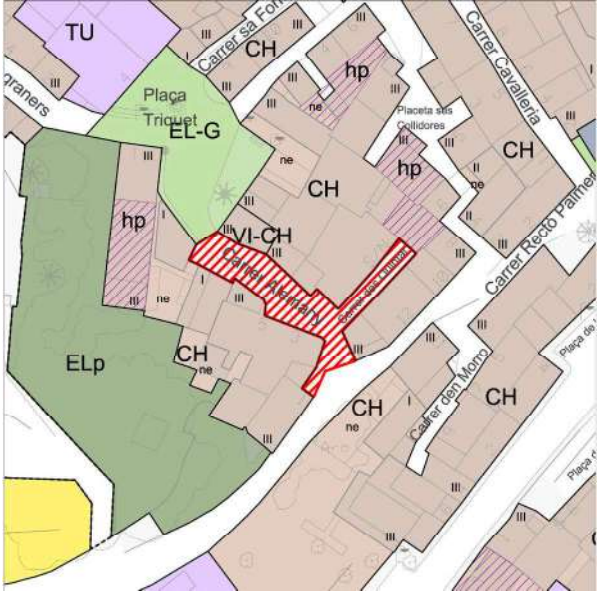
Documentació fotogràfica

BIPA-09	Carrer Alemany
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer Alemany
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	Estellencs			
Adreça	Carrer Alemany			
Polígon	-	Parcel·la	-	
Referència cadastral	-			
Coord. UTM ETRS 89	X	455480	Y	4389409
Entorn	Sòl urbà.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El carrer Alemany està situat al sud-est del nucli i fa de límit del conjunt històric (CH-01). Permet la connexió directa entre el sector més nord-oriental amb la plaça d'es Triquet (BIPA-15), punt neuràlgic en l'evolució urbana de la vila. L'abast del BIPA és el que es representa en el plànol corresponent.

Es desenvolupa en pendent, amb un traçat força irregular. S'articula a partir d'una via principal i un carreró en cul-de-sac. En aquest, les cases estan perfectament alineades. La banda oriental està ocupada per la façana posterior d'un casal encarat al carrer del Rector Palmer. A l'altra banda, hi ha un seguit de cases entre mitgeres, que, tal com es pot observar en el document on es representen els alçats, tenen volumetries semblants, amb planta baixa i pis. A la cantonada destaca la que fou la tafona de Can Perico Pedro (AE-U21), devora l'ingrés de la qual es conserva una mola que degué ser de la tafona.

A la via principal, la cantonada amb la plaça és particularitzada per una porxada, annexa a la torre d'en Tem Alemany (AM-02). A l'altra banda del carrer, les cases són unifamiliars, amb parets mitgeres però no alineades. Hi destaca el número 5 (AE-U22), un casal format per diversos volums i amb ingrés d'arc rodó.

- Tipus de paviment: pedra d'esmolar procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: façana discontinua, amb planta baixa i dues plantes.
- Enllumenat públic: dos fanals instal·lats al carreró i a la via principal a la façana del número 5.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-05.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les pedres de tafona. El paviment.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. La part del carrer més propera a la plaça d'es Triquet està dins l'entorn de protecció de la torre d'en Tem Alemany (AM-02).

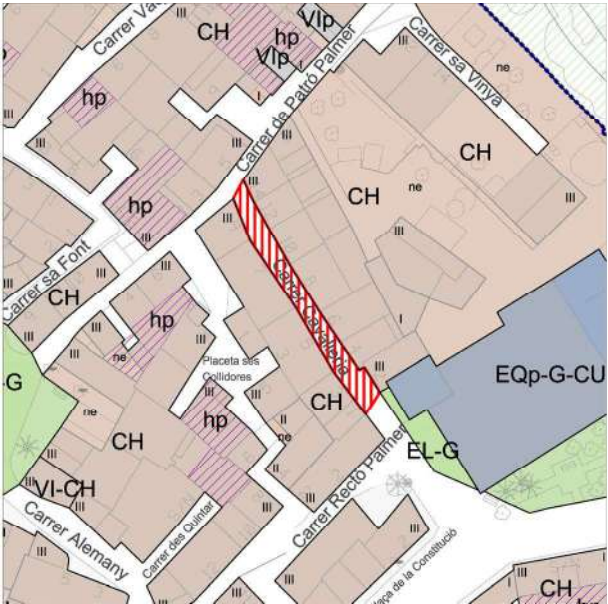
Documentació fotogràfica

BIPA-10	Carrer de la Cavalleria
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer de la Cavalleria
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Cavalleria		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455508	Y 4389443
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Carrer emblemàtic del nucli i del conjunt històric d'Estellencs (CH-01), pel valor històric i arquitectònic que té. És de traçat recte, amb alineació, no regular però continuada d'habitatges unifamiliars. Els aspectes històrics més destacats són el mateix nom, que al·ludeix als orígens del nucli històric, i el fet d'iniciar-se a partir de l'església (AR-01) i de l'antiga torre de defensa (AM-01), els dos immobles monumentals més destacats del poble.

El bé ambiental reuneix un conjunt d'immobles que abracen un ventall cronològic ampli, que testimonia, d'una banda, els trets de l'arquitectura popular i, de l'altra, el decorativisme subsidiari del modernisme popular i l'adequació de façanes a usos comercials. En el primer grup, cal esmentar el número 2 (AE-U23) i, en el segon, el número 4 (AE-U24). Finalment, s'hi inclou un dels primers testimonis de la conversió de l'habitatge unifamiliar en plurifamiliar, com és el número 5 (AE-U27).

L'immoble número 7 (AE-U28) mostra la façana posterior tota referida, però sense voluntat de contribuir a l'embelliment de la via pública. Constitueix un element distorsionador i no adequat als valors patrimonials del context immediat.

- Tipus de paviment: pedra d'esmlar procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: façana contínua amb planta baixa i una o dues plantes.
- Enllumenat públic: dos fanals instal·lats a les façanes de la casa núm. 8 i al final del carrer.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-02.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Expedient 389/05. Expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, a favor del nucli d'Estellencs. Consell de Mallorca. Departament de Patrimoni i Identitat Cultural. Palma, 08/02/2007.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar cablejat. Conservar la diversitat de solucions de façanes. Dotar de l'acabat adequat l'immoble número 7 (AE-U28). Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. Està parcialment dins l'entorn de protecció de l'Església (AR-01).

Documentació fotogràfica

BIPA-11	Plaça de la Constitució
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Plaça de la Constitució
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Origen medieval

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Plaça de la Constitució		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455526	Y 4389399
Entorn	Sòl urbà.		

[illegible]

3. Descripció

La plaça constitueix el punt nuclear de l'estructura urbana de la vila. Es troba a la cota més alta de la carretera Ma-10, entre els carrers de sa Síquia (BIPA-20) i d'Eusebi Pascual (BIPA-14), on hi ha l'església parroquial i en el punt on hi ha els accessos al nucli més antic i a s'Arraval (BIPA-05). D'aquesta conjuntura deriva el valor social de l'enclavament i la denominació de plaça, ja que, quant a formalització polygonal, és irregular i està dividida en dues parts ben diferenciades. La delimitació de l'àrea correspon a la que és grafiada en el plànol corresponent.

La part occidental està delimitada per cases vilatanes alineades i l'accés al carrer de la Cavalleria (BIPA-10), on hi ha plantat un vell plataner. Aquesta part està fitada per dues construccions monumentals i emblemàtiques: l'església parroquial (AR-01) i la torre de defensa (AM-01) parcialment embeguda, que té ús de campanar.

La part oriental es divideix en dues cotes. La de la carretera està delimitada per sa Porxada (AE-A03) i per un gran mur de contenció. A aquest nivell destaca una olivera, plantada a la voravia. Al mur de contenció, hi ha habilitada una rampa de dos trams i una escala d'un tram que comuniquen amb la cota superior. Ambdues estan protegides amb breuolat de ferro. Al nivell més alt de la plaça destaquen les antigues cases de la possessió de Son Llarg (AE-U01), que durant un breu període acolliren la casa de la vila i, actualment, s'usen per a la funció de restauració. La via pública és un polígon irregular, amb trams en pendent, al costat de les cases de Son Llarg, i amb rampa esglaonada a l'altura de l'antiga tafona de les mateixes cases. En aquest punt, s'inicia s'Arraval.

- Tipus de paviment: asfalt a la cota central; pedra d'esmolat a l'inici del carrer de la Cavalleria i a la cota alta, en bon estat de conservació.
- Alineació de façanes: façana contínua a la part occidental; mur de contenció amb elements habilitats a la part oriental.
- Enllumenat públic: tres fanals instal·lats a les cantonades, un a la cota central i dos a la cota alta.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-04.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripció histórico-geogràfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El mur de contenció. La rampa i escala amb brandolat de ferro per mantenir les visuals entre les diferents cotes de la plaça. Els arbres.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. Està parcialment dins l'entorn de protecció de l'Església (AR-01).

Documentació fotogràfica

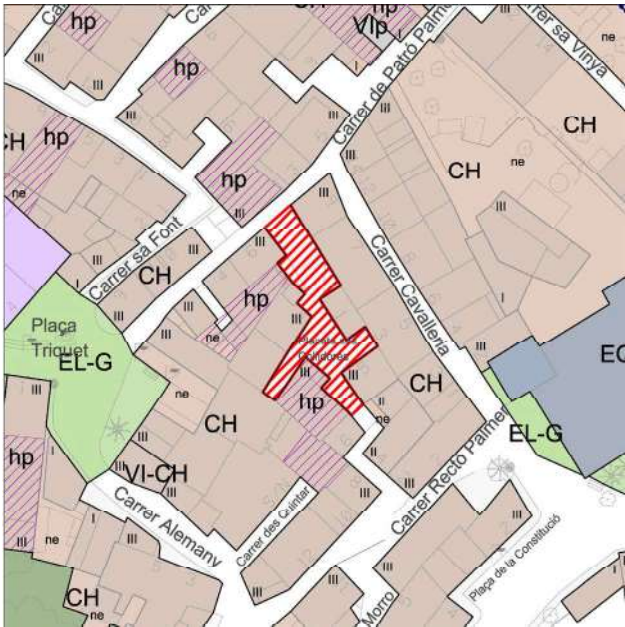

BIPA-12	Placeta d'en Palmer
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Placeta d'en Palmer
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Origen medieval

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Placeta d'en Palmer		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455498	Y 4389434
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Placeta situada en una àrea central del conjunt històric (CH-01), que comunica els carrers del Rector Palmer (BIPA-19) i del Patró Palmer (BIPA-18). Es forma de l'espai residual entre cases unifamiliars contigües, però no alineades, en conseqüència, el polígon és del tot irregular.

Majoritàriament, els immobles la delimiten amb les façanes posteriors, a excepció de la número 2 (AE-U29). La casa catalogada amb el codi AE-U28, amb la façana principal al carrer de la Cavalleria, disposa d'un ingrés directe des de la placeta, amb tipologia d'arc rodó, la qual cosa pot ser indicativa de la seva antiguitat. Hi ha molta diversitat en l'acabat dels immobles i molts han estat objecte d'ampliacions i annexions d'època contemporània.

- Tipus de paviment: pedra d'esmolat procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: discontinua amb cases aïllades a la part més meridional, alineades a la part més oriental.
- Enllumenat públic: diversos fanals a les cantonades.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-05.

Bibliografia	- Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripció histórico-geogràfica 1831. Ajuntament d'Estellencs.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El Paviment.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt. Qualsevol intervenció serà tendent a recuperar la fesomia original dels immobles, tant pel que fa a les volumetries com en l'acabat de les façanes.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

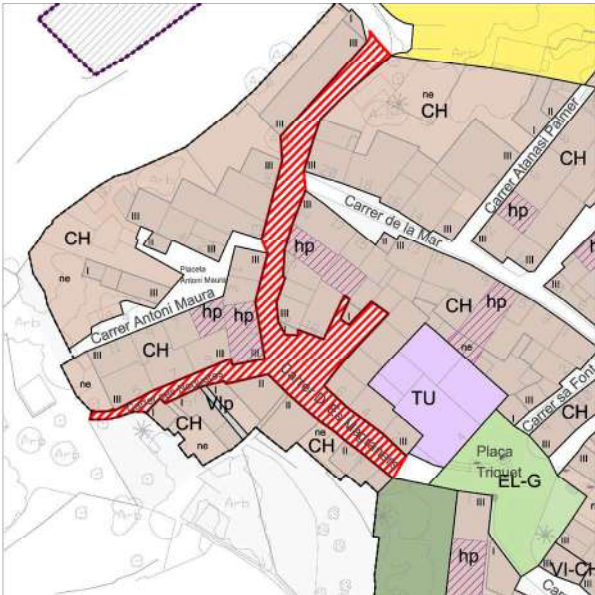

BIPA-13	Carrer d'es Magraners
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer d'es Magraners
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'es Magraners		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455428	Y 4389464
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Carrer inclòs dins el BIC conjunt històric d'Estellencs (CH-01). Representa el límit sud-occidental del nucli, s'inicia a la plaça d'es Triquet (BIPA-15), un dels centres neuràlgics de la vila, i descendeix en un traçat que dibuixa un quart de cercle, seguint la corba de nivell. El carrer es degué formar a partir de mitjan segle XIX, tal com es pot deduir de la documentació gràfica existent (esborrany de Joaquim Bover de 1832) i per la tipologia dels habitatges.

Presenta algunes particularitats. Prop de l'inici del carrer, destaca la manca de construccions, que deixa la vista oberta cap al paisatge de l'entorn. Cap a la meitat del recorregut, té un ramal que baixa a la cota inferior al costat de ponent i una ampliació a manera de placeta al costat de llevant, que se situa en una cota superior. Articulada en diferents replans, al primer hi ha una pastera amb un morer jove.

Està delimitat a banda i banda per habitatges unifamiliars que presenten diferents solucions tipològiques i d'acabats, tot i que, en general, són de característiques semblants: façanes articulades amb buits de llinda oberts en eix i, majoritàriament, emmarcats amb referit emblanquinat o pintat. Totes s'emmarquen en una cronologia vuitcentista tardana o de principis del segle XX.

Els habitatges més destacats són els corresponents als números 1 (AE-U30) i 3 (AE-U31), 11 (AE-U36), 4 (AE-U42) i 6 (AE-U43). D'acord amb la documentació fotogràfica coneguda, han mantingut les característiques tipològiques i d'acabats.

- Tipus de paviment: pedra d'esmolar procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: façana discontinua amb planta baixa i dues plantes.
- Enllumenat públic: diversos fanals instal·lats a les façanes de les cases número: 4, a la cantonada de la placeta, a la cantonada amb Antoni Maura i a l'inici del ramal que descendeix.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-01.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs. - Expedient 389/05. Expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, a favor del nucli d'Estellencs. Consell de Mallorca. Departament de Patrimoni i Identitat Cultural. Palma, 08/02/2007.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	El paviment.
Intervencions preferents	Eliminar cablejat de les façanes. Mantenir el tram sense construir per tal de conservar l'obertura del carrer amb la perspectiva visual cap a l'entorn. Manteniment i conservació de l'arbrat públic. Conservar els diferents nivells i cotes del ramal i de la placeta. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

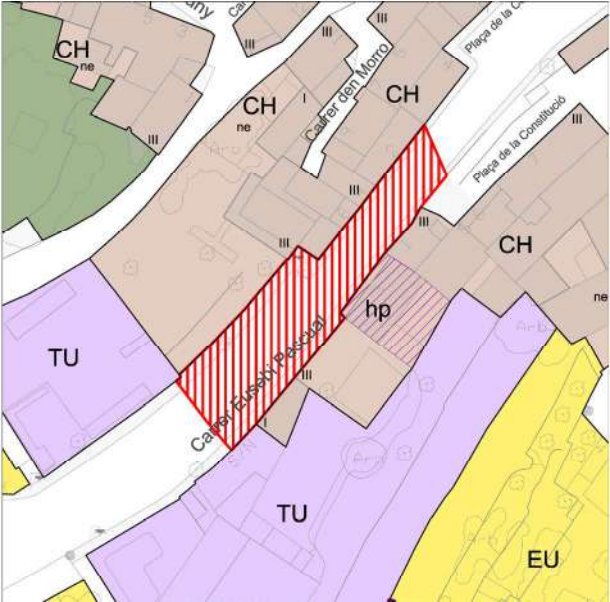

BIPA-14	Carrer d'Eusebi Pascual
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer d'Eusebi Pascual
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segles XIX i XX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer d'Eusebi Pascual		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455503	Y 4389377
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

L'element catalogat es correspon amb el darrer tram de la carretera Ma-10 en el seu pas pel nucli urbà, inclòs dins el Conjunt Històric (CH-01). Els límits precisos són els que es representen al plànol corresponent.

Presenta les característiques pròpies de la via adequada al trànsit de vehicles, per la qual cosa està asfaltada i disposa de voravies. Amb tot, els canvis d'alineació permeten constatar l'origen més antic del carrer, abans de substituir l'antic camí a Andratx.

Els immobles formen un conjunt de variada tipologia. S'hi aixequen algunes finques plurifamiliars així com locals de restauració. També hi ha les cases unifamiliars, formalitzades segons la tradició constructiva local, que ocupen parcel·les estretes i desenvolupament en alçada; són els casos dels números 1 i 3.

- Tipus de paviment: asfalt.
- Alineació de façanes: contínua i desigual.
- Enllumenat públic: fanal en la façana del número 3.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-04.

Bibliografia	- Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Alineació desigual dels immobles a la part dels senars.
Intervencions preferents	Eliminar cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

Carer Eusebi Pasqual
amb les cases de Cal Trico,
agost de 1930.
(Fotografia extreta
d'Amades & Morey,
2003).

Estellencs: Imatges d'ahir (anys 50 del segle XX)

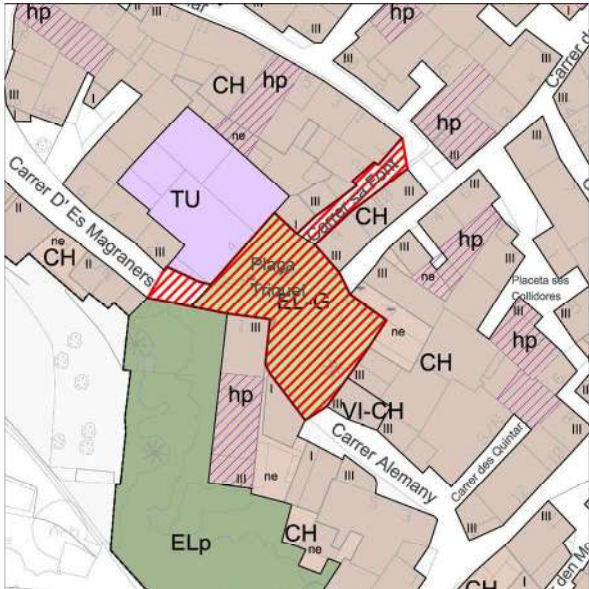

Estellencs: Imatges d'ahir (1948)

BIPA-15	Plaça d'es Triquet
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Plaça d'es Triquet
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Origen edat moderna

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	Estellencs			
Adreça	Plaça d'es Triquet			
Polígon	-	Parcel·la	-	
Referència cadastral	-			
Coord. UTM ETRS 89	X	455465	Y	4389432
Entorn	Sòl urbà.			

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Aquest BIPA és una plaça, probablement formada a l'edat moderna, a partir de la construcció d'una torre de defensa, la denominada torre d'en Tem Alemany (AM-02), per protegir el flanc de ponent de la vila de possibles ràtzies, llavors tan freqüents. Apareix en el padró d'habitants de principi del segle XIX sota la denominació *la Plaça*, la qual cosa és indicativa del pes neuràlgic que ha tingut en l'urbanisme i en la societat de la vila.

L'indret es va anar consolidant a partir del creixement orgànic, de manera que avui dia és un polígon irregular, en el qual conflueixen el carrer d'Alemany (BIPA-09) i el del Patró Palmer (BIPA-18), i d'on parteix el carrer d'es Magraners (BIPA-13). Per un carreró del mateix nom, comunica amb el carrer de la Mar (BIPA-16). Els límits i l'alçat es corresponen amb els documents gràfics que acompanyen la fitxa. Topogràficament, té diferents cotes: a la superior, hi ha la torre; a la inferior, comença el carrer d'es Magraners. La plaça està limitada a la part de llevant amb un seguit de cases, al centre de les quals s'alça la torre de defensa. Construïda en el segle XVI, continua essent l'element singular i monumental del context. Presumiblement, es va plantejar com una construcció aïllada, però, actualment, està parcialment adossada a les cases immediates. La paret del nord-oest, encarada a la plaça d'es Triquet, conserva un finestró a la planta baixa, protegit amb ferro obrat, i una finestra d'arc ogival a la part superior, també protegida amb una reixa de ferro exterior. Sota la línia de forjat de la terrassa conserva una espitllera i algunes pedres corresponents a un matacà. A la cara meridional hi ha una porxada adossada sota la qual s'obre un portalet d'ingrés a peu de carrer.

A l'altra banda de la plaça hi ha una casa antiga que fou rehabilitada per a ús de restauració, on es conserva una de les tres tafones del poble, denominada del Forn (BE-T05), que mantingué l'activitat fins a la dècada de 1960. Davant les cases, es forma una carrera que aprofita el mur de contenció que limita amb el carrer d'es Magraners, on s'ha habilitat un pedrís corregut que segueix la línia corba del mur. En el xamfrà septentrional que es forma a l'inici de dos carrerons, hi ha un brollador amb pica de pedra s'obre un muret de pedra vista.

També hi ha dos arbres: un fasser, veïnat de la torre, i una morera a la carrera de davant.

- Tipus de paviment: pedra d'esmolar procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: façana contínua a la part occidental i discontinua a la resta.
- Enllumenat públic: dos fanals instal·lats a la part de la torre.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-04.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

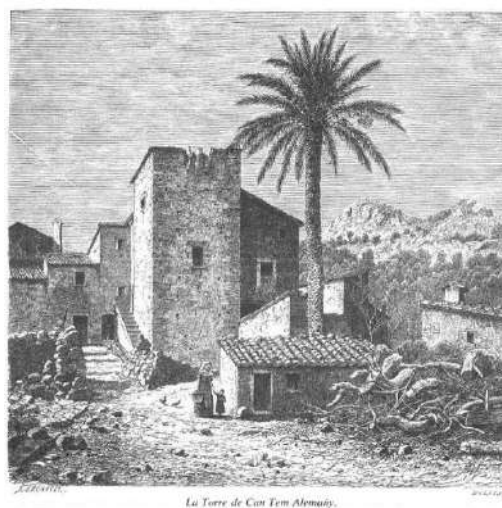
4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	El paviment ha estat restaurat i s'ha habilitat una pastera per a la morera.

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Els arbres. El paviment. El brollador.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. El Bé d'interès paisatgístic i ambiental està parcialment dins l'entorn de protecció de la torre d'en Tem Alemany (AM-02).

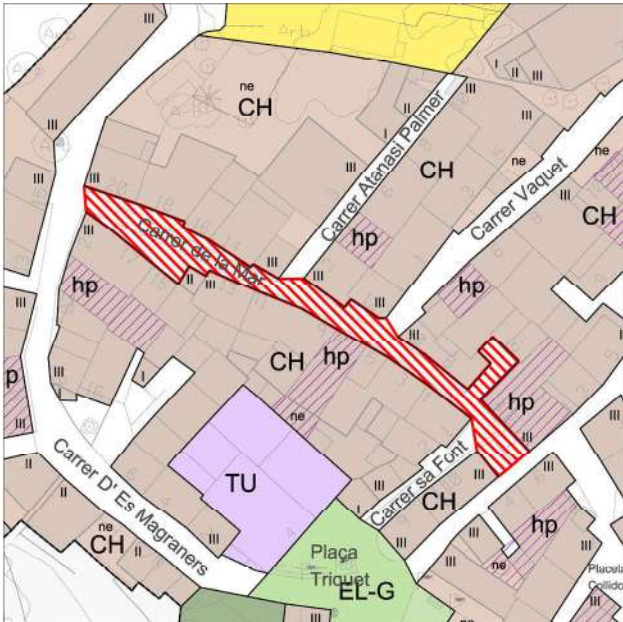
Documentació fotogràfica

BIPA-16	Carrer de la Mar
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer de la Mar
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Segle XIX.

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de la Mar		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455459	Y 4389468
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Constitueix una extensió del primer nucli urbà documentat, que baixa fins a connectar amb el carrer d'es Magraners (BIPA-13). Està inclòs dins el BIC conjunt històric d'Estellencs (CH-01).

El recorregut d'aquest carrer és quasi recte, tot i que força irregular pel que fa a pendent, amplada, alineació i agrupació d'habitatges. Discorre en sentit sud-nord, amb pendent pronunciat a l'inici que se salva amb una escala ampla d'un sol tram. El recorregut està delimitat per habitatges contigus, però que no guarden alineació regular respecte a la via; de fet, presenta trams que estan delimitats amb els laterals dels immobles, encarats als carrers transversals al de la Mar, mentre que els habitatges que miren cap al carrer formen agrupacions de dues o més cases unifamiliars.

Els immobles són unifamiliars de planta baixa i dues plantes, tot i que alguns habitatges encara mantenen el porxo al primer pis. Per les característiques formals es pot proposar una cronologia del segle XIX, tant des de l'inici com al final o principi del XX. D'entre els habitatges catalogats, destaquen els que se situen al darrer tram del carrer, amb els números 14 (AE-U52), 16 (AE-U53) i 18 (AE-U54) i 20 (AE-U55); al costat dels senars, els dos únics catalogats són els números 11 (AE-U56) i 13 (AE-U57). A continuació d'aquests, el darrer tram del carrer s'amplia amb una carrera sensiblement elevada.

En el tractament de les façanes, es troben les dues solucions tradicionals: les que estan referides i les que mostren l'estructura constructiva dels murs de càrrega.

- Tipus de paviment: pedra d'esmolar procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: façana contínua amb planta baixa i dues plantes.
- Enllumenat públic: dos fanals instal·lats a les façanes de la casa núm. 1 i entre les cases 7 i 9.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-01.

Bibliografia	- Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Expedient 389/05. Expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, a favor del nucli d'Estellencs. Consell de Mallorca. Departament de Patrimoni i Identitat Cultural. Palma, 08/02/2007.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar el cablejat de les façanes. Conservar el tram esgraonat, amb el límit de l'adequació per a l'accessibilitat. Conservar la voravia elevada en el tram final del costat senar. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

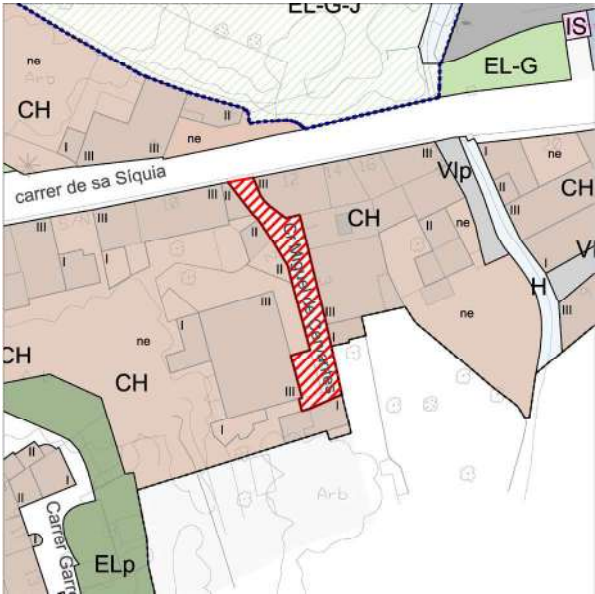
Documentació fotogràfica

BIPA-17	Carrer de Miguel de Cervantes
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer de Miguel de Cervantes
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de Miguel de Cervantes		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455615	Y 4389404
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

Carrer inclòs dins el BIC conjunt històric d'Estellencs (CH-01).

És un carrer estret, acabat en cul-de-sac i amb un fort pendent que comença al carrer de sa Síquia (BIPA-20). El traçat és prou regular, fins i tot lineal al lateral oriental, i a l'occidental assentat sobre dues cotes que provoquen el gir del carrer cap al final del pendent.

Està delimitat per habitatges unifamiliars i per un mur de contenció al costat occidental, corresponent al marge que delimita la marjada sobre la qual s'aixequen els dos habitatges superiors. Està assentat sobre la roca natural parcialment vista i rematat per una paret baixa d'esquena d'ase. Hi creix una parra vera que cobreix la paret de remat i part del mur.

Els habitatges del carrer són unifamiliars, de configuració i acabat diferent, però testimonis de les diverses solucions de l'arquitectura vilatana del nucli d'Estellencs. Són de planta baixa i dues plantes, amb coberta de teulada. Les façanes estan articulades amb buits de llinda oberts en eix i, majoritàriament, emmarcats amb referit emblanquinat.

El corresponent al número 3 (AE-U58) presenta els vessants en sentit paral·lel al carrer. Els dos habitatges de la cota superior, amb els números 5 (AE-U59) i 7 (AE-U60), presenten l'estructura constructiva vista, de pedreny i cantonades de marès, sense referir.

- Tipus de paviment: pedra d'esmolat procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: façana continua fins al número 3.
- Enllumenat públic: un fanal instal·lat a la façana de la casa núm. 3.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-01.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Expedient 389/05. Expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, a favor del nucli d'Estellencs. Consell de Mallorca. Departament de Patrimoni i Identitat Cultural. Palma, 08/02/2007.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Eliminar cablejat de les façanes. Manteniment de la parra vera per evitat problemes estructurals al mur de contenció i a la paret. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

BIPA-18	Carrer del Patró Palmer
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer del Patró Palmer
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Us actual	Xarxa viària
Us original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	Datable a partir de l'Edat moderna.

2. Localització				
Municipi	Estellencs			
Nucli	Estellencs			
Adreça	Carrer del Patró Palmer			
Polígon	-	Parcel·la	-	
Referència cadastral	-			
Coord. UTM ETRS 89	X	455494	Y	4389458
Entorn	Sòl urbà.			

[illegible]

3. Descripció

Carrer que comença a la plaça d'es Triquet (BIPA-15) i s'uneix amb el carrer Vaquet (BIPA-04), que travessa el conjunt històric (CH-01) en sentit sud-occidental a nord-oriental. Hi conflueixen els carrers que baixen de la cota superior, com el carrer de la Cavalleria (BIPA-10) i la placeta d'en Palmer (BIPA-12). El topònim s'ha relacionat amb Bartomeu Palmer, de malnom *Patró*, que el 1825 posseïa un olivar de can Rave, un hort partioner amb la síquia del molí vell, un altre olivar dit *el Maiol* i una porció de terra amb cases anomenada *la Vinyeta* (*Guia dels pobles de Mallorca*).

Presenta trams prou diferenciats. A l'inici, és molt estret i els immobles hi estan alineats amb les façanes laterals o posteriors. És cap al tram final, més septentrional, on es reuneixen una sèrie d'habitatges vilatans. Es troben units entorn d'una carrera que es forma en una cota inferior a la via pública. Destaquen els habitatges amb els números 5 (AE-U61) i 11 (AE-U62). Tot just en acabar la carrera, s'obre un vial que ascendeix a una cota superior, en direcció est, que acaba en cul-de-sac. Està limitat per un habitatge i un marge, indicatiu del caràcter rústic del vial.

- Tipus de paviment: primer tram, pedra d'esmolar procedent de la cala, en bon estat; segon tram, pedra plana.
- Alineació de façanes: façana contínua amb planta baixa i dues plantes.
- Enllumenat públic: tres fanals instal·lats a les façanes de les cases de les cantonades.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-05.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Bover, Jaume, Jerez, Gaspar (2002): Estellencs: Imatges d'ahir. Mallorca. Miquel Font.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	La carrera. El marge.
Intervencions preferents	Eliminar cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

BIPA-19	Carrer del Rector Palmer
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer del Rector Palmer
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer del Rector Palmer		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455493	Y 4389399
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia

3. Descripció

Es protegeix el tram de carrer que està dins el conjunt històric (CH-01).

El bé d'interès paisatgístic i ambiental del carrer del Rector Palmer està dedicat a Joan Palmer Bestard, que fou el primer rector de la parròquia (*Guia de la Mancomunitat de Tramuntana*). Constitueix un indret neuràlgic del conjunt històric d'Estellencs, tant per la ubicació, a l'endret de l'església parroquial (AR-01), com per les característiques urbanes.

S'estructura a partir d'una via central que baixa en diferents trams des de la placeta de l'enfront de l'església, al llarg de la qual s'obren dos carrerons, un que baixa en una cota inferior i l'altre que ascendeix i acaba en cul-de-sac. El traçat és irregular, amb trams més amples i més estrets, però constitueix l'únic carrer de la vila des del qual es pot aconseguir la visual de la façana de l'església des d'una perspectiva central.

La configuració del carrer està clarament condicionada, per una part, per l'adaptació a una morfologia desigual del terreny original; per l'altra, perquè seguí un creixement de tipus orgànic, al marge de condicionaments programàtics, que s'evidencien en la distribució no alineada de les cases. Són cinc cases unifamiliars, totes catalogades amb fitxa individualitzada, que no segueixen cap mena d'alineació, sinó que s'aixequen aïllades —només fan mitgera en dos casos— en parcel·les llargues i estretes, adequades en marges i terraplens. En conseqüència, es formen els ramals secundaris esmentats, així com les reculades, les rampes, escales integrades al marge i algun pedrís aprofitant la diferència entre cotes, com el que es troba en l'immoble número 11.

Amb tot, les cases no són rústiques, sinó pròpiament vilatanes, formades per annexió de volums de diferents dimensions, amb diferents configuracions, però en tots els casos mantenen l'ordenació dels buits de manera regular i amb façanes acabades amb referits o arrebossats més o menys decoratius. És el cas de la casa número 11 (AE-U62). Majoritàriament, disposen de pati a la part posterior i, en alguns casos, de carrera.

- Tipus de paviment: pedra d'esmolat procedent de la cala, en bon estat.
- Alineació de façanes: discontinua, amb cases de planta baixa i dues plantes.
- Enllumenat públic: dos fanals instal·lats a les façanes de les cases de l'inici i del final del carrer.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànol I-03.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): <i>Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes</i>. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): <i>Estellencs</i>. Col·lecció: <i>Guia dels pobles de Mallorca</i>. Mallorca. Hora Nova. - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): <i>Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831</i>. Ajuntament d'Estellencs. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006).
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les carreres.
Intervencions preferents	Eliminar cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

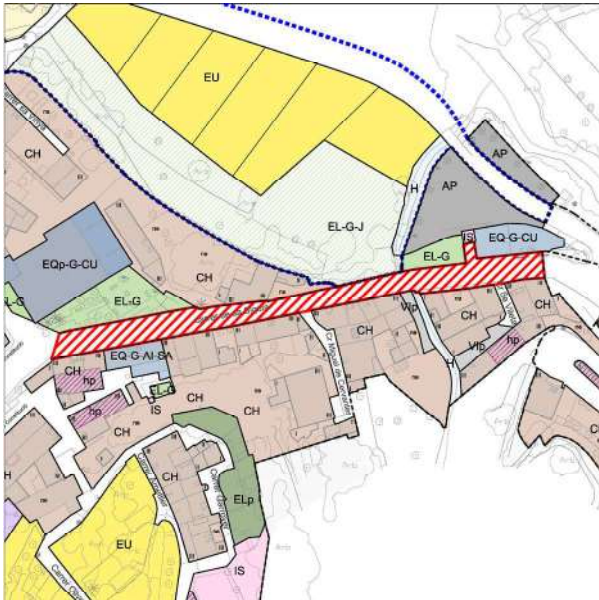
Documentació fotogràfica

BIPA-20	Carrer de sa Síquia
Nivell de Protecció C	

1. Identificació	
Denominació	Carrer de sa Síquia / sa Siqui
Tipologia	Conjunt de cases vilatanes
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Xarxa viària
Ús original	Xarxa viària
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional
Cronologia	-

2. Localització			
Municipi	Estellencs		
Nucli	Estellencs		
Adreça	Carrer de sa Síquia		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	455617	Y 4389424
Entorn	Sòl urbà.		

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El bé ambiental integra una gran àrea que defineix el sector nord-oriental del BIC conjunt històric d'Estellencs (CH-01).

L'element estructurador és el carrer de sa Síquia amb tots els immobles que hi estan associats, que s'inicia just al principi del poble on marca una corba suau i ascendeix en línia recta fins a la plaça de la Constitució (BIPA-11), i flanqueja el jardinet públic del costat de l'església (AR-01). Actualment, correspon al tram de la carretera Ma-10 Andratx-Pollença, que travessa el nucli. Per aquest motiu, és una de les vies més amples del nucli i està pavimentada amb asfalt.

La configuració del conjunt és prou diferent a cada un dels costats del carrer. El septentrional se situa en una cota inferior, on hi ha marges majoritàriament conrats i alguns habitatges; el meridional està completament urbanitzat amb habitatges unifamiliars de diferents cronologies, tipologies i estils. Aquest costat disposa de voravies de pedra plana.

En general, són de cronologia contemporània, a partir del segle XIX. D'una banda, hi ha els exemples de l'arquitectura tradicional, com els números 18 (AE-U71) i 22 (AE-U73). De l'altra, una tipologia d'unifamiliar amb pati tancat i enjardinat alineat al carrer, amb façana articulada amb eixos verticals i amb revestiment decoratiu, amb influència clara de la residència recreativa; és el cas del número 20 (AE-U72). Així mateix, a la cota superior, hi destaca un convent de monges antic (AE-A01), construït a mitjan segle XIX i, posteriorment, rehabilitat per ubicar-hi l'Ajuntament.

Al costat septentrional, els habitatges s'aixequen aïllats o en grup, alineats o no a la via pública. L'accés es produeix per una rampa que s'obra en el mur de contenció. Destaca el grup d'habitatges que s'aixequen en una parcel·la estreta i llarga —l'espai que permet una marjada—, al peu del mur lateral de la nau inacabada de l'església. Estan catalogats amb els codis AE-U74 i AE-U75.

- Tipus de paviment: asfalt.
- Alineació de façanes: al costat meridional, façana contínua amb planta baixa i dues plantes; al septentrional, habitatges aïllats o en grups.
- Enllumenat públic: quatre fanals instal·lats a les cantonades i a la façana de l'Ajuntament.

Els alçats de les façanes d'aquest bé d'interès paisatgístic i ambiental estan representats en el plànols I-02 i I-06.

Bibliografia	- Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs. - Expedient 389/05. Expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, a favor del nucli d'Estellencs. Consell de Mallorca. Departament de Patrimoni i Identitat Cultural. Palma, 08/02/2007.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

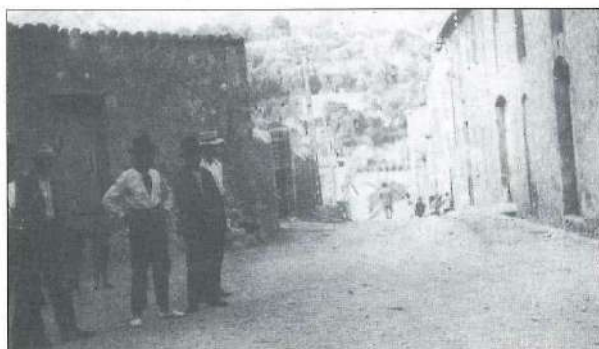
4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	C- Nivell de protecció ambiental
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Conservar la tipologia de la voravia amb pedra plana. Conservar la diversitat de volums, tipologies i acabats del conjunt d'habitatges.
Intervencions preferents	Eliminar cablejat. Realitzar un estudi lumínic per tal de ressaltar el conjunt.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi. Està parcialment dins l'entorn de protecció de l'Església (AR-01).

Documentació fotogràfica

Carrer de la Siquia, amb el Fossar Vell, d'Estellencs, agost de 1930.
(Fotografia extreta d'Amades & Morey, 2003).

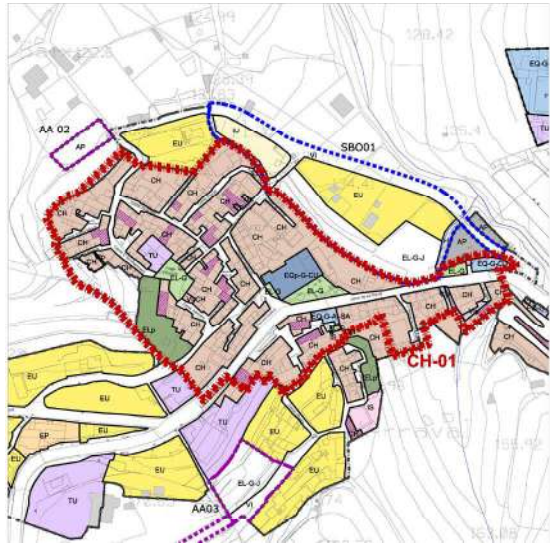

A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (agost 1930)

CH-01	Conjunt històric d'Estellencs
Nivell de Protecció D	

1. Identificació	
Denominació	Conjunt històric d'Estellencs
Tipologia	Nucli urbà
Categoria	Béns d'interès paisatgístic i ambiental
Ús actual	Residencial
Ús original	Residencial
Autoria	-
Estil o corrent	Arquitectura tradicional. Arquitectura monumental.
Cronologia	Documentat al s. XIII. Evolució èpoques moderna i contemporània.

2. Localització	
Municipi	Estellencs
Nucli	Estellencs
Adreça	Carrer de sa Vileta – carrer d'Antoni Maura – carrer d'Atanasi Palmer – carrer Alemany – carrer de la Cavalleria – plaça de la Constitució – placeta d'en Palmer – carrer d'es Magraners – carrer d'Eusebi Pascual (tram) – plaça d'es Triquet – carrer de la Mar – carrer de Miguel de Cervantes – carrer del Patró Palmer – carrer del Rector Palmer (tram) – carrer de sa Siquia (tram) – carrer Vaquet
Polígon	- Parcel·la -
Referència cadastral	-
Coord. UTM ETRS 89	X 455506 Y 4389433
Entorn	Sòl urbà.

Situació	Fotografia
	

3. Descripció

El nucli urbà d'Estellencs, únic en tot el municipi, ha conservat valors patrimonials i ambientals que l'han fet mereixedor de diferents iniciatives per preservar-lo. La primera, de caràcter genèric, deriva de la seva inclusió a l'àmbit de paratge pintoresc de la costa nord-oest de l'illa de Mallorca, pel Decret 984/1972, de 24 de març (BOE 94, 19-04-1972). La segona, va ser una iniciativa de caràcter individual que es concretà en la resolució de 8 de juliol de 1983, de la Direcció General de Belles Arts i Arxius per la qual s'acordava la incoació de l'expedient de declaració de conjunt històric a favor d'Estellencs (BOE 235, 1-10-1983). La iniciativa no va tenir continuïtat i es va resoldre anys després, en el marc de la legislació patrimonial específica de la comunitat autònoma.

La figura de conjunt històric es va acordar en sessió ordinària del Ple del Consell de Mallorca, de 22 de gener de 2007 (BOIB 35, 06-03-2007). Amb la declaració es donava compliment a la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, concretament als articles 7, 9 i 11, corresponents al procediment de declaració, el contingut i l'entorn de protecció.

El nucli d'Estellencs està situat al centre de la vall, entre les conques dels torrents de l'Aigua o Major i el d'en Miquelet. S'aixeca en un coster, a uns 150 metres sobre el nivell de la mar, de fins a 30 metres de desnivell entre el límit superior i l'inferior del nucli construït. Està format per tres barris: el centre, que es correspon amb el lloc del primer assentament, i les ampliacions corresponents a s'Arraval i sa Vileta.

El conjunt històric incorpora tot el nucli antic d'Estellencs, el centre, amb una superfície aproximada de 2,39 ha. Els dos barris es troben dins l'entorn de protecció. Els límits precisos són els representats en l'apartat gràfic. El límit meridional es correspon amb la carretera Ma-10, que discorre en sentit est-oest; el límit nord-oriental coincideix, gairebé, amb el traçat de la síquia de l'antic sistema hidràulic de la font des Forat d'Amunt; a la part de ponent, la línia passa ran de la part posterior de les cases del carrer d'es Magraners, límit de la zona urbanitzada.

L'estructura urbana del conjunt històric és el resultat d'un llarg procés d'evolució. Presumiblement, és d'origen medieval, post conquesta catalana. Existia poblament amb anterioritat, perquè es coneix l'existència d'una alqueria andalusina i alguns rafals, però no disposem de localització precisa.

D'acord amb la documentació existent, el nucli medieval s'articulava a partir del camí vell d'Andratx (actual carrer del Rector Palmer), que marcava el límit meridional; en sentit perpendicular, de baixada a la mar, disposaria de tres carrers, corresponents als actuals de la Cavalleria, Placeta del Rector Palmer i Alemany (l'antic carrer de la Mar). La placeta d'es Triquet marcava el límit de la zona urbanitzada. Llavors ja comptava amb una primera capella dedicada a sant Joan, aixecada al límit sud-oriental, sobre la qual s'edificaria, als inicis de l'època moderna, l'església actual amb el fossar annex. Aquesta zona rectangular coincideix a grans trets amb el plànol esquemàtic dibuixat per Joaquim Maria Bover el 1831.

El creixement de la trama urbana es produí en època contemporània dins els límits de la nova carretera de Palma i el traçat de la síquia de la font des Forat d'Amunt. Implicaria la suplantació de l'antic camí d'Andratx per l'actual carretera Ma-10, la qual, en el seu pas pel nucli es divideix en els carrers de la Síquia, d'Eusebi Pascual i plaça de la Constitució. En la prolongació cap a la mar, sorgien els carrers d'es Magraners, documentat el 1846, l'actual carrer de la Mar, així com els transversals Vaquet, Atanasi Palmer i Antoni Maura.

La consolidació del nucli urbà des de l'època medieval així com el seu ús continuat fins a l'actualitat, permet suposar la pervivència restes arqueològiques i, per tant, susceptibles de ser estudiades amb metodologia arqueològica.

L'entramat urbà del conjunt històric està format per carrers estrets que recorren en pendent, més o menys pronunciada, traçant angles o corbes de major o menor obertura. La irregularitat del conjunt està fortament condicionada per la topografia original del terreny i la seva habilitació constructiva sobre sistemes marjats. S'hi sumen també alguns carrers en cul-de-sac, els quals s'expliquen més per raons de la preferència en l'orientació dels edificis. Majoritàriament, la pavimentació és de pedra local, mentre que la part asfaltada es concentra en l'eix de la carretera.

El parcel·lari, també condicionat per la morfologia i la geografia del lloc, presenta una gran diversitat de polígons, tant en les formes com en les mides. Per una banda, es dona la típica parcel·la gòtica, això és, llarga i estreta; per l'altra, les parcel·les de façana ampla i una o dues crugies de fondària. En ambdós casos, són majoritàries les formes irregulars dels polígons i freqüents la manca d'alineacions.

Pel que fa al teixit edificat es tracta, essencialment, d'habitatges unifamiliars. El sistema constructiu és el tradicional, de paredat en verd per a les parets mestres; també s'empra la fusta en els forjats. Són cases d'entre una i tres plantes, amb secció escalonada per l'assentament en diferents cotes. En molts casos, presenten cossos annexos, indicatiu d'un tipus de creixement orgànic, la qual cosa provoca l'ocupació total de la parcel·la.

En la composició de façanes s'observen els dos comportaments habituals en els nuclis històrics: les asimètriques, generalment, en les cases més populars i de creixement orgànic, i en eix, en els habitatges programats. El sistema de buits és de llinda o d'arc rebaixat; els exemples d'arcs de mig punt són escassos. Com a tret singular, destaca la mida gran de les finestres en les cases tradicionals, perquè en moltes ocasions són l'única entrada de llum.

Majoritàriament, presenten una estructura vertical i tancaments de paredat ordinari de la pedra calcària irregular del lloc. En determinades circumstàncies, les façanes de paredat estan acabades amb revestiments continus, a vegades amb morters amb incrustació de còdols, estesos bé de forma regular, bé de forma més decorativa, bé amb revestiments parcials, només de juntes referides. La fusta s'usa per als tancaments tipus persianes.

Juntament amb els habitatges unifamiliars, hi ha el patrimoni monumental. Com a tret singular destaca la presència de torres de defensa: la de l'església (AM-01), imbuïda en l'edifici religiós, i la torre d'en Tem Alemany (AM-02), a la plaça d'es Triquet, que és referent en l'entramat urbà i social de poble. Es construïren al llarg del segle XVI com a sistema de defensa més efectiu contra els atacs freqüents, ràtzies i segrestos de moros, pirates i corsaris, que se succeïren durant les èpoques medieval i moderna.

En ambdós casos, tenen protecció integral sota la figura de bé d'interès cultural derivada del Decret, de 22 d'abril de 1949, sobre protecció dels castells d'Espanya (BOE 125, 05-05-1949). El seu estat de conservació és desigual perquè han estat objecte d'algunes reformes, més radicals en el cas de la torre de l'església per la seva adequació com a campanar.

Finalment, el patrimoni monumental és exemplificat per l'església (AR-01). Forma un conjunt de grans dimensions, que es va anar bastint en diferents etapes, tot i que una part ha restat inacabada. Artísticament, constitueix gairebé l'únic element d'estil del conjunt històric. Entre els valors patrimonials s'hi sumen la significació històrica i social.

Bibliografia	- Habsburg Lorena, Arxiduc Lluís Salvador (1991): Las Baleares por la palabra i el grabado. Sa Nostra. Caixa de Balears. Palma. - Dolç i Dolç, M., Dtor. (1989): Gran Enciclopèdia de Mallorca. Volum 5. Inca: Promomallorca Edicions, S.L. - Ordinas Marcé, Gabriel, Reynés Trias, Antoni (2002): Guia de la Mancomunitat de Tramuntana: Banyalbufar, Esporles, Estellencs, Puigpunyent: itineraris, passejades i visites urbanes. - Diversos autors (2019): Rutes culturals, poble a poble. Consorci Serra de Tramuntana. Consell de Mallorca. - Ordinas Marcé, Gabriel (2003): Estellencs. Col·lecció: Guia dels pobles de Mallorca. Mallorca. Hora Nova. - Normas subsidiarias de planeamiento de Estellencs. I. Catálogo del patrimonio arquitectónico (2006). - Rosselló Vaquer, Ramon (2006): Estellencs: notes, documents i pàgines escollides. Ajuntament d'Estellencs. - Bover de Rosselló, J.M. (2001): Estellencs. Descripción histórico-geográfica 1831. Ajuntament d'Estellencs. - A Vistes des poble: revista independent d'Estellencs (1996-2002). Comprèn des del número Zero fins número 19. - Expedient 389/05. Expedient de declaració com a Bé d'Interès Cultural, amb categoria de Conjunt Històric, a favor del nucli d'Estellencs. Consell de Mallorca. Departament de Patrimoni i Identitat Cultural. Palma, 08/02/2007. BOIB 35, de 06/03/2007.
Recursos web	- Observatori Fotogràfic del Paisatge de les Illes Balears: https://observatorifotograficbalears.com/es/
Cartografia	- J.M. Bover, Plànol d'Estellencs, 1831.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Es conserven les característiques definitòries del conjunt històric. Tot i que en els darrers anys ha augmentat la pressió urbanitzadora, que s'ha traduït en reformes, rehabilitacions i noves edificacions destinades a la restauració, es mantenen les tipologies constructives tradicionals en el cas dels habitatges. Per tant, el nucli presenta encara característiques coherents i rellevants, tant a nivell d'entramat urbà com edificatori (teixit residencial i edificis singulars), alhora que la seva construcció es conserva com a testimoni de la seva adaptació a l'entorn i exemple de paisatge cultural. En concret, l'estat de conservació és el següent: - Immobles residencials: L'estat de conservació és divers. En alguns casos han estat objecte de reformes més o menys radicals motivades, en molts casos, per la seva conversió en segona residència. En façana, les intervencions més evidents són l'obertura de buits horitzontals, aliens a la tradició local, i la substitució de les fusteries per tancaments metàl·lics. Més recentment, s'observa la tendència a la restauració, més respectuosa amb les particularitats dels immobles, però amb diferents resultats en l'adaptació als usos i necessitats d'habitabilitat actuals.
-----------------------------	---

	- Patrimoni monumental: conservació tipològica regular; conservació formal, regular. - Teixit urbà: estat de conservació bo pel que fa al parcel·lari, l'alineació de carrers i la seva pavimentació amb pedra local.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial	
Nivell de protecció	D- Nivell de protecció derivat de la legislació especial
BIC Amb categoria de Conjunt Històric, BOIB 35, de 06-03-2007.	
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Sense elements associats.
Intervencions preferents	Conjunt Històric Conservar les característiques tipològiques del bé, tant en els aspectes urbanístics com arquitectònics i ambientals. En concret, implica: el manteniment de les alineacions existents i la conservació de la tipologia estructural de les edificacions, tècniques i materials de construcció tradicionals. Les remodelacions urbanes només es permetran excepcionalment quan impliquin una millora de l'entorn territorial o urbà, i contribueixin a la conservació general del conjunt. Les substitucions d'immobles seran excepcionals i només si han de contribuir a la conservació general del conjunt. Directrius encaminades a la conservació dels aspectes visuals: es prohibirà la col·locació d'elements i instal·lacions que impliquin una ruptura de l'estructura o la composició de la façana, o que impliquin perjudici per a la contemplació i el gaudi ambiental de l'entorn, així com la instal·lació d'anuncis i rètols publicitaris que atemptin contra els valors estètics. Tal com es fa constar en l'informe tècnic de declaració del BIC, donada l'antiguitat del nucli és probable la pervivència de restes arqueològiques, per tant, susceptibles de ser estudiades amb metodologia arqueològica. En conseqüència, les obres que afectin el subsòl hauran de preveure la realització d'un control arqueològic, en els termes reglamentàriament prevists. Entorn de protecció Preservació del paisatge que caracteritza singularment el conjunt, en concret: la preservació de les visuals, la conservació de la relació harmònica entre la zona urbana i la natural, el conjunt històric i la vall en la qual es troba. Es prohibeix qualsevol moviment de terres que comporti una alteració del greu de la geomorfologia i la topografia del territori i qualsevol abocament d'escombraries, runes o deixalles. En el cas dels immobles existents a l'entorn, qualsevol intervenció que afecti el volum, la tipologia, la morfologia i el cromatisme, no podrà alterar el caràcter arquitectònic i paisatgístic de l'àrea ni pertorbar la visualització del bé.
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	L'entorn de protecció abraça una superfície aproximada de 16,37 ha, i és el que figura a l'annex de l'expedient de declaració del Conjunt Històric. La delimitació deriva de l'aplicació pràctica dels següents criteris: 1. La vinculació de l'entorn amb el propi bé i la protecció física del mateix. 2. Estructura orgànica del territori i relació del BIC amb aquest territori, tot articulat sota la figura de la "unitat paisatgística". 3. Necessitats de visualització i significació del conjunt històric d'acord amb la següent classificació: visuals del conjunt històric; visuals i perspectives estètiques consolidades històricament o col·lectivament; visuals des del conjunt històric. 4. Evolució històrica de l'entorn de protecció. 5. Estat de conservació de les característiques originals de l'entorn 6. Normativa urbanística vigent, que és restrictiva per l'afectació de les figures ARIP i ANEI. 7. Criteri de proximitat que s'ha considerat per tal de no delimitar un entorn excessivament ampli, propiciat per la protecció del medi ambient amb les figures esmentades. S'estableix la mateixa zona monumental que la definida a l'acord de declaració de BIC. Les coordenades dels punts que defineixen la zona monumental són: 455534; 4389355, 455558; 4389382, 455572; 4389388, 455573; 4389395, 455596; 4389406, 455603; 4389380, 455627; 4389388, 455624; 4389401, 455642; 4389409, 455650; 4389395, 455679; 4389416, 455672; 4389436, 455683; 4389439, 455649; 4389445, 455633; 4389438, 455633; 4389433, 455615; 4389429, 455525; 4389488, 455525; 4389488, 455494; 4389521, 455476; 4389500, 455430; 4389513, 455403; 4389487, 455382; 4389471, 455388; 4389456, 455401; 4389427, 455467; 4389372, 455483; 4389352,

	455497; 4389367, 455510; 4389358, 455516; 4389368, 455522; 4389364, 455525; 4389367, 455534; 4389355, 455556; 4389459. S'estableix el mateix entorn de protecció que el definit a l'acord de declaració de BIC. Les coordenades dels punts que defineixen l'entorn són: 455558; 4389182, 455617; 4389196, 455691; 4389279, 455713; 4389330, 455745; 4389323, 455752; 4389347, 455760; 4389442, 455727; 4389602, 455635; 4389638, 455528; 4389582, 455519; 4389596, 455497; 4389574, 455486; 4389604, 455395; 4389559, 455382; 4389578, 455321; 4389557, 455343; 4389468, 455329; 4389435, 455342; 4389398, 455266; 4389377, 455256; 4389336, 455227; 4389296, 455234; 4389219, 455253; 4389228, 455263; 4389208, 455339; 4389193, 455443; 4389164, 455539; 4389202, 455558; 4389182.
--	--

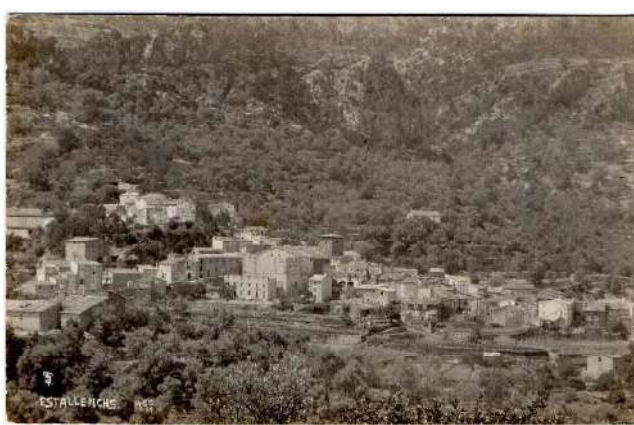
Documentació fotogràfica

Conjunt del poble vist des de l'est

Façanes encarades a nord de la Ma-10

J. Truyol C. (1940)

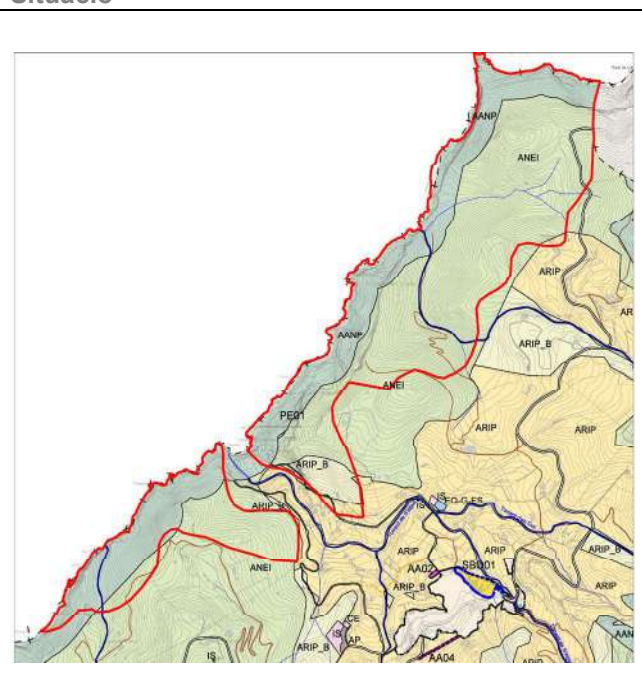
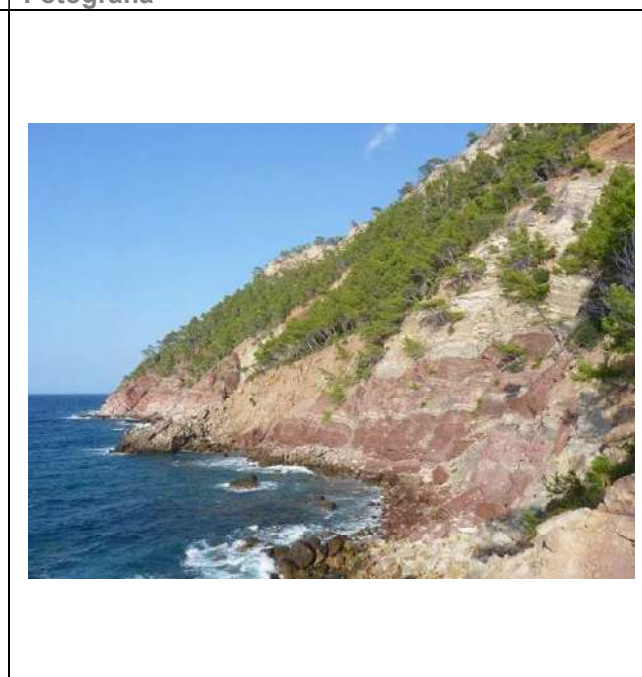
BIG-01	Triàssic del port d'Estellencs
Nivell de Protecció E	

1. Identificació

Denominació	Triàssic del port d'Estellencs
Tipologia	Formació geològica. Espais d'interès paleontològic, formacions geològiques i elements geomorfològics singulars.
Categoria	Béns d'interès geològic
Ús actual	Forestal
Ús original	Forestal
Autoria	-
Estil o corrent	-
Cronologia	-

2. Localització

Municipi	Estellencs		
Nucli	-		
Adreça	-		
Polígon	-	Parcel·la	-
Referència cadastral	-		
Coord. UTM ETRS 89	X	-	Y -
Entorn	Sòl rústic. Àrea compresa entre el port d'Estellencs i el límit amb el terme municipal de Banyalbufar per la banda nord i entre el port d'Estellencs (BIPA-03) i Cas Xeremier (AE-R06) per la banda sud.		

Situació	Fotografia
 The map shows a coastal area with a red line indicating the coastline. The land is divided into several zones, some of which are labeled with codes: ANEI, ARIP, AA02, AA04, and AA01. The map also shows a network of roads and rivers. The terrain is hilly, with contour lines indicating elevation. The coastline is rugged, with several small bays and peninsulas.	 The photograph shows a steep, rocky cliff face with sparse vegetation. The cliff is composed of reddish-brown rock. The sea is visible at the base of the cliff, with white foam from the waves crashing against the rocks. The sky is blue with a few clouds. The vegetation on the cliff is mostly green shrubs and small trees.

3. Descripció

Coordenades:

- Nord 455434, 4390711
- Sud 454403, 4389660

La formació geològica objecte de catalogació es correspon amb el Lloc d'Interès Geològic (LIG) de l'IGME codi 697001 Triàssic del Port des Canonge-Estellencs en la part pertanyent al municipi d'Estellencs. Es tracta d'un aflorament del Triàssic Inferior (Buntsandstein) y Mitjà (Muschelkalk). La fitxa del IGME fou creada el 31/12/1982.

Segons la fitxa la formació pertany a la unitat geotectònica de 2on ordre Serra de Tramuntana (Unitat de Banyalbufar) i a la unitat geològica (Llei 42/2007) anomenada Estructures i formacions del basament, unitats al·lòctones i cobertura de las Serres Alpines. L'edat del tret inferior és Triàssic. L'interès geològic principal és sedimentològic. L'interès geològic secundari és estratigràfic. L'interès geotècnic és etrològic-geoquímic.

Les característiques de les roques sedimentàries que componen la formació són:

- Medis continentals: Fluvial.
- Medis marins: Plataforma carbonatada.
- Observacions medis: Plataforma poc profunda intermareal.
- Successió litològica: Heterogènia.
- Observacions estructura : Creuada (bunt).
- Litologies : Lutita, Carbonat, Arenita.
- Observacions fòssils : Artròpodes, himenòpters i peixos. Petjades de Chiroterium. Al Muschelkalk, Daonella lommeli.

Part de la formació geològica s'inclou dins el bé d'interès paisatgístic i ambiental de Cala Estellencs (BIPA-03).

Bibliografia	- SABAT, F.: "Tesis Doctoral" - FORNÓS, J.J.: "El transit Triàssic superior. Juràssic inferior al sector central de la serra de Tramuntana (cala Tuent-Sa Calobra): aspectes estratigràfics, estructurals, geomorfològics i vulcanisme". In: FORNÓS, J.J. (ed.) Aspectes geològics de les Balears. Universitat de les Illes Balears. 135-154. Palma de Mallorca. - I.G.M.E. (1991). - "Mapa Geológico de España, E: 1:50.000. Hoja nº 670 (Sóller)". Plan MAGNA. - JENKINS, H.C.; SELLWOOD, B.W. y POMAR, L. (1990): "A field excursion guide to the Island of Mallorca". The Geologist Association.
Recursos web	- No s'han localitzat recursos web coneguts.
Cartografia	- No s'ha localitzat cartografia coneguda.

4. Estat de conservació

Estat de conservació	Bo. L'àmbit es veu afectat per despreniments.
Intervencions	-

5. Protecció patrimonial

Nivell de protecció	E- Nivell de protecció específic
Usos permesos	Els permesos pel nivell de protecció.
Elements a preservar	Les formacions geològiques que componen l'element catalogat.
Intervencions preferents	-
Intervencions admissibles	Les assenyalades al corresponent nivell de protecció.
Entorn de protecció	No s'ha delimitat un entorn de protecció propi.

Documentació fotogràfica

